H ✿ L ✿ P ✿ C

1 5 7 8

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0001

gefördert durch
Baden-Württemberg

Stuttgarter Einband!

NP-Meister Rolli 8. Dazu 92. X.

Cf. Haebler I 338. 339 344. 345 346.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0002

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0003

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0004

gefördert durch
Baden-Württemberg

Cod. Palatinus.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0005

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0006

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0007

gefördert durch
Baden-Württemberg

ΗΡΩΝΟΣ

παρεκβολὴ ἐκ τῶν στρατηγικῶν παραστάσεων,
περὶ τοῦ ὁποῖον εἶναι δεῖ τὸν στρατηγόν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Κωνσταντινουπόλεως βιβλίον τακτικὸν, τάξιν
περιέχον τῶν κατὰ θάλατταν καὶ γῆν μαχομένων.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΔΡΟΜΗΣ

πολέμου, τοῦ κυροῦ Νικηφόρου
τοῦ βασιλέως.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ δημώδεις ἐκ τῆς ΔΙΟΓΕΝΕΙΑΝΟΥ σοφιστοῦ διαιρεθεῖσαι.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0008

gefördert durch
Baden-Württemberg

HERONIS
expositiones de militaribus ordinibus, & officio
duris militaris.

Imp. CONSTANTINI REGIS
Constantinopolis liber de ordinando milite,
et quomodo aries sit instruenda terra mariq3
pugnaturis.

Imp. NICEPHORI REGIS
de disrursu belliro liber.

ADAGIA DIOGENEANA.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0009
gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0010

gefördert durch
Baden-Württemberg

Liber ex descriptus
est ex Sambuci
Ms.° qui deinde venit
in Bibliothecam Vindobonensem
ac primum usus est Io.
Bapt. Gabelkhofero,
et a Lambecio.

Non esse Herodis, sed alterius alicuius, nempe
Judæ, Judæ Galilæi regnante Archelao. Vide c. 20.

λεξ.

Ἡρώνος παρεκβολαὶ ἐκ τῶν στρατηγι-
κῶν παραταξεων, περὶ τοῦ ὀκοῖον
εἶναι δεῖ τὸν στρατηγόν.

Ὅτι ἐπιμελητὴν καὶ ὀξὺν καὶ ἀνδρεῖον καὶ ἐνεργετικόν. καὶ
πρὸς τὰς κινδύνους μὴ ὀκνοῦν τὰ μηδὲ καταπίπτοντα. καὶ δεκ-
δάζοντα ἐπιμελῶς τὸν θεὸν θεραπεύειν διά τε δικαιοσύνης
καὶ τῶν ἀγαθῶν πράξεων. ἀλλὰ καὶ τὰς ἡδονὰς ἐκέχοντα.
καὶ ταχέως δωάμενον τὸ συμφέρον νοεῖν. καὶ μετὰ ἀσφαλεί-
ας πράττειν πάντα καὶ μὴ θρασέως καὶ ἀπερισκέπτως καὶ
διὰ λόγου καὶ παρασκευῆς δωάμενον τὴν προδυμίαν τῶν στρα-
τιωτῶν διεγείρειν. πρὸς δὲ τούτοις ἀμνησίκακον εἶναι καὶ
φίλοις ἐν καιρῷ πολέμου. ἐν δὲ τῇ διαβολῇ τῆς μάχης
μὴ προπηδᾶν ἑκόντα. μηδὲ παρεκβαίνεσθαι τῆς παρατάξεως
πρὸς τὸ ἐπιδείξασθαι τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ. ἀλλὰ μᾶλλον
ἴσασθαι εἰς ἐπιτήδειον τόπον. καὶ ἐπιβλέπειν τὸν πόλεμον
καὶ ὀρθᾶς τὰ γινόμενα διαλήπτα ἔχων μετ' αὐτοῦ εἶτε
ρον στράτευμα τὸ ἐπιβοηθᾶν δωάμενον ἢ τῷ κατα-
νοημένῳ μέρει τῆς παρατάξεως. ἀκροδύμων δὲ πολλά-
κις τῶν στρατιωτῶν ὄντων καὶ ὀκνούντων πρὸς παράταξιν
τινὰς δυσφορίδας γενέσθαι διεγείρειν αὐτοὺς διά τινων ἐπι-
νοημάτων, οἷον ἐποίησεν καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτε τὴν τάφρον τάφρου
ἐπολιόρκει. βουλόμενος γὰρ * ἐπιχῶσαι τὴν δούδαν
πρῶτος αὐτὸς ἀγείρειν * κόφινον χώματος, καὶ
ἀπαγαγὼν ἐκεῖθεν ἐνέβαλλεν. διεξιόντος δὲ πάλιν
εἰς ἄνυδρον τόπον μετὰ τοῦ στρατεύματος. καὶ ὑστερούν-
του ὀλίγου ὕδατος ἐκ ἠθέλησε τοῦτο φανῆναι, ἀλλ' ἐπι-
πρόσθεν πάντων τοῦτο ἐξέχεεν. δεῖ δὲ τὸν στρατηγὸν ἀπο-
δημεῖν καὶ ἀπογράφεσθαι τὰς ζευγὰς τόκους, ἀλλὰ καὶ
τὰς μετά τινας γινομένας δωτυχίας. ἵνα ἐν καιρῷ ἐπι-
τηδείῳ ὅτε δυσφόρου μνημόνευμα πάντων καὶ ἐκ τῶν δαν-
μασὸς ὑπάρξαι.

Γνώριμον χρὴ τὸν στρατηγὸν καὶ δαιμάζειν ἄξιον τὸ τῆς
ἀνάγκης ἐπικαιρότατον ὀξέως νοεῖν τὰ δέοντα μᾶλλον, ἢ
τὰ πρὸ τῆς ἀνάγκης περὶ τούτων βουλεύεσθαι. ὃ γὰρ δυνατὸν
προβουλεύσασθαι πάντα ὁρᾶ: ἐν παρατάξει μάλιστα βέλτι-
στον ἢ τῷ πολέμῳ ἐπικαιρότατον.

Ὅταν ἐν παρατάξει μάλιστα τῇ ἡλίῳ ἀναυγάζοντι πρό-

Bibl. Univ. Heidel.
BIBLIOTHEQUE ROYALE

βάλληι πρὸ τῶ συγκλαῖναι τῇ φάλαγγι. κέλευε τοὺς στρατιώτας ἄνιο ἔχειν τὰ ὅπλα ἀκάλυπτα. ξίφητε καὶ διδηρᾶ δχυβλάβια σίλβοντα καὶ τῶν κονταρίων τὰς λόγχας. οὕτως γὰρ λαμπρὰ καὶ ρὰ τοῖς πολεμίοις φαντάζεται καλὰ κάλλειν ποιήσει. ὅταν δὲ οὕτως χώραν πάσῃ διηπλήκεσθαι μάλλης μεταξὺ ἀλλαγοῦ βραδέως ἡγοῦ φρῆνας μεγάλης καὶ δεδοικυῖαν τοῦ πολεμίους τὰ ὅπλα, οὕτως τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους ἀπόρρηξας προβολῆς.

ς΄ Ὑπὸ τῶν πολεμίων πλησιαζόμενος διὰ πάσῃ καβαλλαρίων τραχεῖα χωρία ἀκλαγῆ καὶ σιγὴ καὶ ταραχάς κυβερνήσεις. ἀνάγκη δὲ δυνατὸν τοὺς ἵππους τῶν ἀναγκαίων διώκειν καλὰ δύνασθαι. ὅπως καὶ πρὸς κοπὴν δὲ ἐχρῇ. πρὸς δυνατέραν τύχην ἀεὶ βλέπουσα. τοῦτο γὰρ ἐστι φρονίμου μάλιστα στρατιώτου

ζ΄ Συμφέρον εἶναι μᾶλλον γίνωσκε τὸ ἐν ταῖς μάχαις ἡσυχάζειν καὶ κινδυνεύειν ἀνδρείως τὴν παράταξιν μαχομένην ἢ φεύγοντας διώκειν. Ἐν γὰρ τῇ ἡσυχάσει μᾶλλον τῆς σωτηρίας ἐλπίζειν χρή, ἀλλὰ μὴ τοῖς ἐχθροῖς τὰ νῶτα διδόντας πιστεύειν τῷ δώκειν.

η΄ Τὴς νίκης τοὺς παρὰ θεῶν χαριζομένους τῷ στρατηγῷ δέον δὲ φιλοφρονεῖσθαι τοὺς στρατιώτας τοῖς τῶν πολεμίων λαφύροις. αὐτὰ ὅπλα αὐτῶν ἵππους αὐτὰ ἕτερα τινὰ χρήματα καὶ ἀνωχὰς καὶ πράσεις αὐτοῖς παραδιδόναι. καὶ τοὺς μὲν ἀνδρείως ἀγωνισαμένους καλαῖς ἀριστείαις προβιβάσαι καὶ δώροις τιμῆσαι. τοὺς δὲ δειλοὺς καὶ ἀχρήστους ἀναφανδὸν ἢ λιποταξίας πεποιημένους τοὺς μὲν κόλαζε δικαίως. τοὺς δὲ ἀνειδίζε μέχρις ἀληθείας. οὕτως γὰρ καὶ τοὺς δειλοὺς διαγείρεις. καὶ τοὺς ἀνδρείους εὐτολμοτέρους καὶ εὐδαιμονεστέρους πρὸς τὰς ἐπιφερομένας μάχας παραδείκνυσι.

θ΄ Ὅταν καθ' πολεμίων τρόπαιον στήσῃς ὦ στρατηγέ, τότε καθ' τοὺς ἤδη παρὰ τῆς βασιλικοῦ ἡμῶν τεθέντας νόμους τῶν ὡς ἀκὸς εὐρισκομένων δούλων τὸν διαιρεθμὸν ποιήσῃ ὥστε τὸ ἥμισυ μέρος ἀφορίσας τῷ δημοσίῳ. Τὸ δὲ λοιπὸν ἐξίσας μοίρας εἴτε ἀρχόντας καὶ οἱ ἀρχόμενοι μερισάσθωσαν, ἐκεῖσε καὶ τοὺς ἀγῶνας κοινοὺς τοῖς

κινδύνοις ἀναδέχονται. Εἰ δέ τινες ὠφεληθεῖεν ἀπὸ τῶν ἀρχόν-
των ἢ τῶν πραγμάτων τῆς καταστάσεως, ἢ τις ἕτερος διαφε-
ρόντως ἀγωνιάσειεν. τότε ἀπὸ τοῦ μερισμοῦ μερίδος τοῦ
δημοσίου ἀδικον ἔχεις φιλοτιμεῖσθαι αὐτούς. ἐφόδου ἡ χρεία
καὶ τὸ δίκαιον ἀπαιτεῖ. καὶ δὲ τὴν μερίδα τῶν ἀπὸ τοῦ κο-
λεμίου ἀφιδικομένων. καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ τούλδου καταλειπανόμε-
νοι φύλακας λάβωσιν.

ς' Στρατοῦ συμμικίας πάσης καὶ καβαλλαρίων παράταξις δώρακι
ὁμοία ἔστω. ἀντὶ μιᾶς λογχῶν ἐχέτω τοὺς φίλους, ἤγουν τοὺς τοξό-
ται καὶ ἀκοντιστὰς καὶ σφενδονιστάς. ἀντὶ δὲ τοξῶν τοὺς καβαλ-
λαρίους, ἀντὶ δὲ κεφαλῆς ἀπὸ μέσου τῶν χειρῶν δι τὸν στρατηγόν.
ἀντὶ δὲ ἄλλης δώρατος τοὺς σκλίτας ἤτοι τοὺς κονταράτους. καὶ
διὰ τοῦτο ἀπὸ πᾶσι χρεωστῶν καὶ αὐτὸς προνοῶν τῆς ἑαυτοῦ ἀσ-
φαλείας καὶ τοῦ στρατοῦ ὥστοπερ κεφαλή. καὶ ἀκόλουθοι τῆς θῆς
φυλακῆς καὶ θεραπευτικῆς.

η' Καὶ ταῦτα δὲ χρειώδη ἀπὸ καιροῦ αὐλῶν. ὥστε ἐὰν στρατὸν ἔχων
πλείονα ὀφείλῃς αὐτὸν διά τινα χρείαν ὀλίγον ὑποδύεσθαι τοῖς
πολεμίοις. καὶ ποιεῖσθαι τὰ κοντοβέργια καὶ τὸν μίαν ἀπεργείαν
ἀνακαυτεῖ. καὶ τὰ ὅπλα δὲ ἐπαλλήλα δεῖναι κελεύθους.
ὅταν δὲ ὀλίγον ἔχῃς στρατὸν τὸ ἓν κοντοβέργιον διαχωρίβεις
εἰς δύο, ἢ καὶ πλείονα. καὶ οὕτως πλῆθος φανεῖται ἵνα μὴ
διὰ τὴν ὀλιγότητα καταφρονηθῇ, ταχέως δὲ τῇ ἀπλήκτῳ συ-
ταξάσθω ἕτερον ἀπέλθῃς τόπον. καὶ ὅτως τοὺς πολεμίους
καταρραδῶν πόλεμον δωσάψει.

θ' Ἀπὸ τῶν πεπλασμένων καὶ αὐτῶν γινομένων προβολῶν οἱ
στρατιῶται ἐθιζόμενοι ἀκατάπληκτοι γίνονται πρὸς τὰ ἀλη-
θῆ, οἷον ψευδοβοηθείας μέρους τινὸς ἐπιλαβόμενοι κατὰ ἕτερον
πάλιν ψευδοφοβοβίαν, ἢ ψευδοσυγκρίσματα, ἢ ψευδοκλύκων
καὶ ἤχων, ἢ ψευδοπροβρύγων, ἢ ψευδοσφόδων. ὅτως γὰρ
ἐθιζόμενοι καὶ οὐκ ἐκπλαγήσονται ἐξ αἰφνιδίου τέτων καὶ πλη-
θῶν γινομένων.

ι' Ἰσχυρόβουλοι καὶ ναυτικῆς σόλης στρατήγησα. Ὅταν γὰρ τὸν
τόπους μὴ ἐχόντας λιμένας καὶ ῥαγδιώδεις τὴν ἀπόβασιν
μέλλῃς ἐν καιρῷ ναυτικῆς στρατηγίας ποιεῖσθαι. βάκκης
πολλὰς πληρώσας ἄγυρα. καὶ τοῖς ἀγκοινίοις πρὸς δήσας
ἀπὸ ἑκάστης δέσμους. ἐγκρεμάσθω τῇ ἀρκεύντας οἷον τὰ
διδηρᾶ ἀγκύρας. καὶ ὅτως τὸν λεγόμενον πελαγολιστικὸν

κοινὰς ἀνέκλωσε κατὰ τὸν τόπον νύκλος ἐξελθὼν τὴν βεβαλλο-
μένην δοι κατὰ δρομῆ κοινᾶς.

10] Τόπος ἀνύδρους στέλλων κολὶ διαβαίνων. ὕδωρ μὲν ὅδον δωσει
τὸν ἐπὶ φρέαρ. νυκτὸς δὲ κοιῶ τὴν ὁδοιπορίαν ἀπὸ ἑβδόμης ἕως
πρωΐ. τὴν δὲ ἡμέραν πρωτρέπου κοιμᾶσθαι ἀντὶ τῆς νυκλός. δ"
γὰρ ὀλιγώτερον διψήσουσι τὰ ζῶα.

12] Ὀνωνιστικοῖς λόγοις κολὶ προσῳκειωμένοις καὶ δημοσίοις. κλαπεὶς
δὲ γεωργοῦντος παρά τινος ἢ ὠνούμενος οἱ στρατιῶται ὡς ἐπὶ χαλεπῷ
συνλήψεσθαι. ὕστερον δὲ ὁ στρατηγός. δ" δικαιότερον ἢ τοιούτων πο-
νηρῶν. ἕως ἐπλάγη. καὶ τότε λοιδόρησι γέλωτα εἰργάσατο. ἐπὶ
δὲ γέλωτι σεμνότερος δηλητικὸς καὶ οὕτως φρονίμως. ὁ στρατηγὸς
τὸ παράτηρημα ἀναλαβὼν διορθοῖ τὴν στρατιώτου παρεσκευ-
ασμένην.

12] Ὅρμοι ἵνα ἐὰν ἡμέρᾳ τινὶ τῷ ἀνέμῳ ἢ ὕδωρ γένηται ἡ νίκη.
στέλλης δὲ πρὸς πόλεμον διαβάλλων. φύγε δυνατὸν δοι ἐν
αὐτῇ ἡμέρᾳ. καὶ πάλιν τῆς μάχης ἀπέχεσθαι ἐκέλευσεν.
ὥστε ἀνδρεῖος εἶναι τὸν στρατιώτου. καὶ μετὰ ἀγαθῆς τῆς
ἐλπίδος ὡς κατ' αὐτὴν τὴν ἑορτὴν τῆς νίκης. καὶ πάλιν
δυναμένης ἔχειν τὸν προβαλλόμενα τὴν δῶν βοήθειαν.
Ὁμοίως δὲ ἐπὶ τῷ τόπῳ ἐν ᾧ κατὰ νενίκηκεν.

14] Θεμιστοκλῆς μηδὲν παραβάλλεσθαι ὁ στέλλων λέγων. ὅτι ὁ στρα-
τηγὸς ἀλήθινος καὶ ἄριστος τότε γινώσκεται, ὅταν μὴ τὸ δο-
κοῦν ἀνδρῶν ἴδιον δυμφέρον στέλλον ἐργάζεται, ἀλλὰ καὶ τὰ
κοινὰ καὶ δυμφέροντα τοῖς ὑποχωρίοις πραγματεύηται. ἔστιν
γὰρ μετὰ τῆς κοινῆς δυμφέροντος καὶ τῷ ἰδίῳ ἐπιτυχεῖν. εὐκοσμίαν
γὰρ ὅταν τῆς κοίμησιν ἐκλιμπάνῃσι τῆς ἑαυτῆς ὠφελείας κα-
θαιρέσεως γίνεται. ἀλλὰ ταύτης καλλιμπάνει. δ" μόνον οὐ λογί-
ζεται κοίμην ἀλήθειας, ἀλλὰ καὶ τὴν κοίμην ζημιούμενος
τῆς ἐξ αὐτῆς ὠφελείας σεμνύνεται.

15] Πολέμῳ κολὶ ναυτικῇ σόλῳ μετὰ οἰκείας δυνάμεως ὑποχω-
ρῶν στρατηγὸς μηνοειδῆ παράταξιν κοισάμενος ὑποστρεφέτω
πλάγιον κατὰ πρύμναν. καὶ ὕστερος ὑποχωρίζεσθαι τῶν πολε-
μίων βούλευέσθω. καὶ γὰρ ὁ φεύγων, ἀλλὰ φυγομαχῶν
ἑτοίμως ἔχει τὸ ναῦς. καὶ πάλιν ἐπελθὼν τοῖς πολεμίοις

καλὰ τὴν ὥραν, ἵνα καὶ τῶν χρεία γένηται τὸ πρωΐαθεν ἔργων καὶ αὐτὸς. καὶ γὰρ ἥδε διερριδόθην ἐν τῷ κυκλώματι τὸ ἑλλήνων τὴν κύκλωσιν ἀφορεύσαντος.

ις Τῆς νίκης σοι παρὰ θεοῦ δεδομένης, μὴ ἀκρατῶς καὶ ἀφραλήτως δίωκε τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ φυλάσσου τὸ ὑποστρέφειν αὐτῶν, εἰ γὰρ ἀκρατῶς διώξεις λύσσα γὰρ τάξιν ἀναιρεῖ λεώτας κοινόθεις τοὺς διώκοντας.

ιζ Νυνεχῶς δι' ἔργων διὰ στενῶν τόπων. καὶ μάλιστα ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆς πολεμίας τοὺς ἐνεργοῦσας καὶ γενναιοτέρους τῶν στρατιωτῶν ὀπίσω ἐν τῇ ἀναγκαίᾳ τάξει, ἵνα τοὺς ἐπερχομένους πολεμίους ἀμύνωνται ὀπίσω. καὶ μηδεὶς φεύγει ἢ προσθεῖ μὴ δολερῶν παραλλαγῶν τὴν σὴν ἐνδοξότητα καταστοχαζομένην καὶ διὰ ἄστρων τέρων τετήρηται ἡ παράπειξις ἀδόλως καὶ ἀβλαβῶς.

ιη Ἵνα ἰσχὺν ἐν ὅλῃ καλὰ τῶν πολεμίων τῷ στρατοπέδῳ παράγγελε αὐτοῖς, ἵνα οἱ μὲν βοῶντας ἐπέχοντας αὐλοῖς μετὰ διωγμῆς τῆς ὁ οἱ πολέμιοι ἐν τῇ ἀναβολῇ τῆς μάχης διώκοντας αὐτοὺς μετὰ διωγμῆς ἐπέχοντας. τότε μετὰ βοῆς καὶ κραυγῆς ὁδοὶ ἀντεξελαύνωσι κατ' αὐλῶν.

ιθ Ἐὰν ἀκοσμῆς ἐξ ὀλιγάδων τῶν στρατιωτῶν τῶν ἐν χώροις μὲν μὴ στρατοπεδευόμενος δὲ κέλευε, ἐὰν μὴ βάλωνται στρατεύεσθαι. κρέσσειν ἔλασσον ἴσσον ἀντὶ ἑαυτοῦ καὶ ἄνδρα. καὶ ὥσπερ οἱ πεζοὶ ἀνδρεῖοι ἐπιλαμβάνονται. οὕτε πλήθιοι καὶ ἀταξίαν ὀφελοῦσι κατιδότητι τῶν στρατευομένων.

κ Ἅμα τοῖς καβαλλαρίοις καὶ περικὴν ἐκαγόμενοι στρατιὰν διωκτικῆς αὐτὴν ἐν τοῖς ἵπποις πολλάκις κέλευε διὰ ὅτι ἀλαφρὴν ὁπλισμὸν ἔχοντα. οἵκερ δίον καὶ τοὺς πόδας ὀξέως πρέπει διωκτικῆς οἱ γὰρ ἐν τοῖς ἀρμόζοντι τόποις ἀκοπίαστοι καταλαμβάνουσι, τόπους ὑφηλοὺς καταλαμβάνοι καὶ ὁμαλοῖς χρήσονται καὶ τόποις καὶ ἑτέροις ὅλοις. ἢ καὶ πρὸς ἄλλο τι τῶν ἐμπιπτόντων ἀνδρίσονται.

κα Βεβαίως ἐπισάμενος ἄνδρα τινὰ πολλάκις ἀρισεύσαντα. ἐξαιρέτως δὲ περὶ τινὸς ὁρκισθῆναι ἑαυτῷ ἢ φίλῳ ἢ συγγενεῖ. χρὴ δὲ ὡς στρατηγὸ ἀντὶ πολλῶν καὶ μεγάλων παρεχεῖν αὐτῷ δυσυχίαν φίλῳ ἐπανορθώσασθαι. καὶ ἐν αὐτῷ γὰρ τὸ κρεῖττον κοινόθεις. καὶ ἑτέροις ἀπαλλάξῃς ἐπελπίδι τοιαύτης ἀντικοδόσεως.

στρατηγίας

κδ

Ἄρχοντα ἀγαθὸν τεκμήριον καὶ ἀρετῆς ἀπόδειξις. ὅταν ἐκβάσ-
βια παίδωνται αὐτῶν οἱ ὑποχείριοι καὶ ἐν τοῖς πρὸς πόλεμοι
πόνοις παραμένωσιν εὐθύμως. οἱ γὰρ ἀνάγκῃ καὶ βίᾳ ὑπο-
τεταγμένοι τοῖς ἀνάξια στρατηγοῦ πρὸς αὐτοὺς πράττουσιν ἐκ-
βαίνουσι μᾶλλον, ἀλλ' οἱ φίλοι καὶ φυγάδες. ἀλλ' οἱ δυσ-
κινδυνεύοντες ὀρθοῦνται.

κε

Στρατηγὸν ἀγαθὸν ἡδὺ ἕτερον ἐπιτηδεύσια δίον ἐπαινεῖν
ἀλλὰ διὰ ταῦτα. τὴν μὲν γεωργικὴν ὡς τρέφουσαν τοὺς
στρατιώτας. τὴν δὲ πολεμικὴν ὡς ἐκδικοῦσαν καὶ φυλατ-
τουσαν τοὺς τρεφομένους γεωργούς. διὰ τούτων καὶ μᾶλλον τῶν
ἐπιτηδευμάτων ἐπιμελητέα ἡ χώρα. καὶ τὰ ἕτερα πάντα -
ἐκεῖνα μὲν γὰρ ἕνεκα τούτων καὶ παρεσκεύασται. ταῦτα δὲ καὶ ἀναγκαῖα,
πρὸς καὶ σωτήρια.

κς

Ἵνα δὲ καὶ ἐνδοξότερος καὶ ἐνδιαιτότερος ἀναδείκνυσθαι, μᾶλλον τοῦ
δεῖ φιλοφρονεῖσθαι τὸ κοινὴ συμφέρον προλιπόντα ὡς ἀνωτέρω ἡγεῖν
φύσεται. Καὶ γὰρ ἀγαθὸς στρατηγὸς ἴσως, ἀκμὴν τὸν ἑαυτοῦ βίον
καλῶς διεξάγων, ἀλλ' ἐὰν καὶ ὧν ἄρχῃ τούτου στασιάσῃ αἴτιος
γίνεται. στρατηγοῦ γὰρ προχειρίζεται κατὰ τὴν πλειστάκις βασιλεύ-
σαν. οὐχ ἵνα ἑαυτῷ καλῶς ἐπιμεληθῇ μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ
οἱ ἐπιμελούμενοι καθ' αὐτοῦ καλῶς διεξάγωνται. καὶ γὰρ καὶ
στρατεύονται πάντες ἵνα ὁ βίος αὐτῶν βελτίων ὑπάρξῃ, καὶ
στρατηγὸς δέχονται τούτου ἕνεκα.

κζ

Λύμη στρατοῦ τρυφητὴς στρατηγὸς καὶ ἄτακτος. ἡ γὰρ εὐταξία
καὶ ἡ μετὰ σωφροσύνης ἐγκράτεια, μάλιστα ἐστὶ τοῖς στρατευομέ-
νοις χρήσιμος. χρὴ γὰρ μηδὲν ἄλλο ἐπιφέρεσθαι πρὸς χρείαν βρώ-
σεως, ἢ τῆς ἄλλης διαίτης πλὴν τῶν ἀναγκαίων. τρυφὴν γὰρ
ὅτι πόλεμος, ὅτι ἀρίστην δέχεται σωφροσύνην. πῶς γὰρ ἂν ἀγρὸν
ἄνδρα καὶ ἵππον καταπλήσειεν. διαφθείρεται γὰρ ἡ δύναμις
καὶ βλάβη ἐκ μικρὰ γίνεται. διὸ πανταχοῦ μὲν τοὺς ἄρχοντας
ἀκριβῆ εἶναι δεῖ καὶ δικαίους ἄρχειν. μάλιστα δὲ ἐν τοῖς
στρατιωτικοῖς. ὀξεῖς δὲ οἱ καιροὶ καὶ ὀξεῖαι αἱ πράξεις ὁρμῆ-
σθαι. καὶ ἐπὶ παντὸς πολέμου. μάλιστα δὲ τῶν κατὰ θάλατ-
ταν διὰ ναυμαχίαν· εἰς μάχην δυνατὸν ἐστί.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0016
gefördert durch Baden-Württemberg

χς Ἐὰν πολεμῇς πρὸς ἀνθρώπους ἐκ πολλῶν τόκων βουλευομένους ὡ στρατηγέ, δέον σε μὴ πορεύεσθαι ἕως ἂν ἐξ ὧν ἔν βουλεύοιτο. ἀλλ' ἅτε διέβαρμα αὐτοῖς καὶ διεβκορπισμένοις, ἢ κατὰ τῆς ἰδίας χώρας ἔκασον. ἢ ὡς ἑτέρους τόκους πρὸ τῶ βουλεύσασθαι αὐτοὺς ἐπιτίθη. καὶ νῦν δέ τοῖς ἐξ ἀγύρτης καὶ βυρίτου καὶ κιλικίου βουλομένοις βαρβάροις πρὸς τὴν κατὰ ἑωσφόρων ἐκστρατείαν δέον τὸν πολέμαρχον στρατηγὸν διὰ τῶ ναυτικῶ σόλων τὴν κύπρον καταλαβόντα πρὸ τῶ ἐκπλεῦσαι τὰς βαρβαρικὰς ναῦς, ἀποσεῖλαι καὶ αὐτῶν πρόϊππον δύναμιν ἱκανὴν καταγωνίσασθαι τὴν βαρβαρικὴν ἐπιστρατείαν ἔτι διπλῆν, ἢ τὰς ναῦς ἐκείνων ἁμπρεῖσθαι πρὸ τῶ ἀποπλεῦσαι τῆς ἰδίας.

χς Ὑπολαμβάνω δὲ ἱκανὸν οἷον εἰ μεγάλῃ δυνάμει τῶ στρατεύματος καὶ χρήσιμος οὔσης νόσος τὰς αἰτίας ἐξελαύνειν τῶ στρατῶ, οἷον ἀσχίαν πνιφὴν κολυτέλειαν, ἀλλὰ καὶ μαντικὰ καὶ βύρβολα καὶ οἰωνισμούς, καὶ ὀνείρους μάλιστα φυσικῇ συγχέοντα τὸ θεῖον. καρτερεῖν δὲ χρὴ, εἰ μὴ τις ἀνάγκη καὶ τούτων καρῆναι πρὸς κοινὸν καὶ ὠφελιμώτερον. ἐγὼ γὰρ προβήκα ταῦτα στρατηγῶν, ἤδη πρὸς νίκην καὶ σωτηρίαν, διὰ προνοίας ἰδίας δηκτὰ κρίνων, ἀλλὰ προνοῶν ἀσφαλῶς καὶ πρὸς τὸ προκαίριον μετὰ φρονήσεως καὶ κύρους, τὰς ἑαυτῶν πράξεις οἰκονομῶν. πάντων δὲ μάλιστα τὴν κορυσίαν ἐξορίζειν χρὴ τῶ στρατεύματος. ταύτην γὰρ τὰ μεγίστα ἐπάγειν κακὰ, καὶ ἐν τοῖς παλαιστοῖς ἰσορίαις καὶ ἐν τοῖς νεωτέροις τοῖς στρατεύμασιν ἀναμφιλέκτως. ἀλλὰ καὶ δημοσίοις τισὶ καὶ ὀνείροις ἀστοιδοῦσι, πολλάκις ἠπατήθησαν καὶ ἀπώλοντο τῆς ἐκείνων κρίσεως ἀσοχήσας.

χη Συμπολεμοῦντι μετὰ δυοῖν τῶν δύο ὑπάρχει καὶ τῶν γνωρίμων ἐπὶ ἀνδρεία ἀρχόντων, ἢ στρατιωτῶν ἀρέσκον ἡγεῖσθαι. διὰ τοῦτο ἕνεκα κύρους στρατιωτικῶν ἤθεων καὶ ἡγεμονικῶν. ἀναγκαῖον γὰρ διδασκάλιον ἀναγκαίων μαθημάτων ὁ πόλεμος. διὸ τοὺς ἀκροάζοντας καὶ φίλων καὶ οἰκείων παῖδας, ὥσπερ φυγανεῖο δικύλακας ὦ στρατηγέ. δωσεκστρατεύειν δὲ χρὴ καὶ δωρεζίζειν ἀνέχεσθαι καὶ τολμᾶν. καὶ νικητὴς ἀλλοτρίους καὶ πλουσίους δωσεκτήσεις καὶ ἐν τοῖς ἐν ἀγωνίαις βοαῖς καὶ τοῖς ἀλαλαγμοῖς κατὰ κρῶτα τῆς μάχης

γινομένοις παραπεχόμενοι τὰ καὶ. ἵνα πρὸς τὰ πολεμικὰ ἔργα καὶ πάθη ἀκ νέας διαγυμνάζωνται καὶ ἀρίστευόντας δι' αὐτῶν μάθωσιν.

κβ Ῥωμαλέον καὶ ἄριστον ἀναδείξηται στρατηγὸν ἡ τῆς πόλεως ἀρετὴ καὶ τὸ ἀγαθὸν βούλευμα καὶ ὁ τῶν φίλων πρόθυμος διαγωνιστὴς καὶ τὸ δεδέχθαι ἐν τοῖς κινδύνοις τὴν πολέμου, καὶ τὸ χρῆσθαι τῷ σαθρῷ λογισμῷ καὶ ἀκαταλήπτῳ. ταῦτα γὰρ γενναίῳ στρατηγῷ καὶ φιλοτίμῳ, ἵνα καὶ αὐτὸς ἐν καιρῷ ἐξ αὐτοῦ παρέχηται δόξαν. καὶ διὰ τῆς αὐτοῦ ἀγαθῆς γνώμης καὶ φιλίαν διαγωνισάσης ἔχῃ, ὡς φίλους οἰκείους ἀγκινδυνεύοντας αὐτῷ ἐν ἀπάσαις τοῖς στρατηγήμασι.

κγ Πῶς χρὴ τὴν ἀγαθὸν τέχνῃ τοὺς λύκους μεταχειρίσεσθαι ἢ τὸν ἀλωπέκων ἀγρεύειν, ὅπως καὶ αὐτὸς τοὺς ἀπὸ τῶν πολεμίων κατασκόπους διὰ τέχνης ἀρεωνήσῃ. ὅταν γὰρ ἔξω τὴν τοῦ χάρακος φυλακὴν τάξῃς, εἶτα ἀκάτῳ κελαύσῃς ἐπιλαβέσθαι τοῦ πλησίον, καὶ μὴ ἀφιέναι ἕως ἂν αὐτὸν καὶ τὸν ἄγκυραν καὶ τὸ πάγος καὶ τὸ κοντοβάριον εὕρωσιν ἕτερον γνώριμον. τοὺς δὲ ταῦτα λάβοις μὴ δυναμένους ἔξω τάξεως, καὶ ὅπως ἂν εὑρήσεις τοὺς κατασκόπους.

κδ Μέγα πρᾶγμα καὶ ἀναγκαῖον δημηγορεῖν ὡς ἐστὶ φρονήσεως στρατηγός. πλεῖον γὰρ πολλάκις ἐκ τῆς διὰ λόγου ὁμιλίας, ἢ περ ἐκ τῶν ὅπλων τὴν ἀνδρείαν παρασκευάσει τῷ στρατιώτῃ καὶ μᾶλλον προθυμίας τῷ λόγῳ, ὅτι πρὸς ἀντικαλεῖ εἰς μάχας δάρκα καὶ ἅρμα ἐχόντας καὶ τῶν ἄλλων ὑπαρχόντων καὶ αὐτός.

κε Ἀναγκαῖον δοῖ τῷ στρατηγῷ ὅταν χεῖρας συμπλέξωσι πρὸς ἀλλήλους κατὰ τῶν πολεμίων οἱ στρατιῶται παραθρέχοντι τὴν βοήν. ἔτι ἄκρας προβαλέσθαι τοῖς πολεμίοις καὶ νικήσωσιν. καὶ πάλιν ὁμοίως ἔτι ἄκρας προβαλέσθαι καὶ νικήσωσιν. καὶ τρίτον δὲ τοῦτο ποιῆσαι παρατηρούντα. ὅπως γὰρ νίκην ἀληθῆ

ἐκ τῆς προδυμίας παύσηται. τῷ δὲ κοινῷ ὅταν μετὰ τῆς τοῦ δήμου
ἀ βουλῆς ὀφῇ ὅτι κατὰ τὴν πρώτην προσβολὴν ὑπερέχουσι τῶν
πολεμίων.

λζ Ἵνα δὲ τοῖς πολεμίοις καὶ μνημονευτικὸς εἶναι δόξωμεν καὶ φοβερός,
καὶ διὰ τοῦτο διαμαθήσῃ παρ' αὐτῶν ἂν ἄρα πρόβασις ἀπο-
σείλωσιν. δίκαιον δὲ ἀτιμωθῆναι παρὰ αὐτῶν οἱ ἐκπρόβατοι πόλει.
καὶ ὑπὲρ τίνων πραγμάτων καὶ μετὰ τίνων. καὶ ἐν ποίῳ
καιρῷ καὶ ἐν ποίῳ τόπῳ· ἔστι δὲ καὶ περὶ τῆς προσκυρι-
νοῦ πρόβατον προσεδιατῆσθαι ἀ δεῖ. καὶ εἴ τι ὅσιον ἐκράχθη
παρὰ δεῖ, ἢ παρ' ἕτερα ἔθνη, ἵνα τοῖς ἀρωτιῶσι καὶ τοῖς
δωτυχίαις ἐκ πλήθους αὐτῶν, ὡς πάνυ μνημονευτικὸς κολύ-
σεσθαι.

λη Ὧν ἕνεκα ἢ τόκων κοτὲ ἢ πόλεων ἐκκείσεται καὶ τοὺς τόκους
καὶ τὰς πόλεις· ὥστε μηδένα προγνῶναι τῷ μέλλει γίνεσθαι ὁ
κατὰ πλοῦς ἀντάλλα δὲ γέφυραν καὶ διαγιβάσεσθαι αὐτὸ
ἀσφαλῶς. ἐπίδος τῷ καθισαμένῳ παρὰ δεῖ ναυάρχῳ, ἵνα
κατὰ τὸ πέλαγος ἐξελθεῖν τοὺς λύβη τὴν διαφαγίδα, καὶ
μάθῃ τοῦ μέλλει ἀπελθεῖν. ἅτινα γὰρ κοινὰ λάσης τοὺς
πολεμίους.

λε Νόμοι στρατηγικοὶ φυλατέοντοι καὶ τοὺς στρατηγοὺς νικητὰς
καὶ ἐνδόξους καὶ ἀμεμπτήτους ἀποτελεῖν. καὶ τοῖς βασιλεῦσι
χαρᾶς αἰωρεούσης αἴτιοι γίνεσθαι καὶ πρὸς εἰρήνην καὶ
ὑποταγὴν τοὺς ἐναντίους καταναγκάζεσθαι, καὶ κακῶν πλεῖ-
στων παῦσαι τοῖς ἀνθρώποις γενέσθαι. μᾶλλον δὲ
ἀγαθῶν εὐπορίαν παρέχεσθαι αὐτοῖς τὴν τοῦ θεοῦ εὐλο-
γίαν ἀνεῖναι. καὶ πρὸς δοξολογίαν τ' αὐτῷ πᾶσαν εὐθυμεῖν
ψυχὴν διεγείρεσθαι. τούτους, ὧν ὦ στρατηγέ καθάπερ δεῖ καὶ
θεοῦ καὶ κοινὰς εὐεργεσίας θεσμῶν καὶ τιμῶν δι' αὐτῶν
περιφυλάσσειν. καὶ πρῶτον τοὺς θείους καὶ πατρῴους νόμους,
δι' ὧν ἡ εὐσέβεια κρατύνεται παρίστασθαι. καὶ ἀδιαλείπτως τοῦ-
τοις ὑπάκουε· ἐκ τούτων γὰρ ἀρίστη ἀρχὴ γένοιτο. καὶ αὐτό-
κρατορος ὀφθήσῃ στρατηγός. τῶν τε θεῶν τῶν ὅλων καὶ βασιλεῦ
καὶ ὧν ἡγεῖσθαι τυγχάνω, καὶ ἡγεῖσθαι τοῖς δι' αὐτοῦ βασιλεύσῃ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0019
gefördert durch
Baden-Württemberg

Ὑπόθεσις ἐν ἐπιλόγῳ.

Ἐν τῷ βιώφελῆ δὲ τὰ προαιρετέα ἡμῖν πάντα ἀνακεφαλαιοῦται, ὡς ἔστιν αὐτὰ παρακελευόμενα καὶ ὑπολιθόμενα τὴν δι' ἐνδοξότητος, ἐξ ὧν ὡς ἥρηται καὶ αὐλὸς κρατήρ ἀναδειχθήσεται ἀγαθὸς καὶ βίον ἀκινδυνότατον καὶ ἀλυπότατον τοῖς ὑπὸ δεξιοχείρους περὶ τριήρη καὶ πεῖσον μὴν πάντων ὅταν μὴ ἄλλως λέγων ἢ πράττων ἀπὸ δεξιᾶς λαμβάνῃ τῶν ἀριστερῶν καὶ μήτε λόγῳ ἄρξῃ, μήτε πράξεως ἀπαυτῆς ἀκαίρου μετέρχεσθαι καὶ ἀνεξεύρετος. ὅταν γὰρ ἐγὼ κρίνω πρέπον εἶναι ἀπὸ δεξιᾶς λαμβάνειν ἀπαντᾶν τὴν ἱερήν. καὶ γὰρ ὁ θεὸς πάλιν ἡμῶν καὶ ποιητὴς καὶ ἐπόπτης καὶ τῶν λόγων ἡμῶν καὶ τῶν πράξεων. καὶ κριτικὸς ἐσὶ καὶ ἐνδυκνιόθεν καὶ ἐννοιῶν καρδίας. καὶ ὥσπερ ἐσὶ τὶς ἀφανὴς ἐνώτιον αὐλός. καὶ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ τὰ κατὰ τὸν θεολογικώτατον ἀπόστολον πάντα. διὸ δὴ καὶ χωρὶς τῆς αὐλῆς γυμνότητος πρέπειν ὀφείλοιεν. ἔστι γὰρ τὶς ἡμῶν οἷον τὴ συγγένεια πρὸς αὐλὸν καὶ ἔθους οἷα γένοιτο πρὸς καλάμους. καὶ γὰρ παρ' αὐλῆς ἡ φωνὴ καὶ βίον ἤλθομεν καὶ ὕπαρ αὐλῆς καὶ ζῆν καὶ δυνάσκειν ὀφείλομεν. τοῖς γὰρ ἐκείνου δώροις πεφορήμεθα καὶ ἐν αὐλῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν. καὶ ἐν αὐτῷ πεδόμεθα ὅσον ἰδιῶται ἀρχαῖοι καὶ δεδεμένοι ἀγαθῷ δοῦλοι. καὶ ἀρχαῖοι βασιλεῖ καὶ πάντες αὐλῷ ἐσμέν, ὡς καλὰ πάντων κεκλημένων τὸ κράτος. καὶ ἡμῖν μὲν ἐξ ἐκείνου δεδώλωται τὰ πάντα. ἡμῖν δὲ αὐλὸς διαπεπόρισται. καὶ ἡμῖν ἅλογος κάλα ἀγέλη ὑφ' ἡμῶν ποιμὴν ἀγεται. ἡμᾶς δὲ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ποιμαινόμεθα τῷ καλῷ ποιμένι. καὶ δι' ἡμᾶς φιλανθρώπως φορίβεται τὸ ἱερώτερον καὶ θεῖος ἀρίθμηται καὶ ὅτι ὁ ἀγαθὸς θεὸς ἡμῖν καὶ τὴν ψυχὴν διαφυλάττεται διάπαντα (μᾶλλον) ἐντὸς γὰρ τὰ πάντα θεοῦ. καὶ αὐτὸς ἐκ μὴ ὄντων πάντα παρήγαγε. καὶ πάντα πληροῖ καὶ πάντα διατάττων καὶ προνοούμενος καὶ διοικῶν. ἐλάγχιστος δὲ τῆς ἀληθείας τὰ κοινωνικὰ αὐτῷ. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ

ὄθεν τὰ ἐν αὐτοῖς. καὶ γὰρ τὸ καὶ θάλασσα καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πάντα. καὶ ὅθεν ἐν αὐτοῖς ὠφελήσεται γεωργία τῆς ἐκ θεοῦ προσηκούσης δημοσιότητος καὶ προνοίας ἀναδείκνυται, καὶ αὐτὸς καὶ βασιλεῖς καθηγεῖ. φησὶ γάρ· δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι, καὶ σρατηγὸς δι' ἐμοῦ προχειρίζεται, καὶ κάθησθαι ἀρχῆς καὶ ἐξουσιάσαι αὐτὸς ἐστιν αἴτιος. διὸ καὶ χρὴ μὴ πρότερον τινὰ τὴν ἀρχὴν ὑποδύεσθαι πρὶν ἢ διὰ τῆς εὐχῆς καὶ ἐντεύξεως πρὸς αὐτὸν εὐθὺς ἑαυτὸν ἀφιερώσῃ τῷ θεῷ καὶ τῇ ἐκείνου προνοίᾳ. τὴν ἑαυτοῦ διοίκησιν καλὰ ποιεῖσθαι δεῖ. διὰ τοῦτο δεῖ δὴ καλὰ τοὺς θεοῦ θεραπεύειν ὡς σρατηγὲ πρὸ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀκοιτησάμενον, καὶ διαφυλάττειν ἐξ αἰρετοῦ τὴν τοῦ ἱερέως τε καὶ ἀρχιερέως αὐτῷ, τιμῶντα καὶ θεραπεύειν. καὶ τοὺς ἁγίους ἀφ' ἑαυτῷ ναοὺς ὡσεὶ ἀβούλως ἔχειν καὶ μὴ αὐτῶν ἀναρπάζειν τι. ἐν αὐτοῖς καταφρόνησιν, ἀνευ διαγνώσεως τῆς περὶ τοῦτο βασιλικῆς, καὶ τὰ ἱερὰ τῶν μοναχῶν ἀσκητήρια, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς τὴν παρθενίαν ἀσκοῦντας, ἀβλαβῆ καὶ ἄσυλον καὶ ἀσφαλῆ διατηρεῖσθαι. καὶ ἁπλῶς ἁπάντων ὅσα τῷ θεῷ ἀνάκειται παραφυλάττειν ἀνεπηρέαστα καὶ ἀναίτια καὶ ἀδιάφθορα, ὡς ἅγια πάντα καὶ τῷ θεῷ ἀνακείμενα. καὶ μηδένα βέβηλον ἢ τυραννικὸν χεῖρα ἐπαίρειν κατ' αὐτῶν ἢ ἄλλως ἀποβιάζεσθαι. μήτε ἑαυτὸν, μήτε ἄλλον τινὰ ὑπὸ τὴν ὁμὴν ἐξουσίαν οἰκίαν δὴ πολὺ. πεπισωμένον ἢ σρατιωτικὴν ἀρχὴν ἢ πολιτικὴν, ἀλλ' εἶναι αὐτοὺς ὡς κτήματα θεοῦ. πάσης βλάβης καὶ ἐπηρείας ἐλευθέρους. καὶ μάλιστα τοὺς ἀρχιερεῖς ὡς καὶ τέρατα καὶ ποιμένας τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν, ὅσαι τε ἀρχόντων καὶ ὅσαι ἀρχομένων. καὶ τὰ πρὸς θεὸν ἡμῶν εὐσεβήματα, τούτους διὰ παντὸς ἁγνῶν τιμῆς καὶ ἀιδοῦς, καὶ μηδὲν ἐφ' ὕβρει τούτων καταδέχεσθαι. καὶ γὰρ τὰ ἐφ' ἑαυτοὺς γινόμενα, οὐ τὸν θεὸν ἀναφέρεται, καθ' ὃ καὶ ἀρχιερωσύνην ἐλήφασι. διὸ καὶ τὸ ποιμαίνειν ψυχὰς καὶ τὰ πρὸς θεὸν αὐτοῖς ~~ἀνεδέξαντο~~ ἀνεδέξαντο. οἱ γὰρ ἱερεῖς ὡσπερ ψυχῆς τις διεσπαρμένην καὶ ζωογονοῦσα ὅλον τὸ δῶρια τῷ χειριανικῷ λαῷ καὶ ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων καὶ θεσπέσιον. νοῶ καὶ ἡγεμόνα τὸν βασιλέα τῶν ἀπάντων κεκ-

τησιν θεον. και απ' αυτης τοις της ολης δικαιοσυνης ανδρικωτερους διαπορθμευωμεν και κυβερνωμεν και περιαγωμεν. εστιν ην ορθοδοξως περι θεον και τας εκεινης θεοφιλεσι διαιρεσεις καιριως αιρεσθαι μετα της θειας πιστεως και της βασιλικης απαραβατης διαφυλαττεσθαι. ωστε χοιρων κρεισσα και δικαιοσυνην εν μεσω της γης. αιρεσθαι δε και των στρατηγικων εργων και των πολεμικων οπλων. ουχ ινα αδικησης, η αδικου πολεμου απαρξης, η ληστειας τινος η αδικους κατα της ιδιας η δικαιοτατων εταιρειας χοιρους, αλλ' ινα μη ευσεβειας ενεκεν, και τοις πολεμιοις δουναι το επι θεου σεμνυνεσθαι και ευσεβους και θεοφιλους πολιτευεσθαι, εχης τα οπλα προς αμυναν των αδικουντων πολεμιων. η γαρ ευσεβησεις ζωη και ταυτα παραλαβουσα εις ειδοτε και τον θεον αυτον μετα της δικαιοσυνης εξεις δυνατωτερα. και η πιστις του μη αδικειν αλλα δικαιως στρατηγειν και νικαν τα θεια εξει, και αναγκη πιστευειν. ο γαρ δικαιος πολεμος απο θεου ορμασθαι το τελος αγαθον εοικεν του αδικου το εναντιον. εοικεν γαρ τον αδικουντα αδικαιον μη κακειν κατα της αδικιας κοινην παρα θεω κριτη, ητοι αδυνατον. και τον την αδικιαν αμυνομενον και αντι-πολεμουντα μη της παρα θεω νικης τυχειν. ο γαρ θεος κριτης δικαιος και δυνατικη δικαιοσυνη τα δυνατα. τουτων τοινυν ουτως εχοντων δει δε αδικειν. και οπλων και γυμνασιων και των αλλων στρατηγικων εταιρειων ειδεναι δε και τουτοις βοηθειν. ουτι δει δε εν πολεμω καιρω. τους αντι-πολεμουντων την φυσιν γινωσκειν την αλλην καταδαθειν, και δη και το εκεινων στρατευμα αρα δυνατον εστι προς τα επιχειρησεις, και προς το κρατειν εργων δρασικον, η προς μεν κρουσμα και χρονοτριβην αργα μαλλον αγγεγυμνασται. χρη δε γινωσκειν και αυτον πολεμιον και τι πολυχρονιον εστι και χρηζει δαπανης χρηματων. και μαλλον οξυτητι φυσεως, ολιγοχρονιον και επιτηρητικος, εν δε τοις τοιουτοις πολεμοις, αντι-παρασκευαζεσθαι προς τα των εναντιων ψυχας. και προς το

ὅλον αὐτῶν στρατιώτην, ἤτοι πρὸς ἀνδρείαν καὶ ὀξύτητα, ἢ καὶ
πρὸς τὰ τῶν ἀνατλίων, ἤγουν φόβους καὶ θράση καὶ ὀργὰς
καὶ τιμωρίας, καὶ φιλοτιμίας καὶ ῥᾳδιουργίας, ὥστε τὰ τοι-
αῦτα πάθη τῶν τοιούτων στρατιωτῶν, ἢ καὶ τῶν πολεμίων δύνα-
σθαι αὔξειν καὶ ταπεινοῦν. καὶ σπάνιον παρὰ δὲ διὰ πα-
ραγγελμάτων ἀντέχειν καὶ πρὸς κοινήθειαν προγνωστικῆς καὶ
τῆς περὶ τὸ θεῖον ἐπιμελείας καὶ τῆς διὰ λόγων δημη-
γορίας. ταῦτα δὲ παραφυλάττειν ὥστε γίνεσθαι ἐν τῷ χρόνῳ
καθ' ὃν αἱ ψυχαὶ ὑπὸ τοῦ λόγου κινηθεῖσαι, διαρτίσιν δύνανται
διὰ τῆς τιμῆς πρὸς τὴν διάθεσιν τῆς κινήσεως, ἀλλὰ μὴ πα-
ρὰ τὰς αὐτοῦ ἀνάγκας. ὥστε πρὸς τὸ διαπάσχεσθαι παρα-
βλαπτόμενοι. συμβαίνει γὰρ ἂν ἀτοιμάτους διαγωνιζομένους
στρατιώτας ἀτάκτως ἔχειν πρὸς τὸν τῆς μάχης κίνδυνον. χρὴ
οὖν πρὸ τῶν μεθαρμόζειν τὰς ψυχὰς τῶν στρατιωτῶν πρὸς
τὰς παρούσας δόξας, ἀλλὰ καὶ τοῦ τῶν πολεμίων ψυχὰς
καταδῆλον ἐντέχνως. εἴτε φόβους καὶ ῥᾳδιουργίας καὶ μα-
λακίας. καὶ τότε ἐπιτίθεσθαι αὐτοῖς. καὶ ἄνευ παντὸς δι-
μάχεσθαι, μηδαμῶς δὲ ἄλλως δυνατὸν ὂν παρεγγύας τῶν
στρατιῶν, εἰμὴ πρότερόν τις ἀνάγκης αὐτὰς παρεισήσει, μηδὲ
ἄγειν εἰς τοιούτους κινδύνους, ἐξ ὧν βέλτιόν τι μᾶλλον εἶδον,
ταῦτα γὰρ ὁ βέλτιστος, εἰδὲ πίστις εἰδὶ καὶ ὁμολογίαι. ταῦτα δὲ
χρὴ δὲ φυλάττειν ἀπαραβάτους. ἢν δὲ τῆς τῶν πραγμάτων
δυσπαλαιώθειν δέον δὲ μήτε ἀτυχοῦντα, καὶ τῆς τῶν πολεμίων
δυσυχίαν κρατοῦντα μέγα φρονεῖν. μηδὲ πρὸς τὰ ἤδη τελεί-
δεντα. ἢν ἀπομένοντα τῶν πόνων ἀμελῶς, ἀλλ' ὅτε τὰ μα-
κρόθεν καὶ ἐπικαίρως ἀποβλέπειν. καὶ βελεύεσθαι τί χρὴ ποιεῖ-
ν. μήτε δυσυχῶν φανερῶς γίνεσθαι ὡς κατατεταπεινωμένου
μήτε τοῖς στρατιώταις, μήτε τοῖς πολεμίοις, ἀλλὰ μηδὲ πρὸς
τοὺς πολεμίους διάλυσιν, ἢν οἷς καιροῖς δυνατὸς ὑπάρχεις
κατ' αὐτῶν ἀντέχειν. εἰμὴ βεβαίαν εἰρήνην καὶ ἐπ' ὀρ-
θῇ οἱ στρατιῶται αἰτοῦνται. μεγάλαι γὰρ στασιώδεις ἐκ
τοῦ τοιούτου τρόπου γίνονται πολλάκις. χρὴ δὲ δὲ καὶ τὸ στρά-

τυμα ὡς πόλεμον ἐξάγειν μὴ ἀτελὲς κατὰ τὸ κλῆθος. μὴ δὲ ὑ
δωρεῶν τέχνων καὶ χρημάτων ἀπολειπόμενον. μήδε ἄλλ
μηδεμίαν ἔχων ἐλάττωσιν, ἐξ ἧς μάλιστα πρὸς οἱ κακοὶ σφ
τηγοὶ διαβάλλονται. χρὴ δὲ δὶ ὀπαδῶν εἶναι, καὶ μάλ
σα ἐν τῇ προνοίᾳ τῆς διοικήσεως τῶν στρατευμάτων. καὶ τ
δαπάνας ὀλίγας κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ δωρεὰς μεγάλας κα
ἐπιφέρειν. καὶ τὰ ἄλλα τὰ κοινὰ διαθώσειν ἐμπείρως
καὶ ἐπὶ τούτοις μεγάλων δὲ μετὰ πόνου τὸ δόξαν. ἐν τῇ
τοῖς ἀρχαίοις καὶ τοῖς νέοις. ὥστε ἰσορικὸν εἶναι πάν
λων τῶν κατὰ πόλεμον, καὶ ἔμπειρον τῶν παλαιῶν στρα
τηγημάτων. ὅθεν ἀξιοθαυμάστως γεγονέναι. καὶ εἴ τις ἐπαγγ
γέλλεται αὐτοῖς περὶ στρατηγικοῦ τι εἶδος, ἢ τεχνίτης, ἢ ἰδιώτη
πάντων ἀκοῦσαι καὶ γίνου κριτής. συμβουλευτὴς δὲ χρὴ μὴ σο
φρόντων ἅμα ἐμπείρων γενομένων τῶν κατὰ τὸν πόλεμον
λέγων καὶ ἀξιώσασθαι διὰ πραττόντων. καὶ μετὰ γνώσεως
ὧν τοῖς πράττεσθαι διακειμένων περὶ οὗ ἡ συμβολή.

Αὖ δὲ δὴ ὧν τοῖς κινδύνοις τῆς μάχης μὴ ἐκ τύχης μάχε
σθαι, ἀλλὰ φυλακὴν ἔχων περὶ ἑαυτοῦ. καὶ ἐμπειρίαν γίνεσθαι τ
στρατοῦ κατὰ τὴν ὥραν τῆς μάχης πρὸς κατεπαγγέλλειν χρείαν
ὀρθῶς. ποιητικὸν εἶναι στρατηγημάτων καὶ δυνατὸν ἐν τοῖς
ἐπιχειρήσεσιν ὑπάρχειν. καὶ ὅταν ἐπιτίθεσθαι βέλτιον τοῖς πολε
μίοις. καὶ ὅταν ἐπιβουλεύεσθαι σπεύδης παρὰ τῶν πολεμίων καὶ
κρεμάσαι δυνατῶς προϊδεῖν καὶ τὸν σπεύδοντα προσοχάζεσθαι. εἶναι
δὲ δεῖ καὶ πρὸς τὰ ἐνδιάμεσα ὅσα κατὰ τῶν πολεμίων
ἐπινοήσεις δύνασον καὶ ἐπιμελέσαθαι. ἐνεύσεις καὶ φύσεις
καὶ ἐπιμέλεια διαφέρουσα τῶν ἄλλων ὑπὸ δὲ ἀρχόντων. καὶ
τῷ δύμαθι δὲ ἰσχυρὸν καὶ πρὸς πάσαν ὄψιν ἐπιτήδειον
δὲ δὲ μάλιστα καὶ ἀγκράτη χρημάτων καὶ ἡδονῶν πασῶν.
φιλόπονον δὲ πρὸς τὸν καρτερίαν. ἀνδρεῖον δὲ πρὸς τὰς κιν
δύνους καὶ μὴ παραφόρενον ἐν τοῖς ἀγῶσι θαῤῥοῦντα ἔχοντα
περὶ τὰς παρατάξεις τὰς μετὰ δικαιοσύνης. μεγαλόψυχον

δὲ ὧν τοῖς ἔργοις τοῖς πρὸς τὰς στρατιώτας ἀξίωσιν ἔχοντα σύνδ[ε]-
τόλεως καὶ γένους καὶ πολιτείας εὐνομουμένης· τὴν οἰκείαν ἀρε-
τὴν καὶ τὸ προέχειν ἀπάντων ἐν τῇ καλῇ πόλεων ἐπιμέλεια.
φιλονεικίαν καὶ φιλοτιμίαν ἐν τοῖς καλοῖς καὶ πρόσφορα τοὺς
ἄλλους νικῶντα. καὶ ὡς ὅπως ἰδίων πραγμάτων τοὺς κινδύνους
ἀναδεχόμενον. πρὸς ἔτι δημηγορικόν τε εἶναι χρὴ καὶ ἀγωνι-
στήν. καὶ τοῖς ἀληθέσι τῶν λόγων χρήσιμον περὶ τὴν ἀλή-
θειαν· κλὴν ὅσον διαφέρειν δεῖ ἀπὶ ψευδεῖς, ὥστε τὴς ἄλλο
ἥδιον μεταστῆσαι καὶ κινῆσαι τὰς τῶν ἀκουόντων ψυχὰς χρήσι-
μον, καὶ βελτίονας ποιῆσαι πρὸς τὸν παρόντα καιρόν. περὶ δὲ
τὰς ἐν ταῖς μάχαις ἀποδημίας μεγαλοφρονῆς γενέσ[θ]αι καὶ φι-
λότιμος καὶ πιθανικός, μάλιστα περὶ τὰς ἀγαθὰς ἄνδρας δό-
ξαν αὐτοῖς διὰ τὸ εὐκαρδιότερον καὶ ἐντίμως ταφῆς περιποιήσα-
σθαι τῶν νοσημάτων θεραπευτικός. τὰς ἀπορίας ἐκ τῶν βίων
εὐπορωτέρους ποιῶν· ἀφιλόδοξος καὶ ἀλαζών[ε]ς, ἐντεταῖς
κατὰ διάνοιαν ὁμιλίαις· καὶ ἐν ταῖς τὰς τὸ κοινὸν διωκροσέλο-
μένοις, μὴ φιλόνεικος ὑπάρχειν, μὴ πολυπράγμων, μὴ
πολύλογος. τοῖς δὲ ἐρωτικοῖς εὐτελέστερον, καὶ τῷ ὀχεί-
σθαι καὶ τῷ βαδίσματι, καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων τὸ ἀνε-
πίφθονον παραφύλαττε· ὥστε μὴ ἐξάπτεσθαι τῶν φθόνων πο-
τὲ τὴς στρατηγὸς τι κατορθοῦντας, ἀλλὰ μιμεῖσθαι τῷ μᾶλλον
καὶ διαγωνίζεσθαι τοῖς στρατιώταις πρὸς ἅπαντα τὰ δυσ-
φορώτατα. τῷ δὲ ἀγαθῷ στρατηγῷ χρεών ἐστι πρὸς πᾶν
ἔθνος ἀρμοστοῦντα διαφόρως πρὸς ἕκαστον τὰς στρατηγίας
ποιεῖσθαι· ὥσ[θ]ε ἐνίοτε καὶ ναυμαχίας καιρὸς ἐπισπᾶσθαι. ἀκινδυ-
νον τὴν τῷ πόλῃ τάξιν ἀμπείρως ἔχων τῆς τῷ πέρας φορᾶς.
καὶ τὰς ἀρχαγίας δὲ ἢ τοιαύτας ὁπλοφυλακὰς αὐτόκλωτος
διωκάγειν, ἵνα μὴ ὑπὸ τῷ πόλῃ, ἢ ὑπὸ πάλας θαλάσσης ἢ
ὑπὸ πολεμίων ἀναγκαζόμενοι φθείρωνται, δεῖ δὲ βεγινῶ-
σκειν τῷ στρατηγὸ καὶ ἐκ πόσων πρόκων αἱ μάχαι διωι-
σανται. ἢ γὰρ ἐκπαρατάξεως καλὰ προβιωτόν, ἢ δώρατα
καλακαίοντας, ἢ παιδαύοντας καὶ ἀιχμαλωτίζοντας, ἢ
ἀπὸ ἐγκρύφτοντος ἐπεχόντως. διωάπτονται δὲ καὶ αἱ
μάχαι καὶ ἐκ τῶν ὅταν ἐπὶ πόδη στρατεύεσθαι. καὶ πολεμὸν

διαβαίνουσι τῷ πολεμίῳ διωκόμενοι. καὶ αἴσιον τόπος ἀπὸ ἀνέμου
χωμάτων μεταβαίνουσι καὶ ἀπὸ διωκτικοῦ. καὶ ὅταν μεταπί
πτῃ αἰφνιδίως τῷ κρατοῦντος τῶν πολεμίων γένηται, ὅταν ἐν τό
κατὰ κλισιδῶσιν διεξοδεύοντος, καὶ ὅταν τῶν ἀναγκαίων ἀπο
ρήσωσι, καὶ ὅταν εἰς νόσον τὸ στράτευμα τῶν ἐναντίων ἔρχη
καὶ ὅταν ὑπὸ χειμῶνος παραλόγως ἀναπαύσωνται, ἢ ἀναχω
σωσι. καὶ ὅταν ἀπὸ τῶν ἡμερινῶν τόπων νύκτωρ πολεμοῦσι
τες τὰ διώγματα. καὶ νικήσαντες ἀγεννεῖς φύσιν, ἢ ὀλίγοις πλή
θεσι καταβάθης. καὶ κόπος τῶν ἀλόγων καὶ ἀνδρῶν γίνηται. ἢ ὅ
ἀγεννεῖς γίνωνται διὰ τινὰς αἰτίας. ὧν δὲ τοῖς ναυτικοῖς μ
χεσι διωκόμενοι, ὅταν οἱ πολέμιοι ναυμαχήσωσιν, ἢ
ὅταν ὑπὸ χειμώνων πολεμωνται. δεῖ δὲ φύλακα τὰ π
αὐτὰ τὸν στρατηγὸν καὶ τὰ ἐκ τούτου ἐναντία γινόμενα. π
τοῖ δὲ καὶ τὰς κατὰ μερίδας τῷ στρατῷ καὶ τὰς παρατάξε
καὶ τὰς παραγωγὰς τῶν τάξεων, ἵνα διὰ λόγων πείθω
ται. φύλακα δὲ καὶ τὰ φύλα τῶν παραγγελμάτων. καὶ π
ρὸν, τὸν ἡμερινὸν ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἀγχωμένους νυ
χῶς βάλλοντα παρακελεύεσθαι ὡς στρατηγὸν, καὶ ὅσον
νοήσαι φύλακας τοὺς φυλάττειν. φυλάττειν δὲ ἀπὸ
τὰς τῶν πολεμίων φυλακὰς καὶ περὶ πάντα τὰ τοιαῦτα
οἷ ὅταν τύχη ἐμπιπλόντα δὲ φεύγειν τὸν φυλακήν.
ὁ γὰρ ἕτεροις ποιήσας, δι' αὐτῶν τὸ ὅμοιον παθεῖν πά
νυ ἕτοιμος, οἷ μὴ λίαν ὀξέως καὶ τρυφερῶς, πρὸς τὸ
δυσπίπλοντα διατεθεὶς καὶ ἀντιθὴς τοῖς ἀναγκαίοις πο
δέσθαι. ὧν δὲ τούτοις τοῖς χρόνοις τῷ ἐναντίῳ δίον δὲ τὸ
ἐγκρατεῖαν ποιεῖσθαι, ὅταν ὦσιν οἱ καιροί. ὧν δὲ τοῖς σώ
σι τῶν παρατάξεων τὰς ἀντίας ὀπίσω ποιεῖσθαι. καὶ τὸ
ἥλιον δὲ ὄρθιος κατὰ πρόσωπον τῶν ἐναντίων. εἶναι δὲ ὁ
δεῖ εὐγαλόφωνον ἐν τοῖς παραγγέλμασι, καὶ εὐδιαρθρό
καὶ ἀμφελεῖς ἔχειν τὸ φθέγμα διωκρυβῆναι δὲ τὴν φύσιν
τῇ πολέμῳ αὐτοῖς ἐν τέχναι. εἶον ὁ πλητικὴ, λογιστικὴ,
χιτεκτονικὴ, ἀστρονομικὴ, ἰατρικὴ. ἔργα δὲ τῆς ὁπλητικῆ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0026
gefördert durch
Baden-Württemberg

ὥστε περιφρόνησιν τὰ ὠφέλιμα ὀκλικοῖς δυσχερέσι καὶ σφοδροῖς καὶ ἰσχνοῖς καὶ ἀκριβῶς διεγηγερμένοις. καὶ ὠχρίασιν παρέχειν τοῖς φρονεῖν αὐτὰ δυναμένοις· ἐκλέξασθαι δὲ δεῖ καὶ ὠφέλιμα ὄντα πρὸς πανοπλίαν ἐργάζεσθαι, δεῖ δὲ καὶ ὑποδεικνύναι τοῖς στρατιώταις, οἷαι καὶ ὅσαι χρὴ τῶν ὅπλων εἶναι τὰς χρήσεις, καὶ τὰς συμπλοκὰς τούτων καὶ καθ' ὃν τρόπον φορτίζειν δὲ καὶ τιθέναι καὶ ἀφαιρεῖσθαι ἐξ ὧν ἀκινήτους τῶν ὅπλων καὶ αἱ δασκάλαι αἱ περὶ τὰ ὠφελήματα ἀρχὴν ἕξουσι. ταῦτα μὲν τῆς ὁπλιτικῆς, λογισικῆς δὲ ἔργον ἐστί, ὥστε μερίζειν τὸ στράτευμα καὶ τὰ κοντουβέρνια, καὶ τάξεις καὶ τέρματα καὶ δεύγγας καὶ βανδα καὶ συντάγματα καὶ δεκαετίας καὶ πεντηκοντάρχους καὶ τὰς ἄλλας ἀρχάς, καὶ ὅλων κατάταξις. καὶ πάντων τούτων ποιεῖσθαι διαίρεσιν. τίνων καὶ ὅσοι τὰ κάτω φυλάξουσι, καὶ τίνων καὶ ὅσοι τὰ γέρροντα ἕξουσι, ἢ παραλειπόμενοι. ταῦτα λογικῆς ἔργον. διακρίνασθαι δὲ καὶ ἐκλέξασθαι τῶν λοιπῶν τὰ ἀκροβόλια ὠφελήματα πρὸς τῆς στρατιᾶς καὶ τούτων τὸν μερισμὸν ὁ τόποι ἔχουσι. κατάστασιν καὶ βραχύτητα, καὶ ὅπως ἀφέλωνται καὶ τοῖς μεγάλοις τὰς ἡλικίας δεῖ ποιεῖσθαι καὶ πῶς τὰ περὶ τὴν σάρκα ἢ τὸ μῆκος καὶ τῷ βάρει γινόμενοι ταλαιπωρεῖσθαι. καὶ ἐν ποίοις ἀριθμοῖς ἕκαστα τῶν μερῶν καὶ πῶς κατὰ μηδὲν γίνονται πρὸς τὰς ἐν ταῖς χειρὶ ἀναγκαίας κινήσεις. καὶ ταῦτα τῆς λογισικῆς. τῆς δὲ τακτικῆς ἔργον ἐστίν. ὥστε τὰ ἐγχειρήματα τῶν πολεμίων δύνασθαι. καὶ ποῖα χειρίστα πρὸς τὸ ὑποδέχεσθαι πολεμίων ἐπιφοράς. καὶ ποῖα πρὸς τὸ ἀμύνεσθαι, ἢ ἐπέρχεσθαι πέφυκεν, καὶ μετὰ ποίων πρὸς τί γίνονται ἕκαστα. καὶ ποίοις ὁπλίταις δεῖ ποιεῖσθαι κατὰ τῶν ἐναντίων. καὶ πῶς μετὰ κινεῖσθαι τὰς τάξεις δυνατόν, καὶ ἐν τίνι τόπῳ καὶ πότε προβάλλεσθαι χρεών. ταῦτα μὲν τῆς τακτικῆς. τῆς δὲ ἀρχιτεκτονικῆς ἐστὶ τὰ τῶν σκευοφόρων καὶ φορβάτων χήματα, ἢ τοι τῶν ἁπλίκλων. πῶς δεῖ ταῦτα κεκτῆσθαι διὰ τῶν ὀργανάτων ἢ βαφῶν

καὶ τῶν ἑδωδὴν τόπον διαμεῖβαι βυσσότερος καὶ ποιῆσαι
ὁδοὺς τὰς ἀμαξοπόρους, καὶ τὸ δίκαιον διανεῖμαι διὰ τοῦ στα
δὴ διὰ πλήθους καὶ ἐλαχίστης πάλιν δυσολίης, ὅτε καιρὸ
τῆς ἑκάστης χρείας ἐστίν· ἐκλέγεσθαι δὲ καὶ τόπους ὁδοῖ μὴ
ἐμβαλλομένοι ὑπὸ τῶν πολεμίων. καὶ ὅδοι ἀνεμποδίστοι καὶ
ἀκώλυτοι ὑπὸ ἀνέμων καὶ ὑετοῦ φαίνεσθαι· πρὸς δὲ μηχανικὰ
ἐστι τειχίσματα πλέον ἢ ἄλλων ὀχυρωμάτων πρὸς τὰς
τῶν πολεμίων μηχανὰς ἀκαταγώνιστα κατασκευάζεσθαι, καὶ
ὑπὸ ὑδάτων ἀναγωγῆς ἀναλώτα. καὶ περὶ τὰ τείχη δὲ
κατασκευὰς ποιῆσαι, ἤτοι τὰ λεγόμενα μαγγανικὰ καὶ
τοξοβαλλίστρας, καὶ ἄλλα ὅπλα ὅσα πρὸς πολεμαχίαν
ἀντίκειται· καὶ ἕτερα δὲ πρὸς πολεμαχίας ἐπιτήδεια· τοῦτο
μὲν καὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς· τῆς δὲ ἀστρονομικῆς ἐστί, τὰς
καιρὸς τῶν ἐνιαυτῶν προλέγειν· ἐν οἷς χειμώνων καὶ καυ
μάτων μεταβολαὶ γίνονται, ἢ ὄμβροι θρασεῖς, ἢ ἀνέμων ἐξ
δίων κινήσεις, ἀφ' ὧν στρατεύματα πολλάκις ὑπὸ μεγίστης κα
δηώσεως ἀναπίπτει. καὶ περὶ τὰ σπέρματα δὲ τῆς ἀρούρας καὶ τῆς γῆ
τὸς, ἀκριβῶς διαιρεῖν τὰς καιρὰς, πρὸς τὰς ὥρας τῶν ἐνι
αὐτῶν καὶ πρὸς τὰς ἀναπαύσεις, ἐν οἷς ἀσχολοῦνται πολλάκις
τινὲς, ἄχρηστον τὴν δύναμιν ἀπεργάζονται. περὶ τε βουκολιῶν κ
τῶν ἄλλων θηρείων τὰ μέλλοντα δηλητηρίων, ἢ καὶ πρὸς τ
θηρίων τὰς ἐπιφανείας πόλεων ἐπαρυθμίζειν· ταῦτα μὲ
τῆς ἀστρολογίας ἐστί· τῆς δὲ ἰατρικῆς ἐστὶ τὸ καλῶς τὰ δ
ἐπιτηδείων, καὶ ἀδιαλείπτως ἐν τῷ στρατεύεσθαι, σωφρόνως
καὶ θερμίσεως κατὰ τὸν παραδοθέντα νόμον ἀπέχεσθαι τοῦ
ἀσθενεῖν χειμῶνος· διότι ἰατρολογιῶν καὶ δεήσεων πλ
τὸν θεὸν ἐπτενῶς γινομένων. καὶ πρὸς τὴν παναλθεστάτην θ
τῆς ἐμῆς καὶ θεοῦ, καὶ τῆς ἁγίας θεραπαινίδος ἐξ ἧ
ἐλήλυθε τὸ θεῖον, καὶ διὰ τὴν λίσσαν τῆς θεοτόκου. αἱ ψυχ
τῶν στρατιωτῶν γενναιότερον πρὸς τοὺς κινδύνους παρασκευά
ται· τῆς δὲ ἰατρικῆς ἐστὶ περὶ τὰ ἕλκη τὰ ἐκ τῶν τραυμά
των γινόμενα. καὶ περὶ τὰς πληγὰς ὅσαι ἀπὸ λίθων, ἢ ἀκοντί

ἢ ἀπὸ ἄλλης τινὸς ὁπλῆς γίνονται. τῶν πάντων φάρμακα ἔχειν θεραπευτικὰ καὶ ἐπιστήμην ἰατρικήν, ἀλλὰ καὶ ὅσα νοσήματα κοινὰ συμβαίνειν ἀνθρώποις διὰ ψύξιν καὶ καῦμα. καὶ πόνους καὶ ὑδάτων μεταβολάς, καὶ τόπων θέσεις, καὶ ἀέρων κράσεις, καὶ βοτανῶν κακοχύμους καὶ τροφῶν ἀταξίας, οἷον καρπῶν νέων καὶ τῶν θερινῶν. τούτων πάντων ἐστὶν ἡ ἰατρική. πρὸς ἃ δὲ τῆς λογιστικῆς ἐστὶ διοικήσεως καὶ τὰ ἀναλώματα τῶν στρατιωτῶν, καὶ ὅσα ἀσχολαφύρων διαθροίζονται χρήματα, ἢ ἀλλοθέν πόθεν καὶ πάλιν πῶς ἀναλίσκεται. ἐστὶ δὲ ὅλων μηχανημάτων καταβολαὶ καὶ ἑτέρας χρείας ὡς ἂν ἑκάστης ἐπιστήμης τούτων ἡ διάκρισις καὶ διοίκησις τῆς λογικῆς ἐστὶ μεθόδου. τέχναι μὲν οὖν τοιαῦται πρὸς τὴν καταβολὴν καὶ θέσιν στρατοπέδων. καὶ τέχνη μὲν τῶν οἱ ἐπιστήμονες αὐτῶν μεταχειριζόμενοι. τὴν μὲν οὖν ἑλληνικὴν οἱ περὶ τῶν ὅλων ἐργασίαν ποιοῦνται τεχνῖται. τὴν δὲ λογικὴν γραμμάτων καὶ ψήφων ἐμπειροι ἄνδρες. τὴν δὲ τακτικήν, ὅτε αὐτὸς ὁ στρατηγός, καὶ ὅσοι οἱ ὑπὸ τ[ε] ταξιάρχαι ἄρχοντες. τὴν δὲ ἀρχιτεκτονικὴν οἱ τέκτονες καὶ μηχανικοί, καὶ ἐν πολλῇ πρὸς τὴν τοιαύτην χρείαν ἐμπειροι. τὴν δὲ ἀστρονομικὴν οἱ περὶ τὰ σφαίρια σχολάζοντες. σοφίαται καὶ ἐπιστήμη τῆς τῶν ἀστέρων ψήφου, φορίαν διαφέρουσαν, πρός τε τὸν πολικὸν πρόχειρον κάνονα, καὶ περὶ τὴν αὐτῆς λαγαρίνην τετράβιβλον, καὶ περὶ ἕτερα τίνα τῶν χαλδαϊκῶν παραδεικνυόντων. πρὸς ἔτι δὲ καὶ τὴν τῆς ἀφάτης περὶ τῶν φαινομένων διαγόρευσιν. τὰ δὲ τῆς γαστρομαντείας ὅσα ἐν τοῖς εἰρημένοις περιέχεται, ὡς ἀποβλητα τῆς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας ἡ ἱερὰ τέχνη ἀποτρίπτεται βαβιλικά. τοιαῦτα μὲν τῆς ἀστρονομίας. τὴν δὲ ἰατρικὴν ἱερεῖς καθαροὶ σώματι τὸν βίον καὶ τὸν τρόπον καθηγνισμένοι. ἐπιτελεῖσθαι καὶ αὐτοὶ τὸ τέλος τῆς οἰκείας ἐνεργείας τῷ θεῷ παραδιδόναι. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡρίους τὰ παρὰ τῆς στρατηγικῆς ἡρίων ταύτης ἀφηγήσεως, τῷ νόμῳ

των ἀγαθῶ δοτῆρι θεῶ ἀναπέμψαι. νόμοι μὲν οὖν στρατηγικοὶ
καὶ τύποι τοιοῦτοι παρὰ τῶν ἡμετέρων βασιλέων. δοῖεν αὐτῶ καὶ
τῶ υἱῶ δὲ στρατηγικὰ καὶ πολιτικὰ διὰ παντὸς ἄρχειν
γυμναζόμενοι, ἐσώζοντο καὶ φυλαττόμενοι ὦ στρατηγέ, καὶ
χρὴ δὲ τοῖς πεζικοῖς ἀγγεγραμμένοις μετὰ προθυμίας τε καὶ
νήψεως πλείστης ἐπιμελεῖσθαι. μεγάλα γὰρ κερδαίνομεν ἐκ τῆς
βιβλίου ταύτης καὶ λίαν ὠφελιμώτατα. ὅταν γὰρ ἀκριβῶς
ἐν αὐτῶ στρατηγήματα καὶ διατάγματα ὑπάρχῃ δὲ κατανοήσῃ
αὐτὰ ἐὰν πολὺ τοῖς ἀντικοῖς οἱ πολέμιοι χείρονται εὐκόλως τὰ
ἀναντία τῶν κατ' ἐκείνων ἐπινοήσομεν. ταῦτα γὰρ καθ' ὃ
δυνατὸν ἐκ τῆς τῶν πολεμίων πείρας ὡς εἰρηται. καὶ
ἐκ τῶν εἰρημένων παρὰ τῶν ἀρχαίων καταλαμβάνεσθαι, ὡς
ἂν ἀρχὴ ἡμῖν εἰρηται τῆ διατάγματος, ὅτε πρὸς τινος ἄλλ
περὶ ἔργα διατάξεως, ἀλλὰ σπουδὴν ἀκριβῆ καὶ κοινὴν χρ
δόσιμον λέξαι. καὶ διαὶ ἔχει ἡ στρατιωτικὴ διατύπωσις. ὅθεν δ
κεφάλαια ἔστιν τὰ ὡς εἰκὸς ἀπ' αὐτῶν τὰ ἐν ἑκάστῳ πολέμῳ
χαιρῶ. ἢ τινος ἐκαίνης παρασκευῆς καὶ στοιχειώδους, καὶ ἀναλίσκ
ἐν τῆ τῶν ἡμῶν ἀνοχλήσει τῶν βαρβαρικῶν ἔθνων. διόπερ ὡς εἰκὸ
ται καὶ τὸ παρὸν ἡμῖν τὸ τακτικὸν βιβλίον. καὶ εἰρηκὼ πάντα δυνατὰ
βάσιν ἡδονὴν ἡμῖν. ἀλλ' ἐκ τῆς τῶν γεγραμμένων, ἐκ τῆς πρὸς
βάσεως πείρας, καὶ αὐτῆς δὲ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως σοφὸν
δέον. καὶ ὡς δυνατὸν ἀρμοζομένοις τοῖς ἀναφυομένοις ὑμῖν. ὅτι δ
τὸν εἰπεῖν ἢ πρὸς ἕτερα τινα ἕτερον ἅπαντα γράφειν ἢ πρὸς ἕκαστα
τὰ συμβαίνοντα φύσεις. ὥσπερ παραφυλαττομένων ἀπείρων
ἀβιῶν τῶν ἀμαλεκιτῶν ἑκάστοτε διαφόρων παρισάσεων. ὅτε γὰρ ἐ
ως ἂν τὰ ὑπὸ τῶν ἀναπλίων ἀγχειρεῖται στρατηγήματα. διὸ δὲ
δυνατὸν τὸ συμβαῖνον τὰ συμβαίνοντα ἀναγκαῖα πρὸς χρεῖαν ἑκάστοτε
ἀλλ' ἅδε μιᾶ γνώμη στρατηγεῖται, ἀλλὰ ποικίλας ἅδε τῆς
παρὰ τῶν ἀναπλίων ἀγχειρήσεως. διάφοροι καὶ οἱ τρόποι τῶν
κατ' αὐτῶν ἀντιχειρήσεων γίνεσθαι ἀφαίλεσθαι. ταχὺ γὰρ κα
ἀκαταλήπτου ἡ ἀνίνη φύσιν ὑπάρχουσα. πολλὰ καὶ βεβλάψαι
καὶ ἐγχειρῶν παρελπίδος δυνάμει. ὅθεν καὶ ἀρετοδίκως καὶ κα

χρεὼν δὲ

χρέως ἀπὸ δὲ τῶ σφαλῆναι τῆ χρὸς θεὸν φοβεῖσθαι χολάζειν. καὶ τὰς αὐτῆ ἀντολὰς φυλαξῶσιν. ἵνα δι' αὐτῆ δωσιδικτῶν ἐχθρεῶν καὶ πανσοφίζεσθαι. καὶ αὐτὸς ἀβλαβὴς ἄσα τῶν ὑπὸ δε περιδώζεσθαι, καὶ τὴν ἀπ' χεισῶ τῶ ἀληθινῶ θεῶ καὶ βασιλεῖ πατρὸς σωτηρίω δόξαν καὶ νίκης ἄνωθεν ὑποδέχεσθαι, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ναὸ, ἀμήν.

Περὶ τῆ τῶν θεῶ ἀγαπῶσι παρὰ τῆ ὑποχειρίω λαοῦ.

Add. Gaudemus Segg. adhuc in altero m.

Τῆτο γίνεται ὅταν ὑποχείριοι πλαιόνλεσ συγχωρῆνται. ἔρεσόζει δὲ καὶ ὅτε γίνεται κατὰ τῆς παρατάξεως τῶν ἐχθρεῶν ἐπελθεῖν ταχείαν ποιῆσι τὴν ἀποκίνησιν αὐτῆ. καὶ μὴ καταλύειν τὴν ὁρμὴν αὐτῆ λαῆ ἐκ τῆ βραδύειν. ὅτι ἀρχίδαρχος διὰ στενῆς καὶ ἀνύδρεσ ὁδῆ τὸν στρατὸν διαβιβάζων. καὶ ἀπροσδόκητος τοῖς πολεμίοις ἐπιπεσὼν καὶ νικήσας, ἠρώτα τὸς στρατιώτας πῶς τὸ κατόρθωμα τῆτο γέγονεν. ἀποκριθέντων δὲ τῶν μὲν ὅτι ὅτε τὸ τεῖχος ἐπολεμήθησαν. τῶν δὲ ὅτι ἀτοξεύσαμεν, τῶν δὲ ὅτι ἡκοντίζομεν. εἶπεν ἐκεῖνος οὐχί, ἀλλ' ὅτι τὴν στενὴν καὶ ἄνυδρον ὁδὸν διεκράτησα. ὁ γὰρ βασιλόμενος κοπιᾶν καὶ κακοπαθεῖν, πάντα δύναται καλοεργῶν.

Ὅτι φίλιππος τὸν ἴδιον στρατηγὸν διεδέξατο λεβάσιναν ὕδατι δεομένῳ, εἶπεν αὐτῶ ὅτι φαιτεβαίνοι σὺ γινώσκειν τὰ τῶν μακεδόνων, ὧν αὐτοῖς γὰρ ἅδε γῆν γεννήσασα. δεομένῳ λέγεται.

Ὁ αὐτὸς φίλιππος καὶ ἑτέρῳ διεδέξατο καταδεεστέρως τραγῳδῆσαι εἰς τὸ θεατρὸν εἰσελθεῖν.

Ὅτι ἡ χεὴ ἐδίδειν τὸν στρατηγὸν ποικίλα βεώματα καὶ τυρρᾶν.

Ὅτι μώκιος ὁ ἀπὸ ἑώας ὁρεινώτατος βασιλόμενος τὸν βασιλέα τῶν τυρηνῶν ἀνελῶν. σολὴν ὁρμίαν τῆ λαῆ αὐτῆ ἀνδυάσε-νος. ἐπισάξασθαι δὲ τὴν γλώτταν αὐτῶν, εἰσῆλθε λάφυρα εἰς τὸ θεατρὸν αὐτῶν. νομεὺς δὲ καὶ κρατηθεὶς, ἐπὶ πέλον ἀντὸν τιμωρεῖν, πρὸς τὸν βασιλέα ἀγαγόντες, ἐκλωβε τὴν δεξιὰν αὐτῆ χεῖρα ἀπάνω τῆς καρπαλιμύνης τῶ βασιλεῖ ἀνθρακεῖῶ. καὶ καπνιάνην τῆς χειρὸς αὐτῆ, ἵσαλο ὡς ἄλλῳ

τινὲς καλοῦντες. τῷ δὲ βασιλεῖ διαμαχόμενοι τὴν εὐσεβειαν καὶ
τὴν καρτερίαν αὐτῶν. ἐκεῖνοι ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα, τί διαμάχ
τεσσαράκοντα ἔνοπλοι ἐξ ὅσου ἦλθε ἐγὼ ὡς τὸ σφαλῆναι δὲ ἀναγκ
φονεῦσαι ζητοῦντες φονεῦσαι. τοῦτο ἀκούσαντες ὁ βασιλεὺς καὶ φ
βηθεὶς, ἐφείσατο ἐπόνησε μετὰ τῶν ξενιτείων.

Πῶς αἱ πόλεις πολεμίους ἐκβάλλεται.

Οἱ

Ὅτι τριῶν πόλιν πολιορκῶν διεχώρισε τόπον. ὃν ὀφείλεται
οἱ σεσιτῶται διαπαίζειν, τὸν δὲ λοιπὸν τόπους παραφυλάττειν.
μήτε οἰκίαν καταλύοντας, μήτε ἕτερον ἕτερον κόπτοντας. πλ
μόνους τοὺς καρποὺς τρυγῶντας. ἵνα φόβον κρατοῦσι τῆς πόλεω
ἐχυρώσεις τοὺς τόπους. καὶ προσόδους ἐκποίητον δυνάμεν. ἐκδὲ ἐπ
ἀπλῶς λαμὸν καρτεκλασθῆ ἔχειν αὐτοὺς ἀπλῆκλα καὶ τροφὰς ἐκποίητον
λαμβάνειν.

Οἱ

Ὅτι φύλαττε, ὃ τοσοῦτον ἐκαυχᾶτο διὰ τῶν ὅπλων κρά
ὅσον διὰ φρονήσεως καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ λόγου. ἐλογίζετο γὰρ
ὅτι ἦν μὴ τὴν νίκην τῇ ἀπὸ τοῦ πολέμου γινομένην, τὸ πλέον π
μὰ τῶν στρατιωτῶν κατορθοῦται. τὸ δὲ κατορθούμενον διαφορ
φεως καὶ λόγῳ οὐ σκεῦνον μόνον ἀναφέρεται.

Οἱ

Ὅτι καθαιρεῖς τὴν βαλαμίνα πολιορκῶν. πολεμῶν δὲ καὶ ν
τὰ τῶν πλοίων πρὸς Ἀθηναίους, νικήσας ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, ὁ
θης ἔλαβε πόλεις τῶν Ἀθηναίων δωρεὰν ἀπέλυσεν ἀπὸ
τιμάτων. ὅπερ ποιοῦντες οἱ βάρβαροι παρέδωκαν ἑαυτοὺς τ
καθαίρεσιν πεισθέντες τῇ φιλανθρωπίᾳ αὐτοῦ.

Οἱ

Ὅτι ἀντιόχου πολιορκοῦντος κύψελλα ἔχων ἐν αὐτῷ ἄνδρα
ἀπὸ τῆς θεάτρου πολλοὺς τοὺς ἐφεστεκότας αὐτῶν βολαῖς κατ
κόψαι, ὡς ἰδόντας οἱ ἀπὸ τῶν κυψέλλων ὁπλοφύλακες αὐτῶν
όντας, καὶ τοξεύσαντες συνεγείραντας παρὰ ἀντιόχου προθύμως
δύσμαχοι γεγονότες.

Οἱ

Ὅτι ἀνίβας ἐν τῷ πολέμῳ φορυδάτην φλαυὸν στρατηγὸν τῶν ἑωρακώ
τινῶν συμβουλευόντων τὸ ὕδωρ αὐτῷ καθυβρίσαι. ὃ διωσχωρήσας τοῦτ
γανάζ. ἀλλὰ τὸν ἄνδρα ὡς ἀγαθὸν στρατηγὸν ἐπαινέσας. καὶ ἀνδρί
ἀντατριάσας πρὸς τὴν ἔφοδον ἀπέπεμψεν. Ὅθεν καὶ πολὺν φόνον

καὶ ἀγάπην ἔνακεν τῆς πρὸς ἑωυτοὺς ἐκπόνδαλο.

ci
Ὅτι κάρηλλος ὁ ἑωυτοῦ ὕπαλθ τῆς φαληρεῶδι πολιορκῶν ἐπαυδὴ· εἶδεν τὸν διδάσκαλον τῶν παίδων τῶν φαληρέων τὺς ὑπ' αὐτῷ διδασκομένους παῖδας προδεδωκότας αὐτῷ, τὺς χεῖρας αὐτῆς ὀπίσω δεδεμένας παρέδωκε τοῖς παισὶν ἀπαγαγεῖν δέσμιον πρὸς τὺς ἑαυτῶν πρῶτος ὡς προδότην. οἱ δὲ τοῦτον μολόβδῳ ἐφόνευσαν. τὴν δὲ καρύλλ ἀρετὴν θαυμάσαντες, ἑαυτοῖς ἄνω σιάχεις παρε-
δωκεν.

ci
Ὅτι ὀκναίων ὁ τῶν ἑωσταίων ὕπαλθ πολέμῳ πόλιν λαβών. ἐπαυδὴ οἱ νυμφαγωγοὶ παρδίνον αὐτῷ ἤγαγον κάλλος ἀδύγκριτον ἔχουσ', αὐτὸς τὸν πρῶτα τῆς κόρης ἀναζητήσας καὶ νικήσ', ἐχαρί-
σατο αὐτῷ τὴν θυγατέρα. τῷ δὲ δῶρα ἀντὶ ταύτης τῆς χάριτος κομίσαντι αὐτὸς καὶ ταῦτα διωρεσάμενος αὐτῷ ἅπαν πρῶτα ἐπιδῶναι τῇ κόρῃ.

ci
Ὅσαι δὲ καὶ ἄλλαι τῶν ὠγυγιῶν θυγατέρες ἢ παῖδες ἀκρατεῖ, θηβαν. φυλακαὶ αὐτοῖς ἐκ τῶν γερόντων τὺς ὠμοφρονεστάτους ἐτάσηβαν ὡς θερμοτάτας κύβας καὶ χορηγίας. ἡ τοιαύτη τῷ ὀκνί-
ωνθ φρονήσει. πολλὰς πόλεις τῶν ἠβήκων εὐκολαγῆναι ἐω-
ναῖοις πεποιήκεν.

Δηλῶν διάκρισις.

ci
Ὅτι ἱμερόεις ὀκυπρᾶς καὶ δηλὺς τινὰ τῷ ἐπακολουθοῦντ' αὐτῷ σρατιώταιθ διαβάσιν. καὶ βυλόμενον αὐτὺς διαχωρίσαι ἀπὸ τῶν ἀνδρείων, ἐκήρυξεν ἐν τῇ ἐξελαύσει. εἴ τις ἐκλάθοιτο τί ἐκ τῶν χρημάτων αὐτῷ. ἀναστρέψασ' ἀνα-
λαβέτω τοῦτο καὶ ἐλθέτω καλῶς παρασκευασάμενοθ. τοῦτο δὲ γενομένου καὶ τῶν δηλῶν ὑποστρεψάντων, πρὸς ἀποροῦντον, ἔλαβ' ἔφη. νῦν ὦ ἄνδρες τῶν ἀχρήτων ὑποχωρησάντων. ἡρίσεν τοῖς πολεμίοις προσβάλλειν. ἵνα καὶ μόνοι τῆς χαρᾶς τῆς ἀνδραγαθίας λάβοιεν, καὶ ἐκ τούτου καλὰ κράτοθ ἐνίκησαν.

ci
Ὅτι ἀγαθοκλῆς βυλόμενοθ ἐπὶ Καρχηδόνα διαπλεῦσαι τὴν προθυμίαν τῶν σρατιωτῶν δοκιμάζων ἐκήρυξεν. ἐάν τις τοῖς βυλομένοις ἑαυτὺς δῶσιν. ἐξελθὼν ἀπὸ τῶν πλοίων μετὰ τῶν σκευοφόρων αὐτῶν. καὶ τὺς ἐξελθόντας ἀπέκλαυσε πάντας.

τὰς δὲ ἐπιστήναντας, ἐκαινέβας ἀνδρείας καὶ τισὰς ἐξέπλευσεν
ὡς Καρχηδόνα καὶ παρὰ χεῖρα τὰ πλοῖα καθέκαυσεν, ὅπως ἀπο-
πλέωσι τὸ στενὸν τῶν πλοίων φυγεῖν, γενναιότερον ἀγωνίσωνται
τῷ τῶ πρεσβυτέρῳ αὐτῶν τε Καρχηδονίων ἐκέλευσε καὶ πολ-
λῶν ἄλλων πόλεων.

Φίλων δοκιμασία.

Ὅτι Ἀλκιβιάδης ἄδωλον ἄνδρα κεύθας ἐν οἰκήματι ἐκόντινα
ὑποδείκνυεν ἑκάστῳ τῶν φίλων ἰδίᾳ ἐκεῖνα ἀναγιγνώσκων καὶ λέγων,
ὡς αὐτὸς εἴη ὁ τὸν ἄνδρα τοῦτον φονεύσας, καὶ παρεκάλει
διωκεῖν αὐτόν. ὅπως τὸ δοκεῖν κακὸν λάθοι. ὅσοι μὲν οὖν πρὸς
βεβαίους αὐτῷ καὶ τὸ συνήθειον ἀφύλακτον. φίλους ἡγεῖτο
τούτους τισάς.

Ὅτι Ἀνύβιος πόλιν παραθαλασσίαν βουλόμενος ἐπιθέσθαι καὶ γνοὺς
δέλεαρ τὰς τισὰς τῶν ἀρχόντων τῶν πλοίων κιττάκιον ἄγρι-
ον ἀφροφαγιστήριον ἑκάστῳ δέδωκεν προσάγειν, ἐπειδὴ ἀνα-
πλεύσω καὶ τὸ φλάγελλον εἰς ὕψος ἀρθῇ τόλμῃ λύειν τὰ κι-
τάκια. καὶ συνέθετο τῷ κελεύσαι τὰ γεγραμμένα ἐκπλεῦσαι
ἑκάστῳ ἀκροκέλευσιν. οἱ μὲν οὖν ἀντέπλευσαν, ὁ δὲ χεὶν ἄφαι
τὸ φλάγελλον ἐξ ἑκάστης ἀρχούσης τὸ κιττάκιον ἀνῆκεν. ὁδὸς δ
ὡς παραλύσαντας τὴν ἀφροφαγίδα ὡς προδότας ἀπέκλεινε. καὶ
τότε κιττάκια δὴ τοῖς ἀκροκελεύσιν ἐξέπλευσεν καὶ παρα-
λαχθέντα τῇ συνηθείᾳ ἀφύλακτον τὴν πόλιν εὗρεν κατεχ-

Περὶ καταδρόμων.

Ὅτι Χάρης ὁ στρατηγὸς ἐν τῷ στρατοπέδῳ καταδρόμους ὑπονοήσας,
φύλακας ἔξω τῆς τάφρου ἐπέστησεν. καὶ προσέταξεν ἕκαστον κρο-
τῶν τοῦ ἐγγὺς αὐτῆς καὶ μὴ πρότερον ἀπολύειν ἢν φάλαγξ τι
ἔσιν, καὶ πάσῃ τάξεως καὶ πᾶς κοπιοβρεγής.

Ὅτι Δέοντα ὑπονοήσας καταδρόμους, παρήγγειλεν ἑκάστῳ
στρατιώτην ἐπὶ τῶν ἰδίων ὅπλων. ἢν ὑπονοήσῃς δέ τινας ἔξω
τῆς τάφρου παρεσπάσας τοὺς χωρίζοντας στρατιᾶς προσέταξε κα-
ταλεύειν.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0034
gefördert durch
Baden-Württemberg

ρʹ Ὅτι τοιαύτης κατασκόπους ἔπεμπεν οὐκ γνωρίζοντας ἀλλήλους, ἵνα μὴ δυσβαλευόμενοι σιτοπαλλήλων ψευδῆ ἀπαγγέλλωσι παρήγγειλε δέ, σπόνδυλον τῶν ὠῶν τῷ σφαλοπόδῳ διαλέγεσθαι.

ραʹ Ὅτι δικαίων κατασκόπους τῶν καρχηδονίων κρατήσας τῆς τοῦ ἐμπαίου κελεύοντος, τὰς ταύτης φρουρίας. πᾶσι μὲν ἐκ ἐφοίνισε. προσέταξε δὲ αὐτὰς τρίτον περιγυρώσαι τὴν στρατιάν. οἱ δὲ ἰδόντας τὰς ἐμπαίους. τὰς μὲν παχυνόντας, τὰς δὲ ἀκονῶντας, τὰς δὲ κηδεύοντας, τὰς δὲ τὰ ὅπλα περιτοιβοῦντας, ἀπαγγεῖλαι παρ' αὐτῆς σιδόντας αὐτοῖς ἀπαγγεῖλαι ἅπερ ἐθεάσαντο. ὃ καὶ γεγονὸς ἐξέπληξε τὰς ἀποστάλντας.

Ὅτι δεῖ τοῖς πολεμίοις, ἀλλὰς πολεμίους ἐπεγείρειν.

Τῶν ἰώνων ἦγεν τῶν δρακόντων, τῷ ξύλῳ τὰ βαβιλῶνα τῶν καρδόνων δυστραχύνοντα. ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ τῶν ἀθηναίων στρατηγός, ἐκέλευσε τοῖς ἕλλησι γράφειν ἐπὶ τὰς τοίχους. ὦ ἄνδρες ἰώνες, ἃ δίκαια ποιεῖτε σφαλοῦντας ἐπὶ τὰς καθέδας ὑμῶν. οἱ γὰρ ἴωνες ἀπὸ τῶν ἑλλήνων σπονδοκίσθησαν εἰς τὴν ἰωνίαν. τούτων δὲ τῶν γραμμάτων ἀναγινωσκομένων ὁ ξέρξης τὰς ἰώνας ἔπαυσε στρατεύεσθαι.

ρβʹ Ὅτι ἀγησίλαος ὅτε πρεσβεύων ἀπὸ κόλπου τινὸς πολεμίας, ἤλλοντο πρέσβεις πρὸς αὐτὸν, ἠξίουν τὰς δυνατὰς πάτρας καὶ φαρσαλίους ἀποστέλλαι πρὸς αὐτὸν διαλέξεως ἕνεκεν τῶν δυσφρόνων αὐτοῖς. εἰς τίβιν ἐπὶ πλεῖον δυνατὰς πρεσβεύοντο καὶ δυνατῶν καὶ δυνοφιλῶν. καὶ ὅρκους πρὸς αὐτὸν ποιήσαντο, σάβας καὶ λαρίσσας ταῖς πόλεσιν ἐντεῦθεν ἐπιβαλλων ὑποψίαν διδοὺς τοῖς πολλοῖς προδοσίας τῶν πρεσβευόντων.

ργʹ Ὅτι κλεανδρίδας ἐπὶ ἐπιτείχισιν πόλεως λάθρα προβαλῶν βαλλόμενος τῷ σφαλῶματι. ἐκεῖθεν οἱ πάριτοι διὰ προόφυγος τὸ τραῦμα. ἐξελθόντας τῆς πόλεως ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῷ ἐγένοντο. ἦγεν τὰς ὑφηλοτέρας καὶ ἐπιτηδειοτέρας τόπους ἐκρά-

τῆς. καὶ ἐκ τούτου βαυέβαιτεν τὸν οἰκεῖον στρατὸν ἀθυμεῖν καὶ
στενοχωρεῖσθαι, ἐκέλευσε τὸν κήρυκα διὰ τῆς στρατιᾶς περιέχοντα
βοᾶν, ὅτι ἂν περιαιῶν τὸ βώνδηστα λάγῃ τὸ χρυσοῦν, ἥγεν
γυμνοῦσθαι καὶ τὸ δυσβολον ὀχεῖν ἐν τοῖς κολεοῖς πρὸς ἄλ-
λήλους ἐκ τούτου γυμνοῦσθαι. τοῦτον φίλον ἡγεῖσθαι. ἀκούσαντες οἱ
περιαιῶν τοῦ βωνδάγεσθαι, εἵλοντο τινὰς ἐξ αὐτῶν ἕλκειν προδότας
καὶ ἐκ τούτου πρὸς φυλακὴν ἀσφάλειαν τῆς οἰκείας πόλεως ἀφι-
κνοῦνται καταλιπόντες τὸν πρὸς Ἀλεξανδρείαν ἐξ ὑπερ δεξιᾶς πόλεμον
ἥγεν ἐκ τῆς ὑφηλότητος καὶ ἐπιτηδείου τόπου. ὁ δὲ ἀκινδύνως
ἐκ τούτου ἐπὶ τὰ ὑπερηλὰ τὴν στρατιὰν διαβιβάσ, τὴν χώραν ἀ-
πᾶσαν ἐκάθεζεν.

Ὅτι ὁ αὐτὸς πάλιν τὰς ἀρίστας τῶν Ἰαγεαλῶν ὑποτιμησάμενος τὰ
τῶν λακεδαιμονίων φρονεῖν, ἐπόιησεν ὑποπτέρους τὸ πλῆθος τοιῶνδε
τῶν γὰρ ἄλλων τὰ πρόσωπα κεφαλὰς, τὰ τούτων στόματα κατέ-
λιπεν. οἱ ἐστὶν ὧν τεταγμένοι καὶ πρότερον τοὺς ἀνδρεῖους ἐν ἀσφα-
λεῖ ἔχοντας πλέον ἐκ τούτου ὡς προδιδόντας ἐλογίζοντο. καὶ δὴ καὶ πο-
λὺ ἀεὶ πρὸς τὸ δικαστήριον ἦγον. οἱ δὲ κρατηθέντες καὶ κινδυ-
νεύσαντες φοβηθέντας παρέδωκαν τὴν πόλιν. τὴν δὲ ὑδὸ ὑποφύσ-
σαντος ὑδοῦ πλησθεῖσαν τοῦ φρέατος βιασάντων, ὑδάντως καὶ Ἀλεξανδρεῖς
πολεμίων πίνοντας τὸν αὐτὸν στρατηγὸν ἐπόιησαν ὑποχεί-
ρους παραγγείλας τοῖς στρατιώταις μὴ διαφθείρειν τὰ τούτου πρό-

Περὶ ἀπάτης αἰκείας.

Ὅτι ἀντίοχος ἀποστὰς τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ βελέυκου, ἐφυγεν εἰς
Ἀσσυρίαν. ὁ δὲ βέλευκος δυὸ στρατηγοὺς ἔπεμψεν καταδιώξοντας
αὐτὸν. πολεμιθεὶς δὲ αὐτῶν καὶ πλησθεὶς ἐν τῷ πολέμῳ ἐ-
φυγε. θέλων δὲ ἀναπαῦσαι τοὺς στρατηγοὺς καὶ βεβαιῶσαι ὅτι
ἀπέδρασεν ἵνα πεποιθῶσι τῇ δίωξιν αὐτοῦ. ἔπεμψε στρατιώτ-
ας ἀναζητήσοντας δῆθεν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ ὡς κεφρονωμένον, οἱ
τινες πρὸς τοὺς διώκοντας αὐτοὺς στρατηγοὺς παραγενόμενοι, π-
ρικάλεσαν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ ἀναιρεῖν. οἱ δὲ πιστεύσαντες ἀκοδ-
μῶν τὸν ἀντίοχον. ἀπέσκαλαν πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ βάτραλ-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0036
gefördert durch
Baden-Württemberg

ἀνδρῶν πλήθους στρατιωτῶν ἀόπλων. ἐπὶ δὲ διεβάρησαν ἄλλῳ ἄλλαχοῦ ὡς φιλανθρώπως. ὁ αὐτὸς ἀντίοχος περὶ τῶν στρατιω-
τῶν αὐ πρόσωπα βασιλικῶ ἐπεφάνη δαίμονι ἑαυτὸν καὶ ζῶντα καὶ νικῶντα.

ριδ'

Ὅτι κορτίβοχος πόλιν τινὰ παρακαθήμενος, τὰ μὲν ἄλλα τῶν χρησίμων τῆς πόλεως τοῖς οἰκείοις στρατιώταις χρήσιμον ὡς ἐκάθιζεν, ὡς ἦρτο δὲ μόνον τόπον διωχύρου αὐτοῖς κυρεύ-
ειν. οἱ μὲν πόλεως ἰδόντες τὸν τοιοῦτον τόπον παρὰ τῶν πολεμί-
ων μὴ κυρεύοντα, ἀφόβως πρὸς ἀκμῆνον ἐξήρχοντο. ὁ δὲ κόρτιος ὡς ἀνέῳξεν πολλοὺς τῶν ἐν τῷ τοιούτῳ τόπῳ διωκτ-
θέντας. αἰφνιδίως ἐπιθέμενος καὶ πόλεις ἐχειρώσατο.

Περὶ χάρακος, ἤγουν περὶ ἀπλήκτου.

ριε'

Ὅτι κορτίβοχος ὅτε ἔμελλεν ἀπλήκτεῖν τὰς ὁδοὺς τὰς ἐπὶ τὸ ἀπλῆκτον φερούσας. τὰς μὲν ἀπίβκατε, τὰς δὲ σαβούροις ἀπ-
έφραξεν. νοτὰς δὲ ὁδοὺς κατεβκέωσεν. τοῦτο δὲ ἐποίει ὅπως οἱ καταβκοποι τῇ νυκτὶ ὑδρεύσωνται, ἢ ἐξέρχωνται βαλόμενοι, ἐμ-
πίπλωσιν εἰς τὰ ὀρύγματα.

Κατάληξις καὶ ἐκφόβησις πολεμίων.

ριϛ'

Ὅτι Ἰεβοῦλος τῶν βουνῶν ἐκρατήσας χωρὶς πολέμου. ἐπιτηρήσας γὰρ νύκτα ἀβέλητον καὶ βκοτεινὸν ἔπεμψε τοὺς στρατιώτας ἀλ-
λον ἀλλαχοῦ κατὰ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων. παρεκελεύσατο, μενεῖν αὐτοῖς δᾴδας καὶ λύχνους ἀνάπτειν, καὶ εἰς ὕψος ἄειρειν, καὶ πάλιν καταβιβάζειν. ὅπερ μέγαν φόβον τοῖς βου-
λομένοις ἀντεποιήσατο. ἐνόμιζον γὰρ πολὺ πλῆθος εἶναι τῆς κο-
λωνίας στρατεύεσθαι, καὶ πρὸς ἱκετείαν τοῦ θεσπότου τρα-
πέντος.

ριζ'

Ὅτι ἰφικράτης ἐν μιτυλήνῃ φήμην διέδωκεν τοιαύτην εἰκῆ. κοινῇ ὀκυτάτια πολλὰ ἵνα ἀπεσείλωνται τοῖς δήλοις τῶν χί-
ων. οἱ δὲ νηδιῶται τοῦτο ἀκούσαντες, γὰρ αὐτοὺς κλαπῆναι παρὰ τοῦ ἰφικράτους. εὐθέως ἔπεμψαν αὐτῷ χρήματα. καὶ ὅρκους ἐποίησαν, τοῦ εἶναι φύλακοι αὐτοῦ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0037
gefördert durch
Baden-Württemberg

Ὅτι κύρος ὁ πέρσης νικώμενος ὑπὸ τῶν μήδων κατέφυγεν εἰ
περσαγάδα. πολλῶν δὲ περσῶν πρὸς φυγόντων εἰς τοὺς μήδ
εἶπεν πρὸς τοὺς πέρσας ὁ κύρος, ὅτι ἀνδρεῖον φιλάνθρωπ
χρὴ ἡμῶν πρὸς βοήθειαν δέκα μυριάδας. ἀλλὰ πρὸς τὴν ὑ
δοχὴν αὐτῶν φέρητε ἕκαστος φορτίων ζύλων. οἱ μὲν δὴ
ἐκόμιζον. οἱ δὲ περόφυγες ταῦτα τοῖς μήδοις ἀπήγγειλ
μυκλὸς δὲ ἐπὶ γαυλοπάνης κελεύει ὁ κύρος ἕκαστον ἐξαί
τὸ ἑαυτοῦ φορτίον τῶν ζύλων. οἱ δὲ μῆδοι τὸ πρῶ
τον ἐθορύβησαν καὶ πιστεύσαντες ἐλθεῖν πρὸς τὸν κύρον τὴ
μυριάχας ἔφυγον.

Ὅτι κροῖσος ὁ ἀπὸ λυδίας ἐπὶ βοήθειαν πρὸς μυριαχίαν
ὑπεδέχετο ἀπὸ τῶν ἑλλήνων βεαθωνόνλων. τῶν δὲ αὐτ
ἐκ τῆς ἰδίας λαοῦ τοὺς μεγίστους ἄνδρας ἐπιλεξάμενος ὁπ
ἑλληνικὰ ἐνέδυσεν αὐτούς. καὶ ἐποίησε φαίνεσθαι ὡς ἑλλ
νας. ὁ δὲ κύρος ἀντὶ πολεμίων αὐτῶν, πιστεύσας μυρι
χίαν αὐτῷ προσβαλεῖν ἑλληνικὴν ἐπὶ τρεῖς μῆνας εἰρή
νην πρὸς τὸν κροῖσον ἐποιήσατο.

Περὶ τῆς καμβύ καὶ τότε τῆς μάχης.

Ὅτι ἰφικράτης ἡμῶν πρὸς ἀγυμνάσους εἶχε τὸν πόλεμον.
αὐτὸς δὲ εἶχε στρατὸν γεγυμνασμένον. ἃ ταχὺ διωκόμενο
τὸν πόλεμον. ἀλλ' ἐβεβαίωνε πρὸς τὴν μάχην. ἐὰν δὲ ἐ
κεῖνος μὲν εἶχε στρατὸν ἀγύμνασον, ἐβούλετο δὲ πολ
μεῖν πρὸς γεγυμνασμένους. διωκόμενος ἐποίει τὸν πόλεμ
τοῦτο δὲ διὰ τοῦτο ἔπραττε. γινώσκων τῶν ἀγυμνάσων
στρατιωτῶν τὸ ἀκαρτέρητον.

Ὅτι τιμόθεος μετὰ βραδὺν ἐποιεῖτο τὰς πολε
μίους ἐκδρομάς, ἵνα τῶν ἀσφαλῶν ἀποστερήσωσι, σὺν
μετὰ τῶν ἀσφαλῶν μάχοιντο.

Ὅτι μάρκιος νίκα τοὺς ῥβιν ἀπὸ φυγερῶν τόπων κα

χαμαζεινῶν ἀπολάμψει. ἐβασίλαζε κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας τότε τοὺς πολεμίους. καύματος ἡλιακοῦ ἐκλυόμενοι. πολλάκις δὲ καὶ τὰ ὀχυρώματα ὕπερ ἄνω τῆς κεφαλῆς τιθέντες, καὶ αὐτοὺς καταβκιάζοντες, ἀνκόλως καταγωνίζεσθαι.

Προτροπὴν τῆς ἀνδρείας.

Ὅτι λεωσιχίδης ἀντὶ μυκάλη τῶν ἑλλήνων ναυμαχῶν, τῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους. καὶ φοβουμένων τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἐπλάσατο φήμην τοιαύτην. ὅτι ἀπὸ κρίβις ἥκει ὡς οἱ ἕλληνες τοὺς πέρσας νενίκηκαν τῆς πλαταιᾶς ἀναχωρήσαντες δὲ ἐπὶ τὴν ἀγγελίαν οἱ περσῶται αὐτῶν καὶ πολεμήσαντες τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν.

Ὅτι μυρωνίδης πρικὴν βρασίαν τῶν ἀθηναίων ἀναλαβὼν ἐπὶ τοὺς θηβαίους ἀπέρχετο πολεμῆσαι. προβληθὼν δὲ ἐπίτηδες τόπον ὁρεινὸν καὶ ἰδὼν πλῆθος πολεμίων ἱππικόν. ἐκέλευσε τοῖς αὐτοῦ στρατιώταις καθέζεσθαι τὰ ὅπλα, καὶ καταβκοπεῖσθαι τὸν τόπον ὡς κύκλῳ τῶν δὲ περιβκοπούντων. ὁρᾶτε φησὶν οὗτοι ἵππους ἔχουσιν οἱ πολέμιοι. ἐὰν φεύγωμεν ἀνάγκη ἐσὶν καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ τῶν πολεμίων ἱππέων ὁρεινὸν τόπον ὄντων καὶ οὐκ ἔχοντας ὀχυρώματα καταφυγήν. ἐὰν δὲ μείνωμεν, πολλὰς ἔχομεν ἐλπίδας πρὸς τὸ νικᾶν. καὶ δυσμένεσι μάχεσθαι ἐνίκησαν.

Ὅτι ἐπαμινώνδας ἐν πολέμῳ ἰσχυρῶς ἀντιπαγωνιζομένους τοὺς πολεμίους ἰδών. καὶ μὴ ἰδὼν φόβον τὴν μάχην, πρὸς τοιοῦτον ἐνίκησε. παρεκάλεσε τοὺς στρατιώτας ἐν βραχεῖ, ὅπως χαρίσασθαι αὐτῷ, καὶ προθυμηθῆναι ἐπὶ τὸ ἔργον ἐλθεῖν, οἱ δὲ τοῦτο ποιήσαντες ἐνίκησαν κατὰ κράτος.

Ὅτι ὁ αὐτὸς τοὺς ἐχομένους εἰς τοὺς ἀθήνας λακεδαιμονίους διὰ τὸ θεωρεῖν τοὺς γινομένους ἀγῶνας εἰς τὴν ἔορτὴν τῶν ὀλυμπίων προθύμοτατε τῶν θηβαίων καλοῦσιν.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0039
gefördert durch
Baden-Württemberg

οἱ δὲ ἀνάλωσας αὐτὰς εἰσλοντας, δωσίδικον καταφρονῆν αὐτῶ
ὡς δωστουτέρων. καὶ ὅτως διαξένοντας πόλεμον ἀνίκησεν
κατ' αὐτων.

Ὅτι δ αὐτὸς μέλλων πρὸς πλείονας πολεμίους παρατάξ
καὶ βελτίστους διεβοσκῆσαι τὸν στρατὸν αὐτῶ, ἐποίησεν
δεα ἀγῶνισον. σφάγιον τῆ κεφαλῆ περιθέντων ἐλθεῖν
τὸ στόμον καὶ εἰκάζειν, ὅτι ὁ προφώνιος θεὸς μηνύει
κῆναι καὶ τότην τῶ πόλεμον πολεμιωτέρους τὰς ἰδίας στρα
τιώτας ποιήσας. δυσβαλῶν πόλεμον ἀνίκησε τὰς πολε
μίους.

Ὅτι δ αὐτὸς πεοτρέπων τὰς Ἰηβαίους κατὰ λακεδαιμο
νίων ὁρμῆσαι, ὅφιν μάγιστον δυλλαβῶν καὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτῶ δωδλάσας δρᾶτε φῆσεν ὅτι τῆς κεφαλῆς τῶ
Ἰηρίω δωσλαπαλύσης χρησὸν ἐγίνετο τὸ λοιπὸν δῶμα. ὥ
στως καὶ ἡμεῖς ἂν τὰς τῶν πολεμίων δωτρίψωμεν κε
φαλὰς, ῥᾴδιον μέγα ἐκ τῶ ὑποδεεσέρω πλήθως τῶν δυ
μάχων γενήσεται, καὶ τῶ τοιῶτω παραδείγματι πρόδη
τὰς ποιήσας τὰς στρατιώτας, δυσβαλῶν πόλεμον κα
τὰ κράτῶ ἐνίκησεν.

ci
Ὅτι ἰφικράτης πρὸς πλείονας μέλλων πολεμεῖν ὀπίσω
τῆς ἰδίας φάλαγγος ὤρυξε βαθεῖαν, ἵνα ἀπογνόν
τες οἱ στρατιῶται αὐτῶ τὸ φεύγειν ὡς ὑπὸ τῆς θέσεως
ἀναγκαίοτερον ἀνδρικώτερον ἀγωνίζωνται.

cii
Ὅτι ὁ αὐτὸς πολεμίους τετρῶσθαι εἰς τόπον ἀποκλίσε
σιν μὴ ἔχοντας ἐκβολὴν, ἐκέλευσεν τοῖς ἰδίοις στρατιώ
ταις δοῦναι αὐτοῖς ὁδὸν φυγῆς εἰκῶν. μὴ ἀναγκάζωσιν τοὺς
πολεμίους ἀπογνόντας, γενναιότερον πρὸς ἡμᾶς ἀντα
γωνίζασθαι.

ciii
Ὅτι κεφίσιππος ὁ τῶν μακεδόνων βασιλεὺς, ἐπειδὴ εἶδε
τὰς ἐν τῶ πολέμω κρατουμένους μακεδόνας χρυσίῳ
δεδόντας τοῖς πολεμίοις καὶ ἀπολυσένους τῆς αἰχμαλω

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0040
gefördert durch
Baden-Württemberg

βίας καὶ ὡς ἐκ τούτου διαρρήξαντας ἀσφαλῶς ἐν τῇ πολέμῳ, ἐπαπέδωκε τοιοῦτον. παρεβκωώβα τινὰ ὡς πρὸς φυγὰν ἁλίσκοντα ἀπὸ τῶν πολεμίων ἐκέλευν, ὅτι οἱ πολέμιοι ἐβαλλώβαντο καὶ ἀπεκλεώβαν, ἵνα ὅλως κρατήσβιν αἰχμαλώτους ἀποκτείνωβι, μὴ καταδεχόμενοι ὑπὲρ αὐτῶν ὡς ἀπολύτρωβιν, ἀπογνόντες σωτῆρι μᾶλλον τὸ διὰ χειρὸς ἀπολυτρῶβαι τῆς αἰχμαλωβίας τολμηρότεροι πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἐγένοντο ὡς ἐν μόνῳ τῷ νικᾶν τὴν σωτηρίαν ἔχοντες.

ρλ'
Ὅτι πολυτέλειαν βαλλόντων περιβυσσοποιῆβαι τοὺς στρατιώτας, καμαλαύκιον ἀργυροῦν περιβαλλόμενοι, καὶ ξάβδω ἐπισημειούμενοι καὶ ἐπικυρβίζων εἶπεν πρὸς ὃς βαλλόμενα πολεμεῖν, ὧν οὐ στρατιῶται τοιοῦτοι εἰσὶν οἷον ὁρᾶτε νῦν. ἀποδείψας δὲ πεῦκα καὶ τὴν πανοπλίαν αὐτῷ ἐνδυβάμενος ἔφη. οἱ δὲ μέλλοντες πρὸς αὐτοὺς πολεμεῖν εἰσὶ τοιοῦτοι, ὅπερ ἀκριβῶνται οἱ στρατιῶται παρεκάλει μὴ βραδύναι πρὸς τὸν πόλεμον.

ρλα'
Ὅτι παφνεὺς ἀπὸ τῆς δεξιᾶς μέρους τῆς παρατάξεως εἰς τὸ ἀριστερὸν περιελθὼν ἀπήγγελε τοῖς στρατιώταις, ὅτι τὸ δεξιὸν μέρος τῆς παρατάξεως ἐνίκηβαν. οἱ δὲ τὸν στρατηγὸν ἀληθεύειν ὑπολαμβάντες προθύμως πολεμῶβιν ἑαυτοὺς ἔτρεψαν τοὺς πολεμίους.

ρλβ'
Ὅτι λαώκων παρατάξας τοὺς περὶ ὁπλίτας, ὀλίγων αὐτῶν ξηβάντων τοξότας ἐκ τῶν ὄκνων παραγγέλλας αὐτοῖς ἀκεβόντων πάντων. ὅτι ἐὰν μὴ προθύμως πολεμῶβιν οἱ ὁπλῖται, ἀλλ' ὀκνῶβιν ἢ ἀμελῶβιν κατὰ τοξεύεται αὐτῆς τοῦτο ἀκέβαντας οἱ ὁπλῖται ἰσχυρῶς καὶ γενναίως πρὸς τοὺς πολεμίους ἀγωνιβάμενοι ἐνίκηβαν.

ρλγ'
Ὅτι ἀνίβας ἐπὶ δὲ τοὺς ἰδίους στρατιώτας, ὅτι οἱ ἐν πολέμῳ προθύμως ἀποδυνήβκοντες, πάλιν μετ' ὀλίγον ἀναζῶβιν καὶ δὶ τότε γενναίως στρατιῶται ἀποδεδείχθαι, ὅμοιον

αὐτῶ τινὰ εὐρεῖν, παρήγγειλε λέγειν, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ πρε-
τελαυτήσας.

Ὅτι κάρις πρὸς μήδους ἀντιπαρατάξαντο καὶ τρίτον ἔ-
θεσις, ἐπειδὴ τὸ τέταρτον προσβαλὼν πάλιν ἦλθε τὸς κάρας
φεύγοντας ἐκέλευσε τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰς παῖδας
προυπαντᾶν αὐτοῖς. οἱ δὲ τῇ βυπαιδίᾳ τούτων νικώμε-
νοι, ὑποσχόμενοι τελείαν νίκην τὸς μήδους ἐνίκησαν.

Ὅτι βρένος ὁ γαλατῶν βασιλεὺς ἐκ τῶν αἰχμαλώτων ὧν
ἐκράτησεν ἐπιλεξάμενος τὸς μικροτέρους καὶ ἀδυνάτους.
εὐτακτα καὶ ἀσκημένα ἱμάτια περιβεβλημένους ἐπασε ἐπ-
πλησίον τῶν γαλατῶν τὴν μεγαλοτέχναν καὶ καλῶς δι-
δαξόμενον, καὶ δυγκρίνων αὐτὸς πρὸς ἀκαίνους ἔλεγεν. ὅτι
ἡμεῖς οἱ τοιοῦτοι καὶ τηλικοῦτοι, ἵνα φοβηθῶμεν πολεμεῖν
τὸς τοιούτους εὐτελεῖς καὶ μικρούς. καὶ τῶ τοιούτω τρό-
πω προθυμοτέρους ποιῆσαι τὸς στρατιώτας ἐνίκησεν.

Ὅτι τῶν περσῶν πρὸς μήδους πολεμούντων καὶ τραπέντων
αἱ γυναῖκες αἱ περσικαὶ ἀπαντοῦσαι τὸς φεύγοντας. ἀνε-
βόησαν τὰ ἱμάτια εἶπον πρὸς αὐτούς, ποῦ φεύγετε, μὴ
πάλιν ἀκαὶ θέλετε ἀφελθεῖν ὅθεν ἐξήλθετε, ὁ δὲ
γε τῶν γυναικῶν κατήχησε τὸς φεύγοντας, καὶ ἀνα-
στρέψαντας κατὰ κράτος ἐνίκησαν.

Ὅτι βύλλις ὁ ἐωσταίων στρατηγὸς ἐπεὶ δὲ προσέταξε ἕδε-
ἀν πολεμῶ τὸς ἐωσταίους: κατέβη ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ ἐχω-
ματίσατο πρὸς τὸς πολεμίους ἀπέσχετο. ἔλεγε δὲ πρὸς
τὸς φεύγοντας, ὅτι καλόν σοι ἐστὶν ὦ ἐωσταῖοι ἀντὶ
τοῦ ἀποθανεῖν. ὑμεῖς δὲ πρὸς τὸς ἑαυτῶν ὑμᾶς τοῦ
πρωτοδώκατον τὸν βύλλιν, λέγεται, ὅτι εἰς ἀρετὴν τρέ-
τον τὸν λόγον αἰσχυνθέντες οἱ ἐωσταῖοι, ὑπέστρεψαν
ἀπὸ τῆς φυγῆς καὶ ἀγανιβάσιμοι πρόθυμως τὸς πολε-
μίους ἐνίκησαν. τοῦτο δὲ καὶ ὁ καιρὸς ἐποίησεν.

Ὅτι ὁ αὐτὸς καιρὸς ὅτι ἔβλαστε τὸς στρατιώτας δαιλιῶντας κ

v. finis κῆ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0042
gefördert durch
Baden-Württemberg

θορυβοποίης διὰ τὸ ἀκοῦσαι ὅτι μεγάλη δύναμις ἔρχεται εἰς βοήθειαν τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ἢ μᾶλλον ἢ χρείαν εἶχε τοῦτο ὅτι ἔρχεται στράτευμα εἰς βοήθειαν τῶν πολεμίων. ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐμεγάλωνε τοῦτο παραδεδόθαι αὐτὸς καὶ λέγων, ὅτι χρὴ χρὸς πλείονας πολεμίων, ἵνα καὶ ἡ δόξα ἀρῶν νικῶν μεγαλοτέρα γένηται.

πῶς ἂν τις ὀλίγον στράτευμα ἔχων ποιήσῃ φαντασίαν καὶ ἐπίδειξιν μεγάλου στρατεύματος.

Ὅτι τοῦτο δύναται τις ποιῆσαι, ἂν βραδύνῃ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας τὰς ἵππους ἵνα μὴ φαγῶσι. καὶ ἀρχομένης τῆς νυκτὸς, ἵνα ἀναλύσῃ αὐτὰ χρὸς τὴν βοσκήν, ἐκεῖνα γὰρ πεινῶντα, καὶ τῶν δεσμῶν ἀπολυθέντων, καὶ χρὸς τὴν νομὴν ἀπερχόμενα ἀναπηδῶσι καὶ χρόνον ἀγαίρεσθαι πολλὴν, ἵνα δὲ ἀποσέλλῃ καὶ στρατιώτας ἄλλον ἄλλαχῆ, καὶ σάλπιγι διχλὰς καὶ τριχλὰς συνεχάς.

Ὅτι ἀγνοίλατα πλῆθα ἱππέων παραδύεσθαι βοηλάτοντα τοῖς πολεμίοις εἰς δύο παρατάξεις ἐποίησε τοὺς ἱππέας. ὀπίσω δὲ τούτων ἔστησεν ὄντας καὶ ἡνιόχους ἐπιβάτας ἐν αὐτοῖς ἁρμάτος ὧν ἄλλοτε. ἔστησε δὲ ὀπίσω καὶ ἕτερα ζῶα φαντασίαν παρέχοντα πλήθους καβαλλαρικοῦ ὅπερ κατὰ πλαγὰς ὁ ἀδελφὸς ἐμήνυεν χρὸς αὐτὸν ἐποιήσατο.

Ὅτι ἀφιβεάτης αὐτὸν πολλοὺς εἶχε στρατιώτας καὶ ἐβούλετο ἀποκρύψαι τὸ πλῆθος αὐτῶν καὶ λαθεῖν τοὺς πολεμίους διωρίζετο τοῖς στρατιώταις, δύο μίαν καλύβην ποιεῖν ἐν τῇ ἀπαντικρύ. οὕτε ὀλίγους ἔχων στρατιώτας πλῆθος ἐβούλετο λαθεῖν παραδοῦναι χροβάτων, ἵνα ὁ εἷς στρατιώτης δύο καλύβας ποιῇ. καὶ τοιούτως ἐξ ἄλλου τόπου εἰς ἄλλον μετέβαινεν.

Ὁ αὐτὸς ἐν νυκτὶ ἐπιθέσεις βουλόμενος τοῖς πολεμίοις. προεῖπεν βαλλητὴν ἄλλον ἄλλαχῆ διαβαρεῖν τὰς κατὰ

διαφόρους τόπους βαλλίζειν. τῶν δὲ πολεμίων πρὸς τὰς φυ
τῶν βαλλιγγων ὧδε καὶ ἐκεῖ περιτρεχόντων. ὅτε ὧδεν ὁ
ὀλιγώθησαν οἱ ἐν τῷ ἀπλήκλω. ἐπὶ πλεῖον αὐτοῖς κατὸ κρά
ἀνίκησαν.

Ὅτι αὐτονὴς ἀπέστειλεν τὸς στρατιώτας αὐτῷ ἵνα ζητ
σωθῇ ὡς τὰ χωρία. τῶτο μαθόντες οἱ πολέμιοι ἐξ ἐναν
ἀπῆλθεν κατ' αὐτῷ. ὁ δὲ βασιλόμενος πληροφορῆσαι αὐτὸς
ὅτι πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν ἐπιθυμήσῃ. ἀπέστειλε τὸς
δύο τόπους παῖδας τῇ νυκτὶ πρὸς τὰ ὑψηλότερα τῶν ὀρ
βασάζοντας πῦρ εἰς ἀγγεῖα. καὶ διεχελαύνατο αὐτοῖς
χωριζομένους ἀπ' ἀλλήλων ὅσον πήχεως μῆκος μικρὰ
ἀνάπλεων. καὶ πρώτη μὲν φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀνακαύσ
-τοντας μεγαλοτέρους. τρίτη δὲ πανπλῶς μικροτέρους, ἵν
δοξῃ κατὰ ἀλήθειαν εἶναι φοβερώτατον ἀπλήκτον. τοῦτο
ὁρῶντες οἱ πολέμιοι ἀνόησαν ὅτι ἡ δύναμις τῷ αὐτονῆ
διωήχθη. καὶ μὴ δεξιώσασθαι προσβαλεῖν αὐτῷ ἀνεχώρη

Ὅτι κέρδικας ὁ μακεδὼν διήλασεν μετὰ τῶ στρατεύματος
κατὰ τὴν μακεδονίαν. τόπος δὲ ἔστιν ἐπὶ ἐν ἀιγύπτῳ. ὁ
πολλαπλῶν ὁ τῆς αἰγύπτου βασιλεὺς δωρεαγῶν ἐκ τῆς
χώρας χιλιῶν ἀγέλας καὶ βοῶν καὶ ἑτέρων κτηνῶν. κ
δέκατα δὲ μάτια φρυγάνων ἀποδῶναι εἰς ἑκάστῳ ζῴῳ αὐ
αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὰς τολμηροτέρους τῶν καβαλλαρίων ἐ
δοτο τοῖς πολεμίοις. οἱ δὲ πλῆθος πολὺ νομίσαντες εἶναι ἐ
ἐμπορικὴν κουρσετῶ παρὰ τῶν χλωνῶν. ἀλλὰ καὶ τὴν τόλμαν
στολμαίνω φοβηθέντες εἰς φυγὴν ἐτράπησαν. καὶ οἱ πλῆσοι
αὐτῶν διηρπάσθησαν.

Ὅτι τίγρυχος πόλεως αὐτῇ μιᾶς ἦν παραθαλασσίας κτισ
βασιλόμενος ἐπὶ τὰς πολεμίους ἀποσῶσαι τῆς πολιορκίας. στρα
γήσας τοιῷτῳ ἐστρέψατο. ἦν γὰρ μόνον πλῆθος ἔχων καὶ σ
αὐτῷ ἀνδρῶν, ἀνεβίβασεν εἰς διάφορα βκαφίδια διάσημ
βύρσινον. καὶ ἦνικα αὐτὸς βαλλίζειν ἵνα ἐκα

αὐτῶν κατὰ διαδοχήν, ἵνα μὴ φαίνηται ὡς μιᾶς βαλαίγγης, ἀλλὰ πλειόνων. νυκτὸς δὲ ἀναπαυόμενος καὶ τοῦτο ποιήσας, ἐξάπτηται τῆς πολεμίας νομίσασα μόλις μιχαήλ ἐπὶ λεωβαν γυναῖκα καταλιποῦσαν ἐν τῇ πολιορκίᾳ ὑπερήφανον.

Ὅτι οἱ ἀκύδαι πολεμοῦσι τὰς περιβάλλας παρέγγελλον τοῖς ἰδίοις γεωργοῖς καὶ τοῖς βουκόλοις τῶν κτηνοτρόφων νικήσαι δύνασθαι αὐτοὺς συλλεξαμένους τὸν πόλεμον τὰς ἀγέλας τῶν κτηνῶν ἀναλαβεῖν καὶ ἐπιφανῆναι μακρόθεν ἐλαύνοντας τὰς ἀγέλας τῶν κτηνῶν. ὡς ἰδόντας οἱ πολέμιοι καὶ πλῆθος καβαλλαρίων καὶ πεζῶν εἶναι νομίσαντας φυγεῖν.

Ὅτι καίσαρ τῆς πολιτείας δεῶν πολλὰς καβαλλαρίας ἔχοντας. τὰς δὲ αὐτῶν ὀλίγας ὄντας, ἔπεμψαν ἀπὸ τῶν καβαλλαρίων πεζούς. παραγγείλας μηδὲν ἄλλο ποιεῖν, ἀλλὰ μόνον φυλακὰς τῶν ποδῶν ἐχέμεν κουιρετόν.

πῶς ἄν τις ποιήσῃ φαντασίαν ὀλίγης πλήθους.

Ὅτι ὁ βουλόμενος δεῖξαι ὀλιγότητα πλοίων ἵνα δυσὶ ἐπὶ δυὸ τὰ πλοῖα, καὶ κατὰ δύο ἵνα σπᾶν ἀρέσκον ᾖ.

Ὅτι καίσαρ πολεμῶν τὰς γαλάψας, καὶ βουλόμενος αὐτὰς κατασπᾶν αὐτούς, ὅτι ὀλιγόπεζον στράτευμα ἔχει, ἐποίησεν ἀκλινὲς μικρὸν καὶ ἐξήγαγεν κατ' ὀλίγον. αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν πλειόνων στρατιωτῶν τόπον ὑψηλὸν καὶ δένδρα πυκνὰ ἔχοντα, καὶ καταλαβὼν ἐκρύπτετο. ἐκ δὲ τῆς ἐκπλήξεως ἐξελθόντας ὀλίγους οἱ καβαλλάριοι καὶ τὰ τῶν γαλατῶν προσκαλέσαντο αὐτοὺς εἰς πόλεμον, οἱ δὲ ἰδόντες αὐτοὺς ὀλίγους καταφρόνησαν καὶ ὥρμησαν κατ' αὐτῶν. ὁ δὲ καίσαρ ἐξαίφνης ἐκπλήξας ὄπισθεν αὐτῶν. ἀπέκλεισεν αὐτοὺς μέσον, καὶ τοὺς πλείονας αὐτῶν διέφθειρεν.

Τακτικά.

α'

Ὅτι οἱ λακεδαιμόνιοι τοῖς θηβαίοις καὶ τοῖς ἀθηναίοις ἀντε-
στράτευσαν. εἶχον δὲ ἕκαστοι στρατηγὸν τὸν χαβρίαν καὶ τὸν ἰφι-
κράτην. οἱ τινὲς παρήγγειλαν τοῖς στρατιώταις αὐτῶν μὴ ἐκ-
προδρομεῖν τῆς παρατάξεως, ἀλλὰ μένειν ἐν ἡσυχίᾳ. ἐπεὶ δὲ
κονταρία αὐτῶν ἦν ἐναντίας τῶν πολεμίων ἔχοντας. οἱ μὲν
δὲ ἐναντίοι τὸ ἀτάρακτον καὶ σταθερὸν αὐτῶν καταπλα-
γέντες, ἀνεχώρησαν ἀπὸ τῆς μάχης.

β'

Ὅτι ἀλεξανδρίδας τὸν λευκανὸν πολεμῶν, καὶ ὀλίγον δεῖν
τὸ ἴδιον στράτευμα μηχανώμενος πρὸς τὸ ἐκκαλέσασθαι
ἐπιβατικῶς εἰς μάχην τὸν ἐναντίον. παρήγγειλεν ὡς βα-
θυκνῶσαι τὴν φάλαγγα. τοῦτο δὲ γίνεται ὅταν τὶς τοὺς δυ-
λόχους μείζω καὶ κοινὸν ᾖ, ἵνα γένηται ὁ λόχος ὁ ἐξ
ὀκτὼ ἀνδρῶν εἰς βάθος ἔχῃ ἄνδρας δεκαέξ. τοῦτο δὲ ποι-
ήσαντες ἀντὶ καὶ σταθέντες τὸ πρῶτον τῆς φάλαγγος
ὡρμησαν οἱ πολέμιοι. ὑπερκεράσαι τὴν φάλαγγα αὐτῶν
πτέρυγας ἔχοντες κατάταξιν. τὸ ὑπερκεράσαι δέ ἐστιν, ὅ-
ταν κατὰ μὲν τὸ ἓν μέρος ἐπάγῃ ἡ παράταξις πρὸς τὴν
ἐναντίας παράταξιν. κατὰ δὲ τὸ ἕτερον μέρος πλέον ἀ-
πῆς ἐξακτείνηται. τότε γὰρ οἱ ἐξέχοντες τῆς παρατάξε-
ως καὶ παρεκτεταγμένοι κάμπτοντες περικυκλῶσι τὸ
ἓν μέρος τῆς ἑτέρας παρατάξεως. τοῦτο δὴ καὶ ἐκείνων
βλαπτόντων ποιῆσαι καὶ ὑπερκερᾶσαι αὐτούς, ἀντὶ πρω-
τοφαλαγγίου τοὺς διπλοῦς λόχους ἐποκαταστῆσαι εἰς τὰς
ἰδίας τάξεις καὶ ἐκτεταθῆναι εἰς μῆκος ἀνεπόδη μὴ
περιτρέχειν τὴν παράταξιν, καὶ ὑπερκερᾶσαι αὐτούς.
ἔστιν δὲ ἑκατέρων τῶν μερῶν κυκλώσας, ἐξεπήδησε καὶ
ἐνίκησεν.

Περὶ παρατάξεως.

γ'

Ὅτι κλεανδρίδας νικήσας τοὺς πολεμίους, ὑπεδύκνυε τοὺς ἀν-

στρατιώτας τὰ τῶν ἀναιρεθέντων ὅπλα. ὡς δὲ κύριος
τὸ κάστρον ἄλλο ἄλλαχοῦ διακεχωρισμένα, ἔλεγεν
αὐτοῖς, ὅτι χρὴ ὑμᾶς ποιεῖν ἀπώλειαν τῆς στρατιᾶς
τοῦ, ὡς τὸ διαβαίνειν καὶ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' ἀλ-
λήλων. οὐ γὰρ δυνήσονται καὶ βοηθεῖν ἀλλήλοις
βοηθήσαι, ἢ τοῦτον κινδυνεύσουσιν.

Ὅτι ὀρυκία ἐστὶν ἡ φάλαγξ, ἤγουν ἡ παράταξις τῶν στρε-
βλῶν ὁπλιτῶν ζώων ἐπὶ ἀκαταπολέμητον ἔχοντι. ἵνα
μὴ δὲ ὑπάρχει ἐν τῷ βάρει ἡ παράταξις, καὶ τηρεῖ
τὸν διωκόμενον, καὶ τὴν φυγὴν ἀκατασχετός ἐστιν
ἡνίκα δὲ διαλυθῇ ταχέως ἀπόλλυσι τὴν ἰδίαν φυγήν.

Ὅτι Ἀλέξανδρος τῷ Δαρείῳ ἀντιπαρετάσσετο, πα-
ράγγελμα ἔδωκε τοῖς ἰδίοις στρατιώταις, ἵνα ὅτε ἐγγὺς
γένωνται τῶν πολεμίων κλίνασθαι τὰ γόνατα τοῖς ἀρι-
στεροῖς τρίβωσι τὴν γῆν. ἡνίκα δὲ ἡ βάλλουσι ἡ χάσμα
τότε ὁμοῦ θυρεῷ καὶ ἀνδρείᾳ τοῖς πολεμίοις προσβάλ-
λεσθαι κοινῇ ὡς ἐκπλῆξαι ἅμα τοὺς πολεμίους. νο-
μίσαντες προδεδωκέναι αὐτοὺς ὡς δεδοικότας. καὶ τὴν ταχὺ
ἐξέλασιν καὶ τοὺς γνώμονας ἀγαγέσθαι σκαληνοτέρους. ἐπὶ
τοσοῦτον ὥστε καὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν ἀπαρτὶ στρατο-
λανθάνειν ὡς ἂν πολέμιον νικήσαντα τοὺς πολεμίους. τῆς
δὲ βαλλίγγου κατὰ τὸ παράγγελμα ἠχησάσης. ἀνασά-
σαν τοῦ στρατὸν πολλῆς τῆς ὀρμῆς ἐπιφέρετο κατὰ τῶν πο-
λεμίων καὶ στρατὸν νίκην ἀνίκησαν.

Ὅτι Ἀλεξάνδρῳ πολεμοῦντι πέρσαι, ἦλθεν αὐτῷ μή-
νυσις ὅτι πολέμιοι ἐπέβαλον ἐπὶ τὸ ἀπόλιπον καὶ διαρ-
πάζουσιν αὐτῷ. ὁ δὲ ἐφη πρὸς τὸν ἀπαγγείλαντα, ὅτι
οὐ χρὴ τῶν περὶ τούτων φροντίζειν, καὶ ἀποβαίνειν λαὸν
ἀπὸ τοῦ πολέμου καὶ πάσχειν ἀκοῦσαι, οὐ γὰρ ἡττηθεῖ-
πέμψω

στιν, ὥστε ἔχουσιν χεῖρας τῆς ἀποδοχῆς ἡρῶν. εἰδὲ νικήσω
σιν ἔχουσιν καὶ τὰ τῶν πολεμίων καὶ τὰ ἡμέτερα.

Ὅτι ἡ φάλαγξ ὥστινς ὀφείλει καταπλαγῆ, ἵνα ὑπὸ τῶν ἀ
ἀνδρῶν τῇ λόχῃ, οἱ μὲν τέσσαρες οἱ ἐμπροσθεν προβά
λλωσι τὰ κοντάρια αὐτῶν καὶ ἀπαντῶσιν. οἱ δὲ τέσσαρες
οἱ ὀπίσθεν ἵνα κρατῶσιν αὐτὰ ὀρθά. καὶ ἂν γένηται κύκ
λος τῶν πολεμίων στρέφονται ὀπίσω καὶ ἀπαντῶσι. ποιῶσι
τὴν φάλαγγα ἀμφίσοδον.

Πῶς δεῖ κυκλώδας πολεμίους.

Ὅτι ἀφικρέτης ἀκοντίσας κρούσαι πολλὴν ἀκοχωρίαν ἐδύνα
το παρὰ τὸ φιλάσσῃ. σκίδας δὲ ὀπίσω τῆς κραίδας τοξότα
καὶ ὁπλίτας ἐλαφρὰν ἔχοντας ὅπλησιν, ἐκέλευσεν αὐτοῖ
τάσσεσθαι τοῖς ἔτι διώκουσιν. αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἱππεῦσιν περι
κλώδας αὐτοὺς ὥστε τῶν ὄπισθεν κάκτοσε διέφθειρεν.

Ὅτι κατεπείγης πρὸς πολεμίους καταπαυόμενος πολλὴν ἔχ
τοῦ ἱππικοῦ, ὥστινς αὐτὸς κατεσκεύαζεν. ὅταν γὰρ ἐμ
τὰς ἰσχυροτέρους τῶν πολεμίων παρεκτεταγμένους, ἔχει δ
τε παρέταξε τοὺς τοξότας καὶ ἀκοντιστάς. καταγγέλλας
αὐτοῖς κατ' ὀλίγον ὑποφεύγειν τοὺς πολεμίους, τοὺς δὲ ἐπ
τοῦ ἱππικοῦ ἀπὸ τῶν δύο μερῶν αὐτῶν παρέταξε. ὑπερβολῆ
δὲ γαυροῦντας καὶ τῶν τοξοτῶν καὶ ἀκοντιστῶν κατὰ
παράγγελμα κατ' ὀλίγον ὑποχωροῦντων. καὶ τῶν πολεμίω
ἐπικαιρότατον οἱ ἱππεῖς τῆς ἀφικρέτης ἐξ ἑκατέρων τῶν
μερῶν εὐκόλως περικυκλῶσαι τοὺς διώκοντας. οἱ δὲ κ
κλωθέντες ὡς φυγὴν ἀπράπτοντο καὶ διεφθείροντο.

Ὅτι ὁ ἀντίβας καταπαυόμενος ἔταξε τοὺς μὲν ἀνδρεί
τέρους ἀπὸ τῶν δύο μερῶν τῆς φάλαγγος, τοὺς δὲ ἀβεβαίους
ἀπὸ τοῦ μέσου προσεχέζοντας ὑπὸ τὴν φάλαγγα, ἔδωκε δ
παράγγελμα, ἵνα ἡνίκα οἱ πολέμιοι τοὺς μέσους διώκωσι

ἐλιχμηνεύθη, τὸ δὲ ἄκρον τῆς παρατάξεως διωξάθω καὶ κυκλούσθω τοὺς πολεμίους, ἀντὶ δὲ κύκλωσις ἔχειν τὴν ὀρθὴν χιλιάδας ἀπέχειν ἀπ' ἀλλήλων.

Ὅτι ὁ ῥόδιος ἀποσταλεὶς ἐπολέμησε τοὺς τοῦ βασιλέως τῶν παρθῶν στρατηγούς, παρήγγειλε τοῖς στρατιώταις, ὅταν τὸ σάλπιγξ ποιῇ, αὐτοὺς δὲ κυκλοῦ ἐπιλέκτους λαβὼν ἱππεῖς ἐξώρμησεν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, καὶ πολλοὺς ἀπέκτεινε, καὶ πολλοὺς διωξάμενος, καὶ πάντας ἀφήνυβε τοῖς ἀπὸ τοῦ ἀπλήκτου γαγγαμήτου, διεκελεύσατο δὲ αὐτοῖς τὴν ἐπάνοδον ποιεῖν τοῖς πολεμίοις. οἱ μὲν οὖν βαρβαρικοὶ ἐξεμάνθανον καθὼς παρηγγέλθησαν. αὐτὸς δὲ ὀπίσω τῶν πολεμίων ὑπεχώρησε, πολλοὺς αὐτῶν, τοὺς μὲν ἀπέκτεινε τοὺς δὲ ζῶντας παρέλαβεν.

Περὶ διωγμάτων καὶ παραγγελμάτων καὶ δημοσίων.

Ὅτι κλεομένης ὁ λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἀγεμὼν ἐπολέμει. ἀγγὺς δὲ ἀλλήλων ἀπηκοντίζοντο, εἶχον ἀκρίβειαν οἱ ἀγγεῖοι, ἵνα τοιοῦτον λανθάνειν αὐτοὺς, ὧν οἱ πολέμιοι βέλεσι τοιοῦτον ποιοῦσιν. ὅθεν γὰρ κλεομένης διὰ τοῦ κήρυκος προέστησε τὴν στρατιὰν αὐτοῦ ποιεῖν. ταῦτα καὶ αὐτοὶ ἐδιδάσκοντο ἀκούειν καὶ ποιεῖν. ὁπλιζομένων γὰρ, καὶ ἑαυτοὺς ὁπλίζοντο, ἐξιόντων, ἐξεπορεύοντο, ἀναπαυομένων, ἀνεπαύοντο. ἡνίκα δὲ κλεομένης ἦρε κήρυκα παράγγελμα ἔδωκεν. ὅτι ὅταν ὁ κήρυξ βοήθει τῇ φάλαγγι, αὐτοὺς τε καθοπλισαμένους, ὅ τι ἦν κήρυξ ἐβόησεν, οἱ δὲ ἀγγεῖοι πρὸς τὸ ἄριστον ὡρμήθησαν. ὁ δὲ κλεομένης ὁπλιτεύσας ἔξω τοῦ στρατιωτικοῦ, καὶ ἀῤῥητοδίως ἐξεβαλὼν κατὰ τῶν πολεμίων σὺν ἑαυτοῦ ἀσπίδας καὶ φάλαγγι, καὶ πολεμίους ἐνίκησεν.

Ὅτι κυκλοτέρης ὀλίγην ἔχων δύναμιν, ὑπὸ χαλκιδέων τῶν λαμπέων περὶ κυκλωθεὶς ἐπεσχέθη πρόσφυγα εἰς τὸ τῶν χαλκιδέων στρατόπεδον. καὶ δι' αὐτοῦ ἀναχωρήσαν τὸ δωδέκατον

αὐτῶν, ἦγεν τὸν λόγον καὶ τὸ γνώριζμα. ὅπερ ἂν τοῦ καιροῦ τὸ
λέγειν παρηγγέλθησαν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ λέγειν πρὸς τὸ γνωρίζ
ἀλλήλους. νυκτὸς ἐπὶ πᾶσιν αὐτοῖς, τοὺς πολεμίους αὐτῶν ὁ
ἤμελλεν, αὐτὸς γὰρ καὶ ὁ τούτου στρατὸς, ἐγίγνωσκον τῶν πο
λεμίων τὸ βούλημα. ἐκείνοις δὲ ἀπορία ἦν ὧν τοῦ ὀκοῖοί τινες
τοὺς γνωρίζειν τοὺς ἰδίους ἢ τοὺς πολεμίους τῶν πολεμίων τι
θέμενοι ἀποχειροτονήτων.

Ὅτι κορυθίκου τῶν πολεμίων ἀγγύθεν ὄντων, καὶ τὸ δόρυ
τὸ καταγγέλλεται αὐτῷ ἐπιτιθέντων, κέρυκα παρήγγειλε
στρατιώτας, ὅτι ἐὰν φαιδρῶς παραγγέλλω ὑμῖν τὰ ἐναντία
φάτε. οἷον ἐὰν λέγω ὁ κήρυξ ἀνδύδατε τὰ ὅπλα, καὶ ἀνδύ
σεσθε αὐτά, ἐὰν λέγω ἀριστήσατε, καὶ φάγητε, ἀλλ' ὁπλίσα

Ὅτι δαρείου βαλόντος νυκτὸς τοὺς πολεμίους ἐπιχειροῦν
δέρξου τοὺς τιάρας ἦγεν τῷ περσικῷ καταλαυκίῳ ὅπερ ὁ
ἂν ἀκουφίσσει καὶ ἀκοδέξειν τὸ καταλαύκιον ἐὰν τὸ μ
τωσαν ἐνεγκεῖν, ἵνα ἔχωσιν αὐτὸ γνώριζμα, καὶ ἐπιγ
νώσκωσιν ἀλλήλους.

Περὶ τυρσῶν ἦγεν φανῶν.

Ὅτι ἀλέξανδρος πολιορκῶν καὶ πολιορκούμενος τὸν αἰ
τὸ πύργιον, καὶ ἔχοντος σόλον πολλῶν, ἐπὶ δυσμῶν φαν
ρῶς· πρὸς τῶν ἀθηναίων ναυκλήρων, διεπέφαστο νυκτ
διὰ σικερᾶ πλοιαρίῳ πρὸς τὸν ἐντὸς τῆς πόλεως στρατιώτα
σημήνας αὐτοῖς ὅτι νίκα ἴσθε ὅτι ἐβλοσχίσθησαν τὰ πλοῖ
τὰ δηλαδὴ τινὰς δείξατε διὰ τῆς νυκτὸς δύο φανοὺς πρὸ
τὸν ἐν σαγηνίᾳ, ἵνα δείξωσι φανοὺς τοὺς ἐν ταγαβαῖς. τ
δὲ λανθάνοντας τὰ πολεμικὰ πλοῖα ἄλλα ἄλλαχοῦ ἐκπε
φανοῦ ὁ ἀλέξανδρος διὰ τῶν ἡμετέρων φανῶν ἀναγνω
σῶν ὅτι ἐβλοσχίσθησαν τὰ πολεμικὰ πλοῖα. ἔχει πλοῖον
ἀφρακτίδιον καὶ ταχυπλοῦν, ἐνίκησαν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ τοὺ
Ἀθηναίους.

Ὅτι πλαταιεῖς ὑπὸ λακεδαιμονίων πολιορκούμενοι, φανὸ

ἔδειξα

ἔδωκαν τοῖς Θηβαίοις δικαίοντας τὴν τῶν πολεμίων ἐκπλωσιν καλύπτειν αὐτοὺς ὡς δυσμαχίαν. οἱ δὲ πλατιεῖς ἐθέλοντες ἀπατῆσαι τοὺς Θηβαίους, ἵνα μὴ ἴδωσιν ὡς δυσμαχίαν αὐτῶν, ἑτέρως φανεῖς ἀπεδείκνυον, φιλικὰ μᾶλλον γνωρίσματα ἔχοντες, ὅπως ἐκ τῆς τοιαύτης δυσχερείας ἀπροφύλακτοι γενόμενοι οἱ Θηβαῖοι, μὴ ἴδωσιν ὡς δυσμαχίαν αὐτῶν, ἔπῃ καὶ γένωνται.

βοήθημα. γρ. -ι. Ἐκ τυρὸς βοήθεια.

Ὅτι Ἀλκιβιάδης πολεμῶν δυσκολίᾳ, ἐπειδὴ μέσον τῶν στρατοπέδων ὕλη ἦν ξηρὰ καὶ πολλή, ἀνάψας μεγάλα πυρὰ κατὰ πρόσωπον τῶν πολεμίων, ἀντὶ τῆς ὕλης τυρίδας τοὺς πολεμίους ἐτρέψατο.

Ὅτι δημήτριος τὰ ὅρκια ποιήσας, λακεδαιμονίους ἐνίκησεν.

Ὅτι βάλανος τῷ δημητρίῳ ἀκαλυπτόμενον ἐπὶ τὸν ὤμον τόξον τῷ βάρει. φοβηθεὶς μὴ λαθὼν ἀπολωλεκὼς ἔκπωμα λυπίαν ποιῇ πολλῶν μακεδόνων πρὸς τὸ ὑμπλόκιμον ὅπου ὅπλα δημητρίου ἐβέβλητο διελθών. προσέταξε δὲ αὐτοῖς κύκλῳ καῦσαι πολλάς. δημητρίου δὲ προσκαταθέοντος ἰδὼν τοὺς τοιχήτας, ἀπεσβέσθη ἐκ τῆς τοιαύτης ὁδοῦ.

Πῶς ἄν τις βοήθειαν φύγῃ
ἀπὸ ἀνέμου.

Ὅτι ὁ ἀννίβας περὶ τὰς κάννας ὑπαύλων. καὶ βουλόμενος τὴν ῥωμαίων πολεμῆσαι. ἰδὼν τὸν τόπον ἀμπώδη. ὀκοπήσας ἐπιτήδειον ἄνεμον, κατὰ πρόσωπον φυσῶν τὰ τῶν πολεμίων προσήγαγε τὴν φάλαγγα. οἱ δὲ ῥωμαῖοι τὴν ἄμπωτιν ἐπιτήδειον, τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἐκ ὑποπίπτουσιν, ὡς φυγὴν ἐτρέποντο.

Πότε χρὴ παιδεύειν τὴν χώραν τῶν πολεμίων, καὶ πότε φείδεσθαι αὐτῆς.

Ὅτι λακεδαιμόνιοι τὴν χώραν τῶν ἀθηναίων ἐκπύρωσαν. περικλῆς δὲ ὁ στρατηγὸς τῶν ἀθηναίων ἔπεμψε κλοῖα πολεμικὰ κυρωθῆναι τὰ παρὰ θαλάσσια τῶν λακεδαι-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0051
gefördert durch Baden-Württemberg

μονίων, ὅπως ἀκμῶνοι κλέον παθοῖεν παρ' ἑαυτῶν.

Ὅτι ἀγησίλαος εἰς τὴν ἀκαρνάνων χώραν εἰσβαλὼν μετὰ τοῦ στρατεύματος. οἱ δὲ ἀντέφηγον εἰς τὰ ὄρη. αὐτὸς δὲ οὐκ ἐπεδίωξεν αὐτοὺς, ἀλλ' ἀπῆειλεν εἰς τὰ κλάγη τῆς χώρας λαὸν κελεύσας ἐκ φιζῶν ἀναβαίνειν τὰ ὄρεα. οἱ δὲ ἀκαρνάνες καταφρονήσαντες αὐτοὺς ὡς βραδυνοντας εἰς τὴν ἀναχωρησιν τῶν δένδρων. κατέβαινον ἀπὸ τῶν ὀρέων εἰς τὰς πόλεις. ὁ δὲ ἡμικύκλιον διαδραμὼν ἐν ὀλίγαις ὥραις τῆς νυκτὸς ἡμέρας ἐγενομένης κατέλαβεν τοὺς ἀκαρνάνας ἐν τοῖς ὁρικλοῖς τούτοις πρὸς τὰς πόλεσιν, καὶ ἐνλαβὼν πολλοὺς ὑπέστρεψεν.

Ὅτι ἰφικράτης τὰς ἀβυδηνὰς πολεμίων τόπον τινὰ ἐπιτήδειον ὁρῶν εἰς χειρόνβον ἐτείχιζεν. ὡς δ' ἤσθησαν φοβούμενοι ἀναξίβιον τὸν λακεδαιμόνιον. οἱ δὲ ἀβυδηνοὶ βλέποντες αὐτῶν οἰκοδομοῦντα τὸ τεῖχος κατεφρόνησαν ὡς φοβούμενον. καὶ ἐξελθόντες τῆς πόλεως καὶ τὴν χώραν διεβοκατέθεσαν. ἰφικράτης δὲ αἰφνιδίου ἐπιδραμὼν, τροπὴν πολλὴν καὶ σύγχυσιν ἐνεποίησεν

βιν. πῶς ἂν τις τοιήσῃ ἀγρυπνεῖν τοὺς ἰδίους στρατιώτας, ἢ τοὺς πολεμίους.

Ὅτι ἀλκιβιάδης τῶν λακεδαιμονίων πολεμούντων τοῖς ἀθηναίοις βουλόμενος τοὺς ἰδίους φύλακας ἀγρύπνους ποιῆσαι προεῖπεν αὐτοῖς, ὅτι βέλεται διὰ τῆς νυκτὸς τρίτον φρέαρ ἀναβηχῶσαι ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως. τὶς δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν φυλάκων οὐκ ἀναβηχώσει τὸν ἑαυτοῦ φρέαρ κολασθῆναι ἔφη ὡς καταλιπὼν τὴν φυλακὴν καὶ τὴν βίγλαν αὐτοῦ. καὶ οὕτως πάντες ἀγρυπνοῦντες ἐν λαμπρῷ ἀπορβλεποντες εἰς τὴν ἀκρόπολιν. καὶ οὐκ ἐχόμενοι ποτε βηχοδη ὁ φρέαρ τοῦ ἀλκιβιάδου.

Ὅτι ἐπαμινώνδας βουλόμενος τὴν τῶν λακεδαιμονίων δύναμιν χώραν φιβαλθῶν ἐπειδὴ τὸ ἰώνιον φύλακες ἐκράτουν. διημερατιβάσιονος ὡς βουλόμενος διὰ τῆς νυκτὸς διαβῆναι κατεκοίμησε τὸν λαὸν αὐτοῦ. οἱ δὲ φυλάσσοντες τὴν ὁδὸν λακεδαιμόνιοι προσδοκῶντες βούλεσθαι αὐτὸν διαβῆναι. καθοπλισάμενοι τὴν νύκτα ὅλην ἐφύλασσον ἀγρυπνοῦντες. ἐπειδὴ δὲ ἡμέρα ἐγένετο ἀναπήδας τὸ στράτευμα ἐπαμινώνδας ἐκέλευσε τοῖς φύλαξι κοιμωμένοις. καὶ κρατήσας τούτου ῥᾳδίως διέβη.

Παραλόγος φόβος λύσις.

Ὅτι κλέαρχος ὑπῆρχεν ἐν θρᾴκῃ. νυκτερινοὶ δὲ φόβοι ἐπιφανέντες τὸν στρατὸν. ὁ δὲ παρήγγειλεν ἂν γένηται τις θόρυβος ἐν νυκτὶ, σημεῖα ἐκδοῦναι ἀγυρτάς. ὁ δὲ πολεμήσας ἀνασῆναι ἵνα ἀναιρεῖται ὡς πολέμιος. τοῦτο δὲ παράγγελμα ἐδίδαξε τοὺς στρατιώτας νυκτερινοῦ καταφρονεῖν. καὶ ὅταν ἐπαύσαντο ἀνακηδῶντες καὶ παρασόμενοι.

Περὶ τῶν ἀπαντῶν τοὺς πολεμίους ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν σχημάτων.

Ὅτι ὁ βάλων τροπαῖόν τε βουλόμενος τοὺς πολεμίους. ἐπειδὴ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς δήμητρος ἐβούλοντο ἐξελθεῖν αἱ γυναῖκες τὴν ἑορτάσαι. ὑπέθηκε δὲ πρόφυγος τοῖς πολεμίοις, ὅτι ἐὰν ἐν τῇ τοιαύτῃ ἑορτῇ ἐκλάβωσι κάλλος τὰς γυναῖκας ἔξω τῆς πόλεως ἀνευρήσειν καὶ κρατήσειν. αὐτὸς δὲ νέους πολίτας γυναικείας στολὰς καὶ ξίφη ὑποβὰς ἐξήγαγεν ὡς πρὸς τὴν ἑορτὴν τῆς δήμητρος. οἱ δὲ πολέμιοι ἐπιχειρήσαντες ὡς γυναῖκας μέλλοντες ἁρπάζειν ἐπετίθεντο ἀόπλως. καὶ διαφθαρμένοι ὧδε κατέβαλε. οἱ δὲ τῶν γυναικῶν ἄνδρες ἀνῃρέθησαν πολλοὶ ἀντὶ αὐτῶν ἐκ[τ]αφθάρησαν.

ἐτάρασσον

" ἀντὶ. Ρμρ. mf.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0053
gefördert durch Baden-Württemberg

Ὅτι ὁ στρατηγὸς τῆς κυρηναϊκῆς ἀφεστηκὼς τρόπῳ τοιῷ
τῶν ἐνοικούντων τῆς πόλεως εἰσπλεύσας. ἐκείνων γὰρ ἀπεκλει-
σάντων τὰς ἐπιστασίας αὐτῶν ἐβοήθει καὶ βοήθειαν
ἐκάλεσε τὸν μακεδόνα. ὁ στρατηγὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
ἄνδρες μακεδονικὸν περιβαλλόμενοι σχῆμα εἰσεδέχθησαν ὡς σύμμαχοι ἀνοιξάντων τὰς πύ-
τῆς πόλεως.

Ὅτι δαρεῖος πολεμῶν τοῖς βάκτροις τριῶν μερῶν διαι-
χωρισθέντας καὶ μαχεσάμενος ἀπ' ἀλλήλων. ἐπειδὴ
κολαμίους τὴν μίαν μοῖραν ἐνίκησεν τῶν ἀναιρεθέν-
τοὺς σολοὺς καὶ τοὺς ὀπλίσας τοὺς πέρσας ἐνέβαλε
ἀπῆγεν αὐτοὺς πρὸς τὴν δευτέραν μοῖραν τῶν πολε-
ων, ἡσύχως καὶ κατὰ τάξεως περιπατοῦντας ὡς
μοβόλους αὐτῶν. οἱ δὲ βάκται τῷ σχήματι τῶν σο
καὶ τῶν ἄλλων ἐκπεπληγμένους ὡς πρὸς φίλους καὶ
οἰκείους προσβαλόντας ὑπ' αὐτῶν φθορεῖσθαι, τὸ
αὐτὸ ἔπαθον καὶ οἱ τῆς τρίτης μερίδος.

Περὶ ψευδοῦς ἐπιδημοφέροντι τοῦ
ἰδίου λαοῦ γενομένου.

Ὅτι ἀλέξανδρος ὁ μακεδὼν διηρχόμενος μετὰ τῆς στρα-
ἐπὶ ποταμόν τινα πολεμίων διακεκρατηκότων. ἵνα
ἂν μὴ βουλήσωσι τὴν διάβασιν οἱ στρατιῶται. ἐκήρυξε
Ὅτι ἀνάβιτον ἐστὶ τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ, καὶ μηδεὶς
ἐξ αὐτοῦ πίῃ. οἱ δὲ φεισάμενοι τὴν τάξιν διέβη
ἀδιάλυτον. αὐτὸς δὲ μετὰ τὸ νικῆσαι τοὺς πολε-
ους, γελάσας ἀνώφελον πάντων ἔχειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ
οἱ δὲ μακεδόνες τὸ στρατήγημα δανεισάμενοι ἀπο-
ἔσχον.

Ὅτι φίλιππος βιζαντίοις πολιορκοῦσιν ἔχοντας δυσμαχ
εἰς βοήθειαν πολλοὺς βεβλόμενος ἀπαντῆσαι αὐτοῖς τ
δυσεμβασίας. διεφθάρη διὰ χρόνου. ὅτι τὰς τῶν

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0054
gefördert durch
Baden-Württemberg

θυσσάχων χώρας διὰ ἑτέρας στρατεύσεσθαι ἐξαφανίζει.
βαλόμενος δὲ τὸν λόγον κισώβατος αὐτὰς· παρήγγειλε δὲ
αὐτοῖς ὀλίγον ἀφεστάναι ἀπὸ τοῦ ἀπλήκτου καὶ πάλιν ἦν νυκ-
τὶ ὑποσχεῖν. ὅπερ οἱ βύσσαγοι τῶν βυζαντίων ἐπαβά-
μενοι καὶ κιδάντες ὅτι κατὰ τῶν χωρίων αὐτῶν ἀπέστειλε
στράτευμα· καταλιπόντες τὰς βυζαντίδας ἀνεχώρησαν
πρὸς τὸ φυλάξαι τὰς ἰδίας χώρας.

Διφνίδιος ἐπιθεσις.

Ὅτι φοβερίων τὴν χώραν χαλκιδέων στρατευόντων ὀλί-
γα τῶν ἐκ τῆς χώρας ἀναστάντας ὑπεδέχθη. οἱ δὲ
χαλκιδεῖς πρέσβεις ἔστειλαν πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦν-
τες τὰ ἀρπασθέντα ἀποδοῦναι αὐτοῖς. ὁ δὲ κρύφα ἔπεμ-
ψέν τινας παραγγείλας αὐτοῖς ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν ἀφ-
νεῶς ἐναντίον τῶν πρέσβεων καὶ ἐλθόντων αὐ-
τῶν· ὅτι ὁ δῆμος τῶν ἀθηναίων καλεῖ σε διὰ τάχους.
ὅστις ἦν τῶν πρεσβευτῶν ἀπέδωκεν ὅσα ἐζήτει· αὐτὸς
δὲ ἀναπλεύσας εἰς νησίον τυγχάνων, ὡρμήσατο καὶ ἐ-
πλήρωσε τὴν νύκτα. οἱ ἦν χαλκιδεῖς καὶ διὰ τὸ ἀπο-
λαβεῖν τὰ ἴδια, καὶ διὰ τὸ ὑπολαβεῖν τὸν φοβερίωνα
ἀθήνας ἀποπλεῦσαι ἦν ἀπρεπείας ἡγῶν μήτε πόλιν,
μήτε χώραν φυλάττοντες. ὁ δὲ ἀφυλάκτοις ἐπιπλέων
τὰς ὀλίγον μὲν καὶ τὴν πόλιν ἐκρέατει, τὴν περαίαν
δὲ πᾶσαν δηϊ. ἀβῶν ὑπέστρεψεν.

Ὅτι ἰφικράτης παρακαθημένων ἐπὶ θρᾴκη πολεμίων ἐνε-
κύρησε νυκτὸς· τὴν μὲν ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων ὕλην.
καὶ καταλιπὼν βαπάρια πολλὰ καὶ τετρακόσια, ἀνέχω-
ρησεν ἐπὶ τόπον δασὺ καὶ κατάβκιον, τῷ κατὰ βκοτει-
νοτέραν τὴν νύκτα τοιοῦντος. ἡμέρας δὲ γενομένης οἱ
θρᾶκες ὡς τὸ ἄπλητον αὐτῷ παραγενόμενοι, καὶ
μηδένα ὁρῶντες πλὴν μόνα τὰ κτήνη ὥρμησαν ἐπὶ τὴν
τούτων ἀπαγωγήν. ὁ δὲ ἰφικράτης διεβκοπιβερήσας αὖ-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0055
gefördert durch Baden-Württemberg

τὰς ἰδίων ἐξῆλθεν ἐκ τῆ δάβρᾳ διωκόμενος. καὶ τὴν
νικήσας τὴν κτήνη ἀνεκρύβατο.

Ὅτι ὁ αὐτοφραδάτης ἐβούλετο εἰς τὴν τῶν κιβιδῶν γῆν
σαν βαλόμενος. ὁρῶν δὲ τὴν ἔξοδον τῆς ὥφειλεν εἶναι
δεῖν σφῶν καὶ φυλακτηρίαν ὑποσκευημάτων. πρόθε
γαρ μὲν τὸ ἴδιον στράτευμα εἶχεν τῶν σκηνῶν. κα
λιν δὲ ἀπήγαγεν ὀπίσω εἶχεν σαδίων ἑπτακοσίων
νυκτὸς δὲ γενομένης οἱ μὲν φυλάσσοντες τὰ σφῶν
κιβιδῶν ἀνεχώρησαν νομίσαντες τὰς πολεμίους ὑποκρί
ψαι. ὁ δὲ αὐτοφραδάτης τὰς τοξότας καὶ τὰς ἐλαφρο
ρους τῶν ὁπλιτῶν ἀναλαβὼν, μετὰ πολλῆς σπουδῆς
δεκαπὼν διῆλθε τὰ σφῶν. καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐλ
δωσαν.

Ὅτι δεῖ τὰς ἐξ ἀπογνώσεως μάχας
φυλάττεσθαι.

Οἱ Ἕλληνες νικήσαντες ἐν τῇ θαλάττῃ ἔρεξην τὸν
βαθμὸν τῶν πεζῶν ἐβουλεύσατο πλεύσαι εἰς τὰ
σφῶν τῆς ἀβύδου, καὶ διακόψαι τὴν γέφυραν, ἣν ὁ
ξέρξης ἐποίησεν, ἵνα μὴ ἀπέλθῃ δι' αὐτῆς πρὸς τὰ
ἴδια. ὁ δὲ θεμιστοκλῆς ὁ τῶν ἀθηναίων στρατηγὸς ἐ
βουλήσατο τοῦτο γενέσθαι. ἐφοβήθη γὰρ ὅτι ἂν ἀπ
πόθη εἰς ἀπόγνωσιν ὁ ξέρξης πολεμῆσαι ἔχων αὐτὸν
ἰσχυρῶς. καὶ γὰρ ὅσα ἡ χοιρὶς ἡ ἄνδρεία χοιρὶς ἡ ἀπό
γνωσις. ἔπεμψε προδρόμους καὶ ἐμήνυσεν αὐτῷ, ὅτι
εἰ μὴ ταχέως περάσῃ τὴν γέφυραν οἱ ἕλληνες δια
κόψουσιν. τοῦτο ἀκούσας φεύγων διεπεράθη
ὁ δὲ θεμιστοκλῆς τοῖς ἕλλησι τὴν νίκην ἐφύλαξεν
ἀκίνδυνον.

Ὅτι ἀγησίλαος τὴν κορωνείαν ἐνίκησεν, ἀγ
γελὸς δέ τις αὐτῷ ὅτι οἱ πολέμιοι φεύγουσι εἰς τὸν
ὄρος. ὁ δὲ προσέταξε κατακλεῖσαι αὐτοὺς τῇ ἀσπίδι

ὅτε βάλονται ἐπὶ κίνδυνον ἡγούμενοι τῶ πολεμεῖν ἀνδρώ-
τατοι ἐξ ἀπογνώσεως μαχούμενοι.

Ὅτι δεῖ κρύπτειν τὰ οἰκεῖα κακά.

Ὅτι χρὴ τὸν στρατηγὸν τὰς ἀποδυσπραξίας ἰδίας στρατιώταις κρύ-
φα χαρίζονται ἀναλαμβάνειν καὶ ἀποκρύπτειν. ἵνα μὴ φαινό-
μενοι καὶ τοὺς πολεμίους προθυμοτέρους ποιῶσι, καὶ τὸ στράτευμα
εἰς δειλίαν ἐμβάλλωσιν.

Ὅτι ἀγηνδίλεως πολλῶν ἀποφευγόντων ἀπὸ τῆς στρατιᾶς αὐτῶ,
ἀπέσφαξε διὰ τῆς νυκτὸς οὓς τὰ ἀπλῆκτα αὐτῶν, καὶ τὰ κον-
τάβεια καὶ τὰ ἀκοντάρια καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη αὐτῶν ἐνέμει-
ναν καὶ ἔφερεν εἰς τὴν ἰδίαν ἀκτήνην, ἵνα μὴ κινούντων τῶν ἀκο-
ντίων εἰς τὸ ἀπλῆκτον τῶν φευγόντων διαγινώσκονται οἱ λι-
ποντες.

Πῶς δεῖ τοὺς φυλάττειν ἐγκεύματα.

Ὅτι ἀγεσίλαος ὁ λακεδαιμόνιος διεχόμενος κατὰ τὸ στρα-
τεύματος εἰς ὁδὸν ἐπιτηδείαν ἀποκρύψαι ἐγκρυπία πολεμίων
ἦκεν πρὸς τὸν λαὸν ἑτοιμάσθητε πρὸς τὴν μάχην. ἐφάνθησαν
γὰρ ὅτι ἐγκεύματα εἰσὶν εἰς τὸν τόπον τοῦτον. διωκόμενοι δὲ κα-
τὰ τύχην καὶ εὑρέθη ἐγκρυπία μέγα. μὴ προδεικνύμενον τὴν
τῶν πολεμίων ἑτοιμασίαν. ὅπως καὶ ῥᾳδίως καταγωνίσαντο
καὶ διέφθειραν.

Ἐγκεύματα διάφορα.

Ὅτι ἀλκιβιάδης κατασκοπὰς εἰς πόλιν πολεμίαν τὰς
στρατιώτας ἀπὸ τῶν πλοίων ἐκβαλών, καὶ νύκτα καὶ ἡ-
μέρα ἀναμένων, ὡς ἂν ἐξέρχοιτο κατ' αὐτῶ οἱ πολέ-
μιοι. ἐγκεύματα ποιήσας καὶ τὰς καλύβας ἐμπυρίσας ἀνέ-
πλωσε. οἱ δὲ ἐκ τῆς πόλεως ἀπὸ πλήστου θεασάμε-
νοι θορυβήσαντες ἀσπίδων καὶ διεσκοπίσθησαν εἰς τὴν λεί-
ψαν. οἱ δὲ ἐγκεύματα ἐξαλδόντες πλείους διέφθειραν.
καὶ λείαν πολλὴν ἔλαβον. ὁ δὲ ἀλκιβιάδης πάλιν
κατέπλωσε. καὶ ταῦτα ἀναλαβὼν ἀνέπλωσεν.

νόμαρχος. Ῥῳ. Ὅτι ὁ φόναρχος μετὰ τῶν φωκίων τοῖς μακεδόσιν ἀν-
τιπαρετάξατο. καὶ εἰς τὰς κορυφὰς αὐτῶ ἐκ διαφορᾶ-

ζων τῶν μαχαιρῶν κατακρύψας πάσης. ἐλθὼν δὲ ἡ μα
γωνικὰ, ἡ τὸ λοιπὸν στράτευμα ἀναλαβὼν, κατέβη ε
τὸ ὄρυγμα τῆς βάσης. ὡς δὲ οἱ μακεδόνες ἀπῆλθον
καὶ αὐτῶν τοξεύοντες, καὶ μάναλτα βάλλοντες ἔχνηλα
τίλατο οἱ φωκεῖς φεύγειν εἰς τὰ μετὰ τῆς ὄρυγος. οἱ
δὲ μακεδόνες θυμῷ καὶ ἀνδρία διώκοντες ἐπέκειντ
οἱ δὲ ἀπὸ τῶν κορυφῶν τῆς ὄρυγος βάλλοντες ὀπισθε
βον τὴν μακεδονικὴν φάλαγγα. τότε δὴ ὁ πόλεμος
ἐκέλευσε τοῖς φεύγουσι τῶν φωκέων ἐπιστρέφειν
καὶ καταδιώκειν τοὺς μακεδόνας, τῶν βελῶν κατα
τρωσκόμενα, καίπερ δὲ κατατοξευόμενοι μα
χίμως ἔφευγον. ὧν ταῦτα τῇ φυγῇ λέγουσι τὸν βα
βιλέα τῶν μακεδόνων οὐκ εἶναι, ὅτι οὐκ ἔφευγον. ἀλλὰ
ἀνεχώρησαν ὥσπερ οἱ κριοί, ἵνα ἰσχυροτέραν ποιήσω
σι τὴν ἐκβολήν.

Ὅτι πολλάκις ἀπολυόμενον ὕδωρ κατὰ ῥοῦ, εἰς τοὺς τό
τους ὅπου ὁ πόλεμος μέλλει γίνεσθαι ἄχρηστον ποιεῖ τὸ
καβάλλαρίοις τὴν μάχην.

Ὅτι καὶ ὑποῤῥὰ τριβόλων τροπᾶται πλῆθος καβ
λαρίων: τῶν πεζῶν σκεπὴ ὑποδήματα ὀφείλοντων ἔ

Ὅτι κλέαρχος πεζὸς ἔχων ἐν ὄρυγι τὸν
λαρίων καβαλλαρίους ἐχόντων καὶ ὑπερνικόντων. ὑπ
ἑαυτὸν ἐτροπώσατο. διώξασα τὴν παράταξιν τῶν
πεζῶν εἰς ὅλον ἄνδρας τὸ βάθος. καὶ προβάσαν ἵνα
ὑποχάνῃ ἕκαστος τὸ ὑπαντίον αὐτῷ ὑπὸ τῶν ὀκτὼ ταξιω
αὐτῷ κρύφα. καὶ ὀρύξας λάκκον βαθύτατον. οἱ μὲν
ὤρυξαν. προβάσας δὲ αὐτοὺς εἰς τὸ ἔξω πρὸς
τῶν ὀρυγμάτων προβῆναι. ἐκπλαγέντων δὲ κατ' αὐ
τῶν καβαλλαρίων ὑποχωρῆσαι ὀπίσω ἐ
ὀρυγμάτων ἐκάλωσαν. οἱ δὲ πολέμιοι μὴ προσιό

τὸν δῆμον ἐπιλαννόντας κατ' αὐτῶν. ὧν ἐπιτονεῖς τὰ δρύγ-
ματα, καὶ κατεφράζοντο ὑπ' αὐτῶν.

Ὅτι πάλλοντες τινὲς δωρεὰς ποιεῖν διαφώνων τυρὴ-
σαι τὰς ὄρχας. τῶν δὲ πολιτῶν ἐν πολλῇ ἀπιστίᾳ
διὰ τὰς τοιαύτας δωρεὰς ἦσαν, ἕως ἡμέρας γὰρ δη-
μοφωνήσαντες, ἀλλ' ἕως καὶ νύκτας.

Ὅτι ἀγαθὸς ἦν ἀδικα κεφαλὴν πολλὴν καὶ ἀιχμαλώτους
λαβών ἀπῆγε. τῶν δὲ βαρβάρων ἐπικρατούντων καὶ
τροπουόντων καὶ ἀκοντιζόντων, ἕως τὰς αἰχμαλώτους
γυμνώσας δεδεμένας προὔστησε τῷ στρατοπέδῳ. οἱ δὲ
ἐπικαίριοι γνωρίσαντες τὰς ἰδίας ἐπαύσαντο βάλλοντες
τὰ βέλη.

Ὅτι ὁ αὐτὸς τὰς ἐνδόξους λαμβάνων αἰχμαλώτους
ἄνευ τιμημάτων ἀπέλυεν ποιῶν αὐτὰς ἀπίστους παρὰ
τοῖς πολίταις.

Περὶ προδρύγων.

Δισχιλίων στρατιωτῶν ἀθηναίων προδρυγόντων τοῖς λα-
κεδαιμονίοις ὁ τούτων στρατηγὸς θέλων αὐτοὺς ὑποπτους
ποιῆσαι πρὸς τοὺς λακεδαιμονίους καὶ ἀπίστους, ἐγκατέλιπεν
ἐπιβολὴν πρὸς τοὺς ἀρχοντας τῶν προδρυγόντων, πα-
ρεσκευάσθαι ὅπως. ὅπως ἐβδελυκτὸν μὴ ἐπιλαθωνται
μηδὲ τῆς ὠφελείας καιρὸν ὅτε τὴν ἐξ ἀθηναίων δυσμε-
νείαν καὶ βοήθειαν ἐκδεχόμεθα. ἐξεκαρπώσω δὲ τὴν ~~τοιαύτην~~
τοιαύτην ἐπιβολὴν κρύφα γινώσκων, ὅτι ἐμπεσὼν
δώσει αὐτὴ εἰς τὰς χεῖρας τῶν φυλασσόντων τὰς ὁ-
δοὺς ὃ καὶ γέγονεν. ἐπεὶ δὲ οἱ φύλακες ἐκόμισαν τὰ
γεγραμμένα τοῖς λακεδαιμονίοις ὠργίσθησαν ἐπὶ τοὺς δυ-
λαβῶν τοὺς προδρύγας. οἱ δὲ ἐξέφυγον. τοῖς μὲν
ἀθηναίοις ἄπιστοι γενόμενοι. τοῖς δὲ λακεδαιμονίοις
νομισθέντες.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0059
gefördert durch
Baden-Württemberg

Περὶ διώρυχων.

α'
Ὅτι λυκοῦργος προσέταττε τοῖς λακεδαιμονίοις τοὺς πολεμίους φεύγοντας μὴ φονεύειν, ἵνα τὸ φεύγειν ὠφελιμώτερον ἡγῶνται, παρὰ τὸ μένειν καὶ ἀντιμάχεσθαι.

β'
Ὅτι ἀγαθὸν πολεμίοις τοῦ φεύγειν τῶν πολεμίων παρόδους διδόναι παρεγγυᾶν.

γ'
Ὅτι ἰφικράτης τοὺς πολεμίους εἰς φυγὴν τραπομένους παρεγγυᾶν μήτε ἐν διαβάσεσι ποταμῶν, μήτε ἐν τοῖς στενοῖς, μήτε ἀποφράττειν περικυκλοῦσι τὰς φάραγγας. ἵνα μὴ ἀναγκαζόμενοι μετὰ ἀπογνώσεως μάχωνται. καὶ ὅτι ἀγγὺς τῶν τειχῶν ἐστὶ δυσφύλακτα διώκειν πολλοὶ γὰρ ἐνέπεσον τῶν βαλλόντων ἐγένοντο. καὶ κατὰ τὰς ἐμπεσόντας καὶ λιθαδοῦντας ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ κατακαιόντας ἀνεχώρησαν.

Πῶς ἂν τις ἀναχωρήσῃ ἀσφαλῶς ἀπὸ τῶν πολεμίων.

Ἐν τῷ στενῷ στρατοπέδων καλόπιν τῶν πολεμίων ξύλα κόψας ὁ στρατηγὸς, καὶ μέσον τοῦ στενωπείου τούτων διορύξας καὶ ἀνάψας ἀνεχώρησεν. οἱ δὲ πολέμιοι ὑπὸ τοῦ πυρὸς κωλυθέντες τῆς διώξεως ἀνεχώρησαν.

δ'
Ὅτι ἰφικράτης λαθὼν βαλόμενος τοὺς πολεμίους καὶ ὑποχωρῆσαι ἀκινδύνως ὅσα ἦν ἂν τῷ τόπῳ δένδρα περιέκοψε καὶ ἀκρέμονας ἂν αὐτοῖς ὀξυτάρια καὶ καβίδας ἐπέθηκεν. ἔσθων δὲ πλησίον αὐτῶν κονιορτάρια. αὐτὸς δὲ πεπυθόμενος ἀνεχώρησεν. οἱ δὲ πολέμιοι νομίσαντες ἐκ τῆς ἀστάτης τοὺς πολεμίους μένειν ἐκ ἐπεδίωξαν αὐτόν.

Χάρης ὁ στρατηγὸς ἀνεχώρει μετὰ τῶν στρατιωτῶν

ἀπὸ τῆς θράκης. ἐπέκειντο δὲ οἱ θράκες καὶ τὰς ἁραγὰς
πῆγον τὰς ἀπίδω τῶ στρατεύματος ἔβλακλον. ὁ δὲ βασιλεὺς
νῶ αὐτὰς ἀποβαίνειν τόπον ἐπιτήδειον ἐγκρυμα ἰδὼν
ἐπεμψε βαλλιστὰς σπανὶ ὀλίγων καβαλλαρίων. κελεύ-
σας ἀπίδω αὐτῶν τῶν πολεμίων διαβαίνειν. καὶ τὸ πο-
λεμικὸν βαλλίδας. οἱ μὲν ἐβάλλιζον. οἱ δὲ θράκες ἐγκρυ-
κρυμα εἶναι νομίσαντες τὴν ὁρμὴν αὐτῶν δειλιά-
σαντες ἔφευγον. οἱ δὲ χάρης ἀκίνδυνον τὴν ἀναχώρη-
σιν ἐποιήσατο.

Ποταμῶν διάβασις.

Διαβήσεταί τις ποταμὸν ἀντικαθησαμένων ὡς τὸ πέραν
πολεμίους. ἐὰν ἀποσκέλας ἑτέρω μέρει μοίραν τοῦ στρα-
τοῦ ἐπιστρέψῃ τὸν ποροποιοῦντα. αὐτὸς δὲ κατὰ κρύβω-
σιν βιάζηται περάσαι. τῶν γὰρ πολεμίων γυμνούντων.
ἀλλὰ καὶ ἵππακα τις ὀκοτεινὸν τὸν ἄρρα ποιήσῃ καὶ
ὁμιχλώδη ἐπάνω ξηρῶν ξύλων χλωρὰ ἐπιθείς, καὶ
ὑποκαύσας ὥσαν μὴ δεῶνται ἕως ἂν διαπεράσωσι, ἀλ-
λα καὶ ὅτε τὶς ἐπικειμένων πολεμίων βούλεται περᾶν
ἀκινδύνως ξύλα θυνάσας ἐκπυρίσῃ καὶ κολύσῃ διὰ τοῦ-
των τὴν ὄρμην αὐτῶν. αὐτὸς δὲ ἀκινδύνως διαβῇ.

Ὀρῶν ὑψηλῶν ἀνάβασις.

Ἀλεξάνδρος ὁ μακεδὼν τῶν πολεμίων βουνὸν ὀρῶν ὑψη-
λῶν κρατούντων καὶ τροχὰς ἀπαρῶν κατακυλιόντων. ἐ-
κέλευσε τοῖς ἰδίοις στρατιώταις δύσκαβα ποιοῦντας καὶ
ἐπὶ πρόσωπον πίπτοντας ἐπιδεκτέσθαι τῶν δόκα-
νων. καὶ θᾶττον ἀνελθεῖν ὡς τὸν τοιοῦτον βουνόν.

Περὶ τάλδα.

Ὅτι ἀλέξανδρος ὀρῶν τὸς δικαίως στρατιώτας μὴ προθυ-
μουμένους, προαισθάνειν τὴν ἀλλοτρίαν χώραν διὰ τὸ πλή-
θην ἀποδεκτὴν δυνάσθαι, αὐτὸς πρῶτος τὰς βασιλικὰς

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0061
gefördert durch
Baden-Württemberg

ἀσπάζεσθαι κατέκαυδεν. εἶτα καὶ τὰς τῶν νικητῶν, ὅτ
ἂν χρεία γενόμενοι τῷ πάλιν κτήσασθαι δρεπήδωσι τ
θυμότερον.

Ὅ ἀντίλογος τῶν ἀμαζονῶν ἀντιπαράστασις. ἐπειδὴ
δεν τὰς τῆς ἀμαζονίδος στρατιώτας πολλὴν ἀποδοκιμὴν
τας τῆς πολίτισσα συγχρωτισθῆναι. αὐτὸς δὲ διαχ
βας καβαλλαρίας ἱκανὰς, ἀπέστειλε καὶ ἐκρατήθη
τθλον τῆς ἀμαζονίδος. νικήσαντες δὲ οἱ στρατιῶται τῆ
ἀμαζονίδος καὶ ἐπὶ τὴν νίκην χαίροντες ὡς εἶδον κρα
θῆναι παρὰ τῶν πολιτίδων τὴν ἀποδοκιμὴν αὐτῶν
πρέσβεις ἔπεμπον πρὸς ἀντίγονον ἀξιοῦντες ἀγορᾶ
τὰ φίλτατα. ὁ ἀντίγονος δὲ δωρεὰν πᾶσιν ἐδίδο
ταῦτα. οἱ δὲ ἀγαπήσαντες αὐτὸν, δήσαντες τὸν ἀμ
νῆ, παρέδωκαν ἀντιγόνῳ καὶ ὑπετάγησαν αὐτῷ.

Τιμαὶ καὶ κολάσεις στρατιωτῶν.

Ὅτι καίπερ οἱ πάνυ τὰ ἀσπαστήρια ἐκόλαζε τῶν στρα
τιωτῶν, ἀλλὰ πολλὰ διωρίσατο, λογιζόμενος τὴν δι
πάθειαν ἀνδρείας εἶναι κοινωνικὴν, εἴ δέ τις σάβοις τινὰ
καὶ ταραχὰς τις ἐποίησεν, ἢ τὴν τάξιν ἀπέλιπεν. τι
θαρσαλεῶς ἐτιμωρεῖτο.

Ὅτι ὁ θαρσαλέος τῆς ἐπὶ στρατιώτῃ ἀριστείαν, ἐ
λωβας τρέχοντι τῷ στρατῷ ἀγώνας ἴσασι, καὶ ἔνιοι
δ' ὅλης ἡμέρας. πολλάκις δὲ καὶ γυναικῶν κάλλιν
τῆς ἀνέδην. τοῖς δὲ ἀνδραγαθήσασι μεγάλας δωρεὰς
ἐδίδου.

Πόλεων ἅλωσις.

Ἐὰν μηχανήσηται τις τοιοῦτόν τι δύνασται πόλεως κρα
θῆναι, ἵνα διὰ πεδοφυγὸς καταπηνύσῃ τὰς ἐν τῇ πόλει
σάβις καὶ φιλονεικίας ἵνα τὸ στράτευμα αὐτῷ δυσχερὲς μὴ
βάλλεται ἀναχωρεῖν. εἶτα ἀναλαβόμενον τὸ στράτευμ
ἀναχωρήσῃ μικρὸν καὶ ἐγκρύψας ποιήσῃ. καὶ ἡνίκα

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0062
gefördert durch
Baden-Württemberg

ἰδὴ καλαφρονήσαντας αὐτὸς ὅλον ἐκ τῶν διαφθειρομένων
κατὰ τὸ κρύφυγος, καὶ ἐκ τῆς ὑποχωρήσεως ἀπροβδο-
κήτως ἐπιπεσὼν ταύτην καταλήψεται.

Ὅτι πολεμῶν τὶς πόλιν ἔχουσαν δυσμάχους πολλοὺς ἀπὸ
ξένων πόλεων, δύναται τεχνᾶσθαι τοὺς πρόπυλους τοιοῦτους τοὺς πο-
λίτας, ἵνα ἀποδυόμενοι τοὺς δυσμάχους ἐὰν χρειαδήσῃ
ἀναχωρεῖν. εἶτα μετὰ τὸ τοὺς δυσμάχους ἀναχωρῆσαι
ἐπιπλέοντας αἰφνίδιον αἴρειν τὴν πόλιν ἄνευ τῶν ἐπιβου-
θούντων.

Ὅτι φίλιππος πολιορκῶν τὴν πόλιν θεσσαλονίκης.
ἐμβαλόντων τῶν αὐτοῦ δυσμάχων καὶ ἀπὸ νυφιλῶν
τόπων πολεμουμένων αὐτὸς ἐκ τῆς ἑτέρας μέρους,
λαθὼν τὴν τάξιν ὄντων, δύο λόχους ἐπιδὺς ἀνεβίβασε
σρατιώτας. οἱ τινες ἀντιπαρελθόντες τοὺς πολεμίους,
ἀβλαβῶς διεστήσαν τοὺς ἐμβεβληκότας.

Ἐάν τις τοὺς αἰχμαλώτους κρατῶν θέλῃ ποιῆσαι τοὺς σρα-
τιώτας προθύμους πρὸς τὴν πόλιν ἀβλαβῶς δύναται ἐκβα-
λεῖν τῶν πολιτῶν φανερὸν ποιήσαντα τοὺς οἰκείους τι πεπόηκεν,
ἀλλὰ μὴ ὡς καιρῷ βραχεῖ ἰσχυρᾶς. κάλλιον τὴν ἐπίθεσιν
πρὸς τὴν πόλιν ποιεῖν ὡς τῶν φυλάκων διὰ τὴν βραχὺν
ἀναχωρούντων.

Ὡς ὠφέλησε σρατηγὸς πόλιν τοιχῆναι βαθὸ-
μετρος τὸ τοῦ λαοῦ πλῆθος διαγείρας.
κατὰ τὸ $\overline{\pi\xi}$ $\overline{\pi}$ σρατηγοῦ.

Ὠφέλησε τὰ πάντα τοὺς πολεμους διαφθείρειν καὶ χυρω-
σῶν, ὅπου τὸ σρατηγὸν χωρίσαι καὶ προάσεια διατηρεῖν
καὶ διαφυλάττειν ἀπόρθητα. καὶ ὅπως κτήνος, ὅπως ἄλλο τι
καταβλάψαι τῶν αὐτοῦ σρατιωτῶν, ἵνα τοὺς φόβους ποιῇ
τὴν πόλιν ἀπειλοῦντας οἱ ὄντες ἐν τῇ πόλει ὄντες διὰ τὸ σρα-
τηγὸν τινὰ προδοσίαν ὑποπτεύσαντες, ζῆλος καὶ φθόνος κι-
νήσωσι κατ' αὐτοῦ, ὥστε ἀρχίδαμος ὁ τῶν λακεδαιμο-

νίων στρατηγὸς κατὰ περιχλάδας ἐποίησας.

Πῶς ὀφείλει ὁ στρατηγὸς πολεμίους ὁρμοῦ-
σι νοήσαντας διεγνῶσθαι χρὴ ἐξ ἔργων.

Εἰ μὲν ἀθρόοι φθάσωσι δυσκεφαλαὶ, μὴ ἄλλως ἀμύνε-
σθαι· ὀφείλει ὁ στρατηγὸς τὸν τοῦ μέτρου ἀέχοντα τρό-
πον καταμανθάνειν. καὶ ἀποίοις λόγοις καὶ ὅρκοις καταμανθά-
νειν χρῆται, καὶ μετὰ τῶν ἐκείνῳ δωιθέντων ὅρκων μὴ
μᾶλλον ἀποστῆναι. καὶ ὁποσάδυς ἂν αὐτοῖς πολλοὶ
ποιῆσαι, μὴ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ ἀέχοντος δι' αὐτῶν τῶν
ὑποχείρων ποιεῖσθαι· ἔπειτα δοῦναι ταῦτα τιμὴν
ἐπιτηδείων χρὸς τὸ ἀκέλευθον μὴ εἶψαι αὐτὰ λαθρ-
ᾶσαι τὸν τοῦ ἑτέρου ἀέχοντος παραδυναστεύοντα, μὴ δι-
δόναι διὰ τίνος μηχανῆς, δῆλα ποιῆσαι τῷ ἀέχοντι.

Πῶς ὀφείλει στρατηγὸς φρονίμων
γυναικοδότην πολεμίων διὰ τί-
νος μηχανῆς μὴ ἐπιτρέπειν
καταβαλεῖν.

Ὀφείλει ὠδάντους γέμοντα ποιῆσαι, μὴ ὑποχεῖρα
ἂν αὐτοῖς δοῦναι πολλὰς· ἀλλ' ὅτους δοῦναι χρὸς
φυγὴ τινὶ τοῦ ἀκελεύθου μὴ κενὰ εἶψαι αὐτὰ ἂν τῆ
τοῦ γυναικοδότου ὄκλωι· μηδὲ τοῦ γυναικοδότου καλαγωγὸ
δαντὸς· ἔπειτα τούτοις τοῦ τοῦ λαοῦ πλήθη διὰ τίνος φυ-
γῆς καλαμηνύσαι, ὥσπερ ὁδυσεὺς καὶ πολυπράδης
ἐποίησαν.

Πῶς ὀφείλει ὁ στρατηγὸς ἀγνυχίαι πο-
λεμίους κατὰ φόβον ποιῆσαι, καὶ
πόλεμον αὐτοῖς χαλεπὸν ἐμ-
ποιῆσαι.

Ὀφείλει ἀκεῖθεν ἔπαρτα τόπον καταμανθάνειν ἐν ᾧ
τῇ ἡβάσει δέλεαρ οἱ πολέμιοι καλαλύσαι. καὶ

ἀπὸ κάμηλον ἔσιν καὶ προβατηγὴν ἐπιτήδειος. ἔλαφος δὲ πολυδάτον ὄρος. ὡς μὲν τὸ ὄρος τὸ σεσωσμένα αὐτῷ ἀναβιβάσαι, καὶ ὄρεγμα ποιῆσαι. ὡς δὲ τὰ ἄλλα τῷ κάμηλος μέση τῶν πολεμίων προέρχεσθαι βραδὺ κατὰ τάξιν πολλὰς παρλαχόντι. καὶ λοιπάδας τῶν κεράων αὐτῶν ἀπὸ δεῖναι, καὶ ἀγχεσθαι πρὸς τὰς πολεμίας παραδέχεσθαι. ἵνα τῷ φόβῳ περιδεεῖς οἱ πολέμιοι γένωνται, καὶ τῇ ὄρει πρὸς πολέμαρχος, μᾶλλον πρὸς κακοῦ περιτρέψωσιν. ὥσπερ ἐκπλήξεων ποιήσουσιν.

Στρατηγικὰ παραγγέλματα.

Ὅτι δεῖ ἐπιφέρεσθαι τὸν στρατηγὸν θαρσεῖν καὶ ἀξιοῦν γὰρ καὶ πλείονα διεγείρειν ἐλπίδας. ὁμοίως καὶ πρόχειρος διὰ τὰς κατὰ βύγκρασιν ἀφιστάμενος πάντας ἐν τῇ γῇ, τοῦτο δὲ καὶ ὡς κατασφῆναι κάρφος ἐπιτήδειον τυγχάνειν.

Ὅτι δεῖ τῷ δορυφόρῳ τὸν στρατηγὸν κατανοεῖσθαι ὡς τὸ παραδέχεσθαι τὴν διαγωγὴν τῶν ἐχθρῶν.

Ὅτι δεῖ γινώσκειν τὸν στρατηγὸν ὡς ἀκριβέστερα δύνασθαι ἐκ τῶν πολεμίων παρδάτα παραδέχεσθαι διὰ τῶν δρομέων ἢ διὰ τῶν προδρόμων.

Ὅτι δεῖ φαίδρεσθαι τὸν στρατηγὸν ὡς εἰκὸς πρὸς ξενοστέλλων προδρόμων ὁμοίως τοῦτο ἀλλογενῶν καὶ χρείαν, νῶν, καὶ σημαίνειν αὐτὸς ὡς τὸ φοβατόν, ἀλλ' ἐν χεῖρι ὢν ἀσφάλεια.

Ὅτι δεῖ ἐξετάζειν τὸν στρατηγὸν τὴν ἑκάστου ἄρχουσαν ὄρεξιν. καὶ πρὸς ταύτην καὶ τὰ ἐπιτάγματα προσφέρειν ἑκάστῳ δρέπειν. ἄλλος γὰρ πρὸς ἄλλοτι ὢν χρήσιμος, πρὸς ἕτερον ἀνεπιτήδειος.

Ὅτι δεῖ τὸν ἀποστελλόμενον ὡς κήρυκον καὶ ἐξετασθῆ-
τὰ μανδάτα ἐκ τῶν ὡς εἰκὸς κεφαλαίων δεβείων
ἐκφανλίζειν αὐτὰ ὡς πολλάς. ἀλλ' ἵνα καὶ τὴν ἐμπει-
δίαν ἑαυτῶν ποιῶσιν ἰδίαν οἱ ἀρχόντες οἱ τὸ κήρυ-
καλαχισθησόμενοι. καὶ παραφυλάττωσιν ἐν αὐτοῖς τὸ
μανδάτον. καὶ μὴ λέγωσιν πρὸς ἄλλον τινά. πλὴν
τὸν στρατηγὸν μόνον.

ιβ΄ Ὅτι δεῖ διαχωρίζειν τοὺς δικαίους καὶ ἀνδρείους ἐκ τῶ
πρόθυμα παρασκευάζειν. εἴτε ἀδυνάμιαν εἴτε κακοτηθ
τῶν ἵππων.

ιγ΄ Ὅτι δεῖ γυμνάζειν τὸν λαὸν ὡς τὸ ὁπλομαχεῖν καὶ ἀγω
νᾶν ἀλλήλους ἐκ τοῦ προκηρυχθέντος μέρους πρὸς λαλ
κὶς καὶ προβλαγοῦς διαφορωτέρων δυσχερεστέρους ἑκάστο
ξιν καὶ τάγματα, καὶ τὸν ἵππον δυσμαχικόν.

ιδ΄ Ὅτι δεῖ διατάττειν ὁμοίκως ὡς ἐκεῖνον φίλους
τοὺς φίλων, καὶ συγγενεῖς στρατὰ συγγενῶν καὶ γνω
στατὰ γνωρίσεων.

ιε΄ Ὅτι δεῖ διαιρεῖσθαι ἑκάστοτε περὶ ἀκτάτων τοὺς οἰκ
ταξιάς, ἵνα μὴ περιλαβὼν ἐλθεῖν μεγάλην βλ
βην ποιήσαι.

ιϛ΄ Ὅτι δεῖ φιλεῖσθαι τὸν στρατηγὸν τὸν τόπον τῶν τοξό
καὶ τὴν διαίρεσιν αὐτῶν, ὅπως χρὴ διατάττειν ἐν
διαφόρως ποιεῖσθαι.

ιζ΄ Ὅτι δεῖ ὡς αὐτὸν γινώσκειν τὸν τόπον τῶν ὁμορδονη
καὶ πότε καὶ πῇ δι' ὅλου δυσμαχεῖν.

ιη΄ Ὅτι δεῖ ἀθροίζειν τοὺς σφενδόνας βάλλειν ἀπὸ τῶν
ποίων.

ιθ΄ Ὅτι δεῖ ἀθροίζειν τὸν λαὸν διὰ νυκτερινῶν κλύσων
καιρῷ τῷ χαλέπτει, ἀπειλοῦντα ἐμφόβως ἐξ ἀφεδῶν

ἐν τῇ ἰδίᾳ, εἴτε ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ.
ιβ΄ Ὅτι δεῖ ἐδίζειν διὰ θημερῶν τὸν βατὸν πολεμικὴν κίνησιν καὶ τὸ ἵστασθαι, καὶ τὸ ὀχιάδο τοδεῖν καὶ τὸ κινεῖν, εἴτε βάδην, εἴτε δωστέως καὶ τὸ δρόμῳ καὶ τὸ ἐκκλάζειν εἴτε δέοι καὶ μὴ καιρός.
ιγ΄ Ὅτι δεῖ πολεμεῖν πάντα πως δεῖ κλίζειν μετὰ τῶν τοξοβολισέων ἢ τοι τῶν θηκτῶν.
ιδ΄ Ὅτι δεῖ μηδὲ σχολὴ καταλιμπάνειν τὸ στρατευμα ἀργεῖν, ἵνα μὴ ἐκλύωνται ὑπὸ τῆς ἀργίας.
ιε΄ Ὅτι δεῖ γίνεσθαι ἐν ὅλον τὸ φοιτάτον μεγάλην παραγγελίαν καὶ ἀκριβῆ. περὶ τῆς διαστάσεως τῶν ὁκύλων.
ις΄ Ὅτι δεῖ μερισθῆναι εἰς μοίρας διαφόρους τὸν ἀκοντισμὸν, καὶ δοθῆναι ἑκάστῃ μοίρᾳ καθηγεμόνας, καὶ μαλιστα ἐν τῇ πολιορκίᾳ κάστρου.
ιζ΄ Ὅτι δεῖ διαιρεθῆναι μοῖραν μετὰ ἀρχόντων τὰς μεταβάσεις ὁκυλώσιν, καὶ ἐὰν παρατάττωνται τινὰ οἱ τοιοῦτοι ἄρχοντες ἐκ τῶν μὴ διαβεβαίων ὁκυλώσιν, ἵνα τοιναλίζωνται ὡς μὴ μινύωνται τὰς φιλοτιμίας τῶν στρατηγῶν τοιοῦντες.
ιη΄ Ὅτι δεῖ παραγγελθῆναι καὶ τὰς λοιπὰς ἄρχουσι τὰς μὴ ὄντας τεταγμένας εἰς τὸ ὁκυλαύειν. ἐὰν αὐτοὶ ἡ ὑκατάττις στρατιώτης αὐτῶν εἰς ὁκύλωσιν, ἢ παίδαν ἵνα τοιναλίζεται, μὴ μόνον ὁ στρατιώτης ὁ αὐτοὶ ὑκόμενος εἰς παίδαν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἄρχων αὐτῶν.
ιθ΄ Ὅτι δεῖ παραγγελθῆναι, ἵνα καὶ αὐτὰ τὰ ὡς εἰκὸς αὐτοὶ ὑκόμενα ὁκύλα εἰς τινὰς ἀνυποδάκτους ἢ τὸ ὑπαγωνται καὶ ἀμφανίζονται τῷ στρατηγῷ, κινδυνεύονται παντάπασιν ἐχθρὸς.
κ΄ Ὅτι δεῖ τὰς ἐκβάλλοντας ψευδομάντια εἰς τὸ φοιτάτον, καὶ μάλιστα ποτηρὰ, ὡς τὰ τῶν ἀναπλίων φρονεῖν ἡμερῶν.
κα΄ Ὅτι δεῖ τὰς ἀποστελλομένας εἰς ἐξοβίγλια εἰς ἀριθμὸν τόπον μετὰ πρὸς διορισμὸν καὶ παραλογιζομένας ἀμφότερα, ὡς

προδότας τῆς φοιτάτης τιμωρεῖας.

ρι΄ Ὅτι δεῖ ἐπιλησμόνας γίγνεσθαι τὰ νυκλαρινὰ ἐξωβύγλιαν ἐ
τῇ ἀλλοτρίᾳ. πῶς δὲ τοῦτο χρὴ γενέσθαι; ἐκ τοῦ εἶναι αὐτοῖς
τὸν στρατηγὸν βιώσιμον. ὅτι τὸ οἰ ἢ τὸ δὲ ποιοῦντες ἔργα, ἵνα
παραδείγματος χάριν τὸ ὁριστὸν βημάτιον, ὅταν ἀπαιτῶσι χρή
ναι ὡς τὸ μὴ λαθεῖν ἐξ ἀνάγκης ἐγγενόμενον.

ρι΄ Ὅτι δεῖ τοὺς παρεκβάλλοντας ῥήματα δημόσια ὡς τὸν λαὸν
ἀναφωνεῖν. πῶς δὲ τοῦτο δύνανται γενέσθαι, ἵνα γένηται δη
λαδὴ ὅτι ὁ ἄξιον μηνύσει τοῦ στρατηγοῦ ὅτι ἠκροᾶτο τι
τοιοῦτον, ἢ ὡς κοντοβερνάριον λεγόμενον, ἢ παρὰ ἀρχι
δίκαιος, ἵνα ἀναιρεθῶσιν μὲν αὐτὸς, καὶ μὴ φανερὰ
γένηται παρὰ τοῦ στρατηγοῦ. οἱ δὲ τὴν δημόσιαν παρεισάγοντ
καὶ ὑποβαπτίζοντας ὡς τὸ κοντοβέρνιον αὐτῶν. καὶ δεῖ
αὐτῶν ὡς πάντα τὸν στρατὸν, ἵνα πληρωθῶσιν.

ρι΄ Ὅτι δεῖ πάσαν ἡσυχίαν ἄγειν τὸν λαὸν καὶ σιγᾶν
καιρῷ παρατάξεως.

ρι΄ Ὅτι δεῖ ποιεῖν πολλὴν παραγγελίαν περὶ τοῦ μὴ φονεύ
χρίστιανὸν, οὔτε ἄνδρα, οὔτε γυναῖκα, μήτε ἐκκλησίαν κ
ταλύειν, μήτε τοὺς προβράπτορας ἐν αὐταῖς φονεύ

ρι΄ Ὅτι δεῖ παραγγελθῆναι πᾶσιν τοῦ μὴ ποιεῖν ἅρπαγὴν
μήτε οἰκημάτων, μήτε ἀλωνίου, μήτε ἑτέρου τινὸς ὕλης
καὶ πεφυλάχθαι ἄνευ προστάξεως τῆς δοθείσης αὐτοῖς π
τοῦ στρατηγοῦ κεφαλῆς.

ρι΄ Ὅτι δεῖ ἀμπελῶνα ἐπιτηδεύειν διὰ πορφύρεων βαγίτων
καὶ διὰ ὀρνέων καὶ διὰ τῶν ἀγκιστρίων μαστιγίων ὡς κ
γραν τὰ ἀκεστρίτια νὰ ὠφελήσῃ ὕλης.

ρι΄ Ὅτι δεῖ βαγδάζειν ἐν πάσῃ καταστάσει. καὶ ἥλιον κοιλ
ριον καὶ τὸν κοντοβερτὸν τῶν καλαμιῶν καταβαπτίζειν
τὰ νώτου δὲ τῶν οἰκιῶν: τί δεῖ ὠφελεῖζειν ἑκάστ
τὰ πρὸς δευτέραν τύχην, ἵνα εἴποτε συμβῇ προπὴν γενέσθ
γιβιώζοντες.

γυνὰ πρόσωπον

Ὅτι δεῖ ἐκκαθαίρειν γεώργια διὰ μηχανημάτων πρὸς τὴν πολι-
λαμίαν πόλιν ἢ τὸ πολιορκούμενον κάστρον προεξερύθρια διχόνοι-
αν καὶ ἀποστάσιαν φύειν τοῖς πολιορκουμένοις.

Ὅτι δεῖ πρὸς πᾶσαν παραταγὴν ὁπλοδιδάσκαλον, καὶ ἀπὸ πλαγίων καὶ ἀν-
τόπτου ἀντιτάσσει τοῖς πολεμίοις ἐκπλήττοντας ἐκ τῶν οἰκείων.

Ὅτι δεῖ φυτεύειν νίκας ὁμολογουμένως ὡς ἀποτροπιασμοὺς καὶ
προφυλακὰς ἀγίων ἀνδρῶν καὶ προλέγειν τὴν κατάλυσιν τῶν
ἀχθέων ὡς ἀποβλιβλίων.

Ὅτι δεῖ ἁγιάζειν τὰ φλάσκελα καὶ τὸν λαὸν προμιᾶς τοῦ πο-
λέμου ἡμέρας διὰ τριῶν πλατειῶν καὶ παραδιαπλατύνειν πάν-
τας, φυλὰς ἐκκλησίας ποιοῦντας καὶ δεήσεις πρὸς τὸν θεόν.

Ὅτι δεῖ κατὰ τρόπον ἐκ καιροῦ τοῦ πολέμου ἀκαταπαύστον
τον φαίνεσθαι τὸν στρατηγὸν εἰς τὸν στρατὸν καὶ θαρραλέον
παραδεικνύειν ἑαυτὸν εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ λόγοις καὶ
πράγμασι.

Ὅτι δεῖ ἐν ταῖς πολιορκίαις ἐπαγγέλλεσθαι χρεῶν. πρὸ-
λέγειν δὲ καὶ διαβεβαιοῦσθαι τὰ ἀπακύλοντα ἀνιαρὰ τοῖς
ὡς τέλους τῇ πολιορκίᾳ ἀντισταντίοις.

Ὅτι δεῖ χρῆσθαι ἐκ τοῦ πολιορκουμένου κάστρου ἀνδρώπους ὡς
τὸ δυνατὸν πρὸς χρεῶν ὑποχείρους ἐκκαλεῖσθαι αὐτούς.

Ὅτι δεῖ διαιρεῖν ἐν πολιορκίαις πᾶσαν ὑδροδοσίαν τοῖς ἐν τῇ
ἀποκλείσει ξύλοις καὶ φρυγάνοις καὶ ὕδατος καὶ δυνατὸν ἀπο-
ναιρεῖν τὰς βεύδους καὶ τὰς ἀγωγὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς ὁδοὺς
κατὰ τρόπον διαβιγλῶν ἀποφράττειν ὡς ἀρτὶ δι' ὧν βοή-
θεια τῇ πόλει προσδοκᾶται γράσσαλα πάσσειν καὶ χαρτερι-
κωτάτους εἶναι τῇ πολιορκίᾳ ποιοῦσι. γεννικαίους φέρειν τὰς
τὴν κακοπάθειαν ταῖς χρείαις ἐλαφρὰν διδομένους.

Ὅτι δεῖ τὸν στρατηγὸν πολιορκοῦντα κρότερον τῇ ἰδίᾳ στρα-
τῇ κοινοβατεῖν πρόνοιαν καὶ ἀβραλίβατος μὴν χάρακι ἑαυτὸν
τάφρον ἀνύσαντα καὶ πλατείαν. θ πλείαν ἄλλα καὶ δύο. καὶ
τείχους κατοκωφᾶσαι καὶ μαγγανικὰ διάτε τὰς ἀφρυδί-

ως των ἀπὸ τῆ κάσρα ἐξαλαύνως. καὶ τὰς ἐξαιτήσεις γινο-
νως ἀπλυκὴ κτώσως, ἢ καὶ πόλησις. ὠκόδωσ γὰρ καὶ ἀπ
ὥρα, καὶ ἀπ σταθμεβεία καὶ ἀπ πυκνὴ βλαπλειν δεώσται ὁ
ἀπὸ τῶν κασρῶν. καὶ ἐὰν ἀμφιλύσις κολιορκῶσ, καρπ
γελίαν ἀφιλύσις ποιῶν εἰς τὸν λαὸν ἀπαντα τῆ μὴ λα
θρα πιπραόχειν τοῖς ἀπ τὸ τῆ κάσρα, ἢ οἶνον, ἢ ἄρτον,
ἄλλην χρείαν τινὰ, ἀλλ' ἀ δι' τὰς ἐξεξετασμένως κ
δαιτοῖς ἐὰν εἰς τὸ κάσρον ἐπανενέγκων. πολλαὶ γὰρ το
ἀπ τῶν τοιούτων παραπυδίαν πολλὴν ἄχθος κολιορκοῦσ
καὶ ἐπὶ πλεῖσον ὅτι χρόνον διήκειν. καὶ γὰρ γράφε
τα διὰ τῶν τοιούτων καπήλων. καὶ μηνύσεις καὶ φυλακ
ἀναπλίαι οὐς τὸ σφάτευμα δίδοται.

Ὅτι δεῖ τὸν στρατηγὸν ὡ ἥλιστα κολιορκεῖσθαι πάσα
χρείαν πρὸ ἀποδόσθαι ἀνὶ διαφθοῦ οἴκοις ἢ ναοῖς. καὶ
κειν καὶ χρυσίον τῆ δημοσίᾳ ὄντοι παρά τινι τῶν ἀπα
τούντων διοικητῶν ἢ προστατηρίων ἀφαιρεθῆναι ἢ ἀπο
καὶ οἶνον καὶ κριθὴν, καὶ κρέασ ἀποτίθεσθαι πρὸς τότε
γεύλων καὶ φρυγάνων ἀχυρόνλε καὶ ἄρτον, καὶ διαλα
βαι πόθι τοῦ ἀκαίβε πφειοδῆναι προσδοκῶσιν. ἀποδῶ
δαπάνην ὅθεν ἂν δυνατὸ διαρκεῖσθαι τῆ κολιορκία
πολὺ καρπαλαδύη. τῆς δὲ ἀποφεσ, καὶ μηδὲν διὰ τῆς
νης βοηθεῖν δυναμένης ἀπὸ διώκειν. χαλκοῦς δὲ κ
βάκας καὶ τίκτονας ἐὰν καὶ χρόνιαν τῶν ποιεῖσθ
τὴν διάβασιν. ἐν καιρῶ γὰρ χρώσθ, καὶ ὅτοι πολλὰ ὠφ
λησθεῖν. δεῖ δὲ καὶ πάσαν χρεία πρὸ δύο καὶ τριῶν ἡ
μερῶν ὁδοῦ τοῦ κάσρου καὶ πορεύεσθαι ἐν τὸ
ἵνα μὴ ἀφνω ἀμφοτίαν ἐ ἐξόδου ἐμφανεστέρον πολ
λὴν. πρὸ ἀποτίθε δὲ καὶ κίονας καὶ συπίον καὶ βίδη
καὶ νεάκια ἀσιτηδεία πρὸς τε κοντορίων καλαβκευὴ
δαγίτων καὶ τόξων, καὶ βαρίδας πρὸς κοίνβιν δκεμο
καὶ βύρσας. ὑποζύγια δὲ καὶ βόας καὶ ἵππους τῆς μὴ
σιτηδεῖς πρὸς πολέμον μὴ ἐνάγειν διὰ τὸ μὴ δαπα

τὴν χρείαν

λυσιωτις Δ

τὴν χεμάρραν, ἀλλὰ καὶ ξύλα εἰς μαγγανικὴν κατασκευὴν καὶ τε-
άκια πλάσαι προσποιεῖσθαι. ἀφορίζειν δὲ εἰς μοίρας τὰ μέρη τῆς
χάρακος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τοὺς ἀνδρειοτάτους τῶν στρατοῦ ἀφορίσαι
καὶ ἄρχοντα γενναῖον τούτοις ἐπιστῆσαι καὶ καταπλήκτορα. καὶ ἀπὸ
τῶν στρατιωτῶν τοῖς ἀντικρὺς τῆς χάρακος ἴσως ἔχοντας ὑπαρξίν καὶ
γυναῖκας καὶ παῖδας εἰ τύχοι. μὴ μέντοι μὴν διηνεκῶς μένειν
ἐν τῷ αὐτῷ μέρει. ἀλλὰ ποτὲ μὲν ἐν αὐτῷ ποτὲ δὲ ἀναπαύειν
ἵνα μὴ δυσθυμῶσι τούτων οἱ πολιορκούμενοι ὑπαρχόντι
δι μαγγάνοις ἀκλινεῖς τούτους, καὶ προδοσία ἐντεῦθεν γένηται.
πολέμιος δὲ χρονοτριβούσης δεῖ τὸν στρατηγὸν ἔχειν ἀνιδιάζοντι μέρει.
τῆς χάρακος ἄνδρας ἐπιλέκτους. καὶ δεῖται αὐτοῖς θυμοῦν, ἵν' ἀπό-
πειραν τούτου ποιήσονται γινώσκωσιν. ὅτι τῷ τοιούτῳ προσβάλλουσιν οἱ
πολέμιοι, καὶ ἀπαίρουσι πρὸς δυσμενείαν τῆς τοιούτης μοίρας. καὶ
τούτου γινομένου, ἐξιέναι τοὺς ἐχθροὺς τεταγμένους, ἀλλὰ καὶ
τοὺς οἰκείους παραδρομένους. καὶ κατὰ τῶν ἐχθρῶν γενναίως ἀν-
τικαθίστασθαι παραβοηθοῦντας. ὅπως δὲ βοηθῶσι ἀπροφυλάκτων
αὐτῶν καὶ καταπλαγέντων τῆς πολιορκίας ἀναβοώντων. δεῖ
δὲ τηνικαῦτα ἐξορκίαν τῶν πολῶν καὶ κατατρέχειν αὐτῶν.
μὴ μέντοι ἐπὶ πολὺ τῆς χάρακος μακρυνόμενον τεταγμένους
αὐτοὺς τοὺς τοξότας καὶ βραδυδρομοῦντας καὶ ἀκοντιστάς. ἔτι δὲ καὶ
τοὺς κονταράτους παρατάττων καὶ ἐμπροσθεν φόβου προσποιεῖσθαι
νοῦς ἔχων καὶ μετ' αὐτῶν αὐτάκτους ἐφεδρεύων, καὶ τοῦτον
ὅταν δυνατὸν τοὺς ἐχθροὺς ἀνω κατατρέχοντας αὐτάκλως ὑποστρέφειν.
καὶ ἐνταῦθα τῇ πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ χάρακος ἐπιστάτῃ τῷ παρατάξει.
δεῖ γὰρ ἐπὶ ἀκριβὲς ἀκοντιστὰς καὶ βραδυδρομοῦντας καὶ τοξότας,
ἵνα σίτου καὶ ὑποστρέφοντος οἱ πολέμιοι ὀρεχθῶσι κατὰ τὸ
βοηθῆσθαι οὗτοι καὶ τραυματίας καὶ πληγὰς ἀποχρῶσθαι
τοῖς ἀναπαύσεσι.

Ὅτι δεῖ ἂν πάνυ παρατάξει βαθυδάζειν τὴν τῶν ἐχθρῶν πληγο-
μένην κεφαλὴν διὰ συνεχῶν ἐπιτηδευμάτων καλαβαλῶν.
εἰ δὲ γε καὶ τοῦτο ἀδυνατοῖεν ὁ στρατηγός, βαθυδάζειν τῷ

δωτερέσαι τὴν τάξιν αὐτῆς καὶ φυλάσσειν καὶ τὰς τῆς οἰκείας
ὡς τῆς πολεμίας ὅτι ἀπώλετο ὁ τάττων ἔξαρχος. τῶν δὲ κ
πρὸς φυλακὴν ἐστιν ὁ πόλεμος, δεῖ φύλακας εἶναι κατὰ
τῆς ἐχθρᾶς, ὅτι ὑποχάζουσι δὲ λεανδὲς ὁ ἀρχηγὸς ἂν κ
προσβολῆς πολέμιος. ὑπάρχειν προσεσθῆναι καὶ προδῆναι τὸ
τωσια, ἵνα διὰ τῆς τοιαύτης φήμης δυνατὸν καρβαλῆς
σφάλματα τῶν ἀναγκαίων.

Ὅτε δεῖ πόλιν ἐκφύλιον πόλεμον κοινῶσαι σπάλλει ὁ ἀρχηγὸς
ἐὰν τῇ πολέμῳ κρατερώτερος ἐκ τῶν ἑαυτῷ καραλαβέσθω
εἴτε ὁ λόχμηρος φάλαγξ, εἴτε καὶ σὺν καραλὴ σπεῖρα
λαῖ αὐτῆς προσδεῖσθαι ἐπιχειρήσῃ τοῖς ἐχθροῖς καὶ τ
ἰδίαι θρηνῶσαι ἀθετεῖσθαι ὥσπερ ἔθος νῦν κοινῶν τοῖς π
οὐκ σὺν καλαπλαγῆναι τῷ ἀθρόᾳ συσταβολῇ τὸν ἀρχηγὸν τ
σφαλῇ. ἀλλὰ τὰς σὺν οἰκείας παρεκδρέμειν ἐπιβοῶν
ὡς ἴδιον αὐτῷ κρόσαγμα ἐκκλησιάζειν ἀσπίδι. προδῆ
ὑποχωρούσας τὰς ἐχθρᾶς, τὰς δὲ ἀναγκαίας διασκιδεῖν τ
καραβοηθεῖσθαι καλὰ καὶ ὁ τῶν ἐποίησε. καὶ γὰ
αὐτῶν προδῆναι δειλιάσαντα καὶ σπεῖρα τῶ
δίας φάλαγγος ἀποχρησάντων καὶ τῶν ἀναγκαίων σπερμα κρο
σπάσα, εἰ τοῦ ἐκβοῆσαι ἴδιον αὐτῷ κρόσαγμα βοηθεῖν τ
σην ἐκ καλαβεῖν ἐπείγεται κροκαλαβεῖν τὰς διεξόδους τ
ἀχθεῶν καὶ τὰ ὀχυρώσεται, καὶ ὡς ἀντεῖδεν τὰς σὺν οἰκεί
ἐπεισοβεῖ, τὰς δὲ ἀχθεᾶς ἀσθενεστέρας, καὶ κρὸς ὑπόνοιαν
κροδοσίας ἐνέβαλε. καὶ διαψευσθῆναι κρὸς τὰ ἐσόλογ
σα κρεσπεισθεῖ.

Ὅτι δεῖ τὸ ὅσα γένηται ἐλκὶς κορθῆναι κάσρον ἐκ κολιορκ
σὺν διὰ δεινότητα τῶν τειχῶν ἐκ τῆς κρυβολῆς τῶν κρύ
σὺν ἄλλως τῶς κηρύττειν τοῖς ἔνδοθεν τὰ κάσρα τὸν βαλόν
νον διατηρηθῆναι ἀβλαβῆ. εἶψαι τὰ ὅπλα καὶ αὐτεδῆναι
ἄοπλον.

Ὅτι δεῖ ἐὰν δύο ὁ θεὸς κορυβάντων ἀιχμαλωσίας πάθας πρόνοιαν ποιεῖσθαι τὸν στρατηγὸν ἢ ὡς τὸ μὴ σιαυθῆναι τινὰς εἰς γενεὰν καὶ τῶν αἰχμαλώτων.

Ὅτε δεῖ καὶ σπουδὴν νίκην ὅτε δύο θεὸς πλείονα ἔχειν τὸν στρατηγὸν ἐπιμέλειαν τῆς οἰκείας ἀσφαλείας, καὶ πάθαι πρόνοιαν ποιεῖσθαι ὡς τὸ μὴ διαφθαρῆναι τὸν λαόν. πολλοὶ γὰρ στρατηγοὶ μετὰ τὴν ἥτταν τῶν νενικηκότων ἐκράτησαν, ἢ τε διὰ μάχων προδοθέντων αὐτοῖς ἢ τε καὶ τινων ἐπιβουλευθέντων, καὶ μὴ κακοπιαθέντων, ὥσπερ ἔγνωσαν ἥττηθέντα καὶ τινα τῶν ἀπίστων ἐν ταῖς τῶν γεγενημένων, καὶ τὸν τοῦτον ἀπάγοντα μετὰ τρίτην ἡμέραν τῆς νίκης καὶ τὸν λαὸν διαφθείρειν ὡς σπουδὴν προθυμίας ἔθνη πολέμου. ὁ τοῦτο ἀντιπαγωνισὴς δυσμενῶν εὐσταθείας ἦκεν κατ' αὐτοῦ, καὶ παρὰ τρόπον νενικηκώς. φυγὰς ἐγένετο. σπουδὴν ποιοῦμαι ἀναμένειν. καὶ διὰ τοῦτο χρὴ σπεύδειν τὸν στρατηγὸν μετὰ τὴν νίκην. προθυμεῖσθαι μὲν καὶ ὑπὲρ νίκης παρορμᾶν τὸ στράτευμα. καὶ σπουδὴν τῶν πολεμίων ἐὰν ἀναχωρεῖν τοῦ στρατοπέδου. καὶ σπεύδειν ἐὰν ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐχθρῶν διέφυγον, ἢ καί ἕτεροι τινὲς τῶν ὧν αὐτῶν ἀνομασμένων δυνάμενοι διὰ νυκτομαχίας καταργάσασθαι στράτευμα, ἕως ἂν καὶ διὰ τῶν διωξάντων. καὶ διὰ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ πλῆθος φορέων γένηται ὡς ἀμυντέον ἐπιφόρτισθαι.

Ὅτι δεῖ ἐν τῇ ἀλλοφύλῳ σπουδὴν ποιεῖν τὰς τάξεις συγχεῖσθαι ἀλλήλαις, ἀλλὰ καὶ μετὰ νίκην ἕκαστον διαμένειν ἐν τῇ ἰδίᾳ τάξει. θεραπόντων δὲ καὶ τὰ ἀπ' ἀλλήλων διάφορα ἕκαστα.

Ὅτι δεῖ πολλὴν πρόνοιαν ποιεῖσθαι τῶν θεραπευομένων ἐν τῷ πολέμῳ, ὄντων τῶν ἰατρῶν ἂν ἕτοιμοι μετὰ πάντων τῶν ἰατρικῶν καὶ καταδέσεων. καὶ αὐτὸν δ' ἑαυτῷ τὴν ἀφορμὴν καὶ παραμυθεῖσθαι καὶ ἐν τῇ τῶν ὄχλων διαφορᾷ, φρουτίδα καὶ αὐτῶν τιθέσθαι, πλείστην ὅτι σπουδὴν.

Ὅτι δεῖ πάντα ὁπωσδήποτε ποιεῖν ὡς τὸ δύνασθαι σπουδὴν ἀπολύειν. καὶ ἐν τῇ πολεμίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ τὰ τῶν ἀπο-

ἀναβλύσεων, καὶ ἐμάλισα τὸ δι᾽ ὧν τῶν τραυμάτων βδ ἐντὰ-
α΄ Ὅτι δεῖ τὸν σκεπτικὸν, τοὺς μὲν τραυματιζομένους, καὶ πρὸς
γνώσεις ἀφορμὰς διηγήσεως καὶ τιμωρίας ἀναλήψεσθαι, τοὺς δὲ ἀπὸ
τῶν ἀπὸ τῶν τραυμάτων τελευτώντων, ἢ καὶ ἐν ἑτέροις
μέλεσθαι. ἢ καὶ τοὺς τῶν ἀναιρεθέντων ἀγῶνας. ἐν οἷς
δὲ ἔλεγεν οἱ ἀναιρεθέντες πρὸς ὃς ἐδυσχέρανε πρὸς τὰ
ἔλεγεν κατηγόρουν τῶν ἀρχῆς βασιλέως.
β΄ Ὅτι δεῖ φυλάσσεσθαι τὸ ὕδατος τῶν πηγαδίων ἐν οἷς ἀνδρ
ται τοὺς φαρμακείας ἀναλισκόμενα. πρὸς τὸ χρησιμεύειν ἀνη
καὶ τοὺς ἐκτὸς αὐτῶν τῷ φαρμακωδεῖ ῥύπῳ. ἢ τὸν τῦ
νασθῆναι κίνδυνον.
γ΄ Ὅτι δεῖ οἱ ἀναλισκόμενοι οἱ ναυκληροὶ τοὺς ἴσον τόπον ἐδά
δίρεις καὶ ἐμάλισα ἐν τοιούτοις κεῖσθαι ἔλεγεν τῶν τόπων πρὸ
μὴ ἐνοχλεῖσθαι παρὰ τῶν ναυκλήρων. καὶ ἐκ τῶν ἀναλισκόμε
σαν τοῦ κολυμβᾶν φυλάσσεσθαι τὸ ὕδωρ, ἵνα διαυλότερον κί
φὰ τῶν ναυκλήρων καὶ τῶν ἐκεῖσε αὐτῶν κινδύνου, ἀφορμὰς
κινδύνῳ αὐτοῖς γένηται. ἀφανίζεσθαι δὲ παραγγελθῆναι οἱ
τωσὰν τῆς ἀκρόπολις τοῦ κολυμβᾶν τυγχάνοντας ἡσυχάσαι, ἵνα κα
τὸν καιρὸν ἐν ᾧ τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν ἀναλισκόμενων ἐκεῖσε φ
μακεύηται, μὴ ἐνοχλῶνται αὐτῷ καὶ κινδυνεύωσιν.
δ΄ Ὅτι δεῖ φυλάσσεσθαι εἰς τινὰ πρόσωπα πάντας οἱ
πελευσεώντας, καὶ τὰ πρόσωπα κρέα, ἔνθα ἀναλίσκο
τοὺς ναυκλήρους ἀναλισκόμενα πρὸς τὸ χρησιμεύειν τὸ φα
κῶν ἐν δεῖ οἶνον καὶ τοῖς κρέασι φθορᾶς αἰτία τυγ
γανόντας.
ε΄ Ὅτι δεῖ τὸν σκεπτικὸν πᾶσαν πολυτὸν ἐκλογὴν πρεσβεῖας ναυ
σαν ἐκποδίζεσθαι κατὰ τὸ ἡδὺ ἐν τοῦ πλέον ἐκεῖσε
τιμαρατάξεσθαι. Συναγωγὴν πλῆθος λαῶν ἀπὸ τῆς χώ
σεται ἀγρίων καὶ ἡμέρων καὶ ἡμέρων, καὶ σπουδὴν ἀκρατ
τὸ βελονεῖν. καὶ τὸ λαὸν ἀθροιζόμενα διὰ κόπτει τὴν
δην τοῦ κολυμβᾶν ἔνθα ἀναλίσκεται εἰς τὸ ἀνώτερον ἐκεῖσε
τὸ ἀκλινὲς. καὶ διαβιβάζει τὸ τοῦ κολυμβᾶν ὄβον ἀναλίσκο

ἢ τὸ τρίτον ἢ τὸ ἥμισυ μέρος. καὶ ἐλαττοῦσθαι διὰ τοῦ τοιούτου τρόπου τὸν κοπρεῶν. καὶ μετὰ τοῦτο, τὸ περιττὸν περαιοῦσθαι δυνατόν, τοῦτο τὸ σπάνιον ὥσπερ ἐπάλληλον πολιτεῖαν. φύγε καὶ σπάνιλιξ ἡ τοῦ ἀγροῦ δύναμις παρὰ καιρὸν τὴν ἕξιν τοῦ πολιτοῦ κατὰ κεφάλαιον ἐπαίνου, τὸν ἄλλον διαβιβάσας τὸ σπάνιον. ἡ δὲ τοῦ πολιτοῦ διακοπὴ γινέσθω κατὰ τὸ ὑποκείμενον μέρος, ἵνα ἐξέλθῃ μὲν ὁ κοπρεὺς ἐκ τῶν ἀνυδρῶν πρὸς τὰ κάτω. εἰσὶ δὲ τὸ ἀπαλλάττον τὴν τοῦ πολιτοῦ διακοπὴν ἐν ἀνύδρῳ τοῦ ἀπαλλάττοντος ὁ πολιτεύς.

Τοῦ αὐτοῦ.

Ὅπως χρὴ τὸν τῆς πολιορκητικῆς πόλεως στρατηγὸν πρὸς τὴν πολιορκίαν ἀντέχειν, καὶ οἵοις ἐπιτηδεύμασι ταύτῃ ἀποχρῆσθαι.

Ὅτι μὲν δεῖ ἀπαγορεύειν τὸν πολιορκούμενον, κἂν χρόνον πολὺν ἀντέχῃ ἡ πολιορκία. ἢ γὰρ ἐξ ὁμοιοπαθείας ἐστὶ τῶν ἐχθρῶν δυνάμεως πρὸς ἑαυτάς. ἢ περιβαθροῖ τινες περὶ τὰ βοῖτα κατὰ τὴν τῶν ἐχθρῶν χώραν ὑπὸ τῶν ὁπλοφόρων ἐχθρῶν. γενέσθω δ' ἂν καὶ βίᾳ βασάνου καὶ λιμικὰς διαθέσεις ἐμποιῆσαι τοῖς πολεμίοις ἐπὶ πλείονα χρόνον πολλῶν δυνάμεων ἐπιόντων ἀφ' ἑτέρου τόπου πλείω χρόνον πολλῶν δυνάμεων ἐπιόντων. ἢ καὶ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ στρατοῦ. ἄνθρωπον ὄντα καὶ δυνάμενον ὑπὸ πολλῶν καὶ τῶν τυχόντων αἰτιῶν ἀδυνατῆσαι καθ' ὁτιοῦν καθῆκόν τι. ὅθεν τοίνυν δὴν ἡμῖν δεῖ μένειν τῶν ἄλλων ἀπάντων ἕνεκα τοῦ ἀγγελθῆναι βοηθὸν τῷ στρατηγῷ τὴν τῶν ἐχθρῶν ἀποχώρησιν. εἶτα δι' ἀνυδρίαν τοῦ τόπου. εἶτα διὰ καλοκάγαθίαν ὅτι μὴ ἡμέρᾳ ἐνδέχεται δυνατὸν τὸ χρῶμα τρέπεσθαι μὴν τὴν ἀρχὴν δεκάτην τῆς παρασκευῆς τῆς πολιορκίας χρόνου ἐξ ἀστέρων τυχὸν ἢ καὶ ἀνιαυσίου. ἢ τῶν σπανιωτέρων μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀπὸ μακρᾶς ἡλικίας αἱ ἕξεις ἀφθορίαν ὁ λόχος. καὶ ἤδη ἔφθασαν οἱ ἐχθροὶ τὰ τὸν παρελθόντα ἀνιαυτὸν ὥσπερ εἴδησιν τοῖς πολιορκοῦσιν τὰς χώρας. οἱ δὲ ἐνδεεῖς τῶν ἀναγκαίων ἀπόλλυσθαι κινδυνεύσουσιν

καίων ἐστὶ καὶ ἡ δὲ ἡ ἐκ τὸς χώρα ὠφελητὴ τοῖς καρπ
ἡ δὲ τῆβοι παράκειται δυνάμενναι τὴν ὕδριαν παρασυδ
ἡ φθίσιν. οἱ δὲ ἐχθροὶ θαλασσοκρατῶν ἐλάττονται καὶ
λύειν τὴν παρακομιδήν. χρὴ τὸν δῆτον καὶ τὴν χριδήν
τῶν εἶδεα ὀβριέτον ἐν τῆς ἀποθήκαις δεσμῷ τοῖς ἐμπορ
καὶ τοῖς κλεβίοις ἀποστερεῖν, καὶ δρίοις ἀκολιδέται.
παραδιδόναι τὴν τάττων διαιρεσὴν τῷ τῆς πόλεως ἐπιβ
τω, καὶ ἰδίαν ἑτέροις τῶν χρημάτων τὸ δικαίων ἕκαστον
νιαῖαν δικάστην καὶ τὸν ἐκλεδημοσίων τύπον τὸν παρὰ
πόλα λαὸν τῷ τῆς οἰκείας θεσπόλη κηρύγματα τοιῶν.
τῆς μὴ ἔχοντας τῶν ἀγχωρίων κλαίων ἡμετέρων λ
τον ἀπογεγράφθαι πρὸς ἑαυτὸν. ἴδια παρακαλέσθαι τ
σθα χρὸς τὸν καιρὸν τὸ κλῆθος, ὡς οἱ ἐπὶ τὴν ἐπιτοιχ
ἑτοίμως ἐλαίτλο φωτηρίαν ὕδατ ἀστραπτέροις καὶ ἀνθ
χῆ, οἱ δὲ τὴν ὕπτε τῆς πατρίδος ἄρτυναν τὴν καύλα
τῆς ἀποστάχυς. οἷον γέροντας ἀδελφῆς, παῖδας, γυναῖκα
χρεοφαιτῆς καὶ τοῖς ἐπιδὼν τελῶνται τοῖς ἔνδον διὰ τῆς οἰκίαι
χειλαβ ἐξάγειν τῆς πόλεως. καὶ ὡς ἄλλην χώραν ἐκπεμπειν
χρὸς τὸ καὶ τῆς ἔνδον παριφυλαχθῆναι καὶ αὐτὸς μὴ ἀκολάζῃ
ἵνα μὴ τῶν ἐχθρῶν ἐπικαιρέτων ἀναγκαῖον τῆτες, τοῖ
ἐχθροῖς χρεοδῶναι. ὥσπερ καὶ ἀρχαιόθ ὁ βασιλεὺς, τῆς δι
γε ἄλλως ὠφελῆς ἐπὶν ὄντας. διωκητὴς δὲ τὸ κοινὸν ὠφε
λῶν διὰ τῶν οἰκείων πόνων. οἷον ἀεσταλοκοιῆς. ἐπιστατο
κῆς. ἐπαγγαναρίης, ἰατρὸς. χαλκεὺς. ὁπλοποιῆς. χαλινοπο
πραγγαρίης. ξύλαβ. χοινοποιὸς. ὁκαλωβάταβ. κοσκοποιῆς
οἰκοδόμης. ναύλαβ. καλαφάλαβ. ἀεσιτέκτοναβ. συλλοχαγ
λαβ. ἀστρονόμης, χρὸς διάγνωσιν ὡρῶν τελῶναβ ὑδάτων
ἀνέμων φορὰς. καὶ τούτων τὰς γεννησιολόγης χρὸς λαμβάνω
καὶ συγκρουτῶν ἐπάλλον καὶ περιδάλλειν. ἵνα οἱ ἐπὶν ἀεσταλ
κοιοῖ, δι' ὅλης νυκτὸς καὶ ἡμέρας κοιμῶνται περὶ τὰ ἔργα. οἱ
ἀδρίδαβ. δαγίταβ. ὁκαίδια. κασίδαβ. οἱ δὲ χαλκεῖς π

ξιφάρια βαγιτῶν κ᾽ τῶν κοντασίων καὶ ξύλαρίων, καὶ χεῖρας
διηρῆς ἁρπάζειν δυναμένας τὶ τῶν ἐκλὸς. ὁμοίως καὶ ἄλλα ἔτι
ζα καὶ ὁ καιρὸς ἀπαιτῆ καὶ ὁ λόγος χρείων δηλώσει. ποικίλης
γὰς ὕβρις καὶ πολυειδῆς τῆς τῶν πολιτῶν ἐπινοίας. ἡ γὰρ
χρονία τριβὴ οἶδεν ἀφ᾽ ἑκάστης ἡμέρας καὶ ὥρας. ἴδια ἐπιλή
δευμαλα καὶ μηχανάς. ἐπινοοῦν δὲ ποικιλοτέρας δύναι καὶ
νηπλικωτέρας ἀνθ᾽ καταςάβως. οἱ δὲ μηχανοποιοὶ κυρίως τὰς
μηχανὰς κινοῦντα ἄγρα. διονλεπαρέας σαγγανικάς. καὶ
τὰς λεγομένας αἰλακάλας, καὶ χειροσάγγανα. ἔτι δὲ καὶ
κερατίνας δυναμένας λίθους βαρεῖς κρὸ τῆ τύχης ἀπὸ τῶν
ἐπάλξεων ἐκβαλεῖν, καὶ ξύλα κρὸς ἐπιλωρίκια καὶ κατα
λαύκια πάχνα ἢ δηλῆσι ἀντὶ καυσίδα. καὶ κωτηλάτας κρὸ
ς τὴν πλευσικὴν. καὶ ναυμαχίαν. καὶ οἰκοδόμους. τῆ τῶν γὰρ
καὶ σπάλλον ἡ τέχνη χρειώδης. ἐπιδικνυούσης γὰς τὰ κα
τασκευάσματα σπέρη τῶν τειχῶν ὑπὸ τῆ τῶν κρειῶν διαβουλῆς.
ἢ καὶ ἕτερα ἀνδρετέων καταδικνύσθαι. οἰδὲ χρεία τῆτων
ξύλη καὶ ἁλιέων. οἰδὲ πόλις οὔτε καὶ ἡ ἐκλὸς χώρα ἀφθο
νίαν ἔχει καρπῶν. καὶ δυσπόρητον ἔσιν προκαταλαβεῖν τὴν
τῶν ἐχθρῶν ἔφοδον καὶ τὰ κρὸς χρείαν εἰσαγαγεῖν μὴ ἔνο
χλεῖν τὰ ἔνδον. μηδὲ τῆς πόλεως τινὰς μεταδικάζειν ἵνα μὴ
δὺς χρησιμεύσειν οἱ φίλοι. ἀλλ᾽ ὑμᾶς οἶν χρὴ παλα τῆ δημο
σίᾳ λαμβάνειν ἐξ αὐτῶν καὶ ξυλωνικὰς μὴ μόνον δίτον κῆ
κριθὴν καὶ οἶνον καὶ τυρὸν καὶ κρέας ἐλαιον καὶ κέγχρον.
ἀλλὰ καὶ βίδηρον καὶ χάλκωμα κῆ ἄρμαλα καὶ πίατα
ὑγρὰ καὶ ξηρᾶ. καὶ θεῖον ἄκτηρον. καὶ συπτεῖον καὶ λινά
ριον καὶ κανάβιον. δάδας. μαλὸν. βαμβάκιον. λινᾶ. χόρδον.
ἄχυρον. οἰδὲ ἀκαίρων τῆ δημοσίᾳ χρημάτων. οἶνον δὲ λινᾶ
ν ἀνωτονία χρημάτων ἀφαιρεῖσθαι ἐξ αὐτῶν καὶ ποιεῖν τὴν
ἐξώνησιν. καὶ τῶν βρωσίμων πυκνοσυκομένων. ὅσα μὴ ὡς
ἀκτροφὴν σρατιωτῶν δαπανᾶται. ἀκὸ τῆς τῶτων διαγο
μένης τιμῆς ἐκλεκτὸν τὸν ἀφαιρεθέντον χρυσὸν. τῶν γὰρ
σρατιωτῶν ὁ δημόσιος φροντιῇ τῆς ἀκτροφῆς καὶ τῆς
τιμῆς τῶτων δαπάνης ὠφάντους καὶ τῆ διδήρᾳ κῆ τῶν

ἀλλων εἰδῶν. παραγγέλειν δέ κ᾽ τοῖς τῆς ἀνάγκην φεύγοντας
ζῆλον τὸ ἀρχεῖν ἀπὸ τέκνας ἐξ ὧν κ᾽ ἀπὸ ἑαυτὸν καὶ ἀγ-
γεάφως ἀφραλείας τούτων ἕνεκεν ἕκαστον ἀκαιτεῖν τῆς
κεφαλὴν περιφέρειαν τὸν ἀνθρώπου τῆς ὠφελιμωτάτης προσδεομένην
ἀνδρεῖα τούτων ἀφειδκόσμενον. ὠδαντως κ᾽ φρονίζειν κ᾽
τῆς ὕβρεως ἀφροσύνας καὶ ἐγκρατῆ τὰς ἀσελγοδίκλα
κ᾽ τὰ ἀγγεῖα ἀκάνθας. καὶ σπερμερημένως κ᾽ τοῦτο τῶν λ
χρεηγῶν. ὥσπερ ἦν κ᾽ τὸν δίτον ἀβρακατίζειν τούτου. εἰδέ-
δε καὶ τὰ χρὸς καλαδκευὴν ἀρμόττων. ὅσον δικαιτέρειον
λίων. δαγίτων. δαυίδαν. κ᾽ νεάκια. κ᾽ κριάκνη. εἰδὶ ἂν
τοιαῦτα ὅσα δυνάμει ἐξ ἀρχέβειν. ὥστε ἔχειν ἕκασ-
ἀκουλησὴν, ἀφ᾽ ἑκάστης ἡμέρας. εὐκαλάρια, καὶ τὰς τοξότ-
ἀναχεντρικοῦλα δαγίτας. τὰς δὲ κουλαράτους τὰς ἐκχυ-
μαχαμένους ἀνακοντάρια κέντε. ἐγχαράττειν τε τὰς δ-
κας, ὥσπερ μὴ καταχεῖσθαι καθ᾽ ἡμῶν τοιούτοις οἱ πολ-
ἀθροίζειν δὲ κ᾽ κλημαλίδας καὶ βέργας. ἀπήγνας. ἢ συκιχίας
χρὸς κοινὸν λαισῶν τῶν ὀφιλίμων ἐκέκειν τὰς ἐν ταῖς
χαναῖς ἐρεισώτας. εἶτα ἐκκαινάζειν τὰ τείχη καὶ ἐρισῶ
τὰς μηχανάς, ἃ καὶ μὴ ὑψηλὸν εἶη ὕψους αὐτό. πολ-
γὰρ κ᾽ τῶν πολεμίων πολιορκούντων ἡ χάρακος ἀπόβασις ἀπ
δεσμῶν καὶ ὕψους ἢ τείχους ὠφέλιμον ἀκοίνωτ
τῷ γὰρ ἀκροβατοῦντι κυκλοῦσθαι τὰ μηλόκαλα. ὥστε μ
ραχροκατάστη τὰς ὕψους. πολὺ παρέτυνε τὸ τείχος κ᾽ τ
ὑπονόμους δὲ ἀνορυσσῶν καὶ ἀβραλίζειν. δι᾽ αὐτῶν γὰ
πλείσαι πόλεις ἐπιβουλευθῆναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν γεγ
νασι τῶν ἀρχόντων. λέγεται γὰρ τὴν μεγάλην καιόμενα
διὰ τῶν ὑπονόμων λαφθῆναι. τῶν γὰρ πυρῶν χρησ
πολιορκία περὶ αὐτὴν ἐκτριβέντων, καὶ ἤδη ἀναχω-
γώντων. κυνάριον διὰ τῶν ὑπονόμων ἀπὸ τῆς πόλεως
πρὸς τὰς πύργους ὑπάρχοντος. τινῶν δὲ ἐπιδιωξάντων αὐ
αὐθις ὥρμησε πρὸς ἣν ἐξωρμήκει ὁδὸν καὶ πρόξενον α

λείας τῇ πόλει γίγνεται. καὶ τοῦτο γὰρ αὐτῇ ἐκ τοιαύτης
οὐ πάρεστι τὸν τῆς πόλεως ἐνίκησεν, ἀλλὰ καὶ νεώτερος
ἡ ἐπιβολὴ διὰ τῶν ὑποτόμων λαφθῆναι λέγεται. τὰς δὲ
ἐφεδρικὰς διὰ τῶν ὑπονόμων ἐγγὺς ἐλθεῖν τῆς προδο-
θῆναι φασὶ τῶν προδότων τὸ τῆς πόλεως διὰ τῶν ὀρυ-
γμάτων τοῖς ἐναντίοις. ἀλλὰ γὰρ τοξότιδας κυκλικὰς καὶ
ταβλιωάτην, ἵνα ἐξ αὐτῶν ἀοράτως καταπτερώσκοντας οἱ
ὑπονομίοι καὶ σῦριγγας καὶ κλίμακας ἐπιθεῖναι πειραθῶ-
σι πρὸ τοῦ ἐπαναβῆναι τῶν ἐπάλξεων τοῖς ξυσοῖς καὶ
τρωθῶσι καὶ ἀποκρυφθῶσι. δι' ὧν μάλιστ' ὁ δορύλητος
ἀρχιμήδης περὶ ἕκαστον τῶν πολεμίων τοξοβολεῖ κατατυχ-
νώσας τὸ τεῖχος καὶ ἀφανῶς δι' αὐτῶν θραυσματίζων
μάχεται τὰς σαρισσᾶς χεῖρας τὰς πολεμιχθείσας ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς
τοξόταις καθημένων. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὰς τάφρους ὑπο-
ρύσσειν καὶ ἀφιστᾶσθαι ποιοῦσι λ πηχέων ἢ ἐλάττους ἀ-
πεχούσας εἰς πλάτος καὶ εἰς βάθος ὡσαύτως. ἔστι καὶ
δύο ἢ καὶ τρεῖς ἐγχωρεῖν γίνεσθαι ἐφεξῆς ἀλλήλαις ἀντὰς
ὕδατος σεσηγιχώτερον. ἔτι δὲ τοῖς χαλκοῖν ἐκάστης
χεραιώσεσθαι ποιοῦν. καὶ τελευταῖον τεθεικέναι. ὅπως
τὸν πρὸς λόφον ἢ αὐχένας πλησιάζειν τὰς ἐχθρὰς τῶν
τείχων. εἰ γὰρ ἐπὶ πολὺ βάθος ἢ τάφρου ὑποφυγή.
δυσχερῶς ἂν καταχωσθῆναι πρὸς τῶν ὑπονομίων.
καὶ μάλιστα ὅταν ᾖ ἐπὶ πρόσκλισιν ὀρυττομένη. καὶ
πλῆθος δὲ μάλιστ' ἐχθρῶν ἁλίσκεται. καὶ εἰ δὲ ἵνα
πᾶς ἡ πόλις ἢ τὸ φρούριον ὅπως ἐπὶ δεξιᾶς
μικρὸν τῶν τειχῶν. εἰ δὲ θαλάσσῃ διαζώννυται καθ'
ὅλον ἢ μερικῶς. ἁλιτελεῖσθαι δεῖ τῇ βραχιολίῳ κάν εἰς
βάθος ἐπὶ πολὺ ἐκκλίνειν ἀφεῖκεν τε δοκεῖν ἢ κα-
τέρια πλοίων καὶ δεδρυκὼν ταῦτα τοῖς ἄκραις, καὶ πλά-
για κεῖσθαι τοίων ἀπὸ τῆς βραχιολίς ὡς ἐπὶ τὸ πέλαγος
ἐκλινόμενα, ἵνα αἱ πολεμικαὶ καὶ ἀκονήτους βελονάων μικρὰ
τῶν ἵππων προσχρῶνται ὧν αὐτοῖς ἀποκινήγωνται. καὶ
πλοῖα κατάφρακτα κατασκευάζειν καὶ ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν

θάλασσαν μέρος τῆς τείχους τοξότας δυνατὰς ἐφιστᾶν καὶ ἀ
τισὰς καὶ βαρυδοντισὰς νυκλὸς καὶ ἡμέρας ὡς ἂν σπέρχωσι τ
τῶν πολεμίων ἀφόδους. Ἐκωλὴ καὶ τὸ κίτρος ὡντεῦθεν ἐ
ἐνὸς γὰρ τῶν ἀγγειρίων ἐκ τὸς τῆς πόλεως ἐγκλιθέντος
κακαῖθεν ὑδρελιηλυθότος οἱ ὠμόπτοι βύλγαροι ὁ χαλε
ἀκώλυτον ἀκοντιεάρχαιοι. ὑδρεδυβᾶν ὡντὸς καὶ πάντας ἄρδην
λον κατοβκωνάζην δὲ καὶ γάφυρας ὡν τῶν τάφρων ἐ
λωνδεμένων ἰσχνεῶν καὶ παχέων δυεβλῆ τὰς χρὸς τὸ
τάχαν τῶ βάρει τῶν ἱστέων κλάτοδ ἐχυβάς δύ
γν' ὁπόλαν ἢ νυκλὶ εἴτε κὴ ἡμέρα κατὰ τῶν πολεμίων
οεσσῶδι ἐκὶ δωτρίβωνται. καὶ κηδεμόνες παραίτιοι τῶν
τιώτατοις γίνοιντο. ὅπερ τὰς ὀχυρότερας τῆς Δ πόλεως
λιν δυεβέβηκε. τῆς γὰρ γεφυρεὰδ δωτριβώσης δυσπ
δοτιεὰ οἱ φίλιοι. οἱ ἄλλοι δὲ ὀχυρωτικότερ τῆς τάφ
ἀκλὶς ὐποχωρεῖοι τοῖς ἐχθροῖς ἐγένοντο. καὶ δυσθυμ
τοῖς περιλοίποις τῶν πολιτῶν ἐργάβαντο. ἀποχωνῶν
τῆς δωτηρίας ἀπλωνδεν. εἰ γὰρ κὴ ἀπῆρας πολιορκῆ
ὑπὸ ἐωρεαίων κὴ ἐπάλλων τῆς καρχηδόνος ὑπαναχω
φοεσσοῖς ἀχύρων δυβαγρίνοις τὰς τάφρας χώδας ἀλ
ἀβραλῶς ἀπαγαγὼν τὴν δυνάμιν κὴ δυνατὸν κὴ τ
ἀνθίγεφύρας κατερῆαι. ἀλλ' ἦν διὰ ἐκὴ ἀκολύει
ἄχθεον ἀεσόζα φρουρίδα δηδὴ τῶν γεφυρεῶν. πρὸ
ἐαι τούτοις ἀκιβκωνάζην κὴ τρίπατα ἐκ τὸς τῶν ταφρῶ
κὴ δύλα μὲν χοινῶν τοῖς ἡμετέροις. ἄγνωσα δὲ τοῖς ἐχ
θρόνς. ἐπιεείλειν δὲ κὴ τειβόλως κύκλοθεν ὀχυρώσα
ἀμυντηρίναβ. ἵν' ὁπόλαν ἀξοεσῶν ἐπάλλωσιν οἱ πολὶς
κατὰ τῶν ὑπεναντίων. ἀσχαρῶς ἀφαιρεῖνται τοῦτ
κεφαλὰν δὲ κὴ κώδωνας ἐκ τὸς τῶν ἀρομαχήτων. ἵν'
ὑπόλα κὴ λαθραίως. ἐπιδέβαβ ἐπιβαινόωσι. κὴ ἐπὴ δια
κατὰ τῶν φρεσσῶν ἀεπαλτίνων ἴσως ἢ κὴ πρόσθοδον
ἢ κὴ ὑπὸ τῶ δικότος ἐπὴ καθοεῶν ὀνγκωνεσμένα διὰ τ

παρ' αὐτῶν ἀπεπλάσσετο κλύτην αἰδημοσύνην τῆς πρὸ
τοιαύτων ἀπιδέσεως. ἡ δὲ πόλις γὰρ ἅμα πάντας ἐμονοῦτο,
ὅτι πρὸς προδοσίαν οἱ φύλακες. ἡ δὲ πάλιν ἂν εἶνι καὶ
τῷ αὐτῷ καιρῷ πρὸς βάθην ὄλεθρον καταπεσεῖσθαι. καὶ
μάλιστα ἐὰν κέρκαθε καὶ παρακέκλεται ἑπτανομῆν. ἀλλὰ
μὲν χρὴ χρῶτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς. ἀλλὰ δὲ χρὴ
δευτέραν καὶ ἑτέρα χρὴ τρίτην. καὶ αὐτὸν δὲ δι' αὐτῆ
τὸν στρατηγὸν ἐν ταῖς ἑορταῖς ἀφορᾶν δεῖ τὰς βίγλας
ἀ δυνατὸν καὶ καθ' ἑκάστην νυκτί. μὴ τι ἀμελέστερον παρ'
αὐτῶν λάθοι. τὰς γὰρ δυσεπικάδας μηδέποτε ληφθῆναι
δυναμένας διὰ τὴν τῆ ἀρχιμήδους αὐτομήχανον σοφίαν.
ἐπιτηρήσαντες οἱ ἐναντίοι καιρὸν ὅτε εὐρετὴν ἦγον οἱ συ-
ρακόσιοι. αὐτομόλει τοῦτο αὐτοῖς διαβαφήσαντος ὅτι
δυσίαν ἄγουσι πανδημεί οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἅμ' ἡμέρᾳ τρίτῃ.
καὶ τῶν μὲν ἀστίοις ὀλίγον χρεῶνται διὰ τὴν ἀκάμψιν. τῶν δὲ
ξένων χρεῶνται δαψιλῶς. τοὺς κλιμάκων δύο δωδεκάδων
ἡγέοντο κύριοι τῶν τύργων. οἱ μὲν γὰρ τοὺς τύργους ἠθροισ-
μένους διὰ τὴν δυσίαν. οἱ μὲν ἀκμὴν ἕκαστον. οἱ δ' ἐκποδῶν
τὸ πάλαι μεταδυσκόμενοι διὸ καὶ ἔλαθον αὐτοὺς ἀποκτείναν-
τες. καὶ ἀφράλισαν ἀπαιτῶν τὸν στρατηγὸν ἀπάντασθαι. ἵνα
ἀ τις λιτῶν τυγχάνθοιν τὴν τάξιν πλημῶν ἀνευδεῖν. ἢ
ἄλλης εὐλόγου αἰτίας. ὡς κεφαλὴν τιμωρεῖται κατὰ
τὰς στρατοπεδαρχίας νόμος τοῦ τῶν πολεμίων ἐκπλῆσαι
μέσης. οἱ τὸν λιποτάκτην τῷ θανατῷ καταδικάζον
ψήφῳ. καὶ διὰ τοῦτο πάσαν τὴν οἰκουμένην ὑποχείριον
κεκτήκασιν. ὧ γὰρ τῷ τοιούτῳ ἐπιτηρεῖν πειθόμενος ἦεν
οἱ στρατιῶται ὃν ἂν ἐχοίνῳ τοῦ ἁλῶναι θάνατον.
ἀναγκαῖως δυνάμενον. ἐκλῦσαι τοῖς ἑαυτῶν παιδὶ
καὶ ἀπογόνοις καταλιπών, ἢ καὶ ἑαυτοῖς τὸ ζῆν περι-
ποιήσασθαι διὰ τῆς ἐπὶ τοσοῦτον ἀποκλασάσθως. ὅσον
γὰρ τὸ νῦν δείσας τῷ ἔργῳ, δυσχερεῖς ἂν διαφύγοι
τὸν θάνατον. ὁ δὲ γενναίως ἀντικαλασὰς καὶ ἑαυτὸν σώσων.

καὶ γενναιότητος καὶ ἀνδρείας ἀκαρεπώδατο δόξαν. μετὰ
τὸ περὶ τῶν πάντων καλῶς φρονεῖσθαι. χρὴ γυμνάζε
σθαι ὡς ἕκασον ἔργων ἐπιδεᾶται. εἶτα λογίζεσθαι δ
τινος ἔνεκα ἢ περὶ τί. μὴ γὰρ παχύτητος ἕκ τινα δόξαν πα
νάζειν τὸν δαγίτην. καὶ ἰδίως βάλλεσθαι ὅπερ ἀναγκαί
ἐστι, καὶ τοῖς ἐφ' ἵππου χρήσιμον. καὶ ὡς τὸ βάλλειν ἐ
χως κατὰ τὸ δεξιόν. ὃ μὴν ἀλλὰ καὶ ὡς τὸ ἀκοντίζειν
λεγόμενα ἐγκλίσεις. καὶ ὡς τὸ βάλλειν ἐκ χειρὸς λίθ
τὰ τῶν πολεμίων χεῖρας τε. καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐφυῶς
τοῖς τοξοβολίσεσιν, καὶ ὀκτάπλας ὑπὸ τῆς ἀσπίδος, ἢ κ
ἕτερον καὶ αὐτὸν ἀβλαβῆ περιφυλάττειν. πέμπτον
καὶ διὰ τῶν πτερυγίων καὶ τῶν σαγγαρικῶν καὶ τῶν
τῶν ἀρχηγῶν ὡς ἕκασα πάγματα καθιᾶ κατὰ τὸν
τῶν χιλιάρχων εἴπερ συνέπεσθαι ὡς φυλακὴν τῆ χ
χιλιάρχαι καὶ ἀφορίζειν ἑκάσην τάγματι τὸ ἴδιον σ
κατὰ τὸ ἐν αὐτῷ ἔργον. ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν γενναιοτ
στρατιωτῶν ἐπιλέκτους προβλας βάτεσθαι. δεῖ τὸν ἀρ
τῆ στρατῆ πρὸς ἀναλογίαν τῆ πλήθους τῆ κύκλω τ
κάλλους, ἵνα δι' αὐτῶν βοηθῆ τῶ κατεπονημένω ὅπ
ἂν κραυγὴ γένηται. ἀθροίζειν δὲ καὶ προσκαλίσθαι ἐ
προσχώσι, λίθους σιάλανας καὶ σικχεὶς καὶ βαρεῖς,
δοκῆς καὶ σηροπάρια καὶ πολλὰ δεύρατα κατὰ τὰς ἀκ
ὁρμὰς. ἵν' ἕκαστον καταειρθῆναι δυνάμενον φόνον ἐρ
γάζηται πλεῖσον. διαρρηγνύωσιν δὲ ὃ μόνον τὰς ἀσπί
ἀλλὰ καὶ τὰς λόγχας. ἔθνεσιν δὲ ἀυτὰς. καὶ φόβοις νυκ
ρινοῖς διὰ τὸ δοκεῖν πολεμίων ἐπιβαινόντων ἐπὶ τῶν ἐ
ρων ἢν ὦσιν ἐγγεγυμνασμένοι ὡς ταῖς καθ' ὑπόκρι
ἐπιδέδεσιν καὶ ὡς ταῖς ἀληθιναῖς χρείαις μὴ διατ
ράττωνται. καταλοχίζειν δὲ καὶ διατάξειν τὴν π
κὴν στρατιὰν καὶ τὰς ἐπαγὰς ἐξόδους τὴ διωκτικῆς τ
πρεπόν. καὶ τὰ ἐφ' ἑκάστη μεταβολῆς ἔργα διωδεύσαι

καὶ τὸ ἀπὸ δωδηκάτων ὀξέως ὀκλίσεως· καὶ πάλιν
στόμως διὰ τὴν ἀναπλήρωσιν ὑποσέφρειν. τῶν δ' ἐχθρῶν
ἤδη πλησιάζειν ἀλλοτρίων. αὐτὸν ὀχυρᾶς καὶ δυσβά-
τους ἔχοι τὸ χάσμα τόπους. ἀκάθε πάντα τὰ θρέμματα
καὶ τὸν κλῶνα φιβάγειν σπανὶ δωάτιος ἀποχρώσης. καὶ δέν-
δρα κόπτειν, καὶ πλάγια τιθέναι φὸ κώλυσιν τῆς τῶν
ἐχθρῶν φιβόδου. πλὴν φύσις σπὶ δώσειν ἀξιόχρεων οἱ
ἐχθροὶ ἔχοιεν πεζικὴν ἢ ἱππικήν. τότε γὰρ ἂν χρὴ
πισεύειν τοῖς ὀχυρώμασιν. ἀλλ' ἂν σπὶ πολὺ μὲν καρά-
κειν
ται τὴν χώραν καὶ ἥδιον τὸ πολέμιον ἀκὼ δὲ προσδοκᾶται.
ἂν δυνατῆς ταῦτα ἐμβιβάζειν. φὸ, ἂν μὲν ἐκ ἑτέρας χώ-
ρας ἐξ ἀποστέλλειν τῶν ἐχθρῶν φιβόδου. πλὴν φύσις
σπὶ δώσειν ἀξιόχρεων οἱ ἐχθροὶ ἔχοιεν πεζικὴν ἢ
ἱππικήν. τότε γὰρ ἂν χρὴ πισεύειν τοῖς ὀχυρώμασιν.
ἀλλ' ἂν μὲν νῆσοι κατεάκειναι τὴν χώραν καὶ ἥδιον τὸ πο-
λέμιον ἀκὼ δὲ προσδοκᾶται. ἐν δυνατῆς ταῦτα ἐμβιβά-
ζειν. φὸ, ἂν μὲν ἐκ ἑτέρας χώρας ἐξ ἀποστέλλειν ἢ
τῶν ἐχθρῶν κατασκοπὰς καὶ ταχυδρόμους ὡς τὸν πό-
λιν καταλαβών. ἐπιτείχειν δ' τοῖς δυνατόν ἐστι κατα-
βράττειν τὰ θρέμματα καὶ ἀφανίζειν. καὶ τοιχράσσειν
τοῖς τῶν ἀνδρῶν. εὐκοσύγια δὲ καὶ ἵππος καὶ ἡμιόνους,
καὶ ὅσα σπὶ ἀναγκαῖα τῶν σκαλωμάτων διαφθείρειν, ἐὰν
χρόνιον ἡ πολιορκία καὶ δυνατὸς προσδοκᾶται. καὶ τὸν
κύκλον τὸν κάσεν χαρακίαν καὶ τὰ φρούρια ἐχθροὶ ἔχοιεν,
φαλλόμενοι πρὸς τὸ σπίτα ἐκ τῶν ἔξωθεν δύνασιν παρι-
σταῖεν καὶ δι' αὐτῶν καταστρατοπέδαις τὰς ὑπεναντίας.
ἢ τὸ ἄνδρας ἀναβιβάσαις. σπὶ τ' ἐκλὸς τοῖς ἔξωθεν ἐπι-
χορηγοῦντα τὰ ἀναγκαῖα ποιεῖν. πολλάκις δὲ συνέ-
βαλε τὸ τῶν πρώτων ἐφισῶντας νυκτὸς καὶ ἡμέρας
μόχθος πρὸ τῶν πρώτων ἐφισῶντας νυκτὸς καὶ ἡμέρας
δυσχερέστερον τοῖς προκαθημένοις ἀπαίρουσι. κωλύσει
τοῖς ἐπιθέσεις, ἢ καὶ τύχης οἰκοδομῆσαι. τὰ γὰρ καὶ
δυσεπιχείρητα δυνάστας πολιορκουμένοις πόλιν ἀπο-

λάιας γαγόναβι πρόσχυσοι. καταναλώσασθ τὰ δαπανήματα
λῶ πλέον ὑποζύγια καὶ κρειττοὶ ὦσιν ἢ ἄνθρωποι. τῶν γὰρ
ραίων πολιορκουμένων τὰς βορείκλως ὁ τῶν καρχηδονίω
ναύαρχος ὡς τὸ δυσπαχήβιον σιτοῦ δυνάμεως πλήσης ἢ
δωνηδὸς ἐπιχωρεῖβαι τοῖς ἄνδρασι διὰ τῆς ἐνεραίας ἀβοράλ
θησθ τὰ περὶ τὸν σεατοπεδεῖαν ἔλαθεν ἀναλώβας τὴν χρε
ἢ σιτοῦ πλεαχλήβως πρόπερον ἐφιχέσθ ἐκβιασθὶς
ὑποχείβαις σιγάλως ὕστερον σιτοῦ ἐκστρεῖαβ τῶν ἄνδρω
πλεῖβαι ἀναγκάσθη. Θεῖσαν δὲ δεῖ ἢ τὰς χώρας
μὴ τὸν πρὸβ θρεπτὸν ἐφόδιβαν. καὶ προσφανίζειν πᾶ
χρείαν περὶ δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν διαστήματα. ὃ συνόντως
γων, ἀλλὰ ἢ ἀνδρώπων. ἵνα ἢ ἐν τούτω δυσὶ δυσὶν
οἱ ἀρδεῖοι πόνον περὶ τὴν δαπάνην ὑποστίνοιεν, σανδάνω
διὰ τῶν κατωβκόπων τὴν τῶν πολιτίων διαγωγήν. ὧ
γνῶ αὐτὸς τῷ πλεῖβα δαπανῆσθαι. ἀτάκτως προσυορίζειν
ἀνίδεας ποιῶν καὶ θεωρηματίζειν αὐτὸς ἢ τὰ πολέμια
τὰς λίμνας ἢ τὰ τῶ ὁπλοφορήματα φαρμακεύειν. καὶ
τῶν ὀινηρῶν βκευῶν διὰ τῶ λιγυρίνω μὴ τίνα ὅτ
ἢ σὺ παρασκευὴν δάνοιαν ὑπὸ τῶ χρόνω τινὶβ νόβοις
ταραλαχιαδῶβι ἢ διαπανησθῆβι, φαρμακεύειν δὲ δεῖ
σὺν ποτισμὸς ἀνυδρίαν τῶν φορημάτων ἀναρίθμω ὥρα, ἵνα
καύματος τὰ τῶν πολιτίων δώματα αὐρίσκον ἀλ
λυσίνα τῶ κόπω. τέλειον ἐξαφανίσθη τὸ ὕδωρ κινόμε
ἐὰν δὲ ἢ τόπως ἐπιτηδείως ὀχθὴ ἢ τοίχα δυναμένως
σικὴν δύναμιν ἢ ἐπικὴν περιφλάτιον, βλάτιον δυ
σεμνὴν τῆς ὑπερανατλίβης, ἢ σπόδι δυγχωρεῖβαν αὐτοῖς λῆ
ἀδρῶς τῇ πολιορκία. ἢ σάλισα ἤγε δυσεκτία κου
ἁλίσκεται. φρουρίδα τούτω τίθησι πλεῖβην. δυνάμεω
γὰρ ἔξωθεν ἡμερῶν ἀναστρεφομένων. ὅτε προφὰς ἀπ
νοσκομίσθαι χωρὶς ἀξιολόγω δυνάμεως. ἐὰν δὲ ἢ σάλ
δυνηθῶν ἢ ἵππως ἢ ἀνδρῶπως ἀιχμαλωτίζειν. ὅτε κ
τὸ δοκῆν αὐτοῖς τῇ πολιορκία χαλάσουσι ὥστε ἀνίβα
κατὰ ῥωμαίων ἐποίησαν. πολιορκούντων γὰρ αὐτῶν τὴ

ἀκρογωνίαν ἕτοιμον ἐνεργείᾳ κατὰ τῶν ἐν καρδίᾳ δε-
ξάμενον, τὰς ἀναγκαίας χρείας τῶν ζωτικῶν· σφαλοπέδοις
δὲ καὶ διωξόμεθα τὰς πολιορκούσας πολιορκίας· ἀφορίσαν
δὲ τὸν ἀρχηγὸν τῆς σφετέρας νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ τοιοῦτον γνώ-
ριζον τοῦτον τῷ ἀρχηγῷ τῶν ἐκτὸς ἐν τοῖς ὄρεσιν ἀναστρεφο-
μένων δυνάμεων· καὶ κατ' αὐτὸν ἐπιτίθεσθαι τοῖς πολεμίοις.
βραδυτέρως δὲ τὸν χρόνον τὴν ἐπίθεσιν ἐποιοῦμεν, ὡς ἂν μὴ
λιθ ἄνευ καιρίας ἀλλαγῆς συμβαίνειν διανοῦται. καὶ τὰς
ὁδοὺς προκαλλωπίζειν διαφερόντως φυλακῆς. ὥσαν μὴ
λῃς καταφανὴν τοῖς ἐχθροῖς τὰ βεβλαμμένα. καλλω-
βάνω δὲ τὸ σφαλόπεδον καὶ κυκλῶν αὐτὸν τόχον ὡς
φυγὴν εὔκαιρον καταλιμπάνειν τοῖς ὑπεναντίοις. ἵνα μὴ
κατὰ τοῦτον κυκλωθέντες ἀπογνόντες τὴν σωτηρίαν. μάχει
θανάτῳ ἀντικαταστῶσι. χρησιμεύει δὲ πρὸς ταῦτα ἡ τῶν
ἀκοντισῶν καὶ τῶν τοξοτῶν καὶ σφενδονισῶν χρεία. πλὴν
κατὰ τὰς κατὰ τῶν πολεμίων ἐπιθέσεις. δεῖ καθησυχά-
ζειν τῷ καιρῷ καὶ τῆς ὥρας καὶ φυλάκων προεξάγειν τῇ
πόλει. σπουδὴ προαιδόμενοι τοῦτο οἱ πολέμιοι ὑπὸ γῆν
δεδέχθαι βόθρους καὶ ἐπὶ τούτοις λαὸν κατασκεύασαν
ἐνεδρεύσωσι καὶ τραυματίσωσι τοὺς ἡγεμόνας. πολλάκις
γὰρ γεγενημένου φόβου καταδιώκοντος δύνοις δε-
δεδιότος. ἢ τινὸς αὐτομολήσαντος, ἐξεφανέλιαθη τὸ βεβ
λαμμένον, καὶ καθ' ἡμῶν τὸ συμβησόμενον συνετέθη. καὶ διὰ
τοῦτο χρὴ διὰ τῶν φανῶν πρὸς τὰς ὄψεις δηλοῦν τὸ ⊙
τῆς ἀγγελιαφόρου καθὼς ἐν τοῖς περιφανῶν ἐδηλώθημεν
λόγῳ. καὶ ὅτως ἐκβαίνειν ὡς ἔγνωσται δεῖν δρᾶν τὴν χρεία
ἐν ᾗτε ἐναρίου ὥρᾳ ᾗτε καὶ μετὰ τὸ ἄριστον. εἴτε καὶ δειλι-
νοτερευόντων τῶν ἡμερῶν, εἴτε καθεσπερούντων, ἢ νύξ ὅτε
ἀβλεπτος ἐστιν. διὰ τοῦτο γὰρ ἄφαντον κατασχάζειν τῷ
καιρῷ ὡς μὴ μᾶλλον ἀνεδρεύειν ἀνεδρευόμενον, ὑστερή-
σαντος τῆς καιρᾶς καὶ τῆς ὥρας, ἐκπεσὸν ἀνελεῖν πολλοὺς
παρεπόμενον δυνάμεως. ἂν μὴν ὑστερήσαι ἢ προλαβεῖν
τὸν ὀφθαλμὸν τῆς ἡμέρας καιρὸν, ἢ τῆς νυκτὸς, ὥσπερ καὶ

ἀμβρακιῶται. τῷ γὰρ νικάνδρῳ ἔκλοις ἀναστρεφομένῳ καὶ τ
ψαντοῦ πενταχοσίοις ἵππεῖς ὡς τὴν πόλιν οἱ καὶ παραβιασ
σεσθαι τὸν μεταξὺ χρόνον τῶν πολιτῶν τινὲς ἐφρούρησαν αὐ
τὴν πόλιν. παραγγείλας καθ' ἡμέραν ἑκάστην ἡμέρᾳ αὐτῷ
σὺν ἀσπιδιώταις τριακοσίοις. δωσείλαβέας δὲ αὐτὸν τῷ
τῷ κινδύνῳ. καὶ αὐτοὶ σὺν ὅπλοις τῆς πόλεως ἐξορμ
σανίδαιοι καὶ γαννάιοις ἀγωνιζόμενοι. τῷ δὲ νικάνδρῳ κα
σερίδαιοι ἅτε καταπλαγέντες τὸν κίνδυνον, ἅτε καὶ ἀν
καὶα τοπίδαιοι τὰ ἀν αἰς διατριβὰς πραγματα πτηνόδα
τῆς ἑτερβαλλῆς. τῷ δὲ λαῷ κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐξορμ
ται, ἅτε διὰ τῶν παραστοιχίων, ἅτε διὰ τῶν ὑποφ
ἐὰν διὰ τῆ πόλει ὥσπερ καὶ ἰδιῶται ἐποίησ
αὐτῶν γὰρ ἐξαίτιον ἂν σπάνοις τοῖς ἐνοικοῦσι ἐφαιν
καὶ ἡμεῖς τούτοις ἀυτονοήτως. χρὴ σὺν ἀνδρείᾳ
πολε οἱ ἐχθροὶ ἀνθρώπων ἀποχρώντως τάχους ἐνόδους παρ
δικαίαν. βαβύδεως δὲ ἐνθαῦτα ἂν αὐτοῖς λαὸν κατέ
ψεν, καὶ ἀναστήσαν βαλόμενοι τὸ σπέρμα ἐκεῖνο κατα
λοίπασι πολεμίων ζητεῖς ὅπερ ἔθος ἐστὶν ποιεῖν τοῖς βί
σοις. ἀλλ' ἡδὲ τύχη πειρᾶν δεῖ. ἡ δὲ δαφεῖν
σώναις ταῖς προφυλακαῖς, ἀλλὰ καχεῖσε φύλακας ἀ
βᾶς καὶ ἀγρύπνους καταλιπόντας. καὶ ἂν ταῖς πόρ
τοιοῦτον καὶ θρασυνοίτας ἀφεῖσαν καὶ ἀκοντισὰς καὶ κοντ
τας καὶ δυνάμενα πάσι δίδοναι, ἵνα ὅλως τῶν ἡσυχίαν
διαναγκῶν ὑποφερόντων γινώσκωσι σὺν τοῖς φιλίοις
διὰ τοῦ διωθήσαιτο. τοὺς δὲ ἐχθροὺς ἀμύνονται καὶ
ἐάσωσι τοῖς φιλίοις διωθεῖσθαι τοὺς ἐχθρούς. πολλὰ
πόλεως διὰ τῆς τοιαύτης αἰτίας ὑποχείριοι ἐχθρῶν ὠ
καὶ δῆβαι. τῷ γὰρ ἀλεξάνδρῳ ταῦτα πολιορκοῦντι
τῶν θηβαίων ἐκπεπληγότων βιαίως. καὶ σιωπὴ δεδοικότες κα
τῶν μακεδόνων ἀπιόντων. καὶ τεσσαρεσκαίδεκα τοὺς πρώ
δικαν καὶ κῶνον, καὶ θρασυτῆ τῇ διώξει ἐκπεπληγότων
τοὺς τάξεις λυθέντων. ἐπιφανὴς ἀλεξάνδρου διωκτικὴ

τῇ δυνάμει· ὁ χαλεπῶς ἐφέρετο τούτους καὶ μηκότι
ἤδη ἀκλειστέρους ὑπὸ τῷ κόπῳ· καὶ δὴ τοῖς φεύγουσι
τῶν βαρβάρων κατόπιν ἐπικόλουθοι οἱ μακεδόνες.
οὕτω τῆς τάξεως ἐγένοντο καὶ τὴν πόλιν καλέσαντες. ἐφ-
λαβε γὰρ τοὺς τῶν παραφυλάκων ἀφροντίστους. ὁ πολλοὶ τῶν
τότε περιῆσαν, κἀντεῦθεν ἐλαδον ὁρμὴν δόντες τοῖς
ἀναπλέουσι τὴν νίκην. παραγγέλλουσι δὲ τοῖς ὡς τὴν ἐπί-
βασιν ἔξουσι τῶν πολεμίων σφετέρους καὶ ἐπιτηδείους ἐκ-
λέξασθαι. τῆς μηδίνης πρὸς διαφυγὴν ὀκύλως ἔχουσιν πρὸ
τοῦς βαλλίσιν τῶν ἐχθρῶν ἔπλωσι, ἵνα μὴ λάθωσι τοὺς
ἐχθροὺς παραδόντες τὴν νίκην, ὥσπερ καὶ κατέπλεον
ἀναγκαῖον. πολιορκούμενοι γὰρ ὑπὸ ἑωμαίων. ἐπεὶ ἐκ-
λάβοντο τῆς ἑωμαίων πρὸς πόδα τὸ λοιπὸν πτερυγίσεως. ἔξω
δόντες καὶ τοσφάστους τούτους αὐτοῖς ἐπὶ τὴν διαφυγὴν
τῶν ἐν τῷ χάρακι κατακεκλεισμένων, τῶν ἐκεῖ δὲ κατα-
λειφθέντων ἰσχνῶς ἀγωνιζομένων διετέλουν, καὶ
πολλοὺς τῶν οἰκείων ἀπολαβόντες ἀθυμοτέρους πρὸς
τὰς ἐπιδέσεις ὡς τὸ ἐξ ἧς ἀπηγόρευσαν. τοὺς δὲ ἑω-
μαίους φυλακικώτερον ἔχοντας τοῖς πρόσθεν πανη-
κόντων, ἐπὶ δὲ καὶ μηχανὰς οἱ ἐχθροὶ κατεβεκόμισαν.
προσωτέρω πέτρας δάδας καὶ σίτιον καὶ πίσσαν καὶ ζύ-
φοβίφορα, καὶ διπεῖν τὸν λαὸν ὡς πλείονα σπέρη. καὶ
ἄλλως μὲν τάξαι περὶ τὴν τῆς πόλεως ἀφύλαξιν. ἔτι
ἐς δὲ περὶ τὸ ἀφυπνεῖν τὰς μηχανὰς. καὶ τοῦτο γενο-
μένης δυσεφεξίᾳ διὸν διαπαύσασθαι μὲν τὸ φρονήματον
τῶν διαναυλίων. καὶ ἀπογνώσεσθαι τῆς ἑλεῖν τὴν πόλιν.
ἀναθαρρήσασθαι δὲ οἱ ἐν λὸς καὶ θαρσαλεώτεροι γενήσεσθαι.
τῶν δὲ ἐχθρῶν ἐπικαιομένων καὶ σπαδαρᾶς ὑλῶντων τὴν
πολιορκοῦσαν. εἰκὸς ἀξιόλογος δυώρυξ ἡσυχίαν
δυναζδῆναι δεδήσεσθαι χαρᾶν καὶ αὐτῶν, καὶ δημόσιον
πόλεμον δυγκεοῦν. πλὴν μὴ δὲ τῆς πολιορκίας πέρας
ἀπέχειν. ἀμφότερα γὰρ λυσιτελῆ τοιοῦν καὶ τὸ τὴν

χώραν τῶν ὑπεναντίων φθείρειν. καὶ διὰ ταύτης πολλάκις [illegible]
τὴν πολιορκίαν, καὶ τὸ μὴ ἐᾶν αὐτοὺς ὡς βέλτιστα χρῆσθαι
τῇ πολιορκίᾳ. ἢ γὰρ φρουρήσουσιν τὴν οἰκίαν παντελῶς
ἀφύλακτον, ἢ διελόντες τὴν δύναμιν ἐξασθενήσουσι πρὸς
ὅλα ἅ, καὶ ἀναγκασθήσονται θεατηγήματα τοῦτο καὶ πολ[illegible]
ἀδυναμίαν τοῖς ὑπεναντίοις ἐκφαίνειν, καὶ εὐάλωτον τοῖς [illegible]
τὴν χώραν νομίζεσθαι ἐξετασθῆναι τὰς ἐν τῇ πολιορκίᾳ δυ[illegible]
ἀλλ' ἐὰν πολλὰς πολλάκις φόβους λάβῃ καὶ ἀτιβάσ[illegible]
τῶν καρτερόντων θεατηγὸν τὴν χώραν τῶν ἐναντίων δηώ[illegible]
σαν. καὶ τὴν πολιορκίαν λύσας μὴ δυνηθέντα, ἀλλὰ καὶ τ[illegible]
πόλιν παρακολάβοντα. τῶν γὰρ ἐναντίων πολιορκούντων
τὴν ὑπόφορον φθορὰν αὐτῶν πόλιν κατανύσει καὶ χάρακι [illegible]
τὸν φρουρὸν θεαλοχεδίαν ὠχυρωμένων καὶ τὰ κυκλ[illegible]
πόλεως. ὥστε μὴ περιπεσεῖν ἐνὸς δυνάμιν προσβαλόν[illegible]
τῷ τῶν πολεμίων χάρακι ἐπὶ β καὶ τριδίν ἡμέρας κ[illegible]
ἀποκρυφθὲς τὸ πῦρ καὶ ὁρμένα καταλιπεῖν. καὶ τοῖς [illegible]
θηρεύσασθαι τὰ βεβλαμμένα ὥσθ' μὴ ἀπογνόντας διὰ[illegible]
πόλιν. νυκλὸς ἐπὶ τὴν ἐώαν ἀνέζευξε. κατασκεψάμε[illegible]
τὴν χώραν καὶ ἀγελαλωτίδας αὐτὴν. ἐπεὶ κατὰ τυχὴ[illegible]
κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τὰς ἀθροισθείσας δυνάμεις δια[illegible]
ναν ὡς τὴν ἐώαν ἀρίζθαι ἠσχόλησαν τῆς ἐπιβολῆς. [illegible]
δὲ λείαν ἀναλαβὼν ὤχετο πρὸς τὴν ἰδίαν. τῶν δὲ ἐν[illegible]
ων ἐπιτηδείων τῇ πολιορκίᾳ. καὶ τῶν καρπῶν τῶν ἀ[illegible]
γνωκότων τοῖς πεδίοις, ὡς παθεῖν βουλόμενος ἐρημωθῆ[illegible]
ἐάλω ἡ καρύη, καὶ τοῦτο ὑποχείριος γέγονε, ἀλλὰ καὶ
ἐπαμινῶνδας ὁ Θηβαῖος παραγενόμενος εἰς ἔργον ἐπὶ τ[illegible]
δυσμάχων, καὶ θωρηκέας τοὺς λακεδαιμονίους παρηγ[illegible]
παραγγελλόμενος ὡς ταυτίνσιαν μετὰ τῶν δυσμάχων ὡς
παρεπεξαμένους τοῖς θηβαίοις δι' ὀλιγωνίαν τοῖς αὐτῷ
καθ' ὥραν παραγγέλλων ἐξῆγε τὴν δύναμιν. ἄρτι τῆς νυ[illegible]
τὸς ἔτι γινομένης ὡς τῆς παρατάξεως χάριν θαυμάσιον
καίρους τινὰς προκαλλαβόντας τόπους. τοιαύτην δὲ τοῖς
πολλοῖς δόξαν ἐγγαθέντων προσῆγε ποιούμενος τὴν

τὴν πορείαν ἐπ' αὐτὴν τὴν λακεδαιμόνιαν. πρὸς μὲν
πρὸ τρίτην ὥραν τῆ πόλει παρεσκεύης. καὶ καταλαβὼν
τὴν ὁπλίτην ἔρημον τῶν βοηθούντων, στέλλει μὲν ἀγγε-
λοῦς ἐπὶ ἀβαλὸ καὶ κατέχει τῆς πόλεως τὰς ἐπὶ τὸν πο-
ταμὸν ἐξεληλυθότας τόπους. αὐτομόλου δέ τινος κατὰ
τὴν νύκτα προσπεσόντος ὡς τὴν μαντίνειαν. καὶ διαπορη-
θέντος τὸ συμβαῖνον ἀγησιλάου τῶ βασιλεῖ, καὶ τῶν
βοηθούντων παραγγελόντων ὡς τὸν τῆς κατακλήσεως κώ-
μον. ταύτης μὲν τῆς ἐπιβουλῆς ἀπόπειρα. ἀρίστοκρατος
δέ καὶ προσαναλαβὼν τὴν δύναμιν ἐκ λὸς κακοπα-
θείας ἄφνω πάλιν ἐξ ὑποψίας τὴν αὐτὴν ὁδὸν
συλλογιζόμενος ὅτι συμβήσεται ἔρημον πάλιν κατα-
λείπεσθαι τὴν μαντίνειαν, ὃ καὶ συνέβη. διὸ πα-
ρακαλέσας τοὺς ἀθηναίους, ἦν γὰρ παρεγγυῶ τῆ
νυκτοφορίᾳ χρῆν καὶ προσβοηθεῖν τῆ μαντινικῆ πρὶ
μέσον ἡμέρας ἔρημον τελείως ὑπαρξόμενη τῶν βοηθούν-
των, οἱ δ' ἀθηναῖοι κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ὑπερβάλλοντες στε-
ναχωρίαν τῷ πρὸς τοὺς ἀθηναίους ἀγῶνος τοῖς λακεδαιμονί-
οις κατὰ τὴν συμμαχίαν παρῆσαν. ἤδη δὲ τοῖς ἀθηναίων
πρωτοπορείαις ὡς ἀπλήθης, ὥστε ἐπιπλῆξαι ἀνεκτὸν
ἦν ἅμα καὶ τοὺς ἀθηναίους ἐπιφέρεσθαι κατὰ τὸν μαν-
τινικὸν ὑπερκαίσιον λόφον. ὡς εἶδε βοιωτάρχας οἱ
καταλελειμμένοι τῶν μαντινέων. σπόλις ἐνδιένειμαν ἐπι-
βῆναι τοὺς πύργους καὶ κωλῦσαι τὴν τῶν ἀθηναίων ἄφο-
δον. καὶ τῶν μὲν ἡγεμόνες πέπεμπτο τῶν ὁδὸν ἀγανδρη-
σεσθησόμενοι. καὶ τῶν μὲν ὑπομαντίνων κρείττω δέ
τύχης γεγονέναι τὸν ἐπαμεινώνδα. ὥστε ἦν καὶ
ἀνίβαν. ἀλλὰ καὶ πόλιος ὁ τῶν ἐρχιτῶν στρατηγὸς
καὶ δωρίσκος ὁ τῶν αἰτωλῶν τῆ φιλίππου πολι-
ορκῶν τὴν τῶν ἀρχιναίων πόλιν καὶ τὰ πρὸς τὸ τεῖχος
καλῶς ἀνθαμιλλώμενος. καὶ τὰ πρὸς τὴν ἐκ λὸς ἐπιφά-
νειαν τῆ στρατοπέδῳ ταφρεύω καὶ τείχει ὠχυρωμένα.
παραγενόμενοι αὐτοί, ὁ μὲν πόλιος σόλω. ὁ δὲ δω-

εἰσαγγος πεζικῇ καὶ ἱππικῇ δυνάμει καὶ προσβαλόντες
χάρακι καὶ ἀποχρώσῃ τῷ φιλίππῳ μᾶλλον φίλοι
ἀγωνιῶντες ἀπελαύνωσι οἱ ἐχθροὶ, παρέδωκεν ἑαυτὸν
τῷ φιλίππῳ. ἐγὼ δὲ οἶδα ἤδη οἱ περὶ τὸν δημόσιον
τῆς τῶν δαπανημάτων εὐδαίμονα ἀναγκάζουσι τὸν φίλιππον
ἐκδαπανᾶσθαι ταῦτα προϊέμενον, εἰδὼς καὶ τῶν
ἐκείνων ἐκείνοις οἱ ἐχθροὶ ἐχόμενοι τῆς πολιορκίας.
ἡ δὲ δημοσία πόλεσιν δυνατὸν συγκροτεῖσθαι κατ' αὐτὸ
ἀλλ' οὐδὲ νυκτὸς ἐπιόντας τυχόν, καλῶς ἑαυτοὺς ἀ-
φαλιζομένων. πῶς δ' ἔχει τῶν περὶ τὰς δαπάνας
χολωμένων ἀμελεῖν. ἀλλὰ καὶ δι' αὐτῶν δυνατὸν
ἐπιθέσθαι τῇ μηχανῇ ἐμβάλλειν, ὃ καὶ τῶν
ἀναγκαιοτάτων ἐστίν. εἰδὼς δυσπραγίας τῆς ἐξωθεν ἐ-
γίγνεται πάντοθεν ὕλη. καὶ οἱ ἐχθροὶ ἐμπεσόντες τοῖς μη-
χαῖς ἐκ διαδοχῆς ἀπάλωσιν μαχόμενοι. καὶ οὐδὲν δυνατὸν ἐσ-
ἐπιτίθεσθαι καὶ αὐτῶν, κατὰ τὰς ἡμέρας, ἢ καὶ τὰς νύκ-
ἢ διαδύναι τῶν ἔνδον ἢ διαφθεῖραι τῶν ἐχθρῶν τὸ
ἀνωλέθρῳ ἔφασαν. τότε δὴ οὐ μὴν δυνατὸν ἦν καὶ τῷ τὸ
ἔνδον προσεῖναι τι ἐκ διαδοχῆς ἀναπαύειν μαχομένους πο-
λαὸ. ἵν' ἄλλους ἕτερον ἀντιλαμβάνωνται τῆς πολέμου.
δὲ μὴ πάντα ἀλλ' ὧν τὰς πλείω μαχεσαμένους. ὡδὲ
ἀκμαιότεροι ταῖς ψυχαῖς καὶ τοῖς θώραξι γινομένοι τὰς
ἐκμηχάνου τῶν ἐναντίων προθυμοτέρους ἐργάζονται. πολλ-
γὰρ κατὰ τὴν τῶν στρατηγικῶν ἐπιστήμην ἐξ ἑνὸς μὲν μ-
γος σύνταγμα οἱ πολέμιοι ἐκ τοῦ ἑτέρου δὲ κλίμακας γε-
μενοι πλαισίους προσβῆναι τοὺς ἀφεστῶτας ἐπ' ἐκεῖνο τμ-
ρον ἐν ᾧ τὰς κλίμακας ἐτίθεσαν κατηνάγκασαν. καὶ
χρὴ ἀμείβειν τὴν τάξιν αὐτὸν ὃν ὅπερ ἀπειλοῦσι δυ-
καταχωσθῆναι τὰς τάφρους. καὶ χρεὼν προσάγοντα κ-
ἐκεῖνο τὸ μέρος. ἕτερον μὲν τεῖχος ἐπιδεικνύμενον. ὑ-
γὰρ ἐστὶ τὸ ἀντίτεχνον πρὸς τὴν τοῦ χρεὼν φοράν. δοφίζ-
δὲ πρὸς τὴν μίαν τοῦ μηχανήματος. ὃ μόνον οὕπερ ἦ-
κοὺς ἐκπηδῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἕτεροι τῶν παλαιῶν. βάκκ-

γὰρ ἀχνύε

γὰρ ἀχύρου γεμίσαντας, πλὴν βαρυτέρους, διὰ τὸ μὴ ὑπανάπλεως
εὐχερῶς. ἐκέλευον χαλκᾶν, καὶ τὸ φερόμενον αὐτῷ τὸν κριὸν,
ἕως πλατανᾶς τε τὴν ἐμβολὴν δεχομένην τὰς πληγὰς
τῷ ἀσκωλότητι, ὡς μηδὲν κατὰ ἀντιτυπίαν βλάπτεσθαι. καὶ
φάβρικα βαρυτέρα βάκχης ἕτεροι, μὴ τηρεῖν διδυμεῖς. ἀλ-
λοι δὲ σοινία χαλκᾶ, ἀναπλεκόμενον τὴν δοκὸν. ἀλλὰ μὴ
λίθος βαρεῖς ἐπαφιέναι κατὰ τοῦ κριοῦ. τινὲς δὲ καὶ δερματίνα
βορβόραιτλο καὶ χοῦν τοῖς πρὸς τὸ ἀπολισθαίνειν τὰς βάκχας.
χρὴ τότε πυρὶ ἀνεργὸν πρὸς ἄμυναν μηχανήματος χρῆσθαι.
ὧν τινὶ καὶ οἱ περὶ τὸν ἰώβηκτον χρήσαντο. καίτοι ἀπο-
ρρήτως ὀλίγοφώνων, καὶ πυρὸς ἀνεργοῦ. ὑπερδιάστολος γὰρ
διαστρεφῶν ἐναπίπτουσαν τὰς μηχανάς. λέγεται ἐλαφρότερον
ὑπὲρ μαγγάνου πέτραν ἀφεθεῖσαν ἐπαφῆναι κατὰ τοῦ χαμεροῦ,
μὴ ἀποσφάσαι τὴν τοῦ μηχανήματος κεφαλήν. καὶ μηδὲ-
μίαν ἐκ μέσου τῶν πολεμίων λαβῶν αὐτὴν μὴ ἐπὶ τοῦ τείχους
ἀφεθῆναι. μὴ πάντα βέλεσι περιπεφῆναι. καὶ τοι τῶν ῥωμαί-
ων [illegible] ὀργάνοις πελτικοῖς τυλούμενοι τοῖς ἐπὶ τῶν σκάλ
ζεων. καὶ δυσχερεῖς βέλεσιν ἢ τῶν ἀφυβελῶν βία πολλοὺς
διήλασαν. καὶ τῶν ὑπὸ τῆς μηχανῆς ἀφιεμένων ταχέων
ὁ ροίζος [illegible]λεκτος τε ἀκούεται. καὶ γωνίας ἀκαίρους
τυγχάνει, καὶ τοιοῦτον ὅτι πληγὼν τις κατ' ἐκείνην τὴν
νύκτα ἀπεφάσθη τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῆς πέτρας. καὶ τὸ
κρανίον ἀπὸ τριῶν ἀδρασδακτύλων παχέων. γυναικὸς μιᾶς
ἡμέραν πληγεῖσης τὴν γαστέρα προϊούσης ἐκ τῆς οἰκίας
ἐξέβαλε τὸ βρέφος ἡμιεμβρύσιον. ὅπως καὶ ὅτως τοῦ τείχους
καταβαλόντος καὶ ἀνδρῶν τοῖς μηχαναῖς φραττόντων ἔφα-
σαν τοῖς τοῦ ὁπλίταις τὸ καθαρίσαι δὲν ἀντεχώρουν. καὶ τοῦ
ἐμβαλεῖν τοῖς γεννικοῖς τῶν ἵππων ἀκροβατοῦντας.
καὶ περιβάλλειν τοῖς ὡς ἐκινοῦντο. ὧδαι ἐμβολὴ ἡ
ἄνοδος τῶν ἐπιβαίνειν τῶν ταχέων γέμιλαι προλι-
πόντων τῶν ἵππων τοῖς κοπίοις. τῶν δὲ τοιούτων βαλλόντων

καὶ τῶν ἄλλων μηχανημάτων, ἰώθησαν καὶ ἐν τούτῳ ἀνδρίζε-
σθαι. καὶ τοὺς μὲν γενναιοτάτους ἴσθι παρὰ τὸ διαβεβλῆ-
σθαι τῶν τειχῶν μηδ' ὧν καὶ αὐτοὺς προσκινδυνεύειν. τοὺς δὲ γή-
ρᾳ καὶ τοὺς ἤδη κακοπαθοῦντας καὶ τοῖς μέτροις. προσ-
ἔτι δὲ τοῖς σεσωτιώτοις πρὸς μὲν τὸν ἀλλαγμὸν τῶν
μάτων, ἀποφράξαι τὰς ἀκοὰς ὡς μὴ κατακλαγῆναι
πρὸς δὲ τὸ πλῆθος τῶν βελῶν δυσκλαύστως, καὶ
ἡδὺ καθύπερθεν τῶν ὀφρύων. ὑποχωρεῖσθαι τε πρὸ δ
γον ἕως τὰς φαρέτρας κενώσωσιν οἱ τοξόται φάλαγγα
δὲ τὰς κλιμακας, αὐτοὺς προσκινδ[illegible], καὶ διὰ τῶν ἐπλέων
γάνων ἀφιέναι. τάττε γυμνασίαν ὡς μὴ δυσχεραίνοιεν οἰκεῖν
τὰς ὄψεις τῶν θραττόντων κατακλείοντας τοὺς οἰκέτας. ἐ
δὲ ὡς ἐδιδάσκουσι τειχομαχεῖν φάλαγγι τὴν πόλιν ἔρω
μένην. πρὸς δὲ τοῖς καταπεπτωκόσι τάττεσθαι τοὺς καλλι
ἐμφόρους τὴν καθύπερθεν ὀρυκτὴν λαμπρότητα ὅλαι
τάττε βάλη τοὺς τοξότας ἐκπαγέντας τῶν ἀφράκτων
πόντιον καυκυλὸν ἀλισθήσως διωκόντων. τοὺς δὲ διωκόν
δεδιότας ὄψε, εἴτε βαλτιγμὸν [illegible] ταγμάτων τῶν ὀ
των διωκόντων. καὶ δεινὸν ἐπιλάλαξεν ἡ σεσωτία, καὶ
πάντων ἀφρακτοτάτων τῶν βελῶν. τὸ φῶς ὑπολειπόμενο
ξαμμένοις τὰ ὦτα πρὸς τὴν βοήν. καὶ τὰ διάφορα τ
τοὺς τῶν βελῶν ἀφρόδους· διωκαλεκόμενοι γε μὴν τοῖς
ἡδὺ πανδοκὶς καὶ χωρεῖν ἔρεγα καὶ φυγῆς ἐναπολείπειν
οἱ δὲ ἑωμαῖοι παρακελευσάμενοι ἀλλήλοις, καὶ κλονε
μὲν ἐνώσαντες. τοῖς δὲ διωκτοῖς καθύπερθε ἀφρακτὰ
καὶ λαγοφόρητον χελώνην ἀκολουθοῦντες, τεῖχος ἀεὶ ἐπ
ἐγείροντο. καὶ καθάπερ ἐπὶ δόματι καθὴ φάλαγγι τὴ
ἡδαίως ἀναθέσθαι, ἤδη τοῦ τείχους ἐκπέπτωκον. ὁ δὲ

δηλοῦ ζῆτον εἶναι ἐκκενωθῆναι προσάξας κατὰ τῶν βλητικῶν
διεβίβασε τὴν τάξιν καὶ μετὰ βαινῶν ἀλυσίδων ἀποκυλίνδη-
σε τὰς ἐμπαγὰς τῷ τείχους καθηνάγκασεν. ὥστε ἀναγκαδῆναι
τὸν ἡγεμονικὸν τρεῖς πύργους πεντήκοντα ποδῶν τὸ ὕψος ἐπι-
βαλέσθαι διὰ ἡμέρας πάντοθεν κακαλυπτάτους, ὧν ἐδρασμοί
τε ἦσαν καὶ δυβάλωτοι πυρὶ καὶ τούτους ἀπέσβεσε τῶν
χωμάτων. καὶ ἐπιβιβάσας αὐτοῖς ἀκοντισάντων καὶ τοξότας
τῶν ἀφεστηκότων ἀγαγόντων τὰ ἀφετήρια. πρὸς δὲ καὶ τοὺς ἐμ-
πολεμωλάτους ἀφανδονισάς. οἱ μὴ καθορώμενοι διὰ τοῦ ὕψους.
καὶ τὰ δωμάτια τῶν πύργων εἰς καθωπλισμένους ἐπὶ τοῦ
τείχους ἔβαλλον. οἱ δὲ μήτε κατὰ κόρθης φερομένων τῶν
βελῶν ἐκκλίνειν ῥαδίως δυνάμενοι. μήτε τοὺς ἀφανεῖς κα-
θορᾶν. καὶ τὸ μὲν ὕψος τῶν πύργων δυβέφικτον ἀφῶν τοῖς
ἐκ χειρὸς βέλεσι. πυρὶ δὲ τὸν τεῖχος αὐτοῖς βίαιον δυβαπάλω-
τον ἐφῆγον ἀπὸ τοῦ τείχους. καὶ προβαλλόμενοι χαμερπόμενος
ἐπεξῆσαν. ἀλλὰ καὶ ἀπαυλοὶ ὑπὸ τῶν ἐμπύρων ὑπὸ τῆς
μάρχης πολιορκούμενοι. τῇ προβολῇ τῶν μηχανημάτων
καὶ τῶν κριῶν γαννύσιν ἀντεκαρτέρουν. ἦν γὰρ ἄφαρ
λιβάδιον τὸ κατὰ τὰς σφατοπαιδίας, τρία μὲν τεῖχα καλὰ
τὸ πύργιον προβῆγαν διὰ τῶν ἐπιπέδων τόπων, διεσώ-
θη τὰ μὲν ἀπ' ἀλλήλων. πρεάλληλα δὲ. ~~τετράγωνα κα~~
δὲ κατὰ τὸ ἀβκλινέστερον. πέμπτον δὲ κατὰ τὴν ἀκρόπολιν.
γινομένης δὲ τῆς προσαγωγῆς ἀνεσεῖς κατὰ πόλεις ἅμα
τῆς τάξεως ἐκκλησιαστικὴν διαβαίνειν γίγνεσθαι τοῖς ἄνδρα τὴν
τοῦ μεγάλου θεοῦ δοκίαν. τῶν δὲ χειῶν τυχόντων ἐνέρ-
γως τὰ τείχη. καὶ τῶν δορυφορικῶν ἀποδυομένων τὰς
ἐπάλξεις. ἐκείνων τὸ μὲν οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἀντιμηχα-
νᾶσθαι πρὸς ταῦτα. τοῖς μὲν χειοῖς διὰ χαρτῶν ἐνιέντες
βηκώματα μόλυβδα καὶ λίθους καὶ σύτην δεύειν. τοῖς δὲ
δεξιοῖς βιβλίοις περιτιθέντες ἀγκύρας. καὶ καταχάντες

τοῦτα ἔδω τείχης. ὥστε ἐπὶ τὴν ἔπαλξιν δωτριβύλου τὸ
ρατου ἐγκρατὴς γίνεσθ τῶν δρεπάνων. τὸ δὲ πλῆθον ἔχει
λαβ αὐ ψύχως ἀπάγοντο. τολὲ μὲν ἐπιλιθεύοντες νύκτωρ
ἐπὶ κοιλάδιν, ἐπὶ τῶν ἔρεγων. τολὲ δὲ τοῖς φαρμακευόμεν
ἡμέραν προφανῶς καὶ τριβὴν ἐποίουν τῇ πολιορκίᾳ. εἰ δ
λίθους χωρεῖδας οἱ ἔνδοθεν ἐπινοήσαντο ὥστε κ πολλ
τῶν πολεμίων χεὶ κόπον ἀνδρωτίαν ἰσχύειν κατ' αὐ
καὶ ἀποκρύεσθ τάτης. ἢ ὅτις χειμερινὸν πρὸς πᾶσαν
χαυὴν ἐκχωνευόμενη. κ πρὸς αὐτὴν τὴν φὴν τῶν ἀβαπίδω
γινομένην δύγκλυσιν.

ἀλλὰ κ ὑπὸ τῆς χειῶν βυὸς διαβυσθὲν καὶ καταπέσοι
τείχη. ἢ χεὶ ἀνθρώπως ἀπογινώσκειν, ἀλλὰ κατὰ χιλιάρχην
μὲν κεφαλῶν πρὸς τὸ δέχεσθ τὰ πεπτόμενα βέλη. ἄλ
δὲ τοῦχος ἐποίουν ἀράγων, κ τάφρον ὑπὸ ἐνύλιον. πολλ
γὰρ πόλεις κ μετὰ τὴν τῶν τειχῶν κατασφορὴν π
ἀγόνατο τῶν ἐναντίων, ὥστε κ ἀμβακίαν. τῶν γὰρ
μάνων δωρεχῶν βιαζομένων τοῖς κριοῖς τὸ τεῖχος ἀπ

ἀρεῖν εἰς τὴν πόλιν ἐδύναντο παρελθεῖν διὰ τῶν κλ
μάτων, διὰ τὸ τὰς ἔνδον ἀντοικοδομεῖν. κ μάχεσθ
γαυνότως ἐπὶ τῷ πίπτοντι πέρας τὸν ἀντωλῆς. Οὐδ
κ ἀπελπίζοντες τῷ διὰ τῆς βίας τὴν πόλιν πρὸς λύσ
ρύτιαν ὤφελον, ἀλλὰ κ ταύτης τῆς μηχανῆς ἀπεκρ
δησαν. στρατηγικώτερον τὸ ἔνδον ἀντιπαρατάξασθαι
πρεσῶν ὁ λόγος δηλοῖ κ μηδεμίαν τὸ τοιοῦτον, ἢ
φαλιζόμενοι τὸ μέσον ἔρεγων τειῶν τῶν προυπαρχόν
οἱ ἐμπροσθοι. κ ὀκταπήχεσθ ἐπὶ μᾶλλον τοῖς γέρουσι πρ
λοῦσον παράλληλον τῷ τείχει σταδὸν ἐπὶ δύο

θεα καὶ λαβόντες ἀρχὴν ἐκ ταύτης, ὥρυττον ἀδιαπαύστως, καὶ
τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν ἐκ διαδοχῆς. ἐφ' ἱκανὰς δὲ ἡμέρας
ἐλύπουν τοὺς ἔνδον φρέατος ἔξω τὸν χοῦν διὰ τῆς δύσεως
γοῦ, ὡς δὲ στέγας ὁ βωμὸς ἐγένετο τῆς ἐκφορουμένης γῆς,
καὶ δὴ τῶν τοῖς ἐκ τῆς πόλεως οἱ χορευταὶ τῶν πολιορ-
κουμένων ὤρυττον τάφρον ἔσωθεν ἐναντίως παρατείνουσαν
τῷ τείχει. καὶ τῇ σοᾷ τῇ χερὶ τῶν τύρσεων. ἐπειδὴ δὲ
βάθους ἔσχεν ἱκανὸν ἐξ ἧς ἔθηκαν κατὰ τὸν ἕνα τοῖχον
τῆς τάφρου ἐγγὺς τῷ τείχει χαλκώματα δωρεᾷ λεπτότατα
ταῖς κατασκευαῖς. οἷον λεκάνας καὶ ἕτερα ὅμοια τούτοις.
καὶ κατὰ ταῦτα διὰ τῆς τοῦ τάφρου περιόδου. ἠχεούντων
τῷ ψόφῳ τῶν ὀρυττόντων ἔδωσιν. ἓν καὶ δὲ ἐθηκαν
δαυλὸν τὸν τόπον κατ' ὃν ἐδήλου τινὰ τῶν χαλκωμάτων
διὰ τῆς δυσπαθείας. ἀντήχησε γὰρ πρὸς τὸν ἐκ τοῦ ψόφου.
ὄρυττον ἔδωσιν ἐκκλησίαν πρὸς τῇ ὑπορρεούσῃ ἄλλην
κατὰ γῆς τάφρον ὑπὸ τὸ τεῖχος. σοχαζόμενοι τοῦ ὑπο-
καθῆναι ἀναπλίοι τοῖς πολεμίοις. ταχὺ δὲ τοῦτο γενομένης
διὰ τὸ τῆς ἐωσμάτης, μὴ στόνον ἀφίεσθαι πρὸς τὸ τεῖχος
ὑπὸ γῆς. ἀλλὰ καὶ διεσυλωκέναι τόπον ἱκανὸν τῆς τείχους
ἀφ' ἑκάτερον τὸ στέρεον τῆς ὀρύγματος δωρεῖσθον ἀλλήλοις.
καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπαύσαντο ταῖς βαρίσιν ὑπὸ γῆν. ἐπειδὴ
δὲ ἤδη ἐφαινετο στέγας ποιεῖν διὰ τὸ προβάλλεσθαι δρυὸς
καὶ γέρα πρὸς αὐτῶν. ἀπεφάσκοντο τὸ τοιοῦτον. ὑπέθηκε
τις τοῖς πολιορκουμένοις πίθον προσθεμένους ἀρρενοῦν καὶ
διὰ τὸ πλάτους τῷ στόματι τρυπῆσαι τὸν πυθμένα. καὶ
διαφόρησαι ἀνθίβολον διπήχεις ἴσον τῷ πανίῃ πλῆσαι τὸν
πίθον τῷ πίσσῃ λιπαρῷ. καὶ πυρὸς μικρὸν ἁμβαλεῖν ὑπ' αὐτὸ
τοῦ πίθου περισσότερον καψυλίδια διπήχεις. τόσα τριημάτων
πλήρεις, τῷ σόματι περιθέντας ἀσφαλῶς φιβάγειν διὰ τῆς
ὀρύγματος. νεύοντι τῷ σόματι πρὸς τὴν ὑπονάλιψιν. ὅπως

δὲ ἐγγίδια ἐν τοῖς πολεμίοις περιβάλλειν τὰ χάλα τῶ χίδ
καλλαχόθεν τείχισμα δύο καταλιπών. ἐξ ἑκατέρω τῶ στέρ
δι' ὧν διωδεῦσι τοὺς βαρβάρους ἐκ πάλιν προβιέναι τῶ
χίδω τὴς ὑπεναντίας. μετὰ δὲ ταῦτα λαβόντας χαλκοῦ
οἱ χαλκεῖς χοάνια καὶ προβοσκίδας πρὸς τὸν αὐλὸν ἁ
διήκοντ φυσῶν ἐνεργῶς τῶ πρὸς τῶ σόφαι πυρὶ ἐν τοῖς
πλίνοις ἐγκάρσιον κατὰ τοῦτον ἐναγομένους ἀπὸ τοῦ α
λὸν ἐκ λὸς καθόδου ἐκκάπτει τὰ ΧΧ πλίνθ. γενομένων
πάντων καθάπερ προεῖπον, τότε πλήθους τῶ κατεργῶ δυ
βαίνει πολὺ γίνεσθ καὶ τῆ δεινότητι διαφέρον διὰ τὴν
τῶν πλίνων. φρεσσάλλει γὰρ ἐπὶ τὸ τῶν πολεμίων ἔργ
σῶμα καὶ λίαν κακοπαθῶν τὴς ἐνεργείας ὅτε κωλύειν ἐ
ὑποπίπτειν δυναμένους ἐν τοῖς ἐρύγμασι τὸν κατεργόν. κα
τοῖς τοιούτοις ἐν ἀνθισταμένοις κεχρῆσθ δεῖ καὶ ἀμύν
σθ τὴς ὑπεναντίας καὶ ἀκατάπληκτον εἶναι ἐν τοῖς δεινοῖ
καὶ μήτε ἀπογινώσκειν κἂν τὸ τεῖχος διαβαίνειν ἤ καὶ κα
τέβαι, μήτε μὴν καταπίπτεσθ. ἐὰν ἢ δύο ἢ καὶ ἀφορᾶ
ἐχθρῶν θεατηγήματα καταγωνίσθ. ἃ γὰρ ἀπορήσουσιν ἐ
νοίας. πολλὰ γὰρ καὶ ἀναρίθμητοι. ἄλλα μὲν ἐκ λὸς πρ
φανῶς εἰς πλήσιον. ἄλλα δὲ λαθιδότως ὑπὸ πρ
ἐπιβολῆς ἢ ἐκδυσείας τῶν ὁπλιτῶν. ἃς καὶ μᾶλλον δ
προφυλάττεσθ κατὰ τὸν ἐνδεδόμενον τρόπον. τὰ νῦν
περὶ τῶν προφανῶν δέον εἰπεῖν. εἰ δοίημι ἡ πόλις ἐκ λ
ἑνὸς μέρους, ἢ καὶ τῶ πλησίον θαλάσσης διαζώννυσθ καὶ
ἐχθροὶ ἐν τοῖς πλοίοις μαχαναῖς ἐπισήθειν καὶ κλίμακ
προσδοκῶσθ. καὶ γὰρ καὶ τὴν θεσσαλονίκην ὑπὸ τῶν ἀγ
ἑνῶν ἐπλώθη διωρύχη λιμοθῆναι. καὶ ἄλλας συνεργάδας χ
ἀντιμηχανᾶσθ πρὸς ταῦτα. ζηλώσαντα τὴν ἀρετὴν τοῦ

φίαν. αἱ γὰρ στέρβλαι τῶν ἀκτίνων κατονηρένων κατοφθείρον-
ται λάπαι διακενῶς οἱ ἐχθροὶ ἀναγκαθήσονται ἀναζεύγειν πολ-
λῶς τῶν οἰκείων ἀποβαλόντας. διότι κατὰ τοῦτον αἱ
τῶν πολεμίων δυνάμεις ἡλαττώθησαν καθόλου ἀποδόσθαι
οἱ τῶν ἀτιμήσοντας. εἶχε γὴ οὖν τινὰς τῆς βορρωτάτω καὶ ἀρ-
χαιοτάτης. τῶν γὰρ ἐμπαίων πολιορκητῶν τὴν δυνάκησιν.
ἄκριτος δ' ἦν ἡγεμών. καὶ τῇ μὲν περὶ δυνάμει κατὰ τὴν
ἀκτικὴν σοὰν περιβαγορεννοστάγην, καθ' ἣν ἐπ' αὐτῆς κεῖται
τῆς χερσονήσου τὸ τεῖχος παρὰ θάλασσαν περιοικοδόμησε
ἐτοιμασάμενον τε γάρα καὶ βέλη καὶ τ' ἄλλα τὰ πρὸς τὴν
πολιορκίαν ἐν ἡμέραις ε̄ διὰ τὴν πολυχειρίαν. ἡλπι-
σαν καταστήσαν ἐν τῇ παραβκευῇ τὰς ὑπερτολίας ἢ λοι-
γιβάσεσθαι // διότι μία ψυχὴ τῆς ἀκάθης ἐσὶ πολυχειρίας
ἐνίοις καιροῖς ἀνυσικωτέρα. πλὴν ὁότε δι' ἀνεμῶν ἔγνωσαν
τῶν ἐρχομένων τὸ λεγόμενον. ὥθησε γὰρ ὁ χειμὼν τῆς πόλε-
ως διὰ τὸ καθαρὸ κύκλῳ τὸ τεῖχος ἐκ τόπων ὑπερδεξιῶν
καὶ προκαιμένης ὀφρύος πρὸς ἣν καὶ σκληρὸς κωλύοντος
ὡς ἂν αὐτομάτως, τὶς δύναται τὸ πλάσμα, πλὴν κατὰ
μίνας τόχους ὠφελιμωτέρους, τοιαύτην ἡτοίμασε παραβκευὴν
ὁ προαιρεμένος ἀνὴρ ἐν τοῖς τῆς πόλεως. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς
τὴν καλὴν θάλατταν ἐκκρεμεστέρους. ὥστε σκοπὸν ἐκ
τοῦ κατεῖδον ἀγχολαβὰς τοὺς ἀμυνομένους. πρὸς τοῦ
δὲ τὸ γινόμενον ὑπὸ τῶν ἀναντλίων ἐξ ἑτοίμου ποιεῖσθαι
τὴν ἀπάντλησιν. πλὴν ὁ μὲν ἄπαρχος ἔχων γέρα καὶ κλί-
μακας. ἀνεχώρησεν προσβρίσειν ταῦτα τῷ δωματίῳ τεί-
χει τοῖς ἐξαπύλοις ἀπὸ τῶν ἀναβολῶν. ὁ δὲ σάρκοβ ἐξή-
κοντα ὀκάρμοις πυλήρεσι ἐπεισῆτο τὸν ἐπίλοιπον ἐπὶ τὴν
ἀρχεσθμὴν ὧν ἕκαστον πλῆθος ἦν ἀνδρῶν ἐχόντων τό-
ξα καὶ βαρυδόρατα καὶ γεώδρυας. δι' ὧν ἔστελλον τοὺς ἀπὸ
τῶν ἐπάλξεων ἐπιχειροῦντας ἀναβαίνειν. ἅμα δὲ τοῖς τῶν

ἢ ὡς Ἀρχιμήδης ἐκώμιον, ἢ δὲ πρὸς ἰδιώτην

ὀχλῶ περιλήψει παραλελυμένας τὰς πρῳρὰς. τὰς μὲν τὰς
ξιὰς, ταῖς δὲ τὰς εὐωνύμους. καὶ διαιρουμένας πρὸς ἀλλήλ
δὼ δύο κατὰ τὰς ἐφιλωμένας τοίχας προβῆγον πρὸς τὸ
τεῖχος διὰ τῆς τῶν ἐκ τῶν τοίχων αἰρεβίων τὰς λεγομένα
δαμβλύκλας. τὸ δὲ ὀχεῶδες τῆς καλαβκεωῆς τῶν αἰρημέν
ὄργανων ἐσὶ τοιῶτον. κλίμακα τῷ πλάτει τε πρόσθεν ἐπ
μαβατικὸν, ὥσπε ἐξ ἀποβάσεως εἰς ὕψη γίνεσθ τοῦ τείχου. δ
τὴν ἑκατέραν τὴν πλευρὰν δευτραχιώβατικὸν. καὶ ὀκτὼ κάβ
ὑπερ πατεῖται δωρακίοις. ἔθηκαν πλαγίαν ἐπὶ τῶν δυσ
ονίας τοίχου. τῶν διαιρουμένων ἡμῶν κολὺ ὑπέρθεν
τῶν δυσβόλων. πρὸς δὲ τοῖς ἰσοῖς ἐκ τῶν ἄνω μερῶν
προχιλία προσῆκε τὴν βοῦν κάλοις. λοιπὸν ὅταν ἐγγίσωσι
τῆς πρώας ἀνδεδεμένων τῶν κάλων εἰς τὴν κορυφὴν τῆ
κλίμακος, ἕλκωσι διὰ τῶν προχιλίων τῶτες ἐσωτερι
ταῖς πεύκναις ἕτεροι παρεπαλληβίως ὑπὸ ταῖς πρώραις ἐ
ειδοντικὸν ταῖς ἀντίσηβιν ἀβραλίζονται τὴν ἀρβίν τῆ μηχα
ματος. κάπειτα διὰ τῆς αἰρεβίας τῆς ἀφ' ἑκατέρᾳ τῆς
λὸς πεσβῶν ἐγγίσαντικὸν τῇ γῇ τὰς ναῦς. παρέρχεσθι π
δεξιὰν τοῦ τείχου τὸ προειρημένον ὄργανον. ἔπειτ δὲ
κλίμακος ἄκρας ὑπερέχῃ πέτανρον ἀβραλιβάμενον
εως τῆς τοῦ ἐπιφανείας, ἀφ' ἧ τέσσαρες ἄνδρες ἐ
βεβηκότες ἀγωνίζονται διαμαχόμενοι πρὸς τοὺς ἐμέγοντα
ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων τὴν προσβολὴν τῆς βαμβύκης. ἔπ' ἄκ
προβεβιβάσθαι δεξιοὶ ὑπὲρ ἄνω γένωνται τοῦ τείχους. ὁ
λοι μὲν τὰ πλάγια παραλύσαντικὸν ἐξ ἑκατέρᾳ τῆ μη
ἐπιβαίνωσιν ἐπὶ τὰς ἐπάλξεις ἢ τοὺς πύργους. οἱ δὲ λ
διὰ τῆς βαμβύκης ἔχοντες τότες ἀβραλῶς τοῖς κάλ
βεβηκόσι τῆς κλίμακος εἰς ἀπροσκέπτου τὰς ναῦς. εἰκ
δὲ τὸ καλαβκάσβαι τῆς προβηγορίας τέτυχε τοιῦτος.
πολλὰ γὰρ ἐξαρθῆ γίνεται τὸ πρῆγμα τῆς νεὼς τότ

καὶ τῆς κλίμακος ὑποτείνει παραπλήσιον βαμβύκι. πλὴν ὅτι μὲν τὸν τρόπον τοῦτον διηρμοσμένοι. προβάλλει δίκην ξύλου τῶν ὑφασμάτων. ὁ δὲ προσεκτικὸς ἀνὴρ παραδεχόμενος μέγα πρὸς ἅπαν ἁρμοστὴς διάστημα. πόρρωθεν μὲν ἀπιτελεῖσθαι. τοῖς ὑπολοίποις καὶ μικροῖς λιθοβόλοις καὶ βέλεσι τρώσκον, ὡς ἀπορίαν ἐνίστασθαι. ὅτι δὲ τοῦτο ἐκεῖ γίνοιτο τοῖς ἐλάττοσι κατὰ λόγον ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸ παρὸν ἀπόστημα χρώμενος ὡς τοιαύτην ἄγαγε διατροχήν. ὥστε καθόλου κωλύειν αὐτῶν τὴν ὁρμὴν καὶ τὸν ἐπίπλουν, ἕως ὁ μάρκος δυὸς σταδίων ἠναγκάσθη λαθραίως νυκτὸς τοιοῦδε τὴν παραγωγὴν. γαυλοπήξαν δ' αὐτῶν ἓν λοὺς βέλεσι πρὸς τῇ γῇ πάλιν ἑτέραν πλοιμάχοις παρασκευὴν πρὸς τὰς ἀποσταχομένας ἐκ λῶν πλοίων ὡς ἂν δορυφόρους καταπύκνασε τειχισμοῦ τὸ τεῖχος ὡς πολλαῖς σίδηρος συγκλοὺς κατὰ τὴν ἐκ λὸς ἐπιφάνειαν. οἷς τοξόταις καὶ ὀκοπετίδια παρασκόπους, ἐκλὸς τοῦ τείχους ἐπιβάτας. ἐξ ὧν καὶ πακεὰν ἀφαιρῶλας, καὶ διώρυγγας ὅλας τὰς πολιορκίας. ἃ μόνον ἀπρόσκλητος παρεδεκάσατο πρὸς λὰς ἰδίαις ἐπιβολάς, ἀλλὰ καὶ διάφθορα τὰς πλοίσεις αὐτῶν. ὅτι δὲ τὰς βυρβύκας ἐγχειρίδιον ἐξαίρειν, ὄρεγανα παρ' ὅλον τὸ τεῖχος ἡ τοιμάχα. τὸν μὲν λοιπὸν χρόνον ἀφανῆ. κατὰ δὲ τῆς χρείας καιρὸν ἐκ τῶν ἔξω μερῶν ὑπὲρ τοῦ τείχους ἀνισάμενα. καὶ προπίπτουσαι πολλοὶ τῆς ἐπάλ-ξεως ταῖς κεφαλαῖς. ὧν τινὰ μὲν ἐβάσαξε λίθος. ἐκ ἐλάττους δὲ κατελάκτων. τινὰ δὲ διηκόντισται πολύβ-δινα. λοιπὸν ὅτε διωρυγχόρουν αἱ βαμβύκαι πολὺ περι-αγόμεναι καρχησίῳ πρὸς τὸ δέον αἱ κεφαλαὶ διὰ μικρὸ χασμείας. ἀφίεσαν ὡς τὸ καταβεβαίωσθαι τὸν λίθον ἐξ οὗ ἐκπίπτουσι. μὴ μόνον τὸ διωθεῖσθαι τρέχοντον. ἀλλὰ τὴν ναῦν κατὰ τὰς ὧν αὐτῷ κινδυνεύειν ὁ λοχαγὸς τινα τῶν μηχανημάτων πάλιν ἐπὶ τὰς ἐφορμοῦντας,

καὶ κεφαλληνίας γένεα. καὶ διὰ τούτων ὑφαλιδωτὰς
τὸ σκληρὸν κάβδηκα ὑπὸ τῶν διὰ τὰ τείχεα φερομένων βελ
ἡφαίστου σὺν καὶ λίθους βυρσίτεους κεφὸς τὸ φεύγειν ἐκ τῆ
κεφέας τὰς ἀγωνιζομένας. ἅμα δὲ καὶ καδίσκα χαλκέα δι
ἐξ ἀλυδώνος δαιδαλώτην. ἢ δεκαέπηχυν ὁ τὴν κεφαίαν οἰκ
ζων ὅλην ἐπιλάβοι τῆς κεφέας. κατάγε τὴν χλέρνη
μηχανῆς ἐν λὸς τὰς ἀτείχεας. ὅτε δ' ἐκάφιζον τὴν κε
δεθῶν κοινόβιον τὸ βκάφος ἐπὶ τὴν κρύπτην. τὰς μὲν
εας τῶν ὀρεγάνων εἰς ἀκρήλιον καθῆλαι. τὴν δὲ χεῖρα
τὴν ἄλυσιν ἐκ τῆς μηχανῆς ἐξέφαντε διὰ λίνου χασκ
γινομένου λινᾶ μὲν τὴν χλοίνην χλαγίαν καλέκιαλε. λ
κὴ καλεσέφαλο. τὰ δὲ χλοίσα τῆς κεφέας ἀφ' ὕψους
θαίδης βασιλεύουσα, χλίεη θαλάττης ἐγγύθεν κὴ παρ
μάεχον δὲ δὺς χερσόνησον ἐπὶ τῆς ἀκαντιαμαίοις ὑπ
χα σκίδης. κὴ θεωρῶν μετὰ βλάβης καὶ χλωσμοῦ τ
ἔνδον ἀποτειβομένας αὐτῷ τὰς ἐπιβολάς. δυσχερῶς
ἔφερεν τὸ δυσβάϊνον. ὅπως δὲ ἐπιδόκων τὰς ἀν
κεφέας, ἔφη. ταῖς μὲν ναυβὶν αὐτὸς κυαδίζειν ἐ
θαλάττης ἀεχιπήδης. τὰς δὲ βαρβύκας ἑπτίζομένους,
κὴ ἐκβάσεις μετ' ἀιχνύης ἐκκαλωκέναι. καὶ τῆς μὲν
τὰ θάλασσαν πολιορκίας. τοιοῦτον ἀπέβη τὸ τέλος. οἱ
περὶ τὸν ἄκτιον εἰς παραλλαβίας ἑπτὰ δόκας δυσερμάτ
ἀπέσηβαν τῆς ἐπιβολῆς. ἔτι μὲν γὰρ ὅλας ἐν ἀποσκάλμ
δὲ πετροβόλοις κὴ καταπέλταις τυλόμενοι διαφθείρον
διὰ τὸ θαυμάσιον εἶναι τὴν τῶν βελῶν κατασκευήν. κ
κατὰ τὸ πλῆθος ὡδὰν ἱέρωνος μὲν χορηγῶν γεγονό
ἀεχιπέλαγον δὲ κὴ δημιεργῶν τῶν ἐπινοημάτων ἀρχ
δης. διωγγίζοντο γὰ μὴν πρὸς τὴν πόλιν. οἱ μὲν τ
διὰ τῆς τείχης τοξότιδιν ἐπάνω προσῦπτον κακῶς μεν

ὑπαυλωμένους
ὑπ' ἀβλιμιάδης

δωρεχῶς εἰεγονλο τῆς χρεοβόδς. οἱ δὲ ρστὰ τῶν γρεεῶν βιαζό-
ρανοι ταῖς τῶν κατὰ κοερυφῶν λίθων κὴ δοκῶν ἐμβολῆς
διεφθείρονλο. ϑκ ὀλίγα δὲ κὴ ταῖς χρεοῖ τῆς ἐκ τῶν ρηχα-
νῶν ἐκακοποίϑν ὡς κὴ χρότερον εἶπον δὼ αὐτοῖς τὰς ἀνδρεας
ἐξαιρεῖν τὰς ἐρρίπλϑν. τὸ δὲ πέρας ἀναχωρεῖϑανλες εἰς τὴν
παρεμβολήν, κὴ δωρεδεαῖϑανλες ρστὰ τῶν χιλιάρχων οἱ πε-
ρὶ τὸν ἄπλιον ὁρμοδυναδὸν ἐμβαλοῦϑανλα πάϑης ἑλπίδος πύ-
ργαν λαμβάνειν ἑλὼν τῇ διὰ πολιορκίας ἑλεῖν τὰς δυρα-
κάϑας ὡς κὴ πόλιν ἑτοίμϑαν. ὀκλὼ γὰρ ρυρίνας τῇ πόλει
χρομαχεσόντων. τῶν ρὲν ἄλλων σρατηγημάτων ἡ πολιορ-
ρκάντων, ϑδὲν ὠφέλησαν. τῇ δὲ πολιορκίᾳ ϑδέπολε πύ-
ργαν ἔτι λαβεῖν ἐδυνήϑησαν. ἀκαῦνοι γὰρ τηλικαῦτας δυνά-
ρεις ἔχονλες κὴ κατὰ γῆν κὴ κατὰ δάλαττλαν. εἰ ρὲν γὰρ
φίλοι ἦς πρεσβύτης ὅτα δυρακάϑιον παρακρῆμα τῆς πό-
λεως χυρεῦσαι ἤλπιζον. τότε δὲ δυσπαρόντος, ϑκ ἐδύ-
ρατ' ϑδ' ἐπιβαλεῖν. εἶχον κὲ βοὴ δωτῶν εἴδον χρο-
σῶτι ὀλίγῳ τῶν ἐν ρηχανῇ ρᾶλλ καδάπερ ἀνωτέρω χροεῖπα
καλῶς ἐξαρϑρωϑέν, ῥᾳδίως κατεγωνίϑη τῇς ὑπ' ἐκείνοις.
ϑ γὰρ ὅρμοι τοῖς δυρεοῖς τῶν πολεμίων, ϑδὲ ταῖς ἐπι-
νοίαις οἱ τῶν ἀδυνῶν ἔρρι κατέχονλες, ἀλλ' ϑδ' ταῖς δυνά-
ρεσι. ἐ γὰρ ἀλέξανδρος ὁ τῶν ρακεδόνων βασιλεὺς ἐπὶ
τῆς Τύρες κὲ γάζης πολιορκίαν ἐπενόησε. κὲ τέλος ἐκ-
κρατησεν ἑλὼν, κὴ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις πολεμίοις
ὡς ἐπιόνλες ἀποδέξεν, λὶς ἂν τῶν νῦν ἐπιλησῶνται δυνή-
σεται, ἢ τοῦτον ἀναδέξασϑαι πόνον. τῆς γὰρ Τύρες νῆσος
ἔχεδόν ἐσϑης κὴ τείχεσιν ὑψηλοῖς κάλλη ἀχυρωτάτης. κὴ
τῶν πεζῶν τότε ὑφ' ὧν ἡ πόλις ἐπολεμεῖτο θαλαττο-
κρατόντων, κὴ ἀπὸ τῶν τυρίων νεὼς ἐχόντων πολλὰς. ὅπως
δῆτα ἔγνω χωννύναι ἐκ τῆς ἠπείρας ὡς ἐπὶ τὴν πό-
λιν κὴ ἤπερον τὴν νῆσον ἀπομεγάϑη. ἔστι δὲ φύσει πεδιὸς

πυραγώδης τὸ χωρίον. καὶ τὰ μὲν πρὸς τῇ ἠπείρῳ τῆς θαλ
βραχέα καὶ ταπεινὰ αὐτά. τὰ δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ πόλει ὄχθ
βαθύβαθρον τὸ διάπλουν. τριῶν σταδίων ἀπέχουσιν τὸ βάθ
ἀλλὰ λίθων ἀφθονίαν ἦν καὶ ὕλης ἦν ἴσον τ
λίθοις ἀνωθεν ἐπιφέρειν. χαλαζεύει δὲ χαλεπῶς κατ
νωτο ἀπὸ τοῦ πελάγους. καὶ αὐτὸς ὁ πηλὸς βάθυβαθρος ὡς λί
σταῖναι τοῖς λίθοις ἐγίνετο. καὶ προθυμία τῶν ἐπιβατ
ὡς τὸ ἔργον καὶ ἀλεξάνδρεια. πολλὴ ἦν παρόρμησίς τε καὶ
ἐξηγεμονίας. καὶ τὸ μὲν λόγῳ ἐπαίρεσθαι. τὰ δὲ καὶ ἔργῳ
τῶν δὲ ἐπιτηδειότερον κατ' ἀρετὴν στρατηγίας ἐπιχειρ
ἀλλ' ἕως μὲν τὸ πρὸς τῇ ἠπείρῳ ἐτειχίζετο ὁ χαλεπὸ
ὑπαίθρου τὸ ἔργον. ἐπὶ βάθους ὀλίγων σταδίων κατ
ὑδατος ἐξαίφνης. ὡς δὲ τοῦτο βαθύτερον ἤδη ἐπέλα
ἐξαίφνης. ὡς δὲ τοῦτο βαθὺ καὶ ἄπορον τῇ πολιορκίᾳ
ἐγγὺς ἐγίγνετο ἀπορία τῶν ταχέων ὑποζυγίων ὅπλων βαλ
σφενδόναι, καὶ τοῖς τοξόταις ἄλλη καὶ ἄλλη τοῦ σώματος
πλέονεκτεῖν οἱ πολέμιοι. ἅτε δὴ θαλασσοκρατοῦντες, ἔστι δ
πολλαχῇ τὴν προσβολὴν τοῖς μηχανήμασιν ἐποίουν οἱ
δόντες τοῦ ὕδατος ἐπάκρας τοῦ σώματος. ὅτι γὰρ προσεχ
καὶ αὐτοῖς τῆς θαλάττης ἐπέκειντο δύο, καὶ σημαν
τοῖς τοίχοις. προσαλύσματα δὲ δέρρεις καὶ διφθέρ
αὐτοῖς ἦσαν, ὡς μήτε τοῖς φόροις βάλλειν ἀπὸ τοῦ τεί
βάλλεσθαι. τοῖς δὲ ἐργαζομένοις προβολὴν ἐν τῷ ἔργῳ
πρὸς λογάσματα. ἅμα τε ὁδοὶ πρὸς πλέονας τῶν τεί
ἔβλαπτον τοὺς χαρακώτας ἀπὸ τῶν τοίχων βαλλόμενοι
ὁ χαλεπὸς ἀνασαλεύσας ἔσφαλλον. οἱ δὲ τύριοι πρὸς
τὰ ἀντιμηχανώμενοι τοιόνδε. ναῦν ἱππαγωγὸν κληματίνων
ἐῶν καὶ ἄλλῃ ὕλῃ ἐπιτηδείᾳ ἐπεσκεύαζον. δύο ἵστους ἐν
πρῴρᾳ κατατεινύσθαι. καὶ ἐν κύκλῳ περιφράσσεσθαι ἐς

μαχρότατον ὡς φορυλόνλ τούτη κὴ δάλας ὅβας χλείσας δέ
ξασβ. πρὸς δὲ πίσανλεβ καὶ θεῖον, καὶ ὅβα ἄλλα εἰς λὸ
παρασκαλεῖσθαι μεγάλην φλόγα ἔπὶ τούτη ἐπιφόρηβαν. πα
ρέπειναν δὲ κὴ κερσίαν διπλὴν ἐπὶ τοῖς ἴσοις ἀντιφοτέροις
καὶ ἀπὸ ταύτης ἐξήρτηβαν ὅβα ὧν βέλεβιν, ὅβαν ἐπιχλένλα,
ἢ ἐπιβλησθένλα. ἔπὶ μέγα τὴν φλόγα ἐξάγειν ἔμελλαν.
ἔρεσσατότε εἰς λὴν πρύμναν ἀνέπαιβεν τὸ ἔξάρσιν εἰς ὕψος
τὴν πρώραν πιεζομένης κατὰ πρύμναν τῆς νεὼς. ἐπεὶ
ἄνεμον—τηρήβανλεβ ὡς ἔπὶ τὸ πρῶμα ἐπιφέρονλα ἐξάψανλεβ
τριήρεβι τὴν ναῦν κατόπιν ἦλκον. ὡς δὲ ἐπέλαβεν ἤδη
τῶν πρώμνη κὴ τοῖς πύργοις πῦρ ἐμβαλλόντεβ εἰς λὴν
ὅλην κὴ ὡς βιαιότατα ἅμα παῖς τριήρεβιν ἐπαντλεῖσθαι
λεβ τὴν ναῦν. ἐνδιδόβην ἄπρατο τῷ πρώματι. αὐτοὶ δὲ οἱ
ἐν τῇ νηῒ χαλκεῖς ἤδη ἐξευρήκανλο. ὁ μὲν χαλκεύς, καὶ ἐν
τούτῳ ἡτῇ φλογὶ πολλῇ ἀνέπειλεν τοῖς πύργοις. κὴ ἀκριβῶς
περὶ κλιμάκων ἐξέπεσεν εἰς λὸ πῦρ. ὅβα εἰς ἐξαφὴν τῆς
φλογὸς παρασκευασθέντα ἦν. οἱ δ' ἀπὸ τῶν τριήρεων πλησίον
τῷ πρώματι ἀναπαυόμενοι ἑτοίμως εἶχον εἰς τὰς πύργας ὡς
μὴ ἀθρόως εἶναι πολλούς. ὁδοῖς ὁδοτηρούντι τῇ φλογὶ
ἑπόμενοι. καὶ ὧν τούτων κατεχομένων ἤδη ὑπὸ λοῦ πυρὸς τῶν
πύργων ἐπιπολὺ πολλοὶ. καὶ ὡς κλίμακα
ἐμβάντεβ. ἄλλη κὴ ἄλλη ἐποκαλούντεβ τῷ πρώματος. τόντε
χάρακα ὁ χαλκεὺς διέβαινον τὸν πρὸ αὐτῷ προβεβλη
μένον, κὴ τὰς μηχανὰς θυμοῖδας κατέφλεξεν. ὅβας μή
τε ἀπὸ τῆς νεὼς πῦρ ἐπέχειν. ἀλέξανδρος δὲ τότε πρῶτα
ἀπὸ τῆς ἡ χειρὸς ἀριστερὸς πλατύτερον χωννύναι ὡς
πλείονας δέξασβ πύργους. κὴ τὰς μηχανοποιοὺς μηχανὰς ἄλλας
κατασκευάζειν ἐκέλευσεν. ὡς δὲ ταῦτα παρασκευάζετο
αὐτὸς τότε ὑπαναχωρήσας μᾶλλον κὴ τὰς ἀγκυρίνας ἔπι βι
βῶνος ἔσάλη ὡς ἀθροίσων ἐκεῖ. ὅθεν ἤδη ἦσαν αὐτῷ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0103
gefördert durch
Baden-Württemberg

τριήρεις ὅτι ἀτορώτερα τὰ τῆς πολιορκίας ἐγίνετο. δια
χαστηνῶν τυρίων. ἐν τούτῳ δὲ γηρὸς στρατῶλι ὁ ἀρχάδ βα
ως. καὶ ἄνυλος ὑμβλα, ὡς ἐξιαδς τὰς πόλεις θρῶν
ἀλεξάνδρῳ ἀχοστάναβ ἀπολιπόνλι αὐτοφραδάτηνλι, χὴ τ
θυαντιώδας παρ' ἀλεξάνδρου διὰ τῶ ναυτικῶ τῶ θρᾳ
ἀφίκοντο. καὶ οἱ τῶν βιδυνίων τριήρεις διὰ αὐτοῖς
φοινίκων μὲν νῆαβ, ἐβ ὀγδοήκονλα αὐτῶ παρεγένοντο. ἡ
δὲ ἐν τοῖς αὐταῖς ἡμέραις τριήρεις, ἥτε περὶ κολοβ
λεμένη. χὴ διὰ ταύτη ἄλλαι ἀννέα ἐκ βόλιω καὶ μα
τρῶς χαλκία δέκα. ἐκ μακεδονίας δὲ πεντηκόνλαρο
ἀφ' ἧς πρωτέας ὁ ἀνδρονίκῳ ἀφικτο. ἐ κολλῶ δὲ
χὴ οἱ τῆς κύπρῳ βασιλῆς ἐις τὴν βιδύνα κατέχον. ναυ
σκαλὸν μάλιστα χὴ εἴκοσι. ἐφιδὴ τάχιστα ἦτταν τὴν κατὰ
δαρείῳ ἐπύθοντο. χὴ ἡ φρονικὴ πᾶσα ἐφοβήθη ἤδη ὑ
ἀλεξάνδρῳ ἐφορᾶν αὐτούς. χὴ τούτοις πᾶσιν ἔδωκεν ἄλε
δρος ἄδειαν τῶν πράξεων. ὅτι οὐκ ἀνάγκης μᾶλλον ἢ
κατὰ γνώμην τὴν θρῶν ἔδοξεν διωλαχθῆναι τοῖς πρ
ἐις τὸν ναυτικόν. ἐν ᾧ δὲ αἱ τε μηχαναὶ αὐτῶν διωκο
ναυλο. χὴ ὡνῆτο ὡς ἐπάλλοιν χὴ ναυμαχίαις ἀπόπειραν
ποιῆσοντο. ἐν τούτῳ δὲ ἀναλαβὼν τοῦτα ἑκατὸν οἱ ἵππ
τὰς ὑπασπιστὰς χὴ τοὺς ἀγριάνας χὴ τοὺς τοξότας ἐπαρ
αὐ σέλλετον εἰς τὸν ἀντιλίβανον καλούμενον τὸ ὄρο
τὰ σὰν βία τῶν ταύτη ἐχόντων. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ παρῆ
βάρβαρον ἑνδεκα ἡμέρας ἐκατὸν εἰς τὴν βιδύνα, κα
καταλαμβάνει ἀλέξανδρον τὸν πολεμοκράτης ἐκ πο
ταμοῦ ἤκον. χὴ διὰ αὐτῶ μιαδοφόρους ἕλλανας εἰς π
χιλίους. ὡς δὲ διωστήτακτο αὐτῶ τὸ ναυτικὸν ἐπιβή
καταστρώμασι τῶν ὑποβρυχίων ὅσοι ἐκανοὶ ἐδόκουν εἰς τ
γον, τριὴ διήκοντος μᾶλλον ἢ στρεβὶν ναυμαχίαν
ναυλο. ἄρχε δὲ τῆς βιδύνου ἐπάλλη τῶν διωστεταγμ
ταῖς ναυσὶν. αὐτὸς μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας, ὁ δὲ

πάλαγος ἀνεῳ ἀνῆιχε. καὶ διὰ αὐτῶ εἰτε κυπρίων διλῆς,
καὶ ὄβοι φοινίκων τὴν ἀγυιάγερσι. ἦτος δὲ ἡ κρατερὸς τὸ
φοίνικιον κάρηβ εἶχον τῆς πόλης τάξεως. τοῖς δὲ τυρίοις,
πρότερον ἐπὶ ναυμαχὴν ἐγνωκόσιν ἢν κατὰ θάλασσαν τὶ
ἐπὶ πλέονι φρίβιν ἀλέξανδρος. τότε δὴ πλήθος νεῶν πολὺ
ἀπροσδοκήτως κατιδόντες. ἐς γὰρ τὸν πεπυσμένοι ἦσαν,
τάδε κυπρίων νεῶν, καὶ τὰς φοινίκων δυοκαίδεκα ἀλέξαν-
δρον ἕπεσθαι. ἡ ἆρα διανοηταχέως τῶ ἐπίπλους γιγνομένους.
ὀλίγον γὰρ προσχεῖν τῇ πόλει ἔτι πελαγίαι αἱ διὰ ἀλε-
ξανδρωνίδαι. πᾶσαι ἄρα ὡς ναυμαχίαν τὰς τυρίας προσ-
λαβοντο. ἔπειτα ἐπὶ τὰς διωτριάκοντα ὡς ἕκαστηγοντο
πολλὴ τῷ ἐρόδιῳ ἀπέπλεον ἐρῶντες οἱ τύριοι. ναυμαχοὶ
μὲν ἀπέγνωσαν, τριήρεσι δὲ ὅσας τῶν λιμένων, τὸ στόμα
φράττοντο. βύρσαι τῶν ὡς πλεῖν φραγέντων ἐφύλαττον, ὡς μὴ
τῶν λιμένων τινὰ ἐγκαθορμισθῆναι τῶν πολεμίων τὴν πόλιν.
ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἔκ ἀνίεσαν οἱ τύριοι ἐπέπλει τῇ πόλει.
καὶ ἐπὶ μὲν τὸν λιμένα τὸν προσιδῶνος, βιάζεσθαι ἀπέγνω διὰ
στενότητα στόματος. καὶ ἅμα ἀντιπρῴροις τριήρεσι πολλαῖς ὁρῶν
προφραγμένον τὸν ἕτερον. τρεῖς δὲ τὰς ἔξω τάττει φορμούς,
ὅσας τῶ στόματι τριήρεις πρὸς πρόπολιν οἱ φοίνικες. καὶ
ἀντιπρῴροις ἐμβάλλουσι κατὰ δύσιν. οἱ δὲ ἐν ταῖς ναυσὶν
ἐπὶ χαλκαῖς ἀπανήεσαν. τότε μὲν δὴ ἐπὶ πρῷρεν τῇ κοί-
τῇ στόματος κατὰ τὸν ἀγιαλόν. ὅπῃ ἐκτάτη τῶν ἀνέμων
ἐφαίνετο οἱ δὲ ἀλεξάνδρεω ἐρετμοῦσιν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τὰς
μὲν κυπρίας ὡς ταῖς ὀφστέραις ναυσὶ καὶ ἀνδρομάχῳ τῶ νε-
ωστὶ ἔχω κατὰ τὸν ἐκ προσιδῶνος φέρουσι ἐκπλεούσαν ἐφορμεῖν τῇ
πόλει. τὰς δὲ φοίνικας κατὰ τὸν ἐπίκαιρον τοῦ στόματος τὸν
πρὸς ἄγυιαιον ἀνέχουσι, ὅπῃ καὶ αὐτῶ ἡ ὄχθη. ἤδη δὲ καὶ
μηχανοποιῶν αὐτῶ πολλῶν. ἔκτε κύπρος καὶ φοινίκης ἑκα-
τὸν ὅσαι διπλασιόνων μηχαναὶ πολλαὶ ὑπερτεχνημέναι ἦσαν.
ὡς δὲ προσέκειντο ἤδη. ὑπόσπονδοι τὰς μηχανάς.
κατά τε τὸ κοινὸν χῶμα, καὶ ἀπὸ τῶν νεῶν ἄλλη τῇ
τείχει προσφερομένων τε καὶ ἀποκρουομένων τῇ τείχους.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0105
gefördert durch
Baden-Württemberg

οἱ δὲ τύριοι ἐκ τῶν ἐπάλξεων τῶν κατὰ τὸ χῶμα τύργ
ξυλίνας ἐπέσηβαν ὡς ἀποπειράσεσθαι ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἔτι ἄλλ
αἱ μηχαναὶ προσήγοντο βιαιότατα ἡμούντα καὶ τοῖς φύρτοις
σοῖς ἔβαλλον αὐτὰς τὰς ναῦς. ὥστε φόβον παρεῖχεν τ
μακεδόσι προσάγειν τῷ τείχει. ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ τείχ
τὰ πρὸ χώματος. τὸ μὲν ὕψος ὡς πενήκοντα καὶ ἑκατὸν πά
πόδας. καὶ ὡς πλάτους δύσεστρεφοῦς. λίθοις μεγάλοις ἐπ
φῳ καμπύλοις δυσπροσηγόητα. τοῖς δὲ ὑπαγωγοῖς καὶ
τριήρεσι τῶν μακεδόνων ὅθεν τὰς μηχανὰς προσῆγον
τείχει. καὶ ταύτη ὡς εὔπορον γιγνόμενον προσάγειν τῇ
ὅτι λίθοι πολλοὶ ὡς τὸ πέλαγος προβεβλημένοι ἐξ
αὐτῶν τὴν προβολήν. καὶ τούτοις ἀλέξανδρος ἔγνω ἐξ
θαι ἐκ τῆς θαλάττης. ἤνυστο δὲ χαλεπῶς τοῦτο τὸ ἔργ
οἷα δὴ ἀπὸ νεῶν καὶ ὡς ἀπὸ γῆς βεβαίως γινόμενον. ἀλ
τε καὶ οἱ τύριοι ναῦς κατασφεξάμενοι παρὰ τὰς ἀγκύρα
ἐπῆγον τῶν τριήρων καὶ ὑπολαμβάνοντες τὰς κοίνικας τῶν
ρων. ἄπορον τὴν προσβολὴν ταῖς πολεμίαις ναυσὶν
ἦν. ἀλέξανδρος δὲ τριακοντόρους πολλὰς ὡς τὸν ἀριθμὸν τ
φρεγάτας ἐπέσηβεν ἐγκαρσίας πρὸ τῶν ἀγκυρῶν. ὡς ἂν
ἀνασείλασθαι τὸν ἐπίπλουν τῶν νεῶν καὶ ὡς ὕφαλοι κολυ
τὰς κοίνικας αὐτοῖς ὑπέτεμνον. οἱ δὲ ἐλύοντο αὖτε πρὸ
ὡς τὰς ἀγκύρας κρεμάμενοι, οἱ μακεδόνες καθίεσαν, ἐ
μηδὲν ἔτι πλέον τοῖς κολυμβηταῖς γίγνεσθαι. ἐξαλλόμε
βρόχους τῶν λίθων ἀπὸ τοῦ χώματος, ἀνέδουν αὐτοὺς
τῆς θαλάττης, ἔνθα μηχαναῖς μετεφέροντο κατὰ βάθ
ἀφίεσαν. ὅπου ἦν ἔτι προβεβλημένοι βλάπτειν ἔμελ
ὅπου δὲ καθαρὸν ἀπεποίητο τῶν προβολῶν τὸ τεῖχος.
λαχοῦς ἤδη ταύτῃ ἀγῶνας προσῆγον. οἱ δὲ τύριοι πρ
ἄπορον γιγνόμενοι, ἔγνωσαν ἐπίπλουν ποιήσασθαι τ
ρίοις ναυσίν. οἳ κατὰ τὸν λιμένα ἐφόρμουν τὸν
δῶνα τετραμένον. ἐκ πολλοῦ δὴ κατασκευάσαντες τ

τῶ λιμένος ἰσάοις τῶ μὴ καταφανῆ γενέσθ τῶν τριήρων τὴν
πλήρωσιν. ἀμφιμεσέου ἡμέρου οἱ τότε οἱ ναῦται ἐπὶ τὰ ἀνα-
καία ἐβόσκεσθαι ἤθεον. καὶ ἀλέξανδρος ὢν τούτων ἐπαίσθετο ἀπὸ
τῆ ἑτέρα τῆς πόλεως ναυτικῶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπο-
ρον. πλήρωσιν ποιήσασθαι μὲν τριῶν καὶ τετρήρεσι ἤθελε, τρι-
ήρεσι δὲ ἐλάσσεσι, ὡς ἀκριβεστάτοις τε τῶν πλήρωσθαι, καὶ τοῖς
ἀπὸ τῶν κατασκευμάτων μάχεσθαι εὐπετεστάτοις
καὶ ἅμα εὐδιαφθειρέστατοις τῶν ἄλλων ναυτικῶν ἀγώνων. τὰ
μὲν οὖν πρῶτα ἀπέρασε τὴν ἀμφίβολον ἐπὶ μιᾶς νεὼς ἐξ ἑπτὰ-
κωπίδων τὰς κώπας παραφέρουσαν, ὡς δὲ ἐπέρασεν
ἤδη ἐπὶ τὰς κυκλάδας. καὶ ἐγγὺς τῆ Καδμείας ἦσαν. τότε
δὴ δὼ βοῆ τε πολλῆ καὶ ἐγκελεύσει ἐς ἀλλήλους. καὶ
ἅμα τῆ ἀμφίβολα διωτέρως ἐπεφέροντο. διωκόμη δὲ ἐκείνη
τῆ ἡμέρα ἀλέξανδρον ἀπορωτέρους μὲν ἐπὶ τὴν ὀκτήρη.
ᾗ διατρίψαντα δὲ κατὰ τὸ σιωπὸς, διὰ ὀλίγης τὰς ναῦς
ἐπανελθεῖν. οἱ δὲ τύριοι προσπεσόντας ἀπροσδοκήτως
ταῖς ναυσὶν ὀρμούσαις. καὶ τὰς μὲν πάντα κενὰς ἐπι-
τυχόντας, τῶ δυνατωτάτην βοὴν καὶ τὸν ἐπαίανα λαμπροτάτου
ἐκ τῶν παρόντων πλησιαστάτην. τὴν τε κυνηγέσιον τῆ
βασιλέως πεντήρη. σὺν δὲ τῆ πρώτη ἐμβολῆ κα-
τέδυσαν. καὶ τὴν ἀνδροκλέους τῆ ἀμαθουσίου. καὶ τὴν κα-
λουμένην τῆς θεραίνης. τὰς δὲ ἄλλας ὡς ἐν μεγί-
στῳ ἔργῳ θέντας ἔσχολον. ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἤσθετο
τὸν ἐκπλοῦν τῶν τυρίων τριήρων. τὰς μὲν κολ-
πὰς τῶν δὼ αὐτῶν ἑῶν ὄντως ἐκάστη πληρωθῆναι. ἐπὶ
τῶ σώματι τῆ λιμένος ἀνακωχεύειν ἔταξεν. ὡς μὴ
καὶ ἄλλη ἐκπλώσασιν τῶν τυρίων νηῒ. αὐτὸς δὲ πλη-
ρώσας δὲ τὰς δὼ αὐτῶ ἀναλαβών. καὶ τῶν τριήρων ἐς
πόντον πλάσας ὅσα ἐφθήσαν αὐτῶ κατὰ τάχος πλη-
ρωθῆναι περιέπλει τὴν πόλιν ὡς ἐπὶ τὰς ἐκπλωκό-
τας τῶν τυρίων. οἱ δὲ ἀπὸ τῆ πόλεως. τότε ἐπὶ
πλοῖα τῶν πολεμίων κατιδόντας. καὶ ἀλέξανδρον αὐτὸν

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0107
gefördert durch
Baden-Württemberg

ἀπὸ τῶν νεῶν καὶ ὡς ἐξάκουσον, ἦν ὑπὸ Δορύβῳ δωρ-
νων τῷ Ἄρεως δημοσίοις. καὶ ἄλλοις ἐπεκάλουν ὡς τὴν ἀν-
ρηβὶν. οἱ δὲ ὀφίτολα ἀπαθόμενοι τὸν ἀπ' ἀλλων τῶν ἀμφ-
αλλέξανδρον ὑποσεύγαντας ὡς τὸν λιμένα ἔφυγον. κ
βλίγας μὲν τῶν νεῶν φθάναι ὑπεκφυγεῖν. τὰς
κλιόβιν ἀμβαλλεῖν ἐν δὲ ἀλεξάνδρῳ. τὰς μὲν αὐτ
ἄλλας ἐποίησαν. πενθήρεις δέ τις καὶ τριήρεις αὐτῶν ἐκ
τῷ τῶ σόματι τῷ λιμένος ἐλήφθησαν. φθόνος δὲ τῶ
βαρβάρων ἐν πολὺς ἐγένετο. ὡς γὰρ ἤκουσαν ἐκπεπλευκό
ναῦς ἀπανήκοντο ἐν χαλεπῶς ἐπὶ τὸν λιμένα. ὡς ἐπ
μία ἔσι τοῖς τυρίοις ἐκ τῶν νεῶν ὠφέλεια ἦν. ἐπὶ
ἤδη οἱ μακεδόνες τὰς μηχανὰς τῶ τείχει αὐτῶν κα
μὲν δὴ τὸ χῶμα προσαγόμενοι διὰ τάχους τῶ τεί
φδὴν ἦγον ὅτι καὶ λόγον ἄξιον. οἱ δὲ κατὰ τὸ πρὸς
δῶνα μετεστράτευον τῆς πόλεως τῶν νεῶν τινὰς τ
μηχανοφόρων προσῆγον. ὡς δὲ ἐν δὲ ταύτην ἤμελλον ἐ
πρὸς νότον αὖ ἄνεμον καὶ καρὸ αἴγυαλον ἀνέχον τεί
μετεῖναι. πάντη ἀπροσκρούστου τῶ ἔργω. καὶ ἐν τοῦ
πρῶτον κατεβάλοθη τότε τεῖχος ἐπὶ μέγα. καὶ τι
κατηρίφθη αὐτῶ παραφαγὲν. τὸ μὲν δὴ ὄθον ἐπιβαλ
γεφύρας ἢ ἀρέρειπτο τῶ τείχους. ἀπεκρεάθη ἐς ὀλίγ
τῆς προβολῆς καὶ οἱ τύριοι. ἐν χαλεπῶς ἀπεχρέβθ
τῶς μακεδόνας. τρίτη δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρας. νηῒ
τὶ φυλάξας καὶ παραχαλάσας τῶς ἡγεμόνας τῶν
ξαν ὡς λὸ ἔργον. ἐπῆγε τῇ πόλει ἐπὶ τῶν νεῶν
μηχανὰς. καὶ πεῶτα μὲν κατέβαιβε τῶ τείχους ἐπὶ
ὡς δὲ ἀποξέων ὡς πλάτος ἐφάνη τὸ παρερρηγ
μὲν μηχανοφόρους νῆς, ἐπανάγειν ἐκέλευεν. ὁ
ἄλλας ἐπῆγον. αὖ τὰς γεφύρας αὐτῶν ἕτερον. ἀπ
ἐπιβαλῶν ἐπάνω τῶ κατερρηγότος τῶ τείχους. καὶ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0108
gefördert durch
Baden-Württemberg

μὲν μίαν τῶν νεῶν οἱ ὑπαβάσιοι ἔλαβον. ἡ ἑτέρα τάχιστα ἀνή-
χθη. τὴν ἑτέραν δὲ ἡ κοίλη τάξις οἱ ἀδύνατοι καλέ-
σαντες. καὶ αὐτὸς δὴν τοῖς ὑπαβάσιοις ἐπιβοήθει τῇ τάξει,
ἦκεν εἴκοι ἔμελλε. τὰς τριήρεις δὲ πᾶς μὲν ἐπὶ πλείω
κατὰ τὰς λιμένας ἀμφοτέρας ἐκάλουν. ὅπη πρόσ-
φορος τετραμμένων τῶν πυρείων. βιάζονται τὸν εἰς πλέον.
ὅθεν δὲ αὐτῶν βέλη ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενα ἔπιπτον,
ἢ ὅθεν τοξόται ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων ἕφερον· τού-
τας δὲ ἐκέλευον ἐν κύκλῳ περὶ πλησίον τὸ τεῖχος
ἐποκέλλειν ὅπη παρεῖχον. καὶ ἀναπαύων ἐν βρά-
χει ἦσαν τὸ ἐποκέλας ἀπορρίπτει γιγνόμενον, ὡς ταχίστα
θεν βαλλομένους τοὺς πυρείους ἐπὶ τῶ ὕδατι, ἀσφαλέ-
στερος γιγνόμενος, ὡς δὲ ἐπὶ τὸ γνῶτον ἐν βραχεῖ ἀλέξανδρος
προσέσχον τῇ πόλει. καὶ οἱ μὲν ἐπεβλήθησαν τοῦ
τείχους ἀπ' αὐτῶν. ἐνταῦθα ἀνεώσεως οἱ ὑπαβάσιοι
κατὰ τούτους ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ τεῖχος. ὅπερ γὰρ ἀνδρὶ
ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷ τότε ἐγίνετο. καὶ ἅμα
ἀλέξανδρος ἔκτεινε αὐτῶν. τοῦτε ἔργον αὐτὸς καρτερῶς
ἐκόσμησε καὶ θαυμάσιος τῶν ἄλλων, ὅτι μὴ λαμπρὸν ἐν
τῷ κινδύνῳ ἐπολεμεῖτο. καὶ τοῦτο μέγιστον ἦν ἐπιτήδευ-
μα ἀλέξανδρος· ἐλήφθη τὸ τεῖχος χαλεπῶς ἀνύσας
ἀνδρῶν ἀπ' αὐτοῦ τῶν πυρείων. ἐπειδὴ μέγιστον βεβαιώ-
σει καὶ ἅμα. ἐν πόλει ἀποτόμως τῇ μεσοβαΐδι ἑστη-
κότι οἱ μακεδόνες. καὶ ἄδηλον μὴν μέγιστον ἐπιβά-
σει τῆς τάχους. καὶ τοῖς ἀμφοτέρων ἐγκελευόμενον ἐπιβή-
ναι βλαπτὰς λογχῃ ἀποδυνόκαι αὐτῶν. ἐπὶ δὲ αὐτῶν
ἀλέξανδρος ἦγε τὸ τεῖχος δι' τοῖς ἑτέροις, ἀλλὰ
καὶ τῆς τάχους ληφθέντος, οἱ πύργοι οὐκ ἐνεδίδοσαν.
ἀλλ' αἴσιον τῷ ἔργῳ. ἀλλ' ὡδὶ ἐπὶ τὴν ἀλώβην
τῆς τῶν γαζαίων πόλεως, ἥτιστα τόνον ὑπέστησεν.

αὐτὴν δὲ γὰρ ἦν ὃ ὄρος ἐν βάσης τῆς τοιαύτης κρατοῦν
λων, ἃ προσῆκεν ἀλεξάνδρῳ, ἀλλ' ὅτα ὡς ἐπὶ σιδηρᾶ
ἐπαγόμενον. καὶ διὼν τὸν ἐκ πολλοῦ παρεσκευασμένως διαφ
θεὶς χρόνιον πολιορκίας. καὶ τῷ χαρίῳ πισεύων σιήκ
βίᾳ ἁλῶναι. ἔγνω σιὴ διέχειν τὴν πόλιν ἀλέξανδρον. ἀ
χεν δὲ ἡ γάζα. τῆς σιὰν θαλάσσης ἔχουσι σιμάλιστα
καὶ ἐσὶ φασσιώδης βαθεῖα ὡς ἀυτὴν ἡ ἄνοδος καὶ ἀ
λασσα ἡ κατὰ τὴν πόλιν τεναγώδης. πᾶσα σιεγάλη δ
ἡ γάζα ἦν, καὶ ἐπὶ χοῦσα ὕψηλον ὤκησο. καὶ τεί
περιεβέβλητο αὐτὴ ὀχυρὸν. ἐρχάτη δὲ ἐκεῖτο ὡς ἐπ
ἀηγύστιον ἐκ φοινίκης πόλη ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐσπέρας
ξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν. τὴν σιὲν πρω
κατεσκεπασμένην ἢ σιάλισα ἐπίσαστον αὐτῶν ἐφαίν
τὸ τεῖχος, καὶ σιηχανὰς δυσκηγύναι ἐκπέλευεν. οἱ
σιηχανοποιοὶ γνώσιην ἐπεδείκνυντο ἄπορον εἶναι βίᾳ
τὸ τεῖχος διὰ ὕψος τοῦ χωσιατοῦ, ἀλλὰ ἀλεξάνδρ
ἀρεστέον ἐδόκει εἶναι ὕδω ἀπορώτερον. ἐκκλησιάσ
τῶν πολεμίων τὸ ἔργον τῷ παρακαλόγῳ ἐπὶ σιφόγ
τὸ σιὴ ἐλαῖν ἀκρὸν εἶναι οἱ λεγόσιενοι ἐν τῇ ε
νας καὶ ἀν δρεῖον. ἐδόκει δὲ χῶσια ἐκ κύκλῳ τ
λεως χαννύναι, ὡς ἐξ ἴσα ἀπὸ τοῦ χωσιατοῦ ἀπ
ἐν τὰς σιηχανὰς τοῖς τείχεσι. καὶ ἐχώννυτο κατὰ τ
νότιον σιέρος τῆς πόλεως τείχους, ὅπᾳ ἐπισιαχυ
ἐφαίνετο. ὡς δὲ ἐδόκει ἐξεῖς δὲ δυσσέτεως τὸ χ
σιηχανὰς ἐπισιβαλλειν οἱ σιακεδόνες, ἐπῆγον ὡς πρὸ
τείχους τῶν γαζέων. καὶ ἐν τούτῳ δύνασθαι ἀλεξάνδρῳ
σεφάνῳ σιαυτὸν καὶ χαλάρχεσι σιάλλον τοῦ ἀρίστου
ἱεραῖς κατὰ νόσιον. τῶν δορυφορούντων ἀρνίδων
κεφάλαιον ὑπὲρ τοῦ βασιλέως λίθον ἐμβάλλειν εἰς
φυλακὴ

φυλακὴν. ὃν λινα τοῖν κο δοῖν ἔφιεις κ̀ ἀλέξανδρου.
ἤρετο ἀρίσανδρον τὸν φάντιν οἵ τινος οἰωνοῦ. ὁ δὲ ἀποκρί-
νεται. ὅτι ὦ βασιλεῦ τὴν μὲν πόλιν αἱρήσεις, αὐτὸς δὲ
δοι φυλακίαι εἰσὶν ἐπὶ τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ταῦτα ἀκούσας ἀ-
λέξανδρου. τέως ὁ μὲν πρὸς ταῖς μηχαναῖς εἶχεν βέλτιος
αὐτὸν εἶχεν. ὡς δὲ ἐκδρομή τε τῆς πόλεως χαρπεδὰ ἐ-
γίγνετο. κ̀ τύρια ἐπάφιεσαν ταῖς μηχαναῖς οἱ ἄραβες.
κ̀ τοὺς μακεδόνας ἀμυνομένους κατηνδεν. αὐτοὶ δὲ ὑπὲρ
δεξιᾶ τῆ χωρίου ἐβαλλόντο κ̀ ὤνδων κατὰ τὸ τοιητὸ
χώματος. αὐτοῦδε ἦ εἰκὼν ἀπεδὴ ἀλεξάνδρου τῶν μέν-
των, ἡ ἐκκλησία ἐν τῷ ἄγγω ὃν κ̀ ἐπιπλοντωδε τῆς μεν-
τάδ. ἀλλ' ἀναλαβὼν τὰς ὑποθέσεις παρεβοήθει ὅπω
μάλιστα ἐπιέζοιντο οἱ μακεδόνες. κ̀ τότε μὲν ἔδοξε τὸ
μὴ ὃν ἀσφαλὲς φυγῇ ὠθῆναι κατὰ τὸ χώματος. αὐτὸς
δὲ βάλλεται κατὰ πέλτη διὰ τῆς ἀσπίδος διαπρὰς κ̀
τῷ θώρακος εἰς τὸν ὦμον. ὧδ δ' ἄγνω τὰ περὶ τὸ
τραῦμα ἀληθεύοντα ἀρέντιδρον ἔχαιρε, ὅτι κ̀ τὴν πόλιν
δὴ πρήσειν ἐδόκει ἀρισάνδρῳ εἵνεκα. καὶ αὐτὸς μὲν τὸ
τραῦμα ἐπέφαντο χαλεπῶς. ἀφικνοῦντο δ' αὐτῶν
μετακλητοὶ ἀπὸ θαλάσσης αἱ μηχαναὶ, ὧν τύρον
ἦλε. κ̀ χῶμα χωννύναι ἐκ κύκλω πάντοθεν τῆς πό-
λεως ἀκέλευον. εὖρος μὲν εἰς δύο πλέθρα. ὕψος δὲ
ἐκκαίδεκα πηχέων κ̀ διακοσίων. ὡς δὲ αἵτε μηχαναὶ
αὐτῷ ἐκκοιήθησαν. κ̀ ἐπαχθεῖσαι κατὰ τὸ χῶμα. κα-
τεβάλοντο τῷ τείχους ἐπὶ πολύ. ὑπορύσσοντες δ' ἄλλη
κ̀ ἄλλη ὀρυσσόντων κ̀ τῷ ἀφανῶς ἐκφερόντων τὸ
τείχος πολλαχῇ ἠρείπετο ὑφιζὰν κατὰ τὸ χωσθὲν τοῖς
τε βάλεσιν ἐπὶ πολὺ κατεῖχον οἱ μακεδόνες ἀνασ[illegible]λον-
τες τὰς προσαχομένας τῶν τειχῶν. εἷς μὲν τρεῖς βο-
λὰς οἱ ἐκ τῆς πόλεως. ἀκοντιζόντων τε αὐτοῖς πολ-

λῶν καὶ τετρωβοκοσίων. ὅσον ἀντεῖχον τῇ τετάρτῃ
τῶν μακεδόνων τὴν φάλαγγα πάντοθεν προβαγαγὼν ἀλλή-
δροθ. τῇ μὲν νοτιωτάτῃ τὸ τεῖχος κατὰ βάλλει. τῇ
κοπόμενον ταῖς μηχαναῖς καταβαίνει ἐπὶ πολὺ ὥς μὴ ἔχει
ταῖς κλίμαξι τὴν προσβολήν, κατὰ τὸ ἐρειπῶνα ὑπόδυν-
αὐτὴ ἦν κλιμακῶν προσβήγνυσθαι τοῦ τείχους. καὶ ἔρειπε πολλὴ
τῶν μακεδόνων ὁδοὶ τὶ ἀφετῆς μετεπορεύετο. ὅσιοι προ-
αἱρεῖσθαι τὸ τεῖχος καὶ ἐρεῖπε προῶτος νεοπόλεμος τῶν ἐρ-
ρων τῶν ἀγαχιδῶν γένους. ἐπὶ δὲ αὐτῶν ἄλλοι καὶ ἄλλ-
τάξεως ὅσῳ τοῖς ἡγεμόσιν ἀνέβαινον. οὐδὲ δὲ ἅπαξ παρέ-
τινὲς ἔντὸς τῆς τείχους τῶν μακεδόνων κατεκόπησαν
λας καὶ ἄλλας πύλας, ὅθεν ἐπεπτύγχανον. διέτειλε
τὴν σφετεραν πόλιν. οἱ δὲ γαζαῖοι, καὶ τῆς πόλεως δ
ἤδη ἐχομένην δυνεσκότες ὅπως ἐπάσχοντο. καὶ τῖτος δὲ
κάθαρ ἦν εὐπορεῖς εἶναι δόξαν τὸ κυκλώσασθαι τῇ σ
ᾧ τὴν πόλιν δυσχωρίαν καὶ στέγεσθαι ἔγνω περιβόλῳ κ
καὶ κυκλώσασθαι πᾶσαν. ἀρξάμενος δὲ ἀπὸ τῆς ἀσυ
παρεμβολῆς καθὴν αὐτὸς ἐσφετοποιεύσατο ἐπὶ τὴν
τυτέρω καινόπολιν ἦγεν τὸ τεῖχος ἔνδεν. διὰ τῶν κεφ
ἐπὶ τὸ ἑλαιῶν ὄρος. ἅπαν ἀνακάμπτων κατὰ μεσημβρί-
πέρα. τόπος ἐξ ἧς λόφον, ὃν ἐπίκειται τῇ κατὰ θάλα
φάραγγι. κακεῖθεν ἐκκλίνας πρὸς δύσιν εἰς τὴν τοῦ
γῆς κατιοῦσι φάραγγα. σὺν δ' ἦν ἀναβαίνον κατὰ τὸ ἀνω
τῆς ἀρχιερέως συνεκτὸν. καὶ διαλαβὼν τὸ ὄρος ἔνθα π
κηῖοῦ ἐσφετο περιεῖβατο πρὸς λιμενοχόριον ἀκατέρεφ
προβεβλῆσθαι μέχρι κ' κώμης τινὸς ἐσαβαίνοντα οἶκον κα
καὶ σὺν ἀκαίνην τὸ ἡρῶον συνεκτὸν περιέχων κατὰ ἀνα
τῶ ἰδίῳ σφετοπέδῳ δωμῆσαι οἷον ἤρξατο. τὸ μὲν σὺν τ
ἔνδοθ. δὲ ὄντος πεντακόσια καὶ χίλια ἦν. ἔξωθεν δὲ ἀ
περιβολὴ ἑπτακαιδεκάπηχυ τριόκαιδεκα φρεάρια. καὶ τούτων οἱ κύκ

δέκα διωρίζοντο σταδίων. τριβὶ δὲ ὠκοδομήθη τὸ τῶν ἡμιτε-
ρίων. περικλείσας δὲ τῷ τάφῳ τὴν πόλιν. καὶ δύναμιν τοῖς φρου-
ροῖς ἂν καταστήσας. τὴν δευτέραν δὲ ἐπέτρεψεν Ἀλεξάνδρῳ.
τὴν τρίτην δὲ ἕλαχον οἱ τῶν ταγμάτων ἡγεμόνες. ἀλλὰ
καὶ αὐτοὺς ἀποκλείσαντες τοῖς ἰδιώταις τὰς πρὸς διωτηρίαν ἐλ-
πίδας, πάλιν ἤρχοντο χωμάτων. καὶ τοι χαλεπῶς ἀπὸ
τῆς ὕλης διορίζοντες. ἡ μὲν γὰρ περὶ τὴν πόλιν πᾶσαν
τοῖς προτέροις ἔργοις ἐκέκοσμο. διαφόρους δὲ ἄλλην ἀπὸ
ἀντιοχείας σταδίων οἱ στρατιῶται. καὶ πρὸς μόνην ὕψους
τῆς ἀντωνίας κατὰ μικρὰ πάντα πολὺ μείζονα τῶν προ-
τέρων χώματα. καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα ὄντα καὶ τηλικαῦ-
τα διήλθον. δύναμαι δ' ἄλλως ὡς ἐκόντος χειρίσασθαι τῶν πολε-
μίων τὰς πόλεις καὶ τὴν ἐπαρχίαν δόξαν καὶ ὅτως κατὰ
χειρὸς ὑπάρχειν καὶ ἐπαχθῆ ἔργα δι' ἐπικλείστου περιεργάσα-
μο. ἀλλ' ὅ μοι ἂν ἀντέχοντο οἱ πρὸς τούτοις πολιορκήσαντες.
ἐπανελθὼν δὲ ὡς ἔφημεν κατὰ πολὺ τὰ κατ' ἤπειρον ὅπλι-
σόμενα ἔθνη ἠθροίζομεν. καὶ ὅτε τοσοῦτον πολεμίων πλῆ-
θος κατὰ τῶν ἡμετέρων πόλεων ἐκστρατεύει. ὥστε καὶ
πρὸς ἔργα πλεῖσα καὶ μηχανὰς παρασκευάζεσθαι ἑκατον
τοχὸν πρὸς τὰ ἑξήκοντα σαγγανικὰ, ἢ καὶ κριοὺς εἴκοσι.
ἀλλὰ πρὸς σαγγανικὰ μὲν τὸ πλεῖσον δέκα. κριοὺς
δὲ δύο, ἢ καὶ τυχὸν ἕνα, ὠχύρωμαν δοὶ ἔσιν ὧ στρατηγέ,
καὶ τὴν ἄπαντα δύναμιν τοῦ θεοῦ ἐπικαλούμενον. κατανω-
νίκησθε τούτους τῶν ἐν ταῦδε ἀναγεγραμμένων μὴ ἀπολλύντι.
ὅταν γὰρ ἀπορήσωσιν ἕλειν τὴν πόλιν διὰ τῶν προφανῶν
ἔργων. τότε πάντως χρεία χωρήσουν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ἀφανῶν
. καὶ λαθραίων, ἃ πολλοῖς δοῦται τῆς φυλακῆς. πλείσης δὲ
τῆς ἀγρυπνίας. καὶ τῆς πρὸς τοὺς χείρα αὐτοίας. ἃ γὰρ μόνον
διὰ τῶν φανερῶς ἐπιβουλευομένων παραβάλλει οἱ ἐχθροί, ἀλ-
λὰ καὶ διὰ τῶν ἀφυλάκτων μᾶλλον, ἐξ ὧν αὐρίσκουσιν
. καὶ τὰς ἀρδαν ἐαλωκέναι ὑπὸ τοῦ βαβιλέως Ἀντιόχου. καὶ

τὴν ἐν βαγδίαν ἡλιγομάχην πέτραν ὑπὸ ἀλεξάνδρου γραφ
θαν. ἀλέξανδρος γὰρ κατασφαττωθάκτανος δαρεῖον. καὶ ὀρυ
τὸν τῶν βακτριῶν βασιλέα αὐτὰ. τῷ ἤρι ὑποφαινούσῃ χρο
μι ὡς ἐπὶ τὴν ἐρημίαν πέτραν, ἐις ἣν πολλοὶς μὲν τῶν
διανῶν ἀνεπιφοιτητίαν ἐλέγετο. καὶ ἡ ὀρυάρτου δὲ γ
τοῦ βακτρίου, καὶ παῖδες αἱ ὀρυάρτου αὐτοῦ ὡς ἐις ἀνάλ
δῆδεν τὸ χωρίον ἐκεῖνο ὑπερκρεμάτου. ὅτι καὶ αὐτὸς ἀφεῖσι ἀπ
ξάνδρου. ταύτης γὰρ ἐξαμαρτανούσης, ἐκ ἔστι δὲ ὑπολαμβάνειν ἄλλ
τῶν βαγδιανῶν τοῖς νεωτερίζειν ἐθέλουσιν. ὡς δ' ἐπέλαβεν π
μα καταλαμβάνει πάντα ἀπόρρητον ἔσιν προβολήν. φιτίας
κεκοσμημένους τοὺς βαρβάρους ὡς ἐκρόνιον πολυορκίαν. λ
χιῶν πολλὴ ἔτι ἐπῆλθε πάντε προβάβειν ἀπορωτέραν ἐπ
τοῖς μακεδόσι. καὶ ἄγρα ἐν ἀφορονία ὕδατος τοὺς βαρβάρ
διήγων. ἀλλὰ καὶ ὡς προσβάλλειν ἐδόκει τῷ χωρίῳ. καὶ
τι καὶ ὑπάρχον ὑπὸ τῶν βαρβάρων λεχθὲν ἐις φιλοτ
δὼ ὀργὴ ἐμβεβλήκει ἀλεξάνδρου. προκληθέντος γὰρ
βασιν, καὶ προτεινομένης ὁρῶσιν ὅτι δυοῖν ὑπάρχει ἐπ
θοτέρα ἀπαλλαγῆναι παραδοῦναι τὸ χωρίον. οἱ δὲ δυ
βαρβαρίζοντος πλωσὶς ἐκέλευον σφετιώτατον ζητῶν ἄλλ
δρον, οἱ τινὲς αὐτὸ ἐρημοῦσθαι τὸ ὄρος, ὡς τῶν γε ἄλλων
χων. οἱ τινὲς αὐτὸ ἐξαμαρτάνεσθαι δ' δεινὸν ὕραν ὁρῶσιν
ἔνδα δὴ ἐκήρυξεν ἀλέξανδρος. τῷ μὲν πρώτον ἀναβάντι
κα τάλαντα εἶναι τὸ γέρας. δευτέρῳ δὲ ἐπὶ τούτῳ δύ
τερα. καὶ τρίτῳ τὰ ἑφεξῆς, ὡς τελευταῖον εἶναι τῷ πρ
τῶν ἀναβάντι τριακοσίους δαρεικοὺς τὸ γέρας. καὶ τοῦτο δὴ κ
ρυγμα παρώξυνεν ἔτι μᾶλλον. καὶ ἄλλως τοὺς μακεδόν
ὠρεσιφύτους δυσπαράβατον δή, ὅσοι πλησίον ἦν τοῦ
λιοκίαις αὐτῶν μισθοφορήκεσαν ἐις τριακοσίους τὸν ἀρι
καὶ παντάλης μικρὸς δίδησις ἐις αὖ δυνατὰ κατασκευ
αὐτοῖς παρασκευάζεσθαι τῷ κατὰ πηγυύναι αὐτοὺς ἐπ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0114
gefördert durch
Baden-Württemberg

τὴν χιόνα ὅτε κεκινῆται φανείη. καὶ ὅτε ἡ τῆς χιόνος ἔρηρον
χιόνος ὑποφαίνοιτο. καὶ τούτοις καλοδίοις ἐκλίνει ἰσχυροῖς ἐκ-
δήλους τὰς νυκλὸς κρουσώρους κατὰ τὸ ἀποτομότατον τε
τῆς πέτρας καὶ ταύτη ἀφυλακτόντας. καὶ τούτους κατασκάλης κα-
τακηγνύλας, τοὺς μὲν ὡς τὴν ὅτε διεφαίνετο, τοὺς δὲ καὶ τῆς
χιόνος ὡς λὰ σπάλισα δορυφορηθόμενα. ἀνεύλκον δορᾶς αὖ-
τοὺς ἄλλη τῆς πέτρας. καὶ τούτων ὡς τριάκοντα μὲν ἐν τῇ ἀνα-
βάσει διεφθάρησαν. ὅτε δὲ τὰ δώματα αὐτῶν ὡς τάφην
ὡρᾴδη ἐπιφάνεια ἄλλη τῆς χιόνος. οἱ δὲ λοιποὶ ἀναβάντες
ὑπὸ τὴν φᾶν καὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὄρους καταλαβόντες δωδόνας καὶ
τύβιον, ὃς ἐστὶ τὸ σεμνότατον τῶν μακεδόνων, ὅτως αὐτοῖς ἐξ
ἀλεξάνδρου κεκηγγελμένον. πέμψας δὲ κήρυκα ἐμβοᾶσθαι ἐ-
κέλευσεν τοῖς προφυλάττουσι τῶν βαρβάρων. μὴ ἀτρέβειν
ἔτι, ἀλλὰ καταδιδόναι δορᾶς. ἐξανεῴγει γὰρ τοὺς πύλης
ἀνδεῶντας. καὶ ἔρεσσεν ὑπὸ αὐτῶν τοῦ ὄρους τὰ ἄκρα. καὶ
ἄρμα ἔρεσσεν ὑπὸ αὐτῶν τοῦ ὄρους. ἐδείκνυον τὰς ὑπὲρ
τῆς κορυφῆς σεσιωπάς. οἱ δὲ βάρβαροι ἐκλαγόντες τῷ
παρόλῳ τῆς ὄψεως. καὶ πλησιάσαντα εἶναι ὑποπτήσσοντες
τοὺς κατέχοντας τὰ ἄκρα. καὶ ἀκριβῶς ἐκλοκόντας. ἐνὶ
δόξαν δορᾶς αὐτοὺς, ὅτε πρὸς τὴν ὄψιν τῶν ἀλόγων ἐκαί-
νων μακεδόνων φοβεροὶ ἐγένοντο. ἴδοις ἂν ἐκ πλησίον
λευκοπάνη πέτρα τῇ ὀχυρωτάτῃ. αὕτη χορὶς δὲ ἀπότο-
μος πάντοθεν. ἀνοδὸς δὲ ἐς αὐτὴν μία. καὶ αὐτῇ στενὴ καὶ
ἄκ αὐτόφορος. οἷα δὲ παρὰ τὴν φύσιν τοῦ χωρίου κεκοιλαί-
νη. ὡς χαλκῆ εἶναι καὶ σιδηρᾶ ἐγγοῦς. καὶ καθέναι ἀ-
νελθεῖν φάραγξ τ' ἂν κύκλῳ περιέχουσα τὴν πέτραν βαθεῖα.
ὥστε ὁπότε προσάγειν σεσιωπῶν τὴ πέτρα ἤμελλε πολὺ
πρόσθεν αὐτῶν τὴν φάλαγγα εἶναι χωρὶς, ὡς ἐξ ὁπλῶν
ἀσπάσῃ προσάγοντος ἐς προσβολὴν τὸν σεσιωπῶν. ἄλλα καὶ
ὡς ἀλεξάνδρου ἥπτατο τοῦ ἔργου. ὅτου πάντα ὤκετο χρῆναι

κατάτε αὐτῶ καὶ ἐρημερείαν εἶναι. ὡς τοῦτον δὲ τὸν λιμὸν
καὶ αὐτυχίαν προκεχωρήκαι. τίμιων δὲ τὰς ἐλάτας. ἀλλὰ γὰ
καὶ ὑπερήψηλοι ἐλάτλαι εἶσιν ἀν κύκλω τῆ ὄρεως. κλί[μα]
ἐκ τούτων ἐποίει, ὡς κάθοδον εἶναι ἐις τὴν φάραγγα τῆ
τιᾶ. ἐ γὰρ ἦν ἄλλως καταλθεῖν εἰς αὐτὴν. καὶ τὰς [μ]
μέρας αὐτὸς ἀλέξανδρος ἐφευρήκαι τῶ ἔργω, τὸ ἔμπιδ
σρατῆ ἔχαν ἐργαζόμενον. τὰς δὲ νύκλας ἀπέμενεν οἰκω[ν]
φύλακας αὐτῶν παρεμεγάζοντο. περδίκας τε καὶ λαογγα
καὶ πολεμαῖος ὁ λαγὼς, τῶ λοιπῶ μέρει τῆς σρατιᾶς
διανεμαρήνω. ὅπως αὐτῶ εἰς τὴν νύκλα ἀπήκαιτο. ἡ
δὲ τῆς ἡμέρας ἐ πλέον, ἤπερ ἔικοβι πήχεις. καὶ τῆς
τὰς ὀλίγον ἀποδέον. καὶ τοι δυσπαόδης τῆς σρατιᾶς ἐργα
μένης ἦτον, τότε χωρίον ἄπορον ἦν, καὶ τὸ ἔργον ἂν ἀν
χαλεπῶν ἄπορον ἦν, κατιδόντες δὲ τὴν φάραγγα πασ
λως, κατεπήγνυον εἰς τὸ ὀρθότατον τῆς φαράγγος δύγ
ἀλλήλων. ὅθον δύσμετρον χρὸς ἰσχύλα καὶ δυσοχήν
ἐπιβαλλομένων. ἐπέβαλλον δὲ πλέγματα ἐκ λύγ
εἰς γεφύρας πάλισα ἰδέαν. καὶ ταῦτα δυσδρεῦλας
ἄνωθεν ἐπεφόρεσν, ὡς ἐξ ὁμαλῆς γίνεσθαι τῆ σρατιᾶ
προόδον τὴν πέτραν. οἱ δὲ βάρβαροι, τὰ μὲ
χρῶτα κατεφρόνεν, ὡς ἀπόρως πάνλη τῆ ἐγχειρήσει
ὡς δὲ τοξεύματα ἤδη εἰς τὴν πέτραν ἐξικνεῖτο. καὶ αὐτ
ἀδυάλως. ἐποιοῦντο γὰρ αὐτοῖς χρὸς καλύμματα χρὸς
βέλη ὡς ὑπ' αὐτοῖς ἀβλαβῶς ἐργάζεσθαι. ἐκ παγὺς ὁ
ήνης χρὸς τὰ γινόμενα, κήρυκα πέμπει χρὸς ἀλέξαν
δρόμενος ὁ ξυνάρτης δι' ἀνακτέλψαι.

hic desinebat unus exemplar
Casarea Bibliothecae

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0116
gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0117

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0118

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0119

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0120

gefördert durch
Baden-Württemberg

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

βασιλέως Κωνσταντινουπόλεως βιβλίον τακτικὸν,
τάξιν περιέχον τῆς καταφράκτου καὶ χέρσου
μαχομένων.

CONSTANTINI REGIS

Constantinopolis liber de ordinando milite,
et arte instruenda terra mariq; pugnantis.

Λεωσανλίτου βασιλέως κωνσταντινουπόλεως
βιβλίον τακτικόν, τάξιν περιέχον
τῶν κατὰ θάλατταν καὶ γῆν
μαχομένων.

Ὑπολαμβάνω χρήσιμον εἶναι τὸ μνημονεῦσαι ὡς ὀλίγον
περὶ τῆς ἀρχαίας ἐξοπλίσεως τῶν πεζῶν καὶ τῶν
καβαλλαρίων, καθὼς ἀλιανὸς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ
γράψαντες τὰ τακτικὰ λέγουσι. — Τὸ παλαιὸν γὰρ
τῶν καβαλλαρικῶν παράταξιν, ὡς δύο ἐξοπλίσεις ἔσαι,
ὧν οἱ σφενδονῆται. — Τῶν μὲν μίαν καλάφρακτον,
τὴν δ' ἄλλην οὐ καλάφρακτον ἐξώπλιζον· δ': τὸν μὲν
καλάφρακτον καβαλλάριον, πάντοθεν ἀσπὶν καὶ τὸ
ἱππάριον ἀσπίδιον. — Τὸν δ': καβαλλάριον ἐξώπλιζον
λωρικίοις καὶ κλιβανίοις, ἃ διάφορα, ἢ ἀπὸ κράλλων
πεπλεγμένους καὶ παραμηρίους. — Τὸ δ': ἱππάριον
καλάσσεσιν τὰς μὲν κεφαλὰς ἀσπίδι διὰ προ-
μετωπιδίων· καὶ τοὺς τραχήλους ἀσπίσι
διὰ κλιβανίων ἢ λωρικίων, ἢ ἄλλως ὕλης. Ὅλοι
δ' πάντες οἱ καβαλλάριοι οἱ καλάφρακτοι καὶ
οἱ μὴ καλάφρακτοι, οἱ μὲν ἔχον δικουλάρια, οἱ
δὲ μάνδυλα. Οἵτινες καὶ καλάφρακτοι, ὅπλους
ἐγγὺς ἤρχοντο καὶ ἀπὸ χειρῶν ἐμάχοντο πρὸς
τοὺς πολεμίους. Ἄλλοι δ': ἀπὸ μακρόθεν
ἐξέπιπτον ὡς ἄρπαγες τὰ μουλάρια ἢ ὀρθὰ
ἐρχόμενα πρὸς τοὺς πολεμίους, ἢ κύκλω

περιπεφυκότας, οὓς ἔλεγον ἱππακοντίστας. οἱ δὲ, ἔρεικτον μεθ' ὧν τοξεύουσιν. οὓς ἔλεγον ἱππολοξότας. τινὲς δὲ ἐξ ἀυτῶν εἶχον ἐλαφρὰ κοντάρια. καὶ μίαν ἢ δύο ρίψαντες, ἐκεῖθεν ἤρχοντο ἐν χεῖρας καὶ ἐμπολέμουν. ἢ μεθ' ὧν ἀναπεπτυγμένων ἐλαφρῶν κονταρίων. ἢ μεθ' ὧν πεζικῶν ἀνδρῶν. καὶ τούτους ἔλεγον ἐλευθέρους. ἄλλοι δ' πάλιν ἐξ ἀνδρῶν ἐβάσταζον πελίκια μικρὰ, ἔχοντα πάντοθεν ὡς ὀδόντα ὀξέα ἠκονημένα. καὶ τοῦτο μὲν καβάλλαρίους, οὕτως ἐξωπλισμένον οἱ παλαιοὶ ὅσον ἱππεῖν ἐν συντάγματι. τοὺς δὲ πεζοὺς ὡς τρία ἐχώριζον. καὶ τοὺς μὲν ἔλεγον ὁπλίτας. τοὺς δὲ, πελτασάς. τοὺς δὲ, ψιλούς. καὶ τῶν μὲν ἐξοπλισμένων τῶν ὁπλιτῶν ἱππέων βαρυτάτων, παρὰ πάντας τοὺς πεζοὺς, καθὼν ἀλέξανδρος ὁ τῶν μακεδόνων ἱππέων ἀπόστολος. καὶ μὲν σκουτάρια σφογγύλα καὶ μεγάλα, καὶ θώρηκας καὶ λωρίκια. καὶ κνημίδας καὶ περισκέλιδας, καὶ μαχαιρίδια καὶ χαλκόστομα, καὶ κοντάρια μακεδόνικα. εἶχον δ' καὶ σκουτάρια μακεδονικὰ χαλκᾶ σφογγύλα καὶ μεγάλα ὡς πολὺ βαθέα. ἀλλ' κοιλότερα. τὸ δὲ μέγεθος ἀνδρῶν ἦν ὀκτὼ σπιθαμῶν τριῶν. εἶχον δ' καὶ κοντάρια, οὐ μακεδόνικα ἀλλὰ τοὺς ὁπλίτας θώρηκας. τὸ δ' μακεδόνικον κοντάριον ἦν, ὅσον δώδεκα ἀνὴρ κρατεῖν, καὶ κινεῖν εὐκόλως ἀυτό. ἡ δὲ μακεδονικὴ φάλαγξ διὰ τοῦτο ἀναπόνητος ἦν τοῖς

πολεμίους, διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ζεύξεως ἀνίῶν,
ἵσταται δ' ὁ πόλος ἐκκέντρια τόξου ὅπου ἐόηκεν, πέ-
ντε δύο. καὶ ἐβάσαξε τὴν γάρσιδα τὸ μακρὸν
κοντάριον. ὅπερ τινὲς ἔλεγον εἶναι πήχεων δεκάξ.
τὴν δ' ἀλκιδάκα πήχεων δ' καὶ σπιθαμῆς. καὶ τέτρασιν μὲν πήχε-
ῶσιν, ἀπὸ τὸ κεφάλημα καὶ ἀπὸ τὸ ὀπίσω μέρος. οἱ δὲ λοιποὶ
ὅπλων ἐξόπλιζον. θλό·ς· τοὺς ψιλούς, ἀλαφροτάτην πανοπλίαν
πάντας ἐξοπλίζειν ποιοῦσι. οὔτε γὰρ κλιβάνια οὔτε λω-
ρίκια, οὔτε περόξελα, οὔτε χειροψέλια, οὔτε θυρεούς, οὔτε δικα-
νικὰ βαρέα ἴσχον. ἀλλὰ διὰ τῶν ἀπὸ μακρόθεν βέλε-
μνων πολεμοῦσι. οἷον οἱ τοξεύοντες, οἱ ἐκτανυστῆρες,
οἱ λίθους ἐκτείνοντες, τοὺς μὲν ἀπὸ χειρὸς, τοὺς δὲ διὰ
σφενδόνης. σολὰς ·ς· εἶχον οἱ τοιοῦτοι ψιλοὶ, ἰσχυρὰς
καὶ σπιδάς. ἀντὶ κλιβανικῶν, καὶ λωρικίων καὶ τῶν
λοιπῶν. οἱ δὲ πελτασταὶ, εἶχον ἐξόπλισιν βαρυτέραν μὲν
τῶν ψιλῶν ἀλαφροτέραν δὲ, τῶν ὁπλιτῶν. ἦσαν ·ς· καὶ
σκουτάρια μικρὰ. καὶ κοντάρια κοντότερα πολὺ πανὲν
τὰ τῶν ἀκοντιστῶν ἀκρίδας. ἔτινες ἦσαν τῶν μακεδονικῶν
ἐξοπλίσεως. Τοιαῦτα καὶ περὶ τῆς ἐξοπλίσεως ἐστὸ
ἐκείνου στρατιώτου καὶ ἐκ τῶν πολεμίων, καὶ ἐκ τῶν
πολεμίων τακτικῶν διαλεξάμεθ' ἵνα γινώσκης ἀκρι-
βῶς καὶ ἐκλέγῃς τὸ χρήσιμον

Ἱππεῖον ἄρχῃ συντόμως στρατηγικὸς, καὶ τὸ πρὸς ὁρμὴν
λουσι γυμνάζεσθαι περὶ τοῦ πολέμου οἱ καβαλλάριοι
καὶ οἱ πεζοί. χρεώδη γὰρ ἐστὶν συνεθίζεσθαι
πρὸς τοὺς κινδύνους τοῦ πολέμου διὰ τῶν γυ-
μνασιῶν τῆς γυμνασίας. οἱ γὰρ κίνδυνοι τοὺς

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0125
gefördert durch
Baden-Württemberg

ὑπομένουσιν ἐθέλοντες, ποιοῦσιν ἡμᾶς συνεθίζεσθαι καὶ
πρὸς τοὺς κινδύνους τοὺς ὑπερεχομένους καὶ μὴ θελόντας
ἡμῶν. εἰ δ' ἐστὶν ἄνθρωπος ἀγύμναστος ὡς πρὸς πᾶν
εὑρίσκεσθαι πανταχοῦ ἀμαθής. διὰ τοῦτο ὡς καιρὸν
χειμῶνος, εἰ ὡς ἄλλον καιρὸν ὅλε ἐστὶν ἀνοχὴ τοῦ
πολέμου καὶ οὐκ ἐπέρχεται ὁ πολεμιὸς ὡς τὴν πο-
λεμίαν γῆν, ὀφείλει γυμνάζειν ἑαυτὸν, καὶ ποιεῖν
τοὺς στρατιώτας πολεμικούς. καὶ συνεθίζειν πρὸς
τοὺς πόνους. καὶ μὴ ἀφιέναι ἑαυτοὺς ἀργεῖν, καὶ
ῥᾳθυμεῖν. ἡ γὰρ ἀργία, χαῦνα καὶ ἄσθενῆ πο-
εῖ τὰ σώματα. ἡ δὲ ῥᾳθυμία, δειλὰς καὶ ἀνάν-
δρους ποιεῖ τὰς ψυχάς. καὶ ὅταν πολὺν χρόνον
ἀργήσῃ ὁ λαὸς ἐκ τοῦ κόπου καὶ πάλιν ἔλθῃ
ἐπ' ἔργον, ὅλε ἐστὶν ἐκπονῆσαι τὸν κόπον, ὅλε καρ-
ρεῖν ποιῆσαι. ἀλλὰ παρελὰ φεύγει περὶ τῶν
λαβεῖν ποιῆσαι τοῦ κόπου ὃν ἔχει ὁ πολεμος.
ἂν ὀλίγον χρόνον τοῦ τοιούτου κόπου ἀνε-
χωρεῖ τάχιστα. μὴ δυνάμενος ὑπομένειν τοὺς
πόνους καὶ κινδύνους. διὰ τοῦτο καλὸν ἐγὼ
λέγω στρατηγὸν, τὸν διαταττόμενον τοὺς στρατιώ-
τας χρήσιμα ἔργα, τότε ὅτε οὐ καλεσωμεν
ἡμῖν οἱ κόποι καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ πολέμου.

γύμναζε ·ἡ τὸν σφενδόνην, διὰ τῶν τοιούτων τρόπων
καὶ ἐπιτηδευμάτων. καὶ τοξῶται μὲν τοὺς σκοπὸν ἐ||
τοὺς ἵνα ἐκάστων σφετιῶνται τοιοῦτον φορεῖν τὰ
ἅρματα ἀνὼ ἐκβαλὲ μὴ ἄλλου καὶ γύμναζε ἀν||
τοὺς ἀπ μονομαχίαν. βαστάζωσαν ·ἡ· καὶ σκουτάρια
καὶ βαρέα. γύμναζε ·ἡ· αὐλοὺς, ἀπὸ τὸ εἴψαι
ἀπὸ μακρόθεν ἐπτάφωνον, καὶ καλίβαν, ἢ γλυκύφωνον.
τοὺς δὲ ψιλοὺς, γύμναζε οὕτω. σῆσον κοντάριον
ὑψηλὸν ἀπὸ διασήματος καὶ γύμναζε αὐτοὺς
ἀπ τοξεύειν δύτορον. καὶ ἀπ τὸ εἰπεῖν ἀπὸ μα||
κρόθεν ἐπτάφωνον καὶ σφενδοβόλον. γύμναζε ·ἡ·
αὐλοὺς καὶ ἀπ τοπιδήματα καὶ ἀπ δρόμους, καὶ ἀπ
ὁμαλοὺς τόπους καὶ ἀπ δυσκόλους, καὶ ἀπ τρα||
χεῖς. —τοὺς ·ἡ· καβαλλαρίους, γύμναζε ἀπ
τὸ τοξεύειν δωτόρως. —τὸ γὰρ ταχέως τοξεύειν
ὁμοίως τὴν ταχύτατα, καὶ τιναξάσαθαι καὶ κρούειν
ἰσχυρῶς ἀναγκαῖον ἐστὶ καὶ χρήσιμον καὶ
ἀπ τοὺς πεζοὺς καὶ ἀπ τοὺς καβαλλαρίους.
ἔτι δὲ γύμνασον τοὺς καβαλλαρίους, καὶ ἀπ τὸ
τοξεύειν [redacted] πεζοὺς ἀνὼ διασήματος δυνλόμενος, ἤτε
κοντάριον, ἤτε ἀπ ἄλλο τι δυμάδιον. ἀλλὰ καὶ
ἀπ τὸ τοξεύειν δυνλόμενος ἐπάνω ἱππείου τρέ||
χοντος. ἵνα δὲ τοξεύωσιν δυνλόμενοι ἐπάνω
ἱππείου τρέχοντος καθὼς εἴρηται. καὶ εἰπεῖν

δυ ἀρέλιπα μίαν καὶ δύο καλίτας, καὶ βάλλων τὸ
τοξάρην γεγαμμένον ἐς τὴν θύκην ἀνδρῶν. ἢ
ἐς ἄλλην θύκην μικρόλιθον. ἔστι τοῦτο ἀνδρὸ γυ-
ναικεῖον, τρεῖς τὸ χωρῶν γεγαμμένον τὸ τοξά-
ριον. καὶ ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν κονταρίων
ὅταν μεσάζῃ ἐς τὸν ὦμον ἀνδρῶν. γύμνα-
σον δὲ ἀνδρὸς καὶ ἐς τὸ ἔχειν τὰ τοξά-
ρια γεγαμμένα ἐς τὰς θύκας. καὶ κρεμᾶν
μὲν τὰ κονταρία, καὶ δυνατὸν τίθεσθαι
ἀνδρὶ ἐς τοὺς ὤμους ἀνδρῶν. ἔστι λαμβά-
νεσθαι δὲ καὶ τῶν τοξαρίων. ὁμοίως δὲ
γύμναζε ἀνδρὸς καὶ ἐς τὸ ἐπιλύειν ἐς
ἀλλήλους ἄνδρας δύο καὶ ὑπολωρᾶν. καὶ
πάλιν ἐπιλύειν καὶ γυμνάζεσθαι, καὶ
τὸν τύπον τῶν παρακονταρίων. καλὸν δὲ
ἵνα τινὲς τῶν στρατιωτῶν, ἐὰν ᾖ πα-
ρατεταγμένων ἐς τὴν ἰδίαν χώραν γυμ-
νάζεσθαι. καὶ ἐπιδιδόναι τοιαῦ-
τα δὲ πάνω τῶν ἱππαρίων ἀνδρῶν ἢ

τῶν ἱππαρίων ἀυλίων. ἐκ τούτου ἡ ὕλη ἀυξάνεται τὴν ὁδὸν
ἐρχυδιάζονται, ὕλη τὰ ἱππάρια ἀυλίων συνεχίζονται. ἀλλ
ἡ συμβῆ χρονίσαι τὸ σράτευμα ἐις τὸν τόπον ὅπου
συνάγεται ἐις τὸν ἐπιτήδειον καιρὸν ὅλος ὁ σρατὸς, οὐκ
ὀφείλουσιν ἀργεῖν οἱ σρατιῶται, ἀλλὰ μᾶλλον ἐθίζεσθαι
ὡς ἔμπειροι κοπιᾶν καὶ ἐναγρεῖν, ἄλλο τε μὲν ἵνα ἕκαστον
πρὸς ἀλλήλους ὡς ἔπορμεν. ἄλλο τε ἡ ἐις παράταξιν
πρὸς ἀλλήλους. ἄλλο τε ἡ πάλιν ὀφείλουσι ποιεῖν
ἅρματα. καὶ οὐδεμία ἁρμάξη ἀργεῖν ἀυλὸς. Η
Η ἀργία οὐ μόνον νωθρους καὶ ἀνάνδρους ποιεῖ
τοὺς σρατιώτας, ἀλλὰ καὶ σάδιας τινὰς ἀργοῦντας
καὶ παράτημα ἐναντία μιαλοῦσι γυμναζόμενοι
ἡ πρὸς τοὺς ἐκουσίους καὶ ἀυλὸ θαλημάτους κόπους,
συνεθίζονται ἀυκόλως καὶ πρὸς τοὺς ἀβουλήτους. Πα
λοῦνται ἡ ὑπακούειν ταχέως καὶ πρὸς τὰ παρα
γελλόμενα ἀυλοῦ. Καὶ οὐ μόνον καλὰ ἕνα ἕκαστον
σρατιώτην ὀφέλως γυμνάζειν ἀυλοὺς ὡς ἀνωτέρω
ἔμπειρα, ἀλλὰ καὶ τὸν σρατὸν ὅλον, ἵνα συνεθίσθη
τοῦ γινώσκειν ἕκαστον τὸν τύπον ἀυλοῦ. Καὶ ἴσασι
ἐν ἀυλῷ ἵνα ἡ ἀπὸ τῆς ὄψεως καὶ ἀπὸ τῶν
ὁρομάζων γνωρίζωσιν ἀλλήλους. Καὶ συνήθως
πρὸς ἀλλήλους γινόσθωσαν. Καὶ γινωσκέτω ἕις
ἕκασος σρατιώτης, ὑπὸ ποῖον ἄρχοντα ἐσὶ. Καὶ
ἐις ποῖον βάνδον. Καὶ πόσοι ἄνδρες ἀυτὸν ἔχει,
πρόσθεν ἀυλοῦ. Ὀφείλει γινώσκειν ὁ σρα
τηγὸς, καὶ τὰ ταχέα παραγγέλματα τὰ
γινόμενα μετὰ τάξεως παρὰ τῶν ἀρχόντων.
ἤγουν τὰς ἐκσάσεις. ὕλε ἐις πλάτος ὕλης
ἐις μῆκος τῆς παρατάξης, ὀφειλομένας τυκτι
θῆναι. Καὶ πάλιν ὅλαν μεταβολὰς τὰ τάγματα
τῶν ἑκουσίων ἀπὸ δεκάδος ὁρδίνων ἑπτάων.
ἤγουν ἀπὸ ἀνδρῶν διακοσίων πεντηκοντάδος. ὡς
ἄρχοντος ἑνὸς ἑκάστου ὁρδίνου, ἄνδρας δεκάδος.

ἐποίουν ἡ τὸ τοιοῦτον τάγμα τετράγωνον. Ὅτε ἡ εἶχον ποιῆσαι φάλαγγα, εἶχεν ἡ φάλαγξ ἀνὰ πεζοὺς ἄνδρας Δ ς ς καὶ ἐποίουν κεφαλὴν ἐκ ἀνδρῶν καὶ ἔλεγον τὴν μὲν κεφαλὴν, στρατηγὸν, τὴν ἡ φάλαγγα στρατηγίαν. ἡ ἡ τετράγωνος φάλαγξ ἀνδρῶν εἶχε τάγματα ξ Δ. ἔχοντα ὁρδίνους ἀπὸ δεκαὲξ ἀνδρῶν, α κ δ γινομένους, ἄνδρας χιλιάδας δεκαὲξ καὶ τριακοσίας ὀγδοήκοντα. εἶχε ἡ καὶ ψιλοὺς ἤγουν τοξότας, καὶ ῥιπταρισὰς καὶ σφενδοβολισὰς τοὺς ἡμίσεις τῶν σκουταράτων. ἄνδρας ὀκτακισχιλίους ἑκατὸν ἑνενηκονταδύο. Ἴσαλο ἡ καὶ καβαλλάριοι ἀνάμικτοι μετὰ τῶν πεζῶν Δ ς ς. Καὶ ἡ κεφαλὴ ἀνδρῶν, ἐλέγετο στρατηγός. Τοξότους ἐποίουν σκουταράτους καὶ ψιλοὺς καὶ καβαλλαρίους. Καὶ τοὺς μὲν σκουταράτους, παράλατον εἰς τὴν πρώτην παράταξιν. Καὶ ἐποίουν ἀνὰ τέσσαρα μέρη ἐξ ἰσότητος. Εἰς δεξιὸν, εἰς ἀριστερὸν, εἰς μέσον δεξιὸν, καὶ εἰς μέσον ἀριστερόν. Τοὺς ἡ ψιλοὺς ἤγουν τοὺς τοξότας καὶ ῥιπταρισὰς καὶ σφενδοβολισὰς, διὰ τὸ εἶναι γοργοὺς καὶ ἐλαφροὺς, παρέλασσον ἰδίως, ἢ ἐμπροσθεν εἰς τὸ διώξαι τοὺς ἐχθροὺς ἂν χρατιῶσιν, ἢ εἰς τὰ πλάγια ἢ ὀπίσω, τῆς πρώτης παρατάξεως ἢ ὡς εἶχεν ἀνάγκην ἡ χρεία. Καὶ περὶ τούτων ἐποιησάμεν ὅλαν ἐδιάταξιν εἰς τὸν τόπον ἀνδρῶν Τοὺς ἡ καβαλλαρίους χωρίζοντας εἰς δύο μέρη, παράταξιν ἀνδρῶν εἰς τὰ πλάγια τῆς παρατάξεως τῶν πεζῶν. Καὶ ἐκατόνταρχον ἀνάγκαζον τάχους καὶ τὰ τῶν πολεμίων. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐποίουν οἱ παλαιοὶ καὶ παράταξιν ὅλως ἔχοντες ὡς φάλαγγα πλήθους ἀτάκτου καὶ πεζῶν καὶ καβαλλαρίων. Ἡμεῖς ἡ ἀρτίως ἀποπαράταξιν λέγομεν λεπτομερῆ

περὶ τούτων. Οὐ γὰρ ὀνομασίας τῶν τότε φαλάγγων καὶ τῶν ἑταιρειῶν ὡς ἀυτὰς ἀρχόντων. διὰ τὸ ἴσην ἀριθμὸν ἄχρησα καὶ ἀνενέργητα. καὶ μὴ δὲ γνωρίζεσθαι αὐτὰ πρὸς ἄλληλα σταλιῶτου. Διὰ τοῦτο ἵνα μὴ ἀκαίρως, καταδαπανήσωμεν τὸν καιρὸν ἐπὶ τοῖς περὶ τῶν χρησίμων καὶ γνωρίμων. ὁλίγα γὰρ ὄντος ἀριθμοῦ τοῦ σταλιοῦ, καὶ μὴ ἔχοντος ἴσον τὸ μέγεθος πρὸς τὸν τότε σταλιὸν οὐκ ἐστὶν εὔκολον ὁρίσαι καὶ εἰπεῖν, τὸ πόσους ἄνδρας ὀφείλει ἔχειν τὰ τάγματα. οὔτε ἐν τοῖς καβαλλαρίοις οὔτε ἐν τοῖς πεζοῖς. ἵνα μὴ ἡ πᾶσα τάξις ὄντως τῶν διακοσίων πεντήκοντα καὶ ἐξ ἀνδρῶν ἀπαρτίσωσιν ἄρτιοι οἱ παρεπέμπτοντες ἢ ἐμβάλλοντες ἀκαίρως ἐν ἄλλα τάγματα καὶ γινόμενοι προσθήκη εἰς αὐτά, ἐφεθῶσιν ἀνωφελεῖς, ὡς ἄλλοι καὶ μὴ ἔχοντες ἴδιον τόπον. Διὰ τοῦτο ἁρμόζει τὰ τάγματα ποιεῖν, πρὸς τὸ πλῆθος τοῦ καθ' ἡμέραν ἀριθμουμένου λαοῦ. Καὶ ὀφείλει ἕκαστον τάγμα, ἴδιον βάθος ἔχειν, καὶ κόπτειν ἔχειν φρόνιμον καὶ ἀνδρῶν. Λυπάμενον πολεμῶν μετὰ τῆς ἰδίας χειρός. Καὶ οἱ μὲν ὄρθιοι τῶν πεζῶν ἑνὸς ἑκάστου τάγματος, ἐκτείνωσαν εἰς τὸν πόλεμον ἀπὸ δεκαὶξ ἀνδρῶν εἰς βάθος. Ἡ δὲ φάλαγξ μὴ, ἕως πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ σταλιοῦ ἀριθμουμένου. Ἡ δὲ τοῦ ἵππου φάλαγξ κατὰ ὅσα ἔχει τάγματα, κατὰ ὅσους ὄρθιους, ὀφείλουσι χωρίζεσθαι ἐξ ἰσότητος εἰς τέσσαρα μέρη κάθως ἀνωτέρω εἴρηται. Ἤγουν εἰς δεξιὸν οὗ ἄρχει ὁ δεξιὸς ταξιάρχης, καὶ εἰς ἀριστερὸν, οὗ ἄρχει ὁ ἀριστερὸς τοῦτο πάρχης, καὶ εἰς τὰ ἄλλα δύο μέρη

μέρη ὁμοίως ἐκ ἄκρα ἴσαλος, καὶ τὸ βάνδον τοῦ στρατη-
γοῦ. Ἁρμόζει γ' ἵνα κεῖται παρὰ τὴν παραλίαν τῆς
φυλάττῃ ὄπισθεν διὰ βοηθείαν ὀλίγους καὶ σκοπαρίους,
καὶ ψιλούς, ἔχοντας ἄρχοντα ἴδιον. ἢ καὶ στρατη-
γός, ἵνα ποιῇ τόπι ἄρχοντας ἐκ ξενῶν· ἀλλ' γέ-
νηται χρεία ἐκ τὰς ἄκρας τῆς παραλίας ἔξωθεν
τῶν καβαλλαρίων ἢ καὶ ἐκ τὰς ἀμάξας ἢ ἐκ ἄλ-
λους τόπους, ὀφείλουσι συντρέχειν ἐκεῖ μετὰ τῶν ἰδίου
ἀρχόντος καὶ βοηθῶν. — πλὴν ἂν μὲν ἔχῃ τῶν
κδ' χιλιάδων πεζούς, τότε χωρίζει τὴν παραλία-
γὴν ὡς ἑκατὸν ἐκ τέσσαρα μέρη. ἂν γ' ὀλίγω-
τερον ὦσιν οἱ πεζοὶ τῶν κδ' χιλιάδων, μὴ ποιεῖ
δυνάμεις ἐκ τέσσαρα μέρη ἀλλ' ἐκ τρία. ἕκ τὸ μέ-
σον μέρος, ὅπου εἶναι τοῦ στρατηγοῦ τὸ βάνδον, ὅλοι
ὀφείλουσιν ὑπάρχειν καὶ τὰ λοιπὰ βάνδα. — πλὴν
ἐμεῖς ἔχομεν οἱ πεζοὶ πλείονες τῶν κδ' χιλιάδων,
καὶ χάνεται ἡ παραλία ἐκ τέσσαρα μέρη ὡς ἔμ-
προσθεν, χωρίζομεν πρῶτον τὸ ἥμισυ μέρος τῶν
κδ' χιλιάδων. καὶ ἀφορίζομεν ξενῶνας ἐκ ψιλούς.
ἔκαστος γ' χωρισθῆν.

3 φείλει στρατηγὸς φρουρεῖσθαι καὶ συνάξει ἅρματα. καὶ
ἄλλα τινὰ συντριπτὰ ἐκ πεζικὸν καὶ καβαλλαρι-
κὸν στρατῶν, πρὸς τὸ εἶναι ἀεὶ ἀδιάπτωτα καὶ ἕτοιμα
ὅλων χάντων χρεία ἐνῶν. τοῦτο γ' ποιεῖ καὶ
σύναγε τὰ ἅρματα διὰ σεκωτοῦ, καὶ διὰ τῶν
ὑπὸ ἀρχόντων μικρῶν καὶ μεγάλων· πρὸς
τὸ εἶναι τὰ τοιαῦτα ἅρματα καὶ τὰ λοιπὰ, πρὸς
ἐξόπλισιν καὶ ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπὸ τὸν στρατηγοῦ. οἷον·
ξάρια μετὰ θηκαρίων ἐνῶν. ἀξίνας μετὰ κο-
ντῶν. πλατεῖα ἠκονημένα καὶ ἐσφιγμένα.
σκουτάρια μικρά. καὶ ἕτερα μεγάλα, ἀσπί-
δες θυρεοί. ἕτερα σκουτάρια τῶν πεζῶν μι-

κρόμμυα πάλιν τῶν ἄλλων, καὶ ἕτερα διδηρᾶ σφοῦ-
γγάρια διαμπωμένα. Κονδάρια μικρὰ ὑκλάπηκα.
Τὸ γ' παλαιὸν οἱ ῥωμαῖοι καὶ οἱ μακεδόνες, ἦγον
κονδάρια μέχρι πηχῶν δικαίᾳ ἕως ἄρτι ἡ χρεία
οὐκ ἀπαιτεῖ, διὰ τὸ ἅπαν πολὺ βαρὺ καὶ ἀ-
κράτ. Ἕκαστος ἀπὸ τοῦτος τὴν δύναμιν ἀνδρῶν
ὀφείλει βαστάζειν καὶ ἀσπίδα. Σκηνὴ ἐκεῖνο
ἐστὶ καὶ εὔμετρον καὶ χρήσιμον. ἵνα γ' εὐτάκτως
ὁμοίως ῥιπτάρια τριακόσια καὶ ἕτερα τριακόσια
δίφορα, ἕνεκεν ἐὰν μὲν τὸ ἓν μέρος ὠθῶσι,
θέον, ἐὰν γ' τὸ ἕτερον, ὠθοῦσιν ὀπισθάριον κονδαρίου.
Ἔσωθεν γ' μετὰ θηκαρίων σφενδονίνων καὶ βασ-
γίων. Εἶτ' γ' εὐτάκτως καὶ τοξοτικήρια. μαχαί-
ρας μεγάλας καὶ δισσόμους. Λωρίκια μέχρι
ἀσφαλάθων ἀναβορόμενα, διὰ λωρίων καὶ κρικη-
ῶν. Ἐχέτωσαν γ' τὰ λωρίκια θηκάρια δερμά-
τινα. Καὶ ἐν μὲν δυνατὸν, ἔστωσαν ὅλα τὰ λω-
ρίκια ἀλυσιδωτά. Εἰ δὲ μή, ἔστωσαν τινὰ ἐξ
ἀνδρῶν καὶ κεφάλινα. ἢ ἀπὸ δερμάτων ξηρῶν
βουβαλικῶν. Ἐπιλώρικα καὶ ἰμάτια. Κλι-
βάνια διδηρᾶ, ἢ ἀπὸ ἄλλης ὕλης ὡς ἐφικτὸν
κατὰ δύο. Ἀποδέσματα καὶ χειροψέλλια διδηρᾶ, ἢ κρά-
τινα, ἢ ἐξ ἄλλης ὕλης διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας πυ-
ρὰ βραχίονα. Ἀλυσιδωτὰ διδηρᾶ ἐνδεδυμένα ἔσωθεν
μετὰ κεντούκλου. Καὶ ἔξωθεν λωρικὰ τὰ ἀπὸ
κεντούκλων, διπλῶν γινόμενα καὶ ἀνὰ ἀνὰ λωρικίων.
Τοὺς γ' μὲ ἔχοντι διδηρᾶ, κεντούκλα εὐρύχωρα ἐνδύειν
τὰ τῶν σφαιρίων μετὰ τῶν ἁρμάτων. Θωρηκάρια
μετὰ μικρῶν σαγιτῶν καὶ τῶν κοντουρίων ἀνῶν.
Ἀφενδόβολα μετάλα σφενδόνια μεγάλα πυρεκβόλα
καὶ ὕσκας. Λωρόσκα, πέδικλα. Σφυρᾶ διδηρᾶ,
μετὰ καρφίων ἀνῶν. Θωρλία ῥητά. Μετώπια
ἱππαρίων. Σκυτάρια ἱππαρίων, ἢ διδηρᾶ ἢ ἀπὸ

κεντρώκλων. σπάθια ἱππαρίων. ὁμοίως φλάμυλα μεγάλα. φλαμυλίδια τῶν κονταρίων. βάρδα ἕλκοντα διαφόρους χρόας. βύκινα μικρὰ καὶ μεγάλα. ὁρμί-
ματα. ἀξινάρια, φαλκίδια. πριόνια, σκέπαρνα. τριβόλια ἀποδεδεμένα μετὰ σφηκωμάτων. εἰς ἕλα, ρια ἀποδεδεμένα, καὶ σφιγγαλέων. ἁμάξας διαφόρας πρὸς τὸ βαστάζειν εὐκόλους ταῦλα πάντα καὶ σκε, πασμούς. σιδήρεα δὲ καὶ πριόνια καὶ χειρόμυλας, ὀρύγια, σφῦρας, πυάρια. κωφίνους. κιλίκια, καὶ ἄλλο εἴ τι ἂν δυνηθῆς ἐπινοῆσαι πρὸς φύλαξιν ἔξω γυρωθεν καὶ σφιγγαλέην τοῦ φοσσάτου. πλὴν ἔσω καὶ ἐκεῖθεν διαφόλεφον σφὸς εὐκόλως βαστάζειν. ἔχε δὲ καὶ ἑτέρας ἁμάξας ἐχούσας τοξοβολίσκας μαγγανικὰ ἁλακάτια εἰς τὰ δύο μέρη σρεφόμενα. τοξοβολίσκας σμικρούς μαγγανικούς, λεπτουργοὺς, χαλκοῦς μετὰ τῶν ἐφαλτικῶν ξυλῶν. εἰδέρας ἁμάξας λόγῳ ἁρμάτων. εἰδέρας ἁμάξας τὰς βασταζούσας τροφὰς καὶ τὰ ἐκ σφιδόσς ἅρματα. οὗ ἠχρεία ἀσκεῖται. ἔχε δὲ καὶ βορδόνια καὶ καὶ ἱππάρια. καὶ ἀυλὰ βαλλιάρια σφὸς τὸ βαστάζειν τὰς ἐμπιπτούσας χρείας. ἔχε δὲ καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, οὗ ἡ δυνηθεὶς τοῦ φοσσάτου ἀπαλλα-

πρὸς δὲ καταπολέμους, ἔχε μηχανικὸς διάφορα. καὶ σκάλας ξυλίνας δυβάλτας. καὶ ἄλλα μηχανικὰ ἔργα οὗ ἐπινοῆσαι πρὸς δὲ σολαμοὺς καὶ λάμνας, ἔχε καὶ σοῖα μικρά, ἢ καὶ ἀπὸ βαρβαρίων, ἢ καὶ μονόξυλα. ἑτοιμαζον δὲ καὶ τενδας, καὶ ἀλεγγίας ἤγουν ἀσκεπεῖς καὶ διαβρο, χὰς καὶ κώμαλα. οἱ δὲ σφαλιγγοὶ ἐχέ, τωσαν καὶ τὰ χρειώδια ἀυλῶν ἐξωπλισμένα σφὸς σο, λαμον. καὶ ἕλεφα πλοῖα μεγάλα, μετὰ σαλήνης τῆς χρη καὶ τῆς ἐξοσπλίσθως ἀυλῶν σφὸς τὸ δλα σαφαν ἔπεσθαι, καὶ ἄλλα σάλιν σφὸς τὸ βαστάζειν τὰς χρη καὶ τὰ ὅρμαλα. ἀπὸ δὲ σάντων τῶν ἀνωτέρων ἑρμηνέων ἁρμάτων καὶ τῶν λοιπῶν ἕλινα καὶ ὀφύλουσι, τὰ μὲν σαφὰ σοῦ, τὰ δὲ σαφὰ τῶν ἀρχόντων συνάγεσθαι.

τὰ ϳ καὶ τῶν σφαλιωτῶν. τὰ μὲν ὅπλα οἷον σκαφία,
κονταρία καὶ τὰ λοιπά, ἔχε εἰς τὸ ἀμπώσασθαι τοὺς πολε-
μίους. τὰ ϳ ἄλλα, οἱ ἱλωρικὰ, ἐπιλωρικὰ, κλιβάνια,
καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἔχε εἰς φύλαξιν καὶ ὀχυρότητα τῶν
τοιούτων σφαλιωτῶν. τὰ ϳ λοιπὰ εἰς τὴν ἄλλην
χρείαν καὶ ὑπηρεσίαν. καλεξαίρετον ϳ ἔχε
σημείωσιν εἰς τὰ πολεμικὰ ὅπλα πρὸς τὸ εἶναι
πάντα ἡτοιμασμένα καὶ λάμποντα ὡσὰ πρὸς φόβον τῶν
πολεμίων. ταῦτα πάντα προσευξάσθω πρὸς τὸ εἶναι
ἕτοιμα ὅταν γένηται χρεία ἀνῶν εἰς τοὺς ἀγωνιζο-
μένους καὶ τῶν πολεμίων ἵνα μὲ εὐκαιρίαν τό τε καὶ
ἑτοιμάζῃς ἀνῶ, ὅταν παραλάσσειν ὀφείλῃς. ταῦτα δὲ
ἐκ πάντων προετοίμαζε, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα καλὰ
λήθην ἡμεῖν ἀφήκαμεν. εἰ δὲ πλέον τὶ πρὸς ταῦτα
ἐπινοήσῃς, τῷ θεῷ χάρις ἔδω καὶ τῇ σῇ φρονήσει.
πρὸ πάντων ϳ καὶ μετὰ πάντων ἔχε φόβον θεοῦ
καὶ νοῦν ταχύν, καὶ γνώμην σπουδαίαν ἐν πάντι χαιρῷ
καὶ τόπῳ καὶ πράγματι. καὶ πρὸς πάντα παρακάλεσόν
μεθ᾽ σοῦ ἕτοιμον εἶναι. περὶ μὲν οὖν τῆς ἑτοιμασίας
τῶν ὅπλων ὑπεθήκαμέν σοι σφαλιοῦς καθόδου
ἀρξίως ἐμπηνοεύσαμεν. περὶ ϳ τῆς τρακτελίκης καὶ
τῆς μικλῆς τῶν καβαλλαρίων διωλάξεως εἴπωμεν
ὕστερον. ἵνα ϳ πῶς ἂν ἐξοπλίσῃς ἕνα ἕκαστον καβαλ-
λάριον σφαλιώλην, καὶ ὡς τὸν καιρὸν τῆς γυμνασίας
καὶ τὸ θρέμμα, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου. καὶ πῶς
ἐξ ἀναλήκτου ὅπλου ὀφείλει βασάζειν.

Εἰ ἐξοπλισθῆναι τοὺς σφαλιώλας διὰ τῶν ἰδίων ἀρχόντων
καὶ ἑτοιμάζειν τὰ ἐπιτήδεια πρὸς τὸν καιρὸν, ἄνδρα-
χαγαθίας μέλλη πρὸ τοῦ φοσσάτου, ἄνδρα τάξη ὁδῶσαι. ὀφείλου-
σι γὰρ πάντοτε ἐντρεπίζειν τὰ πρὸς τὴν χρείαν τοῦ
στρατεύματος. πρὸς τὸ ἔχειν ἀνδρὸς πάντας καὶ τοὺς ἄρχον-
τας καὶ τοὺς κοινοὺς σφαλιώλας. ἕνα ἕκαστον πρὸς τὸ
μέτρον καὶ τὴν δύναμιν ἀνδρὸς. καὶ μάλιστα τοὺς

ἀρχοντας ἀπὸ τοῦ τουρμάρχου. Κατεξαίρετον δέ, ὅτε σφαλῇ
καὶ τὴν προίκωσιν ὅς. Ἁρμόζει γ' ἕνα ἕκαστον ἄνδρα, ἔχοντα
ἐξόπλισιν ταύτην. Λωρίκια τρία μέχρι τῶν ἀσφαλτάρων
μετὰ τῶν θηκαρίων ἀνῶν. ἵνα γ' ἀναβύρσωνται ταῦτα διὰ
λωρίκων καὶ κρικελίων. Ἐχέτωσαν γ' καὶ καβίδας δύο,
δηρὰς στεφανωμένας λαμπρὰς τσάντολε ἐχούσας ἄνω
εἰς τὰς κορυφάς, τουφιὰ μικρά, ἤγουν λιβρία. Ἐχέτωσαν
γ' ἕκαστος ἀνῶν, καὶ τοξάρια πρὸς τὴν δικαίαν
ἰσχύν, ὅια δύνανται. Ἀλλὰ μᾶλλον γ' ἀπαλώτερα. Τὰ
γ' θηκάρια ἀνῶν, ἔσωσαν πλαλέα. ἵνα ὅπου ἀφ
μόζει δύνανται χωρεῖν τὰ τοξάρια τετραμμένα. Ἐχέτωσαν
γ' καὶ κόρδας ἐκ τριχίδου εἰς τὰ θηκάρια ἀνῶν. Κάκκα
ρα μετὰ ταγίλων καὶ σκεπασμένων. ἀνῶν ἔτι,
τήνια. Χωροῦσι ἀπὸ τριάκοντα ἢ καὶ ἑβδομήκοντα
ταγίλων. Βασταζέτωσαν γ' εἰς τὰ χωτάρια τῶν
τοξαρίων, ῥιτία, καὶ δουβλία. Κραλιέτωσαν γ' καὶ
κοντάρια καβαλλαρικά. Ἔχοντα λωρία εἰς τὴν
μετὰ φλαμούλων. Ἐχέτωσαν γ' καὶ σταθερὰ κρεμά
μενα εἰς τοὺς ὤμους ἀνῶν, καὶ ἄλλα παραμήρια
κρεμάμενα εἰς τὰς ζώνας ἀνῶν. Ὅσοι γ' παλεύω
σιν ἄνισοι οὐκ ἔσονται, ἐχέτωσαν κοντάρια μετὰ σκου
ρίων τριπλῶν. Ἂν δὲ καὶ χειρομάνικα σιδηρᾶ τὰ λεγόμε
να χαρίσιλλα κλιδωνίζει τινὸς πολὺ ἴσι χρήσιμον.
Ἐχέτωσαν γ' καὶ μικρὰ τουφιὰ ἤγουν διβάλλια εἰς τοὺς
στιφελίνας τῶν ἱππαρίων καὶ εἰς τοὺς ὤμους ἀνῶν
ἐπάνω τῶν λωρικίων φλάμουλα μικρά. Καθόσον γάρ
ἐσι καθωπλισμένος ὁ σφαλιώτης, καλὰ τοσοῦτον γίνεται
καὶ εἰς ἀνῶν εὐκινησίαν, καὶ εἰς τοὺς ἀναντίους δειλιᾶν
ἀνδρωνίζει δέ, ἐχέτωσαν δὲ καὶ κλιβάνια σιλτὰ καὶ

λαμπρὰ. καὶ τοξοξελλα καὶ πλεγισῆσας. ὡσαύτως καὶ ἐπὶ
λώρικα. ἵνα ὅταν γένηται χρεία ἐνδύωνται αὐτὰ ἐπάνω τῶν
κλιβανίων. δεῖ γὰρ ἀναγκάζεσθαι πάντας τοὺς νεωτέρους
ῥωμαίους, ὅσοι οὐκ ἔτι διάβηναν τὰ τεσσαράκοντα ἔτη,
φορεῖν τὰ τοξοφαρέτρας. κάντα καλῶς οἴδασι τοξεύειν,
κάντα μή. καὶ γὰρ διὰ τὸ πάντοτε ἀμελεῖσθαι τὴν
τοξείαν νῦν ἐν τοῖς ῥωμαίοις, τὰ πολλὰ νῦν γίνονται
ὀφθαλμοῖα. ἔχέτωσαν δὲ ἕκαστος κατάφρακτα δύο.
ἵνα τοῦ ἑνὸς τυχὸν ἀσχοινώσῃ, ἔχῃ τὸ ἕτερον. οἱ γὰρ
πανοπλίται, ἔχέτωσαν ἀσπίδα τοξάρια. ἐπειδὴ καὶ
οὐκ αἰδάσιν, ἀλλὰ διὰ τοῦ χρόνου μανθάνουσιν αὐτό.
ὅτι ἐστὶ πρᾶγμα χρήσιμον ἐν δυνατοῖς, ἔχέτω ἕκα-
στος καὶ ῥιπτάρια δύο. ἵνα ὅπου ἁρμόζῃ, ῥιπταρίζῃ
εὐκόλως κατὰ τῶν πολεμίων. καὶ τὸν μετὰ καβαλλάριον
στρατιώτην, οὕτως ἐξοπλίσαι. τὰ δὲ ἱππάρια ἐξαιρέτως
τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν λοιπῶν στρατιωτῶν, ἔχέτωσαν
προμετώπια καὶ στηθάρια ἢ σιδηρᾶ ἢ ἀπὸ κεντυρίκλων
ἢ νευρικὰ ἵνα σκεπάζωνται τὰ στήθη καὶ οἱ τραχήλοι
αὐτῶν. ἀδυνατοῦν δὲ σκεπάζωσαν καὶ αἱ κοιλίαι
αὐτῶν. διὰ μικρῶν κοντοκρεμαστάρων ἀπὸ τῶν ἀφελέ-
ων σέλας
ρων τῆς ζωστήρας. ἀπὸ μεγάλων γὰρ κινδύνων
ταῦτα διαφεύγουσι πολλάκις τὰ ἱππάρια. καὶ διὰ βάνδων τοῦ
κεβαλλικεύονται αὐτά. ταῦτα δὲ ὀφείλουσιν ἔχειν καλεφάγιον,
ἵνα παραβασσόμενοι ὑπὸ τοῦ πολέμου ἐμπορῶσι. ἐχέτωσαν γὰρ
καὶ αἱ σέλλαι, ἐπισέλλια δασέα. καὶ τὰ χαλινάρια δὲ αὐτῶν,
ἔσωσαν δασέα καὶ ἰσχυρά. εἷς γὰρ τὰς σέλλας, ἔσωσαν
αἱ δύο σκάλαι σιδηραῖ. καὶ λωρόβοσκον καὶ παστίκλον, καὶ

σελοπούγγιον. πολλάκις γὰρ ἄν γένηται χρεία, χωρεῖ τὸ τοιοῦτον σελοπούγγιον, καὶ ἡμερῶν τριῶν ἢ τεσσάρων ἡμερῶν δαπάνην. ἐχέτωσαν δὲ καὶ τουφία εἰς τὰς ὀπισθοφυλάκας τέσσαρα. καὶ εἰς τὸ κορυφάριον τοῦ ἱππικοῦ, τουφίον καὶ εἰς τὸ ὑπογένειον ὁμοίως. ἁρμόζει δὲ καὶ τὸν καβαλλάριον σταλιώτην, ἔχειν τζικούριον δίσορον. πλὴν τὸ ἓν σῶμα ἀυλοῦ, ἕως ὡς σταδίου ἑτοίμακρον. καὶ τὸ ἄλλο ὡς ξιφάριον κονταρίου μακρὸν καὶ ὀξύ. κρμάσθω δὲ καὶ τὸ τοιοῦτον τζικούριον, μετὰ θηκαρίου ἐκ μαλίτου εἰς τὴν δωληρίαν. τὰ δὲ ἱμάτια τῶν σταλιωτῶν καθ' ὃν λιτὰ ὦσι, κατὰ ῥάσα, κατὰ ἄλλα λιτά, πρασίνας σαλιέα. ἵνα μὴ ἐμποδίζωνται εἰς τὸ καβαλικεύειν ἀλλὰ σκέπωνται μᾶλλον τὰ γόνατα ἀυλῶν διὰ τοῦτων καὶ φαίνωνται εὔμορφοι. δεῖ δὲ καὶ κένδουκλα ἔχειν ἀυλοῦ πολὺ σαλιέα. ἔχοντα καὶ μανίκια σαλιέα. ἵνα ἂν συμβῇ γένεσθαι βροχὴν ἢ ὑγρότερον τὸν ἀέρα, ἕως ἂν εἰσὶν ἐξωπλισμένοι οἱ σταλιῶται. καὶ φοροῦσι τὰ ζωνάρια καὶ τὰ τοξάρια ἀυλῶν, ἵνα ἐνδύωνται τὰ κένδουκλα ἐπάνω τῶν λωρικίων καὶ τῶν τοξαρίων. καὶ σκέπωνται τὰ σῶματα ἀυλῶν, καὶ μὴ ἐμποδίζωνται εἰς τὸ μεταχειρίσασθαι εἴτε τὰ τοξάρια εἴτε τὰ σκουτάρια ἀυλῶν. ἔτι γὰρ καὶ ἄλλον τρόπον χρήσιμα τὰ κένδουκλα εἰς τὰς βίγλας. σκέπωνται γὰρ τὰ λωρίκια, καὶ οὐ βλέπουσιν ἀπὸ μακρόθεν ἀυλὰ οἱ πολέμιοι. χρανίζωνται δὲ καὶ πρὸς τὰς βαγίλας. προσλαβόμεν δὲ ἵνα ἕκαστον τουρμήσιον, ἔχῃ καὶ βρέττανα καὶ ἀξινάρια, διὰ τὰ ἐξ ἀναγκαίου εἶναι τὴν χρείαν ἀυλῶν. οἱ δὲ ἀρχοντες καὶ οἱ σταλιῶται, καὶ οἱ δυναλῶται τῶν θεματικῶν

βάνδων, ἀναγκάζονται τὸ ἔχειν δούλους ἢ ῥιψοθύρεις πρὸς
τὸ δουλεύειν αὐτῶν καὶ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου, ἀπο-
μένειν εἰς τὸ ζούλδον καὶ φυλάττειν τὰ πράγματα αὐτῶν.
Ἁρμόζει δὲ καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ζέγας καὶ τοῦ ἄδρου-
μίου, ἀδρουμιάζεσθαι καὶ ἀπογράφεσθαι καὶ τοὺς τοιού-
τους παῖδας. Καὶ ἀναζητᾶσθαι καὶ τὰ ἅρματα τῶν
σπαΐων. Διὰ τοῦτο καὶ ἁρμόζει παῖδας ἔχειν εἰς
τὸ δουλεύειν αὐτούς, ἵνα μὴ ἀναγκάζονται εἰς τὸν καιρὸν
τοῦ πολέμου καταλιμπάνειν ἐξ αὐτοὺς τῶν σπαΐων
εἰς τὸ ζούλδον. Καὶ ἐκ τούτων γίνωνται ὀλίγοι οἱ κο-
τίωνται εἰς τὸν πόλεμον. Αἱ δὲ ζιτες διὰ πλουτείαν
οὐ δύνωνται ἔχειν παῖδας εἰς δουλείαν αὐτῶν, ἁρμόζει
ἐξ ἀναγκαίου εἰς τοὺς καλουμένους σπαΐους, ἴτε ἐπίτροπος
ἢ τεθοαρχης, ἔχουσιν ἕνα παῖδα τὸν ὀφείλοντα δουλεύειν αὐτοῖς. Τὸν
ἕνατον ἢ τέτταρον ἁρμόζει γίνεσθαι καὶ εἰς τὰ καλιμάρια. Καὶ ἐπί-
τροπος ἢ τεθοαρχης τῶν καλουμένων σπαΐων, ἔχειν καλιμάριον ἕν,
διὰ τὰ λωρίκια καὶ τὰς ζέγας αὐτῶν. Ὀφείλουσι δὲ καὶ αἱ καπ-
φαλαὶ τῶν βάνδων ἑκάστου καλιμαλίου ὁμόχροοι γίνεσθαι. Καὶ
τὰ φλάμουλα ἑκάστης τουρμας, ἢ δρουγγου, ἰδίαν χρόαν ἔχειν.
ὥστε μὴ παραλάσσειν ἓν καὶ μόνον φλάμπουλον εἰς τὴν τουρμαν
ἢ εἰς τὸν δρούγγον. Ἀλλὰ μίαν ἑκάστης τουρμας, καὶ ἑτέ-
ραν ἑκάστου δρούγγου τὰ φλάμουλα ὁμόχροα εἶναι. Διὰ δὲ τοῦ
γνωρίζειν εὐκόλως ἑκάστου καλίγια τὸ ἴδιον βάνδον ἁρμόζει.
ἄλλα παραλάσσειν τὰ ἴδια σημάδια ἔχειν τὰς καπφαλὰς
τῶν βάνδων γνωριζόμενα εἰς τοὺς σπαΐους. Ὧδε τὸ γνω-
ρίζεσθαι αὐτὰ ἐκ τούτων, καὶ εἰς τὰς τουρμας, καὶ εἰς τοὺς
δρούγγους, καὶ εἰς τὰ βάνδα. Τὰ δὲ τῶν τουρμαρχῶν
δεῖ παρεμφερῆ εἶναι καὶ φάτρα, ἵνα ἀπὸ μακρόθεν

γνωρίζωσι εἰς τὸν ἴδιον λαόν. Κελεύομέν σοι ὁ σπαθηγὸς κ
δέρματα βασάζειν ἐκ περισσοῦ. ἐξαρέτως τοξάρια καὶ σαγ
ἵνα ἐὰν λείψωσιν εἰς τὸν πόλεμον γένηται ἀναπλήρωσις
ἀυλῶν. Ὀφείλουσι δὲ καὶ οἱ σπαθῶται, ἔξωθεν τῶν βοιν
ἐπιφέρουσιν εἰς τὰ λωρίκια, ἔχειν καὶ ἕτερα θηκάρια
δερμάτινα ἵνα ἢ ἐν καιρῷ πολέμου, ἢ ἐν καιρῷ κου
βασάζωσιν ὁπλοδοκουρβίων εἰς τὰ λαγόρια τῶν ἵππ
καὶ ἂν συμβῇ πολλάκις τροπὴ ὅπερ ἀπευχόμεθ
μίαν ἡμέραν οὐ δύνηθῇ ὁ σπαθηγὸς εὑρεῖν τοὺς ἔχοντ
χρείαν ἵνα μὴ ὦσι γυμνὰ τὰ λωρίκια καὶ θρίοντες κ
θρίοντες οἱ σπαθῶται φορῶσιν ἀυλὰ διηνεκῶς καὶ κοπ
ἔχοντες τοῦ βαλλεῖν ἀυλά. Ἁμὴ δὲ μέλλῃ ποιεῖσθαι
τοῦ ὁ σπαθηγὸς καὶ χωρὶς χειμῶνος ἀργῆσαι εἰς τὸ
ἵνα οἱ ἔχοντες ἑκάστου τάγματος ποιῶσι καλαγράφην
τὸν λαὸν τὸ, ποσῶν ἑππαρίων, καὶ ποίου εἴδους, καὶ
δέρματος εἰς ἕκαστος σπαθώτης ἔχει χρείαν. Καὶ ἐὰ
οὐκ ἔχῃ ἡ χώρα πρὸς τὸ χωρηγῆσαι ἀυλὰ εἰς ἅ
τοῖς σπαθίοις ἵνα φέρῃ ἀυλὰ ὁ σπαθηγὸς εἰς τὴν
τῶν ἀπὸ πραγματειώτων τινῶν, πρὸς τὸ εὑρίσκειν
τὸν σπαθὸν εἰς ἀγορᾶν. Καὶ μηδὲ τοὺς ἐντοπίους ἐ
πόλεως, μήτε τοὺς σπαθίους ὑπερεῖδῃ εἰς ἀχρήστ
ἐπεὶ ἐστὶ τὸν καβαλλάριον σπαθίων ἐξωπλίσαι, ἐπ
ἀπάνω καὶ περὶ τῆς δεούσης ἐξοπλίσεως τοῦ πε
σπαθίου

πῶς δεῖ τὸν σπαθηγὸν ἐξοπλίζειν τὸν
πεζὸν σπαθίωτην

Ἐξοπλίσαι τὸν πεζὸν σκουταράτον, ὥστε ἔχειν σπαθίου,
κοντάριον, σκουτάριον. Ὅταν μὲν ἡ χρεία, ποιμάσαι

ὅτιες λέγατ᾽ θυρεὸν· ἢ δὲ μὴ σρογγύλον, τρίγωνον· τὰ δὲ σκουτά,
ρια ἔχωσαν ὁμόχροα, ἢ ἑνὸς ἑκάτου μέρους, ἤγουν τοῦ ἀριστεροῦ
μέρους, ἵνα ἔχωσι μίαν χρόαν· καὶ τοῦ δεξιοῦ πάλιν ἄλλην.
καὶ τοῦ μέσου μέρους ἄλλην. ἢ ἑνὸς ἑκάστου τάγματος,
ἵνα ὦσιν ὁμόχροα ὡς εἰρηκ᾽ τὰ σκουτάρια. ἔχετω γ᾽ ὁ τε
χὺς· καὶ καστίδαν ἔχουσαν ἄνω ὡς τὴν κορυφὴν καὶ τουφίον
μικρόν. ἔχειν γ᾽ ἀύλους καὶ σφενδόβολα, τετκούρια δίτομα.
τὸ μὲν ἓν σόμα, ὡς σπαδίον ἑτοιμάκερον. τὸ δ᾽ ἄλλο, ὡς
κοντάριον ξιφάριον. ἅτα βασανόμενα τὰ τοιαῦτα τετκούρια
μετὰ θηκαρίων δερματίνων. ἢ ἕτερα τετκούρια ἔχοντα τὸ
μὲν ἓν σόμα, ἵνα κόπτῃ· τὸ δὲ ἄλλο, σρογγύλον. ἢ
ἕτερα τετκούρια δίτομα ὡς τάξιν στερεκίων. οἱ δὲ ἵπποι
λεκτοὶ τοῦ ὀρδίνου, ἐχέλωσαν λωρίκια. εἰ μὲν δυνατόν,
ὅλοι· εἰ δὲ μή, οἱ δύο οἱ στρῶτοι τοῦ ὀρδίνου. καὶ ὡς
τοὺς τοῦ λωρικίου, φλαμουλίσκια μικρά, ἐκτέλωσαν γ᾽
καὶ χαιρομάνικα ἤγουν χαιρόψελλα τιθητὰ καὶ ξύλινα.
καὶ στοδόψελλα, ἤγουν χαλκόδουβα ταῦτα ὀφείλουσιν ἔχειν
ἐξαιρέτως οἱ ὡς τὰς κεφαλὰς καὶ ὡς τὰς οὐρὰς τῶν
ὀρδίνων ἱσάμενοι. καὶ τοὺς μὲν σκουταρίους, οὕτως
ἐξοπλίσθων. οἱ γ᾽ ψιλοὶ ἐχέλωσαν τοξοφαρέτρα ἀνα,
φασταλόμενα ὡς τοὺς ὤμους ἀύλων, ἔχοντα κούκουρα με
γάλα χωροῦντα ἀπὸ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα βαγίδων.
ἐχέλωσαν γ᾽ καὶ σωληνάρια ξύλινα μετὰ μικρῶν βαγίδων
καὶ κουκούρων μικρῶν. ἀύλαι δὲ αἱ βαγίδαι καὶ ὡς τοῦ
λὺ διάσημα εἰπτοντάγ διὰ τῶν τοξαρίων καὶ τοῖς ἐχθροῖς
ὦ χρησιμεύουσιν. οἱ δὲ ἄτιμοι πρὸς τοξείαν οἱ μὴ
ἔχοντες ἐσπάθια, ἐχέλωσαν ἐσπάθια. ὡσαύτως ἐχέ
τωσαν οἱ ψιλοὶ καὶ σκουτάρια μικρὰ σρογγύλα· ὅπερ
δερβόλα τετκούρια, ὅμοια τῶν κονταρίων ὡς εἶπον
εἰρηκ᾽. ἀναβασανόμενα ὡς θηκάρια δερμάτινα. τὰ δὲ
ἱμάτια τῶν στρατῶν πάντων ἔστωσαν κοντά, μέχρι τῶν
γονάτων ἀύλων. ἐχέλωσαν δὲ ἀδωνάτον, καὶ ἐσπλώ
ματα· τὰ δὲ ὑποδήματα ἀύλων μὴ ἐχέλωσαν ἐμ

πρὸς ἀυλῶν καλὸν δὲ ἐστὶν ἵνα καὶ διὰ μικρῶν
καρφίων ὀλίγων καθηλῶνται. πρὸς τὸ ὑπουργεῖν πρὸς
τὸν. χρήσιμα γὰρ αὐτὰ ταῦτα καὶ ἀξαιρέτως εἰς τὰς
δαπορείας. τὰς κουρὰς γὰρ ἀυλῶν, γίνεσθαι κοντὰς
μὴ ἔχων ἀυλοὺς μακροὺς τρίλας, χρήσιμον δὲ ἐστι. καὶ
τοὺς μὲν πρὸς στρατιώτας, ἄνδυλον, καὶ ἐξόπλιον
ὄυλω. πρὸς γὰρ τὸ βαστάζειν τὰς χρείας ἀυλῶν. καὶ
ἅμα πρὸς τὸ ἵνα ἀσφαλιάν καὶ φύλαξιν τῶν τοιούτων
πρὸς ἀυλῶν, ποίησον ἁμάξας δίφρους καὶ γοργὰς, καὶ
δεκαρχίαν. ἤγουν καλὰ κοντουβέρνιον μίαν καὶ μὴ τὴν
ἄρ γὰρ ὦσι περισσότεραι καλὰ εἰς ἕκαστον κοντουβέρνιον
αἱ ἁμάξαι ἀργοῦσι. καὶ περισσότεροι στρατιῶται ἐ
ρικοπόμενοι ὡς ἀυλάς. βαστάζω γὰρ μία ἑκάστη ἁμά
χαρόμυλον, ἀξίνην, σκέπαρνον. τρίοντα, ἀρ
για δύο σφύρας. τυάρια δύο. κώφινον, κυλίκια.
φαλκίδιον. τζικούρια βοζδούκια. ματζούκια. γίνε
γὰρ ἴσως καὶ τούτων χρεία τοῖς στρατιώταις. σριθά
λια ἀποδεδεμένα μετὰ λεπτῶν σφηκωμάτων ὡς ἥ
ριον σιδηροῦν διὰ τὸ εὐκόλως σωάγεσθαι αὐτά. ἔχε
γὰρ καὶ ἑτέρας ἁμάξας βαστούσας τοξοβολίσκους καὶ
σαγίτας ἀυλῶν. καὶ μαγγανικὰ ἁλλαξάλια στρεφόμενα
γύρωθεν. ἔχε γὰρ καὶ μαγγανικούς, καὶ λεπτουργοὺς, καὶ
χαλκοῦς. καὶ σῶον ἀυλοῦς ἔχοντα τόξον. ἔχε γὰρ καὶ ἑτέρας
ἁμάξας βαστούσας τὸ ἁρπαμεῖτον. τὰ γὰρ κοντουβέρνια
διὰ τοῦτο ἀπὸ παλαιῶν καὶ νέων στρατιωτῶν ὡς ἀνωτέρω
εἴπομεν ἁρπάζειν γίνεσθαι. ἵνα μὴ μόνοι οἱ παλαιοὶ τὰ
στασσόμενοι, ὦσιν ἀδύναλοι διὰ τὸ γῆρας, μήτε μόνοι
οἱ νεώτεροι ὄντες εὐρισκόντων ἄτακτοι, ὡς μὴ ἔχοντες

ὦσιν

πῶλον, οὕτως ὀφείλουσι χωρίζεσθαι τὰ βάνδα ἀπὸ ἀνδρῶν τρια-
κοσίων. ἂν ἡ πολὺν ἔχῃ σρατὸν ἐχέτω τὸ βάνδον ἄνδρας
τετρακοσίους. ἂν ἡ ὀλίγον ὑπάρχῃ ὁ σρατὸς ἐχέτω τὸ βάνδον
ἄνδρας διακοσίους — μηδὲν μήτε πλέον τῶν τετρακοσίων
ἀνδρῶν παραχωρήσῃ ἔχειν τὸ βάνδον, μηδὲ πάλιν ἔλαττον
τῶν διακοσίων, κἂν ὀλίγον ὑπάρχῃ καὶ πολὺ ὁ σρατός.
κάλλιον δὲ εἶναι τὸ μέσον. ἤγουν ἵνα ἔχῃ τὸ βάνδον ὡς
πλησίον, ἀνδρας τριακοσίους. — τὰ ἡ βάνδα τοῦτα, ὀφεί-
λουσι σώζεσθαι. καὶ ποιεῖσθαι ἐκ δρουγγους, καὶ τοξό-
ται ἐκ τοξῶν καὶ δρουγγαρίους, χρησίμους ἂν δρόμους.
φρουρίους τοπίους καὶ ἐυτάκτους, ἐναρέτους δὲ καὶ
ἐμπείρους. ἐι δυνατὸν μαθόντας καὶ γράμματα
καλλιγράφους καὶ ἐυτάκτους ἐδυνατὸν, καὶ ὠφελίμους
καὶ ἐυτρόπους. — τοὺς ἡ δρόγγους τούτους, πάλιν
σώζεσθαι καὶ ποιεῖσθαι ἐκ τῶν μαστίκων. καὶ ποιεῖσθαι
κοῦρσον μετὰ προσοχῆς τῆς βασιλείας ἡμῶν τουρμάρ-
χας φρουρίους ὁμοίως καὶ ἐυτάκτους, ἐναρέτους δὲ καὶ
ἐμπείρους ἐι δυνατὸν μαθόντας καὶ γράμματα. καλλιγρά-
φους τὸν τὸν μέλλοντα ἔχειν τὴν μίσθην τουρμάρ. ὅσιος
καὶ σρατηγὸς ἂν λείψῃ τὸν τοῦτον κοῦρσον καὶ τὴν
ἐξουσίαν πᾶσαν ποιεῖσθαι ὀφείλει κἂν ἀναπληροῦν. οὕτως
ἐσὶν ἀναγκαῖον χωρίζεσθαι τὸν σρατηγὸν εἰς τουρμάρ-
χας, ἤγουν εἰς τρία μέρη εἰς μέσον, εἰς ἀριστερὸν
καὶ εἰς δεξιόν. διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ οὐκ βάνδον ὅπου
ἔχει ὁ κόμης πλέον ὡς χιλίων τῶν τετρακο-
σίων ἀνδρῶν ἔχειν. οὐκ δρουγγος πλέον τῶν
τετρακοσίων. ἂν ἡ τουρμόβλεον ἔχῃ σρατὸν
καλὸν ἐσὶν ἵνα ὁποιονδήν τῶν πραιτωρίων δυνάμεων
ποιήσῃς πρόκριτον. τοῦτο δὲ

εἶναι αὐλὴν εἰς βοήθειαν τῆς πρώτης. ἵνα γὴ ποιήσῃς καὶ πολλ
φύλακας καὶ ἐγκρύπτας. ὁμοίως ἵνα ποιήσῃς καὶ περικεφαλ
πρὸς τὸ κυκλῶσαι τοὺς πολεμίους. μήλε γὴ εἰς τοὺρρας
εἰς τοὺς δρούγγους γένηλαι προσθήκη. ἔστωσαν ἀν ἔχωσι πλ
περιπόλεμον οὖ ἱστορίαν, γένονται μεγάλα, καὶ ἐξαπολοῦνται ἐ
πολύ· καὶ οὐ δυνανται ἀκούειν. οὐδὲ ποιεῖν εὐκόλονται παρ
μάλα. καὶ ἐκ τούτου γίνεται σύγχυσις. παραινέσωμ
ἄλλο χρήσιμον. μὴ ποιῇς τὰ βάνδα ὅλα ἴσα ἵνα μὴ μαθ
οἱ ἐχθροὶ τὸ πόσα βάνδα ἔχεις, καὶ ἐκ τούτου ψηφίζωσι κ
εὐρίσκωσι τὴν ποσότητα τοῦ στρατοῦ ὅλου. ὅταν προέξετ
κὶς μεγάλας βλάβας. διὰ τοῦτο καλὸν ἐστιν ἵνα ποιῇς
μικρότερα βάνδα, καὶ μεγαλύτερα. διὸ καὶ χρήσιμον πολλ
κεφ ἐστίν, ἵνα μαθήκασιν πάγμα μίσγῃς δύο βάνδα. καὶ ποιῇ
αὐλὰ γίνεσθαι βάνδον ἕν, εἰς τὸν καιρὸν τῆς συμβολῆς τοῦ π
που. μεγάλα γὰρ φαινόμενα, ποιοῦσι φόβον εἰς τοὺς πολε
ἀρμόζει γὴ χωρισθῆναι ἀπὸ ἑκάστου βάνδου διὰ τὰ ἐξ ἀνάγκ
μανδάλα, καὶ μανδάτορας ἀργύπους καὶ γοργοὺς καὶ φρ
καὶ λαλοῦντας ἀν ἐνδέχηται καὶ διαφόρους γλώσσας. ὁμοίω
ὀφείλουσιν ἀφορίζεσθαι καὶ χωρίζεσθαι καὶ βουκινάτορες κα
μιὰ μέρος. τοξοτικοὶ σαγιτοποιοὶ, καὶ οἱ λοιποὶ. ὅσοι κ
σωπείαν εἰς τὰς τοῦ φοσσάτου χρείας ἐνεργοῦσι. λ
γὴ καὶ τινὰς τοὺς ὀφείλοντας σωζέσθαι τὰ εὑρισκόμενα
τῶν ἀπολλυμένων. καὶ ἀποδίδοται τοῖς κυρίοις αὐτ
ὥστε γὴ ἐπὶ τοῦ τούλδου τῶν καβαλλαρίων ἱστορῶ,
χωρίσῃς τὸ ὀφίλοντα αὐλὸ κράζειν ἄρχοντα, οὕτω καὶ ἐ
τοῦ τούλδου τῶν πεζῶν ἀρχαὶ ἀφορίζεσθαι τινάς. Ὀφίλ
ὀφείλουσι κράζειν τὰς ἁρπάξας, καὶ ποιεῖν διὰ τῶν τρομπ
καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν, τὴν φύλαξιν καὶ ἀσφάλειαν τ
στρατοῦ, καὶ περιορίζειν, καὶ περικυκλοῦν τὸ στράτευμα
ἔστωσαν δὲ ὡς τρία μέρη ἐχωρίσαμεν τὸν στρατόν, οὕτω κ

ἐν μέρος ὁ ὀφείλων ἄρχειν, εἶς τροῦλος. ἔσωθεν ἡ σημά,
δια εἰς τὰ τῶν ἁπαξῶν βοΐδια ἐντὸς ἑκάστου μέρους τρεῖς
τὸ ἕνας φανερὰ ἐκ τῆς χροιᾶς τοῦ σημαδίου λαοῦ. καλὸν
ἡ καὶ τῆς τοιχικῆς παραλήξεως ἐμπιάθημεν. δεῖ δὲ καὶ
περὶ τῶν σωτηρίων τῶν στρατιωτικῶν διορίσασθαι.

Περὶ τῶν σωτηρίων τῶν ἑκάστου τῶν
στρατιωτῶν τιμωρεῖται, ὅταν ἁμάρτῃ
ἀλλαχόθεν: —

ἀπολυθῇ στρατιώτης εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἡμέρας ἀνακαι-
ρίας, ὅτε οὐκ ἔστι ταξιώτην καὶ περιφρονήσῃ, καὶ οὐκ ἀσπάσῃ
ταῖς τὰ ὅπλα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀναγκάσῃ αὐτὸν ὁ δεκάδαρ-
χος ἵνα κλῃσταῖς αὐλᾷ, οὐ φανερώσει ἡ τοῦλο καὶ τρεῖς
τὸν ἄρχοντα αὐτοῦ, τυπτέσθω, καὶ ὁ δεκάδαρχος καὶ ὁ στρα-
τιώτης. οὐχ ὑπακούσῃ τις τῷ ἰδίῳ ἄρχοντι,
τυπτέσθω καὶ τοὺς νόμους. ζημιούσθω τὶς στρατιώτην
ἢ δημοσίαν, ἵνα ἀντισπάσῃ αὐτὸ εἰς τὴν διπλοῦν χαμά-
λη τοῦ ὁ στρατιώτης. καὶ ὡς ἔτι διαβαίνει ὁ ἄρχων ἢ
ὁ στρατηγὸς ζημιούσθω δημοσίαν, καὶ οὐκ ἀποδώσει αὐτῷ με-
τὰ τροφαιρέσεως τὴν ζημίαν, παρεχέτω αὐτὴν εἰς τὸ διπλοῦν
ταλαιπώρει τὶς εἰς καιρὸν πολέμου χωρὶς ἀπολύσεως
τοῦ στρατοῦ ἀπολύσῃ στρατιώτην ἀποκτείσθω νομίσματα τρι-
κοντα εἰς καιρὸν δὲ παραχέσῃ φύλαν ὁ στρατιώτης,
δυὸ ἢ τρεῖς μῆνας ποιῶν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. εἰς καιρὸν
δὲ εἰρήνης πρὸς τὸ διάστημα αὐτοῦ, λαμβανέτω καὶ τὸν καιρὸν
τῆς ἀπολύσεως ὁ στρατιώτης. ἂν καὶ σπεισάσθῃ τὶς
πόλιν ἢ κάστρον εἰς παραφυλακὴν καὶ προδώσει αὐτὸ, ἢ
χωρὶς κινδύνου πρὸς τὴν ζωὴν ἀναχωρήσῃ ἐξ αὐτοῦ δυνά-
μενος ἐκ δικῆς αὐτὸ, κεφαλικῇ ζημιᾷ ἀποκτείσθω.
ταῦτα τὰ ἐπιλείποντα εἰς καιρὸν γυμνασίας συνηρημένων
τῶν στρατιωτῶν καὶ εἰς ἄλλον δηποτε καιρὸν ὀφείλουσιν

ἀναγινώσκειν ἡμᾶς προσεῦξαι ὑπὲρ τὸ γινώσκειν ὑπὲρ
τοὺς σχολιώτας, καὶ τοὺς ἀρχοντας ὑπερ. ἀρμόζει γ· περὶ τῶ
αὐτοῦ καὶ τὰ λοιπὰ ἐπιτίμια. Ὅσα ὀφείλουσιν ἐν τῶ κ
τοῦ πολέμου ἐξ ἀναγκαίου φυλάττειν. ἔστε καὶ ἀν
νώσκοντας ἐφ' ὑπερ συντάξουσι τὰ συντάγματα. ἐὰν ἡμ
Σχολιώτης ἐν καιρῶ παρατάξεως καὶ πολέμου κα
τὸ βάνδον ἢ τὴν τάξιν αὐτοῦ, καὶ ἡ φυγὴ ἢ προσπ
ἀπὸ τοῦ τόπου αὐτοῦ, ἢ ἀν πεσῆ ἐχθρὸς, καὶ ἐπάρῃ τ
ἄρματα αὐτοῦ, ἢ καὶ δεθῆ ἐν ἐπιδιώξει τῶν ἐχθρ
ἢ ἁμπῆ ἐν τοῦλδον, ἢ ἐν φοσσάτον ἐχθρῶν κελεύομ
ἐπαίροντας ἐξ αὐτοῦ. Καὶ διδόντας ἐν τὴν κουτόπλα τῶ
κλος. διὰ τὸ παραλῦσαι αὐτὸν τὴν τάξιν. καὶ
βουλῶσαι τῶν ἑταίρων αὐτοῦ. ἐν καιρῶ διηγεῖσ
παραλαγῆς ἢ συμβολῆς πολέμου γένηται πρώτη χωρ
ξυλόγου τινὸς καὶ φανερᾶς αἰτίας, κελεύομεν ἵνα οἱ ἐξ
τας τοῦ φυγόντος πρῶτον τάγματος καὶ καταλιποῦσι
μέρος αὐτῶν ἐν ὁ ἐλάχιστον χωρίζοντας τῶν δέκα ἕ
καὶ τοξεύοντας ὑπὸ τῶν λοιπῶν ταγμάτων. ἕως κ
σαντες τὴν τάξιν, καὶ ἄπιοι τῆς τοιαύτης γενόμενοι.
συμβῆ τινὰς ἐξ αὐτῶν πληρωθῆναι ἐν αὐτὴν τὴν ὥ
λὴν τοῦ πολέμου, ἐκεῖνα ἔσωσαν ἐλεύθεροι ἀπὸ τ
τοιαύτης ποινῆς. Ἑταίρωσιν οἱ ἐλεύθεροι βάνδ
ξυλόγου τινὸς καὶ φανερᾶς παραφάσεως, κελεύομεν ἵνα
φυλάσσοντας τὸ βάνδον τύπτωντας. Καὶ γένωνται
πάντων καὶ παρακάλω πάντων τῶν ὑποχειρίων
λη· ἐὰν συμβῆ τινὰς ἐξ αὐτῶν πολεμοῦντας πληγωθῆ
οἱ τοιοῦτοι ἔσωσαν ἐλεύθεροι τούτου τοῦ ἐπιτιμίου
φοσσάτου ὄντος γένηται πρώτη μέρους τινός, ἢ παραλυθῆ
νη

καὶ οἱ τρατιῶται αὐλὴ περὶ τοὺς ἀκολουθοῦντας στίβω βο||
ηθοὺς περὶ δράπεσιν. αὐλὴ ὡς αὐλὸ τὶ στράτευμα κάλε||
φύγωσιν, ἀλλὰ περιφρονοῦντες ἐις ἕτερον τόπον προσδράμω||
σιν, κελεύομεν τύπτεσθαι τοὺς τοιούτους, ὡς περιφρο||
νήσαντας τῶν ἰδίων φίλων ῥίψη στρατιώτης τὰ
ὁπλα ἅρματα ὡς τὸν πόλεμον, κελεύομεν τύπτεσθαι
αὐλόν. ὡς γυμνώσαντα ἑαυτὸν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς
ἐφοπλίσαντα. παραπροδότη τὸ στρατιώτης ἢ ἐξ
κουσίως περὶ τὸ μὴ φυλάττειν αὐλὸν εἰς τὸν καιρὸν του||
φοβέρου. τὶ καὶ ἐφ' ὅσ ἂν ἔθη ἂν ἐξωπλίσθη αὐλὸν
ὡς ἰδίαν δουλείαν ὥστε μὴ ὑπερθῆναι αὐλὸν ὡς τὴν
τάξιν αὐλοῦ παρεκλοῦ τῶν ἀφωρισμένων αὐλῶν στρατιω||
τῶν, τύπτεσθαι, καὶ χημιοῦσθω. στρατηγὸς μὲν, χρυσοῦ
λίτραν μίαν. τουρμάρχης δὲ, νομίσματα τριακον||
τάξ. δρουγγάριος δὲ νομίσματα εἰκοσιπέντε
κόμης δὲ καὶ οἱ λοιποὶ, νομίσματα δέκα. τοῦτα καὶ
περὶ τῶν τοιούτων ποιημάτων διορισάμενοι, διατάξο||
μεθ' ἑτέρας καὶ ὅτου ἁρμόζει ἐδόσεως. καὶ
τὸν στρατὸν ὅλον καὶ μέρος ἐξ αὐτοῦ. καὶ ὡς τὴν
ἡμετέραν χώραν, καὶ ὡς τὴν πολεμίαν, καὶ μετὰ
πολλὰς καλὰς ὡρῶν

περὶ τοῦ ὅτου ἁρμόζει ἐδόσεως
τὸν στρατηγὸν ἔνεκε τῆς ἡμετέρας
χώρας. ἕνεκε τῆς πολεμίας, καὶ
τὸν στρατὸν ἑκατὸν καὶ με||
νος ἐξ αὐτοῦ.

Ὅταν περιπατῇ στρατηγὸς μετὰ τοῦ στρατοῦ, ἡ μὴν ἐν

τῇ ἡμαίρᾳ γῇ περιπατεῖν παράγγελλει τοῖς στρατιώταις
ἵνα μήτε πραιδεύωσι, μήτε βάλλωσι τὴν χώραν. Τὸ πλῆθος
γὰρ τοῦ στρατοῦ ἐν λάβῃ ἐξουσίαν ἵνα ποιῇ ὃ βούλεται, ἀπὸ
λεώς ἐμβαίνει εἰς πάντα, καὶ δλαβεῖαι οὐ πολεμεῖται
ὅταν βλέπῃ ἐμπορεύεσθαι αὐτῶν καιρένην τὴν χώραν.
Καὶ οὐκ τούτου ποιεῖ πολεμίους πολλάκις τοὺς ἡμετέ-
ρους. Ὅταν γὰρ μήλλῃς εἰσελθεῖν εἰς τὴν χώραν τοῦ
πολεμίου, μὴ χρονίζῃς καθεζόμενος μετὰ τοῦ στρατοῦ
εἰς τὴν ἡμετέραν χώραν. Καὶ γὰρ καταδαπανᾷς τὰ
ἰδίους καρπούς. Καὶ ζημιοῖ μᾶλλον τοὺς ἡμετέρους
παρὰ τοὺς πολεμίους. Ἀλλὰ ταχέως εἰσέρχου εἰς
τὴν πολεμίαν. Καὶ ἐξαιρέτως ἐμπέλλειν εἰσέλθαν εἰς
τὰ παράλια γῆν τῶν πολεμίων, καὶ πολλὰς ἔχειν τρο-
φάς. Ὅτε γὰρ οὐκ ἔχεις φόβον πόλεμον, μὴ
δυνάμῃς στρατὸν πολὺν εἰς ἕνα τόπον. Ἵνα μὴ ἐπικα-
ρῶσιν οἱ στρατιῶται, μελετῶσι σάσεις καὶ ταραχάς.
Ἂν γὰρ γένηται χρεία ἵνα βοηθηθῇ στρατὸς πολὺς εἰς
ἕνα τόπον, ὅπου δι' ἀσθένειαν, ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν ἀπὸ-
λῃ, ὀφείλεις ἢ σωτῆρος σκορπίζειν οὕτως, ἢ ἂν
ὦσιν εἰς ἕνα τόπον, τέως καὶ γύμνασε αὐτούς. ||
Καὶ ποιεῖ τούτους ἐπιμελεῖσθαι καὶ ἑτοιμάζειν εἰς τὰ
ὅπλα αὐτῶν. Καθὼς εἰς τὸ περιγυμνάσιον ἀποροῦσι
καὶ μὴ ἀφίεις αὐτοὺς ἀργεῖν· ἡ γὰρ ἀργία ἐναντίος
μελέτης εἰς αὐτοὺς ποιεῖ. Ἂν δὲ πρὸς δοκεῖς πολε-
μεῖν, ποίησον τὸν στρατὸν ἵνα περιπατῇ μετὰ σω-
τάξεως. Κάρτε ὅλη παρατηρεῖ. Τὸ γὰρ μετὰ

δωδεξέως περιοδεῖν τὸν σρατὸν, ὁ πότερ εἰς τὴν χώραν
τῶν πολεμίων, ἀλλα καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν ἀσφαλέσερον
ποιῆ τοὺς σρατιώτας, καὶ τροφιμωτέρα αὐτῶν. Ὀφείλει
γ' δωδεκάζειν ἵνα ἕκαστον ῥεῦμμα, ἵνα ἡ ἀποσκευὴ
αὐτῶν οἱ ὀπίσω σαγματοφόροι, καὶ τὰ τραγήματα, καὶ οἱ
ἄνθρωποι αὐτῶν, ἀκολουθῶσιν ὅπισθεν αὐτῶν μετὰ
τῶν φλαμιούλων αὐτῶν. Καὶ μὴ μιᾶς ὁδοῦ εἰς ἄλλον
ῥεῦμμα ἢ τοὔλδον. Ὅταν μὲν εἰς τὴν ἡμετέ-
ραν γῆν περιοδεύσι, καὶ αὐτὸς ἐγγὺς ἀεὶ ὁδοιπο-
λήσει, οὐκ ἐπιτήδειον ἵνα εἰθίσῃ, κάλον ἐσὶν τὸ
περιοδεύειν ῥεῦμμα ἵνα ἵνα. Καὶ τοῦρμαν μιᾶν
μιᾶν. Καὶ μὴ δωδέκαν τὸν σρατὸν ὅλον εἰς ἵνα
τόπον. Διὰ τὸ μὴ περιστοιχεῖν αὐτὸν ἐυκόλως
ὑπὸ λοιμικὰν νόσου. Καὶ διὰ τὸ μὴ σενοχωρεῖσθαι
αὐτοὺς εἰς τὰς ποιμασίας τῶν ποτῶν. Τοῦτ' ἐσὶν
εἰς τὰς βοσκάς. Καὶ διὰ τὸ μὴ δυνάσθαι τοὺς
καλαβσότους τῶν ἐχθρῶν μανθάνειν τὸ πλῆθος ἅπαν
τοῦ σρατοῦ ἐν ὑποδοχῇ δωδεκάκαν εἰς ἵνα τό-
πον. Ὅταν δὲ πολιορκῶσιν οἱ ἐχθροὶ ἕως ἀπὸ
ἓξ, ἢ ἑπτὰ ἡμερῶν ἢ καὶ δέκα, ὀφείλει δωδεκάζειν
τὸν σρατὸν ὅλον. Καὶ ἐν τοιαῦτα ποιεῖν. Ἂν
γ' ἐμφωλεύσῃ εἰς τόπους ἡ ὁδὸς τῶν αὐλῶν ἢ
γινώσκειν αὐλὸς ἄλλος ἐκ τοῦ σρατοῦ καὶ οὐκ
ἔχειν ἐντοπίους τινὰς δυνατοὺς, ἀποσέλλειν τοὺς
μινουράλορας ἵνα προλαμβάνωσι τροφιμάς ἡμέρας
εἰ οὐκ εἰσὶ φόβος ἐχθροῦ. Οἱ μινουράλορες γὰρ
ὀφείλουσι χωρίζειν τὸ ἀποτελεῖν ὁ τουρμάρχης
ἀποτελεῖσθαι. Καὶ δεῖται τόπον ἐκάσῃ ζεύγματι,
ὅσον ἀρκεῖ αὐλῷ εἰς ἀποτελεῖν. — Τὰ ὅμοια γ'
ἵνα ποιῶσι καὶ προλαμβάνωσι καὶ οἱ ὀφείλοντες

τὸ ὕδωρ καὶ τὴν βοσκὴν καλαμανδάραν. Εἰ δὲ μέλλει
παριτᾶσθαι ἀπὸ τόπου ἰσχνοῦ ἢ κρημνώδους καὶ
δυσκόλου ἢ ἐχούσης ὕδωρ, παρολίγας πλήθους σφαλοῦς
καὶ ἀνωφελοῦς ἐρπετοῦ περὶ τὸ ὁραλίσαι τὴν ὁδὸν
ἐν ὅσῳ διώκεται, ἵνα μὴ διωκόμενοι εἰς τὰς δυσκο-
λίας τὰ ἰππάρια. Οἱ δὲ πλαγκτεύοντες εἰς τοῦτο
οὐ κρύφαλους ὑποκλαδεῖ ἢ βίγλη ἢ ἄλλη τινὶ
δουλείᾳ. Ὅλῳ γὰρ παριτᾶται ὁ σφαλερὸς, ὀφέλεως πε-
ριτταλῶν δὲ ἐρπετοῦ πάντων ὡς σφαλερός.
Καὶ διὰ τιμὴν, ἵνα ὡς σφαλερὸν παριτᾶται
ἐρπετοῦ τοῦ σφαλεροῦ, καὶ διὰ τὸ βλέπειν
καὶ ἀκούειν ἐρπετοῦ, καὶ φοβεῖσθαι τὰ ἀσπί-
δια. καὶ μὴ ποιεῖν ἀναπόρθητα. Παριτᾶσθαι
γὰρ μᾶλλον ἢ παρεμπίπτειν σοι πᾶσα καὶ τὸ βάπτειν
σοῦ. Ὁπόταν γὰρ πάντων παριτᾶσθαι τὰ σαλπά-
δια καὶ οἱ ἀνεμῶποι σου. ἵνα γὰρ παριτᾶται ἐρπε-
τὸ ὀχτηκα τοῦτο καὶ εἰς ἕκαστον τουρμάρχης.
Καὶ ὡς ἕκαστος ἀρουγγάριος, καὶ φυλάττει τὴν
ὁμοίαν τάξιν κάνδε ἀνδώματα παριτᾶσθαι, κάγὼ
χωρίς. Ὅλῳ γὰρ μέλλει διαβῆναι πολλαπλοῦν ἢ
ἄλλου τόπου οὐ σὺν οὔτε συγκύπτειν οὔτε ἄλλος
ἐκ τοῦ σφαλεροῦ ἵνα παραλαμβάνοντας οἱ ὀφείλοντες
καλαμανδάραν τὸ ὕδωρ καὶ τὴν βοσκὴν, δοκιμά-
ζωσι παρῶλον τοῦ τόπου, καὶ ζῶα ὑποσφάζωσι
καὶ ἀναγγέλλωσί σοι καὶ σὺ ἵνα ἀποστέλλῃς
ἄρχοντας ἀσπιδίων, καὶ φυλάττῃς ἵνα μέλλῃ
διαβῆναι ὁ σφαλερός. Εἰδὲ ὧν οἱ ζῶσι καλα-
μοὶ δύσκολοι καὶ ἀσκίνδυνοι, ὀφέλεως καὶ ὡς
σφαλερὸς, ἀπέρχεσθαι ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου
καὶ παρέσεσθαι ἐκεῖ ἕως ἂν πάντες διαβῶσι

διαβῶσι. τοὺς γὰρ καὶ ὁ ἡμίλεως τῆς καὶ βασι-
λεὺς ἐποίησεν ὅτι καλὰ γεωργικὰς ἐποίησι συρὰ ἔλαβεν,
ὡσάμεν· ἀποστέλλει γὰρ ἀνθρώπους ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν τοπάρχην
τὸν λεγόμενον τοκεάδαρον καὶ παρεκάθητο ἐπὶ τὸ
μισὸν τοῦ τοπάρχου, ἔχων ζαντοὺς καὶ λεπτοκάβδας.
Ἕως ὅλου ὁ λαὸς ἀνθρώπου τοῦ ἀβλαβῶς διέβαινε
τοπάρχου. τολλάκις γὰρ καὶ στρατιώτας τινὰς κινδυ-
νεύοντας ὑπὸ τὸν τοιοῦτον τοπάρχην ἐπολιόρκησε τὴν
ἰδίαν ἐκεῖνος χώραν καὶ κρατήσας ἀνθρώπου, διέβωσε.
τοῦτο ὀφείλει καὶ ἀνθρώπου ἐστίν. Καὶ τρόλεγε-
βάτευε καὶ κατερχόμενος ἐπὶ τοὺς τολὺ δυσκόλους
τόπους καὶ ἐπὶ τοὺς τοπάρχους. Καὶ ἄρχε μὴ
πληθιάζωσιν οἱ πολέμιοι ἐπὶ τοὺς τόπους ἐκεί-
νους. ἄρα γὰρ πληθιάζωσι, τότε μὲν ἀρχὴν
ἔχει εἶναι ἐπὶ τὴν ἰδίαν τάξιν. ἕκαστος γὰρ ἄρχων
ὀφείλει παρεῖναι ἐκεῖ. Ἕως ἂν πάντες οἱ
ὑπ' ἀνθρώπου στρατιῶται ἀβλαβῶς διαβῶσιν. ἵνα μὴ
κατοδάξωσι πάντως τρόλαβεῖν ἄλλος τὸν ἄλλον
ἀπὸ ἀκτῆσι καὶ συμπλέβωσι. τότε καὶ βλάβη γίνε-
ται γίνωσι. Ὅταν γὰρ ἐπὶ τὴν ἡμιλέαν χώ-
ραν ὁ στρατὸς διαβαίνη, παράγγελλε τοῖς στρα-
τιώταις, ἵνα φυλάττωσι καὶ ἀποφεύγωσι τοὺς γεω-
γηθάντας τόπους. Καὶ μὴ διαβαίνωσι μέσον ἐκεί-
νων. ἔστιν γὰρ χωράφια ἐστὶν ἢ κηπευλιὰ ἢ κῆποι.
ὀφείλουσι γὰρ φυλάττεσθαι οἱ ἡμέτεροι τόποι ἀλλότριοι,
καὶ τὸν παραδεδάτσασι τόπον παρ' ἡμῶν. Καὶ
ἀμὴν δοκάζῃ, ἵνα διαβαίνη πάντοτε ὁ στρατὸς ἐπὶ
ἀγεωργήτους τόπους. ἄρα γὰρ καλεπώγηται ἀνάγκη
διαβῆναι καὶ ἐπὶ τόπους γεωργουμένους, ἵνα
παράγγειλε ἕνα ἕκαστον τάγματος ἄρχοντα
ἰδεῖν καὶ φυλάττειν. πρὸς τὸ μὴ πρᾶ-

διαθήκη τοιούτους τοὺς τόπους, ἕως ἂν ὁ λαὸς διαβῇ. καὶ τοῦτο
ὀφείλει παραδιδόναι οὕτως ἀπαραδιδούτους τοὺς τόπους
τῷ ἐρχομένῳ ὀπίσω αὐτοῦ ἄρχοντι. καὶ οὕτως ἀνα-
χωρεῖν. τὰ ὅρια ἡ ποιεῖτω καὶ ἑκάτερος. καὶ ἐὰν
ἐπιόντος ἄρχωσι τὸ αὐτὸ, ἕως οὗ ὁ στρατὸς ὅλος
διαβῇ. ἐκ τούτου γὰρ φυλακὴ καὶ ἡ δὴ, καὶ
ἡ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἡ τοῦ στρατοῦ ἐπιδρομή. καὶ
ὁ γεωργὸν ἀβλαβῆς διαιρεῖται. ὅταν δὲ πλησιάζῃ
καὶ παρασκευὴ πολέμου, ἢ ὅταν μέλλῃ διαβῆναι
ὁ στρατὸς δυσκόλων ὁδῶν καὶ ἐχουσαν κόπον, ἂν
ἐγκρατῶσι κατὰ τὴν ὁδὸν ὡς ἂν παρεισπεσεῖν ὁ
στρατὸς ἄγρια ξύλα, ἢ καὶ πάσσ ἐμπροσθοδόμων ἂν
ὑποστηρίσωσιν αὐτῶν, κόλυσιν αὐτοῦ ἵνα μὴ διωκαίῃ
ταῦτα. γίνεται γὰρ θόρυβος καὶ κραυγή. ἀλλὰ
καὶ τὰ ἱππάρια αὐτῶν, καὶ χωρὶς ἀνάγκης δει
τρίβονται. ὅταν δὲ ὑπάρχῃ καιρὸς εὐρύτερος, καὶ
σύνεγγυς ἀνάγκη ἐπιτηδεῖα τοῦτο ἀεὶ χρήσιμα τὰ
κυνήγια ὑπὸ τοὺς στρατιώτας. ἂν δὲ ὀλίγον στρα-
τὸν ἔχῃς καὶ μέλλῃς ποιεῖν ἐπιστρατεύματα μετὰ
τῶν πολεμίων, μὴ διαβαίνῃς μετὰ τοῦ τοιούτου
στρατοῦ εἰς τόπους ὀχυρωτέρους, μήτε εἰς τὴν
ἠπειρώτιν χώραν, μήτε εἰς τὴν τῶν πολεμίων.
ἵνα μὴ ἴσως κατάσκοποι καὶ ἀναγγείλωσι τοῖς πολεμίοις
τὴν ὀλιγότητα τοῦ στρατοῦ σου ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους
τόπους ἀσφαλεῖς στρατεύσῃ διαβαίνων. καὶ ταῦτα μὲν
ποιῶν ὅταν εἰς τὴν ἠπειρώτιν χώραν μετὰ τοῦ στρατοῦ
διαβαίνῃς. ὅταν δὲ εἰς τὴν πολεμίαν ἐπιστρατεύῃ
ὀφείλεις ἐπιδεδεῦσθαι ἀσπίδων, καὶ κάνων, καὶ κατασκόπων
τὸν δρόμον. ὅσον δὲ τὰ ἐπιτήδεια καὶ τοὺς κατα-

ἀφτιζης τῶν πολεμίων τοξοτῶν καὶ τοὺς πολε-
μίους ὀλιγωτέρους. καὶ τὸν πόλεμον ἀσφαλέστερον. ἄρ
γ' ἐκείνης πολὺν χρόνον ἦναι ἀποκεκωμένος ἀπ' τὴν
πολεμίαν γῆν, ἐκεῖνα κακοῦργα καὶ ἀφάτιδρα τῆς χώρας
ἴστε ὅτι ἴσασι ὅτι οὐκ ἔχει ὁ σφαλὸς χρείαν ὑδῶρ. τῆ δὲ
γ' ἀναγκαία καὶ οὐδὲ ἴσασι τὴν χρείαν τοῦ σφαλοῦ
φύλαττε ἀπὸ δεκαπέντε ὑδῶρ. ὅταν δ' ἔχης ἐκλωφήκα
ἕλον σὸν τὸν σφαλὸν, μήτε ἀπ' τὴν ἠπειρέαν χώραν
καθεζόμενος χρονίζης, μήτε ἀπ' ἄλλην χώραν ὑπηκο-
ον καὶ ὑποζυγῆ ἠπείρων οὐδαμῆ. καλλαττωνέας γὰρ τοὺς
ἠπείρους καρτοὺς. καὶ ζημιοῖ πολὺν τοὺς ὁμο-
φύλους σφὰς τοὺς πολεμίους. ἀλλὰ μηλόσιπος
γοργὸν. ἀφ' οὗ ἔχης φόβον σφὶ τῆς ἠπειρέας
χώρας σφὰ τῶν ἐναντίων ἀφ' ἧς ἀποκινῆσαι, καὶ
ἐμβαίνε ἀπ' τὴν πολεμίαν. καὶ γὰρ ἀφ' ὑπάρχη
ἡ πολεμία πολυσία καὶ ἔχη καρποὺς, εὑρὼν ἔχεις
τροφάς. καὶ εὐπορίαν πολλὴν. ἢδὲ οὐκ ἔσι τοιαύτη
ἡ πολεμία, τὴν μὲν ἠπειρέαν χώραν καὶ τὴν ὑπη-
κοον ἠπείρων πέως οὐκ ἀφηρημώσεις. ἔως δὲ τὴν πολεμίαν
ὑπερχόμενος, κἀν οὐχ ὑπάρχει τοιαύτη λιτωρὰ καὶ
πολυσία, ὅμως εὑρὼν ἔχεις πολλὰ ἀπὸ χρείαν τοῦ
σφαλοῦ σου. πλὴν μὴ ἀφίης τοὺς σφαλιώτας
ἀπ' τὴν πολεμίαν γῆν. ἵνα ἀδάκτως ἐκβαίνωσιν
ἀπ' κοίρδα. πολλάκις γὰρ ἐπιβουλεύονται σφὰ
τῶν ἐχθρῶν, καὶ μεγάλας ὑποφέρουσι βλάβας.
ὅταν γὰρ ἐπιστάτης μήλα τοῦ σφαλοῦ ἀπ' τὴν ἠπει-
ρέαν χώραν, φεύγητε ἵνα μὴ ἐλαφυτὴν πρόφασιν
τευλῆ, καὶ φέρωσι χρείας σφὸς ἀγορὰς ἀπ' τὸν
σφαλόν. καὶ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης ὅλον

εἰς παραθαλασσίαν περιστολήν· εἰ δὲ καὶ οὐκ εἶχομεν
κίνδυνον ἀπὸ τῶν πολεμίων· ὅτι τοιοῦτος παρηκολούθει
ὅταν δὲ μέλλῃς διαβαίνειν μετὰ τοῦ στρατοῦ εἰς ἀφυεῖς
τόπους καὶ στενοὺς καὶ δύσκολον χώραν, ἀναγκαῖον
ἐστὶν ἵνα προστήσῃς μέρος ἐκ τοῦ στρατεύματος
καὶ κρατῇς τὰ ὑπερκείμενα, καὶ τὰς κλεισούρας
μετὰ τὸ μὴ παραλαβεῖν τοὺς πολεμίους καὶ καθῆσθαι
εἰς τὰ ἄκρα, καὶ εἰς τὰ στενώματα. Καὶ ἡ κωλύ-
σουσι πάντως ἵνα διαβῇς, ἢ κίνδυνος εἰς τὸ
στρατόν σου γένηται. — Τὸ δ' αὐτὸ ἵνα ποιῇς, καὶ
ὅταν ἔχῃς φόβον ἢ ὑποπτεύῃς μεθ' ὁδὸν πολεμίους
εἰς τὴν ἡμετέραν χώραν. Καὶ παραπορεύεσθαι στρατόν,
καὶ κρατεῖν τὰ στενώματα. Καὶ ἡ κωλύσῃ αὐτοὺς
τρεπέως ἀπὸ τοῦ μὴ εἰσελθεῖν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν
ἢ κἂν πολεμῇς αὐτοὺς εἰς τὰ τοιαῦτα στενώματα.
Χρὴ γὰρ μέλλῃς ὑπάγειν μακρὰν ὁδὸν καὶ περι-
πατεῖν πολλὰς ἡμέρας, καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν
χώραν καὶ εἰς τὴν πολεμίαν, ἵνα διωρισμένα τὰ στρα-
τεύματα, ὅπως περιπατῶσιν ἐντάξει. Καὶ φυλάττειν τὰ
ὁρίσματα τῆς συντάξεως αὐτῶν, καὶ ἀκολουθεῖν τοῖς ἡγου-
μένοις αὐτῶν. ἵνα καὶ εἰς τὴν πολεμίαν ἐὰν ἴδωσι
πολέμιον, μὴ θορυβῆται ὁ στρατός, καὶ τρέχωσιν ἄλλοι
πρὸ ἄλλων, καὶ παραλάβωσι τὴν σύνταξιν αὐτῶν. ἐκ
τούτου γὰρ οὐ μόνον ὁδὸν δύνανται βοηθεῖν ἀλλήλοις,
ἀλλὰ καὶ πολλὰ κακὰ σχοῖεν οὐ μόνον διὰ αὐτῶν
ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν πολεμίων. Χρὴ δὲ συντάξαι αὐτοὺς
τοῦ περιπατεῖν μετὰ τάξεως, ἐνὶ καὶ εἰς τὴν ὁδὸν

ἐωυτέῳσι καὶ ὡς τὸν πόλεμον ἕξοικοι. ἔχοντες καὶ σιρά,
ὅσῳ τι. καὶ βλάπτοντες πρὸς ἀλλήλους. τὴν μὲν ὁδὸν
τοῦ στρατοῦ, ἵνα ποιῆς ὀλίγην καὶ ἐν τοιούτους τόπους
διαβιβάζει τὰς παρατάξας ἐν οὓς οὐ δυνάτεβοῦλη καὶ
στενοχωροῦνται. ὀφείλουσι γὰρ ἔχειν πλάτος πρὸς τὸ
δυνασθαι ἐξαπλωσθῆναι τὰς πλευρὰς ὑπῶν ἐν μῆκος.
καὶ γίνεται τὸ μέτωπον ὑπῶν πολυπλήθερον. τοῦτο
γὰρ μεγάλα βλάπτει τὸ διαπαλῶν τὰς παρατάξας
ἐν στενοὺς τόπους. ἔν οὖν οὐ δύνανται ἐπλῶσαι
τὰς παρατάξας ὑπῶν. καὶ ἂν ἐνεργηλοι γίνονται,
ἂν μὲν καὶ φάνωσιν ἐξαίφνης πολέμιοι. καὶ γὰρ
ἂν ἀπαντήσωσιν ὑπῶν ἀπὸ τῶν ἐμπροσθεν οἱ πολέ-
μιοι· ἀμυνόμενοι παρατεταγμένοι, ἐυκόλως ὑπῶν
κυκλωσάντες τρέπουσιν. ὥσπερ ποιοῦσιν ἐν τὸν
πόλεμον οἱ ναυμαχικοί. κυκλοῦνται τὸ ἕτερον τῆς
παρατάξεως τῶν πολεμίων. καὶ πολλὰ ἂν ποιή-
σειεν ἐκ πολαγίου ἐὸς τὴν μέσην ὑπῶν ἔλθόν
διακόπτουσι τὴν ὁδόν. καὶ γὰρ ἂν ἐπιστρέφῃ τὴν
ὑπῶν τάξιν ὁ στρατὸς ὡς ἔτι παρεπαλῆ πρὸς τὸ
παράτεκνα καὶ πολεμιῶσι πρὸς τοὺς ἐπόντας ἐκ πολαγίου
οὐκ ἔχει πάχος ἡ παράταξη. καὶ ἐσὶν ἀσθενές. ἢ δὲ
ὀπισθεν ἂν φανῶσιν οἱ ἔχθροὶ, φανερὰ γίνεται ὁρμῶσα ὡς
ἡ κατάλυσις. ὥσπερ ἐπορίσαμεν καὶ ἂν ἐπαντήσωσιν
ἀπὸ τῶν ἐμπροσθεν ἔχθροὶ, οὕτω γίνεται. συμβαίνει δὲ
καὶ ἂν θάτερα παραπονθῆναι τινός, οὐ δύνανται ἐπε-
γηναι ζῆ. βοηθοῦσι γὰρ οἱ ἐμπροσθεν ἕως οὗ στρα-
τὸς πρὸς βοήθειαν τῶν ὀπισθεν. ὅλως δὲ πρωτεῖν
συνεσφιγμένος καὶ τελεύτατος ὁ στρατὸς, ἢ ἵνα
ἔχῃ τὸ πάχος ὀλίγῳ πλειόπλεθρον. πλὴν ἵνα μὴ

ἔχη πολὺ περισσότερον ἀλλὰ σύμμετρον εὐμετακίνητόν
ἐστι πάντοτε καὶ ἀσφαλές. ἔστιν ὅτε περιπάλλῃ ἡ
παραλαγὴ ὑπὸ σεισμοῦ τόπου καὶ ὀχυρότητος, ἀλλὰ
λειστωθῇ πολὺ καὶ ὥστε ῥᾳδίως ἁρπάζουσι πολ
λάκις καὶ ὑπ' ἀμφιβολίας. συμβαίνει γὰρ τοὺς περι-
πάλοωλας ἵππεας εἶναι, ἵνα καλύβδωσιν ἀπὸ ὀρεινῶν
καὶ ὑψηλῶν τόπων ὡς ἐπίπεδα. καὶ θεωροῦσι τοὺς
ὀπίσω ἐρχομένους. καὶ νομίζουσιν ὅτι ἐκεῖ πολέ-
μιοι κὴ ὁρμῶσι πολλάκις πρὸς ἀλλήλους. τινὲς
γὰρ ὀλίγων καὶ ὡς χείρων ἦλθον πρὸς
ἀλλήλους. τὸ δὲ πᾶλδον ὅλον οἱ ὑπουργοὶ
τοῦ σεσζῶ, καὶ τὰ σαγμάρια καὶ ἡ ἀποσκευὴ
πᾶσα, ὀφείλουσι περιπάλλειν ὡς τὴν μόνην τῶν
παραλαγῶν. ἂν δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ὀπισθεν ὑπο-
πτεύσῃ πολεμίους, ποιοῦσι καὶ τοὺς ὀπισθοφύλακας
ἰσχυροὺς ὁπλίτας τῶν περιτατούντων ἵππεας ὡς τὸ μέλ-
λον τῆς παραλαγῆς ἵνα ὑπάρχῃ ὁπλῖτα δύναμις καὶ ἵπ-
πεας καὶ ὀπισθεν, διὰ τὰ πολλάκις συμβαίνοντα. ἵνα
δὲ ἀποσείλῃς καὶ καραλλαρίους τινὰς τοὺς μέλλοντας
ἐρευνᾶν τὴν ὁδὸν καλῇ ἁρέσῃ ὅλαν περιπάλλῃς ἀπὸ
τοὺς ἐρίμους, ἔχοντας δάβην καὶ ἔνδεν καὶ ἐκεῖθεν
βουνοὺς καὶ ὄρη καθέζονται μὲ ἐκεῖ πολλάκις ἀγκύ-
ραλα πολεμίων. καὶ λανθάνουσι καὶ διωκέουσι τὰ
σεάγματα. καὶ μὲ τοὺς πεδινοὺς τόπους οἱ ὀφθαλμὸ
πάντων περιβλέποντες, εὐκόλως ἐρευνῶσιν. ἔστιν τὸ
ἡμέραν θεωροῦσι πολλάκις κονιορτόν. καὶ νοοῦσιν ὅτι

ἐπίπεδα

ἔρχονται πολέμιοι. Καὶ τὴν νύκτα πάλιν βλέπουσι, καὶ
νοοῦσιν ὅτι ἐκεῖ πολέμιοι ὁρμῶσι. Καὶ δὴ ἐὰν μὲν δύο ὦσι,
δέκα ποιοῦσι πολεμοφυλακίας, περιπάλιν μετὰ τοῦ σκότους τὴν
ἡμέραν μόνον. Ἐὰν δὲ στρατεύωνται, καὶ θέλωσι φθάσαι
καιροφυλακεῖν περιπάλιν καὶ τὴν νύκτα ἀεὶ ἄρα καὶ γε
νύκτωρ ὅτι ἐστὶν ἀσφαλές. Καὶ περὶ μὲν τοῦ καιροῦ
καὶ τῆς μάχης, μετ' ἀφέσεως καὶ ἀργίας περιπάλιν.
Ἀφοῦ γὰρ ἐπιφανιαθῶσι εἰς τὸν πολεμίους, τότε αὐτὰ
εὐθὺς βάλλειν πολεμίους πρὸς αὐλούς. Πλὴν καλῶς ἔχει,
μέλλοντας περαιοῦν. Διὰ τοῦτο γὰρ ἀρμόζει εὐθυβάλλειν
πρὸς αὐλίκια τὸν πολεμίων ἀφ' ὧν ἂν ἴδωσιν ὅτι
πολέμιοι, ἐπειδὴ περὶ τοῦ μήκους τὸν πολεμίων ἢ περὶ
αὐτοῦ πέφυκε, εἰς εὐκολίαν φέρει καὶ τοὺς ἀνδρείους.
Καὶ διαπεραν τὴν διάβασιν αὐτῶν. Τὸν γὰρ στενὸν
καὶ δυσκόλους τόπους καὶ πολὺ διάστημα κρατοῦσιν
εἰς χώραν τῶν πολεμίων ὅτι περὶ καλλιχαίρειον
διαβάντων οὐκ ἔχουσι δυσκολίαν. Ὁρμῶν περὶ τούτων
ἐπόντων μετὰ ζοῦλα. Οὐκ ἐπιζεύξομεν γὰρ ἵνα διὰ
βάντωσιν οἱ καβαλλάριοι εἰς τὴν χώραν τῶν πο
λεμίων. Ἐξαιρεῖσθαι εἰς τὸ δέρος ἀσκοῦντων καὶ
ὡς φθάσουσι χωρὶς ἀνάγκης. — τόλμη γὰρ τὰ δόξη,
δασυλεφὰ γίνονται. Εἰ δ' ἐστὶ τόπος ὡς ἵνα κρατῶ ὁλίγον
ἄχρις ἐνὸς μιλίου καὶ διώκειν καὶ περὶ διαβαίνειν
ἐκεῖ, διώκειν ἐστὶν ἵνα καὶ καβαλλάριοι περιζώνωσι
μετ' ἀσφαλείας εἰς αὐλόν. Στενὸν γὰρ καὶ δυσκόλους
τόπους ἐκαίνους λέγω, τοὺς ἔχοντας μίαν μόνην
ὁδόν. Ἂν δὲ ὦσι καὶ ἄλλαι ὁδοὶ καὶ διώκειν
ἐστὶ πονηρόν, γίνεται ἀναρτώδεσι ἢ διάβασις. Ἂν

γ' διαβῆ ὁ σφαλὸς ὡς σενὸν τόπους, καὶ πάλιν μέλλη
ὑποσρέφειν διὰ τῶν αὐλῶν τόπων, εἰρὴν ἔχουσι δάσην
καὶ κραδῶσην ὀλίγον διάσημα οἱ τοιοῦλοι τόποι, ἵνα
ὡς τὸν καιρὸν ὅλε μέλλη διαβῆναι ὁ σφαλὸς ὡς αὐλὸνος
κόπλης τὰ δάση, καὶ πολαλώπης, καὶ καθαρίζης αὐλοῦν
καλὰ τὴ ἀνδεχόμενον. ἃ δὲ σενοὶ εἰσι καὶ κρημνώδη
καὶ οὐ δυνάλα πολαλώσηδ, προσαποσέλλειν πλοῦς,
καὶ κράλα ὡς ἀνωλέρω εἰρημεν τοὺς τοιούλους το-
πους. Καλαλίπτασαι γ' καὶ εἰς τὰ ὑψηλόλερα αὐλᾶ,
βοήθειαν τὴν ἀρκοῦσαν, μηδ' ἀσφαλεῖας φυλάτλειν. ἢ
τυχὸν κράλειν τοὺς τοιούλους τόπους. Καὶ διὰ καβαλ-
λαρίων μάχεσθαι τῆς ὑποσροφῆς τοῦ σφαλοῦ, ἢ τοῖς
καὶ τὰ δύο εἰς τοὺς ἀσφαλεσέρους τόπους, ἤγουν
ἵνα καὶ τὰ δάσηκόπλης καὶ καθαρίζης αὐλᾶ, καὶ ἵνα
καλαλιπτάνης καὶ βοήθειαν ὁδὸν ἐνδέχαλαι. ὅτι δὲ
διάφοντες ἢ μηδὲ τούλδου, ἢ μηδὲ σφάδδας εἰς σε-
νοὺς τόπους, κάνδε σφάλ ὦσι κάνδε καβαλλάρεια,
ὀφείλουσι γίνεσθαι ὡς δυὸ σφαλαγγὰς. καὶ σα-
ρεσαλῶν σφάλ. καὶ ἡ μὲν μία σφαλαγγὴ, ἵνα
σφεσπαλῆ εἰς τὸ ἓν πολέμιος. ἡ γ' ἄλλη εἰς τὸ
ἄλλο, καὶ μέσον ἵνα σφεσπαλῆ τὸ τούλδον ἢ ἡ
σφάδδα. αἱ δὲ σοιαῦλαι δυὸ σφαλαγγαὶ, σφεσπαλῆ
ζωσὰν τοὺ κέρδος. ἤγουν τὸ ἓν κρᾶλος ὅπερ ἐσὶ
τὸ ἄκρον τῆς σφαλαγγῆς, ἵνα σφεσπαλῆ ἐμπροσθεν
ὡς μέλωσον. — τὸ δ' ἄλλο ἵνα ακολουθῆ ὁπισθεν ὡς
οὐρά. καὶ οὕλως ἵνα ὑπάρχη ἡ σφαλαγγὴ, ὡς μῆκος
ὀρθία καὶ σενὴ, τὸ εὖρος μέλωσον ἔχουσα βάθος.

καὶ τοὺς

καὶ τοὺς περίτους τῶν ἱματίων ὡς βάθος ἀύλιτος ὀρδίνων
ἔχουσα περιπατοῦσιν ὡς πλάγιον. καὶ ἡ μὲν περιπατοῦσα
δεξιὰ παράλαγη, ἵνα ἔχη περιπατοῦσα ὡς τὸ δεξιὸν πλάγιον,
πρὸς τὸ φυλάττειν τὸ ἔξω μέρος. ἡ δὲ περιπατοῦσα
ἀριστερά, ἵνα ἔχη περιπατοῦσιν ἀύλους ὡς τὸ ἀριστερὸν πλάγιον
πρὸς τὸ φυλάσσειν ὁμοίως τὸ ἔξω μέρος. οὕτω γὰρ καὶ
λαγχάνει. ἔστιν ὅταν μὲν περιπατῇ τὸ ἀριστερὸν κέρας,
τὴν τῆς παραλαγῆς ἀριστερὰν λαγχάνει περιπατοῦν
τοὺς περίτους τῶν ὀρδίνων ὡς τὸ δεξιὸν πλάγιον. ὅταν
δὲ τὸ δεξιὸν λαγχάνῃ περιπατοῦν ἀύλους, ὡς τὸ ἀριστερὸν
πλάγιον. τοῦτο δὲ ὀφείλουσι ποιεῖν, ὅταν ἔχωσι τὸ τοῦλ-
δον ἢ τὴν πρώιδαν ὡς εἰρηται. πλὴν ἐὰν μὲν ὦσι
πεζοί, εὐκολώτερα διαβαίνουσι τὰ δάση, καὶ τοὺς δυσ-
κόλους καὶ στενοὺς τόπους. ἂν δὲ καβαλλάρεοι,
ἵνα καταβαίνωσι καὶ ποιῶσιν ὡς εἴπομεν. καὶ ἔχωσι μὲν
δον τὸ τοῦλδον ἢ τὴν πρώιδαν. καὶ οὕτως ἵνα διαβαί-
νωσι πεζοί. καὶ ὡς τοὺς τοιούτους τόπους ὡς καιρὸν
δέουσι διαβαίνοντας μετὰ τοῦλδου, ἢ πρώιδας, οὐ
μόνον ὀφείλουσι ποιεῖν οὕτως ὡς ἀρτίως εἴπομεν, ἀλλὰ
καὶ οὐ σταλτικά, ἵνα ἔχῃς καὶ ἄλλους ἐπὶ τοῦτο ἀύλο
ἀσφαλοῦς, καὶ μηδὲν βάρος βαστάζοντας, τοὺς καλλίστους
καὶ πανοπλίτους. καὶ ποιῆς ἀύλους ἀκολουθεῖν
ἐκ παρισσοῦ. ἐξωθεν τῶν δύο παραλαγῶν ὡς τὰ
τέσσαρα μέρη. ὡς ὁ τόπος παραδέχηται. καλλιέρειον
δ' ἵνα χωρίζῃς ὀπίσω τοὺς κρείττονας. οὕτω γὰρ
δυνατόν τις ποιεῖν καὶ ὡς χαμηδὰ καὶ ὡς ἑτέρως

τοὺς δυσκόλους καὶ τραχεῖς τόπους, εὐκόλως διαβαίνειν. διὰ
τοῦτο ἀρμόζει ἀκολουθεῖν ἐκ διαστάσου τινὸς ἐπὶ τὰ τέσσα
ρμέρη ἔξωθεν τῶν δύο παραλαγῶν ἵνα ἀποδιώκωσι τοὺς
ἐχθρούς. ἀεὶ ἄρα καὶ ἀποτίθενται πρὸς τὸ μὴ ἐμφύεσθαι
ἡγοῦνται συγχύσει καὶ ταράξει τὰς τοπούλας δύο παρα
ταγάς. Ὀφείλουσι γὰρ παριστάμενοι ἀδιάκοποι καὶ ἀλά
θρηχοι. φυλάττουσι γὰρ τὸ τοῦλδον καὶ τὴν προῦδον. οὐ
δεύτερον ἢ· οἱ παραλασσόμενοι ἐπὶ τὰς αὐλὰς δύο πα
ραταγάς, φυλάττειν καὶ τὸ τοῦλδον καὶ τὴν προῦδον
μετὰ τάξεως. καὶ ἀποστῆναι καὶ πρὸς τοὺς ἐπαφεῖ
νους ἐχθρούς. τὸ ἢ· ἱππάρια τῶν ἀποκαθαιρόντων
των καὶ πεζικὸν τῶν σφενδονῆται, μὴ ἔχοντα πολυσόρ ἀλλ'
ἀεὶ ἄρα καὶ ἄλλοι παιδὶ σφενδόνην τοξικὸν ὄντες. ἀλλὰ
ποιοῦσι μετὰ τὸ παριστάναι ἐπὶ τὸ μέσον μετ' ἀσφαλείας
ἵνα μὴ γένηται ἔνδον δυσὶ ἐπὶ τοὺς ἀποκαθαιρόντας
ἐξ αὐλῶν σφενδονῆται, καὶ ἔνεστιν ἐξελθόντων τὰ ἱππά
ρια αὐλῶν, καὶ καβαλλικεύουσι, καὶ καταλείπουσι τὰς
παραλαγάς, ὅπερ ἐστὶν ἐπὶ μεγάλην βλάβην. ἀεὶ
ἔχει ὁ σφενδὼν ἀγχιμαλωσίαν ἢ προῦδον, καὶ μέλλουσι
ἐπιτηδεύειν οἱ ἐχθροὶ καθ' αὐλῶν, ἵνα τὰ μὲν ἄλλα τοῦ
καθὼς εἴρηται. τοὺς δ' ἀγχιμαλώτους ἔχειν διαφερόντως, ἢ
ἐπὶ τὸ ἓν μέρος, ἢ ἐπὶ τὰ δύο. ὅπου ποτὲ χωρεῖ
οἱ ἐχθροί. πάλιν ἵνα παριστάνωσι παρέξω τὴν
παραλαγὴν πρὸς τὸ φυλάττεσθαι καὶ ὥσαν ἢ
ἀκουλεύεσθαι ὑπ' αὐλῶν τὴν παραλαγήν. φευδόμενοι
γὰρ οἱ ἐχθροὶ διὰ τοὺς ἀγχιμαλώτους αὐλῶν, ἢ αὐλὶ
τοξεύουσιν, ἢ αὐλὶ ἐκπαρείχουσιν ἐπὶ τὴν παραλαγήν.

ἀρ. γ· κ᾽ ποιήσει τοῦτο, ἀφαιρήσει μᾶλλον τοὺς ἰδίους ὠμοὺς
ἀχρηστοτέρους, καὶ οὐχὶ τοὺς σταλικωτέρους. ἀρ. γ· κρατηθῆ ὑπὸ τὰ
στενώματα ὁ σταλός, καὶ ἐροῦσιν ὑπ᾽ ἀνάγκην καὶ σφίσασιν
ἀνιέντων, καὶ οὐ δυνάται χωρὶς κινδύνου διαβῆναι, τότε κρεῖττον
ἐστὶν ἵνα συμφωνῆ πρὸς τοὺς ἐχθρούς· καὶ ἡ μέρος τῆς
πράξεως, ἢ καὶ ὅλην ὑπὲρ ἵνα ἀνταμείψη, καὶ μὴ κινδυνεύη
βιάζειν, ἀλλὰ διαβαίνη μᾶλλον ἀβλαβῶς. ἀρ. γ· οὐ θέλουσιν
οἱ ἐχθροὶ συμβιβασθῆναι οὕτως περὶ τῆς πράξεως, τότε
ἵνα φονεύη ὁ σταλὸς τοὺς ἀχρηστοτέρους ὡς ἂν βλέπουσιν
οἱ ἐχθροί. καὶ ἀπὸ τότε ἢ ἵνα ποιήσῃ ὡς τὴν χώραν
ὑπὸ καταβλάπτωσιν ὑπὲρ ἀφεθῆς, ἤγουν ἀνταλλαγῆς, ἢ ὡς
δύναται ἵνα παραδώσῃ ὑπὲρ μιᾶς συντάξεως, καὶ φροντίζη
περὶ τὴν ἐξευκόλυνσιν ὑπὸ πρὸς τὴν ἰδίαν χώραν. καὶ
ἐκ σκοπὸν ὁ σταλὸς ποιῆ χάσιν ὡς τὰ τοιαῦτα.
καταχρηστέον ὡς τὰ κρατούμενα πολὺ δύσκολα. πρὸς τὸ
μὴ ἐπιτηδεύειν καὶ βιάζεσθαι ἵνα διαβιβάζῃς ἐκεῖ τὸν
καιρὸν ἐξαιρέτως ὡς τὸν καιρὸν τοῦ θέρους. διὰ τί
παραστέρα δύση· καὶ μάλιστα ὅτε ἐπιχλοῦσιν οἱ ἐχθροί.
καὶ μὲ πρῶτον ὀφείλουσι διώκεσθαι οἱ πολέμιοι πρὸς
τὸ μὴ φαίνεσθαι ὑπὸν· ἢ ἂν ὦσιν ὑψηλότερα τόποι
ὡς τὰ τοιαῦτα στενώματα ἵνα προκατασκέπτωσι καὶ
κρατῶσιν ὑπὸν ὡς ἀνωτέρω εἴρηται· καὶ τότε διάβαι,
νη ὁ σταλός. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ὁδοῦ τῶν
καβαλλαρέων· πρὸς γ· τοὺς πεζοὺς ὅλων παρόμοια,
ὧσιν ὡς στενοὺς τόπους, ἵνα ἀφορίζῃς καβαλλαρέους
καὶ ὁπλίτας ὑπὸν καὶ ἐπιτροσθεν πρὸς τὸ ἕνα βίγλας.
παρέξω τῆς βίγλης, ἵνα μηδεὶς ἐκ τῶν πεζῶν φύγῃ.
τὰ γ· ἀσπίδια, ἵνα ποιῆς ὑγρότερα πρὸς τὸ μὴ κο,
πιᾶν ὑπὸν πεζοὺς παρεμβάλλειν πολὺ δύσκολα. ὁμ
γ· μὲ τῶν πεζῶν ἀμάξας, ἵνα παρεμβάλλοι κατὰ

περιπατοῦσι τὰ μέρη τῶν περιπάτων, οἷον ὀρθίους οἷς μὴ περιπάτους τόπων. ἄλλην ἵνα μὴ περιπατῶσι πεφυρμένην καὶ ἀνεμπεπλεγμένων. ἀλλὰ πρώτον μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρατος, καὶ καλόπιν τοῦ ἀριστεροῦ. εἶτα τοῦ μισοῦ ἀριστεροῦ. καὶ τότε τοῦ μισοῦ δεξιοῦ. ἂν δὲ ὦσιν οἱ ἐχθροὶ πολλοὶ, ἀρμόζει τοὺς σκουτερατοὺς ἵνα ἐκκοβάλλωσι τὰ ἄρματα ἀνῶν καὶ περιπατῶσι. πρὸς τὸ ἵνα ὦσι τὸν πόλεμον ἐλαύνοντες, καὶ μὴ καταλειπτάνειν ἀνὰ ὦσι τὰς ἀριστάξεις. διὸ γὰρ τὸν καιρὸν ὅλων ὑποπλώκασι λειτούς, οὐκ ὀφείλουσι περιπατῶσι τὰ τάγματα. ὅλων περιπεπλεγμένα καὶ ὡς φθάσουσι, ἀνὰ πάλιν διακεκομμένα ἀλλὰ οὕτως ἵνα περιπατῶσιν ὡς παρατάσσονται εἰς τὸν πόλεμον. ἵνα μὲν γὰρ πολλὴ χρεία τῶν παρατάξεων, ἐκφαίνωσι ἕτοιμοι ὡς τοῦτο. ἂν δὲ πολλοὶ ὦσιν οἱ καβαλλάριοι τῶν πολεμίων ὅλων πολιορκῶσιν ὡς τὸν στρατὸν μὴ ἐναλάσσειν πουπὶ τὸ πλησίον. μὴ δὲ περιπατῶσι καθ' ἡμέραν ὅτε μέλλει γίνεσθαι ὁ πόλεμος, ἀλλὰ πρὸ δύο ἢ τριῶν ἡμέρων, προλαμβάνει καὶ ἀπέρχεται ὡς τόπου ὅπου μέλλει γίνεσθαι ἡ συμβολὴ τοῦ πολέμου. καὶ ἀπολήκασι ἐκεῖ μετ' ἀσφαλείας. ἂν γὰρ μέλλῃ παρέρχεσθαι κατάντου χώρας ἐχθρῶν μετὰ πεζικοῦ στρατοῦ, καὶ διαβαίνειν ὡς δάση καὶ δυσκολίας καὶ στενοὺς τόπους. καὶ ἂν μέλλῃ καὶ ὡς τὰς τοιαύτας δυσκολίας πολεμεῖν τοὺς ἐχθρούς, μὴ ἔχει πολλοὺς καβαλλαρίους μὴ δὲ ἀρατέας. μὴ δὲ θυλάκων πολύ. μὴ δὲ ἄρματα πολλὰ καὶ βαρέα. οἷον λωρίκια καὶ καπίδας. καὶ κλιβάνια, ἢ τὶ τοιοῦτον. ἀλλὰ σκευάρια μόνα ἐχέτωσαν οἱ σκουτερατοὶ μεταλώτερα

κονδάρια μικρὰ καὶ μὴ καβαλλαρικά. ἐχέλωναν δ'· καὶ βατράχ
καὶ τζικούρια. οἱ δὲ ψιλοί, ἐχέλωναν σκουτάρια μικρὰ καὶ
ἀκρφόλαρα. τοξοφάρετρα, ῥιπτάρια. μικύλια μικρά, τζικούρια,
καὶ εἴτι ἄλλο τοιοῦτον ἀκρβὲς ἐστὶ καὶ χρήσιμον. ἀξινάρια
ρια δ'· ἀρμάτα παρισσὰ ἔχαν. καὶ βασάλλαν καὶ ὡς τὰ
καγκάρια διὰ τὸν χρυσόν. τὴν δὲ πελεκίνην παράλληλον
τῶν σκουτάρίων, μὴ τοιῆς πολυμερίτην ὡς μέλιστον
ὡς παραλάσσειν ὡς πόλεμον, ἐν τῶς ὑρακλῶς καὶ
γυμνοῖς τόποις, ἀλλ' ἵνα τοιῆς ἀνδρὸς ὡς δύο ἢ ὡς
τεσσάρα μέρη. ἐχέλωναν δ'· οἱ ὁρδίνοι βάθος ἀπὸ δύο
ἀνδρῶν, ἢ ἀπὸ τεσσάρων, παρὸν τὸ πλάτος τῶν σρατιῶν.
ἢ ὡς ἀπλατιᾶ ἡ χρεία. ὀφείλουσι δ'· καὶ τὰ πλάτια
τέσσαρα μέρη, παρισσὰ ὡσὶ κέρας. καὶ τὸ ἐν κε-
ράλιον ὀπίσω τὸ ἄκρον τῆς παραλαγῆς, ἵνα πορεύωνται ἔχαν
ὡς μέλιστον, καὶ τὸ ἄλλο ἀπλατὲς ὡς οὐρά. καὶ οὕτως
ἔσται ἁπλᾶ ὡς μῆκος ὀρθία καὶ σειρά, τὸ πλάτος μέλι-
στον ἔχοντα βάθος. καὶ τοὺς παρίστους τῶν ἱππέων,
ὡς βάθος ὁρδίνων, ἔχοντα παρισταλῶντας ὡς παλαίστρους,
ὡς ἀνωλόρω λαπτομερῶς ἀπουσίαν. λαὶ δ'· ἁπλᾶ τόσα,
ὅσα μέρη, κινῶν καὶ παρισταλῶν, τοσοῦτον ἀπέχον-
τα ἀπ' ἀλλήλων, ὅσον εἴτζα τὸ λιτάρευον. ἀρ δ'·
ἔχειν καὶ καβαλλαρεύου ἢ τοῦλδον, ἵνα παρισταλῆ ὡ
τοῦλδον ὀπισθεν τῶν παζῶν. ὀπίσω δ'· τοῦ τούλδου,
οἱ καβαλλάριοι. καὶ πάλιν ὀπίσω τῶν καβαλλαρίων,
ἵνα παρισταλῶσιν ὀλίγοι ψιλοὶ σκουτερᾶτοι. σπιοβόλα,
κος. διὰ τὸν χιονιστὰς πολλάκις ἐκ τῶν ὄπισθεν
ἀνατείνουσι πορεῖαι τῶν ἐχθρῶν. οἱ δ'· ψιλοὶ, οἱ
μὲν ὀφείλουσιν ἐκ τῆς παραλαγῆς ἐμπροσθεν ἔχειν
ἑνὸς μείου μεταξὺ ὀλίγων καβαλλαρίων. οἱ δ'· παρε-
πάλιν ἐκ πολαγίων ἑνὸς καὶ ἑκάστου. πρὸν τὸ

*

βιγλίζειν ἐνίους καὶ καλαμαυθάνειν μήτε ἐγκεφάλους ἄνδρων ἀχθρῶν, ἢ δένδρα ἰσάριθμα τοσαυτοπλάσια τοὺς καρπούς καὶ ὀλίγον μόνον κρατοῦσα, ἄστε προσωπεῖόν οἱ ἐχθροὶ μετὰ τῶν χειρῶν ἀνῶν καὶ τοιπλοῦν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φράσουσι τὰ στόματα καὶ οὐσ ἔχουσιν ἀφριδιάσαι, ὡς ἀγῶνα ἀμβάλλουσι ταῦτα ἀρπάζειν προσερεῖναι καὶ καλαμαυθάνειν ψιλοὺς ὡς ἄρτιας σφαλιῶδας, καὶ ὀλίγους καβαλλαρίους. ὅτινας ὀφείλουσιν ἀποδιώκειν τοὺς ἐχθροὺς ἐγκεφάλους καὶ ὅλως ἵνα διαβαίνη ἡ παρελθεῖν. πλὴν ὅπου μὴ ὦσιν ἀρκοῦντες τόποι, προλαμβάνουσιν οἱ καβαλλάριοι καὶ βιγλίζουσιν, ὅπου δὲ δέον, καὶ δυσκολίαι, ἵνα προλαμβάνωσιν οἱ πεζοὶ. μὴ ποιεῖν· τοὺς ψιλοὺς ἅλους ὡς μὴ παρελθεῖν ὧν καὶ τοὺς σκουταράτους. ἀλλὰ μόνους δύο ζεύγη, ἢ τέσσαρας ψιλοὺς ἐκπλαρισάς ἔχοντας καὶ τὰ σκουτάρια ἀνῶν. ἵνα ἂν γένηται χρεία, σκουτώσωσι καὶ ἐκπλαρίσωσιν οἱ ἄνδρες. ἀφόρητε· μὴ ἄνδρων καὶ ἵνα τοξόται ὦσιν καὶ ἀνδρὶ ἵνα παραφυλάττωσιν ὅλως ἵνα τοὺς ψιλοὺς ὀλίγους ὀλίγους. οὐδὲ γὰρ ὀφείλουσι παραπολεῖν οἱ ψιλοὶ πάντως ἀνῶκμα. ἀλλ' ὀλίγοι ὀλίγοι. καθὼς μόνους ἀνδρῶν. καὶ σκοπεῖσθαι ζῶν τυχὸν ἢ ζύσκαρος, μετὰ καὶ ἐντὸς τοξότου ἐν τάξει καὶ οἱ λαοὶ ὁμοίως οἱ μὲν ἱππεῖς, οἱ δὲ ὁπλῖται ἵνα καὶ τὰ ὁπλίτια ἀλλήλων φυλάττωσι, καὶ ἂν ὦσιν οἱ ἱππεῖς ἐχθροὺς καὶ δυσκολίαν τόπου, ἵνα ἐμβάλωσι κεῦφα οἱ ὁπλῖται ὡς ὑψηλοτέρους τόπους καὶ ἐρχαντίαι ὁπλίτου τῶν ἐχθρῶν. ὥστε ἀρκοῦντα τοὺς ψιλοὺς ἀνῶ σκουτάριον, ἵνα τοὺς ὑψηλοτέρους τόπους. καὶ τῶν ἐχθρῶν προλαμβάνωσι καὶ κρατῶσι. παράγγελμα·

καὶ τοὺς ψιλούς, μὴ χωρέζοντας πλέον ἀπὸ τῆς παραλλαγῆς.
ἀλλὰ τοσοῦτον, ὅσην δύναται ἀκούειν φωτὴν βλέποντος, ἢ ὀλίγ,,
γίγνος. Πρὸς τὸ μὴ γυμνωθῆναι ἀνδρὸς βοηθεῖν, καὶ καλ,,
σωπηθῆναι παρὰ τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ καθὼς ἀνωλέρω ἔπομεν,
ἵνα τὰ τέσσαρα μέρη παρισάζωσιν ἀπὸ κέρας. Ἔχοντα δὲ
ἓν κέρατον τῆς παραλλαγῆς, ἑρπετοειδῆ ὡς μέλωπον, καὶ
τὸ ἄλλο ὁποιαδὴν ὡς οὐρά. Καὶ οὕτως ἔσται ἀπλᾶ ἐν
μήκει ὀρθία καὶ σειά. Ἂν εὑρεθῇ σειὸς τόπος καὶ
μὴ δύναται παρισάζειν, ἴδε τὰ τέσσαρα μέρη, ἵνα ποιῇς
τὰ δύο μέρη ἐς διαβολαγγίαν. Καὶ τὰ ἄλλα δύο πάλιν
ὡς διαβολαγγίαν. Ἤγουν ἵνα διαβῶσι παρὼν τὰ δύο
μέρη ἴσα. μία παραλλαγὴ ἐν μήκει ὡς ἀρχὴν ὀρθία
καὶ σειὴ ἔνθεν ἐς τὸ ἐν πλάγιον. Καὶ μία ἐκεῖθεν
ὡς τὸ ἄλλο πλάγιον. Καὶ αἱ ἄλλαι δύο πάλιν κα,,
τοιοῦτον ὁμοίως. Εἰς ἢ οὐ χωρεῦσιν οὐδὲ τὰ δύο
μέρη ἵνα διαβῇ ἐν ἑκάστου μέρους καλόσωσιν τοῦ ἀλ,,
λου ὡς μία παραλλαγὴ ἐς μῆκος ὡς ἀρχὴν ὀρθία
καὶ σειὴ. Οἱ ἢ ψιλοὶ ὡς ἀρχὴν, ἵνα παρολαγβάνωσι
πάντοτε. μιᾶ ἢ ὦ διαβῆναι τὴν σειὸν τόπον, ἵνα
γίνωνται πάλιν ἐν τέσσαρα μέρη ὡς ἤδη. Καὶ πα,,
ραλλῶσι ὁμοίως ἐς μῆκος ὀρθία καὶ σειά. Ἔχοντα
τὸ ἐν κέρατον τῆς παραλλαγῆς ἑρπετοειδῆ ὡς μέ,,
λωπα, καὶ τὸ ἄλλο ὁποιαδὴν ὡς οὐράν. Ἂν ἢ φανῇ
πλῆθος ἐχθρῶν ἀπὸ πλαγίου. Ἐπεὶ καὶ τὰ τέσσαρα
μέρη ὀρθία καὶ σειὰ παρισάζουσι τὸ κέρατον τῆς πα,,
ραλλαγῆς ὥστε ἔχοντα μέλωπον. Καὶ τὸ μέλωπον ὥστε
ἔχοντα βάθος, καὶ οἷον μέρος ἂν φανῶσιν οἱ ἐχθροὶ
ἀπὸ πλαγίου. Κέντα καὶ τοῦ δεξιοῦ, κέντα καὶ
τοῦ ἀριστεροῦ, εὑρίσκεται ἕλκησις παραλλαγὴ περὶ
τοὺς ἐχθρούς, τὸ τοιοῦτον μέρος οὐδὲν ἄλλο ὀφείλοντας

ποιεῖν, πλὴν ἵνα σείψωσι τὰ πρόσωπα αὐλῶν πρὸς αὐλοὺς. δεῖ
τοῦτο δὲ μὴν καλὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος φανῆναι οἱ ἐχθροὶ, ἵνα
σείφωσιν οἱ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τὰ πρόσωπα αὐλῶν πρὸς
τοὺς ἐχθρούς, καὶ σήκωσι μελῶ τάξεως, καὶ ἔβλωνται καὶ
τὰ ἄλλα τρία μέρη. καὶ παραλάσσωνται μεθ' αὐλοῦ, ἕκαστον
μέρος εἰς τὸν ἴδιον τόπον, καὶ ἁπλῶσι καὶ ἐκλείπηται
τὸ μέλωπον τῆς παρατάξεως. δεῖ δὲ καλὰ τοῦ δεξιοῦ
μέρους φανῆναι, ἵνα ποιήσῃς τὸν ὁρισμὸν τρόπον. δεῖ δὲ
φανῆναι ἀπὸ ἑπτακοσίων καλύνατι τῶν μερῶν τῶν πα-
ταλιώτων μέσον ἢ τοῦ ἑνὸς ἢ τῶν δύο κατὰ τὸ
τύχη ἵνα παρεισπαλῶσιν εἰς τὸν τόπον. δεῖ καὶ τὰ
τοιαῦτα μέρη τὰ εἰς τὸ μέσον παρεισπαλιῶσιν ἀρέτη
καὶ σειρὰ παρεισπαλῶσι. τὸ κέρας τῆς παρατάξεως αὐλῶν
ἔχοντα μέλωπον, καὶ τὸ μέλωπον αὐλῶν ἔχοντα βάθος ὁμοίως
τὰ ἑπτακόσια δύο κέρατα τῆς παρατάξεως τῶν αὐλῶν
δύο μέσων μερῶν, κλῖναι πρὸς τὰ δεξιὰ μέρη. καὶ τὰ
μὲν τοιαῦτα δύο κέρατα τῆς παρατάξεως, ἔρχονται ἐπὶ
τὰ πολέμια ἔνθεν καὶ ἐκεῖθεν. τὸ δὲ μέλωπον αὐλῶν
γένηται πρὸς τοὺς πολεμίους. καὶ ἐπιβλέπωνται τὰ
δύο μέρη ἐπιβλέπονται πρὸς τοὺς πολεμίους. ἔρχονται
δὲ καὶ τὰ ἄλλα δύο μέρη καὶ παραβάσσωνται ὁρισμοὺς καὶ
ἀπολῶσι καὶ ἐκλείπηται τὸ μέλωπον τῆς παρατάξεως. καὶ
ἐὰν μὲν πορεύηται ὁ τόπος, ἐρρόζη διαπλατύνεται τὸν
καβαλ φιλοὺς καὶ βαλλαρίους ἐπέρχεσθαι κατὰ τῶν ἐχθρῶν. καὶ
περικυκλοῦσι αὐλοὺς. εἰ δὲ ὁ τόπος οὐ χωρεῖ διαπλατύ-
νους αὐλοὺς ἐπέρχεσθαι ἀφύλουσιν οἱ ὄρθιοι τῶν
σκουταρίων ὡς τὰ τοιαῦτα συνώμαλα ἔχειν βάθος, καὶ
εἶναι ἀρμοί. ἵνα καὶ ὡς τὰ δέντρα εὐκόλως διαβαίνω-
καὶ ὅταν γένηται χεὶ πάλιν ἵνα πρυκτεῖνται. εἰ δὲ
οὐδὲ οὕτως χωροῖεν, ἐρρόζη ἵνα ἡ μὲν παρατάξις

σήκη· οἱ γ' ψιλοὶ ἀπολύονται εἰς τοὺς ἐχθρούς. καὶ ἐκ
τῶν ὅπλων δ' ἐγγύς ἀνδρῶν, ἵνα ὀλίγοι σκουταρόλοι καὶ
καβαλλάριοι ἐπιβοηθῶσιν ἀνδράσι· ποιησον γ' παραγγελίαν
ἵνα ὅσοι ἔλθωσι περιπατοῦσιν ἀν γένηται κραυγὴ ὡς φασιν,
μένωσι πολεμίων, μὴ φύγωσι καὶ συγχέωνται οἱ ἄλλοι, καὶ
τείχωσιν εἰς ἑκάστο τὸ μέρος. ὅπου μέλλει γένεσθαι
ἡ κραυγή. ἀλλὰ οἱ μὲν σκουταρόλοι, ἵνα περιπατῶσιν
ἐν τῇ τάξει ἀνδρῶν. ἑκάστου γ' μισοι οἱ ψιλοὶ οἱ γ'
ψιλοὶ καὶ ἀνδρὶ ὁμοίως ἵνα σήκωσιν εἰς τοὺς τοίχους ἀνδρῶν
ἑκάστου γ' μισοι οἱ ψιλοὶ, ἵνα συμβοήθωσιν, καὶ ἐπιβοη-
θῶσιν οἱ περιπατοῦντες εἰς ἑκάστο τὸ μέρος ἔνθα
ἔχει γένεσθαι ἡ κραυγή. καὶ μὴ ἔρχωνται εἰς τὰ πλά-
για οἱ περιπατοῦντες ἔμπροσθεν. ἢ πάλιν οἱ περιπα-
τοῦντες εἰς τὰ πλάγια, ἔρχωνται εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέ-
σον χωρὶς παρὸ τάξεως τῆς κεφαλῆς, ἀλλὰ ἐν εἷ
μέρος τῶν ψιλῶν, ὅταν γένηται κραυγὴ, ἵνα ἐπιβοηθῶ
ἐκεῖ ἔνθα περιπατεῖ. εἰ γ' συμβῇ καταστοχασθῆναι ψιλοὺς
ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἵνα τρέχωσιν εἰς τὴν πα-
ράταξιν τῶν σκουταρόλων, καὶ μισβιάζωνται παρὰ
τῶν ἐχθρῶν. οὕτω δώσουσι γίνεσθαι μεθ' ἀσφαλεί-
ας καὶ ἀσφαλῶς οἱ ὁδοιπορίαι τῶν τειχῶν. ἂν εἰς τοὺς
παντελῶς καὶ δυσκόλους τόπους ὡς ἔστωσαν, γίνηται
ἡ παράταξις ἐπὶ κέρας, ἔχουσα τὸ ἓν κέρας οὗ ἐστι
τὸ ἄκρον ἀνδρῶν πλάγιον, ἔμπροσθεν, καὶ τὸ ἄλλο ὁμοίως
ἀνδρῶν. καὶ ἔστω εἰς μῆκος ὀρθία καὶ σειρά. εἰς μέντοι
τοὺς ἀραιοτέρους, ἂν ἔχῃ κώλυμα τὸ πλάγιον ἀνδρῶν, καὶ
ὧσιν οἱ ὄπισθεν τούτων ἀραιότεροι καὶ τοιχύτεροι γί-
νωσκε γ' ὅτι εἰς τὸ δόξῃ οἱ εὐκόλως ἐπιτοναῖοι
μετὰ τῶν χειρῶν ἀνδρῶν, ἢ ἐπιτάξεια ἢ μάνδυλα,

πολέμου ὠφελοῦσι παρὰ τοὺς ξυλόλας καὶ τοὺς σφενδοβολίτας τὸ ξίφος ξιφίδιον καὶ μάχαιρα. οἱ δὲ ξυλόλαι ὠφελοῦσι ὀπίσω τῆς παραλαγῆς μάλλον. παρελαυνόμενοι καὶ ἐς τραχεῖς, καὶ ἐς κρημνώδεις καὶ ἐς στενοὺς τόπους, καὶ γυμνητάς. οἱ δὲ ξιφιδρόμοι, ὠφελοῦσι καὶ ἔξωθεν τῆς παραλαγῆς. καλλιχόρευον δὲ τὸ δάσος. ξύλα ὀφείλουσι φυλάττειν ὅταν στρατεύῃ. πλὴν παρὰ τῶν σκηνικῶν πάντας καὶ ὀχυρωθῆναι καὶ τὸ φοσσάτον, καὶ ἐξιθῶσι τὰς βίγλας, μηδένα παρελθεῖν τὴν παραλαγήν. ἔλη ὀφείλουσι πάντες γνωρίζειν τὴν φωνὴν τῶν βαλτιγγῶν. καὶ ἐὰν ἀκούσωσιν ἀνδρῶν, ἵππων. καὶ πάλιν τὴν φωνὴν τοῦ βουκίνου τοῦ κινήσαντος, καὶ ἐκ τοῦ κινῆσαι. οὕτως ἔστιν περὶ ὁδοιπορίας στρατοῦ, διαληλύθαμεν ἔτι καὶ περὶ τοῦ τούλδου.

Διάταξις περὶ τοῦ τούλδου :—

Ἀρμόζει ἐξ ἀναγκαίου, καὶ περὶ τοῦ τούλδου φροντίζειν. καὶ μὴ ἐν ἁμάξιον ὡς φθάσῃ. ἀλλ' ἀσφαλίζεσθαι ἔνθα ἂν ἀπορείσῃ ἢ πάλιν ἀπορρόπους φέρειν ἀνὸ ὡς τὸν πόλεμον. διὸ δεῖ βαίνειν ἕνα ἐς τὸ τοῦλδον καὶ πολλάκις τῶν στρατιωτῶν ἀπέχουσι πόρρω πολλοῦ, καὶ παιδία καὶ συγγενεῖς ἀνδρῶν καὶ οἱ οὐκ ἔχουσιν ἀσφάλειαν, εἰς τὸ τοῦλδον ἵνα ἔχωσιν ἀμεριμνίαν οἱ στρατιῶται, παρισταμένους διὰ τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς καὶ οὐκ ἔρχον ἐξ ὅλης ψυχῆς ὡς τὸν πόλεμον, ἀλλὰ γίνωνται ὡς δύο αἱ ψυχαὶ ἀνδρῶν, καὶ τὸ ἥμισυ ἀνδρῶν ἐν τοῖς ἰδίοις οἴκοις ὑπάρχειν. ὁ γὰρ φεύγων ἀνὴρ σπουδάζει ἵνα μήτε ἐκεῖνος βλαβῇ, καὶ κερδήσῃ μᾶλλον τὰ τοῦ ἐχθροῦ. ἀλλ' ἡ ὑποπτεύουσα βλάβην, ἡ ζημίαν φιλεῖ τὸν πόλεμον, ἢ γίνεται ἀκινητοτέρους πρὸς ἀνδρῶν. διὰ τοῦτο πρὸ πάντων, οὐ συμβουλεύομεν ὅλαν δύναμιν

τὸ τοῦλδον καὶ τοὺς δοκάτας δημοσίᾳ βουλὴ τολέμου
ἄλλε ὡς τὴν ἡμελέραν χῆν, ἄλλε ὡς τὴν τολεμίαν, ἵνα
ἐκολουθῆ ὡς τὸ τοῦλδον τλῆθος τακλικαρίων τῶν δου-
λευόντων τοὺς ἄρχουσιν, καὶ τοὺς σρατιώτας. ἀλλὰ τοὺ-
τοὺς ἐκολουθοῦσιν, ὅτι ἐκὶ δυνατώτεροι, καὶ ἀρκοῦσιν
ὡς τὸ κοντουβέρνια τοῖς τοῦ βουλεύειν καὶ διοικεῖν τὰ
ἄλογα ἀνῶν. ἤγουν τοῖς τὴν τοιότητα καὶ τὸ μεῖζον
τοῦ λαοῦ καὶ τοῖς τὸ τλῆθος τῶν ἵππων ὧν ἔχουσι
καὶ γὰρ οὐ συμφέρει τολὺν φόβον εἰς ἄκαιρον ἀποκεῖν
καὶ τατριτοκρατὸν γίνεσθαι. τὰ γὰρ τοιοῦτα τακλικάρια
ὡς τὸν καιρὸν τοῦ τολέμου, ἵνα ἀφίνουσι μετὰ τοῦ τε-
ξικοῦ σρατοῦ, ἂν ἄρα καὶ ἔχουσι τεζούς. καὶ μετὰ τῶν
ἀρχόντων ὧν ὁ καλελεμπάκτευς εἰς τοὺς τεζούς, κάτζε
ὡς τὸν ἡμελέραν χῆν, κάτζε ὡς τὴν τολεμίαν ὁ
τόλεμος γίνεται. ὀφείλουσι γὰρ ἕνα μεθ' ἀσφαλείας
ὡς τὸ φοσσάτον. καθὼς εἰς τὸ τερὶ ἁπλικίων εἴπαμεν
καὶ τὰ δαγμάρια γὰρ καὶ τὴν λοιπὴν ἀποσκευὴν καὶ
τὰ συρτά, ἵνα μὴ καλελεμπάκτης μετὰ τοῦ τούλδου. καὶ
γὰρ ὡς μὲν τὰ κοῦρσα καὶ τοὺς ἄλλους ἐποιορκᾶς,
ἔχουσι οἱ σρατιῶται τὰ συρτὰ μεθ' ἑαυτῶν. μένει καὶ
αὐτῶν τοῦτον τὸν ἡμέραν τοῦ τολέμου. τοιοῦτος ὡς
αὐτὰ γύρωθεν τοῦλδον ἀσφάλειαν. ἔστι αὐτὸν γὰρ τὴν
συμβολὴν, ὃν συμφέρει ἔχειν συρτὰ ἀγγὺς τῶν τοῦ-
τάξεως. ἀλλ' ἵνα καλελεμπάκτωνται εἰς τὸ φοσσάτον. γίνεται
μὲ τολλάκις ταραχὴ ἐξ αὐτῶν διὰ τὸ μάχεσθαι αὐτὰ
τρὸς ἄλληλα κεφάλαια ὑπὸ τῶν τακτικῶν μικρῶν,
ἢ καὶ ἄλλως ταραχῆς γενομένης, ἀπόλλυσθαι τολλὰ
ἐξ αὐτῶν διὰ τὸ κρατεῖσθαι αὐτὰ ὡς ἁρπᾶν ὑπὸ μι-
κρῶν τακτικαρίων. ἂν δ' ἔχῃ τοῦτον σρατὸν, ἁρμὲν
τροσδοκᾶται μάχη, ἢ εἰς τὴν ἡμελέραν χώραν,
ἢ εἰς τὰ δύσκολα τῆς ἡμελέρας χώρας, καὶ τῶν

πολεμίων. καὶ ἀπάξει ἐγγὺς ἐστὶ καὶ ὁ στρατόπεδος καὶ
ἀνα μεσὴ οὐ γένεται, τότε τὸ περισσότερον καὶ κρύφιον
τοῦλδον, καὶ τὰ περισσὰ ἄλογα καὶ ἐργαλία, καὶ ὅλως
ὕλη, ὧν οὐκ ἐστὶ χρεία εἰς τὴν μπεδίαν τοῦ πολέμου
ἵνα καταλιμπάνωσιν εἰς ὀχυρὸν τόπον ὅπου ἐνρίσκονται
βοσκαί, καὶ ὕδατα ἀρκοῦντα ὡς ὡς ἀπὸ τριάκοντα
καὶ πεντήκοντα μιλίων. ἀφορίζει γ'. καὶ τίνας γνωμι
τοριέτους, καὶ μὴ πονηροὺς καὶ χυδαίους ἀνθρώπους.
καὶ σπῶν αὐλοὺς εἰς τὸ μέσον διάστημα τοῦ τοίλδου
καὶ τοῦ πολέμου, καὶ ποιῆσαι αὐλοὺς εἰς διάκοσιν. κ'
ὑπόδεξον αὐλοὺς τῷ ἄρχοντι τοῦ τοίλδου. ἀρμόζει γ'
ἔχειν τὸ τοῦλδον, ἴδιον ἄρχοντα. ἐπειδὴ ὀφείλομεν
αὖλοι ὡς ἔχει ὁ πόλεμος ἀπορβῆναι, μηνύσαι πρὸς
τοὺς ἄνδρας εἰς τὸ τοῦλδον κάτζε ἵνα περιπατήσωσι
εἰς τὴν τόπον. ὅπου ἐκεῖ, κάτζε ἵνα μεταστέσωσι εἰς
ἄλλον τόπον. ξύλε γ'. ἵνα ἴδωσιν εἰς τὴν σκάλην ἐκ
κινοῦσιν ἀπὸ τοῦ τοίλδου πρὸς τὸν πόλεμον ὅτι ὀ
τιῶλα ὀφείλουσι βασάζειν εἰς τὰ δυρὰ ἢ τίνδας
μικρὰς, ἢ δαγίδα διπλὰ πρὸς τὸ ἔχειν τὸ ὅτι
εἰς τίνδα, καὶ τὸ ἄλλο σκεπάζεσθαι. ἂν γένηται χεσ
ἵνα βασάζωσι κ' δατάνην, ἢ πανιμεδίου, τουλ' σιμάλας, ἢ
σίτου, τουλ' σικάλεως ἢ λελεσμένου ἀλφοῦ μάχερ οὐ
καὶ τριάκοντα λίτρας. καὶ τότε ἵνα πολικεύωσι πρὸς τὸ
φοσσάτον ὅπου ἂν γένηται. ὅλαν κατακινήσωσι πρὸς τὸν
πόλεμον. τοῦτο γ'. τὸ φοσσάτον ὅπου κάμνωμεν ὁ σκοπὸς
ὅλαν μέλλη πολεμῆσαι, ὀφείλει πολεμίσασθαι χύρον,
ἢ μετὰ πολίτων ἢ μετὰ λιθερέων, καὶ γένεσθαι ὁ
χύρον. καὶ ἀ πρὸς μίαν μύτην ἡμέραν μέλλει ὁ σκο
ἵνα ἐκεῖ. καὶ ὀφείλει γ'. ἐν ἑκάστον βάνδον κατοικῆσ
χόρτον ἢ ἄχυρον, εἰς τὸ φοσσάτον. μετ' ἡμέρας.

ἵνα ἂν συμβῇ πρᾶτηγα τὸν ἐρὸν, καὶ ὑποχείψῃ μιᾶ
ἡμονῶν εἰς τὸ φοσσάλον τοῦ μήνα ἐκεῖ ἔχωσι χρεφὴν
μιᾶς ἡμέρας εἰς τὰ ἄλογα ἀνδῶν. καὶ μὴ ἀναγκάζωσιν
εἰς τὴν τοιαύτην πρᾶξιν ἢ βόσκειν ἢ χορτολόγον ποιεῖν.
ἢ γυρεύειν εἰς χωριὰ διὰ δαπάνας ἐπικαιρίσιμον τῶν
ἐχθρῶν. καὶ γὰ ἂν μὴ ἔχωσιν εἰς τὸ φοσσάλον μιᾶς
ἡμέρας χρεφὴν εἰς τοὺς ἵππους ἀνδῶν ὡς εἰρηται, ἀναγκά-
ζονται ἵνα μὴ σαπῶσιν ἐκεῖ, ἀλλ' ἵνα διαβῶσιν ἕως εἰ-
σιν χρεφὴν εἰς τοὺς ἵππους. καὶ ἀπὸ τοῦ κόπου ὀκ-
κλασονται. ἄρ. γ. πρᾶξ διαφάπωσι τὸ φοσσάλον ὑποσέ-
φοντες ἀπὸ τοῦ πολέμου καὶ οὐκ ἔχωσι χρείαν ἢ χρεφῆς
ἢ ἄλλου τινὸς, ἵνα ἀφορίσῃ τινὰς τῶν κοπῶν τὸν χόρτον.
καὶ οὕτως πρᾶξιν ποιεῖ τὸ ἐμπορεύεσθαι διὰ τοὺς ἐπι-
χωμένους ὀπίσω ἐπαίρχεσθαι πολεμίους. ὅλαν γ. πρᾶ-
ξιν ὁ στρατὸς, καὶ ὧσι πλησίον οἱ πολέμιοι, καλὸν
ἐστιν ἵνα μέσον πρᾶξιν τὸ τοῦλον πρὸς τὸ μὴ
εἶναι ἐφύλακτον καὶ σκορπάζεσθαι πρὸς τῶν ἐχθρῶν.
ὁ γ. στρατὸς ὡς ἀναπαύεσθαι ἐποίησαν, οὐκ ὀφείλει πρᾶ-
ξιν μεμιγμένος μετὰ τοῦ τούλδου, ἀλλὰ χωρὶς.
ἵνα πρᾶξιν τὸ τοῦλδον. ἦγουν ἑνὸς ἑκάστου
τάγματος τοῦλδον, ὅπισθεν τοῦ ἰδίου λαοῦ. χωρὶς
τὸ τοῦλδον καὶ χωρὶς οἱ στρατιῶται, ἀναπαύεσθαι καὶ
ἀσφαλῶς. ἀρχοντα γ. ἄρχοντα ἴδιον ἔχειν τὸ τοῦλδον.
ἵνα ὑπάρχῃ μετ' αὐτοῦ καθὼς εἴπομεν, καὶ διαλάσσῃ
τὴν αὐτὸ. καὶ ποιεῖ αὐτὸ πρᾶξιν οὕτως. ἄρ μὲν
ὑποσέφῃ ἀπὸ τῆς χώρας τῶν πολεμίων, ἵνα σε-
κουρίζῃ ἐμπορεύεσθαι τῆς παρεμβολῆς τὸ τοῦλδον. ἄρ. γ.
ἐμβάντες εἰς τὴν πολεμίαν, ἵνα πρᾶξιν τὸ τοῦλδον
ἐν τῷ ἄλλο πλάγιον ὁσοίως. ἄρ. γ. ἔχῃς φόβον ἀπὸ

τοῦ ἐνὸς στρατιώτου, ἵνα περιπατῇ τὸ τοῦλδον ἀπὸ τὸ ἄλλο στρατόπεδον. ἄρ᾽ ἐστὶ ἔχειν φόβον ἐξ ὅλων τῶν μερῶν, ἵνα περιπατῇ ἔξωθεν τοῦ φάλαγγος. τώδε ἀπορῶν ἐστὶν διωλόμενος καὶ περὶ τοῦ τούλδου, ἤτε ἄμαξαι βασάζουσιν αὐτὸ καὶ περιπατοῦσι μετὰ τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ, ἤτε βαγγάρια καὶ περιπατοῦσι μετὰ τῶν καβαλλαρέων κάντα ἀμφότερα βασάζωσιν αὐτὸ καὶ ἅμαξαι καὶ βαγγάρια. ἀκόλουθον δ᾽ ἐστὶν ἀπορῆσαι ἐξ ἧς καὶ περὶ τῶν ἀποληκέων :-

Πῶς δεῖ τὸν στρατηγὸν τὰ ἀπολήκια ποιεῖσθαι μετ᾽ ἀσφαλείας :-

Εἰ ὦ στρατηγὸς τὰ ἀπολήκια μετ᾽ ἀσφαλείας ποιεῖται. καὶ ἐμοὶ ἐνδέχεται, ἵνα πολεμῇ ὁ στρατὸς ἀπ᾽ ἀκαταλήπτου τόπου. εἰ δ᾽ ἀ χωρεῖται, μὴ ἀπληκεύωσιν ἀμελῶς, ἀλλὰ σφικτὰ καὶ ὀχυρά. ὀφείλουσι δ᾽ ἐκλέγειν τοὺς τόπους ἐκείνους, ὅσοι ἔχουσιν αὐτῶν ὑψηλοτέρους τόπους. ἵνα μὴ ἐξαίφνης οἱ ἐχθροὶ περιλάβωσι καὶ καταπόνωσιν αὐτοὺς καὶ βλάψωσι τὸ φοσσάτον. ὅλως δ᾽ ἀπληκεύοντες ἀπὸ τὴν χώραν τῶν ἐχθρῶν, ποιοῦν χύρωθεν τοῦδλον βαθὺν καὶ πλατὺ μίαν μόνην πύλαν ὡς ἐμοὶ ἂν ἀπληκεύειν ἐκεῖ. εἰς τοῦτο πολὺ οὐ μὴ μεταποιοῦσι. ἔστωσαν δὲ ἀμφὶ ὀκτὼ πλατὺ τὸν ἀμφιδόμου καὶ ἀναστόμου μεταβολὰς τῶν ἐχθρῶν. καὶ γὰρ ἔχει δ᾽ καὶ νομίζω ὅτι μαχοῦνται αὐτὸν οἱ πολέμιοι, ἀλλὰ οὐ οὕτω ποιοῦσι φυλακὰς ἀπὸ τὸ ἀπληκέων ὡς ἐγγὺς ὄντων ἀπὸ τῶν. ἔνθα δ᾽ φόβον ἐχθρῶν οὐκ ἔχουσι, καὶ μάλιστα ἀπληκεύουσι καὶ χρονίως ἐκεῖ περὶ τὸ περιδόμου καὶ ἀφανίζουσι τὴν χώραν τῶν πολεμίων ἐκλέγοντες τόπους χρη-

δίρουσ ἐις τὸ πόλικλον. ἵνα μὴ ἔχωσιν ὀδόντ καὶ πηλὰ, καὶ βόρβορ, καὶ ὕδατα διεστραμένα. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τόποι, ἔχουσι δυσωδίας. καὶ ἐκεῖ τοσώδεις, καὶ ποιοῦσιν εἰς τὸν σκελῶν λοιμικὰ, καὶ ἄλλα νοσήματα. Καὶ ἐκ τούτου οὐ μόνον ὀλιγοῦται ὁ σκελὸς, ἀλλὰ γίνεται καὶ ἀσθενὴς. Χρήσιμον δ' ἐστιν ἐις διωλυμένην τοῦ σκελοῦ, τὸ μὴ ποιεῖν χρόνον πολὺν εἰς τὸ πόλικλον. ὅλον γὰρ μὴ χαιράσῃ ὁ σκελὸς ἐκεῖ. καὶ διὰ τὸν καιρὸν ἔχει τὸ πόλικλα καλλιοφελλισμένα ὡς ὀικήματα. — τὸ γὰρ χεῦμα εἰς τὸ πόλικλον χωρεῖ τῶν χαιμαδίων, εἰς βλάβην ἐπὶ τοῦ σκελοῦ. ἔστωσαν δὲ κοπρίαι καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀλόγων κάμηλος πολὺν χρόνον εἰς τοὺς ὑγροὺς τόπους, ἀναπέμπουσιν ἀτμοὺς, καὶ ποιοῦσι νοσώδη τὸν ἀέρα. Ὅταν γὰρ παραχαιράσῃ τοῦ ὁ σκελὸς, γυμνάζε ὡς ἀνωτέρω εἴρηται τὰ σκελύσματα καὶ ποίει ἁλὰ τοιαῦτα. ἵνα συνεθίζωνται πρὸς τοὺς τόπους, καὶ μὴ λυπῶσι, μήτε καθυφιῶσιν. Ὅλον γὰρ ἔχει ἄδηλον ἀπὸ τῶν πολεμίων, μὴ φροντίζειν μόνον διὰ ὑγιεινὰ πόλικλα εἰς τὸν σκελὸν, ἀλλὰ καὶ διὰ χειμῶνος τινὰς, καὶ πράγματα τίνα πολλὰ καὶ διάφορα καλλιξάμενον εἰς τὸν καιρὸν ἂν συνάγωνται ὅλος ὁ σκελὸς. — δεῖ γὰρ ἀεικινήτως καὶ χρατίζειν εἰς τὸ πόλικλον. φροντίζει γὰρ διὰ τοῦτα πράγματα, ἵνα μὴ ἀδικῶνται καὶ θλίβωνται. καὶ οὐ φέρωσι πράγματα εἰς τὸ πόλικλον ἀφ' ἑαυτοῦ φόβος εἰς τοῦτο ἀπὸ τῶν πολεμίων, ὀφείλει ἀσφαλίζεσθαι αὐτό. καὶ ἢ ὀρύγματα ποιεῖν, ἢ πάλους πήσσειν, ἢ σοῦδαν ὀρύσσειν. ἢ ζιβόλια ῥίπτειν, ἢ κλίζειν μετὰ ξύλων ἢ λιθαρίων, καὶ παραφράσσειν αὐτό. ἀφ' ἑαυτῶν ἔρκος, καὶ σήκωσιν αὐτὸν γύρωθεν τοῦ πολίκλου, — πολὺ

ἐὰν ὀχυρόν. ἢ κώμην δεκτὴν καὶ σαθρώσαν αὐτό. ἢ μιᾶ
τῶν τοιούτων δεκτῶν, ἢ μιᾶ ξύλων μεγάλων. ἔστε ἀρκοῦ
ἔστε σωκῇ, ὡς ἂν τὸ δυνατόν σου. ἢ κῇ ὡς δύνασθαι
σωτηθῆναι. ἔχε γὰρ καὶ βύλας ἐξωθεν. ἀρμόζει γὰρ ἵνα
ἔχῃ ἀσφάλειαν τὸ ἄστυ. εἰ ἄρα οὐκ ἔστιν ὡς γῆν
ἡμελῆσαν, ἢ εἰ οὐ γένεται διὰ γυμνασίαν τοῦ στρατοῦ,
ἢ δι' ἄλλην τινὰ χρείαν ἢ τῶν στρατηγοῦ κίνησις.
ἐξαιρέτως γὰρ φρόντισον περὶ τῶν ἐχόντων χώρας πλησίον
τῶν ξωμαικῶν γῆς ἐθνικῶν, καὶ ὑποκειμένων τῇ βα-
σιλείᾳ ἡμῶν. ἵνα μὴ ἀδικῶνται παρὰ τῶν στρατιωτῶν,
καὶ μᾶλιστα οἱ γεωργοί. δοκεῖ γὰρ ὅτι τοῦτα τὰ
δύο ποιητικώτατα ἐστὶν ἀναγκαῖα πολὺ πρὸς βύσα-
σιν ἔθνους καὶ διαμονήν, ἥ γεωργικὴ καὶ ἡ στρα-
τιωτικὴ. ἡ μὲν γὰρ γεωργικὴ τρέφει καὶ αὔξει τὸν
στρατιώτην. ἡ στρατιωτικὴ δέ, ἀκδικεῖ καὶ σώζει
κάτω τοὺς γεωργούς. — τὰ δὲ ἄλλα ποιητικὰ
δεῦτερά μοι φαίνεται πρὸς τοῦτα. Διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον
ἐστὶν τὸ ἔχειν ἐπιμέλειαν ὡς τούτων. καὶ πάντα
φροντίζειν τὰ ὑπὲρ αὐτῶν. ἵνα καὶ οἱ στρατιῶται μὴ
ἀδίκως ἀλλὰ δικαίως ἀναλαμβάνωνται τὸν τροφὸν αὐ-
τῶν, καθοδῶνται καὶ ἀνδραγαθῶσι. καὶ οἱ γεωργοὶ μὴ
ἀδικούμενοι παρ' αὐτῶν, προκόπτωσιν αὐτοὺς μᾶλ-
λον τῆς ἐρημούσης. ὅλως δὲ πολεμάρχων ἐστὶ πο-
λέμιοι καὶ πρὸς δοκοῦσι πόλεμον, ἀεὶ προλάβειν καὶ
ἀπαντᾶν, καὶ ὑπάρχειν ὡς φοβερόν, καὶ ἀναμένειν
ἐκεῖ τοὺς ἐχθρούς, ἔρημος ἵνα ἐπιτήδειος ἐκεῖ καὶ
εὐπορίθητος χῶρον. ἢ ἄχυρον ἢ κριθῆν ὡς τοὺς ἵππους
μιᾶς ἢ δύο ἡμερῶν. κλεῖσον ὡς τὸ περὶ ὁδοιπορί-

περὶ στρατηγ

προσέπεσεν. καὶ πάλιν ἂν θέλῃς μελετᾶν ἐκ ἄλλο
ὅπλον πρὸς τὸ παραλάξαι ἀπ' ἐκεῖ πρὸς τοὺς πολε-
μίους, ἀναγκαῖον ἐστιν ἵνα χόρτον καὶ ἄχυρον κἂν
μιᾶς ἡμέρας βασάζῃ ὁ σφαλός. καὶ ἐπιθῆσαι ἀυτὸ
ἐκεῖ. ἐπειδὴ συμβαίνει καὶ ὀυ δυσχωρωῦσιν ὑπὸ
τῶν ἐχθρῶν οἱ σουλώντες παῖδες τῶν σφενδόνων
ἐξελθᾶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ χορτολογῆσαι ἢ
ἐκβαλλᾶν τὰ ἄλογα ἐκ βοσκῆν. ἂν γ' καὶ πολὺ
πλησιάζωσιν ἐκ βοσκῆν ὀυκ ἐστὶ κακὸν τί ἵνα
ὡς ἔλῃ περιπολῆι ὁ σφαλός, δυνάῃ ἕκαστος χόρτον
ὑπὸ ὀφείλει ἐπιθῆναι ἐπὶ τὸ φοσσάτον. καὶ μὲ αφ' οὗ
ἐπλησιάσωσιν ὀυ δυσχωρωῦσιν πολλάκις οἱ παῖδες
τῶν σφενδόνων ἐξελθᾶν ἐκ τῶν φοσσάτων καὶ χορτο-
λογῆσαι. καὶ μάλιστα ὅταν ὦσι περισσότεροι οἱ
καβαλλάρηδες τῶν ἐχθρῶν. συμφέρει μὲ πολλάκις
ἑκατὸν καὶ τὰ ἐν ἀνδρὶα καὶ προσφαλίζεσθαι
τὰ μέλοντα, καὶ ὕστερον μὴ μελετᾶν. ἀλλὰ
ἔχειν τροφὰς ὀλίγων ἡμερῶν καὶ ἐπὶ τοὺς σφα-
λοὺς καὶ ἐπὶ τὰ ἄλογα. καὶ φοσσάτα ὀχυρὰ
ποιεῖν, ἐπὶ ἐπιτηδείους τόπους. ὅπου ἔστι πολλὴν
διαβάσεις, ἔστι δύσκολος τόπος ἐκεῖ. ἔστι ἄλλο τι
ὀχύρωμα. δυνατὸν ἐστιν ἀσφάλειαν ἔχειν ἐξ ὑδάτου
τὸ φοσσάτον ἐπὶ καιρὸν ἀνάγκης. ὅπου δ' ἐστιν
ἐπίφοβον ὅπλον ἔστι πεζικὸν σφενδόνων ἔστε καὶ
βαλλίστρων, ἢ καὶ τῶν δύο, ἂν ἔχῃς ἀκάζας,
ποίει ἐντὸς γύρωθεν ἐπὶ τὸ ὅπλον. καὶ
κύκλῳ τοῦ ὁπλίτου ἂν ἔχει ὁ τόπος

ὡς ἀνωτέρω ἄπορον. καὶ ὄρυσσε ἔξωθεν βοῦδον. πλάτος
μὲν, σαβὼν πῆχε. καὶ ἐξ. βάθος δὲ, τοῦδον ἐπὶ
τὸ κάτω. καὶ ἵνα πίπτη τὸ χῶμα τοῦ ὀρύγματος
ἐπὶ τὴν γῆν ὄψεν. ἔξωθεν δὲ τῆς βούδος, ἐπὶ τε ζεβόλια
τὸ καὶ ὄρυσσε λάκκους μικροὺς, καὶ σπῆσον πάλους
ὀξωτὲν ἀνδρὸν. τούτων δὲ γινώσκω ὡ σεαυτὸν,
διὰ τὸ μὴ ἀγνοοῦντας, βλάπτεσθαι ἐξ ἀνδρὸν. ἐχέτω
δὲ τὸ περίβολος τοῦ φοβεροῦ πύλας τέσσαρας
τὰς μεγαλυτέρας, καὶ δημοσίας. πλατυτέρα δὲ
μικρὰ περισσότερα. μία δὲ ἐκάστη πύλη, ἐχέτω
ἄρχοντα τὸν ἀπλικάνορα πλησίον ἀνδρὸς, τρεῖς τὸ
φυλάττειν ἀνδρὸν. ἔξωθεν δὲ τῆς βούδος ἐπηγὺς
ὡς τὰς ἀμάξας, ἵνα σύκωσι τύνδη τῶν ψελῶν
οἱ τῶν ἐπιβουλευόντων, τῶν τοξευόντων, πλὴν ἵνα μὴ σύκωσι
διπλῆ ἀλλὰ ὡς ὄρθιον μόνον. καὶ ἀπὸ τῶν τοιούτων
τυνδῶν, ἵνα καταλείπωσι τόπον ἀρχὴν ὡς ἑξακοσίων
ἢ τριακοσίων ποδῶν. καὶ τότε ἵνα κάτωθεν ἡ
λοιπὴ τύνδη ὡς τὰ καταλειπόμενα ἀνδρὸν. διὰ τοῦτο
δὲ ὀφείλω ἕνεκα μόνον τόπου ἀρχὴν, ἵνα ὡς τοξεύσω
τῶν ἐχθρῶν, μὴ κρούωσιν ἡ βαλίδας ὡς τὰς τύνδας,
ἀλλὰ πίπτωσιν ὡς τὸν ἀρχὴν τόπον. ἔσω δὲ τὴν
μέσην τοῦ φοβεροῦ, ὀφείλω ἕνεκα διὰ σεαυτὸν
ὁδὸν πλατεῖαν, τεσσαράκοντα ἢ καὶ πεντήκοντα ποδῶν
τὸ πλάτος. καὶ ἡ τετάρτη ὁδὸς, ἵνα ὑπάγω ὀρθίαν
ὡς τὰς τέσσαρας πύλας τὰς δημοσίας. ἔνθεν καὶ ἐκεῖθεν
τῆς ὁδοῦ ἵνα σύκωσι αἱ τύνδαι ὀρθίου. καὶ ἀπέχω,
ὅσον ἀπ' ἀλλήλων ὀλίγον. καὶ μέσον ἀνδρὸν, ἵνα ὧσιν
ὡς ἔνρωμαι. ἔκτοσθεν δὲ τοῦ περιβόλου, ἵνα ἀπλακιῶ

μέσου τοῦ ἴδιου λαοῦ. οὐ γ' σφαλεῖται ἀποβήσεται
εἰς ἓν μέρος, καὶ μὴ μέσον τῆς πολιτείας ὁδοῦ.
ἵνα μὴ ἐμποδίσῃ καὶ τὴν μέσην εἰς τὸ διαβαίνειν
τὸν λαόν, καὶ πάλιν ἔχεις ὄχλησιν ἐξ ἀνέσεως.
οἱ γ' καταβαλλάριοι δὲ γένηται καιρὸς ἵνα ἐμ-
βῶσιν εἰς τὸ φοσσάτον, ὀφείλουσιν ἀποβαίνειν
πέδον τοῦ φοσσάτου, καὶ μὴ εἰς τὰς ἄκρας. οἱ
δὲ χρυσοτρίκλινοι τῶν καρπικῶν μεθ' τοῦ λαοῦ
ἀνίων, ἀφορίζωσαν εἰς τὰς πύλας τοῦ φοσσάτου.
πρὸς τὸ μὴ ἐμβαίνειν τινὰ εἰς ἀυλὴ ἢ ἐκβαίνειν
ἀπὸ γνώμην τοῦ στρατηγοῦ. ἀφῆς δοθῆσιν
ἀμίνασι τὴν ἐπάρχου. ἕως οὗ πάλιν δοθῇ τὸ
σημεῖον. ὅταν δὲ ὦσιν οἱ καβαλλάριοι ἐσωθεν
τοῦ φοσσάτου, ὀφείλουσιν οἱ βίγλαι τῆς νυκτὸς
μετ' ἀσφαλείας πολλῆς γινεσθαι. ἕκαστος γ'
τουρμάρχης, ἀφορίζῃ ἴδιον μανδάτορα. πρὸς
τὸ μὴ παρεκβαίνειν ἀυλὸν εἰς τὴν κόρτην τοῦ
στρατηγοῦ. ὁμοίως γ' καὶ οἱ δρουγγάριοι καὶ
οἱ κόμητες, ἐχέτωσαν παραμονὰς εἰς τὴν τένδαν
τοῦ τουρμάρχου. πρὸς τὸ μανδάτορα δι' ἀυλῶν
ἰωλώτως τὰ παραγγελλόμενα. ἔχει δὲ ἀγγύς
σεαυτῶν, καὶ βυκινάτορας μικρῶν βυκίνων καὶ
μεγάλων. καὶ ὅτε λαλήσει τὸ βύκινον· ὅπερ
ἔχεις καλὰ συνήθειαν πρὸς τὴν ἑσπέραν, τότε
ἐφιέτωσαν ὁ λαὸς τὰ ἄρματα ἀυλῶν καὶ δυσεσι,

τωσαν. ζῶλα ψαλλάλωσαν τὸ λειπόμενον. ἀφόριζον
καὶ ἀνθρώπους, καὶ παραγγέλλων πάντας ἵνα ἔχωσι
βοηθόν. ὡς μὴ δι μεγάλως κρέζων τινά, τὸν
ἔλαφρον καὶ φίλον λύκῳ. πολλὰ γὰρ τὰ ἐκ τῶν
βοηθῶν καλά. ὥσπερ καὶ πλῆσα τὰ ἐκ τῶν θορύβων
βλαβερά. καὶ κελεύσκοπον πολεμίων λανθάνοντες εἰς
τὸ φοσσάτον ἐκοπίδησαν, πολλοὺς ἐκ τῶν βοηθῶν
καὶ ἐκρέλιπσαν. κῶλυε δὲ καὶ τὰ ὀρεινά.
κελεύσμασιν δὲ τὰς γινομένας τὰς ἐκπόρας. καὶ εἶπε
ἄλλο πάγιον γίνεσθαι εἰς τὸ φοσσάτον. ποιοῦσι γὰρ
τοιαῦτα πάγια, θορύβους καὶ ἀλαξιάς καὶ κόπους
ἀναφιλῶν εἰς τὸν κρεῶν. ἃ γὰρ μάλιστα μελὰ
ποιοῦσιν ἀπὸ ἀπολύκου εἰς ἄλλο ἄπολυκον, πρὸς
τὸ λαβεῖν καὶ ἀπολυκοῦσαι εἰς τοῦτους ὀχυρούς
καὶ φεύγης τοὺς μὴ ὄντας τοιούτους. κελεύσασι βλά
βας ἐκ τῶν πολεμίων. καὶ ὅτε γὰρ μελὰ πίπτει
βούλει λαβεῖν τοὺς πολεμίους διὰ τὸ μὴ ἀναγκά
ζη πορεύων εἰς τὸ ποιῆσαι πόλεμον, ἄμφω
λαμπρὰ πολλὰ εἰς τὸ ἀπολύκου ἔνθα ὑπάρχει,
καὶ οὕτως ἀναχώρει. βλέπουσι γὰρ οἱ πολέμιοι
τὰ λαμπρά, ἐκεῖνοι μὲν ἐλπίζουσιν ὅτι ἐν τῷ
ἀπολύκου ὑπάρχει, οὐ γὰρ ποιοῦσι τὸ θέλημά
καὶ μεθιστῶσι. τοῦτο γὰρ γινώσκομεν ὅτι
ἐποίησε καὶ νικηφόρος ὁ βασιλεὺς σρατηγῶν

ὅλε ἀπεσάλη πας' ἡμῶν κατὰ τὴν θυρέαν μεγὰ
δυνάμεως πολλῆς. καυσθέντος γὰρ τὴν θυρέαν
καὶ κεκλιότος ἐκκλησιάν καὶ περέδαν πολλὴν.
καὶ ὡς ἦλθ ἡ ἐς τὴν μέσην τῆς θυρέας θελ',
ὡν μεταχειρῆσαι ἐκ τῶν ἀπολύκων ἀνδρῶν, ποίησον
τοῦτο οὕτω. καὶ ἔψα λαμπρὰ πολλὰ. καὶ

har qmoqz dhſcripta,
ex mſ. exẽplari quod
habẽt ex Bibliotheca
Caſaris.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0179
gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0180

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0181

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0182

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0183

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0184

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0185

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0186

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0187

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0188

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0189

gefördert durch
Baden-Württemberg

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΔΡΟΜΗΣ

πολέμου, τοῦ κυροῦ Νικηφόρου τοῦ βασιλέως.

NICEPHORI

Regis de discursu belliro liber.

Et ipse tractatus descriptus ex
manuscripto qui est in Bibliotheca
Imperatoris Viennae.

Περὶ παραδρομῆς πολέμου, τοῦ κυροῦ νικηφόρου τοῦ βασιλέως.

Τὴν τῆς παραδρομῆς ὁδὸν παραβάλλοντες, οὐ τάχα καὶ καλὰ τὸν παρόντα καιρὸν μὴ χρησίμης ἐστὶν εἰς τὰ τῆς ὧν μέλει, ἅτε χρεισοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, τὸ κολοὺ τῆς καθ' ἡμῶν δυνάμεως καὶ ἰσχύος, τῶν τοῦ διαβόλου ἐκγόνων ἀμβλύναντα. καὶ τὰς ἐφόδους αὐτῶν ἀναχειτίσαντα. ἀλλ' ἵν' ἵνα μὴ τὴν λήθην καὶ ἄγνοιαν ἐκπεδαγαγὼν ὁ χρόνος φθείρῃ τὸ ταύτης ἐκφανίσῃ καὶ ἐξαφανίσῃ. δυνοήθην μὲν γεαφῇ παραδοῦναι ταύτην, ἵν' ὄχλος ταύτης δεήσῃ χρισιανοῖς καιροῦ τινὸς πρὸς τὸ μέλλον καλοῦντος, ἔτοιμός ἐσι βοηθεργὸς ἀγαθὴ τῶτε κοινῷ πανὶ καὶ τῷ αὐτὴν μεταχειριζομένοις. ἡμῶν γὰρ ταύτην ὁ μόνον ὠκ ἀκοῇ παρειλήφαμεν, ἀλλὰ καὶ τεθεάμεθα παρ' αὐτῆς ἐδιδάχθημεν. τὸ μὲν αὐτὸς χόντιβ διδασκάλῳ καὶ παιδευτὰς τῆς ταύτην χεδὸν ὡκεῖν ἐφευρόντας τὴν μεθοδον. τὸ δὲ καὶ αὐτοὶ μόνοι ταύτη χρησάμενοι. Καὶ πεῖραν αὐτῆς ἐγκολπωσάμενοι τινὰ, κατὰ τὸ ἡμῖν ἐφικτὸν. αὕτη τοίνυν κατὰ τῶτο ἔχει χρήσιμον.

Περὶ ταύτην μετέλθωμεν, μετ' ὀλίγου μαχίμου λαοῦ μείγισα καὶ ἀξιομνημόνευτα ἐξετέλεσεν ἔργα. καὶ γὰρ. ἅ Ἕλληνα μὴ καταφθῶναι ἰσχύσῃ, ἢ ἑτόλμησεν ἢ ῥωμαίων δύναται σρατιά. ὅτε τὰ τῶν καὶ λίβων καὶ τῶ χαμβδᾶ ἤκμαζεν. ὡς ἐνιότε τῶν ἀρίσων σρατηγῶν μὼ μόνα τοῦ τῶ ὑπ' αὐτὸν θέματος λαοῦ φρονίμῳ καὶ ἐμπείρῳ τῆς πολεμικῆς ἐπιτηδεύματος χρήσασθαι. καὶ βωμοὺς διαπρεπεῖς καὶ σρατηγήσας μόνον ἀνήρετηκε. τῶτο δὲ φασὶν, οὐχ' ὅτι τῶ πλήθους τὸ ὁλίγον προκρίνοντες μάχιμον. ἀλλ' ὅτι ταύτην ἐμπείρους τῶν λοιπῶν σρατηγημάτων καὶ ἐπιτηδευμάτων τῆς ταχύτητος, ἀλλ' ὅτι σρατηγῶν τοῖς ἀρίσοις, αὕτη βωμηργὸς ἀρίσῃ καθέσηκεν. ἵν' ὅτε μὴ κατὰ πρόσωπον τοῖς πολεμίοις ἀντιτάξαι δύναιντο ταύτῃ τῇ μεθόδῳ χρώμενοι. ἀβλαβῶς ἐαυτῶς καὶ τὴν ἰδίαν βωτηρῶσιν χώραν.

Ταύτην βάρδας ὁ στρατηγὸς καίσαρ ὅτε ἐπὶ γινώσκω
εἰς ἄκρον κατώρθωκε καὶ παντελῶς ἀφανισθῆναι ἀνε-
νεώσατο, ἵνα μὴ τῆς τῶν στρατηγῶν ἀπαριθμῶνται κατ'
ἄκασον μόνος δὲ τοῖς κάτω γνωρίμοις καὶ κατ' ἡμᾶς
ὁ ὢν τῆς γειτονεύει τῷ ταρσῷ διπλάσι. τῆτε κατα-
κία καὶ τῶ ἀνατολικῷ στρατηγῷ, συμμάχις τὰς τῶν
ταρσέων καὶ λοιπῶν χιλίκων δυνάμεις ἐπεφανεστάτιβε
καὶ σπάγισα κατ' αὐτῶν ἀνεκήρυξε πρόκλια, παρ' ἣ κ
ἡμῶν τέ τὴν γνησιαδέλφε τὴν σπέρδον τὴν ταύτης
κἀντεῦθεν παρεμβάλλειν κύκλον. κρὸς τοῦτο καὶ χορτα
τίνος καβρίκιος ὢ σπελλήνος ἐκίκλησις χρόνος κλίνης
καπτακδόκων στρατηγήσας. καὶ ταύτην διωρεγὸν ἔλαν
ἐλάχισα ἀπομεγάσαι κατορθώσαι. διὰ τούτοις καὶ ὁ
κύρις νικηφόρος ὁ ἀοίδιμος βασιλεύς. ταύτην ἄκρως
σπεῖλεν. οὐδὲ δὴ τῶν στρατηγῶν καὶ ταύτη χρώμενος
κάμπολλα καὶ ἀξιάγαστα ἔργα κατοίησε. συμμάχις ὡς ἐκεῖ
τῆς πολιτείας τετυφάμενος καὶ σπάγισα τῶν στρατιώτας
καλαχόρτας. ἃ τὰς ἀρίστας καθ' ὃν ἐστρατήγει καιρὸν
συγγράφειν ἢ ἀκριβῶσαι ὁ χλιαρὸν ἔσται τοῖς φιλοκα-
λοῦσι. διότι τὸ ὑπερβάλλον πλῆθος καὶ τὸ πᾶσα πολλὴ
γινώσκεσθαι. οὐ ταύτην ἔργω σπουδαιοτάτην ὡρίμενον εἶν
ἐγγράφως κρὸς κοινὴν λυσιτέλειαν. ὅπως δεῖ χρῆσθαι τῇ
τῇ ἔξεστο κάμοὶ παρηγγύησε καθ' ὅσον οἷόν τε. ἀκριβῶ
κρεῖ αὐτῆς συγγράφαι καὶ παραδῶναι τῆς καθ' ἡμᾶς γε
μόνον δὲ κρεῖ ταύτης τῆς τῇ ὧν προσηκούσης, ἀλλὰ
καὶ κρεῖ τῆς τῇ ἑβδόμῳ ὠφελήσει καθεστηκυίας, διὰ
ὧν αὐτῇ πλεῖσα σ' στρατηγῆσαι, καὶ πῶρον ὅσον οἷόν
τὴν φύσιν τῇ πρώτῃ ἀθροίσαι, ἀλλὰ κρεῖ ἑκάστης
ἐστὶν. ἰδίᾳ καὶ ἐν ἄλλοις φερόμενα. ναυὶ δὲ ἐχομένου καὶ
τῆς ἑτέρας διαλαβεῖν. ὅθεν καὶ τὴν ἑκάστης τῶν
τολὴν διωρεγῶ τῇ τοῦ θεοῦ χάριτι χρώμενος. ἣ τις
ἄκαβι διωρισμένα καὶ τοῖς καλοῦ. ὧδε κοῦς ἀν
χόμαι τῆς ὑποθέσεως.

περὶ βίγλης. καὶ τόδον διάστημα
ὀφείλειν ἀπ' ἀλλήλων μίαν
ἡμέραν διίστασθαι.

Τὰς τῶν μεγάλων ἀρχιτικῶν θηρίων τὴν προύοιαν ἀνα-
δεχομένους καὶ ὑπὸ τὴν αὐτῶν ἐπιμέλειαν τὰς κλισιάς
εἶναι ἔχοντας. χάβη μηχανῇ καὶ προδίδου καὶ ἀγρύπνω
ἐπιμελείᾳ προσήκει διασώζειν καὶ ἀγωνίζεσθαι τὰς τῶν
ξωμαίων χώρας διαφυλάττειν τῆς τῶν πολεμίων ἐπι-
δρομῆς ἀδύνατος καὶ ἀνεπηρεάστους βιγλάτορας ἐφιστῶν-
τας ξωμαλαίους καὶ ἐπιμήδεις, καὶ τὰς ὁδὸς εἰς ἄκρον
ἐπισκοπεῖν. καὶ εἰ μὲν ὄρη εἴδοι ὑψηλὰ καὶ δύσβατα δι'
ἐίζονται τὴν πολεμίαν. ὧν τούτοις τὰς βίγλας ἄχρι
μιλίων τριῶν ἢ τεττάρων. καὶ ὑνίκα τὰς ἡλιοβολὰς ἐξερ-
χομένας διαβοῦσι. δρομαίως ἀπιέναι εἰς τὸ ἕτερον σα-
βίδιον καὶ ἀπαγγέλλειν ἃ ἠδιαβάσαν. κακεῖνος πάλιν
πρὸς τὸ ἕτερον σαβίδιον δρόμῳ πολλῷ καὶ ὅπως καθε-
ξῆς μηνύσωσι τὰ τῶν καβαλλαρίων σαβίδια εἰς τὰς
ἐφωμαλίας τόπους ἰσάριθμα. καὶ δι' αὐτῶν ἀναπαυόμενον
τὸν στρατηγὸν τὴν τῶν ἐθνῶν ἔφοδον. καταμενεῖν δὲ αὐτὰς
ἡμέρας τρεῖς καὶ δέκα ἐν τῇ τῶν ὁδῶν φυλακῇ ἐπιφα-
νούσας. καὶ τὴν διαρκεῖσθαι αὐτοῖς τροφὴν τῶν αὐτῶν ἡμε-
ρῶν. εἶθ' ὅπως ἀπαρτίσωσι. στέργειν εἰς τούτων ἀπαλ-
λαγήν. καλῶς ἀδυσωπουμένους καὶ ἀντεπικαλουμένους
παρὰ τῶν ἀρχόντων. καὶ δῶρα καὶ ἀντιλήψεις κατὰ
τὸν τοιοῦτον ἀριθμὸν ἀποσκλλομένους. καὶ μὴ δι'
ἀπορεῖν κέρδος οἴκοι καθέζεσθαι παρὰ τῶν ἀρχόντων
αὐτῶν ἐκδιδόναι. ἔξεστι δὲ τοὺς βιγλάτορας ἀφορμῶν
ἐν οἷς ἄπληκτα τῶν πολεμίων ἀρτύσει γίνεσθαι. ἐκεῖ
γὰρ τὰ ἄπληκτα ὡς ἔστι καὶ ἐνταῦθα γίνεσθαι. ἐν οἷς
ὕδωρ ἔστι διαρκὲς καὶ τόπος εὐφωμαλὸς. στέργειν δὲ
βλέπειν ἐν οἷς ἡ ὁδὸς ἀποσκλῇ στένωμα. ἄλλως δὲ
ὅπου πολεμὸς ὑπάρχει δυσχέρειαν. καὶ τούτων ὅπως

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0193
gefördert durch
Baden-Württemberg

ἀφαιρῶς φυλακτόνων. ἢ δυνήσονται οἱ πολέμιοι λά-
θρα ποιήσασθαι τὴν ἐξέλευσιν. ἀποστέλλειν τε πιστὸς ἀν-
δρας καὶ ἐμπειροτάτους. τῷ ἐφορεύοντι αὐτῶν εἶναι καλῶς
καὶ ἀγρύπνως. τὰ κατὰ τάξιν αὐτῶν διαφυλάττοντας
οἱ τοιοῦτοι βιγλάτορες δύνοι τῷ ἀριθμῷ καὶ μὴ
ἐλλιπεῖς ἀπέρχονται. καὶ μὴ καταλιμπάνωσι τὰς σ
θεὰς αὐτῶν, ἐν αἷς βλέπειν καὶ φυλάττειν τὰς ὁδὸς ἐ
τάχθησαν. μήτε χρονίζειν ἐπὶ τοῖς αὐτῶν σταθμοῖς. ἀλλ
ἀναλάσειν τὰς τάξεις καὶ ἀλλαχοῦ μεταβαίνειν. ἵνα μ
ἐπὶ πολὺ χρονίζοντες τοῖς αὐτοῖς τόποις διαγινωσκό
μενοι ἀνάλωτοι γίνωνται τοῖς ἐχθροῖς.

Περὶ τῶν καμινοβιγλίων καὶ καλαβκότων.

Ἀναγκαῖα δὲ ἡ τῶν καμινοβιγλατόρων ὑπαρξις ὡρίσθα
καὶ χρὴ τὸν στρατηγὸν καὶ τούτων πολλὴν ποιεῖσθαι τὴν
ἐπιμέλειαν. καὶ ἀνεπιτηδείοις τόποις ἐφιστᾶν τὰ κα
νοβίγλια. ὅπως ἥνικα κίνησις τῶν ἐχθρῶν γένηται.
καὶ οἱ βιγλάτορες ταύτης ἴδωσι καὶ διὰ τῶν καμινο
βίγλων. καὶ ὁ στρατηγὸς τὴν ἐξέλευσιν τῶν ἐχθρῶν
προγινώσκῃ. καὶ ποίαν ὁδὸν ἐξελθόντες μέλλωσι καὶ
χώρας δι' αὐτῶν τε καὶ τῶν ἐκκλησιατόρων καταρκ
νόμεναι τοῖς ὀχυρώμασι καταφεύγωσι. καὶ τὰ τούτ
θεάσηται. ὧν δὲ τοῖς ἄκροις τῶν ἀρμενικῶν θρά
των. ἐκεῖ οἱ ἀρμενίσκοι ἢ καλῶς ἢ δὲ ἀφαιρῶς τὴν
τῶν βίγλων ἐκκλεῖσθαι δηλοῦσιν. ὀφείλόμενον ἐστὶ φ
λάττεσθαι τὸν ἀπὸ καλαισῆ κερατινάνλα τύπον ἢ τοῦ
βίγλαιο τῶν ἀρμενίων. καὶ ἀνδρώσας ἐπιλέγεσθ
καὶ ἀπογράφεσθαι ἐπιτηδείως. λαμβάνουλαι μιλιὸν ἀπ
τῷ στρατῷ ἐπιβωρευόμενον. ὑπὲρ ὧν ὁ τοιοῦτος στρ
τῆ τῶν βίγλων λειτουργίᾳ, ὑπηρετεῖν ὡφελίμω
ὡδαύτως καὶ ἀνόναρ ἑκάστῳ μηνὶ τὴν τε τυχωμένην
καὶ ὑπαλλάττειν αὐτοὺς καθ' ἕκαστον μῆνα. καὶ δι'

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0194
gefördert durch
Baden-Württemberg

αὐτῶν τὰς ὁδοὺς ἐν αἷς οἱ πολέμιοι ἐξιέχονται. φυλάττειν ἀβραλῶς. ἀλλ' ἔτι καὶ ἥδε αὐτοὶ οἱ ἱππεῖς μιμεῖσθαι καὶ ἀνόνατος ἀρετήνιοι ὄντες καλῶς τὴν τῶν βιγλῶν ὑπηρεσίαν τοῦδε δηλοῦσα ἀπὸ τῶν ἀκροσελλοπετίνων κατὰ βάκτρων χρὴ τὰς κινήσεις τῶν φρουρούντων ἀναμανθάνειν, καὶ τρακτεύειν τὰς ἐπιλήψεις γενναίως καὶ ἀνδρείως, ὅθ' οἱ ἀρετήνιοι ταβιναρίως καλοῦσιν, καὶ ἐν ματερικίοις ἀπογραφαῖς, καὶ ἀρχηγὸς ἐν αὐτοῖς ἐφισᾶν. οἷς πρὸς τὴ ἀνδρεία, καὶ πολλὴ ἐμπειρία τῶν ὁδῶν καὶ τῶν ὑπερίων χωρῶν πρόσεστι. καὶ τούτους διηνεκῶς ἀποστέλλειν τοῦ κατέρχεσθαι εἰς τὰς τῶν πολεμίων χώρας. καὶ καινοτομεῖν αὐτοὺς καὶ βλάπτειν. καὶ ἔτι δυνηθῆναι τινὰς κατασχεῖν τῶν πολεμίων πρὸς τὸν τὴν ἀρχὴν διέποντα ἱερατηγὸν ἀποκομίζειν. ὅπως δι' αὐτῶν τὰς τῶν ἐχθρῶν κινήσεις καὶ βουλὰς ἀναμανθάνῃ.

Περὶ κινήσεως ἐχθρῶν, καὶ τοῦ προκαταλαβεῖν τὰς δυσχωρίας.

Ἀναδιδασκόμενος δὲ ὁ ἱερατηγὸς, τὰς τῶν ἐχθρῶν κινήσεις. ὀφείλει καὶ αὐτὸς τὸν ἴδιον λαὸν ἐπιδυνάγειν καὶ ἐξοπλίζειν καὶ πρὸς τὰς ἄκρας παραγίνεσθαι. καὶ τὸ πεζικὸν ἅπαν ἐπιδυνάγειν πρὸς τὴν ὁδὸν καθ' ἣν ὁρμήσειν οἱ πολέμιοι ἐξελθεῖν. καὶ ὑπὸν μὲν αὐτὰ ὀλίγης δυνάμεως τὰς ἐχθρὰς ἐξιέναι ἀναπαύεσθαι. ὅταν δὲ πρόσω ἔλθωσιν καὶ καταπολεμηθῆναι αὐτοῖς καὶ καταπολεμηθῆναι μετὰ τοῦ πεζικοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱππέων, ἤγε τὸ τῶν πεζῶν στράτευμα δυναγαγεῖν καὶ δυσηθῆναι δεδιώκοντι. καὶ ἔστι ὡς τὰ στενὰ μέρη καὶ τὰς δυσχωρίας ἐπιτηδειότερος ἐστὶν ὁ μετὰ τῶν πεζῶν πόλεμος. διόπερ ἐστὶ προκαταλαμβάνειν καὶ κατέχειν τὰ ὑψηλότερα τῶν ὀρῶν μετ' αὐτῶν. καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ὥστε ἡ ὁδὸς τοῦ τόπου ἐστὶν ἐπιτηδειοτέρα. τὰς πεζικὰς διῖσαν παρατάξεις ἐν οἷς ἱππέων ἀρετὴν πόλεμον γίνεσθαι δυνῆναι τοῖς πεζοῖς καὶ ἱππεῦσι. ἵνα τὴν τοιαύτην παρασκευὴν καὶ κατάσχεσιν τῶν στενωπῶν οἱ πολέμιοι. ἢ τῆς ὁρμῆς ἐπιχωρῆσαι τὴν φορὰν τούτων. ἢ καταγωνιάσθαι δι' εὐεργίαν. ὅπως δὲ ἂν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἡ τοῦ τόπου ὄψις

πεοββαλὼν πόλεμον ἀρεμόζει ἀλλ' ἐξ ἀνὸς ὠδαύτως κακὸν παρέχοντὸ στέρεον προκατασκευῶν δεῖ. ἐν οἷς δὲ τὴν προβολὴν τῆς πολίσεως ἀφ' ὑψηλῆς τὸ τῆς τάχης ἀντεχιτήδειον γίνεσθαι διακαλύει. ἀλλὰ σικρόν τί πρὸς ἀνωφερὴς ἡ ὁδὸς καὶ τραχεῖα ἔχεσθα καὶ ῥύακας καὶ ὠδ' ἐκ τούτων στενοτάτην καὶ αὐτὴν εὑρίσκεσθαι χρὴ τὴν τῶν πεζῶν τάξιν ἐπάξειν ὠδαύτως ἀπὸ τῶν ὑψηλοτέρων παρασκευάζειν καὶ τὴν ὁδὸν πετρῶν καὶ ἀποφεράτειαν διοχλιτῶν ἀβατηφόρων καὶ ἀκοντισῶν. ὅτιαδὲ δι' τούτων τῆς ἐκχυλίδος βάλλονται. δεῖ αὐτοῖς δὲ καὶ τοξότας καὶ βριγδονίτας. καὶ σπανὶ τὴν πεώτην παράταξιν καὶ δεινὸν σπουδένην αὐτὴν παρασκευάζειν. ἐκαπέρωθεν δὲ τῆς παρατάξεως τῆς φιλαπίδος τὴν σπέβην ἀκοντιβὰς καὶ σὰν ψιλῆς καὶ βριγδονίτας. εἰ δὲ καὶ ἕτερον ὁδὸς λέγεται εἶναι δεξιὰ καὶ εὐώνυμα τῆς παρατάξεως τῆς φιλαπίδος τὴν δημοσίαν ὁδὸν. μὴ δυνέγγυς ἄλλο πόρρωθεν. ὡς ἀκρίται ἀπραπτῆς καλεῖσθαι. διὸν καὶ ταύτας πρατεῖσθαι σπεπὶ πεζῶν καὶ φυλάπεσθαι ὑφ' ὅλως, σπὶ πολὺ σπανδανόντων τῶν πολεμίων τὴν δημοσίαν ὁδὸν ἐν ἀβραλίᾳ πρατεῖσθαι σπεπὶ πλήθης λαοῦ, ἢ ἕτερον τῶν ἐκ τῶν ἐκπλαγίων δεσπόζειν. καὶ ἐν καλῷ ἀβραλῷ φυλάπεσθαι πύργων ἐκεῖθεν κάδον καὶ γεννηθῶσιν ἐκπλαγίᾳ. ἢ καὶ ἐκ νώπης τῶν πεπάξεων. καὶ πεπιβασπόν καὶ φόβον ἐν τῷ ἐωσφορικῷ σεατῷ πεοξενηθῆσθαι. ἀμφοτέρων δὲ ἀβραλῶς φυλατομένων, ἢ πεοὸ σπάθην τῶν πολεμίων δεσπόζειν ἢ δυσεργία καταισχωπῆσθαι. ἢ ὁρεώδια καταχωπῆσθαι, δι' ἃ πλὴν ὁδῷ πολλῶν ἡμέρων διάσημα ἐκ χθονὸς τὴν δεσπὴν ποιήσασθαι. καὶ ὠδ' ἐν τοῦδε δυνάσ καὶ πεὸς γένωνται τοῖς ἐχθροῖς. ἐν σπὶ ταλαιπωρεῖσθαι τῷ τῶν πολλῶν ἡμεπέρων διαστήματι. κατὰ τὰ τούτων ἀπλήκτα καὶ τὴν ὠθεῖσαν ὁδόν. ἕπερ δι' τὸ καὶ ἀπώλειαν αὐτοῖς ἐπάγονται. αὐτὰς σπὶ λανθάνειν καὶ ἀδυμία ὑποβλήδεσθαι. τὰς δὲ πεοδρομ

ρεῖς καὶ

ρας καὶ αὐτολεξεὶ πρὸς τὸν κατ' αὐτῶν πόλεμον γίνε-
σθαι. δίον δὴ καὶ ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἀλλ' ἢ τῷ γε
χαλεπὰ ἐκ τρίτης παθῶν συμβέβακεν. διὸ δὴ καὶ τοῖς χρό-
νοις τῆς ἀοιδίμου καὶ τριπλακάρου καισαρίνης τῆς πορφυ-
ρογεννήτης βασιλίσσης. ἄκαιρος δέ ἐστι τῆς καλῆς βασιλέως με-
μαθῆ τῆς μακαρίτης γῆ. καὶ πάνδεινα ἀεδὼν τὴν τότε γενο-
μένην πανολεθρίαν τῶν ἀρχαίων τῆς χρησῆς ἀκριβῶς
ἐπίσασθαι. ἀλλὰ καὶ ὁ λαὸς τῶν ταρσίων καὶ τῆς τῶν
κιλίκων χώρας ἀνδιαφόροις τάξεσι τῶν στρατιωτῶν
παρὰ τῶν ἐκ τῆς ἄκρας προνοουμένων στρατηγῶν κατ'
ἐτερο τώθησαν.

Περὶ τῆς ποιᾶς λάθρα τὰς κατὰ τῶν ἐχθρῶν
ἐπιδρόμους. καὶ περὶ τῆς προσυπαντῶν
τῆς πολεμίας πρὸς τὴν ἰδίαν
ἐπανακρέφουσας.

Χρὴ δὲ καὶ τοῦτο διαδοκεῖν καὶ μελετᾶν ἔχειν τὸν
στρατηγὸν καὶ πᾶσαν δυναμὶν τίθεσθαι λάθρα καὶ ἀδοκή-
τως ἐπὶ οἵουσδὴ τὰς τῶν ἐχθρῶν ἐπιδρόμους ποιᾶς. τῇ
γὰρ τῆς ἐπιτηδεύματος τυγχάνων ὁ στρατηγὸς καὶ
μετολιγοσῇ λαῷ. πολλὰς τῶν πολεμίων καταπρο
πίπτειν. ἐπὶ δὲ ὡς ἀναπτέρω δεδήλωται καὶ τόσῃ ἐπὶ
τύχῃ ἐν τοῖς στενόποσιν ἐκ δύο μερέων τὸν κατὰ τῶν
ἐχθρῶν πόλεμον τὸ ἐπιτήδειον ἔχοντος. ἀσφαλῶς
ἔχεσθαι τῆς πολεμίας. καὶ καλῶς πάντων τὸν ὑπ' αὐτὸν
λαὸν θεῖν δυναμίᾳ κατὰ κράτος τῆς πολεμίας προ
πίπτειν. πλὴν κατὰ πολὺ ἧσσι λυσιτελέστερον. καὶ
ἀσφαλέστερον. ὑπὲρ τῆς προσυπαντᾶν τῆς πολεμίας
μέλλοντας ἔξιέναι κατὰ ῥωμαϊάν, ὅτε μᾶλλον ἀπὸ
τῶν ἡμετέρων χωρῶν πρὸς τὴν ἰδίαν ἐπανακρέφωσι.
τότε γὰρ διὰ τὸ ἐπὶ πολὺ χρονοτριβῆσθαι αὐτὰς ταῖς
ῥωμαϊκαῖς χώραις μεγάλως δυστρίβουσι καὶ ταλαι-
πωρεῖσθαι. ἐν τύχῃ δὲ καὶ πλῆθος κτηνῶν καὶ
ἀνδραπόδων ἐπιφέρουσι καὶ χλωῶν. καὶ αὐτοὶ τέχνῃ.

οἱ ἵπποι αὐτῶν κατάκοποι ὄντες. ἐν καιρῷ πολέμου ἐπιλαμβάνεται ἰδιώτην καταλήψεως χώραν. ἄλλως τε καὶ ἐπιδυσβάτου τὴν ἰδίαν καταλήψεως χώραν ἄλλα δὲ κατὰ τῶν ξωμαίων στρατεύματα ἐν τῇ τῶν πέτρων παρασκευῇ. ἐν μόνον τὸ πλῆθος τῶν πλινθίων ταχέως ἐπιβωμεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τὸ πόρρω τυγχάνειν. καὶ τὸ πλῆθος ἐπιβωμίσασθαι ἱκανόν. καὶ καλῶς πρὸς πόλεμον καὶ ἐξαρτύσασθαι καὶ παρασκευάζεσθαι. καὶ τόπῳ παλαιὸν καθάπερ πρὸς ἔφημον. καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ κατ' αὐτῶν πολέμου ἀδιαλείπτως ἔχειν τὴν νίκην. διὸ τὸν στρατηγὸν μηδέποτε ἐν τῇ ἀποσκοφῇ καταλιμπάνειν. τὸ δὲ ἐν τῇ ἐξελαύνειν τῶν πολεμίων παρασκευάζεσθαι βαστάζειν οὕτως πρὸς πόλεμον ἐν τοῖς στενωπαῖς. ἀσπίδα μὲν ἐπὶ τὸν ὦμον. καὶ ἐπὶ τὸν πρῶτον ὦμον τὸν κόπτον βαστάζειν. διὰ τὸ μὴ ὅπλῳ βαστάζῃ δι' ὀλίγων ἡμερῶν δύνασθαι τὸ πεζικὸν βαστάζεσθαι στράτευμα. καὶ καλῶς παρασκευάζεσθαι. ἄλλως τε δὲ καὶ οἱ πολέμιοι ἀκροβολισταὶ ὄντες καὶ ἀκοντιστικοί, δὺς κατασκόπους ἔχουσι ἐν τούτῳ δὲ τὸ ὠφέλιμον ἔχει καὶ χρήσιμον καθὸ ἐν ἀγῶσι οὕτως γίνεται. διάκιδ ἂν βαλλιδῶδιν ἐξελάσῃ κατασκέψει τῶν στενωπῶν, καὶ τὴν μετ' ὀλίγα ἐκλογὴν τῶν ξωμαϊκῶν στρατευμάτων διαπτῆ ἐξέλευσιν.

Περὶ προκαταβολῆς ὑδάτων ἐν τοῖς στενωπαῖς ὅπλων.

Ἐν οἷς δὲ τόποις τῶν στενωπῶν καὶ πλινθείων πρὸς πόλεμον ὁ στρατηγὸς παρασκευάσεται. ἔστιν ἐν τούτοις ὑγρὰ ἕξις ὕδατος βεύσεται. ὑπὸ τῆς ἰδίας λαβὴ ταύτην ἐν βάθει καταγεσθῆναι. ὥστε τὸ ἐκεῖθεν ὕδωρ τὸν λαὸν ἐπιρρύσεται. εἰ δὲ μὴ τύχῃ ὀλιγοστὸν εἶναι, βαθυτέρα μὴ ἐπιδέχεσθαι τοῦτο. καὶ ὁ μικρὰ ὡς ἐκ τούτου λυτρῶσαι τὸν λαὸν ἀνάγκης ἐπιβαίνεται. πηγὴς δὲ τυγχάνει μὴ ἔβενος ἐν τὴν πόβιν καὶ ἀναψυχὴν ὁ λαὸς ἐφωρμίσκεται. καὶ

πάλιν ἐν χερσὶ θέρους, ταῖς κλίναις διορίζεσθω ἐν ἑκάστῃ ἑκατονταρχίᾳ δέκα ἐπιφέρεσθαι καὶ δι' αὐτῶν τὸ ὕδωρ ἐπινοεῖσθαι. καὶ ἐν ὥρᾳ τῆς μάχης εἶναι πότον καὶ ἀναψυχὴν τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ ἀγωνιζομένοις ἐπιχορηγεῖσθαι. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἐν τοῖς στενωποῖς μαχομένων περὶ πολίσματος ἐξαρτύσασθαι, ἱκανῶς εἰρήσθω. εἰ δὲ καὶ νυκτὸς πόλισμον δεῖ βιάσασθαι ἐν ταῖς τοιαύταις διαχωρίσεσι γενέσθαι καὶ τοῦτο πάνυ ὠφέλιμον. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν ἑτέρᾳ διηγήσομαι δηλώσω. τῆς δὲ παραδρομῆς ἄρξεσθαι τὴν διήγησιν. εἰ τις ἐπωφελὴς καὶ ἀναγκαῖα τυγχάνοι, δι' ὀλίγων καὶ ἀκριβοῦς λαβεῖν. πολλὰ τῶν πολεμίων πλήθη πρὸς τὴν παραβοήθειαν. δεῖ δὲ νοῆσαι ὡς τὰ πολλὰ καὶ καὶ παγωνίζεται.

Περὶ παραδρομῆς τῶν μονοκερώτων. καὶ σοφισμοῦ τῆς τοῦ λαοῦ αὐτῶν κατασκευῆς.

Τὰ τῶν πολεμίων κέρατα τὰ λεγόμενα μονόκερατα ἀπὸ τῆς ἰδίας χώρας ἐξερχόμενα πρῶτον ἄνεσιν ἔχοντα, τοῖς βαρβάροις τὴν πορείαν ποιεῖσθαι, καὶ μηδαμοῦ ἀπλήκτως, ἀλλὰ τὴν ὅλην νύκτα διαβιβάζειν. ἀλλὰ πρὸς μικρὸν τῆς ἵππου διαναπαύειν. πρὸς τὸ τὰς τοιαῦτα καὶ μόνῳ τούτοις ἐπιδοῦναι. ὡς ἐπὶ πᾶν γὰρ τοὺς μονοκέρατα μετ' ὀλιγοστοῦ καὶ ἐκ λαικοῦ λαοῦ τὴν ἐξέλευσιν ποιεῖσθαι. διαναπαύσει δὲ τάχιστα καταλαβών, ἐν οἷς χωρίοις τὴν ἐπίθεσιν καὶ ἐκδρομὴν ἐβουλεύσαντο ποιῆσαι. τῷ δὲν στρατηγῷ κατάστησον τῶν καμινοβιγλίων καὶ τῶν βιγλατόρων τὴν τῶν ἐξέλευσιν ἀναμαντάνοντος. διαφθορᾷ πολλῇ τὸ ἐν τοῖς ἄκροις καταλαμβανέτω χωρία. πρὸς ἀκοσέλλων τερπάχην εἰς ἕτερον ἀέχοντα τῶν ἀκροτάτων καὶ χαμηλοτάτων κατὰ ἐκλεκτῶν ἀεχόντων καὶ κολοβατάρατων τῷ τρόπῳ καταλῆσαι καὶ κατὰ ἀκροτήριον τούτους διαβαίνειν καὶ παρα μεῖναι, καὶ τῷ στρατηγῷ καταμηνύειν ἐν ᾧ τόπῳ κατέ

λαβον. ὦ δυνατὸν διαβοκοτὴν καὶ τὴν τῶ λαῶ αὐτῶν π
βότητα. ὦ μόνον γὰρ ἀπὸ τῆς ἡλικ δυνατὸν ἐστιν ἀριθμῆ
βαι αὐτοὺς καὶ καταλογάδην. ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς πόλ
ὀχλῆς. πλῆθος γὰρ χόρτω ἐρημίαις ὑπάρχων. καὶ τῶ
χοβί τῶν ἀλόγων καταποτθεμενον. οἱ οὖν ἀνδρῶν ἀρι
θμότατοι δύνανται ἐκ τούτω τὴν τῶ λαῶ πολυότητα. ὧν κ
μὴ ἀκριβῶς καταλογάδην. οὐδαμοῦ δὲ καὶ ἐν τοῖς
ποταμῶν παράπαν. ἀκριβέστερον δὲ καὶ ἀπὸ τῶν τόπ
ἀλλήλων. ἡνίκα ἡκιστα ἀποίεσθαι. ὁ δὲ στρατηγὸς τῆ
χώρᾳ τῶν πολεμίων ἀναπαυόμενος. καὶ τῶν χωρίων
ἐν οἷς ἐκ δρομὰς ποιήσασθαι μέλλων ἐσχαζόμενος. πλείω
τῶν γινέσθω. καὶ ἐν ἐπιθυμίω τόπω ἑαυτὸν ἀποκρύφ
μετὰ τῶ λαῶ αὐτῶ βίγλας καβαλλαρίων πανταχῆ ἀπο
λας, ἡνίκα περὶ αὐτῶν καλαπτυνθάνη. καὶ ἐπιδώσιν ἐξε
λαύνοντας καὶ διαβοκοχιζόμενοι, ἐξέλθω ὡς ἐπὶ βοήθειαν
καὶ τούτους ἐντυγχάνων ἀκόνως αὐτοὺς καταγωνίσεται. ὁ
δὲ ἐνεβῆ τινὰς τῶν χωρικῶν κρατηθῶσι παρ' αὐτῶν πρὶ
τῆ ἐξελάβαι καὶ ἁναπαθῶν. τὴν τε τῆ στρατηγῆ παρεμβίαν
τὴν τῶν χωρίων ἐκβοκήλωσιν. καὶ ὁ δὲ ἐπόθεν ἐξελθεῖν
ἄχρακτοι διαδιώσ πρὸς τὴν ἰδίαν ὑποστρέψαι χώραν
νον τὸν βοσκὸν καὶ τὴν ἐνεργείαν καὶ ταλαιπορίαν ὑποστῆ

Περὶ ἐναδρίσεως καὶ κινήσεως φοσσάτω
καὶ περὶ τῆ παραλαμβάνειν τῆς χρεί
ας τὰς διαφερούσας καὶ καλοβοκοπῶν.

Παραβκευὴν δὲ καὶ κίνησιν μεγάλω φοσσάτω ἀκμῶν ὧν ὧ
ρῶν μέλλησα ἐναίθη τὰ μεγάλα δυναθροίζειν φοσσάτα
τῶ ἀνυμέσω μέρει. Ἐν γὰρ τῶ τοιούτω καιρῶ, ἀπόλη πᾶσα
καλαισίνη τε καὶ φοινίκη καὶ τῆς κοίλης συρίας πλεῖ
ἀνήκοντο ἐν κιλικία καὶ ἐν ταῖς χώραις ἀνθιοχείας
χάλεπε καὶ χρεοκαμβάνοντες καὶ ἄραβες τῶν βοσκη
μείω μέρει τὴν κατὰ ἕωσπερίων ἐποιοῦντο ἐξέλευσιν. ἐν
τοιούτω τοίνυν καιρῶ ὅτε ἡ δυνάθροισις τῶ φοσσάτω
τῶν πολεμίων μέλλει γίνεσθαι. δυνεχέστερον τὸς πρακτι

ἀκοσέλλων. ἤτοι τὰ βινάκια καὶ κατὰ δκόπας τλείσσας τῶν χεμβίων καὶ πισῶν. παραχωρῶν δὲ καὶ πραγματευτὰς ἐν βέρεσι. χρὸς ποιῆσι δὲ καὶ ~~πραγματευτὰς~~ φιλίαν πρὸς τὸς κρατοῦντας ἀμπεράδας. τῶν ταῖς ὥρεσις ἡμῶν καρπαινόντων κάσρων. καὶ γράφην χρὸς αὐτὸς καὶ ἀνδρώπους μετὰ καντιβακίων ἀκοσέλλων. ὅπως διὰ τῆς κολυσυδῆς ταύτης κολυπραγμοσύνης δυνηθῆ βαφρῶς ἀνακυδάβεσθι τὰ τῶν κολιτίων βιβλία καὶ μηδέτερ μὴ τὸ πλήθη τῶν ἐπιβαρεσσόντων φοσατάτων, ἐπτόντα καὶ κεζῶν καὶ τὸς τῶν ἀρχιγὸς. καὶ ὧν ποίαις χώραις βιωσέλλωσιν ποιοῦν βιβλίονται. καλαπωυόμενοι δὲ τὴν τῶ φοσατάτ ἀκοκίνησιν. καὶ διὰ ποίας ὁδῶ τὴν ἐξέλωσιν καλὰ ῥωμανίας ποιῆσι μέλλων ἐπιβωσάγειν ἅπαντα τὰ σρατεύματα. καὶ χρὸς τὰς ἄκρας παραγίνεσι. ἀκοσέλλων δὲ τρεσπέχην ἔχω ῥόταλον. ὅτε ἕτερον τινὰ τῶν μεγάλων καὶ χεμβίων ἀρχόντων, μετὰ ἐπτακοσίων ἐπιλέκτων προσυκαντῆσαι τοῖς πολιτίοις. χρὸ τῆ τὴν ὑπόβολὴν ὡς τὰς ὑμῶν χώρας ποιῆσθαι, ἵνα καὶ ἐπακολουθῶσιν αὐτοῖ καὶ παραμένωσι. καὶ τὰς ἀκοκινήσις αὐτῶν τῶ σρατηγῶ καλαμηνύωσιν.

Περὶ παραμονῆς φοσατάτ καὶ ἀκολουθήσεως.

Ἡ δὲ παραμονὴ αὐτῶν ἔτως ὀφείλει γίνεσθι. τὸ σρατηγὸ μετὰ πάντος τῆ λαῆ ἐνεπιλησθέντα καὶ ὀχυρῶ τόπω παρατρέχοντος. καὶ τῶν χωρίων διὰ τῶν ἐκβεβλημενεστέρων φυγαδευομένων ἐν τοῖς κάσροις. ἢ μὴ ὄντων κάσρων ἐν ὄρεσιν ὑψηλοῖς καὶ ὀχυροτάτοις καὶ ἀνεπιβεβλήτοις δρυμοῖς καὶ πάντα τὰ χλόην αὐτῶν δέον ἀκοσέλλειν καὶ τὸν ὀφὺ λοντα παραμένειν ἀποδυτέρας ὥρας, ἢ καὶ τρίτης ἡμέρας καὶ εὐχὴν λαμβάνοντας τῆ σρατηγῆ, ἀναλαμβάνειν τὸν λαὸν αὐτῆ καὶ τὰς παραβυρτάτας. καὶ ὁρμᾶν χρὸς βαὺ ὁδὸν, καθ' ἣν οἱ πολίτιοι διέρχονται τὴν ἀποδρασμὸν αὐλῆ καὶ τὰς παρεπιπαραλάτας καλαλημπτικάνων μετὰ τῆ σρατηγῆ, μηδὲν ἄλλο ἐπιφερομένους ἢ μόνα ἡμέρας τροφήν. καὶ αὐτὴν μετὰ ὠδῆς ἀρτῆς μόνης καὶ τυρὸν ἢ καὶ

τάριχα καὶ τὰς τῶν ἰχθύων καὶ ἡμιόνων ταγάς. ὑφ' ὧν χω-
ον δὲ ἀλληκαίων τὰς χρείας καὶ τὴν τῶν ἀλόγων τροφ-
ἐφωμολόγκων διανατανυάτω, ἐκεῖνα τὸν λαὸν αὐτῷ καὶ τ-
ἰχθύων, ὡς ὅρας ἀναλίνυ τῆς ἡμέρας βύγλας χρείων ὑ-
ὑψηλοτέροις τόποις καὶ αὐτὰς ἱκανὸν ὁ τῷ λαῷ ἀρχ-
ὧν χαριωτὴ ὑψηλοτάτη ἀντερχόμενον ἀποβοκοπῶν καὶ
κειν χονιορτὸς τῶν πολεμίων καὶ κατανᾷ. καὶ ὡς ἂν τ-
καθαιρεθῶν καὶ σοχάζεσθ. ἐν οἷς διέρχονται καὶ ἀλληκ-
σπάλλυσθιν. ὑπὸ γὰρ τῶν ἡμετέρων ἀνδρῶν καὶ οἱ τόπ-
ἐφ' οἷς προβήκει ἄλληκτα γίνεσθ διαγινώβκονται. ἡνίκα
ἀπαθωνται τῷ τόπῳ ἐν ᾧ ἦν λίαν το οἱ πολέμιοι. χαρακ-
δηλῶδ τῷ στρατιγῷ περὶ τούτου. καὶ κύνος μετὰ τῆς ἱππ-
σειλῆς θώρακας ἀπεχομένους καὶ τὰ λεγόμενα ὑπόνωτ-
βατα μὴ λευκὰ ὄντα. ἐκεῖ ζεῦρας ἕκαστος τὸ μετάλλ-
μενον ὅλον καθίζων. τὴν ὁδοιπορίαν ποιείτω. τῷ δὲ
ὑποκλίνασθ. καὶ τῶν ἐὰν λέγειν ἐκ τῶν φοβερῶν ἡγεμ-
νων πολεμίων ὑποσημαίνων πρὸς τὰ βλακὰς αὐτῶν
τὰ φῶλακα τούτους φυλάττοντα τότε διωκέρχεσθ καὶ
μὴ πλησιάζειν τῷ τῶν ἐχθρῶν φοβερῶ. μεταβκοπῶν δὲ ὁδὸν
πορεύεσθω καὶ προσοχῇ ἀκριβῶς καὶ ἀσφαλῶς. καὶ ἐπὶ
ὑποκρυπτέσθω τῷ μὴ φανῆναι παρὰ τῶν πολεμίων. νυκτὸς
ἤδη καλαλαμβανούσης πλησίον γενέσθω τῆς ἀπλήκτου. μὴ ἐφ-
ἔστι βουνὸς ὑψηλὸς ἐν ᾧ ᾗ λίβαν το οἱ πολέμιοι. ἐξ ἑνὸς
μους δ' καὶ μὴ δύο πλησίον τῆς ἀπλήκτου αὐτῶν. ἀπόστω-
παρεμβολὴν ἵνα ἐκαίνα τῷ τόπῳ φιλάξωσιν. ἀποβάν-
γὰρ τῶν ἵππων καὶ πεζῇ ἂν τῷ βουνῷ ἀνερχόμενοι ἀ-
δύο τῶν ἀρίστων ἢ καὶ τριῶν. καὶ πλησιάζοντες τῷ ὑπ-
λω ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν ἐκαίνων καὶ ὀλυροτάτων βου-
τῶν μὴ δυναμένων ἄνοδον εὐχερῆ παρέχειν τοῖς πολεμ-
ὁρᾶν τὸ φοβερὸν καὶ τὰς φωνὰς τῆς λαοῦ ἀκουτίζειν. κ-
τῆς τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων ἐμφανεστάτης. ἀκοσέλλ-
δὲ καὶ ἕτερα τέσσαρα τετράδια, ἴσα μὲν ἐφ' ἵππων. κ-
αὐτὸς ἦν δὲν κακοῦν τῷ φοβερῷ ἀπ' ἀλλήλων διαν-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0202
gefördert durch
Baden-Württemberg

χωρισθήναι. ὥστε καὶ αὐτὰς ἀκούειν τὰς χρηστηριότητας τῶν ἱππων καὶ ἡνιόχων καὶ τὴν τοῦ λαοῦ ἀγλαγωγίαν. ὧν δὲ ἕνεκα τοῦ ἀκλήκτου τόκου τοιοῦτος ὀχυρώτατος βουνὸς ἔχει κύριν. καὶ ὡσαύτως τέσσαρα τετράδια ἀκοσέλλεσθαι. τοῦ ἕνδεκα καὶ κάτω τοῦ φοιτᾶν ἡδυκρόως ἴσασθαι. καὶ δύσκρισα παρέχειν, ἀλλήλοις δυσαντιτικὰ ὑποχωρήσεως αἴτιος δεῖσθαι, εἴτε διὰ δυσιθυσίαν, εἴτε διὰ λόγχης καὶ ἀσπίδος. ὑποκαλύπτεσθαι δὲ αὐτὰς καθ' ἑτέρων, εἴτε δευτέρου τῇ νυκτὶ, ἢ καὶ ἅπαξ πρὸς τὸ καὶ αὐτὰς καὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν διαναπαύεσθαι. ἀπέρχεσθαι δὲ τεσσάρεσσιν. εἴτε ἕκαστα λίς κεφαλὴ εἰς τὴν τῶν ἅπαντων ἀπαλλαγήν. καὶ ἐπιβλέπειν χθὲς καὶ πρώ ἴσασθαι. καὶ τοὺς ὀπίσω ἀκούοντας καλῶς καλῶς ἐφορίζων. ὑποσείφειν ὧν ὧ καὶ ἴσαλο κρότερον. παραχὴ δὲ ἐξ ἀκμονὸς σύνεγε κίνησιν δηλοῦσθαι τοῦ χέρσου. τὰ τέσσαρα τετράδια μικρὸν ἀναποδιζέτωσαν μὴ μοῦν τοι δὲ μαχρόνιον γυνέσθω, ὃν τῶν δὲ τεσσάρεσσι μηνυέτωσαν τὴν τῶν πολεμίων ἀποκίνησιν. αὐτὸς δὲ μηνυέτω στρατηγῶ, δι' οὗ διὰ ὁδοῦ τὴν ὄρεσιν ἐποιήσαντο. καὶ ὧν ὅτα ὥρα, ἵνα τὸν καιρὸν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἀποκινήσεως αὐτῶν ἀναμαντάνων ὁ στρατηγὸς, δυνάται σοφάσασθαι ὧν οἷοις χωρίοις καλὰ λάβωσιν ἄγχει χρεία. οἱ δὲ ἀποσταλέντες παρὰ τῶ τεσσάρεσσι καλαμηνύσαι τῷ στρατηγῷ. ὧν ὧ τόκω ὁ στρατηγὸς κυλίσθω τὴν τοῦ χέρσου ἀποκίνησιν. ἐπ' ἂν ἔλθωσιν ἐκεῖνοι αὐτὸν, ἀλλ' ὑποδοχαρίσθω τοὺς παρ' αὐτῷ καλαλιμφθέντας. δίον ὧν ἐκείνω τῷ τόκω γνωρίσθαι φωνῆσαι αἰνονίαν ἐνωθῆναι. καὶ διὰ τάχους. τῷ στρατηγῷ τούτους προσβάσαι. εἴτε ἑτέρους πάλιν ἀγαγεῖν ὑποδοχαρίσθω τοῦ στρατηγοῦ ἕως πάλιν μὴ κινήσαντος. χρὴ γὰρ αὐτὸν ἅπαξ, εἴτε καὶ δὶς ἢ νυκτὶ μεῖναι ἀληκτῶσιν διὰ πολλὴν ἀσφάλειαν, πρὸς τὸ μὴ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐνεδρευθῆναι. ἔχειν δὲ αὐτὸν καὶ βίγλας δικλὰς εἰς φυλακὴν αὐτοῦ ἀσφαλοῦς.

Περὶ τῆς κινήσεως τοῦ χέρσου καὶ ἀκολουθήσεως.

Τῆς στρατηγῆς τούτων τὴν χώραν τῆς χώρας ἀναπαυόμενος
παραυτίκα καὶ ἕτερον ἄρχοντα μετὰ τακτέων ἐκλεκτῶν
ὑποδιατρέχειν τῷ τυραννάρχῃ. τῶν ἀκολουθούντων τῶν χώρων
ἀποστέλλειν πρὸς αὐτόν. ἔχων μετὰ σαυτὸν ὁ ἀποστελλόμε-
νος σύνταγμα κατὰ τῆς τυραννάρχης παραφυλάττειν καλαμηνί-
δων τὴν τῆς χώρας κίνησιν τῶν στρατηγῶν τῷ παρ' αὐτῷ
συνηθείαν διὰ τὸ εὐχερῶς ἐννοεῖσθαι. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ
τηγὸς ὁπλίζειν τῆς ἀποστελλομένης ἄρχοντος. ἀποκινηθέν-
μετὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν λαγυνάρης ἄρχοντος. ἀποκινηθάτω
τὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν λαγῆς καὶ βαστυδάτων καλαλαμβάνειν
τὸν τυραννάρχην. ὁπλοῦ ὁπλίζειν καὶ αὐτὸν τῆς τυραννάρχης
τῶν χώρων τῶν πολεμίων ἀκολουθῆ. ἡ γὰρ ἀκριβὴς
καὶ ἄσφαλὴς ἀκολούθησις ἐκ τῶν ὁπλίζειν τῶν πολεμίων
ὀφείλει γίνεσθαι καὶ τὰ εἰκότως σύνταγμα καὶ τὴν σύντα-
ξιν. ὁ δὲ τυραννάρχης νικήσας τὸ χώρον πολεμίων ἀποκτεί-
νει τρία ζωγρεῖ, ἡγεμόνας καὶ ἐπιλοχίους ἄνδρας ἀναλαμβά-
νει δὲ τοὺς παραγινέσθω τῇ ὁδῷ τῶν πολεμίων καὶ τυπούσθω τὸ
πρῶτον καὶ δεύτερον καὶ τρίτον ζωγρίον κατὰ ὀφείλοντι τοῦ
τῶν. καὶ τοῖς πολεμίοις καλακολουθῶν ὑποστρεφέσθω τοῦ τὸ
λαὸν αὐτῶν. τὸ δὲ πρῶτον ζωγρίον πλησίον τῶν πολεμίων τοῦ
στρατοπέδου. ἀκούων καὶ τὴν τῆς λαοῦ ὁλολυγμὸν καὶ τὴν
χρηματιστικὴν τῶν ἵππων. τὸ δὲ δεύτερον, τὸ τῆς χρη-
ἀκόλουθον. ὁδοιπορείτω ὅσον δυνατὸν ὁρᾶν τὸ στρατόπεδον
τῆς. καὶ ὁρᾶσθαι ὑπ' αὐτῆς. καὶ μήτε πλησίον γίνεσθαι, μήτε
καὶ κρύβεσθαι ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι. τρία δὲ τετράδια ὁπλιτῶν
τῶν τριῶν ζωγρίων ἀποκαλασθήσεται ὁρᾶν τὸ πρῶτον τετρά-
τὸ τρίτον ζωγρίον. τὸ δὲ δεύτερον τετράδιον ὡσαύτως ὁρᾶν
ὰν τὸ πρῶτον. τὸ δὲ τρίτον τετράδιον, τὸ ἀκόλουθον τῷ
τέρᾳ ἐξεγείρειν ἄνδρας. ἵνα οἱ ἐξ αὐτῶν δύο τὰ ὑπερβάλ-
λῆ μηνύσαντα ἀποκομίζεσθαι τῷ τυραννάρχῃ. ὁ δὲ τρί-
χης τῷ στρατηγῷ. ἐὰν γὰρ ὀξύτερον βαδίζωσιν οἱ πολέμιοι
ὀφείλει μηνῦσαι τὸ πρῶτον ζωγρίον περὶ τούτου, ἵνα καὶ

τηρεσάρχης μὴ τὸν στρατηγὸν ὀξύτερον καὶ αὐτοὶ βαδίζωσι καὶ
ἐπὶ πολὺ μακρύνωσι τῶν πολιτῶν. εἰ δὲ βραδύτερον πάλιν
βαδίζωσιν οἱ πολῖται. καὶ ὁ τηρεσάρχης καὶ ὁ στρατηγὸς
ὡσαύτως βραδύτερον περιπατείτωσαν. ἵνα μήτε πλησίον
γινόμενοι διαγινώσκονται, μήτε μακρυνόμενοι, ὅτι τὴν
τῶν ἐπακολουθούντων διοίκησιν ἐπιγινώσκουσιν. ὅτι παρ'
ἐκείνων ἐπιγινώσκονται. ὅπερ ἦν τὴν τυχοῦσαν ἐπάγει
βλάβην. ἄλλωστε δὲ καὶ τῶν πολιτῶν ἀπλουστέρων
χρὸς τὸ παγίαται τὰς ἵππους. καὶ περὶ τούτου καλὸν βου-
λεύσει ὁ στρατηγὸς. καὶ αὐτὸς ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ ἀπέλ-
κυσάτω χρὸς τὸ τὰς ἵππους παγίδαι ἐξώβιγλα ἀκοσέλλων
εἰς φυλακὴν ἑαυτοῦ. καὶ πάλιν τὴν κίνησιν τῶν πο-
λιτῶν καταμηνυόντων καρουτίκα. καὶ αὐτὸς κινήσει ἐπα-
κολουθῶν. ἔνδεν κακεῖθεν ἑαυτῷ ἀκοσέλλον ἀνὰ τριάκοντα
ἵππους μὴ πόρρω. ἀλλὰ βοήθειαν τοῖς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ φο-
νεῦσι ἐναντίωσιν. καὶ ὅπισθεν αὐτοῦ ἐπακολουθοῦντα ὄχλον
τοὺς ἐκείνου μετ' ἐκείνων ὡς δὴ βάκαν ἀναπαύσωσι μηκόθεν
δὲ ὁδοιπορείτω ὁ στρατηγός, καὶ πᾶσαν ποιείτω ἀφορολογη-
τοῦ μὴ ἀγνωσθῆναι. ὡς ὅπισθεν αὐτοῖς ἐπακολουθεῖ. ἀλλ'
ἀφανῶς μὲν περιπατῶν καὶ τοὺς πλησίον τῶν πολιτῶν
ἀκολουθοῦντας παραγγέλλων τοῦ ἀκριβῶς ἀκούειν. μὴ
λόχου τινὸς οἱ πολῖται καταλήψουσιν εἰς ἔνδρασιν
τῶν ἐπακολουθούντων αὐτοῖς. καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ, ὅπερ
παρὰ τῶν βαρβάρων πολλάκις γέγονε. καὶ ἐπακολουθοῦν-
τος αὐτοῖς τοῦ τηρεσάρχου. καὶ μὴ ἀκριβῶς τοὺς ἔμπρο-
σθεν ἀκοσέλλους φύλακας. καὶ τοὺς τόπους τοὺς δυσαπόβατα
λαὸν ἀποκρύπτων. ἀκροόπιον τοῦ ἁμίλλου. τούτων περι-
πλώκαδιν διὰ ταυτῶν καλλοῖς δέεται ἀγχινοίας καὶ
ἀκριβοῦς ὁ ἐπακολουθῶν, ἵνα μὴ τοιοῦτον λόχον φυγεῖν
γενέσθαι. περὶ δὲ τοῦ διανυγῆναι δεῖ τὸν στρατηγὸν ἐπι-
δίεγνω τὸ ὧν τοιοῦ τόπου καὶ χωρίου ἐξελᾶσαι πολ-
λοὺς οἱ πολῖται. εἴτε δρυμὸς, εἴτε φωνὰ αὐτῶν
ἐκκλίνειν ὧν οἷς ὀχυρότερον αὐτόθεν καθορᾶται. καὶ
ὀξύτερον βαδίζων καὶ ἐκκλησίᾳ αὐτῶν γενόμενος ὡς.
ἀπὸ μιλίων δύο περὶ τοῦ τὴν ἡμέραν ὡς λέλεκται διαν-

γάβαι. ἵνα μὴ τὸν χοιροφορὸν διαβαίνουσι οἱ πολέμιοι τ
παρεμβολὴν τῷ στρατηγῷ ἐπιγνώσωσι· τὸν δὲ ὀχυρὸν τόπο
ὁ στρατηγὸς καταλαμβάνων τὸν ἴδιον ἀποχρωμάτου λα
χακκίνου μετὰ ὀλίγον ἱππέων πλησιέστερον γενέσθω τῶ
πολεμίων. καὶ ἂν νύκτα λάβῃ περιωπὴν ἀνερχόμενος κα
εἰς ὕψος ἀρᾶν τὰς πολεμίους διευθύνω. καὶ τῶν ἂν ἐξέλ
θῃν ὀρεινῶν ἢ διαβοσκομένων πρὸς λείαν κατ
βαλλ ὁ στρατηγὸς ὢν σκηνῶν τῷ τόπῳ ἄλλῃ τρίτῃ ἢ
τετάρτῃ ἡμέρᾳ. καὶ τὴν παράταξιν τῆς στρατιᾶς θεωρῶ
καὶ ἀκριβῶς τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ σοχαζόμενος. ἵνα
οἱ πολέμιοι ἐξελθεῖν. τόρε καὶ τὴν παρατάξιν τῆς
στρατιᾶς γυμνάσειν. ὡς μὴ δυνατὸν εἶναι πάλιν τοὺς πο
σερφῶν, ἢ ἐπιγνῶναι τὸν κατὰ τὴν παράταξιν τῆς στρ
ἐκ ἀναφυγῆς πόλεμον. ἕκαστον διευθύνειν τὰ χωρία
παλαβεῖν καὶ λέγω ὅτι πλήσιον τοιβακῆς. τὰ ἰδιώτ
στρατιᾶς ὡς δεῖ εὐτρεπίσαι κατὰ τὴν τοῦ στρατοῦ πορ
τάξεως ἐκβαλεῖν ἐφ' ἑαυτῶν πολλὴν καὶ ἀξιόλογον
δύναμιν ὁρῶν ἐν αὐτῇ νύκτι τὴν ἰδίαν πόλιν ἐκκλησίᾳ
μακρόθεν διὰ χρυσοῦ καὶ ἐπιμελείας ὁδῷ ὁρμήσαι
ἐλαθεῖ τῇ προσηκούσῃ καταλαβεῖν τὸ ὀχύρωμα τῆς
τῶν πολεμίων. καὶ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐπιδραμεῖν
τοῦ ἀγωνίσασθαι διεβεβαιωσάμενον ἔδει καὶ ἀξιόλογον ἔχειν
δεῖ εὐτρεπίαν ἐπιλελῦσθαι. ὀφείλει ἂν καὶ ἀρχοντα τοῦ
χρησίμων μετὰ ὀλίγων ἱππέων ὁπλίζειν, βλέποντα κα
ἀποβοκόπτα τὴν τῆς ἀγορᾶς παράταξιν. καὶ τὰ περὶ τὰ
τῆς ἄνω ὁδοιπορίαν κατὰ μηνύσιν αὐτῶν. εἰ δὲ καὶ φύλ
κον τὸ μὴ φυλακὴν τῶν διαβοσκομένων πρὸς λείαν
πολεμίαν ὑπάρχον διωκτέον ὁ στρατηγὸς πλῆθος ἔχει
διχῇ τὸν λαὸν αὐτοῦ διέλῃ καὶ ἑκατέρωθεν μὲν ἀποσφά
τοὺς ὀφιλοντας μετὰ τῆς φύλακος διωκτέον πόλεμον τὸ
των δὲ ἐκφευγόντων αὖθις καὶ ὁ στρατηγὸς μετὰ τῆς πορ
τάξεως αὐτοῦ πλησίον ἀκολουθῶν. ὀρθῶς καὶ αὐτόλεξ
μετὰ χρυσοῦ καὶ ἀλαλαγμοῦ διὰ ἐλαθεῖν κατ' αὐτῶν ὁρμ
βάτω, καὶ τοὺς διὰ βοηθεῖν προκαθέμενος, καλῶς
καὶ πλησίον καλαγωνίσεται. εἰ δὲν διὰ μακρᾶς αὐτοῦ

ὁ στρατηγὸς, καὶ τὴν αὐθαδίαν ἐκδραμόντας πολεμίους
καταπροπέμψασθαι. ἐν μὲν μεγάλην καὶ ἀξιόλογον δηλώσειν
ἡγεμόνα. ἔχοιεν δὲ τὴν ἐχθρὰν πρὸς τὴν ἰδίαν χώραν
ἀποστρέφειν μετ' ἀσφαλείας. ἐν δὲ ἔσει τῶν τῆ ἡμετέρα χρω-
νίβαν μεταλαμβάνει. τὸν ἴδιον ὁ στρατηγὸς ἀναλαβόμενος,
μηχανὴν γίνεσθαι τῶν πολεμίων ἐν ἐπιτηδείοις δηλονότι
χωρίοις. καὶ τὸν λαὸν αὐτῆς κατάκοπον ὄντα ἔτι
ἡμέρας τρεῖς διαναπαυέσθω. μόνας τὰς παραμένειν
ὀφείλοντας ὧν ἤδη ἀξιωθέντας ἀποστέλλεσθαι ἕκαστη ἡμέ-
ρα. πρὸς ἀναστροφὴν δὲ ὁρμῶντας τούτους ὁ στρατηγὸς
ἐπιγνοὺς παραυτίκα τάχει. πολλῷ πλέονα τῶν χρηβίμων
ἀποστέλλειν τὸ πεζικὸν στράτευμα ἐν τάξει δυσχωρίας τῶν
ὁδῶν ἀκριβουμένου. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ στρατηγὸς ἀκριβούσθω.
μὴ ἄρα νυκτὶ μὴ ἐν ἡμέρᾳ ἑαυτὸν τοῖς πολεμίοις ἀναπαύσαι. ἀλλὰ
διωτάχει πολλῷ πλείονα αὐτῶν γενέσθαι καὶ καλῶς
παρασκευάσασθαι πάντα τὰ τῶν πεζῶν καὶ ἱππέων αὐτῆς στρά-
τευμα τὸν καθ' αὐτῶν πόλεμον διάδηλον καλῶς ἀνύ-
τειν ἀσφαλῶς ἐξεργάσασθαι. καὶ ὅταν τοιοῦτος χάρις
χρείαν μὴ διωάμενος, μὴ προσβάλλειν τοῖς πανταχοῦ τῶν πο-
λεμίων μάχην κρατήσει. μὴ
ταῦτα μὲν ὅτων.

Περὶ τῆς διαχωρίσεως τῆς χώρας καὶ τοῦ λαοῦ ὅπλοις ἐπαχολουθούντων.

Α΄ Διὰ ἡμῶν ἐδιδάχθημεν ἐκ πάλαι πολλῶν καλοκαγαθιῶν
τὸ τῶν πολεμίων φοβερώτατον διαφορᾶς. οὗτε ἵππων δυ
τῶν πεζῶν ὅλης τῆς χώρας καὶ τῶν πόλεων αὐτῶν
διωαμένων. καὶ ἔτι δυοῖν ἡμέραιν ὅλης διωαμέ-
νοις πλανᾶσθαι ἐφ' ὅτε καὶ πλησίον ἀπ' ἀλλήλων διέχου-
σιν εἴρετο. καὶ ὅτων ἵππων οἱ τὰς ἡμετέρας χώρας
κατατρέχων καὶ λεηλατῶν βουλόμενοι. προβλήθη-
νον ἡμετέρων τινῶν διάσημα τοῦ πεζικοῦ λαοῦ αὐτῶν
ἀφεστηκότας. διὰ τὸ βαθύδυν αὐτοὺς ἀμηνυτὶ τοὺς

τὰ χώρια διαφωνώσιν τὰ χλιδίαν τόσοις δνοσπα-
ρακάμπτα. ἡνίκα ὧν τοῖς φυλαττομένοις χωρίοις πιθήλωσι
τῶν ἵππων ἀποβαίνειν οἰκίαν ἀναφυλακῶσι τῶν λαρτῶν.
κατ' αὐτῶν οἱ μὲν τὸν λόφον ἰσάριθμοι ἑκάλουν ἵππους
ἀρτιβάτωσαν. καὶ ὅπως ἀνελεῖν δυνηθῶσιν, ἤτε ζω-
γήσαι παραλλήλως πρὸς φυγὴν ἀρτιβάσιν. ὑποφύγοντες
τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ μεσαιτοῦ τῶν δύο ἐγκρυπτάτων διέρ-
χονται ἡνίαν. ἐφιλκόμενοι τὰς κολοφῶνας πρὸς δίαιταν.
καλαδιωκόμενοι δι' ταῦτ ἐνίδρασι περιπτυχῶν τὰς πο-
λιτείας παραβκαυκάβωσι. τότε ἦν ἐξεργάσωσιν τὰ ἕκα-
τερωθεν ἰσάριθμα ἐγκρύπτα. καὶ ἐφοδεῖν τὴν κατ'
αὐτῶν ἄρτιν κοιμβάτωσιν. καὶ πολλὰς τῶν κολοφῶνων
ἔργων μαχαίρας κοιμῶσθαι. τῇ δὲ ἑαυτῇ τοῦτο ὄρεω-
τος. παραλλήλως καὶ αὐτὸς μεταὶ τῶν χλιδόνων τῇ διὰ
αὐτῶν λαῷ διὰ ἄρτιν ἐφοδεστάτω τὴν κρούβο-
λιν ἀπὸ τὴν παράταξιν τῶν κολοφῶνων ποιήσει. τῇ
δὲ γε ὑπολοιπὰς τῇ λαῷ αὐτῇ καλὰ νώτῳ τῶν κολο-
φῶνων γαυάλῃ. καὶ διωκόμενον πόλεμον παραβκαυκαβάτω.
καὶ ἐπὶ μήτι ἑλκτόδιον ἐξ ἡμιτελῶν ἄρματίων γένηται.
τῶν κολοφῶνων ὑπαρτιχύβωσιν. εἰ δὲ γε ἐγκρυπτὰ μα-
χόμενοι οἱ πολέμιοι ἀνίκητον διωκόβι. καὶ σῶσιν ἂν
αὐτῶ τόπω τὰ ἀρτιδόρατα ζῶα ἀποφορτίβωσιν. ὅπλων
τὸν δὲ ἓξ ποιήσεται ἐκ πολλῶν περισάβωσι καὶ πέρα-
τα τοῦ ἀντικαρατάξαι πολλὴν ἐκ τῶν ἐφεδρῶν
τὴν δυνάμειαν. ἀλλ' ὅπως χρὴ καὶ τὸν σφατηγὸν
κύκλῳ κατ' αὐτῶν ἀπαγαγεῖν τὸν πόλεμον. καὶ
εἰ δυνατὸν καὶ περικὸν λαὸν τῇ αὐτῇ τῆς πολέμου
μέρα καταλαβεῖν. τάχυ πολλῷ παραγινάσθω τῷ-το
παραβκαυκάβαι. εἰ δὲ τὰς τὸ ἀδυνατὸν ἔσι διὰ τὸ
πόρρω τῶν τοιούτων τυγχάνειν τὰς προβήκοντας τῶν ἵπ-
πων τῶν ἵππων ἀποβῆναι διορίβαλο. καὶ περὶ τοῖς
κολοφῶσι μεταὶ τῶν ἱππικῶν μάχεσθαι. τοῖσι καὶ
ἐφεδροῖς καὶ δόρασι δυνατοῖσι χρωμένους. διὰ ἣν
τὸν σφατηγὸν καὶ τὴν αὐτῆς ἀποβκαναγωγήν. καὶ τὸ

τῆλδον ἦγε πλησίον τυγχάνει καὶ διωίγγυος τῶν πο-
λιτῶν ἀπλησαῦδαι, διὸ ἔκπληξιν αὐτῶν καὶ ἀπάγνωσιν
ἢ δι' ἣν αὐτῷ τῶ τόπω ὕδωρ τὸ παράπαν οὐκ ἔστι κα-
τῆτο πολλὴν ἀθυμίαν αὐτοῖς προξενήσει. καὶ ἢ μὴ
πλέοις τάττις καταγωνίσηται. ἀλλ' ἦν πολλὰς καὶ τῶ
των ἀνδραποδίσει. πλοῦτος δὲ καὶ θαυμάσιος, καὶ
τερπνοτάτας ἐρεγάσηται. καὶ τὸ ἀλλοεθνικὸν αὐτῶν
καταβάλη φρόνημα. ὥστε μὴ ἀδεῶς κατὰ πόλεμον
καλὰ τῶν ἐμπορικῶν ἔργων τὰς ἐφόδους ποιεῖσθαι. εἰ
δὲ μὴ χρότερον ὁ στρατηγὸς ἀπιγνώσεται τὴν ἀπὸ τῆ
ἀπλήκλη αὐτῶν ἢν ἑτέρω ἀπλήκλω μεταβάσιν. ἢ
ὑφ' ἕτερω δι' ἀντοπόλων ἢ διὰ θαλαττῶν, ὅπως ἂν
νυκτὶ ἀποσκάλας παρασκευάσῃ ἐν τῆ παρόδω αὐτῶν
τὰ ἐγκρύμματα. καὶ ἢν ἥμερα ὁδοιπορήσωσιν τῶν πο-
λεμίων φανερῶ παρασκευασάμενον τὸν καὶ' αὐτῶν
διάθεσιν πόλεμον. ἦγε δ' κάλλη ὀλιγοσὸν καὶ ἀφ-
ειθισμένον κάκλη παρατάττεσθαι. ὁ γὰρ κατὰ τῆλδον
τῶν πόλεμον, βαστάσας ἡδέως ἀναλίσκειν ἢ βλά-
βην τῶ ἥμερα στρατῶ προξενήσειν. ὀλίγως ἔχει
μαχίμως ἱππεῖ διὰ φυλακὴν ἔχειν. ἀλλ' ὁπόταν
ἂν κατ' αὐτῶν βαδίζῃ πόλεμον, πολλὰς αὐτῶν
ὁ τῶν ἐμπαίων στρατὸς. καὶ ἦν δραποδίζηται καὶ αὖ-
λε. καὶ πολλὰ τῶν ὑποζυγίων καὶ ἡμιόνων αὐ-
τῶν παφορτισμένα ἀναλάβοιτο. ἢ δὲ καὶ τὸ παρὸν
στράτευμα ἐν ἥμερα πολλῆς τυχεῖ. τὸ ὁπλιτικὸν
δηλονότι καὶ πρὸς πολέμους ἐγγεγυμνασμένον. εἰ
κύκλω κατ' αὐτῶν στρατηγικῶν παρασκευάσῃ τὸν πο-
λεμον. πολλὰ τάττις ἀφανισμῶ παραδῶ. τοιαῦτα
γὰρ γυναῖξ ἢ τῆ τῆλδω τῶν πολεμίων. ἀλλὰ καὶ
παρ' αὐτῶν ἢ τῶ ἥμερα καὶ ἐδεσμάτων καὶ σι-
τοτικοῦ ἀναγνωσιν. καὶ παρὰ τῶν ἀρχαιοτέρων μα-
θήκασιν. διὰ ταῦτας μὴν ἦν ὠφέλιμος ὁ κατὰ
τῆ τῆλδε πόλεμος ὡς μὴ φθόρων τινὰ βλάβῃ ἢ

ἀναντίωσιν

ἐναντίωσιν. μᾶλλον δὲ νίκην καὶ ὠφέλειαν. τὸ γὰρ κῆ μὴ
τὴν νικῶσαν εὕρῃ τὸν κατ' αὐτῶν πόλεμον ὁ τῶν ῥω-
μαίων στρατός. ἀλλ' ἦν ἡδὲ μίαν βλάβην ὑποσύρεται.
τὸ δὲ ἂν ἐν τόπῳ στενοτέρῳ ἠθύμησε διεμένειν ἐν αὐ-
τῷ. μηδαμοῦ τῶν ἐκεῖ ὄντε ἀπαράσαντες διὰ τὴν τῆ τόπῳ
ὀχυρότητα τὸ χεῖρον ἀπεκδεχόμενοι. καὶ οὕτω τὸ
στρατηγὸς κατ' αὐτῶν ἐτάξε τὸν πόλεμον. μήποτε
ἐμβραδύνοντες διὰ τὴν τῆ περιοχῆ ἰδίᾳ λαῷ ἐπιδώ-
σουσιν ἢ διὰ ἄλλην τινὰ προφάσιν ὑποσύρῃ τὸ
χεῖρον κῆ διαχωλύσῃ τὸν πόλεμον. ὕστερ δὲ χρὴ τὸν
στρατηγὸν κατ' αὐτῶν ἐπελθεῖν διαβοκοπήσαι διὰ τῶν
ἀποσταλλομένων βιγλατόρων τὰ ἐνεστακωμένα χω-
ρία καὶ οὕτω ἐγγὺς ὄντα τῆ ἀκλινείᾳ τῶν πολεμίων.
κακεῖθε ἀποκεύσαι ἐπαῦθι ἐκλεκτῆς ὧν ἐπιτηδείων
τόπων μετὰ ἀσφαλοῦς ἡσυχιότητος κῆ ἀνδρείᾳ. κῆ ἐπὰν
ὦν αὐτοῖς ἐμβάσχωσιν τροφαὶ διεμενοτόμενοι, καὶ' αὖ-
τῶν ὀρμηθῆναι. ἑτέρως δὲ ἐπαῦθι ὡς λόγον ἀ-
ναστήσας ὡς βοήθειαν καὶ ἀκδίκησιν τῶν ἡλισκομένων
ἀποσαλεύντων. καὶ οὕτως τάχως βιγλησάσιν ἐπιδιώξαι
οἱ τῶν πολεμίων ἐπαῦθι. ἐπιθέσθαι κατ' αὐτῶν κῆ
τρέψασθαι καὶ καταδιώξασθαι διὰ τὸ αὖθι πολὺ ὀλιγοστὸς
εἶναι τοὺς ἐπαῦθι. τοὺς ὧν φυλακὴν τῆ τάξῃ τῶν
πολεμίων ὧν τοῖς χαρίοις μὴ ἀφεστοκότων. ὧ κῆ
ἀδιώατον τοῦτο τυγχάνει. διορισάτω ὁ στρατηγὸς
τοὺς ἀποσταλλομένους κατ' αὐτῶν τῶν ἡμετέρων ἀνδρῶν
βιγλάτορας. κῆ διαβοκοπησάτωσαν ἐν ᾧ μέρει τῆ ἀ-
κλίσῃ αὐτῶν τοὺς καμήλους. οἱ πολέμιοι ὧν νομὴν
ἐξάγωσι. καὶ διαχωρισάτω εἴτε κατὰ πρόσωπον, εἴτε τῆ
πλευρὰν λαβόντες μετ' ἐπιτηδείων ἀνδρῶν κῆ βοηθη-
σάτωσαν ἐνάκα ἐὰν εὕρηται ἐν τῶ τόπῳ ἐπιτήδειος. κῆ
παραβυθιζέτωσαν ἐν αὐτῷ κεκρυμμένοι, ἕως ἂν πλησίον
γένωνται, καὶ τότε φανερῶς κατὰ τῶν καμήλων
τὴν ἐπίθεσιν ποιήσωνται. ἐκ δύο δὲ τὸν λαὸν οἱ ἀποσα-

λέντες διατριβάτωσαν. καὶ οἱ μὲν ἡμίσεις τῶν νεοπωρ-
ναῦ καμήλως καὶ τὰς ὄνους ἀναλαβέτωσαν. οἱ δὲ ἄλλοι
ὦδ φυλακὴν καὶ ἐκδίκησιν καὶ βοήθειαν αὐτῶν ἔσωσαν.
καὶ ἡ τύχη φύλαξ ἔσται τῆ φοινάδι τῶν πολεμίων ἐσό-
μενον. καὶ ἐπέλθη καλὰ τῶν ὡς τὰς καμήλως ἐπιδε-
μένων, ἢ καὶ ἂν τῆ φοινάδι ἐξέλθωσιν ἐπεῖδ κατα-
διώκοντες οἱ ὄπισθεν ὄντες τούτους καλαγωνίσονται. τὸ
δὲ αὐτίκα δὲ καὶ ὁ στρατηγὸς ἀ πόρρω ὢν ἀλλὰ πλησίον
τῶν ἀγκρύσεται κατ' αὐτῶν ἐξελθέτω. καὶ καθὼς ἔφ-
θασαν τὸν πόλεμον, οὕτω καὶ διατιθήτω. ἡμέρα δὲ
κατὰ τῶν πολεμίων ἐπέλθη. ἢ τῶν ἀποσκαλέντων τῆ
λαῆ αὐτῆ ἐπιβραδύτερον ὄντων ἐν τάχει. καὶ μὴ δι-
δεσθωσάν τὴν ἐπέλευσιν κατὰ τῆ ἀπλήκτῳ τῶν
πολεμίων κοιμᾶσται. καὶ ἄπαντα τὸν λαὸν αὐτῆ ἐπεῖ-
καὶ πεζὰς ἀγαγών, ἐπεὶ τὴν τῆ τόπῳ δῆθεν ἐξερεύσε-
διατριβὴν τὰ κατὰ τόπια τοῖδ τάφρεθεν πάσας τῶν
ἱππέων καὶ πεζῶν. καὶ τὸν κατ' αὐτὸν διάθηται τό-
λεμον. ὃ οἰονεὶ ἐστὶ κύκλω. ὃ δὲ ποταμὸς ἔστι καὶ
εὐθὺς ὡς ἀνωτέρω φερήκασιν, ἀντιχάρακοδ τῆς πόλε-
μίας φυλάττων. ὃ μὲν ὡς ὀπισθεν πόρον δίχεται. καὶ
κεῖθεν λαὸν ἐκπέμψει. παραβκαιάσει δὲ καὶ ἐκνικᾶς τὰ
τῶν πλήθη πρὸς τὸ ἀνδρίζεσθαι μᾶλλον αὐτὸν ἀ-
κοῦσαι ἐκπέμψει τῆ ἐκδρόμην αὐτῶν. καὶ ἕτοιδ πο-
λῆ τὸν πόλεμον. καὶ ἢ καλῶδ καὶ ὠτάκλωδ καὶ
ἀνδρείωδ διάθηται τὰ περὶ τῆ πόλεως μεγάλωδ καὶ
δωσήσεται. ἀδεγε τῆ πρώτη ἡμέρα ἢ δωσήσεται τοῦτο
κατὰ τρόπωσιν. ἱκανεῶδ αὐτῶν αὐθισαμένων καὶ
πεζικὴν ἐχόντων δύναμιν. καὶ ἀπὸ τῆδ τῆ τόπῳ θέμε-
βοηθησάντων δέον καὶ παραπῆναι αὐτὸς καὶ πλεῖον πε-
κὴν ἐχόντων δύναμιν. καὶ ἀπὸ τῆδ τῆ τόπῳ θέμε-
βοηθησάντων δέον καὶ παραπῆναι αὐτὸς καὶ πλεῖον πε-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0212
gefördert durch
Baden-Württemberg

κὸν πρὸς καλλίβουλ. καὶ ὧν τῇ νυκτὶ τὰς κατ' αὐτοῦ
καὶ τὰς βραχυδυνίτους βάλλων παραβκευάζετο. καὶ παρὰ
πλῆσα ἀνάπλων γύρωθεν αὐτῶν, καὶ ἀνδρεῖως καὶ ω||
τόλμως παρανέβαν τοῖς φιλοῖς τῇ ἐκ μικροῦ πάχους
καὶ χροκινδυνεύων, ἕως ἂν ἐμβάλωσιν ἔνδον τῆ ἀλλή||
τῆ τῶν πολεμίων. καὶ ἵππους καὶ ἡμιόνους καὶ τινὰ
σκάφας νυκτὸς ἀναλαβόντες. πλήθοντες διωκτῶς
καὶ ἀναιρέσιμοι τοὺς πολεμίους. καὶ ὁ ὅλως δεῦ βοη||
θεῖν τοιοῦτον πρὸς ἕν μέρος γένηται καὶ δηλωθῇ
ἐπιγνωσθῇ ὑπὸ τῶν ἄλλων τάξεων. ἐρεσθῆναι καὶ ω||
τοὶ δυνάμει φρονοῦντες διὰ ἀρετὴν τῶν λαφύρων διὰ
τὴν τῆ κέρδους ἐλπίδα. καὶ περιγίνωνται τούτων τῇ
τῆ χρεισῆ χάριτι ῥᾳδίως. ὧ δὲ μὴ σὺν τελέως τούτοις
κατα-τροπωθῆναι. διά τινα τυχὸν βραδύτητα μὴ
ἀποτυχίαν. ἀλλ' ὧν πολλοὺς τούτων καὶ χαμρώθης
καὶ ἀναιρεῖν. καὶ λαφυρεῖα πλῆσα ὁ λαὸς αὐτῆ
λήψεται. ὅταν δὲ τῆ στρατηγῆ τὰ περὶ τῶν πολέ||
μων τῆ φοβερᾶ διαπραγθῆναι χρὴ καὶ ἄρχοντα τῶν
χρεμβίων καὶ ἡγεμόνων κατὰ τετρακόσια ἱππέων
μήκοθεν ἀσφαλῆ φυλάττειν τὴν ὁδόν, ἣν ὑποθρέ||
ψειν μέλλει τὸ τῶν πολεμίων χάρβον. καὶ ἡνίκα τῆ||
τοῦς διάβαται πρὸς τὸ φοβερὸν αὐτῶν ἐρεθιστέος. καὶ
ἔρεσθαι αὐτῶν ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς παρβίταις τὸ λεγόμε||
νον παρ' αὐτοῖς βάρεδον, ἐρεθιστέον βωμηγοὺς αὐτῶν καὶ
παρηνύσθαι τῷ φοβερῷ τὴν τῆ χάρβη αὐτῶν παρβίαν.
ὡδέως δ' ὧν τὴν βίγλαν ἀσφαλῶς ἄρχων μηνυέτω
τῷ στρατηγῷ. καὶ ὧ μὲν ἴδῃ τὸ βάρεδον μήκοθεν πολὺ
τῆς παρατάξεως τῆ χάρβη ἐρεθιστέον. ἀσφαλῆ ἄρχοντα
τῶν χρεμβίων μὲ' ἱκανῶν ἱππέων. ἵνα διάβῃ κατ' αὐ||
τῶν ὡ δυνατὸν ἀδοκήτως καὶ καταχυρισθῆναι τούτων ἐν||
δεῖσθαι. ὧ δὲ κλιβίον καὶ βωμηγοὺς τῆς παρατάξεως τῆ
χάρβη ἔρεσθαι αὐτῶν περιπατῆ μὴ ἀσφαλῶς κατ'
αὐτῶν. ἀλλὰ μᾶλλον ἀρχαδήτω πρὸς ἃ ὁ θεὸς

αὐτῶ διαπέμπειν. ὡς κατὰ τὴν φύσασαν πόλιν. καὶ ὑπ
σεσφάλθαι σπουδὴ καλὸς τῆ λαῆ, ἀπιλαμβανόμενος τῶν ἀ
πιδείων καὶ ὀλυροτέρων τόπων. ἔπειδὴ δὲ τὸ τῶν πολεμί
φρουρὸν διὰ τῆτο δεήλθε κάβας τὰς δυσχωρίας ἀκρι
βέστερον τὴν τῆ χέρρω παρεμβολὴν, ἵνα τὸ παρὰ τῆ χώ
βη κατάφοβόν ἐστι. φῆτε ἀνδρέικελα εἶναι, φῆτε χλιδῶν καλῶ
δεῖν αὐτοῖς διαβῶσι. διαβιβάζοντας δυσχωρίας δέον τ
σφατηγὸν ἀγωνίσασθαι ἔρικεσθαι αὐτῶν γενέσθαι· καὶ τ
σεναχθὲς καταχθὲν σπουδὴ καλὸς τῆ λαῆ πεζῶν καὶ ἱ
πέων. καὶ τὸν κατ' αὐτῶν πόλεμον ἀπιστελέσθαι ἀκρι
τίβη καλῶς ἀνωτέρω δεδήλωται. καὶ σπουδὴ ἄνοσφ
φόρτων αὐτῶν ἀκολέμητοι καταλαφθῶσιν. οἱ γὰρ κα
τὰ τῆ πολέμῳ ἐν ταῖς δυσχωρίαις διάφοιλο, σπαρέν
αὐτοὺς κατατροχάσασθαι. οἱ δὲ διὰ τὸ σπὶ ἔλαττον πλῆ
καὶ ἀξιόλογον πεζικὴν δύναμιν, ἀσφαλῶς πρὸς τὸ
σπαρέλθειν αὐτῶ κατατροχάσασθαι. ἀλλ' ἐν τῶν ὑπ
ἡγεμόνων, οἱ καὶ σπὶ πάντας ἀναρρύσασθαι καὶ ἐπ
άκαντα. καὶ ἐκ ὀλίγης τῶν πολεμίων καὶ τραχεῖ
δαβι καὶ δορυφόρους ποιήσασθαι.

Περὶ τῆ ὅπλων κακῶσιν ἴσασθαι τὰς πεζὰς ἐν ταῖς δυσχωρίαις.

Χρὴ τὸν σφατηγὸν, καὶ ἄλλως ἀγωνίσασθαι τὰς πο
λέμιας τροπώσασθαι· οἱ καὶ ὀλίγους ἔσιν ὁ περὶ αὐτὸν λα
τόπῳ διαχοσμήσασθαι ἐπιτήδειον καὶ ὀρυφότατον
πλησίον κάσρον ὡς ἐπιδέξασθαι τὴν τῆ ὄχλῳ τόπ
διν σπαρὰ πεζῶν κρατῆσαι. καὶ οἱ κακῶσιν τὸν δό
ὡς λόχας τὸ πεζικὸν ἀποχεύλιον θεάτρωσα. τῆ δ
ζικῆ ὁπλίσιν ὁ σφατηγὸς δυνάγγυος σπαρὰ τῆ ἱππικῆ
σφατεύεσθαι σπίσω κάνυ τῶν πεζῶν ἔγγισα ἔλαττ
καὶ τὸ ἱππικὸν ἔγκρυφα. καὶ πεζὸς πλησίον αὐτῆ
καὶ χρεῖον δωσηνωσμένως κατὰ τὸ ὁπλίσιν σπίσω ἴσασθ

ἀποσκλήτωσιν δὲ καὶ ἀπὸ τὴν ἀνίδρωσιν παρὰ τῷ στρατηγῷ
ἄνδρας ἀκίλικας καὶ ἵππους τραχεῖς ἔχοντας ἄλλοι
τῶν ἵππων ἄσχημον ἔχοντας ἀνδρεῖον καὶ ἐμπειρότατον.
καὶ γινώσκοντα χωρίον ἐπιτήδειον ἐν ᾧ κρύψει τὸν ἴδιον
λαὸν. νυκτὸς δὲ τὸν τοιοῦτον τόπον καταλαμβανέτω καὶ
καλῶς αὐτὸς ἀποκρυψάτω. ὑπνίκα δὲ διανυγάσει πᾶν
τὸ πολεμικὸν ἀνέλθωσι βλητόντων τῶν πολεμίων πρὸ τοῦ
τάφρων τὴν τάφρον διάβασιν. πρὸν δὲ τὰς μὲν λοιπὰς
ἐκτρέχοντας καὶ τὰ χωρία διερευνᾶσθαι πρὸς τὸ ἐπὶ
δυναγαγεῖν λαφυρεύειν καὶ χρήματα καὶ ἄλλο ἕτερον
ἁρπαγεῖν δυνηθῆναι. καρτερείτω ἕως ἂν θεάσηται
αὐτὸς τῶν ἵππων ἀποβαίνοντας. καὶ τὰς ἵππους τῶν
χωρίων ἀνερευνωμένους. τότε τῶν σὺν αὐτῷ ἱππέων,
ἤτοι ἑβδομήκοντα, ἢ ἑξήκοντα. πλείους δυλονότι τοὺς
οἰκείους τῶν πολεμίων ὄντας. πλείονας γὰρ τῶν πολε-
μίων τῷ ἀριθμῷ εἶναι ὀφείλεσθαι ὁ τοῦ στρατηγοῦ δι-
ευθύνων τούτους ἀνδρείῳ θερμήλατι δυὸ ὀξυτάτῃ τῶν
ἱππέων ὁρμῇ ἐπιθέσθω τοῖς ἀντιπάλοις. καὶ θεοῦ
δυναμένου ἀνοδωθήσεται. ἐν δὲ ὑστερᾷ τούτους ἐπιδιω-
χθῆναι παρὰ τῶν πολεμίων. δέον προσκαρτεῖσθαι αὐ-
τοῖς μετὰ τῶν ὑπολειφθέντων αὐτῷ πλανᾶσθαι. καὶ
τοὺς μὲν καταχθέντας διεξιόντας, ἢ ἀναιρεῖσθαι ἢ ζωγρεῖ-
σθαι ἀποκεῖσθαι. ἀπιόντων τάχιον καὶ τὸ ὀχύρωμα κα-
ταλαβεῖν. καιρὸν ἐπιτήδειον μαχόμενον καὶ ἀνθι-
στάμενον τοῖς πολεμίοις. καὶ πολὺ μὲν ὑποφεύγων
καὶ αὐτῶν. πολὺ δὲ ὑποχωρῶν ὡρεῖσθαι αὐτοὺς
πρὸς διώξιν. καὶ ἐν ἄχρι τῶν τόπων καταδιώξεσθαι
ἐν οἷς οἱ πεζοὶ ἀποκρύπτονται. καὶ τούτους τινὰς τῶν
πολεμίων διέλθωσι, τότε οἱ πεζοὶ τῶν ἐγκρυπτο-
μένων ἐπιφανέστατον ἀντιστήσονται τοῖς διώκουσι πολεμίοις
καὶ ἀποθήσονται. οἱ δὲ τοὺς πεζοὺς διελθόντες πο-
λέμιοι, ἐπιστρέψουσι τῷ ἐγκρύπτεσθαι τῶν ἱππέων
ἄκοντας ἀποληφθῆναι. ὑπὸ γὰρ τόπον οἱ πεζοὶ βοη-

δέσποτοι δὲ ἐκάθηβι τὴς διώκοντας διελθών, ἀλλὰ
δίωξιν καταλαμβάνειν. ἄκρωκλοι κάτωθεν ἀνασρέφηβι.
πάλη προκαταλαβόντας τῶν ὀικιῶν ἀκολάβαντες.

Περὶ ἀνδρόας ἐξελαύνεως τῶν πολεμίων
πρὸ τῆς τὰ ξωπαϊκὰ ἐπὶ βωναλιῶν
σρατεύματα.

Ἐὰν δέ γε τῶν πολεμίων ἐξέλαυβις ἀνδρόα καὶ βάυτομα
γένηται, δία πολλάκις ἀπ' αὐτῶν πάλη γίνεται. σκο
τῶν βαβιλικῶν σρατευμάτων ἐπιβωναλίων. ἀλλὰ
μόνον τῆς σρατηγῆς. σκὶ δὲ αὐτῆς δυνατόν διὰ τὸ βάυτο
μον τῆς αὐτῶν ἐξελαύνεως. τὸν ὀλίγον λαὸν τῆς ἰδίας
δέσθαι ἐπιβωναγωγήν. ἀλλ' ὀλίγον ἔχει καὶ ἀνα
ρίθμητον. δεῖ δὲ τὴς πολιτείας πρὸς λιμὸν βαπάνης
καὶ ἐκκυκλήσεως. ἐπιγνῶ δὲ τὴν χώραν ἢ μὴ τὴν ἀρε
τοιαύτην σπάνιν ἐκβαπιλαυθῆναι. καὶ μὴ τὰ χάσρα
τὰ ὀλυρώματα φυγαδευθῆναι. χρὴ τῆς τῆς τοιαύτης
χώρας μήτε τὸν πρεσβύτην μήτε ἀνδρὸς ἀέκοντας
δὴ πολλὴ ἀκοσμία. καὶ μὴ πρόσθεν τῶν πολεμίων
νάξῃ. καὶ ὡς ὅτιοῦν ὦβι. καὶ τὴς τῶν χωρίων οἰκή
σεως καὶ τὸ τούτων κλῶσι. καὶ φυγαδεῦβαι. καὶ ἐκ
βαπιλεῦβαι. ὁρῶντα δὲ τὸν σρατηγὸν τὴς πολεμίας γῆς
σπάνιν πρὸς τὸ τῆς ἡσυχίας διάφορον τοῖς χω
ρίοις ἐπιθέσθαι. ὅτιοῦν αὐτὸν ἀπαπολεμῆσθαι καθὼς
ἀνωτέρω εἰρήκαμεν τῇ αὐτῇ νυκὶ δὴ ἐκφοβιαθῆναι
τοῖς πολεμίοις πρὸς πόλεμον δηῶσιν παραβοηθοῦντας
νον, ἵνα ὦβι ἐκ τούτου δυνηθῇ τὴν ὁρμὴν αὐτῶν ἀνα
σκῶλαι, καὶ ἀβλαβῆ τὴν χώραν διατηρῆβαι. καὶ ἐ
πὶ πολεμὸς ἐσὶν ἢ τῇ ὁδῷ δυβπέρατον. καὶ πολλάκις
τοῦτο διαπεράσαι οἱ πολέμιοι. ἢ σένωπα καὶ δυσχωρί
αν τῆ ὁδῷ ἡνίκα τὸν πολεμὸν οἱ πλείβις διαπεράσαι
δὴν, ἢ ὦβι τὸ σένωπα χωρηθῆναι ὡς τὸν ὅπιβθεν λαὸν
αὐτῶν ἀποσκῶλαι. καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν σρατὸν σρατη

γὸν παραγιγάδη· μετὰ ἡκλαχλῶν ἀρχόντων καὶ καλῶν
ἱππαρέτων. καὶ ἡφφανιδῆναι τοῖς πολεμίοις καὶ
κρὸς μάχην δῆδεν κατ' αὐτῶν παραβοηθανιδῆναι τῇ
δυρβαλλῶν πόλερον τὴς παρεπαρεάτης καὶ αὐτα-
γισρεάτης διαχωρίζων ἐξ αὐτῆ. καὶ τὸ ὀλιγρώπαλι
ἤτι χάσρων ἀκοσάβλων αὐ τύχη πλησίον· εἰ δ' κο-
ταῖς ὄχ ἔσιν ἤδη δυβχωρίαν ὠν τῇ ὁδῷ καὶ ὠ-
βαύτων δῆ μιχρύτη παραβαλλώβαδη, καὶ κρὸς μά-
χην δερῆβαι, ἐφ ἕως ἤ καὶ ἐπιδιωχθῆ καθ' αὐτῶν
τῇ νυχτὶ, ἵνα γινώβκοντες βαφῶβ οἱ πολέμιοι τὸν
σρατηγὸν ἐπαχολυθήσιν βυσαλῶβι καὶ μηδαμῶβ
ἐξελάβαι τολμήβωβι. καὶ τὴν ἐπίθβιν κατὰ τῶν
χωρίων ποιήβωνται. καὶ τάτε γινομένῳ τῆβ μελλή-
βης γενάδη ἐπιδρομῆβ ὠν τοῖβ χωρίοιβ καὶ αὐχμα-
λωβίαβ εὕβεται αὐτὸς καὶ ἐλευθερῶβαι. μετὰ πολ-
λῆβ δὶ ἀκριβείαβ καὶ διαβκέψεωβ ποιήτω τὴν ἔξοδο-
σιν καὶ κατ' αὐτῶν κρομβολήν. δι' ὀλίγων καὶ ἐκ-
λεκτῶν ὠβ ἔφημεν ἱππέων. καὶ ὡδῇβῶβ ὑποκρυφῇ
δωβαν φονεύοντας κρὸς τὸν σρατηγὸν καὶ τὸ ὅλον
ἐωμα. καὶ μὴ ἀμπέτεωβ καὶ παρὰ τὸ δέον ἐφορμᾶ-
τωβαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν. λαὸβ γὰρ πᾶβ παρὰ τὴν
αὐτῶν δύναμιν αὐτοῖβ ἐπιφερόμενον πολεμίαβ
χειρὸβ θάτιον γινόμενον παρανάλωμα. καὶ μάλιβτα
αὐ τύχη πανσέλληνον εἶναι τὴν νύκτα. ὡδῇ ἀφραγγὴβ
ἐβτι καὶ ζοφώδηβ ἀβλαβῶβ τὴν τοιαύτην πρᾶξιν ἐρ-
γάβονται. καὶ δυοῖν θάτερον πάντωβ φανῆναι κατορ-
θωτήβ, ἢ μὴ δ' ὅλωβ ἐξελάβαι κρὸς λύαν τῆβ πο-
λεμίαβ παραβκευάβαντα, ἤ γε καὶ ὅλωβ ἀνδρα-
γαθίαν ἄρχει τῇ αὐγάβῃ τὴν ἥτταν πολλαπλῶβ ἀβδαμῶβ
ἐξελάβαι κατὰ πολέμιββι. καὶ τότε ὀλίγοι τινὲβ.
οἱ γὰρ πλείβης τὸν παρὰ τῇ σρατηγῷ δο πόλεμον ὑ-
ποβτάντα τῇ τῇ ἀσπιδῇ παρατάξεωβ ὄχ ἀποσήβονται

καὶ ὅτων τοιούτων τὸ στρατηγὸν ἐκφύγωσιν οἱ τῶν λ-
ρίων ὀχυρώτερον εἶναι τὰ ὀχυρώματα καὶ τὸ κάστρον
ἀβλαβῆν διατηρεῖν.

Περὶ τοῦ ἐνεδρεύειν κατὰ τῶν λαγομένων μιθοφορικτέρων ἢ τοῖς ἀπλήκτοις.

Τῶν δὲ πολεμίων προσαλτικὸν τὰς χώρας ὑπὸν
τίων. καὶ κάρβα πορείαν ἐπὶ ἀποβαλλότων. ἀλ
ἀσυλίας ἀφυλακτοτέρων, ἐπιτίθεσθαι δ' ἐπὶ τοῦ σκη
νῆν, τραυματίζειν αὐτούς. διαβατοῦν δὲ χρὴ καὶ
σχάδακας ἀφ' ὧν τάττ τῶν πολεμίων ὑπάρχει ἀπλή
λον. καὶ ἐν τοίω τῇ ἐπιτίθη σέλλει ἀπλήκτων.
καὶ οἱ μαχεόταλοι ἔστι τὸ διάστημα τοῦ ἀπλήκτου ἐξ
δεκα καὶ τριάκοντα. εἶτε τὸ τῆν ὁδὸν σημεῖον δυνατὸν κα
βικόντας αὐτοὺς δὲ καὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν ἐγκάθεσθαι. πλ
βίον δὲ τοῦ τόπου ἐν ᾧ σπέλλεσθαι καλαδύειν. διαβατοῦ
βαν καὶ ὑπὲρ λόχον ἐπιλήψεσθαι μαχίμους καὶ ἀκλεῖς
ἄνδρας ἑκατὸν τριακοντίνας, ἢ καὶ τούτων ἔλαττον
ἀκολουθήσαντας ἐν αὐτῷ ἀποκρύψαι. καλασκέψασθαι δὲ
τὴν ἐπέρων ἀνάδρων σπατὰ κατλὰ τοῦ λαοῦ ἐν ἐπιτη
δείῳ τόπῳ ἄγοντα καὶ ὀχύρωσιν ἐν ἀφράκτῳ ἐν
τῷ. ἐν δὲ καὶ κάστρον πλησίον τύχῃ, ἔστι καὶ ἐν
ἐν περιστολέαν ἐς βοηθείαν καὶ ἀφύλαξιν. καὶ ἐ
χρεία γένηται τῶν περὶ ἐνεδρεύοντων καὶ αὐλοὶ τὸ
κάστρου βυσσαχθῆναι καὶ ἀπιβοηθῆσαι. οἱ δὲ πο
τρέχοντες τοῦ λαοῦ τῶν πολεμίων, καλαλαμβάν τὸν τό
τον πρὸς τὸ ὠπερπίδαι τὰ σκυλῶν ἀπλήκτα ἐν τῷ
ὥδῃ. ὅς σπιθεσπίσας ἔδοσαν ἐνεπαίοις βαλόν
καὶ ἀκολουθεσάντων ἐν αὐλοῖς ἐνεδρεύοντων κατ' αὐ
τῶν οἱ κατὰ τοῦ ἐν τῷ πεύτῳ πλησίον τοῦ ἀπλή
τα πεοκαλεσάσθαι ὀξέως βωσίλαβίᾳ πολλῇ. καὶ
τοῦτος βοηθῆσαι δεῖ ἐπιφώνησιν. καὶ ἅμα τούτῳ
οἱ ἐνεδρεοὶ καλαδυόμενοι ἕως τοῦ τόπου ἐν ᾧ πάν

δωαδὸν ἐγκλεῖσα καλεσάβας ἐξεχώρησαν καὶ αὐτῶν
ἀνδρεικῶ καὶ γενναίω διεπράξαντο. ὑπερισχύσαβ τῶν δια-
κόνων, καὶ τρόπαιον στήσαβ ἄξιον ἀνεγείρας. καὶ
φύγα ἐνδοξῆ δωάσαβ τῶν πολεμίων καλαλαβεῖν αὐτὴ-
μαχομένασαι ἄλλων τὴν τῶ ὀχυρώσαλα βοήθειαν κὴ
τῶν πετρῶν. ὅτως κ' πολλῶβ αὐλῆς καὶ πολλὲς
τῶν οἰκιῶν ἀποβαλόντας ἀπράκλης παρασκευάσαβ
ὑποσρέψαι.

Περὶ τῆς ὑποχωρήσεως τῶν ἱππέων
ἀπὸ τῶν πετρῶν ὁδοιποριῶν ὄρη.

Χρὴ δ' ἐν καὶ τῶ τότε ἀκριβῶ ἔ σρατηγὸ ἐκοσμεῖν κὴ
τῶν πολεμίων ἀγωνιζομένων διαλαβεῖν ὃς καὶ κέρδω
ἀποσέλλειν. καὶ τὰβ χώραβ ἥλιῶν λιμβάνῃ ἄγρυπνον
ἔχειν τὸν νοῦν. μὴ πολέμιοι ἡ ἐπίνοια καὶ μηχανὴ αὐ-
τῶν διαλάθῃ. ὅπερ γὰρ λέγων καὶ ὧν ἄλλοις
οἱ αὐτοὶ ἐξεργάσαλο. ὅλῶ γὰρ αὐτῶν ἱππέων
καὶ πετρῶν ἐμὲ τὰβ ἀποβκευὴν ὁδοιποριῶν κωλύ-
σαν τὰβ ὁπλίσιν καὶ διελθεῖβαβ ἡμέραβ ἐκοίεν οἱ ἐμὲ
κέρδος ἐξελάβαν βουλόμενοι. ἡνίκα κρὸς δυσμαῖβ
ὁ ἥλιος καλανεύει. ἡ μὲν ἀποβκευὴ αὐτῶν καὶ
ὅπλων ἦν ἐπιτηδειόν ἐμοὶ τῶ πετρῶ τότε σρατεύεσθη.
καὶ τῶν δὲ φυλακὴν αὐτῶν καλαλιπεῖν παρασκέψαν-
λας ἱππέων τὰβ δεκαπὰβ πεζέμενοι ὡς ἔθος
αὐτοῖβ ἀναπαυσόμβιν. οἱ δὲ δὲ τὸ κέρδος ἑτοιμασάν-
τας καὶ τὰβ ἡμετέραβ χώραβ καλαδραμεῖν βουλόμε-
νοι κρὸς τὸ μὴ κοινωσὲν αὐτῶν φανῆναι. ἀμφὶ
δείλην ὀψίαν κρὸς κέρδος ὁρμῶβιν. τῶ δὲ παρεμπί-
πλαν ἀφυλάκτῃ τῶ τῶν πολεμίων φοβερῶ ὥπ τυφλῆ,
χηβ ἐσὶν ὑδ' ἑαυτῶ ἄρχειν μετὰ τῶ λαῶ αὐτῶ
ἐχόμενον. χρὴ πλησιάβαν τῶ τόπω ἐν ᾧ αὐλί-
ζονται. ἑαυτὴ τὰβ νυκτὸβ καλαλαμβανούσηβ, ἀφυλάκτοις
τότε καὶ τὸ φωνὸβ ὑβτέρεσθ καὶ πλησιάζειν τοῖς

ἰχνῶν αὐτῶν κατὰ πρόσωπον ὥραν ἢ καὶ δευτέραν τῆς
νυκτός. καὶ ἦν ἡ ἐνέδρα ἐν τῷ ἀπαλάχῃ τῆς πό-
λεως ἵππος, διὰ τὸ ἤδη ἀνδρὸς εἶς χεῖρον πο-
ρεύεσθαι. ἐκ ἔστιν δυνατὸν ἄλλως τὸν παρα-
σπονὴν πεποιεῖσθαι ἄλλοτε τοῦτο ἀκριβῶς δι-
γνῶναι. καὶ τῷ στρατηγῷ τὸ ἀληθὲς καταμηνύσαι
ἢ μὴ ἤτινος ὡς λέγω. διὸ τοίνυν τοὺς κατ' ἐκ-
είνην ἡμέραν πρὸς παρασπονὴν ἀποσταλέντας ἐκεῖ
παρασπωμένων τὰς ὁπλίσεις καὶ διαλθάνειν ἡμέρας
τὸ φρούριον καὶ οὐ τῆς πεδίας ἰσαμένους. καθὼς
ἀνωτέρω διεκάσαμεν. δύο δὲ ἀνδρῶν ἐν παρεδίδοσαν
ἀνδρείας τῶν οὐ τὴν παρασπονὴν ἀπεξελεγμένων πο-
ρὰ τῷ στρατηγῷ λαμβάνειν, ἵνα καλῶς παρ' αὐτῶν
ἀναδιδάσκωσιν, ὅπα πρότερον κακεῖνοι ἀνήρηνται
καὶ ἀδικώμενοι. αὐτοὺς δύο ἀναμίξαι εἰς τῶν πο-
ρων τετρίων ὁ τριστάρχης ἀποσκλάσῃ καὶ ἐν τοῖ
προσκλαδεύσῃ τύχοι τῆς παρασπονῆς, ἐγγίσαι τῷ φρου-
ρῷ πρὸς τὸ ἀκούειν τὰς φωνὰς αὐτῶν καὶ τοὺς χρό-
νους τῶν ἵππων. οἱ δὲ δύο ἄνδρες οἱ πρώτως
παρασπονήσαντες, ἐν ἄλλοις ἀπλήκτοις τῶν φρουρῶν
τε καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν ἀπαναυπὸ καὶ δυνατὸν
δυνηθῆναι σοκάσαι ἀπό τε τῆς λαγῆς ἀκλαγαγεῖν
αὐ καὶ παραχῆς καὶ τῆς χρησιμευούσης τῶν ἵππων.
ἀπὸ τῆς χωρᾶς ἐν ᾧ τὸν ὀχυρὸν ἐκήρυξαν. ἐγὼ
ἀνεδήσατο ὁ χῶρος τὸ τρίτον μέρος ἔχων ὧν
τὸν ὁπλίσιν ἀπλήκτοις καλαῖς. ὅτε ἀπλήκτος
δυνατὸν. καὶ ἐκ τούτου δυνατὸν ἐστὶ γὰρ σοκάσαι
καταπονῆσαι αὐτὸ ἐκείλασιν ὁ λαὸς πολεμίων ἐν
ἐκείνῳ τῷ χώρῳ. καὶ μὴ εἶναι δεῖν αὐτοῖς ἐν τῷ
ἀπλήκτῳ. καὶ πῶς γὰρ ἦ δυνατὸν σοκάσαι ἀπὸ
ἐξ χιλιάδας ἀνδρῶν πλῆθος ἢ ἔλαττον ἢ ἵππων

ἄχρι τῶν δώδεκα ἡπταλίτων ἀπὸ τῆς ἀκαλήπτου. ὅς καὶ τὰν ὁδὸν ὅλην ἐπορεύετο παραστάτας ἔχων καὶ καθεζόμενος. διὰ ὃν τὸ ἀμφίβολον πρὸς τὸ τὴν πλείονα λαβεῖν τὰς παραστάτας ἔχειν καὶ καθεζόμενος. διὰ ὃν τὸ ἀμφίβολον πρὸς τὸ τὴν πλείονα λαβεῖν τὰς παραστάτας περὶ τούτου τοῦ ἐλαφρίου καταλῆψιν δίκαιον καὶ τοῦτον τὸν τὴν παραμονὴν ἀποσαλεύοντα παρεμβάσεων διακρεάσασθαι. ἐκκαίτας ὀκτὼ ἀνδρῶν τῶν ἀρκυοφυλάκων. καὶ τὸν ὁδὸν τὸν ἄκρον ἐξηνδρακισμένους ἀποδιεξάμενον. διορίσασθαι τίνα δεῖ. τίνα ἐκφωνοῦντα ἐκ τῶν ὑπάρχειν ἐν ᾧ ὁ παρεμβάσεων ἴσασθαι ἔλεγχον γενέσθαι τῶν πολεμίων. ἀφισαμένους τῶν ἐκκαίτων μὴ λίθῳ τὸ ἥμισυ. καὶ ἔλεγχον γίνομένους ἀκριβῶς φυλάττειν. καὶ τὰς ὁδὰς ἀναφυλαττεῖν. καὶ τὰ ἄρα οἱ τῶν πολεμίων ἐκκαῖς δηῶσι, καὶ ἄχρι τῶν διακοσίων ὑπῆρχον, διαγνώσεσθαι τὴν τούτων δύναμιν οἱ ἀποσαλεύοντες. ἐπεὶ γὰρ ἄχρι τῶν δώδεκα χιλιάδων, ἐκκαῖς πλέον ἢ ἔλαττον. τὸ γὰρ ἔλεγχον τῶν τοιούτων ἐκκαῶν ἐκ τοῦ πρόσω φαίνεσθαι διαγνώσεσθαι. καὶ τάχυ πολλῷ οἱ ἀποσαλεύοντες διαγνώσονται. καὶ τάχυ πολλῷ πρὸς τὸν παρεμβάσεων ὑποστρέφοντες. περὶ τούτου ἀπαγγελοῦσι. καὶ διὰ τοῦτο ὁδῷ τὴν ὁρμὴν ἐποιήσατο. ὁ δὲ παρεμβάσεων παραυλίσας ἐκκαίδεκα πολλῇ τῷ σφαλερῷ καταλαμβάνει περὶ τούτου καὶ διὰ τοῦτο ὁδῷ ἐπορεύθησαν. δεῖ δὲ τὸν σφαλερὸν πρὸς ταῦτα βαλλόμενος ἐκ τῶν ἐκκαίτων ἀνδρῶν σφαλερῷ, καὶ λοιπῶν ἱππικῶν. καὶ εἰ μὲν ὁρᾷ τὸ ἐναντίον σφάλλεσθαι ἐκ δύναμιν ἔχον τοῦ ἀντιπαρατάξασθαι τῷ τῶν πολεμίων φοβερῷ πρὸς τὴν κατ' αὐτῶν μάχην παραβάλλεσθαι, ἔλεγχε πλησίον ἐστί, καὶ τὸ τῶν πεζῶν αὐτοῦ στράτευμα δύναμιν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐνωθῆναι αὐτῷ· εἰ δὲ μὴ ἐστιν ὁ χωρεῖ ἐν ᾧ οἱ πολέμιοι αὐλίζονται ὀχύρωμα ἔχων ἐκ ἑκάστων ἀφεστάναι ἢ ἐννέα

δύσβατον. ἡ χερὶ χερὸς τὸν κατ' αὐτῶν ἐξαρτύσας πόλεμον
ἢ ἵππῳ ἢ φρούρημα ἐσὶ καταλαχόντα. εἰάλωσα δὲ καὶ τῶν
χερσῶν δυναστείαν καταλαβών, ἣν ἡμέρα τῇ τῆς κα-
λέσεως προσβολῇ καρασκευασθήτω χερὸς ἴδιον. ἡ δὲ
ὁ χώρου ὀχυρότητα ἴσχει ὡς ἅψασθαι, καὶ τὸ περικεί-
μενον ἁπαλόν, διὸν ὀρυχθῆναι ταχὺ πολλῷ πλή-
θει χειροκμήτων τῶν πολεμίων καταλαβών. καὶ
ἀέχοντα μὲν χειρίδιον ἀποσκῆλαι τὴν ἁπαλότητα τῶν
ἰσχνῶν τῶν χερὸς τὴν ἀκρόπολιν τῆς χώρας ὀρυχθεῖ-
των πολεμίων. ἀνὴρ δὲ ἐστὶ κατὰ πολὺς τῆς λαοῦ ἀκ-
πλαγίᾳ περιπολῶν. διευθαίτω ὀξύτερον βαδίζων τὸν
βίον γενέσθαι καθὼς τὸν ὁδὸν ἐξεπίσασθαι ὧν αἱ οἱ
πολέμιοι περιπολήσθι καὶ ἐστὶ ἀδιαλείπτως περιπολοῦ-
των. ἡνίκα δὲ τὸ διάφανες τῆς ἡμέρας ἐγγίζει, ἐ-
κασταλάτω βιγλατόρεσι τὸν καταδυσμὸν τῶν πολε-
μίων, καὶ τὸν νύκτα λαὸς βαρὺς ἀντεξόδευσι, ἐγ-
κοιμάσθωσαν θεάσασθαι ἀνδρῶν. ὁ δὲ στρατηγὸς ἡμέρᾳ
γενομένῃ τὸν ἴδιον λαὸν ἀποκρυπτέτω, ἵνα μὴ πα-
κουσθῶσιν οἱ πολέμιοι θεασάμενοι πολλοὺς
δρᾶν ἐπ' ἀνδρῶν. καταπονωτάτου δὲ ἡ χώρα
ἐπαχολουθήσθω τῶν χερσῶν, ἡ παρὰ τῶν ἐπὶ
πὴν καὶ βίγλαν ἀκροβαλίστων ἐν ᾧ τόπῳ παρά-
γιὸ ἐσὶ τῶν πολεμίων ἡ τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν ἔχε-
δὲν ὀλίγους τινὰς μεθ' ἑαυτοῦ λαβὼν ὁ στρατηγὸς
καὶ ὑψηλὴν ἀκοπιὰν ἀρχόμενος, διευθαίτω ἐ-
κείοις ὀφθαλμοῖς τὴν τῶν πολεμίων παράταξιν
θεάσασθαι. ταύτην δὲ θεασάμενος ἐκεῖ καὶ τὸ πλῆθος
τῆς λαοῦ αὐτῶν διεξοδευθήτω πρὸς λόγον σοφιζόμε-
νος τῶν δυνάμεων τὸ πλῆθος τῆς παρατάξεως τῶν
πολεμίων. καὶ τὴν τῆς ἰδίας λαοῦ ἰσχύν. καὶ ἐὰν
πλείων ἐσὶν τὸ ἑαυτοῦ στρατευμα τῶν πολεμίων, ἐμ-
βαίνω καὶ' αὐτῶν ὡς ἤδη ἀνωτέρω διεξεπόδαμεν

καὶ τὰ παράγγελμα αὐτῶ διὰ βοήθειαν. καὶ δυνηθῆ τὴν παρ-
εμβολὴν αὐτῶν τεφρωσαι, καὶ καλοδιώξαι μέγα ἔρ-
γον καὶ μνήμης ἄξιον ἐπιτελέσαι. εἰ δὲ κλῆθος ἔσι
τῆ λαῆ ὧν τῶ τῶν ἐχθρῶν καταλῦσαι δέον ἔσι δυσ-
βάβαν τὸν στρατηγὸν ἔμπεσεῖν εἰς οἷς χωρίοις οἱ πο-
λέμιοι τὰς ἐκβάσεις ἐποιήσαντο ἐκ τῶν ὄπισθεν αὐ-
τῶν γεγονότων. καὶ τούτων διεβκεδαβμένων ἐπὶ
τυγχάνων. καὶ τῆ ἐλαβία ἐκλελιμένων καὶ αὐτῶν
καὶ τῶν ἵππων ἀνδρῶν ἀνχερῶς τούτοις καλαγωνίζε-
σαι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἀναψηλαφῶν αὐτὸς χω-
ρίοις. καταπύστως μὲν λόγω ἀνδρεικοδῶν καλασήσαι,
κὴ οὐ βάλιστα τοῖς κατ' αὐτῶν χρήσασθαι. τὰς δὲ
γεωργὰς ἐλαυθερώσαι τῆς αἰχμαλωβίας. καὶ ὅτι ἂν
ἔτυχον τῶν αὐτῶν λαβεῖν. εἰδέναι καὶ φύλακα δυ-
νατήσαι τῷ πὶς φυλακὴν ἐπιτηδειότατη πρὸς καλὰ
τῆ φύλακι πόλεσιν, καθὼς ἔμπροσθεν ἐξηγήσεθαι.
καὶ διὰ βουλεγία τῆς κατ' αὐτῶν μάχης χρατήσαι.
εἰ δὲ τοῖς ἐν τῆ αὐγῆ νυκτὶ παρεμμένειν βαλλοῖσι τοῖς
πολεμίοις ἐναντία ἀπαλήλαβι βουληθεῖσα διὰ τὸ μή-
πω προκαλαλαβεῖν αὐλὶς καὶ διὰ τὰς τάξεις γενέσθ-
τὸ κέρδος αὐλῶν προεξῆλθεν ὡς ἄφωτον. καὶ διὰ
τὸ τὴν χρὶ τούτου ἀκριβῶ λαβεῖν αὐλὶς ἀληθείαβ
καλάληψιν ἐκ τῆ τοιούτου βουληθέντα βεβαίαν καὶ
χορίβαβ βουβῆσαι τὴν πρὸς τὸν στρατηγὸν ἀποστελλο
μένην βεβαίαν ἀπαγγελίαν τῶ παράγγελμα. καὶ τὸ
πρὸς τὸν στρατηγὸν ἀποστελλόμενον παυσάμενον. εἰ μὲν
πρὸς ὥραν ἐντάσει τῆβ νυκτὸβ καὶ ἐπέχουσα καλαμυ-
νεῖ ὁ στρατηγὸς περὶ τούτου. καὶ ὁρᾶ τὸ σημεῖον τῆ
χωνῆ. ἐπεὶ καὶ τὸ χέρδος τῶν πολεμίων τῆ ἐλπίδι
ἔτι τῆβ ἡμέραβ ἐπικρατῆσαι τὴν κίνησιν ἐποιήσατο.
καὶ δι' ὅλης τῆβ νυκτὸβ πόρρω τῆ γεγενῆσθαι ἔμελλε.
κὴ ὁ δυνατὸν τούτου διεβκεδαβμένου καλαλαβεῖν.

χρὴ αὐλὸν εἰς τὸν κατὰ τῆ φρουρᾶ πύργον καθιέναι πόλιν
καὶ εἰ μὲν διδιμοτρεφὴς βασιλεὺς ἢ ὃ αὐλίζοιτο
τότε τὸν πορφυρογέννητον αὐτὸν εἰς τὴν κατ' αὐλῶν ἐν
καλῶς ἀναστήσω τὸν κατὰ τῆ φρουρᾶ πόλεμον γενή
ξεσθέντα. ἀλλ' ἐὰν ὁ διδιμοτρεφὴς βασιλεὺς ἢ αὐλῶ
χώρω διὰ τὸ καταπεπτωκέναι τοὺς ἐκκλησιαστὰς αὐτῶν δι
μεσι τοὺς εἰς βασιλέα ἐκδεδομένους τάχιον ἐνωθῆναι
καὶ ὁδοιπορούντων αὐλῶν ἔτι τυγχάνων ὁ στρατηγὸς τῆ
θύμως εἰς τὸν κατ' αὐτῶν ὁρμητέον πόλεμον, καθὼς
καὶ περὶ τῆ ἐν τῆ ὁδοιπορίᾳ τῆ φρουρᾶ διακεχωρικό
μεθ' ἡμῶν τῆ κόμβη προσμένοντες. καὶ πάντα ἑτοιμάζε
σθαι τῆ στρατηγῆ κατὰ τὴν προλέγουσαν διάταξιν τὸν
τῆ θεῆ ἅρμα βοήθειαν καὶ τῆς ἁγίας καὶ παναχράν
του υἱοῦ αὐτοῦ καὶ θεοῦ μεγάλην καὶ ἀξιόλογον
δωρεὰν ἐκπέμπει.

Περὶ ἀφυλαξίας.

Δεῖ δὲ καὶ στρατηγὸν πᾶσαν ἀφύλαξιαν καὶ φυλακὴν φεύ
γειν μὴ ἀφυπνιάσαντα νυστάζειν καὶ ἀδοκήτως τοῖς πολε
μίοις κατὰ δὲ τὴν ἔφοδον ἐγρήγορσις. ἔχει δὲ τὴν
φυλακὴν καὶ ἀφύλαξιαν. ἄγει καθ' ἑκάστην ἡμέραν
ἀποστέλλοντα παρὰ τῆ οἱ ἀφυλάκτους παραστήσαντα τὸ
τῶν πολεμίων φοβερὸν ἐν ᾧ τόπῳ αὐλίζονται. ἔστι
ναν γὰρ διὰ βαθυδίου τιθηνήτων. καὶ πᾶσαν μηχανὴν
καταβαλλομένων. ἀδοκήτως ἐν τυχεῖν τῆ καθυπνί
σαι τῆ βλάβην μὴ καὶ ἀπώλειαν τοῦ χριστωνύμου
λαοῦ, καὶ ἀδοξίαν τῶν χριστιανοτάτων βασιλέων. ἔστι
δὲ παρεῖναι καὶ γαμβρίαν τῶν ἀλλοεθνῶν τῆς ἁγίας
ὑῶν καὶ ἀρνειῶν χρεῖαν τῆ θεῆ θυσιῶν. δυνατὸν
γὰρ καταλαβεῖν παρ' αὐτοῖς διδυμώτας τῶν ἡμετέρων
ἢ καὶ αὐτομόλους γενέσθαι. καὶ παρ' αὐτῶν μαθεῖν τὰ

κοίω τόπω ἀυλίζη, ἵν' ἦν μὴ νυκλὸς τὰς ἱππικὰς δυνά-
μεις ἀύλων ἀναλόμενοι ἐξελάβωσι καταλαβών τε. καὶ
ἀδοκήτως ἐπιπέσωσι. διὰ τοῦτο δεῖον τὰς παρεμπέτον-
λας, ἡνίκα τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ τῶν κολεμίων ἄνθρω-
πον πρὸς κήρυκα, ὡθέως τάχιστα κοιλὸν καλαμινύσαι.
ὅτι δὲ ὁ λαὸς διεπαρέκλθη πρὸς κίνημα. πάλιν δὲ
ἀπορυκτόντων δι' ὅλης ὁδοῦ τὴν πορείαν ποιοῦντα. καὶ
ἄνθρωπον καλαμινύσαι. ὅτι δὲ πλῆθος λαοῦ ἀπεκήρυσσον.
καὶ τὴν δὲ ὁδὸν πορευόμενα, εἴτε ἀπαντᾶ δῶν τοῦ πε-
κοῦ, εἴτε οἱ ἱππεῖς μόνοι. ὁ δὲ στρατηγὸς μὴ θορυβείτω
μόνον ἀλλὰ τὰ ἐρχόμενα πρὸς αὐτὸν σημαίνοντα τῶν πορ-
μενόντων τοῖς κολεμίοις. ἀλλὰ καὶ βύκλας ἐχέτω
διπλᾶς ἐξοῦ βύκλα καὶ ἡδοῦ βύκλα ἔσιν ὅτε μὴ τρικλᾶς.
καὶ τὴν νυκλὶ μὴν τὰς ὁδοὺς φυλάττειν. καὶ ἐν οἷς τό-
ποις διαβαθεῖς ὑφορῶσι κολεμίων. τὴν ἡμέρα δὲ
μὴ μόνον τὰς ὁδοὺς φυλάττειν τὰς βυκλάτορας, ἀλ-
λὰ καὶ ἐπὶ τόπους ἀνέρχεσθαι ὑψηλοτάτους πρὸς τὸ
δύνασθαι αὐτοὺς σώζεσθαι ὁρᾶν. μὴ μόνον κατὰ μὴ
κοινορετὰς, ἀλλὰ καὶ λαοὺς τῶν κολεμίων ὅπερ ἔθος
χοντα. πλείονας δὲ εἶναι τὰς βύκλας ἕνεκεν τοῦ διὰ
τὸ ἐν πολλῷ θορυβῷ τὴν φωνὴν ὑπὸ τῶν κολεμίων
ἁλῶναι. ἢ μετ' ἐκείνην τὰς κολεμίους διαφθεῖραι.
τῷ στρατηγῷ τὴν τῶν ἐχθρῶν καταμηνύειν βέλτιον
καὶ δυὸ δὲ ἢ νυκλὶ μεσοῦσι πλησίον δὲ τοῦ στρα-
τηγοῦ, καὶ ἦν ἡμέρα ὠθρώπως. καὶ μεταπλησίων
μὲν τὰς βυκλάτορας μετ' αὐτὸν λαμβανέτω. κοπα-
λιμπανέτω δὲ ἐν ᾧ τόπῳ ἠυλίζετο. ἐξ ἄνδρων
ἢ ὀκτὼ τὰς ὑποδοχαρίους καλλιστους. μετὰ καὶ τι-
νας ἐπέχοντας τῶν χειρίστων, ἵνα οἱ κρατίστοι καὶ
ἐπὶ τῶν καταμηνύοντων τοῖς ἐχθροῖς μανδάτα φέροντας
πρὸς ἐχθρούς. δι' αὐτῶν τῷ στρατηγῷ ἀπαγορεύεσθαι.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0225
gefördert durch
Baden-Württemberg

ἐν ᾧ δὲ κάλιν τὸν ὁ στρατηγὸς ἀπαλλακῶσι τὰ ξύλα
ἀποσκηνούτω. ἔσωθεν δὲ ἀνὰ τέσσαρες ἄνδρες ἐν ἑκάστῳ
σκηνῇ, ἵνα τῶν δύο καθευδόντων νυκτὸς, οἱ δύο γρηγορῶσι

Περὶ διαχωρισμοῦ τῆς τάλλης.

Δεῖ δὲ καὶ περὶ διαχωρισμοῦ τῆς τάλλης. καὶ ἡνίκα τὰ
βιάβα σκέλλειν τοῖς κολεμίοις τὸ τάλλον ἀπὸ δεῖ διαχω-
ρεῖν καὶ ἀποσκέλλειν σπάκοδε ὧν ὀχυρῶ τόπω. ἢ ὅν κοῦ
ἄνδρα τινὰ τῶν χρηβίμων καὶ ἀγχιστέρω ἐφιεῖν χρονοῦν
ἀνδῆ καὶ ἱκανοὺς σκοπίμων ἀνδρῶν ὀλίγους τινὰς καρίκα
τῷ ἀρχοντι τῆς τάλλης, ὅπως δι' ἀνλῶν οἱ βίγλοι κρα
τῶνται εἰς φυλακὴν τῆς τάλλης. ἡνίκα δὲ κάλιν ἀνλῆ
τάττε γένη καλαμηνύειν τῷ ἀγχιστεκισωμένῳ τὴν χρεί-
ναν αὐτῆ ἄρτι ἀλθεῖν ὧν ὧ τόπω διωρίαθη τῆ ἀνλῆ
θεωρεῖσθαι. τῆ μὲν τοι τάλλης ἀπὸ δεῖ διαχωρίζοντα
ἀναλαμβάνειν δὲ δεῖ ἀεὶ διτιβεῖον τῆ λαῆ. καὶ τῶν
ἴκκων δύο ἡμερῶν τριῶν βασαζομένων εἰδ. ταχεῖ ἢ
μιόνες ἢ καὶ ἵκκες ὧν τοῖς βαγμοβελίοις. ἡνίκα δὲ
σκέλλειν χέρβω τῶν κολεμίων ἀκολαθοῦσι νυκτὸς ὅ
τὸ σκάκκον σεσαλευμένον τεθωρακισμένον ἔσω ἕκασ
ἐπιλήθιον πρὸς τὸ κοιλῶν ὄκλον ἐν χερσὶ ἔχοντες.
ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον βάκα ὄκιαθεν ἔχει ἐκκε
λαθῶν βοᾶ. καὶ ἢ μὲν διὰ δυσβάτων τόπων ἢ τρ
ρεῖα τῶν κολεμίων γένηται. διόπ ἰδίως ἐν ἕκασ
θέσα ἢ καὶ τάγεα φύλακας εἶναι ὁδοιπορεῖν. ὁ μὲν ἡγε
μὼν ἐξεσθεν ἐπόμενος τῇ πρεσβείᾳ τῶν ἀκο
λαθούσῃ τοῖς κολεμίοις κατὰ κολὺ πόρρω αὐτῶν ἔπου
καὶ τὰ λοιπά. εἴτε θέσαλα εἶεν, εἴτε τάγεαλα
καθ' ἓν τῶν ἑτέρων ἐφρτόμενον διὰ τὸ καὶ καλῶς ὁ
δοιπορεῖν ἐν νυκτί. καὶ αὖ κερατυγῆς καὶ δορύφορ
τῷ δὲ πρεσβείᾳ. τῷ ἐπακολαθούσῃ τῶν χέρβω κο
ραγγῶλαι καὶ ἐξεσθοφαλίβοναθ ἀκριβῶναι ἔχειν νῦκτ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0226
gefördert durch
Baden-Württemberg

βαλλεσθαι καὶ ἐγείρεσθαι· οὐκοῦν οἱ πολέμιοι ἀσθό-
μενοι ἐπακολουθήσουσι αὐτοῖς κατὰ νώτου· διαγωνίσασθαι οὖν
τοὺς ἐπιλέκτους αὐτῶν μαχίμους τοὺς καλλίστους τοῦ ὑπ'
αὐτὸν λαοῦ· καὶ ἀποκρύψαι τοὺς λόχους· καὶ ἀδοκήτως
τοῖς κατὰ νώτου ἐπιθέσθαι· ἐπειδὴ τοιαύτην ἡνίδρασαν παρὰ
τῶν καρβιτῶν ἐν τοῖς ἄνω χωρίοις γεγονυῖαν ἀπόβασιν·
τοῦ γὰρ στρατηγοῦ τοῦτο θεωρήσαντος κονιορτοὺς τῶν ἐπ'
ἀγέλαις ἐρχομένων, οὐκ ὢν ἀληθῆ, ἀλλ' ἐν σκέπῃ
κάρβης ὀλίγων καὶ τοῦ τῶν ἱππέων καὶ κατ'
αὐτῶν ἐπαλθεῖν ἐπιτάξαντος· καὶ τοῦ τοξοφόρου ἐπα-
κολουθεῖν τῷ κάρβῃ καταπηδήσαντα· καὶ μὴ τοὺς
λόχους καλῶς ἐφορμῆσαι ἀδοκήτως τῷ ἐγκρύπτεσθαι
περιπέσωσι· καὶ ἵνα μὴ τοιοῦτον γένηται· διὰ δὲ τῶ
στρατηγὸν πολλὴν τὴν ἀφροντίστιαν ποιεῖσθαι καὶ ἐφορμῶν-
τοὺς κοίλους τῶν τόπων καὶ ἀποκρύφων διὰ καβαλλα-
ρίων ἵππους ἔχοντας ταχεῖς καὶ ἀκριβεῖς εἰς δηλω-
τῶν τόπων· καὶ περὶ τὸ διάφανον διχῆ διέλων τὸ
στράτευμα· ὧν ἐπὶ κλήθους ἦσι καὶ εἰς τρεῖς ἀριθ-
μοῦντα χιλιάδας· καὶ τοὺς μὲν περὶ κάρβης καὶ τοὺς
ταχεῖς τῶν ἵππων ἐπιφερομένους πρόσθεν ἀποστέλλειν
ἐν ὀλκοῦ τόπῳ· τοὺς δὲ τακτοὺς ὕστερον δὴ καρβοκινή-
σαι διὰ τοὺς τῶν πολεμίων ἀδοκήτως ἐνίδρασθαι· καὶ ἡ
μὲν πρώτη ἔχέτω ἀρχηγὸν τῶν ἀξιολογωτέρων
στρατηγῶν, καὶ τὸ τρίτον μέρος τοῦ ὑπὸ δὶ λαοῦ· καὶ
ὁπλίζειν μὲν τὴν τοξοφόρον ὁλοτρόπως· δὺ δὲ μετὰ
τὴν μεγάλην καταπάξεως ἀπακολουθεῖν τῇ πρώτῃ
ἔχων καὶ τὸ βάκα ὁπλίζειν δὲ μετ' ὀλίγων ἱππέων
ἀπακολουθεῖν, ἵνα οἱ δυσβῆ κατὰ νώτου ἐπιθέσθαι τοὺς
πολεμίους καὶ τοὺς κλειόνας αὐτῶν μαχίμους ἄνδρας
εἰς λόχους καταδῦναι· καὶ ἐπελθεῖν τοῖς αὐτοῖς ἐπακο
λουθοῦσι τοξοφόροι δίχηται τοῦτον ἐπιβοηθῆσαι ἢ

πρώτη καὶ πρεσβεία δεῖ πρεσβεύειν παρατάξει. εἶτα ἀσπίδι
πρωτη δεῖ πρεσβεύειν παρατάξει. πολέμιοι ἐπὶ ἀντικρὺ δυσμῶν
γένηται. καὶ τῶν πολεμίων διαβοσκομένων ἐν τῷ πάχει
καὶ τὴν τάξιν λυόντων ἐπεὶ αὐτοὺς διαβαίνουσι ὑπὸ
ἐχθύων αὐτῶν. τῶν δὲ πολεμίων πρὸς τὴν τοιαύτην ὄψιν
δεῖν μὴ παραβαίνειν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐκδέξασθαι καὶ
τὰς χώρας λαμβάνειν κατεπειγομένων, χρὴ πρὸ τοῦ διαι-
γάβαι τὰς τάξεις τῷ ὑπὸ δὲ σφαλῶσθαι εἰς τόπους ἀνεμπο-
δίστους πρὸς τὸ μὴ τοῖς πολεμίοις φορεθῆναι. καὶ ἐκ δὲ
τοιούτοις ἐγχειρήσασθαι καταρᾶσθαι ἄχρι τρίτης ὥρας ἢ χι-
τετάρτης τῆς ἡμέρας ἕως ἂν οἱ πολέμιοι πρὸς λείαν ἐξ-
λάβωσι. καὶ τούτων ποιέω γινομένων τῆς τοῦ ἀντικρὺ
παρατάξεως ὑπ' ὀλίγων ἀνδρῶν καταλιπαυομένης,
καὶ μὴ πλῆθος ἐχθρῶν λαοῦ κατ' αὐτοὺς ἐκβαλεῖν. καὶ
τραῦ μὲν ἐν πρώτῃ παρατάξει ἀποσφάλλειν βουσταθεῖσι
προβολῶν πόλεμον. δεῖ δὲ μὴ ὑπ' ἐτέρων τριῶν ἢ
τεσσάρων παρατάξεων. τοῖς πρώταις ἐπόμενον πλῆθος
ὂν ἐπακολουθεῖν. καὶ ἡνίκα ἂν πρῶται παρατάξει τῶν
ἐκ χειρῶν μάχην ἄρξονται, καλῶς ὁρᾶν τοὺς οἰκείους
ἀγωνιζομένους, οὕτω καὶ βοήθειαν παρέχειν. καὶ πρῶ-
τον μὲν τοὺς ἐνδεῶς κακεῖσθαι δεῖ βουστροφηθέντας παρατά-
ξεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους διωκομένους. καὶ ἐκ τῶν
ἄκρων εἰ δυνατὸν καὶ ἐκπλαγίᾳ προβάλλειν καὶ εἰ
χαμαὶ μάχεσθαι, εἶτα καὶ βραδὺν εἰ χρὴ διωκόντων,
ἵνα ἄρα μὴ ἐπικρατέστερος ὁ ὑπὸ δὲ λαὸς γένηται, ἀλλ'
μετ' ὀλίγῳ λαῷ ὡς ἔφημεν τῆς παρατάξεως τῆς ἀντικρὺ
καλαλιπαυομένης ἢ δυνηθεῖεν ἀντιφαῦν περὶ τοὺς πρώ-
τους τὸ ὑπὸ δὲ ἀριθμούμενον σφάλωμα, ἀλλὰ
ταῦτα μὲν ὡς ἡ κύρα διδάσκει ἐκλέξεται. δεῖ δὲ πρῶ-
τον καταφεύγειν τῆς κυρᾶς χειρὸς καὶ περίσαβον δι-
δόναι δύ. τὸ γὰρ ἡ παράδοσις δίδωσι, ἀλλὰ ὡς ἡ

διὰ ἀνιχνύσαι βοήθειαν. ἡ τῶ πολίτου ἔκβασις ἐπακολου-
θεῖ. ἐν δὲ ταῖς μόναις τῆς ἰδίας θεσσαλίας ὑπάρχουσι ὧδε τα-
γαί, καὶ ὀλίγον ἐστὶ τὸ ὑπὸ δὶ σφαλμάτων. καὶ ὡδάνιως
δεῖ δι ταῖς ἀβροπολίαις πόρρω τὴν τῆς χώρας τῶν πολι-
τῶν ἀκολάθησιν ποιεῖσθαι πρὸς τὸ μὴ καθ' ἑαυτῶν ἐπι-
γνωσθῆναι, καὶ καλὰ μόνων τῶν εἰς τὰ χωρία ἐρημίαν
νόμων καὶ διαβοηθησομένων τὴν ἐπίκλησιν ποιεῖσθαι, καὶ
ὡς ἀνωτέρω δεδήλωται.

Περὶ τῶν κατὰ πολλῆς δαπάνης ἐπιτρε-
χόντων πολεμίων τὰς χώρας ἡμῶν,
καὶ τῆς κατὰ ἐγκρυμμάτων
παραβολῆς.

Εἰ δέ γε τὸ τῶν πολεμίων ἄπαν ἐκστρατεύσειε καὶ πεζῶν ἀθροι-
σθὲν κατὰ μεγάλης καὶ βαρείας δαπάνης τὰς ἡμῶν χώρας
ἐξελθὸν ἐπιτρέχοιτο καὶ λήζοιτο. καὶ ἐμβαδύνοιεν καὶ
διεξωνηθεῖεν ταύτας διαπλέοντες. εἰ τύχοι δὲ καὶ τὸ ἐφε-
δρικὸν κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν σφάλματος ἐπιβεβηκυῖαν
εἶναι. καὶ τὴν τότων παρουσίαν ἀκριβολογοῦνται οἱ πολέμιοι.
ἀβροπόλιον μὲν πολλὴν τῆς ἰδίας λαοῦ ποιεῖσθαι. καὶ ἐώλους
τινὰς φυλακὰς ἄνωθεν ἐν τοῖς χωρίοις διαβοᾶσθαι.
ἐνίοτε δὲ σπάνιον κατὰ τοῦ πλείστου λαοῦ ἐξεργάζεσθαι
μηχανᾶσθαι. καὶ καταλαβὼν ἀνδρὸς ἀδοκήτως βεβοημένου
δίωξαι σπουδαίως ἀνδρός, τὸ καὶ καταφωνεῖσθαι. ὁρᾶν
λαὸν καὶ ἀνδρὸς τοῦδε ἀβροπόλιον ἐπιδείκνυσθαι τῆς μὴ
ἀδοκήτως ὠφεληθῆναι καθ' ἑαυτῶν. ἀντιμηχανᾶσθαι δὲ
σπάνιον πρὸς τὸ ἀνδρὸς προσποιεῖσθαι. καὶ γενναῖον ἢ καὶ
ἀξιόλογον ἐφεύρεσθαι. καὶ αὐτῶν προσκατιζομένων
παρὰ τὸ ὕδατος χρονοῦσθαι τὸν ὑπολοιπὸν χώρον λήϊ-
ζόμενον. χρεὼν δὲ ἔστιν διαβοᾶσθαι χωρία ἐπιλήσιμα
ἐν οἷς οἱ ἐκλεκτοὶ τῶν πολεμίων διέρχονται. τρο-
φῶν καὶ λαφύρων ἀναφηλαφήσεως ἕνεκα. καὶ

λόχων ἂν οὕτως ἱππικὸν καλεῖσθαι. τὸν κατ' αὐτὸν ἡλικ
μάλιστα. ἔσωθεν δὲ οἱ ἵππεῖς οἱ ὑπὸ τὸν λόχον ἑκατοντ
στενοι τῶν διακοσίων ἀπέλιπον. ἀρχηγὸν εἶχον καὶ
καὶ πάνυ ὑπὸ τοὺς τοιούτους ἀνδρῶν ἐπιτηδείων. ὁ δὲ
τῇ ὅλῃ στρατιώτῃ ἄρχων ἦν ὃν πέντε χιλιάδας ἱππ
πέντε ἔχων τοξοτικὰς καὶ τὴν τῆς ἵππου βοήθειαν. ἡ πᾶ
νων ὧν χρεία γενήσεται. τοιοῦτον τοίνυν δίκην διεμέν
τὰς μὲν δισχιλίους ἔμπροσθεν ὑπὸ τριπλοῦν λόχον
καταστήσατο. ὧν ὧν καὶ ἐκκοπὴ ἔσεν ὑφειλὴ ἀπόβλη
φην ἔχουσα τῇ μηκύνειν τὰς διωκισμένας τῆς λοιπῆς φάλ
καὶ διώκοντας ὁρᾶν. ὀπίσθιον δὲ τῶν δισχιλίων τὰς τρι
λίας καὶ πεζὸν στρατιώτην ὑπὸ ἀσπίσι ὧν ἀποκρύφω τοῦτο
ὑπὸ ἐνιαύσιον κατασκεῦσαι. διὰ τοῦ τοῦτο ὀλιγοστὴν ἔχοντας
ἡ τύχη δὲ καὶ κάσρον χλιθίον ἔξω καθαίρετο ὑπὸ βοήθ
μὴ ἐκκοπεῖν δὲ ὁ στρατηγὸς μὴ δὲ κατὰ τῶν τοῦτο χρῆ
ἐὰν χλιάδι πολεμίων ἐπιλεξάμενον αὐτῷ καὶ ἐφοδεῖ
γένηται πάσχοντα ὑπόδοσιν τῷ κάσρῳ γενέσθαι κρεῖττο
τὸν ἴδιον στρατιώτην λαόν. τοῦτο γὰρ οὐ μόνον ἀδοξίαν
καὶ καταφρόνησιν, ἀλλὰ καὶ βλάβην ἀπείρου ἐπάγει
καὶ τῇ χώρᾳ ἀφανισμὸν καὶ κατωλιγωρίαν, ὡς
ἔρχεσθαι ὧν τοῖς ὀχυρώμασι τοῖς χλιθίου τῷ κάσρῳ
τὸ τῆς πεζικῆς στρατιώτου ἰσχυρὸν ἀντιπαρατάξαι ἀνάγκη
στρατιωτῶν. ἅτε πολλὴν ἐκ τοῦ τόπου ἔχων βοήθειαν καὶ
τὸν τοῦ κάσρου πεζὸν λαὸν ὑπὸ δυσπραγίαν αὐτῷ. ὁ δὲ
ἄρχηγὸς τῶν τριακοσίων τῶν ὑπὸ φυλακὴν τῶν χωρίων
ἀποσταλέντων ὡς περιοχὴν ἐσόπτρου καὶ ὁρέων τῆς τοῦ
λεμίας ὧν τοῖς χωρίοις ὑπερεχομένης. ὑπνίκα τῶν
ἵππων ἀποβάλλῃ τὰς οἰκείας τῶν χωρητῶν ἀναγκά
φώβιν ἕκαστον καὶ σπυρίδι χλόον ἐκ τοῦ λαοῦ τῶν
τριακοσίων διαχωρίσας ἀποσκιδάτω διορισάμενον
αὐτοῖς ὁρᾶσθαι κατὰ τῶν πολεμίων ἐπιδρᾶσαι. χλόον

δὲ ἔσωθεν

δὲ ἔσωθεν οἱ ἀποκαλλόμενοι τῶν ὡς τὰ χωρία ὠφελεχρεί-
νων πολεμίων. καὶ κατ' αὐτῶν ὅπως ἐπιθέμενοι χάριτι
χρισθῇ πολλὴν καὶ ἀνέλωσι, καὶ διεμώτατα λάβωσιν. οἱ
δὲ περιπλώσαντες τῇ λαιᾷ πλευρᾷ, ὅθεν τῶν πολεμίων τῶν
ἰδίων ἵππων ἐπιβῆναι δυνηθῶσι καὶ φυγὴ χρήσονται.
ἐκπεπλῶς τάττεσθαι ἐπιδιώξεσθαι, ἕως ἂν κατὰ τῶν ἵππε-
μένων φούλκων τῶν πολεμίων ὡς φυλακὴν τῶν ἐπὶ
ρων ἀνδρῶν ἐπιδιωχθῶσιν. δεῖν δὲ τὴν διώκοντας ὃ
τῶν τριακοσίων ἄρχων μὴ τὸ πλῆθος ὅλως, ἀλλὰ
βαστάκτως καὶ ἀκρατῶς διώκοντας. καρτερεῖσθαι
ὧν τῶν ἐγκεκλεισμένη, ἕως οἱ διωκόμενοι τῇ λαῇ ἀνδρὶ
καθαλάβωσι καὶ διέλθωσιν. τότε ὅπως καὶ αὐτὸς ὁμο-
δρεῖς κατὰ τῶν πολεμίων ἀπὸ τῆ ἐγκεκλεισμένοι ἔρχε-
θὸν μεσαὶ τῶν ὁμὼ αὐτῷ δέρεσθαι. καὶ τὸ δωδήσεται
τῇ τῇ χρισῇ δυνάμει καὶ βάρει. κήρυκα γὰρ καὶ
δορυφόρους καὶ πολλὴν καὶ ἀνδρωνήθη καὶ τραυμα-
τίδα. τῶν δὲν πολεμίων ἔτι προβεβηκότων, καὶ τὸ
πλήθος ἀνέχεσθαι. καὶ ὁμοδρεῖς ἐπιδιωκόντων.
τῆς μὲν καταπεπλεγμένης δεξιᾶς. τῆς δὲ ἵππους ἀνδρῶν
καὶ ὅπλα πεπτεσθαι ἀποσκιλάτω. τῇ δὲ καθοπλισμένη
ὧ τάτω ὁ στρατηγὸς ἵσασθαι. καπαύνοθ αὐτόκλως ὑποφω-
γάτω μεσαὶ τῶν ὁμὼ ἀνδρῶ ἐφεδίζων τῆς πολεμίης πρὸς
δίωξιν καὶ ἀρπαγῆς ἐφορμόμενος. μηδὲν δὲ τῇ
λαῇ ἀνδρὶ γινωσκέτω. ἐν οἷς τόποις τὰ ἐγγκεκλεισμένα
τῇ στρατηγῷ ἴσασθαι, ἢ μὴ μόνοθ ὁ ἄρχων αὐτῶν. τῶν
δὲ πολεμίων ἐπιθεμένων αὐτῶν μεσαὶ πλῆθος λαῇ
καὶ ἀκρατῶς διωκόντων, ὑποστροφὰς ποιήσωσιν οἱ
ὅπλα ἀνδρεῖοι καὶ γενναιότατοι. καὶ ἵππους αὐτούσης
ἔχοντας, καὶ πλησίον τῶν διώκοντας. ἵνα καὶ τὰς
τραυματίας τῶν ἰδίων διάβωσιν. καὶ ἵππων ἀλογήτων
ἢ καὶ πλησιοπέτων ἐπὶ ἵππων ἐπιβῆναι καταβκαυάβωσιν.
ἢ δ' ὅπως ἐπιδιώκοντας τῆς χαλινῆς τῶν ἵππων μαλακα-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0231
gefördert durch
Baden-Württemberg

βίας ἐπαναχωνεύθη ἐντὸς τῶν διωκόντων, ἵνα καὶ τῆς βάρ-
της ἐλαττωθῇ αὐτοῖς τῶν κολαστήρων ἐντὸς κοιλαινθῇ. καὶ
νου ὀξύτερον τῆς ἵππου ἐλαύνοντας πρὸς δίωξιν ἀτόνως κι-
νουμένους ἐγαλίνωσαν. ἐγγιζόντων δὲ τῶν ἐγκρύπτων
τῶν διωκομένων τῇ λαιᾷ ὕλῃ, εἴτε δεξιᾷ, εἴτε ὄπισθεν
διηλθόντων. ἵνα τῆς ἐγκρύπτου ἐξεκρεμάσθη, ἐπὶ κο-
τόπου αὐλοῦ θυρανοίγου καὶ ἀλλήλως ἐπικαβλάπτου.
ἐπειδὴ δὲ τοῦτο τῶν διωκομένων ἐπὶ αὐτοῖς ἔβαινε τῶν
ἐγκρύπτων ἐπιστροφόντων. καὶ ἐκ δύο μερῶν τῆς ὁδοῦ
αὐτῶν κατὰ τῶν κολαστήρων γινομένου, ὡς ὠφέλησαν καὶ
τῆτο τῆς ὑπερκάρης σφαλῆς γενέσθαι. ἔστω δὲ ὁ τόπος
τῆς ἐγκρύπτου ἐπιλήθους πρὸς τὸ καλῶς αὐλοῦ ἀποκρύ-
πτειν. σήμαντρα δὲ ἡ δυσχωρία εἰς τὴν ἔξοδον ἐπιδεξίως ἔχου-
σα· ἀλλ' ἀφύλακτος ἔστω καὶ ἀφρούρητος. ἐπειδὴ προφυλάτ-
τειν τὴν καλιὰν τῶν κολαστήρων αὐτῶν ὄρνιν καὶ ὀχυρὰν
ἔχειν. καὶ ἐπάλιστα περὶ τὰς διηκοντίδας ὄντων. ἐπὶ γὰρ
τοιούτῳ ἀφιλοτίμῳ πλανᾶσθαι καὶ ἀνύμνῳ εἶναι τὴν ἔξοδον
τῇ τοιούτῳ χώρᾳ. καὶ ἡ περιωπὴ δὲ ὧν ἢ ἴσασιν βλέ-
πειν ὁ τῇ λαᾷ τῇ ὧν τῷ ἐγκρύπτῳ ἀρχηγὸς ἐπιθέσθαι
ἔσω, ὥστε καθορᾶν ἀπὸ πολλῆς διαστήματος τὰς διώκου-
σας κολαστίδας, καὶ τὴν ποδότητα τῆς λαᾶς αὐτῶν σοφῇ
τέχνῃ καὶ καλανοσίᾳ. καὶ ὅταν τὴν δίωξιν ποιῆσθαι ἐν
γιβάνῳ δὲ τῶν διωκόντων ἐπὶ τῷ ἐγκρύπτῳ ἐπικαθέ-
λεσθαι τὴν τῆς θεᾶς βοήθειαν, ὀξὺν καὶ θρασυδρομοπαῖ χρῆ-
σθαι ἀνδρείᾳ δρεπτικῇ ἐπιστὰ χειρωγίᾳ καὶ ἀκαλαγεῖ καὶ
αὐλῶν δρεπανάτων. ἐπικοσεφράδων δὲ καὶ οἱ διωκό-
μενοι καὶ ἐκ δύο μερῶν τῆς δρεπάνου αὐλῶν κατὰ τῶν
κολαστίων γαγερνημένων, ὡς ὠφέλησαν καὶ τῆτο τῇ ὑπερ-
κάρῃ σφαλῇ γενέσθαι. καὶ ἡ ἀκολάθως κατὰ τὰ
τὸν παρόντα πραγμάτων διορισμὸν ἔχοντας πρὸ κατὰ

καὶ τὴν τῆς ἵππου βοήθειαν δυσφορουμένην αὐτοῖς οἷα πόλεως καταφρονῆ καὶ ὀλιγωρούσης τῶν πολεμίων γενήσεσθαι. οἱ γοῦν τῶν τοιούτων ἔμπειροι ἴσασι. καὶ γὰρ ἄμα τῶν ἵππων τῇ μάχῃ καὶ διωκόντων διώξει πλησιαζόντων καὶ τῶν ἀνδρῶν τῷ πολλῷ πόνῳ τῆς μάχης ἐκλελοιπότων. ἥ τε κακῶν ἔμφασις τούτοις ἐμπεσεῖται. οἱ δὲ ὅπερ πάντων ἀντάξιον ἔσεσθαι ἰσχύσουσιν οἱ πολέμιοι ἀνδρισάμενοι πάσης αὐτῶν τῆς δυνάμεως ἐν τῷ τοιούτῳ πολέμῳ κατεργάσασθαι μάχης, καὶ καρτερὰ μάχη γένηται πανσυδὶ αὐτῶν παρεσκευασμένων, διὰ τὸ τὴν ἧτταν αὐτῶν ἀναγκαίαν εἶναι. καὶ καλὰ δοκοῦντα λόγον τοῦτο ἐμπεσεῖ. Διὰ τὸν τῆς φρουρᾶς ἀρχηγὸν ἀποδεδειγμένου τινὸς καὶ διορισθείσης ἐμ βαλτίονος ἀναχλιτικῆς διαχωρίσαι τὰς ἀσκοὺς τῆς ἐκ χειρῶν μάχης. νοῦν διδόντων αὐτῶν. πλὴν ἐπὶ δυσελπιστίᾳ καὶ φυγῇ ἀκόλουθον, ἀλλ' εὐτάκτως. ὥρας θύσαν δὲ τὰς πολεμίους πρὸς δίωξιν. ἐπισκεπτέον δὲ τῶν παραταξαμένων τῶν πολεμίων καὶ διωκόντων, τὴν μὲν ἐνέδραν κεκρυμμένην καὶ διωκόντων ἐν ἐπὶ μάχῃ τῆς ἐνέδρας ὡς ἔφαμεν διεσκεδασμένοι. ὁπόταν κατ' αὐτῶν οἱ ἐν τῇ μεταξὺ ἐνέδρᾳ ὄντες ὁρμήσωσιν ἐκ τοῦ μεταξὺ ἐμφανεῖς καὶ οἱ διώκοντες. καὶ ὠφεληθήσονται ἐκ δύο μερῶν τοὺς πολεμίους μαχόμενοι. καὶ πολλὴν τάξιν τῷ σφαλῷ προσενήσουσι τὴν αὐτοῦ λαμπρὰν. ἐὰν δὲ οἱ διώκοντες ἄρξωσι τῆς ἐνέδρας καλαλάζειν καὶ ἀτρομόπλως ταύτην περιχεῖσθαι. καὶ τολμηρῶς καὶ ἀνδρείως ὁρμήσασθαι ἀπὸ τοῦ ἐγκρύπτοντος κατ' αὐτῶν ἀφορμήσασθαι τὰ τῆς χρείας χάριτι, καὶ τὸν κρότον τοῦτος ἐπιθήσασθαι. καὶ σάγμα χλόης ἑαυτοῖς περιποιήσονται. ἐὰν δὲ διά τινα θράσος τοῦ στρατηγοῦ διωκόντων τῶν ἐχθρῶν παρεγγυᾶσθαι, ὡς δύναμιν βαρεῖαν ἐχόντων. καὶ ἰσχυρὸς πανσυδὶ αὐτῶν μαχομένων

ἔχον καὶ τὸ κρεῖττον σεαυτῷ σε δυσμαχώνητον ἐν σοῖς
αὐτῶν διαφερόντως. καὶ τί σοι κατὰ κράτος ὑπολιποῦσιν.
ἀλλ' ἢν πολλὰς αὐτῶν σε παρέλθῃ ἔργον ποιήσας. πλήν
γε διὰ τάχους καὶ ἀνδραποδώδη λόγῳ καταπλαγῇς καὶ φόβῳ
μεγάλῳ καὶ καταπλήξει ὑποβληθῶσιν, ὡς μηκέτι τολμᾶν
ἀδικεῖν τοὺς χώρους αὐτῶν κατὰ τρέπειν καὶ λῃστεύειν.
μᾶλλον δὲ ὀπωσθῆναι τὴν ἰδίαν καταλαβεῖν. καὶ ταῦτα
μὲν καθὼς οἱ πρὸ ἡμῶν ἡμῖν παρέδοσαν. καὶ ἡ ἀπὸ
τοῦ παρόντος χρεία παρακελεύεται δωσιγραφῆσθαι. σοὶ δὲ
πρὸς τὸν μῆκος ἐπιεικεστάτην παρεῖσαν προθήκαν διὰ
γραφῆς. ἐν γὰρ ὡς ἂν τῶν ἀνθρώπων βραδὺ, ἀλλ' ὡς
ἡ ἄνωθεν τοῦ θεοῦ προνοία, τὸ καθ' ἕκαστον παλαιούμενον
καὶ τὸ τῆς πολέμου ἔκστασιν πάρεσται.

Περὶ τοῦ πότε δεῖ τὸν στρατηγὸν, ἐκ δύο
στρατευμάτων τῶν πολεμίων παρε-
σκευὴν ποιεῖσθαι.

Εἰ δὲ ἔτι μηνύσθαι οἱ πολέμιοι ὥσπερ ἀναλαμβάνοντες
τὸ τὸ ὕστερον παρασκευάζεσθαι τοὺς χώρους ἡμῶν φοβερω-
τέρους ποιῆσαι. καλλωπίσασθαι δὲ καὶ διαφθείρασθαι σπεύδειν
ὡς κάλλιον μηκύνειν τὸν λαὸν αὐτῶν τολμῶντας ἀπο-
λῦσαι. χρὴ τὸν στρατηγὸν ἐκλέξασθαι δύναμιν ὡς τὸ ὄφελος
στρατοῦ τῶν πολεμίων ἀποσῶσαι ἢ ὧ αὐλὸς μὴ παρέβη
καὶ τοῖς ἀπὸ τριῶν ἢ τεσσάρων μιλίων τῆς φοβερᾶς
παρεκλείσθην, ὥστε καὶ κακῶσαι ἐπιτίθεσθαι καὶ τροφὰς
τίζειν πρὸς τὸ διαχωλύειν αὐλὸς τροφὰς ἀναλαμβάνειν.
ἵνα ὡς ἐκ τούτου βασάνου ἔξοδος τροφῶν ἀναγκασθῶσιν
εὐκοσεύξασθαι. σὺ δὲ ὅρα ὦ στρατηγὲ τὰς πολεμίους ὅτι ἐπι-
τὰς παρεφυλάττουσι. καὶ μὴ πόρρω ἐξελαύνειν τῆς
ὑποδοχῆς χρεῶν ἀποσκιδνύσης παραλωφῆσαι
καὶ ταύτην τὴν ἐνέδραν ὡς βλάβην αὐλῶν ἐπινοῆσαι

δή. τὸ φῦλον διαβιοῦσθαι τῶν πολιτῶν τὸ ὡς φοῦλον
κὴν αὐτῶν ἐξεχόμενα. καὶ πόλεμο τῷ φοβερῷ ἰσομένων
καὶ οἷον ἐξ αὐτῶν βεβαιότερον ὑποσκέψων εἰς τὸ ἐκείνως
αὐτῶν ἴδιος καρτερῶν ὡς ἂ οἱ τὸ πλησίον αὐτῶν χώ-
ρια ἀνδρεωτάτους ἑτοίμους αὐτῶν πρὸς τὸ ἐκείνως αὐτῶν
ὑποσκέψασθαι, καὶ αὐτὰ ἐπεδεῖσθαι ἐπιλήθητε. καὶ διαφο-
πέρων βιγλατόρων τὸ δικαίον σοχάβασθ τὴν τοβότητα τῶν
εἰς τὸ φῦλον ἰσομένων πολιτῶν. καὶ τῶν πλεί-
ονας μαχίμους ἄνδρας τῶν ἱππέων ἀπολεξάμενος λό-
χον γεπάσθ τοῖς ἐξηθροῖς παραβοηθοῦσιν. ἀεχηγὸν δὲ αὐ-
τοῖς ἐφιστάν, ἀνδρεῖον καὶ ἐμπειρότατον. διορίσασθ τε
αὐτὸν ὀλίγους τινὰς τῷ ὄντ' αὐτὸν λαθ χιτῶνας ἀμφιά-
σασθ γεωργῶν δυσπτίξαν τε αὐτὸς τὴ ἀληθείαν. καὶ
τινὰς τῶν ἀγροτῶν καὶ γεωργικῶν. ἀόπλους δὲ πάντας
εἶναι, καὶ τὰς καμπύλας ἀβκέχους. τινὰς δὲ καὶ ἀνυ
ποδήτους. ἔφ' ἵππους δὲ ἅπαντας ξυλοκόπια κατε-
χοντας παρυκοντά. πρὸς τὸ ἀπαντῆσαι τῆς πολεμίας
καὶ δόξαν αὐτοῖς ἐμποιῆσαι, ὡς οἰκείων τῆ σεαλῆ,
ἀλλὰ γεωργοὶ τινες οἱ λεγόμενοι οἰκοφύλακες.
μὴ πλείους δὲ τούτους εἶναι τῶν εἴκοσι. εἰσαγαγὼν
δὲ αὐτὸς εἰς χωρίον ἀνὰ ἕξ, ἢ καὶ πλείονας πλησίον
ἀλλήλων ἔχοντας πλοῦν τινὰ ἐν τοῖς αὐτοῖς χωρίοις,
εἴτε ὑποζύγια εἶεν καὶ βόες. εἴθ' ἵππους καὶ ἡμι-
όνους. περὶ δὲ ἑνδεκάτην ὥραν τῆς ἡμέρας διορίσα-
σθ αὐτὸς ἐμφανισθῆναι τοῖς πολεμίοις ἀπὸ χωρίου
πρὸς ἕτερον χωρίον. δρομαίως ὑποφεύγοντάς καὶ πει-
σθησομένους, ὅπως τὰ πλοῖα αὐτῶν ἀναλαβόντας, καὶ
πρὸς τὰ ὀχυρώματα διαβιώσωσι. τούτους τοίνυν ἡνίκα
εἰς τὸ φῦλον ἰσόμενοι πολέμιοι θεάσονται. τὰ μὲν
τῶν πλοίων αὐτῶν καταλύσαντας. τὰ δὲ ἀπολαύσοντας
καὶ ἀγροῖσι' εἶναι καὶ γεωργοὺς τούτους ὑπολοιπόμενον

ἀκρατῶς καὶ ἀφυλάκτως τότε ἐπιδιώξεσθαι. διωκόμενοι δὲ
οἱ τὸ ἄκρον τῶν οἰκοφυλάκων καὶ γραικῶν ἀποδιδόασι
διαδιδόσθαι καταλαμβάνειν ὧν τὸ ἔγκρυπτον ἴσασιν καὶ
τούτοις οἱ πολέμιοι διώκοντας περιπεσόντες τὴν ἐνέδραν
ἀκαραφυλάκτως. ἐπ' αὐτοῖς δὲ τοῖς λοχήσασι προσαγγέλλουσιν
ἐπιτάχως, φρενῖτις ἡ ὀργὴ κατ' αὐτῶν οἱ τοιοῦτοι ἐφορμῶσιν
βουλὴν διεφθαρμένην. καὶ δῆλον ὡς οὐκ ἀνδρισάμενοι κατὰ
κράτος οἱ πολέμιοι. ἀλλὰ νῶτα δόντες πολλοὶ
τῶν καὶ ἀναιρεθέντες καὶ ὅπλων γέγονται.
ὁ δὲ διώκειν ὀκνῶν ἐκ τῆς τῶν ~~προτέρων~~ ἐξόδων
ἐγκρύψεως, ἐν ᾧ τὰ τοιάδε τελεῖται. καὶ πλῆθος
τῆς λαοῦ τῶν πολεμίων οὐκ ὀλίγον τῶν διωκόντων
ἐξέλθη. χρὴ τὸν στρατηγὸν καὶ ὁπόσον τῆς τοιαύτης ὑπο-
δρας. καὶ ἕτερον λαὸν τοῦτον ἐκ παρεμβάσεως ἔγκρυπτα
καταστῆσαι, ἀπέχοντα τῆς προτέρας ἐνέδρας σταδίους δύο.
καὶ οὕτως ὡς ἐφήμερον τὴν ἐν τῇ πρώτῃ ἐνέδρᾳ λαὸν
τῶν πολεμίων ἐπιδιώξαι. οἱ τῇ δευτέρᾳ ἐγκρυπτόμενοι
ὑπερχόμενοι κατ' αὐτῶν. τῆς μὲν οἰκείας περιβαίνεσθαι
τοὺς δὲ πολεμίους κατὰ στόμα λαβεῖν καὶ θανατῶσαι.
δεῖ δὲ καὶ τὴν τοιαύτην μάχαιραν ὁ στρατηγὸς περὶ δυσκί-
νητος ἐξεργάσασθαι, ἵνα ἐὰν πλῆθη τῶν πολεμίων ἐκ
θῶνται τοῖς ἐν τῇ ἐνέδρᾳ. ἢ νῦν καταλαβεῖν καὶ
τὸν πόλεμον διαλύσασθαι. ἀβλαβῆ τὸν λαὸν διατηρήσας.

Περὶ καλασάβεως καὶ ἐξοπλήβεως καὶ γυμνασίας στρατοῦ.

Ἐπὶ δὲ γε διαρρήδην κεφάλαιον διαχωρίσαι ἀφυλάκτως
διὰ τὸ τοὺς ἐπιτηδεύσασθαι. ἀποσέλλων τῶν ὑπὸ δὲ τινὸς
ἀνδρεία καὶ ἀμαχεία κακοβουλιῶν στρατοπεδαρχῶν
στρατὸν λαοῦ, καὶ ἐξαρχόντων τὸν διάβασιν διαβεβηκέναι τὸν

πολεμίων καρτερικῶν κλῆθος ἔρχεσθαι λαός. πρὸς φυλακὴν δὲ
τῶν ἐρχομένων πολεμίων ἐπακολουθεῖν τὴν ἰδίαν ἔχων κατ
τάξιν διωρισμένην. πόλεμον μετὰ τὸν φύλακον διωκάλον.
στρατηγικῶς καὶ ἀρτίως ὡς ἐξεδίκησεν καταγωνίσῃ τούτους καὶ
πλείω παραδόξα ἀφανίσῃ. ταῦτα δὲ ὑπὸ δύω ἀφορμὴν ὡς
στρατηγὸς καὶ τοῦ λαοῦ φυλάκισις ὑπερτιθέμενος. εἶχε ὀλίγους
ὄντι τὸ ὑπὸ δὲ στράτευμα καὶ ἀναριθμητον καὶ τοῦ τῶν πολε-
μίων κατὰ πολὺ ἐλαττούμενον. ὧν δὲ περὶ τοὺς ἑξ ἢ ἑπτὰ
χιλιάδας ἀπαριθμεῖται τὸ ὑπὸ δὲ στρατίτην. σπάθιον καλὸ
κρόβατον ἀντιτάξασθαι τοῖς πολεμίοις ἐπεύχεσθαι. καὶ ἔστως
διὰ μηχανικῶν στρατηγημάτων καὶ ἐπιβουλῶν ὧν χρὴ κῆ
ἀδοκήτων κατ' αὐτῶν ἐπιθέσεων. καὶ ὧ καλῶς καὶ ἔμ-
πείρως τὸν κατ' αὐτῶν μηχανᾶσθαι πόλεμον. ἔχων τὴν χρη-
σῶ τοῦ θείου ἡλίου ἀκαταπαύστου βοήθειαν δωσιπανυφόβων
στρατόπεδα καθ' ὧν ἐχθρῶν νίκης ἐγκάθια τρόπαια. φλεγὼν
δὲ ἀλλ' ὡς στρατηγικῶς καὶ ἐμπείρως πρὸς πόλεμον πα-
ραβκευασθήναι ὧ μὴ πρότερον ἐξαβκιόθεις καὶ ἐκκαυδώ-
θεις τὸ ὑπὸ δὲ στράτευμα. ἐθίζων αὐλὸ καὶ ἐγγυμνάζων
ὡς τε τὴν τῶν ὅπλων μεταχείρισιν καὶ πόνων καὶ ταλαι-
πορίων τὸ δριμύτερον καὶ ἐπὶ πόνον καρτερεῖν. καὶ
μὴ χαυνότητι καὶ ῥᾳθυμίᾳ μεθύειν καὶ τρυφᾶν καὶ τοῖς
ἄλλοις ἀβωτίαις τὸ ἑαυλῶν τῶν ὑπηρετουμένων προδήκαι
γε μὴν τούτοις ἐρῶσι αὐτῶν καὶ διηκρίβια, ἀνέλλειν χρὴ
τούτους λαμβάνειν. ἄλλοις δωρεὰς καὶ ὑπερβολὰς τιμῆ-
ς τῶν ἄθλων καὶ διαπρεπεστέρων. ἵνα δὲ ἀνεσθεὶς
ἔχοντες ἐκ τούτων δωρεὰν καὶ ἵππους καλλίστους ἐπι-
κλᾶσθαι καὶ τοὺς ἄλλους αὐλῶν κατοκλίας χαρίζηται φι-
χῆ καὶ προθύμως καὶ ἀγαλλιόμενοι καρδίᾳ προκινδυνεύ-
ειν ὑπερμάχων τῶν βασιλέων νόμων τῶν ἁγίων καὶ κατ-
λὸς τῆς χριστιανικῆς πληρώσαι. τὸ δὲ κρεῖττον πάντων
καὶ ἀναγκαιότερον ὅπερ τὸ προθυμον αὐλῶν διεγεῖρε,
καὶ τὴν ἀνδρείαν αὔξει. καὶ τῶν ἀπολεμήτων ἔρεθί-
ζει κατὰ πολεμῶν. τότε τελείαν ἔχειν ἀλεωθερίαν
τοὺς ἑαυλῶν οἰκίας καὶ τῶν ὑπηρετουμένων αὐλοῖς στρα-

τιων τῶν . καὶ τὰς περὶ αὐτὰς ἀποτλας . τοῦτο γὰρ ἀρχόθεν
ἀπὸ πολλοῦ ὡς αὐτὰς καὶ διατηρεῖτο καὶ διαφυλάττετο.
εὑρήσεις τοῦτον ἐνορκοδεκτικώτερον περὶ τῶν καλλι ἁγίων
μακαρίων βασιλέων . καὶ ἐν τοῖς τακτικοῖς βιβλίοις αὐτῶν
γεγραμμένον . περὶ δὲ γε τῆ ἐλευθερίᾳ χρὴ ἀνδρὸς καὶ τῆς
διαθήκης ἀπολαύειν τιμῆς . καὶ μὴ καταφρονεῖσθαι καὶ ἀτι
μάζειν . ἀπηνύσαμεν γὰρ πάντων καὶ τύχαις τοὺς τοιούτους ἀν
δρας , τοὺς μὴ προτιμῶντας τῆς ἰδίας ζωῆς ὑπερ διαμον
ας τῶν ἁγίων βασιλέων καὶ τῆς τῶν χριστιανῶν ἐλευθερίας
καὶ ἐκδικήσεως . καὶ ταῦτα καταφρονοῦντας ἀνδρωπείων
καὶ μηδεμίαν τῶ κοινῶ προσεταίρων ὠφέλειαν . ἀλλ' ἢ μόνο
νον ἐκτιμῶντων καὶ ἐκτρίβοντων τὰς πέτρας καὶ ἐξ ἀδά
μας καὶ πολλῶν ἀδρανῶν πετρῶν ἑαυτοῖς πολλὰ τάλαν
τα χρυσίου ἐκπυρωσάντων . δῶ δὲ αὐτοὺς μηδὲ περὶ τῶν ἀμφι
τικῶν κριτῶν ἀτιμῶσαι . καὶ ὡς ἄνδρα καθαυτὸν καὶ μεγά
λην . δαβεὶδ καὶ κλοιὰ ὦ τῆς ὑπερφορᾶς χαριτίσαι .
τὰς ἐκ δίκης καὶ μετὰ θεὸν ἀρωγὰς χριστιανῶν καὶ ὑπερ
τῶν ἁγίων βασιλέων καθ' ἑκάστω ὡς ἐκεῖνον ἀποδημήσαι
ἀνὴρ τῆ πόλει παρακελεύσασθαι . ἕκαστον ἄρχοντα τῆ ἰδίᾳ λα
ῷ ἐξηγεῖσθαι καὶ τάττειν . καὶ τίνος ἕνεκεν ἄρα
λαὸς οἰκείου ὁ τῆ θεσσαλία . καὶ μὴ πόλις τῆ σφετέρᾳ , εἰ
ὁ βασιλεὺς ὁ ἁγιος ὢν ἀνδρὶ προχειρίζεται . διὰ τοῦτο γὰρ
καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων ἐθνῶν καὶ τῆ νόμῳ τὴν τῆ
ἰδίᾳ θεσσαλία ἐξηγεῖσθαι ὁ σφετέρος ἐκέλευε . κρίναντες τὸ
ἐγκαλεῖσθαι ἐπὶ τοῖς στρατιωτικοῖς πεσόντας . καὶ διοικῶν
τα ὑπ' αὐτῶ θεσσαλῆ ἀναπαύεσθαι ἔχων δαπανῶν δὲ καὶ
-νῶ προστασίᾳ . καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τὰς τῆ δημοσίᾳ
δαπάνας ἐγκεχειρισμένοις . εἶχε δὲ καὶ ὁ πρεσβύτερος τὸν
ἰδίαν ἀνδρὰ πέμπειν κατὰ τῆ νόμῳ καὶ τῶν βασιλικῶν
προσόδων ἐκπεμπόμενον τὰς κρίθας κατὰ τὰς ἐπιχωρίους
τύχας καὶ τὰ τούτων προσόδια . ὑπὸ μὲν ὧν τὴν πάλαι
κατάσασιν ὁ τῶν ἁγίων βασιλέων λάβη σεσῶς . ἡ

τὰ λυπῆντα καὶ ὡς πενίαν ἀνθρ ἄγοντα πέριξ γένεσιν τούτων. στρατὸν πληθύοντα προθυμίας καὶ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως. καὶ γεννικώτερον καὶ ἀνυπόπτερον ἔθνος. ἀκούσατε γὰρ ἰσοῦτε καὶ ἀκαταπάστητοι τοῖς πολεμίοις ὀφθήσονται. καὶ τούτων ὄντως γινομένων, ἥστερον τὰς ἰδίας οἱ ἅγιοι ἡμῶν βασιλῆς ἐκδικήσουσι χώρας, ἀλλὰ καὶ ἑτέρας κλύσας τῶν πολεμίων καθυποτάξουσιν.

περὶ τῶν ἀνθρωπίνων πολεμίων κατὰ
τῆς χώρας ἡμῶν, ἵνα ἡμέτερος
στρατὸς κατὰ τῆς χώρας αὐ-
τῶν ἐκστρατεύσῃ.

Τῶν πολεμίων στρατὸς στρατὸς μεγάλης καὶ βαρείας δυνάμεως τὰς χώρας ἡμῶν περιπολοῦντες ἐκτριβόντων καὶ ἀφανιζόντων. καὶ πολιορκίας κάστρων διβαδίνων διαπολεμούντων. φιλοτιμούνται δὲ τῷ μὴ παρὰ τῶν ῥωμαϊκῶν στρατιωτῶν ἐνεδρευθῆναι. ἀλλὰ μᾶλλον αὐτοὺς ἐνεδρεῦσαι μηχανομένων, ἡ γὰρ ἀμέτρητος ῥωμαϊκὴ δύναμις ὡς ἀντιπαράταξιν τούτων εἶναι δυναμένην τούτους καταγωνίσασθαι. τοῦτο δὲ ὃ τῶν στρατηγῶν διατρέχασιν, ὅτε καὶ ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις γέγονε, καθὼς ἡ δωσιθέου στρατηγικὴ βίβλος παρὰ τοῦ ἀποδίτου καὶ δοφωτάτου βασιλέως λέοντος διαλαμβάνει. ἢ καὶ οἱ ἐν τυχόντες ῥαφῶς τὰ περὶ τῶν λεχθησομένων ἐπίστανται. τὸ γὰρ κατ' ἐκεῖνο καιρὸν ὁ τῶν χιονίων ἄπαν λαὸς στρατὸν βαρείας δυνάμεως κατὰ τῆς θέματα τῶν ἀνατολικῶν ἐξῆλθεν, καὶ τὸ κάστρον σιδηρᾶς δρυφερῶς πολιορκῶν τῷ τοιούτῳ ἄρχοντι τοῦ στρατοῦ ὁ βασιλεὺς πρὸς στάσιν στρατὸν πεζῶν καὶ ταγμάτων κατὰ τῆς τῶν χιλιοίων χώρας ἐξαπέστειλεν. δύο δὲ τῶν στρατηγῶν τότε ἀναλογικῆς καὶ τῇ ὀφικίῳ ὑπολειπομένῳ τοῦ πρὸς ἐκδίκησιν ὡς εἶπον. τότε κάστρου καὶ τοῖς λοιποῖς χώραν τοῖς πολεμίοις ἀντικαθίσασθαι. ὁ στρατὸν τοῦ στρατιωτῶν διπλαγωγός. ἦν δὲ τότε νικηφόρος ὁ ἐκ Χάλκης βιρωνᾶς διὰ τῆς ὁδοῦ τῆ τοῦ σαμοσατέως λεγομένης καὶ τὴν χώραν ἀδάνης τὴν ἐκείνων κοινοβάρβαρον λύσαν ὅτι πλείστη ἐπόρθησε. τούτων πρὸς δυσάντησιν λαὸς ὁ τῆς ἀδάνης ἐξῆλθε. καὶ ὡς ἀπὸ μιλίων δύο τῆς πόλεως αὐτῶν

ἀντιτεταγμένοι. ἅμα τὸ συμπεσεῖν ἀλλήλοις· νικῶντα μετεβαλλόμεθα
οἱ τῆς ἱππικῆς ἀκόλουθα φυγῇ καὶ διωκόμενα ἐπὶ τὴν πόλιν
ὥρμησαν. ὁ δὲ γε τῶν ῥωμαϊκῶν στρατηγιστάτων ἡγούμενος,
ὁρῶν τὴν ἱππικὴν τῶν ἵππων ταχυτῆτι μὴ δυνηθέντας
ὠφελεῖν· τὰς μὲν μαχαίρας ἀνεῖχον· τὰς δὲ προβολὰς
ἠγάγετο· τῷ δὲ ἄθρουν ἐγγύθι στρατοπεδευσάμενον ἀκριβῶς
καὶ δένδρων τὰ ἔγκαρσια ἅπαντα κατὰ τάξιν· τότε πάρο
τῆς πόλεως λαμπρόν τε καὶ ὠφέλιμον ἀκηκοότως. τῇ δὲ
ὑστεραίᾳ ἅμα ἕῳ θαλάττης ἐπιδραμὼν ὁ λαὸς ἅπας, ἀγχοῦ
θεὸν ὅτι κλύσεως καὶ κλύνης πάσχοντα ἀναλαβόμενον. καὶ δὴ
ὅλην τῆς πρώτης ὁδοιπορίας ἐν τῷ κύδνῳ πλαγιῷ. ὃς καὶ
ἴσους ἐγγεγραμμένους κύκλῳ ἔχει τῆς γεφύρας. ἐν ᾗ ὁδῷ
πρὸς ἅπαντα φόρτου ἁλίσκωνται. τῇ δὲ ἑξῆς ἀπορρᾳ ἐκεῖ
θεν τὴν ἰδίαν καταλήψεως ἐποιοῦντο. τὴν τῶν ῥωμαίων
τοίνυν οἱ τὴν πρόσθιον κεκαθήμενοι πολέμιοι κατὰ τῆς
ἑαυτῶν χώρας ἐπίθεσιν ἀκριβῶς ἐδόκουν τὴν πολιορκίαν λύσειν
ταῦ. τάχει γὰρ πολλῷ πρὸς ἐκδίκησιν τῆς ἰδίας χώρας
ὑπέστρεφον. ἀλλὰ κρατηθέντας τῶν ἀμφοτέρων διώκο
των. ὁ γὰρ τῶν ῥωμαϊκῶν στρατηγιστάτων ἡγούμενος μετὰ
τῶν πολλῶν ἀκυλάντης καὶ ἀνδρεικότατος διὰ τῆς ὁδοῦ τῇ
καρυδίᾳ λαγαμένῃ τὰ ῥωμαϊκὰ ἤθη κατέλαβε. κρὸς
τούτῳ δὲ καὶ οἱ στρατηγιστάτοι τῶν ἀναβολικῶν καὶ κατα
τοξόται ἐν τοῖς ἀναγκαιοτάτοις τῶν ταρβιτῶν κατὰ τῆς ῥω
μαϊκῆς χώρας τὴν ἐξέλασιν ποιούμενον. δι' ἄλλης ὁδοῦ
ἐν τῆς χώρας αὐτῶν ὑποστρέφοντος. πολέμιοι ἐκεῖνοι
πολὺ δὲ τινὰς τῷ λαῷ αὐλεῶν ἀποσείλαντο. κατὰ τὸ ἐγ
χωρῶν τούτῳ καστρεωτικὸν ἄκρον. ὁ δὲ γε τὴν ἡγεμονίαν
τῆς λικανίδος καὶ τῶν ἐκεῖθε ἀκριτικῶν θεμάτων ἔχων
καχεκτισμένος ἐν τοῖς αὐλοῖς χρόνοις ὀβάκις ἂν ἄλλῃ
ὁ ἐχθὸς τῇ χαλβᾷ κατὰ ῥωμανίας τὴν ἐξέλασιν ἐποιεῖτο
ὕδατι, ἢ ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ· χρείᾳ ἀναγκαίας αὐλὸν ἐπι
τεκτηνάμενος πατέρα κατὰ τῆς χώρας τῇ χείλεσι καὶ
τῆς αὐλοποιΐας ἐκπεπονημένον. μεγάλην ἐν αὐλοῖς βλάβ

εἰεγάζετο τὴ τῶν συγγενῶν αὐλὴ καὶ ἀρχηγὸς τῶν φοιτώ-
των· μεγάλως τὴ περιφανῶς δορυαλώτως ἦλε. καὶ τὸς
τούτων μαχίμους ἄνδρας τὴ κλεινὰ φρεάρια· τὸ αὐλὸ δὲ τὴ
ὧν τῆ τῶν χιλίκων χώρα διακρατέτετο, ὡς τηλικαῦτ τῶ
δωροφόβων καὶ αὐτὸς τοίνυν ὦ σφατηγέ, ὅπερ μετ' ἐκεῖνο
δικαίως τὴ ἐνόδους πραγματίζειν τὸς πολεμίους ἀσφα-
λοῦς. διὰ τὸ φανερὸς ἐκείνους ἀβραλίζεσθ καὶ παρα-
φυλάττειν. ὥστε δ' ἂν πάλιν ἀξιόλογον ἔχειν δύναμιν
πρὸς τὸ φανερῶς αὐτοῖς ἀντιπάσχειν· τοῦτο δὲ δι διαπρέπ-
ειν καὶ αὖτε αὐλὸν δὲ κατὰ τὰς χώρας τῶν πολεμίων
ἄνδρα τῶν ἄλλων σφατηγῶν ἀξιολογώτερον, μετὰ καὶ
σφαλώσεσθαι τῆ πρὸς παραδεσμὴν καὶ πρόνοιαν τῶν
θαυμάτων ἐξικαυχᾶσθαι· αὖτε δὲ τὴν παραμονὴν ποιεῖσθ.
τὸν κρεῖττονα τῶν σφατηγῶν καὶ ἐπανδρία καὶ πολυ-
πειρία ὀνομασὸν καὶ ἐπαινούμενον, μετὰ ἵππικῆς καὶ
πεζικῆς ἀξιολόγου δυνάμεως κατὰ τὰς τῶν πολεμίων
ἀπροσκέλλειν χώρας. καὶ χρατίζειν ὧν αὐτὰς καὶ πυρ
καίειν. καὶ ἀφανίζειν καὶ κάσεσθ πολιορκεῖν, ἵνα τοῦτο
ἀναγκάσθησθαι οἱ πολέμιοι. καὶ μὴ βιαιοτέρᾳ τῆ ἀρχηγῆ
αὐτὸν ἀναγκάσθησθαι αὐτὸν ἐπανατρέχεσθαι πρὸς τὴν τῶς ἰδίας
χώρας ἤτοι κακῶς ἐκβαπτισθῆσθ καὶ φυγαδωθῆσθ.
καὶ τῶν ὧν αὐτοῖς ἐκβάντα λαὸν καὶ τὰ τέκνων ἀρέσ-
σειν, μᾶλλον ὧν ὄρεσθιν ὑψηλοῖς καὶ δυσβάτοις. καὶ βαθυδώδιν
οἱ πολέμιοι φυλαφῆσθαι· καὶ ἀνεφωνήθαμεν τὰ τοιαῦ-
τα ὄρη. κακεῖθεν τούτους ἀνδραποδίσθαμεν. καὶ παντελῶς
κλησίαν τοῖς τοιούτοις τόποις ἀπολήσωσι. καὶ τὰς
ἐκείνων ἐκεῖθε κήδεσθαι ὀφείλειν καὶ αὐτὸς ὧν τοῖς μά-
χεσθιν ἐκείνοις κλησίον γενέσθαι ὡς ἐκδίκησιν τῶν οἰκείων.
καὶ ἅμα τὸν χώρον διαβὰς ὧν ᾧ οἱ πολέμιοι αὐλίζονται
ὄρεσθ ἔχειν, ἢ τόπον ὑψηλὸν καὶ ἐπιτήδειον πρὸς τὸ νυκ-
τὸς κατ' αὐλὴν ἐπιθέσθαι τοῦτο σφαλερώτερος. καὶ διαβό-
ησαν καλῶς τὴν τῆ τόπῳ ἄβιν, καὶ βοήθειαν ἐκεῖθεν
ἔχειν τὸν κατ' αὐτῶν παρασκευάσθη πόλεμον νυκτὸς
μετὰ πεζικῆς δυνάμεως ὡὼ ἵππων καλῶς περὶ νυκτὸς

κολάζης κατατέρω ὥρηται. καὶ ἐπιμελῶς αὐτὰς τεκνοτιθέναι
καὶ ἐκθρεπτέους καὶ παραβκωλάβους ἐκείνην ὑποκειμένου. καθήκον
των δὲ ἔτι ἐν ἐκείνω τῷ χώρῳ καλῶς ἐκείνης ἀνθρωπιζόμενον
καὶ παραφυλάττοντας. καὶ βιβλοπώλων ἀντεκωνεῖσθαι τὰ ὄρη
οἷς τὰ καταφύγια τῶν χωρίτων τυγχάνει. δεῖον φυλαχθῆναι
καὶ πεσκαλαφεῖδῶν καρὰ βοῦ τὰς ὑβοδῆς. διάτε ἀκολήτους
καὶ ἡμιλῶν. καὶ τούτων καλῶς φυλακτικοτέρων, ἐν οἷς
καταφυγῇ τῶν γεωργῶν βοῶ τῶν φαρμιλιῶν καὶ τῶν
νων αὐτῶν. γένεσθαι ἐν βιβλιοθήκῃ διὰ τῶν σκοπευτῶν καὶ
δυββάτων ἐκείνων ὁδῶν ἐν ἐκλεκτῶν ἡτοιμασμένων. καὶ ἐπὶ
κειμένης βιβλιοθήκην ἐπιλεκτῶν καὶ τὰ ὅλα διατεκνοβόσκειν ἐν
δοτέροις καὶ ὀχυροτέροις καὶ ἀντεκβιβλεύτοις τόποις ἐλαφ
γεῶν τῆς τῶν χωρίων οἰκήτορας ἐπεύχεσθαι. καὶ ἕκαστον
κατὰ τοῦ λαοῦ τὰς ὑβαγούσας κατ' αὐτῶν ὁδοὺς δυναμένους
παλαμβάνοντας τε καὶ ἀνθρώπως διαφυλάττοντας

Περὶ κυνηγεσίας σεμνῆς.

Πρὸς κολακείαν δὲ κάσερ καλανοῦν ὑπερεπιζητοῦντας τὰς
κολακείας, δεῖον καὶ δὲ σεμνῆς. ὅθα κολακεύειν δυνατὸν
ἐνδὶ γὰρ κολλὰ κάσερα σεμνὰ διότι κολακείαν ἐν τοῖς τοιούτοις
καρὰ τὰς τῶν ἀρχόντων ἐξελεύθερος καρακκωκάβαν τὸν ἐν ἀνάγ
καταφεύγοντα λαόν. σκιῶν πανάγρων τροφὰς καθ' ὕπνον ἐκ
σον ἐν δικαίοις καὶ πλουσίοις καθόσον δυνατὸν τὰς
κολακείαν ἀκοτιθέναι. καὶ τῶν ἐν ταῖς χειμέρναις ὑδάτων
ἀκτιελεύθερος καὶ ἄλλων πάντων ὅθα κολακευτέρως ἐκ
δικῶν καὶ βουνῶν δυνάντων. ταῦτα γὰρ διὰ τὸ πλῆθος
τῇ καρεβόλῃ γεαφῇ ἐκθέσθαι καλὰ μέρος ἐνόησεν. καρὶ γὰρ
τῶν τοιούτων καὶ ἑτέρων κολακευτικῶν μηχανημάτων.
καὶ τὸ κῶς χρὴ τὰς ἔνδον τοῖς ἔξωθεν ἀντεκάγειν ἀκριβῶς
καρὸ πολλῶν καὶ διδασκάλων, οἱ τὰ τακτικὰ καὶ σεμνικὰ
ἀναγεγράφασιν ἐξέστησεν. ἡμεῖς δὲ καραδρομῆς καὶ καλαγ
βους κλειβερῶν καρεσαγθέντας ἐκεῖνα, τὰ ταύτῃ βωμολόγια

καὶ ἐφαπτόμενα, καὶ τὸ ὕψος ἐκ θεώνων καταστιγόμενα. τῶν
κολεμίων τοίνων τὸ κάτερον περικαθημένων, ἢ περὶ κολιορ-
κῆν χωρίων, ὅπως ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς βουλομένοις σῶ-
σαι τῶν κολιορκουμένων. ἀπληκαώδη δηλονότι τῇ
κάτερθε κύκλῳ, περὶ δὲ αἱ δώσαι τινὰς ὧν ἡμετέρων
μήτε κιβήρχεσθαι, μήτε ἐξέρχεσθαι. ἔσκε δ' ἐν ὀχυροῖς τόποις
καὶ δυσβάτοις χεδὸν τὰ πλεῖστα ἡμῶν ἱδρῦσθαι κάστρα.
ὡς κερὶ τούτοις ὅταν ἀπληκαώδη χάραξ καὶ ἀμφάλωσαι
σταῦ ἰσχύσας ὡς σρατιᾶς καθ' ἕν μέρος νυκλὸς μετὰ περι-
καθάλου ἐπιθέσθαι μετὰ βαθηκάλου ὄρυγ. καὶ τῆς
ἔνδον ἐξαλθεῖν καὶ τὴν ἀπὸ τῆ τόπε ἔχων βοήθειαν
καταβαλεῖν ἐν ἀνάγκῃ τῇ ἄμφ. καὶ βαθάμχη καὶ τὰς ἐν
δωσὶν κάστρον τούτοις καλαγωνίδη ἔχον τοῦτο χρονοῖς
ἀγεῖ. ἐν δὲ διὰ τὴν τῆ χώρῳ δυσχέρειαν καὶ χλιεότητα.
ἐν θαμβήβδιν ἕτως κυκλόθεν διαβαρεῖσθαι ἀπληκαώ-
δαν, ἀλλ' ἐκ δύο μερῶν ἢ ἓξ ἑνὸς ἅπας ὁ λαὸς αὐτῶν
σρατοκεδεύδαι. δέον κρότερον κάβαν τροφὴν ἀνθρώπων
τε καὶ ἀλόγων συνεκολλῆδαι καὶ πλείως ἐξαφανῆδαι. καὶ
μηδὲν ὡς χρεῖαν ἀλόγων ἢ ἀνθρώπων πλησίον τῆ κάστρῳ
ἢ πόρρῳ καταλιπεῖν ἐν τοῖς χωρίοις. ἐν δὲ καὶ ξύλον
ἐκλιπεῖν ἐπὶ τῆ τόπε ὅρεως μὴ ὄρλας. καὶ αὐτὰ τὰ
σέγη τῶν οἰκημάτων συνεκολλῆδαι. ἐν γὰρ καὶ ξύλα ἐν
χρεία γένωνται οἱ κολέμιοι. καὶ τροφῶν ἐνδείας ἐδίν,
ἀνάγκη τὸν λαὸν αὐτῶν ἐξελθεῖν μαχεσόμενον κρὸς
δυσλογὴν τῶν χρειῶν. ἐφ' ᾧ δὲ ἁπλῶς καὶ σρατη-
κῶς διαλῆψεσθαι δωνήδη τάδε μετὰ ἐγχρυσμάτων
τραυμαλίζειν καὶ καλατροχάδαι. καὶ ὡς ἂν τάδε τῇ τῶν
τροφῶν ἐνδεία ἀναγκαζόμενοι τὴν κολιορκίαν λύσαδαι.
ἐν δὲ ὅρᾶς αὐλῆς ἐπιχαρτερῆσαι καὶ τῇ κολιορκίᾳ ἐπι-
μένοντας. καὶ τὰς ἔνδον σενοχωρεσμένους δίον καὶ κρὸς
νυκλοκολέμους δημοδίως χωρεῖδαι. κεζικὸν δωνάγη ὀχῶ-
σέλαμα ὅπλα ἐκκαῦδαι. ἀρμοζόντως κατὰ τὴν τῆ τόπε

δέδοικε τοῦτοις διωκόμενος τὸν ἐν νυκτὶ πόλεμον παραβαίνειν
ναύταις γενέσθαι, καθὼς καταμανθάνω περὶ νυκτομαχίας διὰ
βου. καὶ τοῦτο τῷ τρόπῳ καταγωνίσθαι αὐτοὺς καὶ ἀναγκάσαι
τὴν τοῦ κάστρου πολιορκίαν λῦσαι. ἐπὶ δὲ τοῦ αὐτοῦ τὸν
τῆς νυκτὸς πόλεμον διακολύειν καὶ οἱ ἔνδον πολιορκού-
μενοι ἀνδρεῖοι λαοῦ τοῦ βουλόμενοι ἐξιέναι. τροφῶν δὲ ἐπι-
νίαν ἐξ ἔτους δυνήσει [illegible] καὶ ἑτέρων ἀνδρῶν πρὸς δύναμιν
ἐπαγωγήν, ὥστε καὶ τροφὴν εἶναι ἐνδεῖς οὕτω
λοιπὸν. διωκόμενοι ἅπαξ τὸ νῦν δὲ σκέλεσιν καὶ διχό-
τοις διελοῦν, οἱ μὲν ἡμίσεις τούτων ἀναλαβέτωσαν κα-
ἀναβάτης τροδίφος τέσσαρας ὡς ἂν ἐπαχθῆναι ἵππους καὶ
ἀνδράσι καὶ ὠπλισμένους ἑτέρους ἵππους μὲν ἐπιφερομένους, κα
τοὺς ὅπλα ἀνδρῶν, καὶ πρὸς μόνην αὐτῶν φυλακὴν εἶναι
δὲ μετὰ τοῦ λοιποῦ στρατεύματος ἐν ἑτέρῳ στρατοπέ-
τὴν ὥραν ἣν οἱ τὸν δεύτερον ἐπιφερόμενοι πλησίον τοῦ κάστ
σκέλλεσθαι γενέσθαι περὶ μέσην νύκτα ἀδρόως μετὰ κραυγῆς κ
βαλτίγγων φάντασμα, ὡς ἤδη πολεμίων αὐτοὺς. τῶν δὲ πρ
τὸν δεύτερον πολεμοῦντα καταβοκωμαζομένων. καὶ τὴν ὁρμὴν πρὸς
δὲ ποιουμένων ἄδηλον εὐθέντες οἱ τὸν δεύτερον ἐπιφερόμενοι
ἀποκομιδὴν ἀνδρῶν τῷ τοῦ κάστρου καὶ ἀδεινῶς καλινδεῖσθαι
δεῖσθαι. καὶ διὰ τῆς τοιαύτης μηχανῆς καὶ ἀνδρῶν ἐπιβολὴ
καὶ τροφῆς παραβλῆς ἀνδρῶν. ὥστε ἀπροσδόκητον ἂν χρόνον
καὶ διατριβὴν οἱ πολιορκούμενοι τύχωσιν.

Περὶ διαχωρισμοῦ λαοῦ τῶν ἡμίσεων πολεμίων, ἢ καὶ τοῦ τρίτου μέρους.

Εἰ δὲ μὴ πρὸς πολιορκίαν κάστρων ὑπερκαίζοιντο οἱ πολέμιοι
ἀλλὰ μετὰ πολλῆς καὶ ἀνδρῶν δυνάμεως τὰς ἡμετέρας χώρ
ρας κτείνοσθαι. χρὴ τὸν στρατηγοῦντα τῶν ῥωμαϊκῶν δυνάμε
ων ἁπλῶς τὰς γεωργὰς ἁπάσας τῶν χωρίων πολίσ
χὴ τὰ ἄλλα ὅπλα παρασκευάζειν καὶ παρασκευάζειν
τὰς δὲ τῶν πολεμίων πρὸς λύσιν ἐξερεθιζούσας ὡς πάντ
χῶς καὶ ἀγρύπνως διωκῶς τεταμένως. τὸν ὧν δυ

δοιχόπλ πόλεως τῆ σφαλώσαλοδ αὐτῶν ἐξελαύνειν. καὶ τροφὰς
ἐπιχορηγεῖδ. καὶ πῶδαν σπονδὴν εἰρήνης τροφῶν δυσχερῶδ ὄνδαν.
πλὴν ὡς ἔφημεν πλῆθοδ λαῶ ἔχονδαδ ἑτέραν γῆδ τρέφειν μὴ
μετεπλεώζονδαν. διαχωρίζονδαδ γὰρ ὁπόταν τὰς ἡμέρας τῆ λαῶ
ἀνῆῶ, ἢ καὶ τὸ τριτημόριον ἀπὸ παντὸδ πόλεως. ἡμέρας οὐδὲ
διάσημα ἢ καὶ ἐπέκεινα ἀπέχονδαδ τῆ φοιτάσεως αὐτῶν
ἀπ' χωρίοιδ τισίν, ἐν οἷς ἐπιτήδει πλείοναδ δακάνας ἐφορ-
μεῖν. καὶ ἀνάγκη τούτοις ἐπὶ δυσὶν ἡμέραις ἢ καὶ τρισὶν ἔξω
τῆ φοιτάδεως αὐτῶν διάγειν. τοῦτο γὰρ κυδόμενοδ καὶ νομίζας
ὧ σφαλῆγε, δέον κατ' αὐτῶν ἀντιδεῶδαι μετὰ λιθολογιστί-
νης διαβεβήκεως, καὶ πλησίον αὐτῶν ἐν νυκτὶ γενέδαι.
καὶ τόπον ἐπιτήδειον ἐφορμιβόκων, τὸ γῆδιον σφάτευμα
ἀποκρύψαι. ἐπεὶ ἦν ἀκμὴ δύο καὶ τρία χωρία, ἀλλὰ
καὶ πλείονα ἐφεωνημένηδ τροφὰς διαβοηθίζονδαν.
ἔπεκόδ δέ ἐδι καὶ τὸ λεγόμενον φρούλκον πῶδ φυλακὴν αὐτῶν
ἔχειν. δεῖ τὸ ὑπὸ δὲ σφάτευμα λιχῆ διελεῖν ἀσφάλειαν
κοινῆ μὴ φωραθῆναι ἢ διαγνωσθῆναί δε· κατὰ τῶν
ἀντιφωνούντων πολεμίων τὰς λόχας, ἵνα μὴ ὑπ' αὐ-
τῶν μᾶλλον ἐνεδρευθῶδ. καταπεμπέδθω δὲ ἐν τῆ ἐγγυτέ-
ρᾳ πόλει ἄχρι ἐν δεκάτηδ ὥρας τῆδ ἡμέρας ἤδη τῆ ἡλίῳ
πρὸς δύδιν ὄντος. καὶ ἐπὶ τὸν ὑπεξιόντων ὡς ἔθοδ ἔδτὶ τὸ
φρούριον ἐν οἷς χωρίοιδ ἀυλίζονται οἱ ἕτεροι αὐτῶν ἐν
τοῖς πλησίον χωρίοιδ ἀποσκηνῶδ. ἵνα ἕπεσθαι διεχώρι
δας ὁπόταν ἀκουτῶν ἐπακολυθῶν. καὶ ἐκ τῆ δυσεγγυδ
αὐλοῖς παρεκόμενοδ. καὶ ὡς ἂν ἡ τῆ τόπῳ δηλοῖς δι'
δωδι λάθρα καὶ ἄνευ κραυγῆδ ὄχλου παρευόμενοδ.
ἀπόκρυφον ἑαυτὸν ἕως ἔτι ἐγγυτέρα γένηται τῶν χωρίων. ὅτε
δὲ ἤδη δυσαλὲν ἔδιν ἀποκρύπτεδθαι ὑπὸ τῆ φύσκου τὸν ὑπὸ
δε λαὸν, ἀλλ' ἀνάγκη ὡδ φανερὸν γενέδθαι, τότε δεῖ
ἱππικὴν νεανικὴν κατὰ τῶν ὡδ τὰ χωρία ὄντων πολε-
μίων. ἡ ὁρμὴ κατὰ τῶν ἑπτακοσίων ἀποσκήνων γενέδθω.
καὶ ἀδοκήτως τούτοις ἐπιπεσόντων, καὶ ἀναμάχεδθαι παλιὼ.
τινὰς δὲ καὶ ζώντας ἀνδραποδῶν λόγῳ καταγωγὴν. ἐὰν δὲ

καὶ τὸ φύλακον τὸ ἐπὶ φυλακὴν αὐτῶν ἔξωθεν τῶν χωρίων ἵ
ἵσασι κατ' αὐτῆς πρῶτον τὴν ὁρμὴν ποιούμενοι περὶ δυσμὰς
ἡλίου, ὡς ἔφην ὀλίγῳ ὀπίσω ἐδηλώσαμεν ἀκριβέστερον. καὶ δὴ ὀπίσω
παρεκομίζετο μικρὰ τῶν προηγουμένων πρὸς πόλεμον συμβολὴν
βαστακτέους καὶ αὐλὸς ὁρμήσας κατ' αὐτῶν. καὶ καθ
γωνίαν τάττεται τῇ τῆς ἀκρας χάρακι. ἐν δὲ τῷ τῶν πολεμίων
ἀρχηγοὶ οἱ ἐκεῖθεν ὄντες πολλὴν ἔχοντες δύναμιν συνε
δωσηδῶσι. καὶ τὴν ἡτταν ἀναπαλίβασις ἀγωνιοῦνται ὅπερ ἀ
ναίον ἐστὶ τῆς νυκτὸς ἤδη ἐπιλαμβανούσης. ἐδόκει συμβ
βεταίοι τῶν ἐναντίων. ὅτως τοίνυν κοινὸς δὴ καὶ ἀσ
φάλειαν καὶ κινδύνου ὅτι οἱ πολέμιοι. καὶ ἐκ ἀκω
θαρρεῖν ἐξέρχεται τὸ φρούριον αὐτῶν. καινὸν ὑπὸν ἀνάγ
τάττεται τροφῶν ὑπερβολήν, πρὸς τὴν ἰδίαν καλινοστίαν
χώραν.

Περὶ τῆς ὑποσιτοφυΐας τῶν πολεμίων καὶ τῆς καλαχάζεως τῆς κλιμάκος.

Ὑποσιτοφύλλων δὲ τῶν πολεμίων καὶ τὴν ἰδίαν ἐπιλιμμ
νων καταλήψεως. δύο τὰς πρώτας δυνάμεις κρημνὰς
κλιμάκος πρὸ ὁσούλας καὶ τὰς ὁδοὺς δι' ὧν ἐπέλθοι
διελθεῖν καλαγεῖν. δι' οἵας γὰρ ὁδοῦ διελθεῖν βουλη
ἀπότε τῶν ἐν βιλωνικὰ κλιμάκος. καὶ τούτων ἀναβάσ
θήσεσθε. καὶ τὰ ταυρικὰ ὄρη. πόλις χιλιάσιν διορί
ζουσι. καὶ καδοχιάνη καὶ λίκανον πρὸς τούτοις καὶ τὸ
καρακτήρωνα. γρεσανίκιανη καὶ ἄδαλαν καὶ λὸ κανὶ
καὶ τῆ δανουβίῳ. μεδὶ ταῦτα δὲ καὶ τὰ καλαβρία, καὶ τὸ π
ρατὸν τῆ ὠφρεάδι καλαμῷ διορίζουσι. πόλις τῆς χαζα
λαγοστήνην χώραν καὶ τὴν πολεμίαν ἄχρι ἐωσανουκάλεω
ἐν ὅλοις τοιούτοις θήσουσι. δι' οἵας ἂν ὁδοῦ ὑποσιτοφύλακα θή
σουν πρὸς τὴν ἰδίαν βουλησιν. ἀδιαλείπτως τῆ τῆς θεᾶς βοη
θείᾳ τὸν κατ' αὐτῶν ἐπιζητήσῃ διαθήκῃ πόλεμον. καὶ
τὴν νικῶσαν αἱρέσεως τῆ αὐτῆ χάριτι. ἡνίκα δὲ πρὸ τεσσά
σαρακοντα ἢτοι ἀπαλήλαν ἐπιγνῶσι τὴν ὁδὸν δι' ἧς ἤρξαντο
οἱ πολέμιοι. δοὶ σὺν τῷ τῆς πατρὸς λαοῦ ἡγεμόνι τάγ

πολλῶ. ἔτι πρὸ αὐτῶν γενέσθαι πρόθηκα. καὶ καλαλάβων
τὰς περικὰς δυνάμεις τὰς ἐν τῇ χλιδόβρα ἀποσαλπίσας. καὶ
ταλιπὼν δὲ τὸν κρύτλονα τῶν λοιπῶν στρατηγῶν πρὸς τὸ
παρακελεύσαι αὐλοῖς διὰ τὸ ὄπισθεν κόβρα καὶ τὰς ἐκδρο-
μὰς αὐτῶν ἔχαυλε μετ' ἀνλῶ καὶ τὸ λοιπὸν ὑπαικὸν
στράτευμα παιδότερον τῷ λόγῳ αὐλῶ καὶ διορίσασθαι
αὐλὸ, ὡς ἤνίκα οἱ πολέμιοι ὡς ἀπὸ δύο ἀπαλήλων
τῇ χλιδόβρα πλησιάζοθαι καὶ αὐτὸν μετὰ παιλὸς τῷ
στρατεύματος διελθῶν καὶ καλαλαβῶν ἐν ᾧ τόπω ὁ
καὶ αὐτῶν ἐξαρτύεται πόλεμος. ἔθ' δὲ καλαλαμβά-
νοντος ἐν τῇ χλιδόβρα. καὶ τὰς περικὰς τάξεις ἐν-
μόνῳ. δύο διαδόβαι καὶ ἕτερον μάλιστα περικὸν λαὸν
ἐπιβωάξαι ὅδον ἂν ᾖ δωνηθῆς. παραινέθεται αὐτοῖς παρ'
ἡμέρα πρὸς ἀνδρείαν αὐλῶς ἀπαλήφων καὶ αὐτολμίαν.
ἐποτρύναι δὲ καὶ τὸ πρόθυμον αὐτῶν οἷα στρατηγὸς ἄρι-
στος ἐπιλισαμὲ παρακαλέθαι ἄνδρες λέγων ῥωμαῖοι σώ-
μεν ἀκλινῶς καὶ ἀδρεῖως. σῶμεν ἀνδρικῶς καὶ γενναί-
ως. δώξωμεν ἀξιοῖς βραχύτατα καὶ ἁμῶ. δώξωμεν
πρὸς κρείττονας τὴν ὄψιν ἔχειν ὡς πρὸς ἵππους βάλλειν
μᾶλλον ἢ βάλλεσθαι παρασκευῆς. μὴ γὰρ λίθος φύβον
αὐτοῖς, ἢ χαλκὸς ὡς μὴ τραύματα δίχεσθαι. μὴ γὰρ ἐκ δι-
δύμης τὸ δῶμα ὡς μὴ τῶ κόπω ἐκλύεσθαι καὶ ἀπὸ ταρκῶν
πρὸς ἐπὶ τούτοις νυκτομαχούντων καὶ τὴν τῆ τότε δυσχέρειαν
ἐν ᾧ μέλλειν πρὸς μάχῃ παρασκευὴν, καὶ ὅδον
αὐλοῖς παρέχει βοήθειαν. μετὰ δὲ τὸ καλῶς αὐλῆς πα-
ραθῆναι διεγεῖραι καὶ προθυμοτέρους καὶ αὐτολμοτέρους
ἐργάσασθαι καλασκήνης αὐλῆς ἐν οἷς τόποις ὀφείλεθαι τοῖς
ἐχθροῖς μάχεσθαι. καὶ κρῶτον μὲν τὰ σύμπαντα τῶν ὁρέ-
ων καλαλαβεῖν, καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς κρατεῖσθαι καὶ
ἀσφαλίσασθαι. ἐν οἷς δὲ καὶ ἐκκλησίᾳ συγκαλεῖν δεῖ τοῖς πρε-
σβεῖς μάχεσθαι καλασκάσας αὐλῆς ἐν ἐχιλησιαίοις τόποις. ἐν
πάσας δὲ δεῖ ταῖς παραλάξεσι ἀρχηγὰς τῶν πρεσβίεων
ἐκκλησιάσαι δὲ δεῖ. καὶ τ' ἄλλα πάντα φυλάξαι καὶ πρᾶξαι
ὅσα ἐναρχὴ τῇ λόγῳ περὶ τῇ κῶς δεῖ τὰς πολεμίους ἐν

ταῖς δυσχωρίαις μάχεσθαι ἐξεδίδοσαν. τῶν δὲ πολεμίων πλ
βίον καλαλαμβανόντων καὶ ἀναθορόντων τῆς παρόδου γεγομένης
ἀβραλείας ὡς τὴ ὁδῷ καὶ ὡς ἀμηχανον διελθεῖν αὐτούς. ὥστε
παραβολώτερον τοῦτο τολμήσαι ἔφασαν. ὧν οὐτυχῶς ἀπέ
τὸ βέλτιστα παρασκέσασθαι. ἀλλὰ παρὰ τῇ ὁδῷ λαβὼ δωμάτ
νοίτε καὶ δυσχωριγόμενοι καὶ ἀκουλαθ τὰ νῶτα δώσεσθαι. ἐν
δουλαθ δι' ἑτέρας ὁδοῦ τὴν ἰδίαν καταλήψεσθαι. τῶν δὲ
ὅτων πλοσεσφόντων ἀγαντῶς καὶ ἀκόσμως ὁ λαὸς ἀπ
τῆς θεωρουσῆς ὄψις χαρᾶς καὶ θυμηδίας πλησθήσεσθαι
λόγω παρασκέσασθαι τοῦτο ἀδωάτον. τῶν δὲ πολεμίων ὡς
πλέκεσθαι πλοσεσφόντων, τότε καλαδιαφθορᾶναι ὀπίσω αὐτ
ἐμπεσοῦσιν ἀποσκίλλων ἴσασιν μετὰ ταχέων φρενῶν. κα
αὐλὸς δὲ ὀξύτερον περισκαλῶν τῷ καλαλαβεῖν αὐτὸς τὸν
θητι, οἱ δὲ ἐχθροὶ διὰ τὸ φοβῆσθαι αὐτὸς τάχει τὰς δυσ
φείας διελθεῖν. καὶ τὸν ὧν αὐλὸς διαφυγεῖν πόλεμον,
τὴν ἰδίαν καλαλήψεσθαι, ἐπεὶ πλησίον τῆς πλησιάζειν
πήσεσθαι τῷ πλοπλεῖσθαι πρὸς τὸ μὴ πάλιν ἐμπεσεῖ
αὐτῶν τὰς πρώτας τάξεις γενέσθαι, καὶ τὴν ὁδὸν αὐτ
καλαφθεῖν. ὅτε ὧν νυκτὶ τὴν ὁδοιπορίαν ποιεῖσθαι κοιν
σθαι. βαστότερος τότος καλαλάβηθ. τῶν ἵππων αὐλῶν σ
πησόντων ἀπὸ τῆς χρονοίας ὁδοιπορίας καὶ τῶν ἀνθρώ
ἐκλελοιπότων ἐπὶ τύχης νυκτὸς ὁδοιπορούντων εὑρεῖν
τηγὲ τὸ ἀεὶ δοι ἐπιζητούμενον. καλαλαμβανόντωσ δὲ
τότος νυκτὸς δεῖον παραυτίκα πόλεμον δωσάμενα ὡς τ
λαγόμενον βάκα μετὰ πεζῶν δωσακολουθούντων αὐλ
καὶ ἵππων. ἑτέροις δὲ τῶν φιλῶν, μεθ' ἵππων τῶν
κακοῦσθαι τῆς ὁδοῦ ἐμπεσοῦσιν γενέσθαι τῶν πολεμίων ἀκόσ
λον καὶ ἐκκλαγὴ καὶ αὐλὸς πόλεμον πρὸς βαλεῖν πρ
σαμενον καὶ ὅτως κοιούσθωσαν. ἡ δωσούσθαι αὐλίσθηναι. ἀλλ
πρὸς φυγὴν ὁρμᾶσθαι. καὶ ἐὰ τοῦτο νυκτὸς πεσεῖσθαι. κα
δίωξον αὐλὸς καὶ πελεύω τότος παραδόσεως ἀφανισ

Περὶ νυκτοπολέμου

Εἰ δέ ὡς ἑτέραν ἐκπολιορκῆσαι βουλὴν κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς λυθῆναι δεῖ. καὶ ὅπως ἂν καταλαβόντα ἀπάδοντα νυκτὸς ἀκληκοώσι τὰς ἐκείνας πυρφορεῖσθαι. τότε νυκτοπόλεμον κατ' αὐτῶν ἐγείρειν. χλὴν ὅπως δεῖ τὸν κατ' αὐτῶν χρὴ διαθεῖναι πόλεμον. δύο μὲν οὖν ἐκ τῶν ὁπλιτῶν μετὰ τεχνικῆς παρατάξεως τὴν προσβολὴν ποιήσεις. τὰς δὲ λοιπὰς τεχνικὰς τάξεις διελὼν ὡς ἐξ ἡμισείας. καὶ τρεῖς μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν τῶν πολεμίων ἐκ πλαγίου αὐτῶν. τρεῖς δὲ κατὰ τὸ εὐώνυμον κατασῆσαι ὥστε ὡς μῆκος ἡ τοῦ τόπου φύσις τὸ εὐθὺ πλαίσιον ἀκλινὲς κατασῆσαι καταναγκάσει. ἀπαχθέντας ἀκλινῶν εὐθὺ τὴν προσβολήν. ἢ καὶ μικρὸν ἔλαττον μόνην ἀνεωγμένην καὶ ἀφύλακτον καταλιπόντων τὴν ὁδὸν τὴν πρὸς τὰ οἰκεῖα τοῖς πολεμίοις διαφθαρῆναι. ὅπως ἀφοβοτάτην αὐτοῖς ἐπιλελοιπὸς τὸ πολέμειν. καὶ τὴν ὁδὸν ἀνεωγμένην ἐφορμεῖσθαι. ἀλλ' ἡ τοῦ τόπου φύσις κωλύει πρὸς αὐτὸ ἀκριβάζειν. χρὴ δὲ τοὺς τεχνικοὺς ἴσους καὶ ἐπάξειν γωνίαν. παραβεβλῆσθαι τούτους πρότερον πρὸς πόλεμον. μόνην δὲ ὑπὸ ἔρημον τὴν ὁδὸν ἄφυλακτον καὶ ἀνεωγμένην καταλιπόντων τὴν πρὸς τὰ ἴδια τῶν φυγόντων. μετὰ δὲ τὸ διατάξασθαι τοὺς τεχνικούς, τοῦτον τὸν τρόπον παραβεβλῆσθαι τοῖς πολεμίοις προσάγειν. καὶ κυρὰ ὡς πλῆθος ἀνάγκη πολλά, ὧν μιᾶ δὲ ἑκάστη παρατάξει τεχνῶν. καὶ ἄρχοντα καταστῆσαι τῶν χειρόντων καὶ ἀνδρείων. δοὺς αὐτοῖς δὲ ὁπλίτας ὧν μιᾶ ἑκάστη παρατάξει ἐκ τῶν ὁπλιτῶν ἰσαρίθμους. ὥστε καὶ ὁ πολὺς πλῆθος πλείονα ἔχοντας ἄρχοντας. ἄνδρας ἀξιολόγους καὶ δεδεγμένους αὐλοῖς χρουσαμένους. καὶ ἄγοντα τὸν λαὸν τῶν τεχνικῶν τάξεων. μετὰ δὲ τὸ ὕστερον παραβεβλῆσθαι διαχωρεῖσθαι τῶν ψιλῶν

ἀνδρώας καὶ ταχὺς τοῖς ποδὶ καὶ ἡμιτρόαδη ἀποσὼ τῷ [illegible]
καταλθὼν καὶ ἤγγισα τῶν πολεμίων γωνέας καὶ διορίβας
αὐτοῖς, ἵνα χρώτων ὦσιν οἱ ἐν τῷ τείχω ἰσάμενοι τὴν χρόβολ-
κοινήσωνται, ἀλλ' ἤτως οἱ ἡμιτρόαδη καὶ ἡ ὦσιν ἐξ ἀμφοτέρ-
τῶν γωνέων ἢ τῷ τόπῳ δίβις ὑψηλοτέρως φύρμι τὰς π-
ζιχὰς τάξεις καλαπολεμίων βαλλόμενοι οἱ πολέμιοι
ἐκ χωρῶν καὶ ὑφηνδονῶν λίθοις καὶ τόξοις ἄνωθεν
ἑκατέρων ὠχρεῶς καταλωθήσονται· εἰ δὲ μὴ ἄβλαβ ἔχο-
ἢ τῷ τόπῳ δίβις, ἀλλ' ἐξ ἑνὸς γωνέας τὸ ὑψηλὸν
κωται. καὶ ὡβαύτως ἐκεῖθεν ὠχρέστερον τῶν λίθων
καὶ τούτων τὰς βολὰς κατ' αὐτῶν ποιεῖσθαι, ἀλλὰ ἐξ
τῷ ἡμιτρόαδη ἐκπολεμίσωσιν ἔργαβ διὰ τῆς μάχης. ἐὰ
βαλιθώθην οἱ πολέμιοι ἐπιβῆναι ἵππων καὶ κατ' αὐτῶν
ὀρμῆσαι. εἰ δὲ ἐν τοῖς φιλοῖς δεινὸν ἐγγάδονται τῷ τόπῳ
βοηθήσηλοβ αὐτοῖς. ἑαυτοῖς δὲ μάλλον μεγάλην χρόζ-
δάβ. βλάβην. ὀνύχα καταβάτωσαν δὲ πόδαι αἱ πεζικαὶ τῶ-
χωβ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γωνέων βάτωσαν ἄπαλ-
μικὰ κρεανγὰς καὶ ἀλαλαγμῷ. ἔπειτα καὶ ὁ στρατηγὸς ἐ-
τῶν ὁπλιτῶν ἡγεμόνα ἀναβάτω τὸν πόλεμον. καὶ ἐὰ ἔτ-
καρτερήσωσιν οἱ πολέμιοι, καὶ μὴ προβαίνωσιν ἐκπολεμῆσ-
οἱ ταχεῖς φιλοὶ καὶ οἱ ἡμιτρόαδη ἀποσαλεύτωσαν κατὰ
μηδύβωσαν κατὰ αὐλῶν ὦσιν ὡς τὰς ὀκτὼ
χωρήσαι τῶν πολεμίων. ὠχρεῶς γὰρ τοῦτο ἔσαι ἀλ-
τῆς τῷ τόπῳ ὀκτὼ πύλεω. καὶ ἤνικα ἄρξωνται τοῖς πολ-
μιοῖς ἀναλαμβάνων ἵππους, ἢ ἡμιόνους καὶ κάμη-
τα τῶν πολεμίων. καὶ ἀνδρώας ἀνδρεαποδίζων καὶ
ἀρχὴ τοιαύτη γενήται ἐκπολεμῆσαι ὡς τὸ τοῦ
τὴν διαφυγὴν. καὶ ἀφραδῶς ὦσιν χωρήσωσιν τῶν ὀκτὼ
νῶν ζίφη αὐλὸς κατὰ ἵππουλαβ, καὶ τότε πρὸς φυγὴν
ἐκπολεμῆσαι ὡς ἄπαλλαβ. οἱ γὰρ ἰσχύσωσιν ἐκφυγεῖν ἵππων
οἱ δὲ καὶ πεζοὶ ὁδῷ δωνήσωσιν. ὀρεβίτης καὶ φυγάδας
χειρήσαι καὶ τυχεῖν. καὶ ὁ τοιοῦτον τῇ βοηθείᾳ
τῷ ἐχθρῷ γένηται τὸ τῷ πολέμῳ κέρδος. διὰ χρεῖος
τῆς καταχεάλλ

τῆς κοινωνικῆς τῶν ἀνθρ καὶ θεοῦ. δόξαν γὰρ οἱ ἅγιοι
βασιλῆς λαβόντες. καὶ κράτος ὅταν τὸ ἐναντίον στράτευμα
μὴ καὶ τὰ τῶν πολεμίων κατὰ πρόσωπον αὐτῶν σῶσαι δυνα-
μένων. ὃ δὲ γε ὅλου λῦ ἐπιτύχωσι χάριτος τῆς ἡμέρας ἐκεί-
φαινόμενος καὶ ὃ ἀνθρ καταλύσθαι τὰς ἐκκλησίας χριστιανοι.
καὶ ἐκ νυχτερῶν τοιοῦτον τρόπον τὸν ὠνυμὴ κάλλιστον ἀρ-
πόζειν γενέσθαι. διὰ τὸν στρατηγὸν γὰρ καὶ περικαθαίρεις χῆ ἐκκλη-
σιῶν δωσάμενον ἀρχιερεῶν κάλιν γενέσθαι. καὶ τὰ ὕψη-
λότερα τῶν ὀρέων καθαιρῶν. καὶ τὴν διάβασιν τῆς ὁδῆς
ὁμοίως ἀσφαλίσασθαι. χῆ ἐκεῖ καθὰς ὡς ἔφημεν αἱ ὁδῆς
ὁμοίως ἀσφαλίσασθαι ἀπὸ τὴν πολεμίαν ὑπάγεσθαι
διὰ τῶν ὅπλων ὧν ἀπαρεῖ πεπαίζειν δεμάτων. καὶ οἰκεῖ
ους. ὁμοθαλεῖς ἐπεκαθαίρειν. δύνασται λυγχάνεσθαι ἐν ὅ-
ρεσι τοῖς διορίζεσθαι τὰς ἀπορίας χώρας. ὑπωδὴ προκαθα-
λαβῶν τὴν διάβασιν αὐτῶν. καὶ τὸν κατὰ πρόσωπον
αὐτῶν ἀδιαπάλως διαλήθειν κάλλιστον καὶ στρατιᾷ χρεισῇ
τῇ θεῷ ἵλεων περιαγόντας ἀνθρ τάττας καθα-
βαλὼν τειχίου παραδώσας
ἀφανισθεῖν.

Ὅτι δὲ οἱ ἀκλινεῖς ἐξ ἑτέρας
θέσεως λαόν, ὡς ἑτέρας θέσεως
ἢ τάγματος ἀκλινεῖς.

Οἱ δὲ δι' ἑτέρας τάγματα ἢ θέματος, ἢ βάνδου, ἢ
τέρματος, ὡς ἕτερον θέμα ἢ τάγμα ἢ βανδον, ἢ τέρμονα
ἀκλινεῖς. ἀλλ' ἕκαστον κατὰ τὸ ἄρχοντος αὐτῶν, ἵνα δῶ
λείαν τῇ τάξει ἱκανὴν ἀφορμὴν ἐπιχορηγοῦντα, δῶον ἔχει κ
ἀντιλιπεῖν τὸν λαὸν αὐτοῦ. ὁμοίως καὶ τὰ ἡμιερήδια ἀδύ
τινα καλῶς εἶδος ἦν τοῖς καλαμοῖς. χρὴ γὰρ καὶ ἕκαστον
τῶν τειχέων ἀρχόντων τῶν ἐκτὸς χῆ πεζῶν τὸν ὑπ' αὐτ
λαὸν καθιστάσθω βλαστέτωσαν. ἵνα τῇ ἀκριβείᾳ τῶν ἡμε
μενῶν ἀδυναμίαν τολμᾷ τὶς ἀκολουθοῦσαν τῇ ἰδίᾳ ἀρχον
τέτε δὲ γινομένε καὶ ὑπέρλις ἐξαιλθῶν δυνατῇ τῶν κα
δικόντων αὐχαρεῖς φανεσθήσεται. τὰ δὲ τῶν ἐκτὸς, ἵνα
τυχωδήτωσαν ἄκλινα, ἵνα ὥσπερ ἐκ καταλάξεως τάλλ
δὶν ἴσωσις, οὕτω καὶ ὁδοιποροῦσι. καὶ διάγγυος ἀλλήλων
ἀκλινοποιῶνται. ἔχέτω δὲ τῶν πεζῶν ὡς ἕκαστος τροφ
ἀνὰ ὁπλὴν ἐξηρτημένης ὀξοινίης λεκίδι. ἀλλὰ καὶ ἕκασ
δεκαεχία, δικόλοκα τειχεὸν διδηεῦν ἐχέτω ὡς ὁ ἡ ἀρχὴ φ
λη τῆς τῶν τειβόλων χοίνης ἀποδιδρησκῆς. εἰκλίνθωσαν δὲ
ὀρθῶν δέκα τῆς τάφρης πηγνυμένης δικώλοκος ὧν τῇ γῇ
ὀρυκτίνθωσαν δὲ καὶ λάκκοι οἱ λεγόμενοι κοδοκλάσμ
ὧν ἀνδρὸς ὀρθῆς ξυλίνοι δικώλοκοι καλαπηγνύσθωσαν. ἔχοι
δὲ τῶν τοιούτων γομφίσκοι γινέσθω, ἢ τάφρεος τειχεὸν, ἢ
ἀκοχωμάτων βαρίτζα τειχεά, ἢ λιθοδομεῖσθαι, ἵνα μὴ
ἀδικόπους τινὲς τῶν τῆς ἰδίας σφαλώμασιν περιπίπτωσι
τοῖς τοιούτοις καλαβλάπτωνται. ἀλλὰ χῆ εὐβδὸς τειχεὸς
ὧν τῇ γῇ πηγνύσθωσαν. καὶ κώδωνας ὡς φοινίκα διδηεῦ
τῶν εὐβδῶ ἀκαπαυομένους κύκλῳ καλοὺς τῇ χάρακι
ὅπως οἱ λανθάνοντες πολέμιοι, ἢ κατάδικοι τὸν βί
λὰς περιτυγχάνοντες. τοῖς τοιούτοις ὠκόλως ἐπιγινώσκε
ται.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0252
gefördert durch
Baden-Württemberg

Περὶ τῶν ἐν νυκτὶ ὀφυλακιῶν γίνεσθαι φυλακῶν ἤτοι χερκίτων.

Διὰ δὲ τὰς ἔνδον τοῦ χάρακος ἐν νυκτὶ φυλακὰς ἤτοι χέρκια ἐκτιστέον ὡς τοῦ κατὰ μέσον χωρίου καὶ ἕκαστον τῶν τεσσάρων φυλακὰς δι' ὅλης νυκτὸς ὡς τὸν ἴδιον ἕκαστον λαὸν. ὁ δὲ καλιάρχης ἀπὸ τῶν φίλων τῶν ἐπὶ τεταγμένων ἐπὶ τὰς τεσσαρακοντόρους ἀναλαμβανέσθω ἄνδρας ἑκατὸν ἕως ἑνὸς νυκτός. καὶ τούτοις ἀναλλάττειν δι' ἑτέρων ἑκατὸν ἄχρι πρωΐας ποιείτω τὴν ὀφυλακὴν ἔνδον τοῦ χάρακος ὡς τοῦ κατὰ μέσον χωρίου κυκλεύων τὴν στρατιάν. τὸ γὰρ κενὸν χωρίον τοῦτο χάριν ἐκκρούσεως θηρὸς λυμαντικοῦ ἀφορίζεται, ὅπως ἐπὶ πόδα ὡς ἀνδρὶ τὰ χέρκια γίνηται. ἀλλὰ καὶ πολεμίων ἐπιόντες κρυφαλλόντων τοῦ χάρακος. καὶ βέλη κατὰ τοῦ ἀκλήκτου πεσόντων ὡς ἀνδρὶ καταπίπτειν. καὶ ἐπὶ τὴν ἔνδον ἵστασθαι ἢ τοὺς ἀνθρώπους λυμαίνονται. πολλὰ γὰρ ἀνανδρία τιθὶ σφαλεῖσα ἐκ δὲ τοιούτου τρόπου διωρθώθη. πρὸς τοῦτο δὲ, ἵνα καὶ οἱ ὡς τὰ ἄκρα ἀκληκοῦντες σφαγεῖς, ὡ βυρσᾶ κάλυμμα βυρσέων τοῖς τοῦ χάρακος, εἴτε ἐν ἡμέρᾳ, εἴτε ἐν νυκτὶ κεῖσθαι ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου αὐτῶν λαοῦ κατακαλύπτεσθαι ὡς τοῦ κατὰ μέσον χωρίου ἐκβοηθοῦσιν αὐτοῖς. διὰ δὲ τοὺς τοιούτους ἀκρίτους σφαγεῖς ὡς τοῦ ὑπ' αὐτῶν λαοῦ ἐξωτέρω πάντων τῶν θηρίων καὶ πλησίον τῶν κειμένων ὀκτῶν. ἐπόπτη διαφυλακτέον τὴν ἐπὶ πόδα ὁδὸν τῆς ὁρμῆσθαι τὰ τῶν ἑκατὸν καὶ κειμένων ἀκλήκτα, ἵνα μὴ ὡς τοῖς ἀκροόχλοις. καὶ ἀφριδίως ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐκκρουστέοις τολέμοις. ἐξ ἑτοίμου καὶ προχείρως ὄντας τοῖς τοῦ χάρακος διωκτικοῖς καὶ διωκτέοις. ὁ δὲ ὁ καλιάρχης ἐπὶ πόδα ὡς ἀνδρὶ ποιείτω τὰ χέρκια. ἀλλ' ὑποκαλυπτέσθω διὰ τὸν κοινὸν κόπον ἀνθρώπων καὶ ὡς ἀκοσκαλλοπτέων κατὰ τοῦ βασιλέως ἡμῶν τοῦ ἁγίου.

Περὶ τῶν ὀφυλακιῶν γίνεσθαι ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ βιγλῶν.

Τὰ δὲ ἐξ ἕδρας ἐξόβιγλα τὰ καὶ καλλίστερον ἵσασιν, διὰ

κοινῶν ἀπὸ ἀκοντισμῶν καὶ τοξευμάτων πεζῶν. τὸ δὲ ἑβδομήκοντα
ἔχειν τὸν ἄνδρας ὀκτὼ διπλασίονα ἔκασα ἀπὸ τῶν χάρακος τοῦ
τοῦ βολὴν, ἢ καὶ μικρότερα πλέον. τὰ δὲ ἑξηκοντόργυια μακρότερα
συνεστάναι. ἀπέχοντα τῶν ἑβδομήκοντα μὴ πλέον λίθου βολῆς
ταῦτα δὲ ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἀνδρῶν ἔσωσαν, ἀπ' ἴσου καὶ κα
τὸν τετράδια. ἑκάστη δὲ τετραρχία σωτερεχίζειν ὀφείλει
πέντε ἑβδομήκοντα καὶ διπλασίονα κατὰ πλάτος ἀλλήλων ὥστε
ὀργυιὰς πενταπέχοντα. αἱ δὲ ἔσι μακρότεροι ὀφείλουσαν γίνεσθαι
βύγλαι διὰ τὸ ἢ ἱππικὴ μαχίσασθαι γινόμενον. καὶ αἱ μὲν
τὰ τοὺς πεζοὺς ἴσαρίθμους ἔχειν. καὶ αὐταὶ διεξεγινόμε
δαν ἱππολῶν ἀπέχεσθαι τοῦτε πεζικῶν ἑξωβύγλων ἢ
μαλὸς ἔσι καὶ καθαρὸς ὁ τόπος ἐξ ἱκανοῦ διαστήματος
δὲ τοξευτέρου γινόμενον αἱ καὶ ἑξωβύγλα καλεῖται
τετράδια ἔσωσαν. αὗται δὲ ἔτι φαινομένου τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν
τεγεσίνην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἀπίτωσαν. αἱ δὲ δύσβατος
καὶ δασὺς ὁ τόπος καὶ ἄνευ ὅπλων ἅτε οὐδέτι ἔσι περιπατοῦ
μένον αἱ ὁδοὶ ἀδιαλείπτως μὴ κόπτειν τοῦ ἀπλήκτου φυλακτέον
καὶ μᾶλλον ἐκεῖναι ἀφ' ὧν ὑπόληψις ἔσι κολεμίοις ἐπιθέσ
θαι μόνα δὲ τὰ τοῦτο ἀφ' ὧν ὡς ῥᾴστην ὑποψία ἔσιν ἐπιθέσ
θαι ἀναπίπτειν οἱ ἱππεῖς φυλακτέτωσαν. τὰ δὲ λοιπὰ τὰ
λα διὰ μόνων γυμνῶν τῶν πεζῶν. ἐχέτωσαν δὲ καὶ ἀρχηγὸν
χρημάτων ἕνα καὶ καθ' αὐτῶν διόλου αἱ βύγλαι τὰς salpas
λαμβάνωσι καὶ χιτεύωνται πρὸς τὸ μὴ τῆς φυλακῆς ἀμε
δὲ τινα ἀπαγγελίαν αἱ βύγλαι κομίζωσι μὴ περιδεῶς
ἀτάκτως ἔτυχε περιπατοῦντων. ἀλλὰ θαρραλεῖν ἐθέλωσαν τὸ
μὴτε τὰς κώδωνας διαβεῖσθαι, μὴ παραγγέλτως εἰς τὸν χαρα
ἐκβεβλῆσθαι, κανδαῦλαν ἀμυλίαν ἐμποιῆσαι τοῖς ἔνδον. ἀλλ' ἐ
κάστα τὰς κώδωνας ὑπελθόντες ἀταράχως τῶν ἰδίων πρᾶ
γμ' καὶ τῶν ὁπλιτάρχη ἀπαγγελλέτωσαν τὸ συμβάν. καὶ παρα
θὺς ὁπηνύσαν σελλίδα καθ' ἑκάστην τῶν ἁγίων ἡμερῶν βαδίζ
καὶ ταῦτα μὴν ἀνυχῆ. τῇ δὲ ἡμέρᾳ οἱ ἱππεῖς μόνοι τὰς φυ
λας ποιείτωσαν. τοξευτέρου δὲ καὶ μακροτέρου ὁ τόπος ὡς
ἥκιστα φανερός ἔσιν καὶ ἐπίκαιρος.

Πῶς δεῖ συγκρούεσθαι τὸ ἀκλῆκλον ὁλοχάρες
τῆς πεζικῆς φρατιᾶς ὑπαρχούσης. τῆς δὲ
ἱππικῆς ὀλιγοστῆς. πῶς δὲ ταύτην καλ-
λῆς ὄψης. τῆς δὲ πεζικῆς ἐλαχί-
στης ὑπὸ ἀναπληρεῖν τὸ ὑπόδιον.
καὶ ἀθροαλῶς πεζικὸν.
λατίκιν τὴν φρατιάν.

Εἰ δέ γε συμβαίη ὀλιγοστὸς εἶναι τὸ τῶν ἱππέων στράτευμα. τὸ δὲ πεζικὸν ὁλόκληρον. καὶ χώρου καινὸς ὕδωρ ἢ ὄλιγος καταλιμπάνεται. δεῖ τρεῖς ὁπλίτας ἰσάναι ὡς τὴν μίαν ὀργυὰν πρὸ τοιῶν σύγκρουσιν. καὶ ὑπ' αὐτῆς βεβαιοῦσθαι ἀναλόγως τῷ πλήθει τῶν ἱππέων ὁ τῆς ἀκλήκλης χώρος καὶ γεμίζεται σύμπυκνος. ὡς δὲ τὸ μὲν ἱππικὸν πλεῖον εἶη. τὸ δὲ πεζικὸν ὀλίγον ὡς μὴ ἐξ ἴσα τὴν φρατιάν. δύο ἰσασπίσας ὁπλιτῶν διαλοιπότι σπίθεως. ἀκοντισῶν χαβῶν τῶν ταξιαρχῶν μὴ ὄπισθ ἰσασπίζειν, ἀλλὰ κατὰ πέντε ὁπλίτας ἑνὸς ὡς ἀγοστέρνου ἀκοντισῆ καταστέτωσαν τοιοῦτο βωστατιοστέρνου ὁ τῆς ἀκλήκλης συγκροῦσται τόπος. οὕτε γὰρ ὁ τῶν ὁπλιτῶν ἀριθμὸς ἐλαττοῦν καὶ αὐξάνειν τὸ ἀκλῆκλον

Περὶ τῶν δώδεκα ταξιαρχῶν.

Εἰ δὲ δύο καὶ δέκα ταξιάρχαι εἶσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ τέσ-
σαρας ἑκάστης τὰς ἀναπαυστικοδίους τοξότας ἔχειν. ἀκοντιστὰς
μὲν καὶ σύντονα τετράγωνον στῆμα. ἵστασθαι δὲ τῶν πλωρέων
ὡς ὀργυὰς ἀνὰ ἑξακοσίας πεντήκοντα τὸ μῆκος ἀκοντίζοντα
δύο ὁπλιτῶν διαλοιπὸν ἰσασπίσας ἑκάστης ὀργυᾶς. ὁ δὲ μὴν ὄφ-
θεν κατὰ τὸν δοθέντα αὐτῷ τύπον στρατεῦν ὀφείλει μετὰ
τῆς φαινίδος ἀπὸ τῆς πρύμνης πρὸς ἀνατολὰς ὀργυὰς τριακοσίας
ἑβδομήκοντα πέντε. ὁμοίως καὶ πρὸς λίβα. εἶτα καὶ πρὸς
ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν τῷ αὐτῷ μέτρῳ. καὶ τότε καλὰ
πρέπον πήξασθαι τὴν βασιλικὴν σκηνήν. καὶ διδόναι τῷ μὲν
βασιλικῷ ἀκλήκλῳ ὀργυὰς διακοσίας δεκαέξ κατάτε πλά-
τος καὶ μῆκος ὁμοίως καὶ τοῖς λοιποῖς τέσσαρσι μέρεσι.
τὸν αὐλὸν ἀποδιδόσθω ἀριθμόν. πεντήκοντα δὲ κύκλῳ ὀργυὰς
ὠφεῖλε εἶναι τὸν ἑκάστου μέρους ἀφορίζειν τοῖς τε καινοῖς χω-
ρίοις καὶ τοῖς τῶν πεζῶν ἀκλήκλοις. καὶ τὴν ὁδὸν τὴν διαχω-
ροῦσαν τὰς τῶν ἱππέων καὶ πεζῶν σκηνάς. δύο δὲ εἴσοδοι

ὅτε δώδεκα παρεμβάλλει ὥρας καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς χάρακος
διαστήσας. καὶ ἔστιν ἐξ ἀναβολῶν ἢ καὶ βορειοτέρα, καλύπτουσα τῆς
τῆς ἀβρεσιαρίας ὄκλους. ἐπέχει τὸ κοινὸν χωρίον τῆς κόρτης τοῦ
νοῦν ἴσατον ἐπιγραφὴν τῆ ἀπὸ ἕρχης ἐρχομένη ἀνατολικωτέρα
καὶ δημοσία ὁδῷ. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ λοιπαὶ δεξιαὶ ὁδοί, ἥτε ἀνὰ
τολικὴ καὶ νοτίου ἐξαναπλίας τῆ ἀπὸ τῆς τραπέζης ὄκλους ἐπιγρ
νυλα. παρόμοιον δὲ καὶ αἱ δυτικαὶ τοῖς δυσὶ πλαγίοις ἑκατέρ
γεωγραφικῶς καθὼς ἡ ἐκτεθεῖσα ἰσορία περὶ τούτων καὶ περὶ
τῶν λοιπῶν ἀναδιδάξει. ἐπίσον δὲ τῶν δύο δημοσίων ὁδῶν τῶ
ὧν ἑκάστη πλατεῖα ὑποκειμένων ὁδὸς ἀφορίζεται τὰ τῶν
ἐκτείων ἀπλῆκλα, καὶ ἄγει τὸν κόρτην ἀκωλυομένη εἰς τὸ
ἀκολήγειν, ἵνα ἀμέτρως καὶ ἀκόπως πρὸς τὴν κόρτην βαδίζοντ
ἑκάστη, διὰ τὰς τεταγμένας αὐτῶν διαστάσεις. ἐκαὶ δὲ ἡ τῶν τε
χων ἀντιπεπονθυῖα δι' ὀλίγων πολλάκις τὸ ἀπλῆκλον γίνεται
τετράγωνον. ὑπερκόπτεται δὲ ἀνωτέρω περὶ τῶν στενῶν καὶ ἀν
κτιστῶν τόπων ἐκδοχάς, καθ' ὃν τὸ ἀπλῆκλον ἑτέρως ἢ ἀνὰ
σχηματίζεται λέγομεν. ὅτι πολλάκις συμβέβηκεν εἶτε καὶ τεῖχ
νων ἢ προβολὴν πρὸς τὴν καθεκούσαν χρείαν καὶ τὴν τῆ τόπ
δοχὴν ἀποτελεῖται. ἐὰν δὲ ἔτι ὁ τόπος στενὸν πάνυ καὶ ἐπίμηκ
σύμπτωσιν. ἔστι δὲ καὶ ὑπερκείμενον ἐκ τῶν βαθυτέρων ὄρεων ἢ
μὲν τὰ ἐξ ἀνάγκης πεπτώκοντα βάλη φθάσῃ τὸ ἀπλῆκλον ἢ
τάχα καὶ ἔνδον τῆς χάρακος διὰ τὸ χεῖρον κύλισθαι χωρίον δύνα
ται. τὸ σπαλόπεδον ἐξ ἀνάγκης τῆς ἀπλήκλης διατεθήναι πρὸς
τὴν δεξιὰν τῆς τόπου. μίαν πύλην διὰ ἐκείνου τοῦ ἐπιβραχίου τόπ
σωσαι. πλὴν καλοχωρεῖσθω τὸ ὑπόκλον μέρος διὰ πλειόνων
ὀκλητῶν καὶ ψυλῶν. ἵν' ἐπόλις οἱ πολέμιοι ἐπιδεκαπόλεως
τῶ τοιούτου τόπου ποιήσωσιν κυκλοπόλεμον. οἱ τῆ χάρακος δὲ
νεῖς μὴ ὑπερβαίνειν καὶ ἀπαράβατοι. ἐὰν δὲ τὰ βέλη εἰς τοιαῦτα
νὰς ὑπερεῖν ἐρεπίπλειν δύνανται. ἀποφεύγειν δεῖ τῆς μὴ ἀπλήκτους
ὡς τῆς τοιούτους τόπους. πολλὰ γὰρ τῶν σπαλοπέδων κυκλοῖ τῶν τοιούτ
τρόπων ἀπώλεσε. διὰ τοῦτο χρεία ἐστὶν ἐρωτᾶν ἐρωτῶν. πρῶτο
λεῖτον, καὶ συμβαλλόμενος μετὰ δυσκατόρθων ἐρεπείων. καὶ ἐὰν
ὑπείσκεται τόπος ἐπιτηδειότερος ἐν τάχα καὶ μήκοθεν ἐστὶν κίτ
καὶ πρὸ τῆς αὐγῆς τὸ σπαλόπεδον. καὶ μικρὸν παραβατέον ἐν
ἂν φθάσῃ εἰς τὸν ἐπιτήδειον τόπον, πλὴν μετὰ τῆς καθηκούσ
φυλακῆς καὶ ἀσφαλείας ποιούμενον τὴν ὁδοιπορίαν. τοῦτο δὲ

τάχα γινήσεται πολεμίων ἀφορμὴ ἐπὶ ὑφορμοτέρᾳ ἐν αὐτῇ τῇ ἡσυχίᾳ·
οἱ δὲ πολέμιοι προσδοκῶντες ἐν σεσωϊσμένοις καὶ δυσβάτοις τόποις. νυκτὸς
ὁδοιπορεῖν δὲ ἀνεπιφόρευτον. κρύπτειν γὰρ ἐπὶ τὸν ἐλαφρότερα καὶ σκιάζεσθαι
τῇ ἀπλησιαίᾳ ἐν ἡσυχίᾳ τόπων. καὶ δυνατὸν πρὸς ἱππικὴν ἀποσκέψασθαι
τοιχῶν καὶ ἀκοντισμῶν πρὸς τὸ ἀναιρεῖσθαι καὶ καλάσεων τοὺς
ἐπιφανεῖς. καὶ δασεῖαν καὶ δυσχόλους τόπους ἐκφεύγειν, καὶ
κακίστως μὴ χαπάζειν καὶ ἀδιαλείπτως καὶ ταύτην τὴν νύκτα
μὴ ἀναπίπτειν τὴν δυσβίωσιν τῆς φυλακῆς.

Ὅτι δεῖ ἐπιφανεῖς καὶ σεσωϊσμένους τόπους ἀκάνθης
τοὺς δὲ δύο διαφερῶν ἄκαθον τὴν φρουρίαν,
καὶ δίχως ἀπλησιαίων.

Δεῖ δὲ ἐπιφανεῖς τοιούτους ὄντας τοῦ τόπου ἐξ ἀνάγκης καὶ διὰ
τῆς διαφερούσης τὴν φρουρίαν ἰδίᾳ ἕκαστον τῶν στρατευμάτων ἐν αὐτῷ
χώρᾳ καὶ ἐπιτηδείῳ τόπῳ ἀπλησιάζειν τῶν πολεμίων χωρίων,
καὶ τοῦτο τοὺς τυχοντας διαστημάτων ἀκριβῶς ἐν τοῖς δυσὶ τῆς
φρουρίας τηρήσαι φυλακτικωτέρων. τάξεως δὲ πρώτας καὶ ἀνα-
λογούσας ἑκατέρῳ τῶν ἀπλησίων χρὴ διανεῖμαι πρὸς τὸ ἀσ-
φαλῶς κύκλῳ ἀπροόπτως διαφυλάττειν. ἐν δὲ τῇ ἐξαρχούσῃ
οἱ ὁπλῖται καὶ ἀπὸ τῶν ἀκοντισμῶν δεῖ κατὰ στόχον τοῖς
ὁπλίταις ἐπιτάττειν, ἀκριβῶν ὄντων ἐνδον τὸ ὅλον
ἱππικὸν στράτευμα. αὕτη δὲ ἡ ἀκρίβεια ὡς ἀσφαλέστερα ἐνέσται
φέρεσθαι τὴν ἡμῶν τὰ ἀπλήσια. προσήκει δὲ καὶ ἄρχοντα τὸ
ἐνδοθεν διωκόμενον καὶ πύργα κεκοσμημένον ἐκτισθῆναι τῷ ἑτέρῳ
τειχίσματι τῆς σεσωϊσμένης, ὥστε κατέχειν τὸ στρατιωτικὸν ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ
τὴν ἀφανεστάτην παρεσκευασμένην φυλακήν. κρεῖττον γάρ ἐστι
καὶ ἀφελιμώτερον τὸ διηρημένως ἀπλησιάζειν ἢ τὸ ἑνιαίως
στρατεύειν καὶ τὸν χάρακα καὶ ἄγειν τοῖς ὄρεσι προσεγγίζοντα.
κατασκευάζειν τὰ ἐξ ἀνάγκης πλατύτερα βάλη ὑπαρχούσης ἐμπλήκτων
τοῖς ἵππους καὶ τῶν σεσωϊσμένων μεγίστων προέχειν τὴν βλάβην
ἐν δὲ τῷ διορίζοντι ὄρει ἀσφαλέστερα τὰ ἀπλήσια δι' ἕλκυσιν
δίδοσθαι τοῖς βαστάζουσιν ἀπὸ ἑτέρου διαβαίνειν πρὸς ἕτερον
πρὸς τὸ ἀλλήλοις ἐπιβοηθεῖν ἐν τύχοι ἔφοδον γίνεσθαι πολε-
μίων. ἴσως δὲ δόξει διηρημένον εἶναι ἀπλήκτου, ἀλλ' οὐκ
ἐκ τῆς δυσπαχίας οὕτως ἠνώτιστον φανήσεται. ἐν δ' αὐλῶν

τὸ διήκειν ὄρος κωλύει τὴν κρὸς ἄλληλα τῶν ἀκλινῶν διάβ-
βιν. καὶ κορρωτέρω στακρὰν ἀπ' ἀλλήλων τὰ ἀκλίνελα γίνεσθ
βιάβατο. ὡ ἀγενύνως καὶ καλὰ τὸ δέον ἐνίοις κερικρυλάξοιεν.
καὶ ὅτως ὀδὲ στία τῷ τοῖς τῇ τῷ χεισῷ χάρις ὑκρβήβηκεν β
βη. καθάκερ γὰρ ὃ στόγος στρατὰ βασιλικὸν δωκάστως, ἀλλὰ καὶ
στρατιωτικὸν πλινθίου ἐνιόλε ἐνβιλάβαν ἐν τῇ κολιορκία τὸ
ἡμετέρου στρατεύματος. ὀδὲ στίαν ὑπόσιν βλάβῃ, ἀλλὰ καλῶς δωκ-
τηρίδη, ὅτω δὴ καὶ ὡ στρατιῶτικὸν νυκτὶ ὡ τῇ κροβηκυίδη χρήβοντα
ἀγρυπνίαν. ὀδὲ στίαν ὑπὸ τῆς ἀκρεύνως ὑποσηβοντίαν βλάβῃ.

Περὶ τοῦ ὁκτόβου ἀριθμοῦ ὁρμήσας ἔχων τὸ ἱππικὸν στράτευμα.

Τὸ δὲ ἱππικὸν στάγμον ὡκαρ ἐσὶν ἀνδρῶν ὀκλὼ χιλιάδων κα
διακοσίων τῷ ἀριθμῷ ὡς ὀκτοβιτάναραβ ἀνὰ τάξιν δύ' δακτύ
ἐχόβας ἀνὰ ἄνδρας τριακοσίας. ταύταβ δὲ τὰς ὀκτοβιτάναραβ
τάξεις, ὡς τέσσαρα κοίλην δύ' κοιῶν. ὥβκερ καὶ τῶν κεζῶν ἰλῶ
δωκστεῖαι, ἀλλήλοις ἔχοντα ἀνὰξ καρατάξεως. ἵνα τᾶς μετ
ὰς ὁδωσόβαβ ἀκάβης ὡβ τὰ τέσσαρα στόμα. τότι ἔστι κροδωκ
ὄκτιδων καὶ τὰ πλάγια ἀνὰξ καρατάξεως ὁδοντοροῶδιν. ἡ δὲ
τῷ βαβιλέως καρατάξιβ ὡκ τὸς τέτταρ χιλίας ἔχοβα, ἵνα
τοῖς κουσῶδι στόμαβιν ὡ ταῖς στάχαιβ αὐλὸς ἐκ τῶβ ἰδίας ὑπα
σέλλων καρατάξεως ἐχιβοηθῇ. ὡ δὲ πλέον ὡκ τῶν ὀκτὼ χι
λιάδων καὶ διακοσίων ἀνδρῶν τὸ ἱππικὸν ὡς τέσσαρα μέρ
ἦνδον καρατάξεως αὔξηβιν λαμβανέτωβαν. καὶ γὰρ ἀνάγκ
ἐσὶν βαβιλέως ταξιδεύοντα στὴ στόγον ὀκτὼ χιλιάδαβ ἡγ
στὸν ἔχα τὸ ἱππικὸν στράτευμα, ἀλλὰ καὶ πλείοναβ. κατὰ
γὰρ τὰς ὀκτὼ χάριν τύχῃ στόγον τῶν ὡκοβηκοβδάρων ἐξεδέ
στιδα, ὡς χαμβίσης ὄντλοβ τῷ τοιούτῳ τύπῳ ἐν ταῖς στάβ
καὶ τῇ ὁδοιπορίᾳ καλὰ τὰς ὡρυχώρεις τόπους πολλῷ
ἀκροόπλως βυμπιπλόντων. ὡ δὲ ἐλάττων ἡ πλῆθὺς τῶν
ὀκτὼ χιλιάδων καὶ διακοσίων ἀνδρῶν ἦ τάξις. ἐλαττώβ
βαν καὶ αἱ τάξις. καὶ ἀνακέτλε ἔσωβαν καθ' ἕκαστα τὰ μέρ
ὡ δὲ καὶ ἔτι ἐὰβ ἧττον ἀριθμὸν ἀκαρτίσῃται τὸ ἱππικὸν
στράτευμα. ἐξ ἀνάγκηβ ἀνὰ τέσσαραβ τάξεις ἕκασα τὰ μέρ

ἐχώτωσαν· πλὴν βασιλέως ἐκσεσαλωόντος, ὁ τῶν πεντάρχων τάξεων ἀριθμὸς καθ' ἕκαστον τὸ μέρος πάνυ ὀλιγοστὸς ἔστιν· τὸ δὲ καὶ ἐστὶ ὡς τὰ πλάτος ἀριθμὸν τὸ ἱππικὸν ἀπαντίζειν σφάτωμα· τὸ δὲ βασιλέα μετὰ ἀπαντίζειν σφάτωμα· τὸ δὲ βασιλέα μετὰ τούτων τῆς ὀλιγοστῆς πλήθους ἐκσεσαῶσθαι.

Πῶς δεῖ ποιεῖν τὴν ἐκ τῆς ἀπλήκτου
σεσοκέδου πανὸς ἀποχήνησιν.

Τῆ δὲ σεσοκέδῃ ἀπάρσει μεπλοντος τῆς ἀπλήκτου μικρούς πρὸ τῶν αὐλῶν ἠρκύτωσαν οἱ βάλτιγγες ἵνα πρὸς τὸ ὁδοιπορεῖν ἄπαντες ὠτρεπίζωνται· τοὺς δὲ παρὰ τὰς δημοσίας ὁδοὺς ἀπληκτοῦντας ἄρχοντας. ἔξεστι πρωβλάπτειν τινὶ τῆ ἰδίᾳ λαῷ ἐπιβάντας τῶν ἵππων παραφυλάττειν τὰς ὁδοὺς τῶ κωλύειν καὶ μὴ δυγχωρεῖν βαγμάρια ἢ παρικαπήτης πλεούσας ὁδοὺς ἢ ἐξέρπειν, ἀλλὰ τείχειν αὐλὰς πρὸς τὸ ἀπλῆκτα. καὶ τὰς ὁδοὺς κενὰς δωτηρεῖν πρὸς τὸ ἀκωλύτως διαβαίνειν τὸ στράτευμα· οἱ δὲ ἄρχοντες ὅτε τῶν πρωτηγμένων τὰς σεσοκέδας τάξεων καὶ ὁπλαγιοφυλάκων ἢ ὁ τῆ βάκα ἀπερχόμενοι πρὸς τὴν πόρτην· καὶ ὠχὴν καὶ πρόσαξιν λαμβάνοντες παρὰ τῆς βασιλέως ἡμῶν τῆς ἁγίας πλθεν καὶ ὅπως δεῖ περιπατεῖν εἰς τὸν ἴδιον λαὸν ἀπερχέσθωσαν· καὶ ὁ μὲν τῆς σεσοκέδας πρωτοπεφωράμενος ἡνίκα καὶ τὸ δεύτερον βαλιαθῇ· τοὺς τείχη ἀναλαμβανόμενος μεθ' ἑαυτῆς τάξεως καὶ δεσκάτωμα ἔξω τῆς ἀπλήκτου· καὶ ἄχρι τριῶν βολῶν διάστημα ἢ καὶ δύο παχειρόμενος τῆς ἀπλήκτου σηκέτω· σαλλέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν ὁπλαγιοφυλάκων ἐκ τῶν ὑπ' αὐλῆι ἀνθρώπων κακκύδην ἀνὰ μίαν πατρατύγξεως· καὶ τὸ αὐλὸ διάστημα τοῖς πρωτοπεφωραμένοις κοιμᾶσθαι σήτωσαν· τὸ αὐτὸ καὶ ὁ τῆ βάκα ἄρχων ποιείτω· μίαν ὥραν ἀκοσίλλων· τοῦτο δὲ λέγομεν διὰ τὸ μὴ τοὺς ἐφόδους διὰ μεγάλης φοβεῖσθαι· τῶν γὰρ μεγάλων φοβητῶν οὐ ῥᾳδίως λαῶν τὰ πλήθη ταχὺ διαγινώσκονται· καὶ εἰ μὴ πάντη

εαθύτητος ἐστὶν ὁ σεστηγὼς ἀλλ' ἐγκάρσιος. τὰς φυσικὰς ἀφορμὰς
ἐκ ἀγνοήσας πολὺ, ἀλλ' ἵνα μὴ διὰ τὸ ὀλίγας τινὰς ἐνδυσβῆ πρὸς
τὸ ἀεκαθαρτὸν τὸ λάθρα παρεισγινόμενος δυσκαταχυσίᾳ τῆ σφατῆς
καὶ περὶ ἀκαθεσίᾳ τυγχάνοντι διὰ τὴν κίνησιν. παραχὴν τινὰ
καὶ διαλίαν παρεχωμι. κατ' αὐτὴν δὲ τὴν δευτέραν ἡ χοὴ τῶν
βαλαίγγων τιθέσθω ἡ βασιλικὴ ἐκκλησία. ἐν ᾧ ὅτως καὶ αἱ λοιπαὶ
ἐν γὰρ πρὸ αὐτῆς ἀεμπόδιον ἐστὶν ἑτέραν σωσαι ποτὲ κινηθεῖσαν
τῆ ἀκλήκλῃ. ἅτε τῆ κλίσεως κινῆν μᾶλλον καὶ πρὸ ταύτης
ἑτέραν πεσῆν. ὁμοίως δὲ κατὰ τὸ δεύτερον βάλκισμα αἱ τῆ
σφαλοκέδῃ ἕκασται ἐπιφορτιζέτωσαν τοῖς ἀχθοφόροις ζώοις
τὴν ἰδίαν ἀποβκευὴν. καὶ συνεκέτωσαν ὡς τὰ ἑαυτῶν ἀκλήκλα
ἀπεκδεχόμενοι τὴν τρίτην ἦχὼ τῆς βάλκιγγος, καὶ τὴν τῆς
βασιλέως ἥμισυ τῆ ἁγίῳ διὰ τοῦ ἐκκλησιακοῦ τάγματος ἀπὸ
τῆ ἀκλήκλῃ ἔξοδον. ἐκαὶ δὲ τὸ τρίτον ἡ χάβη, ἐπόχεται
μετὰ ὁ βασιλεὺς ἥμισυ ὁ ἅγιος τῷ ἰδίῳ ἔκκῳ ἔξιτω
τῆ ἀκλήκλῃ μετὰ τῶν ἐκκλησιάρχων αὐτοῦ παρατάξεως.

Περὶ ὁδοιπορίας.

Ἐν δὲ τῇ ὁδοιπορίᾳ αἱ μὲν ἓξ παρατάξεις ἅμα τῷ τῆ βασιλέως
ἥμισυ τῆ ἁγίῳ προπορευέσθωσαν. ἀλλ' ἡ δίκα τάξεως. τετάρτη
ἡ μὲν μία ἓξ ἴκανῆ διασήματος ἔξεσθαι ὁδεύειν πρὸς τὸ
βλέπειν καὶ κατασκοπεῖν. οὐδὲν τὰ τῶν πολεμίων σοφίσματα
καὶ ἀφανῶς μηνύειν τῷ ἁγίῳ ἥμισυ βασιλεῖ. τῶν δὲ ὑπολοίπων
πεντήκοντα πέντε. αἱ μὲν τρεῖς προπορευέσθωσαν. αἱ δὲ δύο
ἐν δεξιᾷ καὶ ἐν ἀριστερᾷ τῆς τῆ βασιλέως ἥμισυ τῆ ἁγίῳ παρατάξεως
κατόπιν τῶν ἓξ ἐσεσθαι τεταγμένοι τὴν ὁδὸν ἀνυέτωσαν. ἀφ'
ἧς δὲ τῆς ὁδῆς αἱ προηγούμεναι ἴκανικαὶ τάξεις ἀπαέξουσιν. τὸ
μὲν τέκτονικα καὶ τὸ μετέωρον τῶν πεζῶν τὸ κατὰ δεξιὰν τῆς ὁδῆς κεί-
μενον κατὰ νῶτον αὐτῆς ἀκέσθω. αἱ δὲ πλάγιοι πεζικαὶ
καὶ τὸ ἀριστερὸν τῆς δευτάξεως μέρος. ὡς τόπος ὁμαλὸς ἐσ
καὶ ἀμέμπτως κατὰ τὴν τῆ ἀκλήκλῃ ἔχειν καὶ τὸ πᾶν μέρος
προκύπτωσιν. περιέχεσθαι μέσον τὸ ὑπηρετικὸν ἅμα ἅπαν
ὑπὸ τοῖς ἀχθοφόροις ζώοις. ἡ δὲ βασιλικὴ ἀποβκευὴ κατὰ
προπορευέσθω τῆ ὑπηρετικῆ καὶ ὄπισθον ἐχέτω χάρακα γραπ-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0260
gefördert durch
Baden-Württemberg

εἰδηματοῦ καθεξῆς δὲ ταύτη τὸ λοιπὸν ἀκολουθείτω τῶν
ὀχυρωμάτων. οὗ δὲ τῶν πλαγιοφυλάκων τοποθεσίας, ἔδωκεν
μὲν πρὸς τοὺς πλευρὰς τῶν πρώτων τάξεων ἀνὰ τρεῖς ἀπὸ
μιᾶς διπήχεις τὴν ἑτέρα βαθυνέσθαι, ἔδωκεν δὲ τούτων
ὁμοίως κατὰ πλευρὰν ἑτέραν τῶν ὁμοίων βραχυτέρας
τοποθετῆσαι. αὗται δὲ αἱ ἔξω τάξεις καὶ πλαγιοφύλακας ἔξ
κατὰ τάξεως τῶν δύο μιᾶς ἀνὰ τριάκοντα ἄνδρας ἑκάστης ἀπὸ
τῆς ἰδίας λαβὲ ἀφορίζοντα. καὶ μήκους τούτους ὡς τοῖς πλαγίοις
σκιλλέτω, ἵνα τὰ τῶν πολεμίων τάγματα διαβεβήκωσιν ὡς τοῖς
αὐλῶσι μέσοις καὶ τοῖς μεγάλοις αὐλῶσι ἄρχεσθαι τάγματα δι-
βαίνειν. ὁ δὲ ἄρχων τῶν ἑτέρων ἔξ τῶν ὀπισθίων τῶν κὴ
βάκα καλησάτω ἄνδρας κὴ αὐλὸς ἀφορίσας ἑκαλον καθ'
ἡγεμόνος τινὸς ἐμπείρου ἑκαλῶ ἀπὸ διασήματος χειραλείν
ἐκ τῶν ὀπισθίων, ἵνα καὶ αὐτοὶ καταβαίνωσι τῇ μὴ κατὰ
νώτου τοῖς ἀδοκήτως ἐκπλῆξαι τοὺς πολεμίους. προβήκω
δὲ διάτε τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς τάρχους τοὺς δευτέρους
ἐφορμοῦντας τοῖς καταστάσι. πρὸς ἀποτροπὴν αὐτῶν ὡς
ἑκάστων τῶν ἔξω μέρων δώδεκα καταστάσεων, ἀνὰ ἑκατὸν
πεντήκοντα τοξότας ἄνδρας πρῶτος ἀπὸ τῶν τριαρχῶν
τῶν χορομαχῶν ἔχοντας τοὺς τοξότας ἀφορίσαντα διαπέμπειν
τῇ ἑαυτοῦ αὐτοῦ ὁδοιπορίᾳ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐχέτω μεθ' ἑαυτοῦ
τοξότας, ὅσους ἂν βούλεται. ἐχέτω δὲ καιρὸς καὶ σκαλαπτίστας.
ἢ δὲ τῆς καταπάροδον ἢ τύχοι χωρίοις τὸ σκάπτειν ἐάτω,
ἵνα τοὺς ὑπερεχὰς πρὸς τοιοῦτον ἀπιέναι χρεών. ἢ δὲ
μηχανὴ παρεξελθοῦσι διὰ τὸ ἐκπλαγῆναι καὶ ἐκλὸς τῆς ὁδῆς
συγκόψαι χωρία αἱ τῶν πλαγιοφυλάκων ἡμίτεραι τάξεις
ἀπίτωσαν πρὸς φυλακὴν αὐτῶν. τῶν βαλλιτίγγων τὸ μὲν
χλητικὸν ἤχεσθαι καὶ τὴν σκατιὰν σφεγγέων τῆς μὴ ὁδοι-
πορεῖν, ἀλλὰ πρὸς μόνην τὴν τῶν ὑπερεχῶν ἄφιξιν. μεσαὶ
δὲ τὴν ἐκείνων ἄθροισιν ἐχέτω τῆς ὁδοιπορίας. ἢ δὲ
στενωτὸς ἀπαντήσει τόπος, ἢ μακρότερον ἐστὶ τὸ ἀπαντῆσον,
εἴτε διὰ χώρας ἐπιτηδειότητα. ἢ δι' ὑδάτων ὠφέλειαν καὶ

τὸ μῆκος τῆς ἀκλίνης ὀξυτέρων ποιῶν τὴν ὁδοιπορίαν ἀναγκάζει
λεπλατῶσθαι τὸν ἀπόλεμον λαὸν, καὶ δυσπλοῦσθαι τὰς πεζικὰς
τάξεις. ἀπὸ μὲν μήκους ἐπεκτεινομένων τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἁρμα-
μόρων. διὰ τοῦτο ὡς μὴ ζυγιοκατάβασις τὰς ἀνὰ τρεῖς πλαγίους τῆς
παρεμφυλακὴν ἀνδρῶν δίχην ὀρεσσοβῆς πάσας γενέσθαι. καὶ ἀνὰ τρεῖς
ἑκατέροις τοῖν στέρνοιν μὲν μήκους γενομένας κατὰ νῶτον ἀμφο-
τέρωθεν τὰς τάξεις ἀλλήλαις. τὸ δὲ κῆμα πάλιν ἐπεκτείνονται κατὰ
ἀδιαλείπτως κατὰ τῶν ἀναγκαίων ἀφ' ἑκατέρων τῶν στερνῶν ἡ φά-
λαγγιον. δύο καὶ ἀπὸ τῶν πεζοπορευομένων δύο τάξεις ἐπὶ
ἐνδεχαλθῶν κατάσιχον. καὶ ἀπὸ τῶν τῆς δώκης ὁμοίως ἑκάτε-
δύο ὡς γενέσθαι τὰς πλαγίους ἀνὰ ὀκτὼ σοιχηδὸν πορευομένους
ἐπ' ἴσην κατόρθινον. καὶ διϊσταμένας ἀλλήλων ἀνὰ τόσον βή-
λην ἢ καὶ δύο πεδὸς τὴν κατεσκευασθεῖσαν χρείαν. τὸ δὲ καὶ πλά-
ον παρεσκευάζετο ὁ λαός. στιχεὸν ἀναπαυέσθω ὁ βασιλεὺς ἡμῶν
ὁ ἅγιος φυλάσσων τὰς ὄπισθεν, ἵνα μὴ τῶν τῆς ὁδοιπορίας ὀχλού-
μενοι ἐκλύονται. ἄλλως τε δὲ μὴ καὶ ἀφυλάκτοις τοῖς
ἐθνεσι παρεμπεσόντες ἴσως οἱ ἐναντίοι, ἢ καὶ οἱ τῶν πεζικῶν κατα-
φωνοι. σπανὰ δὲ εἰς τὸ ἀκλῖνες ἀφικνεῖσθαι. μὴ παρεμπίπτοντες αὐ-
τάξεις καλαλύονται, ἀλλὰ στιχεὸν παρεκβαίνεσθαι κυκλόθεν
ἰσασθῆναι τῆς ἀκλίνης, ἵνα τὸ ὑπερφυὲς ἅπαν καταλεί-
βων κήρυνται τὰς ἐκκλησίας. ἀφ' ἧς δὲ τὸ ἀκλῖνες καλασ-
αὐ μὴν λοιπαὶ τάξεις ἐνίστανται. ἅνα δύο δὲ ἐξ ἑκατέρων τῶν
πλαγίων καὶ μία τῶν ἔμπροσθεν ἕξωθεν ἰσάσθωσαν. ἄλλα καὶ αὐτὸς
ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἅγιος σπανὰ τοῖς οἰκείοις ἢ μὴ δῃλαία τις ἐπί-
προκύπτοι ἀναγκαία ἂν ἐπιθοήσῃ τόπων ἰσάμενος κάλλα καλάσκο-
πῶν. καὶ πρὸς σπανίτω τὸ βάκα. σπανὰ δὲ τὴν τῆς βάκα ἄρσιν
ἐνδεχέσθωσαν ἐκκλῆται.

Περὶ τῆς πῶς δεῖ ποιεῖν ὁ παγκρατιαστὴς πολέμιος
ἐν νυκτὶ βάλλειν ἐκκλίνων τὸν κάρσιον.

Εἰ δὲ γε τὸν πολεμίως νύκτωρ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἅγιος ἐκκλί-
νειν διαγνῷ, λόχους ὑπερεχιβώτους μὴ κατὰ στόμα τῆς ἀκλίνης
εἶναι, ὅταν αὐτοὶ ἐμπεσόντες τοῖς τῆς χειρὸς ἐκ πλαγίου ἢ ἐκ

τῶν ὄντων ἐκκλίνει ἐκεῖνοι τὴν ἀπορίαν ὡς τὴν αὐτὴν ἑκατέρων περιτρέπουσι κεφαλήν. ἐπεὶ δὲ τὸ τῆς ὑγρᾶς τετράπλευρον τῇ κατ' αὐτῶν διώρυγι συνέπιπτεν. ἀνωφελὲς γὰρ ἦν τοῦτο. δεῖ δὲ καὶ ὑδρομήκη καὶ γνωμόβολα ἔχειν τὰς σκευωρίας. ὅπως ἐκάστης γινομένης κλίσεως. ἀλλὰ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ὁ σύμπας ἢ κονιορτὸς ἐκτιμᾶσθαι ἐκ τῶν ὑδρομήκων καταβήσεων ἑκάστης τῶν ἄλλων ἐκτιμᾶσθαι ἀδιάπειστοι ἀπὸ τῶν ἐναντιουμένων ὑδρομήκων ὑπάρχωσι.

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ κονιᾶν ὥστε ὁδοιπορεῖσθαι τὰς σκαλιὰς κλίσεσι ποικίλαις κατὰ βαρείας διωκήσεως ταῦτα ἐκτίθησι.

Τὰς δὲ σκαλιὰς ὁδοιπορεῖσθαι ἐὰν κλίσεσι ἔφοδος διπλῆ τῷ ἀγίῳ ἡμῶν βασιλεῖ κατὰ διωκήσεως ἐκτίθεται, ἐστὶ καλόν ἐστι δυσὶ βάλλειν τούτοις ἀκλόνητον τὴν ὁδόν. ἀλλὰ πρότερον τὴν πρόβασιν κατασκευάζειν τὸν φόρτον τοῖς ὑποζυγίοις. εἶτα τὴν βασιλικὴν ὁδὸν καὶ τινῶν ἀσχόλων ἀναγκάζειν. καὶ τότε διόντες καθοπλισθῆναι καὶ διωκταχθῆναι τὴν σκαλιὰν ἄχρι τοῦ κόπτειν. καὶ τῇ ἑξῆς διὰ δύο τὰς ἐφόδους τρίψαι. εἶτα ἐν ᾧ ἐστὶν ὕδωρ ὃ ἐστὶ κατὰ τῶν ἐφόδων δύνειν. ὃ τῇ ὑποζυγικῇ κατάρχειν λιμφὺν ἡμῶν διελθεῖν, ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸ διελθεῖν ἀκλῖνον.

Περὶ τοῦ ὅτι ἀσύμφορόν ἐστιν ὀνανύδροις τόποις ὁδοιπορεῖν κλίσεσιν ἐπιόντων.

Καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰδέναι δεῖ. ὅτι κλίσεσιν πρὸς δοχωρίτων ἀσύμφορον ἐστὶν ὀνανύδροις τόποις ἀδαγαγεῖν τὸ στράτευμα καὶ σπάνιος ὥρα. ψυχρὸν γὰρ τὸ πολὺ λάκκοι ἡμέραν ὁλόκληρον ἄνευ ὕδατος καρτερῆσαι. ὧν δὲ τὸ θερινὸν καιρὸν εἰ δὲ στάζει ἀρίστη, ἀλλὰ διὰ σπάνιν, τοῖς τόποις καὶ οἱ ἄνθρωποι. διὸ ἂν ἐστὶ δυοῖν πολλοῖς ἐκλέγειν ἐκβάσεσι τῶν ὁδῶν λέγω. καὶ τὸ τῆς καθ' ὕδατος ὑδάτων ἐκκλινόντων, ἀλλ' εἰ δυνάμει καὶ κόπων τριῶν ἢ καὶ πλειόνων ἡμερῶν προκινάτω τὴν διωκτικὴν ἐκείνην καὶ ἀνύδρου ὁδόν. κρεῖττον γὰρ κόπον ἢ

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0263
gefördert durch Baden-Württemberg

ευτυβάστατον δι' ἐκείνης τῆς στρατᾶς καὶ ἀκινδύνως ἀσφαλῶς ὁδεύειν
ἢ προκρίνασθαι τὴν διώτομον κινδύνων γεμίζουσαν.

Περὶ τοῦ ἐν ἀκανθίδας στένωπα ἤγεμόνας,
καὶ κολαπτῆς βαθέως κεκρεώδης:
τί δεῖ ποιεῖν.

Τῆς δὲ στρατιᾶς τὴν κολπικὴν φάλαγγα ὡς λελεγμένα ἐπὶ κατὰ τῶν δορυφόρων ὁ βασιλεὺς ταττέτω. τῇ ἐπιφάνειᾳ στενῷ σιτάλλων ἀκανθῶν ἢ γέφυρα, ἢ κολαπτὸν βαθὺν χόρτον ἔχοντι. ὧν σπουδὴ τῶν στενῶν τόπων κεκρικὰς κρὸ ἀκοντιζέτω. τούτων ἀσφαλῶς κρατῆσαι. ἐν δὲ βάλλοιτο σπουδὴν πολεμίαν καθῶν τὰς τάξεις βύγκλινον ἀναπιγνύσας ἀλλήλαις ἐν τῇ δυσχωρίᾳ. χρὴ κρὸς τάξεσι ἀκοντιζόντων. πῶς δὲ κατὰ τάξιν διελθεῖν αὐτάς. καὶ κρότερον μὲν ἀφορισθέντα τακτιαρχίαν κελευσάτω αὐτῇ ὁδεύσαι ἐμπροσθεν σπουδῆς τὴν κρωτοστάτην ἐξ ἑνὸς ἴσχικὴν κατὰ τῶν λοιπῶν τάξεων καὶ καθεξῆς τυκωσάτω, ἀλλήλαις ἐκτεταμένας τὰς τάξεις ἐν κατασάβοι τὴν στρατιὰν ἐξεχούσας. εἶτα καὶ ἄλογα τῶν ἀνδρῶν κρουσαξάτω ἔμπροσθεν γενέσθαι καὶ καταλαβεῖν τὴν κρουκρεωδεστάτην κατὰ τῶν τάξεων ἴσχιαν καὶ σωᾶσαι. ἐν μὲν γὰρ τοῖς κρεμνοῖς τύχοι ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς. ἐν δὲ κόρῳ ἐν τῷ χαλεπῷ τὸ κολαπτὸν ὅπως παραβκαιόβη ἀκινδύνως καὶ σπουδῆς διέρχεσθαι τὸν λαὸν. κακαίβε κροσπηνάτω, εἴτε ἐκεῖνο ἢ ἀντ' αὐτῆς ἕτερος ἕως ἂν ἅπαν ὁ λαὸς κεκραιωθῇ. τῶν δὲ πλαγιοφυλάκων μὲν δεξιὰ ἴσχια καὶ τάξις. κατόπιν γενέσθωσαν τὰ βαρβάρων καὶ σπουδῆς διελθέτωσαν. ἢ δὲ τοῦ αὐτοῦ σπείρης πεζικὴ τάξις σπουδῆς τὸ διελθεῖν τὸ τῆς φάλαγγος σπάσωσι κρὸς αὐτὴ κατὰ νῶτον ἐκομένη τάττω κορυφούσθω. σπουδὴ δὲ πάντα τὸ τῶν δορυφόρων πλῆθος. ἐφ' ἕτως τὸ ὀπίσθιον τῆς δωδεκάτης σπείρης. καὶ σπουδῆς τὸ ἀριστερὸν τῶν πεζῶν κλόγιον ἀφ' οὗ δὲ τὰ δύο ταῦτα σπείρη κεκραιωθῇ τῆς δωτάξεως διαπεσόντων αἱ πλαγιοφύλακες ἀριστερὰ τῶν ἱππέων τάξεις. ἔρχεται δὲ πάντων, ὥσπερ καὶ ἀκροσθεν τακτιαρχίαν σπείρης πεζῶν ἐπακολουθείτω. καὶ ἕτως ἡ τάξις ἑκάστη τῇ ἑτέρᾳ δυσχωρίᾳ

τάξεται στενοχωρίας διελθόντων καὶ μὴ ἐνούσθωσαν αἱ

νύστιναι χρὸς τὸ βύγλυβιν τινὰ ὑποσῶναι. ρυπτικῶ τῶ ὑγρικῶ
καὶ τοῖς ἀληθοφόροις ἀναστιγνύωβαν. ἀφ' ᾧ δὲ τὸ στενωκὸν, ἢ
κολαστὸν, ἢ ὅπερ ἂν τύχῃ δύσκολον ἦναι διέλθωβι τῶν ἰδίων
ἔκαστοι ἐπιλαμβανόμενοι τάξιν ὁδοιπορήτωβαν.

Περὶ τῆς τοῦ ἐκάγγελος πλήθους ἀγορᾶς
ἐν τῇ πολιτείᾳ.

Σφαλερὸν δὲ καὶ ἐπιβλαβὲς καθὰ καὶ τοῖς παλαιοῖς δοκεῖ,
καὶ ἡμῖν ἡ χώρα παρέσηβε τὸ ἀγορᾶ καὶ ἀσχόλητον ἐπιφορέειν
ὄχλῳ πλήθους ἐν πολιτείᾳ. καὶ φόρτου χαρᾶ τὴν ἀναγκαίαν
χρῆαν. καὶ ὅλων ἡμιόνων καὶ ὄνων καὶ καμήλων ἔχειν.
καὶ μάλιστα ἐν τῇ τῶν βαλλαγάρων χώρᾳ ἐν ᾗ καὶ χλιβάρια
ὑλώδης καὶ δύβραλοι καὶ ὁδοὶ στενότηκα πολλὴν ἔχηβαν ὡς
ὠφελίαν διοδεύων ἡ στρατιά. ἀγορᾶν ἐκ τῶ τοιούτω ἐξαίρεβαν
πρόχω. τὴν γὰρ ὁδὸν τῶν τοιούτων ἡμιόνων ὁπόταν τὸ ἀγορᾶ ἐπι-
φέρηται πλήθους καὶ τὸν παρόλογον καὶ τευχηλὸν φόρτον
πάντα ἀνόητον καὶ κολυτελῆ ἀκοδέχεωβαι. ᾧ δ' ἂν ὡς πανάγρω
ἐξαναγύβαιεν, ἀλλὰ καὶ κάκιστον τὰς βαθείας καὶ πλατυλώδης
ἐν τῶ πορεύεβθαι, ἢ γαφυρᾶ διαβαίνειν ἀγορᾶν ἐκ ὀλίγω
ἐκ τῶ ἀγορᾶ πάχει πλήθους. καὶ μέτοι καταστροφὰς ἐς
ἔρημον καλλαναλίβκειν τὸ μάλιστον μετὰ τῶ δυμετάτεω καὶ
χρεώδης ὑποστρωτὸν τὸ ἀγορᾶ πλήθους καθαδαπανῶν ἢ ἄμαξαν
ταχινὴν ποιεῖ τῶ στρατῶ καὶ ἄπρακτον ὑποφέρειν. στρέφειν
καταναγκάζει. καὶ ὅπερ πολλάκις ᾗ δὲ βαρεῖα ἔχθεων
δυώματος καταοδιῶβαι ἴσχυεν ἂν, μόνη ἡ ἐξαβηλίαβ ἴσ' ἄμαξα
καταρρήγνυται. οἱ ἄνθρωποι δὲ καὶ τὸν κόπον ἀκηδιῶνται καὶ
τοὺς κολιστῆρας διαδιόναιβ. φυήμαβ καὶ ἐξόπιστα ἐξαγγῆβαι βλα-
βερά. βκωλύοντας καὶ κάπλα μηχανώμενοι καθὰ τὸ ἐγχωρῆν
αὐτοῖς τὰς ἐπιβουλευούσης τῶ βασιλέως ἀνατρέπειν βουλὰς
καὶ δώτορον γνώσῃ τὴν ὑποσρόφην.

Περὶ τῆς ἀρμοζούβης πανοπλίας.

Οὐ καλὸν δὲ ᾗ δὲ ἐνυφέρον ἀκοδιωκήτως καὶ περὶ τῆς
κολυτελείας. μᾶλλον δὲ ἀχρειοῦβαι τῶν τεθρυμμένων πανο
πλιῶν. καὶ τὸ ἀγορᾶ χρυσᾶ καὶ ἀργύρεα πρὸς κόβμον
καταβαλλομένης τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀνοφελῶν ἀργυρέων
βκευῶν τῶ διάπρο πορφύρων καρ' ὑπῶν ἐν τῇ πολέμια βαρυ
σαρκοτέρων. ἀλλὰ δὴ καὶ περὶ τούτω τὰ προβήκοντα ὑπορ

νῦσαι. ἐκείνων μόνων ἐστὶν χρεία τῶν ἐπιτηδείων πρὸς κόλασιν καὶ κρεμβίστων ἰσχνῶν ἀρίσων. διαφάσεων ὀξυρῶν καὶ κ
ἐν κεφαλαιῶν φαβυάνων τε καλλίστων. ὧν δὲ ὁ διάφορος μό
νου τῶν ἄλλων κλισιακὴ. ἡ δὲ ἀνόητος πλησμονὴ τῆ χρη
σὶς καὶ τῷ ἀεγύπτῳ πρὸς τὸ ζημιῶν καὶ πενίαν προξενοῦν τ
σκαληράκη. κάνθη δὲ κρεῖττον καὶ ἀνωφελὲς ἐν τοῖς τῶν κο
λαστῶν κοπρῶν ἔχειν. καὶ ὥροις ἂν φιλοτόνως τὰς ἰσορρ
κὰς βίβλους ἀνερωτώμενος τὰς ἡμέρας ἐν τοῖς κόλα
ποιοῖ μεγάλα τρόκατα ἕλλωσας καὶ ἐωσφολαίσης πάσαν
λιτότητα ὥσε τὰς διαίτας, καὶ τὰ ὀχεῖν καὶ τὰ ὅπλα αὐ
τῶν ἔχοντες.

Περὶ τῶ μὴ ἔχειν τὰς ὠτελεσέρσης τῶν ἀρχόντων ὀχήνας.

Τὸ δὲ καὶ ὀχήνας ἐν πολιτείᾳ τὰς τῶν ἀρχόντων ὠτελεσέρσ
ἐπιφέρεσθαι καὶ πάλισα ἐν τῇ τῶν βαλγάρων χώρᾳ ἥδιστο
τὸ ὤχεσον καὶ ἐπιτήδειον ἔχει. ὦ μὴ ὢν τὸ τοῖς πάλλαξ
καταδοκοῦσιν τὴν σεατίαν φανλαβίαν δίδοναι μόνον κλιδὸν
ἓξ ὀλίγην εἶναι λαβόν. καὶ διὰ τὴν χρῆσιν ὡς εἶσιν δυ
σκόλεσον εἶναι. καὶ διτίων φύσεων ὀλιγότητα ὡς τὰς ἀνπλα
στέρας τῶν σεατιωτῶν βλάβῃ ἧς ὀλίγην φύσει. ἀνδ' ὧν
γὰρ ὁφείλεσθαι ἐπικομίζεσθαι χρείαν καὶ τὴν ὀχείαν ἀπὸ
ἀποκαλυβῶν ἔχειν λυγίαν εἴτε ἀέρι καὶ καύσωνι. τοῦ
τοῦ σπάνιον ἔλαφλοῦ φόρτου τῶν ἀναγκαίων ἐλλιπεῖ ὅτε
χρεία καλῶς καθίσαντα.

Περὶ διδασκάλων καὶ καλαβκόπων.

Ἔτι δὲ δεῖ λιπὸν τῶν βωστηκόντων χρὸς κοινὴν τῶ σφαῖρ
διτέλειαν ἐ καλὸν ἀσκελῶν. διὸ καὶ διδασκάτορας ἐμπεί
ρους καὶ βωστὰς ἔχειν τούτους ὠφελητῶν. καὶ τοίως δὲ
χρονοῦσθαι καὶ ἀνθιλαμβάνεσθαι. δίχα γὰρ ἀνδρῶν ἐδυνήθη τῶν
ἀγαθῶν κατορθῶται. τοιούτους δὲ φασὶν διδασκάτορας ἐχ' τοὺς
ἀκλιῶς τὰς ὁδοὺς ἐπισαμένους. τοῦτο γὰρ καὶ τῶν ὠτελῶν

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0266
gefördert durch
Baden-Württemberg

τὶς καὶ ἐγκρατῶν δικάλαν κοινῶν. ἀλλὰ τὸ δικαστήριος κρὸς τὸ
τὰς ὁδὸς ἐκίσασθ καλῶς κυβερνᾶσθαι καὶ τὸ στρατόπεδον ὡς
τὴν τῶν κλεπτῶν ἔλεγξιν κρονοεῖσθ καὶ σιδήνας τὰ δύο
στρατὰ ἀκλήκλων διασήματα καὶ χώρων τὰς ἐκκλησίας καὶ
ὑδάτων ἀφθονίαν ἔχοντας κρὸς τὸ ἀσθενοχώρητον τὸ ἀκλῆκλον
γίνεσθ. ἔτι δὲ ἀκριβῆ γνῶσιν καὶ τὰς διέξεως τῆς κολκρίδος
χώρας, ἵνα τὴν στρατιὰν ὡς αὐτὴ εὐάγωγος λημφθῆναι τὴν χώ-
ραν καὶ ἐξανδραποδισθῆναι. ἔσωθεν δὲ καὶ χωράρχαι κλῶσοι
καὶ ἐκατόνταρχοι κατὰ τῶν τῆς ἀναστολικῆς λαῶν κολεμίσαι στρατ-
ζῆται. καὶ διωρεχῶς ἄλλοι ἀλλαχόθι τῆς χώρας εἰσίτωσαν
κρὸς τὸ διηγησταλατίζειν ἀνδρεώτατος, ἵνα δι' αὐτῶν ἀκριβῶς
οἱ τῶν κολεμίων ἀναδιδάσκοιεν βουλαὶ. εἴτε ἐκβυνάγωγίαν,
ἢ διστρατήγος δίξωσιν. καὶ διωτόμως ἀπασῶν ἵνα τῶν κατ' αὐ-
τοὺς στελεστωμένων λαοσθένη. στυθεὶς δὲ ἄλλοις τῶν κατασκό-
πων καὶ αὐτοὶ χρυσοβιμωτάλοι. εἰσιόντες γὰρ εἰς τὴν κολεμίαν
δικάσεις τὰ τῶν ἐχθρῶν ἀκριβῶς στοχάζονται. καὶ τοῖς ἀπο-
σκέλλεσθι δῆλα κοινῶν. ἡμιόνου δὲ εἰσὶ τοὺς βουλγάρους ἕξεσι
τοῦ δορκεσίκου καὶ τοῖς ἀκρίτοις στρατηγοῖς κατασκόπους ἔχειν,
ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ γενεσουργία ἔθνη. ἐγὼν εἰς κατζίνα-
κίαν καὶ εἰς τουρκίαν καὶ ῥωσίαν, ἵνα στυθεὶς τῶν ἐκείνων
βουλευτάτων σίγνωσον ἡμῖν ᾖ. οἱ δὲ δὼ γαυαχοὶ καὶ κατεβὶν
σλιβκόστηνοι ἀκρεστάλωτοι εἰσὶν καὶ αὐτοὶ τῶν κατασκόπων
κλῶσον ὠφελεῖσθι. κίσιν γὰρ λαμβάνουσιν καὶ τῶν στρατηγῶν
ἐλευθερίαν τυχὸν δὼ γυναιξὶ, καὶ παιδίοις καὶ οἴκοι κρὸς
καταβοκοκὴν ἀποστέλλουσιν. καὶ στρατὸ τὸ καλανοῦσθαι ὡς ἔχει
τὰ τῶν ὁπλοφύλων σκαφίδα ἀποσκέφουσιν, τὸ σκηνῆς ἀπαγγέ-
λλει.

Περὶ διελεύσεως κλεισούρας στὴ κολε-
μικῆς κατὰ τῶν κολεμίων.

Τῆς δὲ στρατοπέδου ἐν τῇ κολεμίᾳ διελεύσεως στέλλουσιν κρὸ
ἡμερῶν τινῶν σκέψασθαι οἱ δικάτορες καὶ κατασκοποὶ καὶ
χωράρχαι κρὸς τὸ τάφρας καλῶς ἀνορυγῆναι τὰς ὁδὸς καὶ
γεφύρας ἐπὶ κατὰ τῶν κολεμίων κατέχουσιν. καὶ ὡς ἐν τῷ
ἐξιέναι στὴ κατέχεσθαι καὶ ὅτι δύσκολον ἐστὶν στὴ
ἐμβαλεῖν τὸ στράτευμα εἰς δυσχωρίαν. διατριβὴν γὰρ καὶ
ἔκκαυσιν λὸ ἀκαρέστως τῆς εἰς τὰς στενωκὰς τόπους διαβάσεως
ἐκκλεῖσθαι κολεμίους. εἰ δὲ τὶς ἀνάγκη ἐστὶν κατασκάψασθαι

διὰ τῶν τοιούτων ὁδῶν διελθὼν παρεκάθισε πρὸ μιᾶς, ἢ καὶ
δύο ἡμερῶν τῇ ἰσχυρᾷ δυνάμει ὡς ἀνδρεῖα καὶ δυνατώτατα ἅπα
χοντι. κλείσονται τὰς τροφὰς καὶ ἀκοντίσαις τῶν ὁπλιτῶν
ἔλαβεν. ὁ δὲ καὶ ἵππεῖς δισχιλίους. ἦσαν δὲ καὶ ἀκοντισταὶ πε
τοῖς πεζοῖς διακόσιοι καὶ τοξόται τετρακόσιοι. καὶ
ταξιαρχίαι τῶν δυτικῶν τῶν ἐπισκεπόντων μᾶλλον τῶν
ἄλλων ἀκριβῶς τὸν τοιοῦτον τόπον. ὁδὶ ἄρχων τὸν πρῶ
τον ὑψηλότερον ὀκτωκαίδεκα σταδίων τόπον, ἢ καὶ φρούριον
ἕτοιμον ἦν τυχὸν εἶναι ἐν αὐλῇ τῷ τόπῳ. καὶ κατέλιπε φυ
λάττειν τὴν ὁδὸν ἣν διαβαίνων ἐκέλευσε τὸ στρατόπεδον ἀπ
φυλάσσεσθαι. ἄλλα καὶ τοὺς λοιποὺς ἀπάντας τοὺς
δυνατοὺς διὰ νυκτὸς εἰς αὐλὴν ἐβάδισεν λαὸν πολύ
πλειον. διαπορεύεται πολλῇ φυλακῇ, ἵνα μὴ δαπανῶσιν
ἐχθρῶν ἐπιθέσεσιν ἐφοβεῖτο τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ δυσχωρίᾳ
ταύτῃ, καὶ βλάβην ἐν αὐλῇ κατειργάσαντο. ἐκεῖθεν δὲ
ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ὄρθιον καὶ ἀπότομον τὸν ὁδὸν διελθόντα ὁ ἄρχων τῆς
ἀγέλης ἡμῶν βασιλεύς, καὶ τότε τὸν ὁδοιπορίαν ἀπὸ
ἀφορίζων δὲ ταξιαρχίαν δύο καὶ προπορευόμενον
τῶν ἐχθρῶν ἀγέλας βασάζεσθαι καὶ παλίκας πρὸς
τὴν ὁδὸν ἀναπαύεσθαι ὅπως δύνῃ. πρόσεστιν δὲ βασιλικὸν
καὶ ὁ τῶν προπορευομένων δύο ταξιαρχῶν ἡγεμὼν
ἔχειν, ἵνα ἀνὰ τὴν ὁδὸν ταύτην ὁπόσας στρατόπεδα
καὶ διαβάσεις εὕρωσι τόπους πεζῇ καταλιπεῖν, καὶ
ταῦτα δὲ καὶ φυλάττειν αὐλῆς ἄρχει τῷ τῆς ὅλης στρατιᾶς
διαβάσεως. ἐπιτάθησαν δὲ τούτοις τοῖς πεζοῖς οἱ τυχόν
τες προπορευόμενοι τῆς βασιλικῆς ἡμῶν τῆς ἀγίας ἐπτὰ κα
τάξεις. καὶ μετ' αὐλὸς οἱ μετὰ τῆς βασιλικῆς σκευοφόρ
τοῦ πεζοῦ. σκευοφόροι καὶ σκαλκάτιοι καὶ τοξόται. μετὰ
δὲ τούτους ὁ βασιλικὸς ἡμῶν ὁ ἅγιος καὶ οἱ ἐμὸν σῶμα
καὶ μετ' αὐλὸς ἐπόμενοι ἑπτὰ καὶ τάξεις. καὶ μετ'

αὐλῆς καθαρᾶς ἡ λοιπὴ σεσιτὰ διηρεῖσθω. καθὼς ἔκαστα προσεξηγήμεθα. αἱ δὲ δύο τετρηχεῖαι αἱ παντὸς προσόψεως στεναι τὸ σεσιτὸ ὤρει τὸ ἀπαλήλιβ τὴν αὐλὴν φυλαττέτωσαν τὴν δδοιποριάν τάξιν. ὡσαύτως καὶ αἱ λοιπαὶ. ὅπισθεν δὲ πάντων καὶ αὐλῆς τὸ βάθος δύο τετρηχεῖαι πυρῶν ἄκαν χολισθήτωσαν. ὁ δὲ προσκαλαρχὼν τὰς ὁδοὺς ἄρχων αὐ ἐν δύσκοσι διέλθη τὸ σεσιτωτὸν, ἐν καλαλιπέτω τόπους ἀλλὰ στενοὺς τὴν ἀπαντῶν διάλασιν τότε καὶ αὐλὸς ἴσαλο δαὶ τῷ ὑπ' αὐλῷ λακὰ διαβήτω.

Περὶ χλιμάκων καὶ χοιράδων ὑπὸ τῶν πολεμίων.

Εἰ δὲ κατὰ τῶν ἐχθρῶν οἱ σιτοκοὶ προσκαλιλήφθησαν τόποι στενοὶ κατασκευῆς καὶ δυνάσεως, ὧν οὓς στρατιλάτη τὸ σεάλωμα διελθὼν τὸ βαρῶς κατάτα τῶν καλασκόπων καὶ λοιπῶν ἀνωτέρω λαχθέντων ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἁγιοὺ πατληροφόρητη. χρὴ σὺν πλησίασον τὸ τόπω ἐκεῖνο. σπάτε σκοῦ ὡς ἑτέραν κατασκοπὴν παρὰ τῶν πολεμίων δύσβατον ὁδὸν παρασβλότερον καὶ ἐπικινδύνως ἐμβάλλει τὸ σεάτωμα. τοῦτο δὲ φυλάσσειν. ἀχὶ τῶν τῶν ἐχθρῶν δεῖ, ἀλλὰ παρασκευάζεσθαι τὴν στρατοπεδείαν καὶ κινδυνώδη τῶν τόπων φεύγειν τραχύτητα. ἐπὶ γὰρ τῶν ἀλλοτρίων πολλάκις τὴ ὀχυρότητι τῆς χώρας βοηθήσαντος. πλείστης τῶν ἀνδρείων καλαγωνίζεται. ὅπως γὰρ ὁ δυνατὸν τῇ χειρὶ ἢ τῶν ἵππων καὶ τοῖς ἄρμασι χειμάζεσθαι δυνατὸν τοῦτο τῷ πολεμίῳ τυγχάνοντος προφανῶς ὁ κίνδυνος. κρεῖττον ἂν εἴη καὶ συμφέρον εἰς ἑτέραν ἀπολιθῶν ἐλευθερίαν ἢ τάχα τριῶν ἢ καὶ τεσσάρων ἡμερῶν ἀπέχειν τὸ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης διάστημα. καὶ δι' αὐτῆς αἱ σὺν κατέχειν διελθεῖν ἀποσκίλλειν κρεῖττον. καὶ διὰ πολλῶν ταύτην καλαγκάζειν τῶν τρόπων ὥστε ἐκβῆναι πρὸς τὸ διελθεῖν ἀκινδύνως. εἰ δὲ τυχὸν καὶ αὐτὴ καλαχεθῇ παρὰ τῶν ἐναντίων, οἱ δουκάτορες ἀπὸ τῶν πλατυγείων ἑτέρων ὁδῶν τῶν ἔνδον καθεύδειν τῆς κρεμνώδους φύσεως δύνανται διαβαίνειν λαὸν πολεμικὸν ἱκανὸν καὶ καλὰ νεύτων, εἴτε ἐκ λαγίων τῶν πολεμίων ποιῆσαι. καὶ αἱ σὺν περιγένωνται τῶν ἐχθρῶν καὶ τούτους πολέμου διώξωσιν, ἢ ἐκεῖνοι τὴν ἐκ τῶν λαγίων κατ' αὐτῶν διαπεσόντες ἔξοδον σπάνοι ὑποχωρήσωσιν ἀπρόβλως τὸ σεάλωμα διελθεῖν.

Εἰ δὲ λόφος ἂν ἐκείνου τοῦ τόπου ὄντος ἢ πέτρον ὑψηλὸς καὶ

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0269
gefördert durch Baden-Württemberg

ταύτης δίκλω φερείᾳ ᾗδηϐ ἐγκρατεῖϐ ὄντας οἱ πολέμιοι καὶ τὴν τῶ
νηϐ ἀϐραλιζόμενοι ὀχυρότητι καρτερῆϐαι φυλάττοντεϐ τὴν ὁδόν. εἰ
ᾖν δὲ ἰσθμὸϐ ἐστὶν ἐκ δύο ἢ κἂν ἀφ' ἑνὸϐ τοῦτοιϐ περιϐαλοῦσι πολε
διὰ τὴν δημοσίαν καὶ μεϐαιοτάτην ὁδὸν ἐλαφροί τινεϐ καὶ ῥωμα
λαῖοι περὶ αὐλῶν ἐπιλαθέσθαι. καὶ αἱ δωνιδῶδι τούτοιϐ ἐμϐά
δαι πρὸϐ μάχην. καὶ τὸ ὀχυρὸν ὑπεξαγάγωσι τόπῳ. ἐχυρωτά
την ὑποχριθήσεσθαι φυγήν, ἵνα ἐκ λαγίϐ ἐκ τῶν ὄπισθεν ἐπιπε
σοῦνται καταπολεμήσωσι καὶ ἀπώλειαν αὐτῶν καλλιεργήσωνται. ἐ
διὰ παντὸϐ ἀδιάλειπτον ἀπὸ τῶν λαγίων ἐπιθήσειν τοῖϐ πολεμίοιϐ, ἐ
βαλοῦ τῶν ὄντων τῷ τόπῳ ὥϐπερ πολλοὺϐ ἐξαπατήσεσθαι τοιαύτην
ἔχοντα δόξιν διὰ μιᾶϐ τῆϐ περιτροπῆϐ τῶν λαγίων ὁδῶν ἀ
λύτωϐ τὸ στράτευμα διαλαμϐάνειν. μηδὲ μιᾶν βλάϐην ὑποφέρ
ειν ἀπὸ τῶν πολεμίων ἔχον. ὥϐπερ γὰρ οἱ ἰσχάδεϐ ἐκωλύθησαν
ὑπὸ τῆϐ δυσχωρίαϐ τοῖϐ ἀλλοτρίοιϐ δυσβάτων, ὅταν κακίονεϐ
βέβαιον καὶ ἀδιάλειπτον τὴν πρὸϐ τὴϐ ἡμετέρᾳϐ διάβασιν ἔχοιεν. οὕτω
σηϐὶ δὲ ἡμῖν ἡ πεῖρα διαβάσεωϐ καὶ δι' ὀρέων καὶ ὁδῶν μὴ ἐ
δων. ἀλλὰ γνώσονται μὲν τοῖϐ πολεμίοιϐ διὰ τὸ ἀπειρεῖϐ. τοῖϐ δὲ
πείροιϐ δυσκάτοπτοι γιγνόμεναι καὶ ἐπιτηδείων ᾗδῶν πρὸ
διάλυσιν. καὶ δι' αὐτῶν τῶν ἀπὸ νοημῶν εὐκολότερον καὶ
βλαβέστερον. διήλθομεν ἡμεῖϐ τε αὐλοὶ καὶ μύριοι ἕτεροι. εἰσὶ
ᾗδῶν οἱ δυσκάτοπτοι εἶναι ἀξιόπιστοι καὶ πεπειρασμένοι ἐκ τῶν
ἕτερα μυρία φοιτᾶν δυσκατοπτοῦσθαι. καὶ τοιούτων ὁδῶν ἐχ
ρῆν εἶδηϐ. προκαταγνῶσθαι διὰ πολιτικὴν πλάνησιν καὶ τὸν διπλα
σίονα τρόπον. καὶ διαβῆναι ἐκεῖθεν τὸ στράτευμα ἀφόβωϐ. ἐ
κὸν δὲ τοῦτον, ἢ ἑτέραν ἣν ἂν ἄλλη ὁ ἡμέτεροϐ λαὸϐ ἐ
λάττωϐ μὲν κατὰ πολιτικὴν διωάμεωϐ κεφαλαίωϐ. εἰϐ ἀβραλίαν
ἑαυτοῦ. εἰ ἔσην δυσχείμανα ᾗδεῖα, ἢ τὸν ὑψηλότατον καὶ
ὀχυρότατον τόπον. καὶ εἰ μὲν δι' αὐτῆϐ ἢ ὑποστέγῳ μετὰ
ἢ χειμὰϐ εἶϐ φυτείαϐ πρὸϐ τὸ στρατόπεδον τὸ ἀφροίτιστον ᾖεν.
εἰ δὲ ἑτέραϐ μηνυθήσεται τοῦτο τῶν πολλῶν ἀέκοντι κακεί
νην ἀνευρεθήσεται φυλάττων ὁδὸν καὶ τὴν τοῦ βασιλέωϐ ἡγε
τοῦ ἀγίου ἐξελεύσειν ἢν πρὸ ἂν πρόσαγε. εἰ δὲ μή, πολιτικὸν
χίστον καταλειφθῆ πρὸϐ τὴν πλησίαν φυλάττειν, ἀλλ'
τοῦ. διωρθωμένη δὲ τὴν ὁμοίαν καλῶϐ ἐρρέθη περὶ ἀκριβ
καὶ ἀβραλίαν

καὶ ἀσφάλειαν τῆς πολεμίας ἔχειν καὶ διοσέφειν, σύμμαχον.
σύμμαχον δὲ καὶ πολλῶ κλείονα· τὰ γὰρ τὸ σὺν δύναν εἶναι τὴν τῆς
σεστιᾶς πρὸς τὴν πολεμίαν εὔοδον τοῖς ἐναντίοις ἐν ἐποίω σύμμ,
καὶ τῆς χώρας ἀσφαλεῖν σύμμαχον. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ φυγαδεῖον
ἔχασον πάντα τὰ χρεοφύλα ἀντῶ ἐπαίγεσθ. εἰκὸς ἐστὶν ἀφυλάκ,
τως τῷ τοιῶτω τοῦτω καταλιπεῖν τὰς ὁδούς. ἐπεὶ δ' ἂν ἀπο,
χωρεῖσαι τῆς πολεμίας ὁ σεαλὸς βραδεῖαι τοῖς ἐχθροῖς ὢν ἀλ,
λὰ τότε φρουρῆς τῆς περικαλαγεῖν τὰς ὁδοὺς καὶ τὰ ἀναδα κὴ
ἀλλότρια ὧν βεσθῶ δυνηγμένα κομίσασθ. δυνησθαῖναι δὲ
καὶ καταναδαπάνη τῶν σεαλοπόδων πλησιῶ ἀνδραπόδων καὶ
κλωῶν ἐπιφέρεσθ. καὶ περὶ ταῦτα ἔχασον ἀσχολεῖσθ χρεία
εἶναι τότε πλείονος φυλακῆς καὶ σπουδῆς. ὅταν δὲ τὴν
σεστιᾶν ὑποσκάφεσθαι διὰ τῆς κλεισύρας διαβιβάναι σύλλο,
γον. ἀναπαύσαι χρὴ ταύτην καὶ σπάτε παλαιπωρημένην ἐκ
τῆς ὁδοιπορίας καὶ σπάλισα τὴν περικὴν ἐφόρμην πρὸς σπάσιν.
εἰ δ' ἄρα καὶ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἡ ὁδὸς καταληφθῆ, ἀλλ' ἂν
ἐπιτηδείω τόπω πλησίον τῆς κλεισύρας ὅτι ἀσφαλέστατα
ἀναπαύσαι τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἢ καὶ τὴν ἐπιοῦσαν. καὶ
παρασκευάσασθαι τούτοις καὶ πρὸς ἀνδρείαν ἐπιτηδείως. ὅτως.
τῇ σπουδῇ τὴν προῆγεν τῆς διαβιβάσεως ἀπάρξασθ κατὰ
ἀκριβῶς πρὸ ἐκδέδοται. καὶ πρεσβύτας καὶ ἀσθενεῖς καὶ
ἀβλαβῶς διαθεῖν τὸ σεάτευμα τὰς κλεισύρας, ὡς εἴρηται
τὴν ἐξαδάκτυλα, τὸ πρωτῖον δὲ πάντων ἐσὶ καὶ λυσιτελέσερον
διοσκαλῆς καὶ εὐρυχώρεσ ὁδῷ πιβάσαι ἐν τῇ πολεμίᾳ καὶ
ἐξαγαγεῖν τὸ σεάλευμα. καὶ σπουδῇ διὰ σενῶν καὶ δυσβάτων
ὁδῶν τὴν βαρεῖαν δύναμιν. τότε πλῆθος τῆς διαβατικῆς κὴ
τῶν ἀχθοφόρων διαβιβάζειν. εἰ δὲ ἡ ὁδὸς ἐν ᾗ τὴν ἐξέλευ,
σιν σπάλλει ποιεῖσθ τὸ σεάτευμα, στενὴ λὶς ἐσὶν καὶ δύσβατος
καὶ πλησιάζωσιν οἱ ἐχθροὶ ἐν τοῖς τοιούτοις σενώμασιν. εἰσὶν
δὲ τριῶν ὁδῶν ἐσὶν ἡ τῆς στενώπαλος ἔξοδος δεῖ οὖν ὅλως καὶ
ὡς ἂν ἀλλήλων σπαρεῖναι αἱ ὁδοί· σώσει τὸς τρεῖς
χιλιάρχους [σπαρὰ τῆς περικῆς ἀσπίδος κεσταῖτω τὴν σπάρ στρα,
τὸν τῆς ὁδοῦ. ὁ δὲ ἕτερος τὴν ἄλλην. καὶ ὁ ἄλλος τὴν ἑκάτε

τὸν οὐραίους ὁπλοφορικὰς εἰς χιλιάρχους

ὠδαίτους δὲ καὶ ἐν τῷ στενωπῷ ἐστήκεσαν ἕτεροι τρεῖς. καὶ ἐξ
ἑκατέρων τῶν πλαγίων ἐστήκεσαν οἱ ἓξ χιλίαρχοι φυλάττ
τιθὸ τὴν τάξιν τῶν ἀναπαύσεων ἐνδιαίτημα πεποιημένα παραλλάξεως.
καὶ διὰ μέσης τῶν ἀμαξοπορείων ὁδῶν χωρεῖ τὸ καβαλλα
εικὸν. καὶ παρεπαλίτων αὐτάκλως τῶν διλωδιαίων πεζικῶν
καραταξεων φυλακτηρίων τὴν τῆς στενῆς διέξοδον μάχει τὸν
τῆς καβαλλαρικῆς διελαύσεως. εἰ δὲ καὶ ἔμπροσθεν τῆς στενῆς
βοῦ ἑκατὸν ἐπιπλώσεται. διὰ τῆς στενωπαίας πεζῆς, ἤγουν
τῆς τρίτης χιλιάρχης ἡγουμενίας ἔμπροσθεν τῆς καβαλλ
εικῆς μάχει τῆθι δυσπλησιώσεως τῆς στενῆς. καὶ τῆς στενῆς πλ
ρησιάνης. διὰ σαύτης τῆς αὐτῆς πεζῆς μάχεται δὲ διελθεῖν
καβαλλαρικὸν ὅλον. καὶ τῆς καβαλλαρικῆς διεξοδικῆς
καὶ ὁπλιτῶν πεζικῶν καταπλάξεων πλησιαζουσῶν τότε
αὐτάκλως ἀποχινεῖν. εἰ δὲ δύο διέξοδοι εἰσὶ τῆς στενῆς εἴτε
καὶ μία. ὁμοίως ἡ αὐτὴ τάξις. φυλαττέσθω δὲ καὶ παρὰ τῶν ἐχ
θρῶν τοῦτο ἐπιτηδεύεσθαι καὶ κρατεῖσθαι τὰ στενὰ παρ' αὐτῶν ἐπειδὴ
σφαλερῶν τῶν ἐχθρῶν ἅπασαν ἑτέραν διέξοδον μὴ ἔχειν. καὶ ὅτε
ἐπιτηδείως τόπους εὕρωμεν ἐχοντας, καὶ ἐπαύξειν προσπαίζειν τοὺς
πολεμίους. καὶ τότε πᾶσαν οἱ ἐπαρχοι φερνίας ἐχθροὶ πλησιάζουσι
διὰ μέσου τῆς καβαλλαρικῆς στενῆς παρεμβάλλειν ἐπιτηδείως
καὶ δεσπόζειν κατὰ τῶν ὁπλιτῶν ἐπαρχικῶν φερνίων ἐχθρῶν. κα
ὡς μὴ διὰ δυσεργίαν προσκόψει. διὰ ἀνδρὸς καλλαϊσμένων καλῶν
ἀναπαύσεως ἐνδιαιτήματος διώξεως τῶν ἐχθρῶν. μάχεται δὲ πολε
παραλλαγῆναι καὶ μὴ δυνάσθαι τῆς διαβατικῆς ἐξ αὐτῶν πλ
δυσπαθῶν καὶ ὑποσκέψαι. εἰ δὲ τῆς πλήθους φίλης οἱ ἐχθ
διαβατικῆς ἐνίσχυσιν πόλεμον ἐπιζητοῦσιν. καὶ τότε καὶ π
πεζικὰς παρατάξεις τὸ ὅλον στρατιωτικὸν ἐπαχολουθεῖν τ
καβαλλαρικοῦ καὶ δημοβίᾳ τὸν περὶ αὐτῆς πόλεμον δια
τῶν μάχεται δὲ τῆς δυσεργίας ἡμῖν ἢ περὶ αὐτῶν γ
του. καὶ τούτων περιποιήσεων. καὶ μετὰ νικητηρίων κα
χαρεσθήνης τῆς στενῆς ὑποσκέψεως. πάντως οἱ τὰ στενὰ
δῶν κρατοῦντες ἐχθροὶ δυλία πολλὴ καταχρεώσεται. κα

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0272
gefördert durch
Baden-Württemberg

αὐταὶ φυγὴ χρήσονται. αἱ δὲ τὴν διαλύσιν παρασκήνιοι αὐδαδῶς
καὶ θρασέως ἴσασιν τὴν διάλυσιν τῶν στενῶν χρεωστοῦσιν χρὴ ὀχυ-
ρωδέως αὐλῶς παρὰ τὸ ἀρχικὸ τῆς στρατιᾶς. οἵοι καὶ πόροι εἰσὶν οἱ
αὐτοὶ, καὶ ἐν ποίᾳ τάξει ἴσασιν. καὶ κατὰ τὴν ποιότητας καὶ
ποσότητα αὐτῶν. δεῖ διὰ τριῶν κατ' αὐτῶν πεζικὰς παρα-
τάξεις αὐτρακίδας καὶ ἀκοντίζας. καὶ αἱ μὲν ὑπὸ λίθους καὶ
πέτρας χρημνώδεις ἴσασιν φυλάττουσιν κάθυδον τὰς ὁδούς.
δεῖ ἀκοντίζας ἀκοντιστὰς καὶ σφενδο-
νιστὰς εὐδοκίμους καὶ ἐκ τῶν στρατιωτῶν τινὰς πρὸς τὸ
ἀπογυμνοῦσθαι τοὺς αὐλοὺς χρημνώδους τόπους. καὶ ἐκ τῶν
δρυμωδῶν καὶ κατωτέρων τόπων ἐπ' εὐθείας ἐλθεῖν.
καὶ τῶν ἐχθρῶν ἀντισταμένων, ἢ χρὴ τὸν πόλεμον ἐπι-
θυμεῖν καὶ ἀθρόως ἐνεμβάλλειν τοῖς τόποις βοηθοῦντος τοῖς
ἐχθροῖς, ἀλλὰ ἐκ διαφόρων τόπων τὴν ἐπέλευσιν ποιήσασθαι
κατ' αὐτῶν. καὶ παρεμπίπτειν αὐλοῖς στενοῖς τοῖς χρημνώδεσι τοξό-
ταις καὶ ἀκοντισταῖς καὶ σφενδονισταῖς. καὶ ἐὰν ὅταν ἐπιτίθενται
βοηθήσαντοι ἐκ τῶν τῆς τόπου ὀχυρότητος χρὴ σπάσαι τότε πα-
ράταξιν ὁπλιτῶν εἴτε καὶ δύο ἀκοντίζας διὰ τῶν πεδινοτέ-
ρων τόπων ἐπελθεῖν κατ' αὐτῶν. καὶ ὅταν βαρυφθῆναι ἐν
τοῖς αὐτῶν γένηται. καὶ ὅταν ἀκωλύτως διέλθη
τὸ λοιπὸν στράτευμα ὅλον τοὺς στενοὺς καὶ δυσβάτους τόπους ἐκείνους

Περὶ πολιορκίας.

Οἱ δὲ πόλεις τυχηρῶς ἐλεῖν πολεμίων βουλόμενοι καὶ δι' αὐ-
τῶν τὸν πόλεμον ἅπαν διαπεπανῦσθαι. τυχναῖς ἐπιδρομαῖς καὶ
τὰ τῶν αὐλῶν χρῶνται χώρᾳ. διάτα χερσαίων καὶ πρα-
κτικῶν τῶν παρὰ τοῖς δυτικοῖς χωφαρίων καλουμένων. καὶ
ἑτέρων ἱππικῶν καὶ πεζικῶν δυνάμεων, ἵνα τοῖς δυσχωροῖς
τραύμασι καὶ τοῖς ἀλλ' ἐξ' ἀλλήλοις ἐξανδραποδισμοῖς
ἀντωνται τῶν ἐχθρῶν καὶ τῶν προβόλων αὐτοῖς. καὶ τὸ μὴ
ἐᾶσαι τὴν αὐτῶν ἐργάζεσθαι χώραν ὡς βούλονται. ἀλλὰ παν-
τοίως κινδύνῳ ὑποκεῖσθαι γίνωνται. τὸ γὰρ μὴ πρότερον αὐ-
τοὺς ἀμπέλους καὶ τὰ καρποφόρα τῶν ἐκτρέφωνται δένδρα.

καὶ τὰ θάλαττα καταπλωτὰ εἶναι. καὶ τὴ γεωργίᾳ ἀφανεστέραν. ὅπως
ἡ τῆς λιμνῆς βία τούτους μεταναστὰς καὶ φυγάδας ποιήσῃ ἐκ τῆς
λιμνοχώρου πολλοὺς τῶν ὀχυρῶν ἐθισθησομένους τοῖς ἀστικοῖς
καὶ τῇ τῶν παχομένων ἡδονῇ διαφερομένους. ὁ δὲ μὴ φεύγων
τὰ κατ' αὐτῶν διαθήσεται, ἀλλ' ἐκ τῆς πρεσβείας δουλωθή-
σεται τὰ τῶν ἐναντίων ποιήσαι βουλόμενος ὀχυρώματα. μᾶλλον
κατ' αὐτῶν ἐπαλλαγὴν ἐξεργάσεται. δεῖ δὲ αὐτοὺς τοῖς ἐχ-
θροῖς φίλους εἶναι, ὥστε καὶ τῷ δικαίῳ σεσαθρώσθαι τὸ ἀνελεύ-
θερον τῶν χειρῶν ποιήσασθαι. εἰκὸς δὲ αὐτοὺς ἐν τῇ τῶν ἀγαθῶν ἀμβο-
λῇ μᾶλλον χώρας. ἐξεπλαγήσεσθαι δὲ τὰ ἐπιτήδεια τοῖς ἐκ
νεῶν ἐφεστώσαις, ὥστε κάτω εἶναι τούτων ἐν τῇ πολιορκίᾳ
καὶ τῷ σεσαθρώσθαι ἀρκέσαντα αὖ πάλιν κλεῖσαι τῶν εἰκό-
τως πατρίων ἡσυχιῶν χειμῶνι τοῖς ἰδίοις ἀλόγοις ἀπὸ τῆς
ἐκνεῶν χώρας βασάσαι. οἱ δὲ πολλοὺς ὡς πολιορκήσαι δεῖ
λιμνῖται κομιοῦνται τὰ αὐτοῖ καὶ πλείονος χαρᾶς τεθραμ-
μένοι τὴν πολιορκίαν ὁ λιμὸς ἀναγκάσει, εἰ μὴ ἀπὸ τῆς
τῶν ἑωθινῶν γῆς ἐπιχορηγήσεται χρεία τῷ σεσαθρῶσθαι ὁ
τὰν ἐν τῇ τῶν ἀγαθινῶν χώρᾳ τῇ πολυτροφίᾳ καὶ τοσαύτῃ
ἀφθονίαν παρέχεσθαι γεωργιῶν εἴπερ ἀπὸ τῆς ἡσυχίας ἐ-
πιβιτήσεται γῆς τὸ σεσαθρῶσθαι, ἀδιάλλακτον ἐπιθυμίᾳ χρήμα-
τῶν πλεονεξίαν, καὶ τῶν ἀπαιτησόντων τὴν κατορθώσαι, πόθον
μᾶλλον ἐν τῇ τῶν βουλομένων χώρᾳ, ὅπως ἐπιδεῖται πάντα τὰ
ἀναγκαίων ἐστὶν. ἐξαιρετῶς δὲ τῆς χειμῶνος, ἡγεῖται ἀπὸ τῆς
ἡσυχίας αἱ χρεῖαι ἐκ ἐπιχορηγήσεται τῷ σεσαθρῶσθαι,
ἀπρόσκλοι οἰκεῖαι ὑποφεύξεσθαι. καὶ οἱ ἐκ ἰσχύος ἀναγκα-
λῆ ἰσχὺς καὶ βραχεῖα δυνάμεις τῶν πολεμίων κατορθώσει
ἢ τῶν ἀναγκαίων ἐπιβάσεται ἐπιδεῖται. καὶ τὴν πολιορκίαν λύ-
σαι κατεπαναγκάσαι. ἔξεστι τοίνυν τινὰ τῶν κλυδωνίων παρε-
λθεῖν ἡσυχίᾳ κατέχειν πρὸς τὸ τῆς ἡμιόνους καὶ τὰ ὑπο-
ζύγια τὰ κομίζοντα τὰς τῆς σεσαθρῶσθαι χρείας, εἰ τύχοι κα-
θεῖναι ἀπαλλάττων διέξεσθαι. καὶ δι' ἑτέρου αὖθις λαθεῖν
περιεκθεῖν καὶ ἱππικῇ κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπακολουθήσαντος ἀν-

ὰ φόβων ἔχοιεν φυλάττεσθαι, ἵν' ἀρχηθεὰ τῶν ἀρεσκόντων ἀναγκαί-
αν ἢ σεστιὰ τῇ ἐκκλησιᾳ καὶ κατεσκεία πίρεαθ ἀρειόλογον τοῖθ
βασιλεῦσι ἢ τοῖθ βουλευτηρίοθ ἐπιδῶσι. ἔπ' ἀν δὲ ὁ σεστὸθ πρὸθ
τὴν πολιορκίαν ἀρεσίθαι σπάλλει στρατιώτην ἀρεσῶλαι δ'ἕνα λαὸν σπρατὰ
σεστηγὸ ἀνδείᾳ ἐκλεκτῶν περὶ τριῶν ἢ καὶ πεντάρων ἡμερῶν,
ὰ δυνατὸν ἀγνοῆθι τοῖθ πολεμίοιθ καὶ αἰχμαλωτίθαι ἀνδρώ-
πουθ καὶ ζῶα, ἵνα καὶ οἱ τῶν πολεμίων βασιλεῖ γνωσθῶσιν ἀπὸ
τῶν ἁλισκόντων αἰχμαλώτων καὶ δηλα ἀυτοῖθ ἐπιβάλ-
ῃ καὶ ὰ σπάνιν ὑποφύσι πολεμίων ἢχ ἕξιν, ἐκεῖθε πρόθ-
σπασιν. φόβῳ δὲ τοιούτῳ ἐκπεπληγμένῳ, ὑποσρέφαθ τῷ
σρατοπέδῳ ἐπανέλθατω ὁ βασιλεὺθ ἡμῶν ὁ ἅγιοθ τοῖθ σω-
λαμένοιθ ἐκβαὰ ἢ. τάξει ὁδοιπορείτω, καθὼθ ἐξεθέσθη.
ἡνίκα δὲ τῇ πολιορκίᾳ σπάλῃθι πόλει πλησιάθαι ὡθ
ἀπὸ διασήματοθ ἓξ σταδίων πανταθ ἀπλησιαζέτω. καὶ ἐὰν
ἱππικὴν τάξιν ὀλίγον λαὸν ἔχῃθαι σπλάτω. ὁπλιτῶν
δὲ τούτων ἡμίσεαθ ἐξ ἑτέραθ ἱππικοῖθ τάξεωθ σπεύτω. ἢ
δὲ ἐξαπορεῖθθαι ἢ τύχῃ πρὸθ τοῖθ πόλεωθ παρασθήθῃθ ἦναι κ'
ἀρεπαλῶναθ καὶ δένδρα ἢκ τανέτωθαν καὶ ἢκ ειῤῥήτωθαν
καὶ πολύτωθαν. ἵν' ἢι πόλει οἱ πολέμιοι διὰ τὸ οἰκεῖα πρά-
σπαθα δυνοπαθθήσανται ἢκ δρασμοῦ τῇ σπεύθαθι τοὺθ τοῦ ἔκα-
νων δρομέωθ. καὶ σπάχυα θυμαφὴν ἕξουσι τὴν ἐκκαυμένην
νην πλαθάσαντοι φυγήν. ἵθως ἀφυλακίθαντα τούτων ἄρχειθ
ἢ τῇ ἐνέδρᾳ παρεπαρῆναι παρασθευαθθῶσι. τοῦτο δὲ γενέθθαι
ἢκ τιθέντεθθε τῇ ἀποτειχίθαθι ἑπέχων καὶ καλαπαθῶν πρό-
πεσον τόπῳ λαὸν τὸν ἅπλοὺθ καὶ τὸ πρόθυμον καὶ τὴν ἰσχὺ
κυτῶν. καὶ ἅπαξ τούτουθ ὀλίγουθ δεῦρο ταθ ἢκ τῶν ἀκριβεσέρων
τακτικῶν καλαμάθοι πλέαθ χιλιῶν πρὸθ πολιορκίαν πρό-
θυμοθ. σπατὸ δὲ τὴν τοιαύτην ἀπόπειρον ἀναλαμβανόμε-
νοθ ὁ βασιλεὺθ ἡμῶν ὁ ἅγιοθ ἀπὸ χιλιῶν τῶν ἱππικῶν
τάξεωθ τοὺθ ἀκλιεσάθ καὶ ὧν ὁπλιεσάμεθα πρὸθ καθαβο-
λὴν ἀχίτωθ, τοῦτ' ἀπλήκλῃ καὶ τῶν πόλεωθ. καὶ τοῦτο
κύκλῳ περιελθὼν. καὶ διαβοσπάθαθ καὶ τάφουθ ἔκασ-
ἐγγεάφωθ τοὺθ ἀφωρισμένουθ τόπουθ. τοῦτ' ἀπλήκλῃ καὶ
τῶν τειχομαχίαν ὑποσρεφέτω πρὸθ ὃν ἦν ἀπλῆκλον τῇ δὲ
ἐπιούθῃ πρωΐθεν ἐκτάξαθ ἀνόπλουθ ὁ βασιλεὺθ ἡμῶν ὁ
ἅγιοθ. τὰθ ἱππικὰθ καὶ πεζικὰθ τάξαθ. ὧν αὐτουρία

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0275
gefördert durch
Baden-Württemberg

καὶ κόβρω πρὸς τὴν πόλιν χωρεῖτω. ἵνα καὶ ὑποφόνης τῆ
θέας καταπλαγήναι δυλιάβωσιν οἱ πολέμιοι. τῶν δὲ πολίτ
κακῶν ἀπιναντίων τάξαι συβάτω τὰς αὐτόρκακας πρὸς φυλα
κὴν, ἵνα μὴ ἐξαίφνης ἐνγκεχυμένης τῆ ὑπερβολικῆ αὐτῶ
φρονηζόντων ἔκασα τὰ τῆ ὁικαίᾳ ἀπλωτίᾳ ἀκδεσμόνται ἀπ
τὴν κόπεως οἱ πολέμιοι τάττως διαταράξωβι. καὶ διορυχέν
ἕκασον ἀπληκαύσιν ὑπὸ τὸν ἀποκεκλημένον αὐτῶν τόπο
ἢ δὲ βασιλικὴ ὁκαιὰ καθὰ καὶ ἀλλαχῆ διάληπται τὸν ὁ
εὐτρεπὲς καὶ ὑφηλότερον ἀχέτω τόπον. ὁ δὲ ἄνλος χάρακ
ἀφισάθω τῆ τάφρῳ ὡβὰὶ πόδων δύο βολὴν ἢ καὶ πλέον
ὅβον ὑπὸ ἀνλὸν δηλαδή. ὅτι τὸ ἀπὸ τόξου πυροβόλου βέ
ἀλλ' ὃ δὲ τὰ ἀπὸ τῶν πετροβόλων ἀκοντίβεται δυνατῆ
ἐφικνεῖται. πλὴν μὴ πρὸς τῆ δικονίου ὄψιν τὸ διάστρω
μὴ πολὺ μήκοθεν ὄντος τῆ ἀπλήκτου ἄδηλον αὐρεῖβκονται οἱ π
λέμιοι ἐξιόντες τῶν κυλῶν πυροβόλοι καὶ καταβκόπιμο
τὸν πολιορκητὴ καὶ ὄργανα. τὸ δὲ βύστατον γένηται τὸ σ
σημα. καὶ ἡ σεατιὰ ἀβλαβὴς διωτηρήβεται. καὶ τοιβὲ
πολιτικοῖς ὀργάνοις καὶ τοῖς φυλάττωβιν αὐτὰ χειρὶ ἐ
γάβῃ οἱ σεατιῶται ἀπὸ τῶν ὀχυρῶν ἐξερχόμενοι. βωθ
σω ἐπιβοηθήβωβι. χρὴ δὲ καὶ ἔξωθεν τῆ ἀπλήκτου πάρ
ῆναι. ἵνα ἀπροσπτέως ἀβφαλῶς φυλάττηται τὸ σεατό
πεδον. τὸ δὲ χρονία ἡ πολιορκία γενέσθ συέλλει. καὶ τὸ
χοῦ δοσπάθω πρὸς ἀβφάλειαν τῆ λαβῆ. ὀχ ἧσι δὲ δυνατὸ
κυκλῶθεν τῆ τείχῃ ἀπλικαῦσαι συέλλεβθαι τὴν σεατιὰ
ῆβ τετραγώνῳ χήματος ῆδος ἀποτελεσθῶσι τὸ ἀπλόκτ
ἀλλὰ κυκλοτερὲς παρεκλινομένην καὶ λεπλωομένην τ
σεατιᾶς διὰ τὴν καλεπεύγβαν χρείαν, ὅπως συήτε λαὸς
πρὸς βυστοκίαν αὖ βρέλοιτο πρὸς τὴν πόλιν αὖθελθεῖν δ
αὖτο. συήτε τροφὰς, ἢ ἀγγελίαβ οἱ ξῶλος δέχωνται. ἢ πρ
βι πρὸς ἴβὴν ὁπλοφύλαξ. ἄλλωβε δὲ καὶ ἵνα μὴ ἀφ' ἑνὸ
σέως, ἢ δύο ἡ τειχομαχία γίνηται. ἀλλὰ κατὰ κόσμον σ
πειβπόμενοι ἐξ ἑκάσβ σπέως. καὶ ἀνὶ ποιόμενοι τῆ κατὰ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0276
gefördert durch
Baden-Württemberg

στρέζονται καὶ διαβροχοπίζωνται. καὶ τῶν ἀδυνάτων ἀδυνατώτεροι καὶ ἀκαταγώνιστοι γίνονται. ἐν δὲ τῇ λοιπῇ ἡ ὄψις ἀκοδακτύλους πρὸς πλάτος τοῦ τείχους ἐν μόνον τὸ ἐπιπέδιον τοῦ τοῦ ἀβροτάλως γινέσθω τὸ ἀπλήκλον τὰ δὲ πολιορκητικὰ ὄργανα βωστόρια καὶ ταχύτητι γενέσθω πολλῇ, ἵνα μὴ τρίβην ἐν ἀνδρὶ διαχόμενα τῷ χρόνῳ, ἐπικινδύνως καταναλίσκοντα αὐτρορά.

Περὶ τοῦ κῶν δεῖ φυλάττεσθαι τὰς ἐν βυλλογὴν χρεῶν ἀποστελλομένων. καὶ τοὺς νεμομένους τὰς ἵππους.

Ἐκάστη δὲ πρέπει φυλακὰ ἐν φυλακὴν τοῦντες ἐν βυλλογὴν χάρτου ἐξεταζομένης καὶ τῶν τὰς ἵππους νεμόντων σκληλέσθωσαν. ἐν καθαρὸς δὲ τόπους τούτους νεμέσθωσαν. καὶ μὴ ἐν δασεῖς καὶ ὑλώδεις, ἵνα μὴ ἐν τοῖς ὑλώδεσι τοῖ ἀποστελλομένοις ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀποκρυπτόμενοι ὑπ' αὐτῶν καταβλάπτωνται. διχάτωρας δὲ ἑκατέρας οἱ ἄρχοντες τῶν φυλάκων ἐχέτωσαν. ἐπισκοπέντας τὰς ὁδὸς δι' ὧν ἔσιν ἰὼν ἐπελθόντων τοῖς πολεμίοις. καὶ τούτους ἀβροτάλως φυλαττέσθωσαν. ἐχέτωσαν δὲ καὶ βίγλας ἐν ἐπιτηδείους τόπους ἀφ' ὧν δύνανται πολὺ διάστημα καθορᾶν γῆς. τοὺς δὲ ἥλιος φαίνοντος ἔξι πάντας ὑποσκοπέτωσαν πρὸς τὸ ἀπλήκλον. οἱ δὲ βιγλατορες οἱ ἀπὸ τῆς φρουρᾶς ἀποσκαλλόμενοι. τοὺς ὑποστρόφους σκαλλόντων κατὰ τὸ ἔθος ἐρέτωσαν.

Περὶ τοῦ κῶν δεῖ προσκόπους τοῖς πολεμίοις τοὺς καταλαμβάνοντας καὶ ἀνέδεας τιθεμένους καὶ τῶν ἐν βυλλογὴν χρεῶν ὧν ἐξεταζομένων.

Εἰ δὲ πολεμίοις φάνη ὁ βασιλεὺς καταστρατοπεδεύοντας καὶ ἀνεδεῶντας. κατάτε τῶν ἐρημόντων ἐν βυλλογὴν χρεῶν. καὶ τῶν τὰς ἵππους νεμόντων νυκτὸς μὲν τοῖς ἐξεύθεν ἀποσκαλλομένοις φυλαξοῖς. καὶ ἕτερον ἱππικὸν μάχιμον σκηνάτων. χρήσιμον ἀρχηγὸν ἔχόντων ἀνδρεῖων τινὰ καὶ ἐμπείρων. καὶ καταγγυμνάτω τὸ τῶν ὀκοτίων ἔτι ἔθνος

διχῆ διελὼν τὸν λαὸν καὶ δύο καταστῆσαι ἀνάρχους. μίαν μὲν προ-
βατέων, ἑτέραν δὲ ὁπλιτῶν καὶ τῶν ἱππέων κατὰ τῶν τοὺς
χρεώστας συλλεγόντων, ἢ τῶν τοὺς ἵππους νεμόντων δεσπυάλλων,
οἱ τοὺς χρώτους ἀνέδραν ἐκδεδρομόντας ὀφοδεῦ ἕνεκα τούτοις
συμμαχήσωσιν. ὁ δὲ ὁπλιτῶν λόχος ἑξηλθέτω συντεταγμένοις
ἀκολουθήτω τούτοις ὄχλος ἐκ τῶν ἐπιτηδείων ἀναλωτικῶν
ἀσπαλωτῶν πληροφορηθῶσι μὴ ἔστιν τῶν ἐναντίων ἐπὶ
δυνάμιν ἐντεθεώσθαν κατὰ βεβαίωσιν ἀδφαλῆ ἀνὰ κράτος
καὶ αὐτοὺς διωρᾶτωσαν, ἕως ἂν τὰλαν αὐλὸς χρῆσθ ἀνίλλη
φῶν ἐξαχρανίσωσιν. τὰ δὲ οἱ πολῖται δι' ὀλιγότητα καὶ
δειλίαν ὄχ ἀνακλῶνται πρὸς πόλεμον. χρὴ τοῖς ἐρανίζο-
μένοις ὑπαγορεύειν τὰ βέλτια ἀναμίξαι τινὰς τῶν μαχίμων
σολᾶς ἡμφιβεβλημένους ὑπλαγῶν, ἵνα ὑποκρύπτωνται τὰ τῶν
ὅπλα. καὶ πρὸς τὸ μέτρον δ' παρακρέχειν γραῦ τὰς πολε-
μίους ἐκάστοις μετὰ τῶν ὑπηρετῶν στελλέτω ἐπὶ τὰ χωρία
βουναβαλθῶν. τὰ δὲ φρύλικα ἐγγὺς τῶν χωρίων κεκρυμ-
μένα ἔστωσαν. καὶ ἐὰν οἱ πολῖται τῷ προσκήπτῃ τούτῳ ἀπα-
τηθῶσι καὶ πρὸς τὸ καλακρῶν τούτους ἐκέλθωσιν οἱ ἀναμ-
πόντες τοῖς ὑπηρέταις σφαττιῶται. δυσπλαστήσαι τοῖς ἔνα-
τίοις μικρὸν τούτῳ ἀναχαντίσωσιν. ἔπειτα ἂν ταῖς ἐπίθεσι
ἐξελθόντας ἀξιόλογον ἔργον ὅσον ἐστὶ σοχαύσαι ἐκλελοίπ

Περὶ τῆς εἰ γνωσθῶσιν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν
πολεμίων μετὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς δαμά-
σεως, κεύθρα μέλλοντας ἐπιβαλεῖν
ταῖς τῶν σφαλοκέδω, ἢ τοῖς πρὸς βου-
λομὴν ἐξιοῦσιν ὑπαγορεῦσ.

Εἰ δὲ τῶν δυσμενῶν ἀρχηγὸς ὁ βασιλεὺς κύθηται τὴ σφα-
μέλλοντας κεύθρα καὶ ἀδοκήτως δυμβαλεῖν, ἢ τοὺς τροφὸς ἐκ
νιζομένους ὑπαγοὺς τεκνωσατίβαι πλείονας δι' λόχους ἵππε-
κὸν τάξεων παρασκευάσθαι ἐξεχομένους καὶ αὐλῷ τῷ ἀγίᾳ
βασιλέως ἱμεῖν, καὶ ὡς ἐπιτηδείῳ τόπῳ ἐγκρυπλομένους. ἐπειδ
ἂν δι' ὀμαλότητα πόλεμον καὶ κατατρεῖν ἀναφθῇ μάχη. τοὺ
μὲν τοὺς πολεμίους ἐπικρατεστέρους θεάσθαι βοήθειαν στελλέ
τοῖς κονιζομένοις κἠ κράζυσιν ἀκολουθῶν καὶ αὐτοὺς καλύπτειν ὁ
τεταγμένος. κἠ ὡς φρονίμως καὶ ἀνδρικῶς οἱ ἐκλελοίπασι τὸ τ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0278
gefördert durch
Baden-Württemberg

πολέμου διάθοιντο ὑπερεχόντων τῶν ἐχθρῶν τῇ τοῦ ὕδατος
χορηγίᾳ· πλὴν ὁ βασιλεὺς ἦσσον ὁ Ἄγιος. ἀλλὰ γὰρ
ἔλεγον τοῦ φρουρεῖν ἂν καιρὸν πολιορκίαν, μὴ πόρρω δια-
κεῖσθαι, μήτε μὴν τὴν τάξιν αὐτῶν εἶναι μεγάλην περιβόλου
λυούσῃ, εἰ μὴπω οἱ ἐχθροὶ ἄδειαν ἔσχοιεν δι' ὧν τὴν
λοιπὴν ὑπερεχόντων τάξεων ὁρμοδιὰ ἔξοδον καὶ αὐτῶν
ἐκέλευον. ὅτε δὲ πολέμιοι ἀπὸ τῶν ἔκλισ ἀπέχοντες
ἡ πολιορκία σχολὴν ἄγοιτο. μόνον δὲ τὸ ἀσθενὲς καὶ τὰ
πολιορκητικὰ ὄργανα ἀβροφαλῶς φυλαττέσθων μὴ τῷ
ἐξαίφνης λαῷ.

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ νυκτὸς τῇ ἀσπίδι
τῶν πολεμίων ἐπελθεῖν.

Εἰ δὲ παραφυλάττοιεν ἄρα οἱ ἔκλισ πολέμιοι καὶ μὴ δο-
κοῖεν κατὰ τῶν ὑπερεχόντων ἀπιθανωθέντες ἐπιφανεστάτην
προβήκαν ἐπιθεῖν δι' ἀσπιδαλώπων ἢ καλυβοκόπων, ἢ ἀνθρω-
πων ἂν τοίω σκυλίζονται τρόπω. καὶ ὁπόθεν δύναμιν ἔχοι-
εν. καὶ μὴ πόρρω τοῦ φρουρεῖν εἶναι. ἀλλ' ὅθεν ἥκιστα
ὑπερέχων διάστημα ὡς εἶναι δυνατὸν ἀπὸ ἑβδόμου ἀφεστάτην
τὴν ὁδὸν καὶ πολύκαμπτος καταλήψεσθαι τὸ ἐναίσιμον ἀσπίδι-
ον. τότε μαίζονα δύναμιν ἐπιτεύξαντα παρεῖναι οἱ πολέμιοι
ἔχοιεν ἀφορμίσας ὁ βασιλεύς. ἀναλαβόμενος δὲ καὶ τε-
χνῆς ἀκουλισὰς καὶ τοξότας. καὶ τινὰς τῶν ὁπλιτῶν ἔχον
τας ἄλογα κρεῖττονα. καιρὸς ἐπιτήδειος περιποιήσεται
δηλονότι καὶ τὴν τοῦ ἀσπίδος ἀβροφάλειαν διὰ σφαλῆς ἔχει κα-
νῆς καλὰ τῶν ἐχθρῶν μετὰ δέκα τάξεων ἀπίτω.
μηδενὸς αὐδότος ἔκλισ τῶν βαρβάρων ὄχη ποιεῖσθαι πλὴν
μὴ ἀτάκτως καὶ ἔτυχε τὴν πρὸς ἐναίσιμον ὁδὸν σφαλῆναι
ἀλλ' ἑκάστη παρατάξει τῇ ἄλλῃ ἐν τάξει καὶ διωκτὴ βρα-
δυπορείτω. οἱ δὲ τὴν ἀσπιδικὴν σφαγὴν κατόπιν παρῶν
τῶν ἐπιπλῶν τάξεων ἐπιπλῶσιν. καὶ αὐτοὶ δὴ τοῖς ἐμῶν
ποιησαίατον. καὶ ἅπερ ἀφυλάκτοις καταλήψονται τὰς
ἐχθρὰς ἔτι διανυκτερεύσιν ἡμέραν δωσεῖν ἀσφαλῆ. μάγα
ἔργον ἀνύσαιεν. τῶν δὲ πολεμίων γνόντων ἐπὶ πᾶν εἶδος
χὴν σῴζειν ἀκατίδος ἀσπίδι πεπληθόντων. ἐπὶ πόλεμος βραδυπορεῖ
παρὰ τῶν ἡμετέρων συγχωρεῖσθαι δεῖ γένηται. δεῖ γὰρ
τὰς τῶν ἐχθρῶν ὑποψίας ἀνεῖσθαι μὴ ἔχθοι τὸν λαὸν

ἀτάκτως ἐμβαλὼν τῇ τάξει τῶν ἀποβαινόντων. σπάνιος τῶν οἰκείων ἀνὰ πάσαν ἡμέραν ἐπιτρέπουσι οἱ δυσεντερικοί. ὅπερ οὖν τοῖς ἐξέδραις συμπλέκονται ἐν τοῖς ἀκαλήκοις αὐτῶν τινὰ βλάβην τὴν σεσηπυῖαν ἐργάζονται. ἀλλὰ χρὴ τὴν ἀκόλαστον τῶν ἐχθρῶν σπουδὴν φρουρήσαντας ἀμυνεῖσθαι ἐκ' ἐφόδου. καὶ τὰ προσόντα αὐτοῖς ἅπαντα. τὸ δὲ φυγὴν τρέψασθαι δικαίαν δὴ αὐλὸς σὺν ἀφυλακίᾳ, ἀλλὰ σπουδῆς ἀκριβείας χρῄζει. καὶ τὸ καταλείφθαι τούτου καὶ ἀπὸ τῶν ἑαλωκότων οὐδὲν βαρυδεῖν ποιήσασθαι τὴν κατ' αὐτῶν δίωξιν. χρὴ δὲ εὐρυχωρίᾳ δεῖ ὅλεθρον αὐτῶν ἐργάσασθαι σφέων. τὸ δὲ ὄρος εἴτε ἕτερόν τινα ἀχυρὸν καταφύγωσι τόπον. καλλαβαίνοντων τῶν πεζῶν καὶ διαλαγχανόντων. ὥσαύτως καὶ τῶν καβαλλαρίων, καθὼς ὁ τόπος ἅδυσιν δίδωσι τὴν κατ' αὐτῶν σπουδὴν ἐκτείνουσαν σφαγήν. τὸ δὲ καὶ ἀρχηγοὶ τῆς ἥττης ἐκείνοις εἶναι, καλλικαὴν αὐλὸς ἢ δυσφορέον. ἀλλὰ τὸ δηλοῦν καὶ τὸ λοιπὸν τὴν σεσηπυῖαν σπουδὴν καθαίρειν νικᾶν. καὶ σὺν ἐκδιώξει οἱ ἐχθροὶ ἕως ἂν οἱ πεζοὶ τῆς ἥττης καὶ λιποῦσιν διὰ τῶν ὀρέων δυσπαθῶσιν φυγήν, ἢ πολέμου ἁλῶσιν.

Πῶς δυνατόν ἐστι σπουδὴν ἐπιδιώξεως τὴν
πολυεκκλησίαν πρὸς τὰ ἔθνη ἐπι-
βαθάρσεως καὶ τραυματίαν
αὐλὸς.

Δυνατὸν δέ ἐστι καὶ τὴν ἐν τῇ πόλει ἐπιδιώκειν καθὼς τοὺς λάκκους ἐμβαθύνασθαι γεγονὸς αὐτοῖς ἡμῖν καὶ ἑτέροις πολίταις. δεῖ γὰρ νύκτωρ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καθίστασθαι τῶν τῆς πόλεως κυκλῶν δυνάμεις ἱκανὴν πεζικὴν ἐγκρύψαι. ἀναστέρας ἐχόντων ἑκάστων τὰ ἐπιτήδεια ὅπλα. ἐπειδὰν δὲ καὶ φθονήσαι πλῆσαι οἱ τούτων ἀρχηγοὶ τῶν ἄλλων διαφερέτωσαν πρὸς τούτοις καὶ ἐξ ἑκατέρων ἀνέδρας καταστῆσαι ἐγγὺς τοῦ τόπου. ἐπεισπεσόντας καὶ αὐλοῖς ἡγεμόνας τῶν ἀρίστων καὶ φανερῶν. εἶτα πλάσαι φανερὰν ἐξέλευσιν ὡς δῆθεν τῶν ἔνδον πολεμίων φανέντων καὶ τοῖς τῆς ἑκατὸν νέφους

βαλλομένων ἐπιτιθῶσι. καὶ τὸ ἀπαλλάττειν καιρὸν καὶ ἄδηλον
μαχομένων χρὴ ἀπάτην τῶν ἀγγέλων παρασημαίνειν μό-
νον ἀθρόους φαινομένων τῶν ὑπηρετῶν καὶ τὰς χρόνι-
βας αὐτοῖς ἐνεργάτων ὑπηρεσίας· μετὰ δὲ τὸ μαχέσασθῆ-
ναι τὴν πόλεως ὧν ἀποκρύφου σῶσαι τόπου· καὶ βίγλας
ἔχειν τῆς ἀκριβῶς ἐπιβουλεύειν τὸ ἀποβαινόμενον· ἐπειδὴ
δὲν δὲ τὸν μάχιμον οἱ πολιορκούμενοι λαὸν γνῶσιν πρὸς
πόλεμον τῶν ἀγλὸς ἐξελθόντα μετὰ τὸ ἀκαίρως μαχέσα-
θῆναι ἴδιως οἱ ἀγγελοὶ τῶν πυλῶν ἐξελθόντας ἐπιδέα-
μένους τοῖς πολιορκητικοῖς ὀργάνοις χρὸς τὸ διωτείχισμα
τοῦτο καὶ ἀνεπολῆσαι· τότε δὲ γενομένης οἱ τοῦτο φυλά-
σοντας φυγὴν ὑποκριθῆτωσαν χρὸς τὸ ἀπαλλάττειν· ἀφ' ἧς
δὲ καὶ χρὸς αὐλὸ θαρρήσωσιν οἱ δυσμενεῖς εἰσελθεῖν
καταπεφρονήκασιν οἱ λοιποὶ τῶν ἔκω, ἄφρικτον ἂν
ἀφανίσαιεν τὸ λάφυρα ἄγεσθαι· καὶ τότε οἱ μὲν τῆς
ἐπικαίρου ἀνάγκης χρὸς τὸ τὰς πύλας κλαγεῖν· καὶ τῆς
πολεμίας ἐκλὸς ἀπαίρεσθαι ὄχλου δεομένους· οἱ δὲ πε-
ρὶ τῶν ἔκω ἐξελθόντας τῆς ἀπὸ χωρὸς μάχης ἀπ-
πέφευγον· καὶ φύσει καλῶς καὶ εὐτάκτως τοιόνδε ἐπίλη-
ψιν ἀναγκαίαν ὑποληψόμενος ἡγεμόνας διάφωνος ἐπιβουλήσονται.
μὴ ἀπάγχωσι τινὰ χρονικὸν ἐκδρομῶν· καὶ τῶνδε εὐφρό-
νων γενέσθαι τὴν ἔντεχναν τοῖς πολεμίοις ἀρτιστομηνόνων
ἔργον ἐστὶ καταφωνήσαι χάριν· εἴδωσιν γὰρ οὕτως
ἔμενται ἀνδρὸς καὶ ἥμων καὶ οἱ ἄλλοι συνέριοι τῷ τοιούτῳ
τρόπῳ· ἡ μόνον μεγάλως τραυματιζόντας τὰς ἀναλίσκ-
ουσι· ἀλλὰ καὶ φρονήσεις ἐνίοτε ἀνδρῶν ἀλόντων· εἰ δὲ ἔφοδος
μεγάλων πολεμίων δυνάμεων προσδοκᾶται· ἀναχωρεῖν
δὲ τὴν πολιορκουμένου πόλεως καὶ ταύτην κοσμεῖσθαι
ὡς ἐπιλησμόνως τόπου φρουρεῖν· καταπόντας ἑτοιμάζεσθαι
χρὸς τὴν τῶν πολεμίων παράταξιν.

Περὶ τειχομαχίας.

Ἐπειδὴ δὲ τὴν πολιορκίαν ἀναγκαῖον χρὸς ἕτερα τὸν
λόγον μετενεγκεῖν· νῦν καὶ περὶ αὐτῆς καλὸν τὸ ἐγχωρεῖν

διαλημφόσεσθαι. ἡ πολιορκία ἤτοι ἡ τειχομαχία πολυανδρίᾳ
καὶ πολυμηχανόᾳ ἐστί. γίνονται γὰρ καὶ ὑπὸ γῆν ὀρύγματα. καὶ
κριοὶ καλαβοκαταίρονται καὶ χελῶναι. καὶ τετρόβολοι. λίθων
τε καὶ ξύλινοι πύργοι καὶ κλίμακες. καὶ παντοδαπῶν μηχανῶν
εἶδη βαρέων ἀπολελειμμένα. καὶ ἔτερα ἐλαφρολιθικὰ καλαβοκατα-
ταῖρόμενα καὶ ἐπιτηδεύονται ὄργανα ὑπὲρ ὧν ταῖς τῶν παλαιῶν
βίβλοις ἐν τυχὼν, ἐπισταθικώτερον καὶ κλίνοντα τούτων εἰ
ρήσεται συγγεγραφηκότας ἑκάστης, καὶ κάλλιστα καὶ χρησιμώ-
τατα. διὰ τοῦτο δὴν κρείττην ἡγησάμεθα τὴν περὶ τούτων
ἐκλαλιὰν γραφὴν τῷ λόγῳ τὸν κόρον καὶ τὴν γραφὴν ἐκφυ-
γόντες. ἔρρεσι δὲ τῶν ἡγεμόνων ἐξ ἀναντίας ἕκαστον τῷ ἰδί-
ᾳ πλήκτῃ τὴν σάθιν ἔχοντα πολιορκεῖν. ἔπειτα κρείττων τῶν ἐκ
πολιτικῶν μηχανημάτων, καλὰ τὸ εὐχολαύτερον στέγος τῆς τε
φρουρᾶς τῶν πολεμίων, καὶ τὸ τείχους βαθρότερον ἔχοντα καὶ χρόνῳ
ᾧ. ὑβαντοῦ καὶ τὴν ἰσχυροτέραν δύναμιν, καὶ τῶν ἀρχιγῶν τοῦ στρα-
τεύματος. καὶ μήτε νυκτὸς, μήτε ἡμέρας ἀνίεσθαι τὴν τειχομαχίαν καὶ
λῶ τοῦ τείχους τῆς πόλεως. ὅπως τῇ διωκτικῇ καὶ βραδυτέρᾳ τῆς
πολέμου. τῶν μὲν ἀκλυδάντων οἱ ἀγλὸς καὶ παλαιοτερπέστατοι τῶν
δὲ τραυματιζόμενοι καὶ μὴ κρὸς πόνον δύνασθαι ἀνιέσθαι δυ-
νατοὶ ἀπογινώσκειν τὴν ἰδίαν βωτικὴν. καὶ ἡ πίστις δόντας καὶ λα-
βόντας ὑπαταγωγίαν. ἡ καταναδάντας νόσῳ πολέσεως ἀλώ-
σεως καὶ ὑπὸ τὴν βασιλικὴν γένεσθαι πρόνοιαν.

Περὶ τοῦ δεῖν τὸν στρατηγὸν γυμνάζεσθαι.

Τὸ δὲ γυμνάζεσθαι καὶ ἀνδρεσιάζεσθαι τὸν στρατὸν ἀπὸ τῶν παλαιῶν
καταμεμάθηται. ἔστι γὰρ ὠφέλιμον καὶ ἐπιτηδειότατον. ἐκεῖνος γὰρ
θρόνον ἀνέστασεν ἐγύμναζον τὸν στρατιὰν. ἀλλὰ καὶ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστον
στρατιώτην ἀεμαθεῖσθαι ἐδίδασκον. ὧν πάντων τοῦ ὅλου χάριν
ἦν ἐν καιρῷ πολέσεως ἡ ἀνδρεία δυνατὴ γενομένη τῇ στρατιᾷ
καὶ τέχνη τῶν ὅλων ἐπιτηδεῖον. ἡ χρεία τοίνυν ἐστὶ τῶν γυμνασίων
καὶ τῆς πρὸς τὰ ὅπλα ἐπιτηδειότητος. πολλοὶ γὰρ τῶν παλαιῶν ἐμπει-
ρων καὶ ἀλλωνῶν στρατὸν πλῆθος ὀλίγῳ στρατιᾷ τῶν γεγυμνασ-
μένων καὶ ἐμπείρων στρατεύεσθαι στρατόπεδα καλατρεπόμενα τὰ
δὲ οἴκοι σπάνιν καὶ ἀργίαν τῆς στρατιώτου. καὶ μήτε γυμνάζεσθαι
μήτε παρασκευὴν κατ' ἀνδρὸν καθ' ἕν ἕρρεσι καιρὸν αἰδέσθαι
ρων καὶ ἀγελαίων γαμετῶν τάξιν ἀνδρὸς καλόγου. τὴν γὰρ πολε-
μικὴν κακοσχολίαν. καὶ τῆς ἀρίστης ἕπασθαι ἀπεσχολάσθαι βίου

ἐξωνῆσθαι. καὶ τἄλλα τὰ περὶ γεωργίαν ἐπιτήδεια. καὶ καλόλιγον
σθιζόμενοι. περὶ ἀργίαν σπάλλον πάντων ἀνθρώπων καὶ ἀφεῶνται ὡς
ἀπαλαίπωρον καὶ ἀκίνδυνον. ἦπαρ τῆς ὑπαρχόντων χρείαν ἀγω-
νᾶν καὶ πόνου. καὶ οὐ χρῆα γένηται πολεμίαν ἐπιόντων ἐρᾴμην
τὴν σφετέραν ὥδπερ ἀνάγκη τοιαῦτα τοῖς ἐωσμένοις ἐπίεναι ἕκαστος
ᾗ δύο ἀδεαθήσεται σφετέρωτε ἔχων ἀντέρυμαν. ἡ γὰρ ἀργία καὶ τὸ
μὴ γυμνάζεσθαι, πάλιν ἀνάνδρους καὶ ἀκλεεστάτους ἀπεργάζεται.
ὥδπερ τὸ περὶ παῦτα ἀναργῶν καὶ ἐρεθιστῶν. ἀνδρείους καὶ αὖ
κλεεστον ἰσχύος ἐπιδόντος. καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ τῶν τῶν πα-
λαίων ἀρχῆς τῶν ἐωσμένων ἀρχόντων. καὶ τοῖς ἀγαθοῖς γεύσο-
νται. ἐκείνους γὰρ τὸ ἄπονον καὶ ἀνδελέστερος τῶν πολεμίων. ὅτι
καὶ γενναίους ἀπεργάζεται. περὶ δὲ τὴν γυμναδίαν καὶ τοῖς
τοξευτοῖς καὶ τοῖς ὀίκοις αὐτῶν ἀλεωτέρους ἀπὸ πάνυ ἔστιν
φίλον διωτηρεῖσθαι, καὶ τοῖς δόξαντας πάλαι ἐωσμένων νόμους
χρονίσαι τινὰ διδύτε καὶ τὸ ἀρτιόζον δ τῶν χρεισιμῶν περ-
πάσχειν καὶ ὑπὸ τινος τῶν φορεολόγων τιμᾶσθαι καὶ κα-
θυβρίζεσθαι κάλλιστον. ἡ γὰρ τιμὴ καὶ ἀλεωτέρα διαγωγὴν πα-
ρέχει τοῖς εὐπολεμίαν. καταφρονοῦντες πάνυ πανταὶς δυνατὸς καὶ περ-
κινδυνωτέρους ἐκδύσεως τοῦ βασιλέως ἥττων τοῦ ἀγίου καὶ τὸν ἔσω-
τῶν πατρίδος, ἅπερ τὸ ἀπάσχαλιν οἱ ζημιοῦσθαι, καὶ τὸ καταφρο-
νεῖσθαι καὶ ἀτιμᾶσθαι ἐπαθυμεῖσθαι καὶ ἀπόλλυσθαι εἶναι. καὶ κα-
τάλληγον παραβκευάζειν.

Περὶ ἀδυσμίων.

Τὰ δὲ καθολικὰ καὶ ἀδυσμία ἦχ ἁλαχίστη ποίημα περὶ ἀφρο-
δίσιαν καὶ ὄνησιν τῆς ψυχῆς αὐτοῖ περαιώσεσθαι. καὶ τοῦτο δῆλον
ἐκ τῶν παλαιῶν σφετηγῶν. ἡ γὰρ εἰς γὰρ καὶ αὐτοὶ τῶν τοιούτων
ἀδυσμίων ἐφεόντιζον. ἔξεσι ποίναν περὶ τῆς τῶν πολεμίαν ὑπὸ
βῆναι γῆν ἅπαν ἀδυσμιάζεσθαι τὸ σφάττεσθαι δι' οἰκείων καὶ
πίστων ἀνδρεώτων τοῦ ἁγίου ἥττων βασιλέως ὅπως γνωσθῶσιν
ὅσοι μὲν περὶ τὸ παρεδεῖσθαι δώσειν τῇ ἁγίᾳ ψυχῇ βασιλεῖ.
ὅσοι δὲ ὑπολείφθησαν οἶκοι. ὅσοι δὲ καὶ ἔφυγον πρὸς ἑαυτῶν.
καὶ τίνες μὲν ἂν ἀληθείᾳ δι' ἀσθένειαν ὑπολείφθησαν. τίνες
δὲ καὶ ταῦτ' ἔκαθεν. καὶ τίνας καλῶς τοῖς ἔστησε καὶ τοὺς
πολεμικοὺς παιδοπλίας κάκιστον. ἡ γὰρ ἀγνοίᾳ δοῦ ἔκαστα
ἀλλ' ἀδύνατοι τίνες μὲν κοπιῶσι. τίνες δὲ διὰ ἐσθυμίαν τὰ
οἰκεῖα περόμενοι τῶν κοινῶν. ὑποῖοι δὲ ἄλλως ἀπολείφθη-
σαν. καὶ μὴ ἀνίδη ποίεσθαι πάντων οἱ δυνατοὶ καὶ ἀκροπολωβίαν
ταυτῆς ἐκδαδωκότας τοῖς ἐωσμένοις καὶ ἀναστατωκόσιν. ἀλλ'
ἄξια τῶν παρεσκευασμένων ἕκαστον ἀπολαμβάνει. οἱ μὲν ἄνερ-

γεδίαις. οἱ δὲ τὴν δοχὴν τῶν νόμων ἔρυναν. οἱ γὰρ διαδάνειαν λι-
ποτακτήσαντες ἀπολελυμένοι καντὸς τῶν ἐγκλημάτων, οὐδεμὴ κρο-
αιρέσει, ἀλλ' ἀκωλύτως τοῦτο διδασκόμε. καὶ εἶπε φυλάττοιτο τ
ἀκρίβεια αὐτὴ τῶν ἀδικημάτων τῆς ταχυδίκης. ὃ τολεμήσειν οἱ σρα-
τευόμενοι ἀπολιπτάνειν. ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης τῶν ἀδικημάτω
καταφρονήσεως καὶ τινας συμβαίνειν δι' ἀφορμὴν ἀπολιπτάνε-
σθαι καὶ τὰ ἴδια. εἶτα τῆς σρατηγίας ἔδη ἐμβαλλούσης τὴν ἀλλοτρία
ὥστε κατοικεῖν ἐρχόμενοι καὶ μόνην τὴν ἐρημίαν διαμένειν καλαπυκα-
δένλε, τὸν ἔχθιστον ὑπέμενον ὁλεθρον. εἴδομεν δὲ καὶ τῶν σρατηγῶν ἔ
ὀλίγους τῷ τρόπῳ τούτῳ δοὺς τῷ λαῷ αὐτῶν, σκηνὰς ὑποσπλάδ
βλάβας καρὰ τῶν πολεμίων ἐν τοῖς κλαδεμοῖς. χρὴ δὲ καὶ ἐπιμελῆ
φονίου καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ γυμνασίᾳ τῆς σρατῆς, σύδιδε πλείω τὸ ἀδικεῖ
ἵνα μὴ ὑπὸ πολεμίᾳ ἄνευ βασιλικῆς προσάξεως ὑποχωρῆσαι. ἀλλὰ
καρτερεῖν πάντας σκηνὰς τῶν ἰδίων ἐρχόντων ἄχρι τοῦ καθολικῆ
ἀπολύσεως. καὶ εἴπερ τινὸς τῆς χρείας ἀδικεμένης ἀπολειφθῆναι, σκη
ἀνὴρ καθίλαβον διὰ τῆς ἐμμενῆς ἐπιγινώσκοντα. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν
εἰ μὴ τοῦτο γένηται χειρῶν ἐπακολαθῆ λύσις καὶ σκήνων. τὴν γὰ
τῶν οἰκείων ἐπιδυμίᾳ καταλιμπάνοντας οἱ σρατιῶται τὸν βασιλέα
ἡγεμόνα τὸν ἅγιον καὶ τοὺς ἑαυτῶν ἄρχοντας προεξερχόντα. οἱ δὲ
πολέμιοι ἐπακολαθοῦντες, καὶ τὴν ὀλιγότητα τῆς σρατῆς θεώμενοι
τοῦτο σκηνὴν εἰς ἀνδρὸς ἐρεμάζοντα τὴν ἀκώλυσιν καὶ αἰχμαλω-
σίαν.

Περὶ τοῦ διδάσκειν τὸν σρατὸν, καὶ ἐνδέχεσθαι ἔτι ἐν τῇ ἰδίᾳ ὄντα χαλὰ τάξιν ἀκλινῆ χωρεῖν καὶ ὁδοιπορεῖν.

Διὰ δὲ καιρὸ τοῦ ἐν τῇ πολεμίᾳ γενέσθαι τὸ ἐκτεθὲν ἀκλινῆλον διδά-
σκειν τὸν σρατὸν τρὶς καπετράκις ἐν τῇ ἰδίᾳ ὄντα χωρεῖν ἀκλινῆ
καὶ ὀπίσω καὶ χαλὰ τάξιν. καὶ κάθαν τηνικάδε τὴν τοῦτο ἀκρίβειαν
ἱκανὸν ἔκασον μαθόντων ἀκριβῶς τοῖς σώμασιν αὐτῶν ἀσφαλῶς
ἀκλινεῖν ἐν τῇ πολεμίᾳ. τὸ δ' αὐτὸ κοινῶν καὶ τὴν ἐκ
κομένην κατὰ τάξεως ὁδοιπορίαν ἔσι ἐν τῇ ἰδίᾳ ὄντα κινεῖν
τὴν σρατιάν, ἵνα κατὰ καλασάσεως καὶ συντάξεως ἐθισθῶσι ὁδοι-
πορεῖν καὶ τὴν αὐτὴν ἐν τῇ πολεμίᾳ φυλαττόμενα ἀκρίβειαν.
ἀνωτέρω κάθημαι τοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενῶν διωτηρεῖται κίνδυ-
νου.

Περὶ τοῦ ὑπακολάττεσθαι τοῖς ἐκλελοιπόσι τάξεως τὴν τοῦ βάκα διακονίαν διὰ τὸν πολὺν κόπον τοῦ ἄρχοντος εἰ δυνατόν

Ἐπὶ δὲ τῆ βάκα ἄρχων καὶ αἱ τάξεις αἱ ὑπ' αὐτὸν τὴν
δηλώσει ἀποκεκλημένην κόσμον ζητοῦντα τῶν ἄλλων καὶ
παλαιστρείαν ὑφίσανται δεῖ ὑπαλλάττεσθαι τὰς τάξεις τῆς ἐφ'
ἧς μένουσιν ὑπ' τὴν τοιαύτην δηλώσει ἥτις καλῶς τὰ κατ'
αὐτὴν κυβερνᾷ. ἐπειδὴ πολλὴν ἐμπειρίαν ἔχ τῶν ὑπ' τὴν τοι-
αύτην ὑπηρεσίαν φοιτῶν ἀνδρείως χρεωστεῖ τὴν κοινὴν τοῦ
την ἀσφάλειαν ἢ μὴ πολὺς αὐλὸς ἢτε δι' ἀρρωστίαν ἢ
διὰ τὸν πολὺν κόσμον ὀκλάζει. τότε γὰρ αὐτὸ αὐλῆς ἔρημον ἔτι
ον πεπιεσμένον ἐκανότατον τὴν τοιαύτην κινδύνου. τὰ δὲ λεγό
μενα χρεώστα ὧν μὴν τῆ χρὸς τὴν πολιτείαν ὑπόδω τάτε ἀρ
μαλα καὶ τὰ λοιπὰ τὰ χρὸς πολιορκίαν ἐπιτήδεια βασάζειν
δίν. ὧν δὲ τῆ ἐρόδω τῶν πλυόντων καὶ τῶν λοιπῶν αὐλῶν καὶ ἀρ
μάτων ἀναλιβόμενον. χρὴ ταῦτα ὑπὸ τρία διαμεῖναι καὶ ἐκεῖ
σαν μὴν ἀφορίβαν ὑπὸ τὸ φρέαρ τὰ ὑπολειφθέντα ἄρματα. τὴν
δὲ ἑτέραν χρὸς τὸ τὴν δεξιὰν πλευρὰν μονοχρόων βαν
δάζειν. τὴν δὲ λοιπὴν δίδόναι τοῖς τῆ βάκα, ὅπως ἐκκόπτοι
τὰς πλευρὰς καὶ τὰς διαβάσεις ἀπολειπομένας τοῦτο τὰ
τὰ πλευρῶν ἀπολειπόμενα ἄλογα, καὶ μὴ δυνατὴν ᾖ περιβῆναι.
ἐκεῖνοθεν αὐτὰς δι' αὐλῶν βασάζωσι καὶ τὸν φόρετον αὐλῶν.

Περὶ τῶν ἐπικαιρίων δηλώσεων, ὅτι
χρὴ χρὸ πολέμου ταῦτα λογίζεσθαι
νοῦ τυχὸν καὶ διαλήψεις.

Τὰς δὲ ἀναγκαίας δηλώσεις σεσωσμένας ἐν καλῷ τὴν ἐπι
βουλὴν ἀφεῖσθαι γίνεσθαι. εἴτ' ὧν τὰς πάλλοντας σέλλεσθαι ὑπὸ
χάρβα. εἴτε τὰς ὑποζυγίους τῶν ὑπὸ χρείαν ἐόντων καὶ τὰς
λοιπὰς κάβας. ἃς διὰ τὸ πλῆθος κατεπείγειν τὴν πρὸ αὐλῶν
πορείαν βουλευόμενον βελτίω καὶ διαβεβαίωσιν δεῖ τοῦ
τον, καὶ ἐγγεάφως ἀποδημοῦντα καὶ προσάπτειν τοῖς πάλλου
σιν ἀποσέλλεσθαι ὑπὸ ἑκάστην δηλώσει ὡτρεπίζεσθαι τὰς ἑτοί
μους ἐνεργεῖν καὶ τὸν χρεωκόπον καιρόν. καὶ μὴ ῥᾳδιουρ
γεῖν ἐάσαι κατεπείγουσαν τοῦτον καὶ ἀπολέσαι τὰς ἀναγκαίας
δηλώσεις. ὡς τῆ ἐπιτηδείᾳ χρεῖ κατεπεύασθαι καλῶς ἀνυ
σθῆναι ἀπήχητον. εἰ δὲ γε κατελπίδα δυνατὸν ἔσεσθαι παρόντα.
καὶ δηλώσεις ἀκροάτους δυσεταβαλέσθω τῷ καιρῷ καὶ τῇ.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0285
gefördert durch Baden-Württemberg

χρεία. καὶ πρὸς τὰ ἀναντώντα διατιθέμεθα. ἐβουλόμεθα δὲ καὶ
περὶ κόρων ἐκθέσθαι. κῶς δεῖ βιβλαύνειν ἀνὰ ἐν τῇ τῶν ἀγαθῶν
χώρα. καὶ ἐπιτηδείως καὶ ἁρμοζόντως πρὸς τὴν ἑκάστου
ἀντῖνοι διατίθεσθαι. ἀλλ' ἦν διὰ τὸ μῆκος τοῦ λόγου
τὸ τίκτειν φαῦλος ἀκρίβεια. καὶ τὸ χλεύασθαι ὧν
ναι σφαλερὸς. ὀκνῶ ὀλίγην χεῖραν ἀνὰ τὸν
το τὸ ἐπιτήδευμα ἐχόντων παρέκκαι
σιν τὴν ὑποθέσιν. ἡγεμόμενοι
περιττὸν εἶναι περὶ τούτου
πολλοῖς ἐγκαυθρεῖναν
γράφειν.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0287

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0288

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0289

gefördert durch
Baden-Württemberg

ΠΑΡΟΙΜΊΑΙ ΔΙΟΓΕΝΕΙΑΝΑΊ.

ADAGIA DIOGENEANA

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0290

gefördert durch
Baden-Württemberg

Παροιμίαι δημώδεις ἐκ τῆς Διογενιανοῦ στιχαρογῆς.

Ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα. ἐπὶ τῶν ἐκλῶν ἐκφέρεσθαι. ἔθος γὰρ τοῖς Ἀβυδηνοῖς μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ τὰς σπονδὰς προσάγειν τοὺς παῖδας μετὰ τῶν τυμπάνων, ὃς ἐκκλησιάσαντος τοῦ δήμου καὶ τῶν παίδων, καὶ δορύβου γενομένου, ἀνδιὰν πολλὴν εἶναι τοῖς δαιτυμόσιν.

Ἄβρωνος βίος. Ἄβρων τις ἐγένετο πλούσιος καὶ ἀθρόδιαιτος. ὅθεν ἡ παραβολὴ ἐπὶ τῶν πολυτελῶν τάττεται. ταῦτα καὶ Δικαίαρχος τράπεζα καὶ εὐθαρσὴς βίος.

Ἀγορὰ κερκώπων. ἐπὶ τῶν πονηρῶν καὶ κακοήθων. κέρκωπες γάρ τινες ἀπατεῶνες, ἐγένοντο ἐν ἐφέσῳ. οἵτινες καὶ τὸν Δία ἐξαπατῆσαί φασι, πειρᾶσθαι. ὁμοία τῇ Λύκων δεκάς. καὶ περὶ μύλου ξυῶσης.

Ἀγαθὴ καὶ πάσα μετ' ἄρτου. ἐπὶ τῶν τὰ ὑπερβάτια διδόντων. ὁμοία, δέκεται καὶ βοῦν ἀλήτην.

Ἂν μὴ πατρῷα κρέα, ταρίχια κρεῖον.

Ἀγαλμένους θυσία. ἐπὶ τῶν δυσπρόσδων καὶ ἀκλήρων. Ἀγαλμένον γάρ, τὸν ἐκτὸς ἑστίας θυγατέρα. ἢ ὅτι βοῶν ἐκτὸς θύοντος ἔφυγε καὶ πόλις κρατηθεῖσα ἐνέπρησε.

Ἀγαθέωνος ἀόλμιος. ἡ παλάθη. καὶ μήτε ὄλμιον, μήτε πιεῖν, ἀλλ' ἢ πόνον.

Ἀγέλαστος πέτρα. ἐπὶ τῶν λύπης γεγεμένων ἡ παροιμία. ἐπ' ἀκτῆς γάρ ἐστιν ἐν τῇ κόρῃ ἐξίτηλος ἡ δημήτηρ. ὁμοία σεσαγανώτερος ἀριστοφάνης. καὶ ἐκ προσώπου μεμάχθαι.

Ἀγαθὰ χιλίων. ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῶν οὐ προσόντων πλουτούντων. προδότης γάρ τις τῶν χιλίων χρυσῶν μίλητον προδοὺς ἐπορίσατο. ὁμοίως, ἀπὸ νεκρῶν φορολογεῖν.

Ἀγαθῶν θάλαττα. ἐπὶ πλήθους ἀγαθῶν. ὡς καὶ τὸ, ἀγαθῶν σωρὸς καὶ ἀγαθῶν μυρμηκιά. ἐπὶ πλήθους γὰρ εὐδαιμονίας καὶ τοῦτο. τὰ ἐναντία. Κακῶν ἰλιὰς. καὶ λέρνη κακῶν.

Ἀγνότερος σπαδαλίου. ἐπὶ τῶν ἀγνῶν βεβιωκότων. παρόσον ἐν παλαιᾷ ἐστὶ καὶ τὸ σπαδαλιον.

Ἀγροικον μὴ καταφρονεῖ ῥητορος. ὑποδεικτικὸν. ὅτι μὴ δεῖ τῶν εὐτελῶν χρὴ καταφρονεῖν. ὁμοιον ὃν ἔφη, κἂν μύρμηκι χολή.

Ἀγνώτερος βάτου ἄνου. ἐπὶ τοῦ ξηροῦ καὶ ἀνφελοῦς τὸν τρόπον.

Ἀδώνιδος κῆποι. ἐπὶ τῶν ἡώρων καὶ μὴ ἐρρωμένων. ἐπειδὴ γὰρ ἀδώνιδος ἐρώμενος ἦν ὡς ὁ μῦθος τῆς ἀφροδίτης πρώιμον τελευτᾷ οἱ ἑαυτοῖς ὀργιάζοντες, κήπους εἰς ἀγγεῖά τινα φυτεύοντες ἢ φυτεύουσαι, ταχέως ἐκείνου διὰ τὸ μὴ ἐρριζῶσθαι μαραινομένων, ἀδώνιδι ζῴους ἐκάλουν.

Ἀυλὸν ἁλῶσιγγι συγκρίνεις. ἐπὶ τῶν τὰ ἐλάττω τοῖς μείζοσι συγκρινόντων. Τέτριγε μὲν λιτῆαν συγκρίνεις, κατὰ φωνήν.

Ἀδὲς θεὸς, ἐπὶ τῶν μάτην ἀδόντων.

Ἀηλεσμένος βίος καὶ πεπαυσμένος, ἐπὶ τοῦ ἥσυχου, που καὶ προχείρου.

Ἀὔπερδα καὶ ἀνήροτα, ἐπὶ τοῦ ὁμοίου.

Ἀλλην δρῦν βαλάνιζε. ἐπὶ τῶν ἐνδελεχῶς χίτηρων, ἢ ἐπὶ τῶν σωρηχῶς δανειζομένων. οἱ γὰρ παλαιοὶ βαλάνοις ἔζων. τροφὸς δὲ τοὺς περιβοσκοῦντας τὰς δρῦς εἴτε πλήρεις εἴτε κεναὶ, ἄλλην δρῦν βαλάνιζε ἔλεγον.

Ἄλλος βίος ἄλλη διαίτα, ἐπὶ τῶν ἐπ' ἀμείνονα βίον μεταβαλλομένων.

Ἄλσος ἀγρῶν καθεύδεις. ἐπὶ τῶν ἐν κινδύνοις ῥαθυμουμένων. ἐμπόρου γάρ τινος ἁλόντος ὑπὸ καταδυσάντος, δοκοῦσι τὴν ἀντλίαν ἐπαναβῆναι καὶ πεῖσαι τὸν ἅλα.

Ἄλις ὡς εἰς Δῆλον πλέων. ἐπὶ τοῦ ὁμοίου.

Ἄλλο τε δ' ἄλλοῖον τελίτην καὶ χοιράδι ἔοικε ὅτι προβαίνει ἐξ ὁμοιοῦ ἑαυτὸν, ἐν οἷοις ἂν γένοιτο τόποις. ἐρωτᾶται δὲ ἀπὸ τῶν πολυποδῶν. δοκοῦσι γὰρ ἢ ἂν πολυσάρκου πατρὸς φόβου καταπεσόντος εἰς τὸ ἑαυτῶν εἶδος, τὸ ἑαυτῶν μεταβάλλουσιν. Ὅμοιον. πολυπαθὴς πολυχρόου νοῦν ἔχε.

Ἀζανεῖς κακοὶ. ἐπὶ τῶν κακῶν δυνατῶς προέστα-
λαιόντων. ἀζανὰς γὰρ τόπος ἐκμηρὸς. περὶ
ὧν πονοῦσι οἱ γεωργοί, οὐδὲν προιζοῦσι.

Ἀνάγυρον κινεῖς. ἐπὶ τῶν κινούντων τινὰ, ἐπὶ τῶν
ἑαυτῶν κακῶν. Ἀνάγυρος γάρ τις ἥρως ἐπιχώ-
ριος, τοὺς γειτονοῦντας εἰς βάθρων ἀνέτρεψεν.
ἐπειδὴ τὸ ἡρῶον αὐτοῦ ὑβρίσαι ἐπεχείρησαν.

Ἀντρώνιος ὄνος. ἐπὶ τῶν μεγάλων καὶ ἀγρίων
καὶ ἀνενεργήτων. ἐν ἄντρωνι γὰρ ὠδίνουσι
θερμοκράτες, μεγάλοι ὄνοι ἐγένοντο.

Ἀχαρνικοὶ ὄνοι, ἐπὶ τῶν αὐτῶν.

Ἀναπαύσασθαι χαροῦσι πωποτε. ἐπὶ τῶν ἐναντίως
γενομένων ἢ λεγομένων. οἷον εἰ πόρνος τὸν
σώφρονα λέγει πόρνον.

Ἀρράβιος αὐλητής. ἐπὶ τῶν κακῶς λεγόντων. μεμῆχθαι δὲ
αὐτὸν ἀρράβιον αὐλητὴν. ὃς αὐλεῖ μὲν δραχμῆς,
ἐπαύετο δὲ τετράχμου.

Ἀρκὰς μιμούμενος. ἐπὶ τῶν ἄλλως πονούντων.
πολλὰ γὰρ οἱ ἀρκάδες πολεμήσαντες, οὐδεμίαν
νίκην ἰδίαν πώποτε ἔσχον.

Ἀρχὴ ὀκυρία. ἐπὶ τῶν ἐυτελῶν καὶ μηδὲν
λυσιτελὲς ἐχόντων. πετρώδης γὰρ ἡ ὀκυρός.

Ἄτταις σκῶλος. ὑπὲρ τῶν ὑπερηφανούντων καὶ
πάσιν ἐγκειμένων καὶ διαβολὰς. Δηιάνειρα
γὰρ ὠκύμορον Ἡρακλεῖ, τούτῳ διέφθειρεν
αὐτόν.

Αἷμα κλαίειν. κατὰ ὑπερβολήν. οὐ δακρύοις
ἀλλ' αἵμασι κλαίειν.

Αἰρόωτας ἐρήμους. ἐπὶ τῶν ἐλαυνόντων νικῶν,
εἶθ' ὑπ' ἐκείνων ἡττόντων.

Αἱ χάριτες γυμναί. ὅτι δεῖ ἀφελῶς χαρίζεσθαι.

Αἰβύκου γέρανοι. ἐπὶ τῶν ἀπροσδοκήτως
ἐπὶ τοῖς ἁμαρτήμασι κολαζόντων. Αἴβυκος
γὰρ ὑπὸ τῶν λῃστῶν ἀναιρούμενος, καὶ γεράνους
ἰδὼν, ἐμαρτύρατο. Χρόνῳ δὲ οἱ λῃσταὶ ξένῳ
θεάτρῳ γεράνους ὑπερπταμένους, αἰβύκου
γέρανοι ἔλεγον. εἶτα ἁλόντες καὶ
ἀναχριτέντες, ἐκολάσθησαν.

† θεώμενοι

Ἄυσοι χελῶναι ἀθλιαι. οἵπερ ἵλλετε ἐπὶ τῶν
ἐξ ἀβουλίας τι πραττόντων εἶτα μοναχείας ὀφ-
μέναν. ἀλιεῖς γὰρ χελώνην ἀναβιβάσαντες,
ἐμέριζον. τὸν δὲ ἕρματα περιέντα ἐπὶ τὴν
ἐπιδοσιν ἐφέλκουσι. ὁ δὲ, τοῦτο ἐρωτᾷ ἐρμῆ.

Αἰγιαλῶ λαλεῖς. ἐπὶ τῶν ἀνηκοούντων.

Αἰθέρα πίνεις. αἴρεσις. ἐπὶ τῶν μάτην σο-
νούντων.

Αἴδος κυνῆ, ἀπὸ τῶν κρυπτόντων ἑαυτούς,
διάτινος μηχανῆς τοιαύτη γὰρ ἡ τοῦ Ἄιδος
κυνῆ, ἣν περσεὺς χρησάμενος, τὴν Γοργὼ
ἐδειροτόμησεν.

Αἶξ οὔπω τέτοκεν, ἄριφος δ' ἐπὶ δωμάτος φασὶ
ἐπὶ τῶν οὔπω τεχθέντων. ἢ μὴ ἀτελῶν
ὄντων. καὶ τὰ τελείων θελόντων ποιεῖν.

Ἀιάντειος γέλως. ἐπὶ τῶν παραφρόνως γελώ-
των.

Ἀφνωρτιμή. ἐπὶ τῶν ἐν μοχθηροῖς παρ' ἄλλων
τιμωμένων.

Ἀνίπποις χερσίν. ἐπὶ τῶν βεβήλοις χερσὶ τοῖς
ἱεροῖς ἐγχειρούντων.

Ἄδετα τέλμινος. ἀπὸ τῶν ~~ἀπροσπτων~~ ὀκνοπτι-
κῶν. τέλμιν γὰρ ἀνδρικὴν ἐρέναξο. ὃς καὶ
γνια καλέλιπε χάριν ἔχοντα.

Ἀπήοσα ὁμιλίας. δῆλον τὸ τοιοῦτον. ὁμοία
κύτραν ποικίλλειν. ὡὸν τίλλειν.

Διώπτιον ἅμα. ἐπὶ τῶν δυσαποκρίπτως ὀνειδεσιν
ἐνεχομένων. ἔοικε δὲ τοῖς θεοῖς δοῦναι
ἀνελοῦσι τὸν διώποπον, ὠργισθη ὁ θεός.

Δίγιες δοῦς τρίτοι δοῦς τέταρτοι. ἐπὶ τῶν παῦ-
λως καὶ μιαρῶς. ἐρωτώντων γάρ τινες κρί-
τους τῶν ἑλλήνων τοῦτο ἀντεφθέγξατο. Δίγιες
δοῦς τρίτοι δοῦς τέταρτοι.

Ἀχαιρος εἰκοσία, οὐδὲν ἐχθρας διαφέρει τοῦς
φασιν ὑπόλυσον εἰπεῖν, πρὸ φαῦδρα
φάσκουσαν αὐτὸν φιλεῖν παρὰ πάντας ἀνθρώπους.

Ἀχανθιος τέτιξ. ἐπὶ τῶν ἀφώνων καὶ ἀμούσων.
δύσκωφοι γὰρ οἱ ἐκεῖσε τέτιγες. ὅμοιον.
βάτραχος σκίφιος ἐπὶ τῶν ἀσήμων. δύσκωφοι
γὰρ οἱ ἐν σκίφῳ βάτραχοι.

ἐρέαξεν

δύσκωφ

Ἄλα καὶ κύαμον. ἐπὶ τῶν ἰδόντας μὲν προσώπου, μόνων δὲ οὐκ εἰδότων δὲ. ἐπεὶ οἱ πάντες εἰώθασι τιθέναι τὸν ἅλα καὶ κύαμον. ὅταν καὶ τοὺς ἀποῤῥήτων κοινωνοῦντας. τοὺς περὶ ἅλα καὶ κύαμον ἔλεγον.

Ἡ τρίτοι γὰ ἐλευσίνια. ἐπὶ τῶν τὰ ἀπόῤῥητα μυουμένων. οἱ γὰρ ἀττικοὶ, ἐν ἐλευσῖνι ἐπιτελοῦσι τὰ τῆς δήμητρος μυστήρια.

Ἄιξ τὴν μάχαιραν, ἐπὶ τῶν ἑαυτοῖς λανθανόντως κακόν τι ἐπιτωμένων. ἔλυπε δὲ, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Κορίνθιοι, ἅμα τῇ ὥρᾳ ἔθυον κριόν, μέλλων δὲ τὴν μάχαιραν ἡ αἴξ τοῖς σφαγεῦσι λαβοῦσα, ἀνέφυγεν. ὅμοιον, κορώνη γὰρ ὁκόρακι κόνιν φυσᾶς. ἢ κείμενον κακὸν κινεῖς λέοντα νήστιν. ἀνάργυρον κινεῖς.

Ἀδάκρυς πόλεμος. ἐπὶ τῶν ῥᾴστα καὶ παρ' ἐλπίδα τὰ πράγματα κατορθούντων. χρυσοῦς γὰρ ἔδοσαν Λακεδαιμονίοις, ἀδάκρυα μάχην νικῆσαι. ὅθεν οὐδὲ εἷς τινι κατὰ τούτων ἀπέθανεν.

Θόρακος νέμεσις. ἐπὶ τῶν πρότερον εὐδόκιμα ὄντων. ἀπὸ θώρακος τοῦ Φηβαίς τραπέζοντος καὶ μεγάλως ὀφαλέντος. τὸ αὐτὸ καὶ κακὸν κακοῦ νίκη.

Ἀδούφαγον ἅρμα. ἐπὶ τῶν χαριμάργων.

Ἑξοῦ τῦρας. κορύδου νεότης. παροιμία καὶ γηράσκων. λέγεται, ἐπὶ νέων ἐπὶ κορύδου νεό ζοντος. ὅμοιον, φόδον ἀνεμώνη συγκρίνεις. καρκίνον δασύποδι θρίτοπας λέγεις. καὶ χελώνην πυγάζω

Ἀκεσαίου σελήνη, ἐπὶ τῶν εἰς χρόνον ἀναβαλλομένων τι ποιεῖν. ἦν δὲ κυβερνήτης ὃς φασιν ὃν ἔλεγε διαπλοῦς ἀναμένειν σελήνην ἵνα ἐν φωτὶ ὁ πλοῦς αὐτῷ γένηται

Ἀεὶ χρεμπτόμενοι οἱ θεοὶ χεύρου. ἐπὶ τῶν εἰς πᾶσι εὐδαιμονούντων. ἢ ἐπὶ τῶν ἀξίως τιμωμένων.

Ἀιτνᾶιος κανθαρός. ἐπὶ τῶν τῷ ὁμοίῳ μεγάλων.

Φίλων

Ἀεὶ δὴ τι κωμᾴζουσιν εὐ φίλους φίλοι. δῆλη ἡ παροιμία. καὶ ὁμοία τῷ εὐθύμαται δ' ἀγαθοὶ ἀγαθῶν ὑπὸ δαῖτας ἕντας.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0295
gefördert durch
Baden-Württemberg

Ἀεὶ κολοιὸς πρὸς κολοιὸν ἵζανει. ἐπὶ τῶν τὰ ὁμοίοις προσομιλούντων. Σωδυακικὰ γὰρ καὶ συναγελαστικὰ τὰ ζῶα.

Ἄλις δρυός. ἐπὶ τῶν εὐτελέστερα διαλλαττομένων. Τῶν γὰρ βαλάνων οἱ παλαιοὶ διαζόμενοι, μετεῖχον σίτου καὶ οἴνου.

Ἄλλος δεῖ τὸς Ἡρακλῆς. ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἡρωϊκῶν ἡ παροιμία.

Ἀμαλθείας κέρας. ἐπὶ τῶν πάντα τὰ καλὰ ἐν ἑαυτοῖς κεκτημένων. Φασὶ γὰρ τεκοῦσαν τὸν Δία ἐδώκειν ἀμαλθεία τρέφειν. διὰ τὸ μὴ ὑπὸ Κρόνου καταπονεῖσθαι τοῦ ἰδίου πατρὸς ἡ δὲ, αἰγὶ ἄμον ὑπέβαλεν. ὁ τοίνυν Ζεὺς μετὰ τὸ κρατῆσαι τῶν οὐρανίων τὸν πατέρα ἐγκρατὴς γενόμενος τῆς βασιλείας, τὸν μὲν ἀμον κατησέρισε. τὸ δὲ ἕτερον τῶν κεράτων ἀπὸ τῶν ἀφελῶν παρέσχε τῇ ἀμαλθείᾳ πᾶσι κάλλιστα γίνεσθαι ἐκεῖθεν διὰ τοῦ κέρατος, ὃ ἂν αἰτήσῃ.

Ἄστον ἵππα ἀθεῖ διδάσκει. φανερὰ ἡ παροιμία ὁμοίως. ἀλλ᾽ ἵνα μηκέτι διδάσκειν. καὶ ἵππον εἰς πεδίον. ταχύτερος γὰρ ἔσῃ ἐν προσομιλῶν τόποις

Ἀπίκος ἐν λιμένα. ἐπὶ τῶν μετὰ σπουδῆς ἐπισπωμένων ποιούντων. ἐν γὰρ ἀπίκοις μέλλουσι καταίρειν ἐν μάχῃ, καὶ τὸν λιμένος ἐχόντες μετὰ εὐθυδρότητος ἅλιμενον πρὸς ἐπιδρομὴν τῶν οἰκείων ὁρώντων.

Ἄστος ἐν νεφέλαις. ἐπὶ τῶν δυσκόλων. οὐ γὰρ ἁλίσκεται ἀστὸς ἐν νεφέλαις.

Λιβύη Ἀεί φέρει τι Λιβύη κακόν. ἐπὶ τῶν προσεχῶν ὀνόντων ἀεὶ νεώτερόν τι κακὸν, καὶ κακοῦργον

Ἀμνία θερίζειν. ἐπὶ τῶν χρόνῳ ὕστερον τιμωρουμένων. ὅταν γὰρ ἀμνία ᾖ, δύσε ἐκκόπτεσθαι.

Ἀλλ᾽ οὐ μὲ τοιοῦτοι πόλεμοι διώκουσιν. ἐπὶ τῶν καταφρονούντων τινῶν. ὁμοία, ἐπὶ πολλῶν πηρίων ψόφους ἀκούσαι. Πολλαῖς πληγαῖς δοῦς δαμάζεσθαι. πολλάκις ἐνδίδωσι. δὶς τὸν φεύγειν ἐξαπατήσεις.

Ἄστος θρίπας ὁρῶν. ἐπὶ τῶν ἀφρονεστάτων καὶ μικρῶν.

Ἅμιλλα ἀστῆρος οἱ δὲ ἀπηρνόμωτος ἐκάφας.
ἐπὶ τῶν ἄλλα μὲν ἀποστοιοῦντων, ἄλλα δὲ
μὴ ἔχειν ἀρνουμένων.

Ἀνδρεποδώδης ἀρίξ. ἐπὶ τῶν ἀλιθίων. πολάτων
ἔχοντας ἀνδραποδώδεις ἐπὶ τῶν ψυχῆς τρόπας,
ὑπ' ἀμουσίας.

Ἑνὸς δὲ φεύγων, οὐ μόνας λύρας κύριον. ἐπὶ τῶν
μαχίμως καὶ ἐξίως ὠφελούντων ἕκαστα πράττειν.

Ἀνδρὶ λυδῷ τροφὴ μᾶζα οὐκ ἦν. ἀλλ' αὐτοῖς
ἐξαλτῶν ἁπρίατο. ἐπὶ τῶν κακὰ ἑαυτοῖς ἐπι-
νοούντων. Κρείττων γὰρ ἑαυτοῦ πολέμιον
ἐπεσπάτο Κύρον.

ἐπὶ Σαλασσῆ

Ἀντὶ πέρκης ὀκορπῖον. ἐπὶ τῶν τὰ χείρω
αἱρουμένων, ἀντὶ τῶν βελτιόνων.

Ἀνεωγμένας μονοῦν θύρας. ἐπὶ τῶν ἐξ ἑτοίμου
λαμβανόντων τὰ κάλλιστα ἐν παιδείᾳ.

Ἀνδρῶν

Ἀνδρῶν γέροντες ἀγνάθοι βακτηρίαι. ἐπὶ τῶν πρὸς
τὸ γηρᾶν πολλὰ ἐλαττόντων.

Ἀνδρὸς κακοῦ πρόκανθις, ἀκανθῶδες φίλον. δόλιον
κνῆμον.

Ἀνθρώπου ἀνθρώπου δαιμόνιον. ἐπὶ τῶν ἀπροόπτως
δοκούντως ὑφ' ἑτέρων σωζομένων. Ἀὴν
τοῦτον ἀσπὶς κώνδυλον ἀντιδιδοῦ. ἐπὶ τῶν
ἀγαπᾶν μὲν ἀπορούντων, κακὰ δὲ ἀντιλαμβανόντων
ἃ δὲ ἱστρία ἀπὸ τοῦ κυκλωπος.

ἕνεκα αὐ. αὐτῷ φίλου

Ἀνέμου πάλον. ἐπὶ τῶν εὐμεταβόλων καὶ
κούφων εἰρῆσθαι.

Ἀν ἡ λεοντῆ μὴ ἐξικνῆται. τὸν ἀλωπεκῆν
προσάπτον. ὅτι γὰρ μὴ φιλοκρινῶς δεῖν
ἀμύνεσθαι. πανοῦργος χρῆσθαι.

Ἀντιπαλαργῆν. ἐπὶ τῶν γῆς χάριτας
ἀποδιδόντων. λέγονται γὰρ οἱ πελαργοὶ
τροφεσκόπους τοὺς γονεῖς τρέφειν.

Ἀνδρὸς γέροντος ἀκαφὶς τὸ κέρατον. ἐπὶ τῶν
εἰς μικρὰν χρησιμευόντων. πᾶν γὰρ τὸ
σῶμα τῶν γερόντων ἀδενές.

Ἀνδρὸς γέροντος, μὴ ποτ' ἐβπηγὴν ὀφθῆν. ἐπὶ
τῶν πρὸς ἕνια μὴ χρησίμων.

Ἀντλῶν ἀμφοτέρας. λέπει χέρσιν, ἢ πάρει
μία δύλη.

Ἀνέμους παιργῆν. πρὸς τοὺς πανοπλίας. καὶ
μηδενὸς μετεμλαχάνοντας.

κοιλα

Ἀντὶ παιδὸς νεανίσκου, ὃν. ἀποστεῖλαι. ἐπὶ κακῶς
ἀπὸ παιδῶν ἀντιποιουμένων.

Ἀνθρακεὺς ὁ θησαυρός, ἐπὶ τῶν ἐφ' οἷς
πιθανῶν, διαψευσθέντων, ὡς Ἐλουσιανός, ὃν
φασκαίνει τὸν θησαυρὸν ἀποφῆναι.

Ἄξιος τοῦ παιδός, ἐπὶ τῶν ὁμοίως τιμίων.

Ἄξιος εἶ τῶν ἐν ἄργει ἀσπίδος, ἐπὶ τῶν ἐυγενῶν
καὶ ἀνδρείων. οἱ γὰρ ἐν ἄργει ἀνδρεῖοι
παῖδες καὶ κατάφοροι. ~~κατὰ~~ κατὰ νόμιμόν
τι παλαιὸν τὰς ἀσπίδας φέροντες, ὅπερ ποιοῦσιν

Ἄξιος πρίνου. ἐπὶ τῶν ἐυτελῶν.

Ἀπὸ βελανιδεκελῶν ὄνων, ἵππος ὥρουσεν. ἐπὶ τῶν
ἀπὸ ἐυτελῶν μὲν ἐνδόξων δὲ γενομένων ἐκλιπῶν

Ἁπλοῦς τοίχος. ἐπὶ τῶν τραχυμαργόλων, ἀπὸ
παρὰ τὰς δανείδας τοίχων.

Ἀφ' ἵππων ἐπ' ὄνους. ἐπὶ τῶν ἀπὸ σεμνῶν εἰς
τὰ ἄσημα ἐκπεσόντων. ὅιον ἀπὸ τραγικῆς
ἐνιοχείας. ἢ ἄλλο τι τῶν ὁμοίων.

Ἅπαντας τοὺς συφοῖς ξύλα. ἐπὶ τῶν διὰ φρονήσεως
καὶ τῶν δυσκόλων παριστωμένων.

Ἀπὸ κώπης ἐπὶ βῆμα. ἐπὶ τῶν ἀπὸ χειρόνων
εἰς κρείττονα.

Ἀντεύεργέτας ἀναμένουσα δῶρα ἐλπίδι. ἐπὶ
τῶν ἀχαρίστων.

ἀ νω Ἀνάνιπτον ἀνδράποδον. τὸ ἐυτελές, τὸ πρὸς ἅλας
ἄνιπτον. ὅτε καὶ μένανδρος. φεῦ ἐγγενὴς
εἶ πρὸς ἅλας ἀνιπτένος.

ε' Αἱ χάριτος ὑποσχέσεις. ἐπὶ τῶν προχείρως ἐπαγ-
γελλομένων. Χάρις γὰρ ἐγένετο θρᾴττης
Ἀθηνῶν. πολλὰ καὶ προχείρως ἐπαγγελλόμε-
νος.

Χρίσε χωλὸν ὀιφῇ. φασὶν ὅτι ἀπεμέσαντό τινες
γεννωμένους ἄρρενας ἐπίτοκοι. ὅταν τοί-
νυν τοκῶσι οἱ θηλεῖαι καὶ βουλόμενοι αὐτὰς ἐξα-
πατῆσαι, ἔλεγον ὅτι σώσουσι αὐτάς. ἦσαν
ἀπίστως καὶ ἀνελεημόνως. ὡς τῶν ἐυτέκνων
ἀνδρῶν ἐλεημόνων ὄντων. ἐξ ὧν ἀποκρι-
θεῖεν ἢ ἐπιμιμνῆσκον τῶν ἀπεμέσαντο, χρίσε χω-
λὸν ὀιφῇ, ἀντὶ τοῦ σώσουσι.

αὐτὰς
ἐκ

Ἀνεστίας ἰάσατο. ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῷ χαίρειν ἰωμένων. Καὶ Ἀριστοφάνης. Ἀνεστίας τὸν πρωκτὸν ἰᾶτο.

Ἀνακιζέσθαι ἀκὼ, γωνιτιᾶν ἐπὶ μωρίᾳ διαβαλλομένη ἢ τις ἐσοπτριζομένη, τῇ διοικίᾳ δικὴν ὡς ἑτέρα διελέγετο.

Ἄνους τοῦ τέτρακα ἔχοντος ἆρα. ἐπὶ τῶν πολλὰ ἐμβότων καὶ πολλὰ ἀκουόντων. Τὸν γὰρ Ἀπόλλωνα Λακεδαιμόνιοι τετρακῶς ἐδήλωσαν.

Ἀκίνητα κινεῖς. ὅτι οὐ δεῖ κινεῖν, οὐ βιωμοὺς οὐ τάξους.

Ἀκεραίου καὶ ἀδικώνος ἔργα. ἐπὶ τῶν ἁπλῶς ἐξὸν μὴ ἐξόντων. οὗτοι γὰρ τῶν παλαιστῶν ἀτελεῖς, ἀδημιούργητοι ~~διὰ παντὸς δῆτα ἀδικεῖσθαι~~.

Ἀκέφαλοι μῦθος. ἐπὶ τῶν ἀσυλλήπτων λεγόντων πλάττων. ἀκέφαλον καταλιπόμενοι μῦθον.

Ἄκρῳ ἀψαῦς δακτύλῳ. ἐπὶ τῶν οὐκ ἀκριβῶς ἁπτομένων.

Ἅλας καὶ τράπεζαν μὴ παραβαίνειν. σπονδὴ ἡ παροιμία. φίλοι γὰρ ἐκ τούτων γίνονται.

Ἅλμη οὐκ ἔνεστιν ἐν αὐτῷ. ἐπὶ τοῦ ἀνοήτου καὶ ἀναρτύτου.

Ἄλλοι κάμνουσιν ἄλλοι ὠνάντο. ἐπὶ τῶν παρ' ἐλπίδα τὰ ἀλλότρια κληρονομούντων.

Ἀλλ' οὐδὲν δεῖ περὶ τὸν βωμὸν τῆς ἐπινοίας. ὅτι οὐ δεῖ ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασι βουλεύεσθαι. οἱ γὰρ τὰ ἱερεῖα προάγοντες, ὅπως μετὰ τὸ καθαγιάσαι βουλεύονται.

Ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀλώπηξ. λείπει τὸ ἁλώσεται. ἐπὶ τῶν πονηρῶν δή.

Ἄλλο πλάττε ἄλλο κορώνη φθέγγεται. ἐπὶ τῶν ἀλλήλοις οὐ συμφωνούντων, ἀλλ' ἐριζόντων τοῖς πράγμασιν.

Ἀλωπεκίζειν πρὸς ἑτέραν ἀλώπεκα. ἐπὶ

Ἀνεστίας Ζ΄: πολυτάδος

Ἀκόνην σπίζεις. ἐπὶ τῶν λόγῳ μὲν πολλὴν χρωμένων, πιστὸν δὲ οὐδὲν ἀποδιδόντων. ἐμοιγὲ δοκεῖ ἁπλοῦς ὁ τύπος ἐλκυσθῆναι.

πρὸς Ζ

δωροδοκῆσαι

τῶν ἐξαπατᾶν βουλομένων τοὺς ἁπλοῦς.
Ἀλώπηξ οὐ δωροκεῖται. ἐπὶ τῶν οὐ ῥᾳδίως δώρων
ἁλισκομένων.
Ἅλιος ἀνήρ. ἐπὶ τῶν μάτην πονούντων.
Ἅλιοι πλόκαμοι ἅλιοι δὲ τόμφοι. οἱ μὲν γὰρ
λάλοι, οἱ δὲ, φάγοι.
Ἅλλα μὲν λεόντων ὄνος φέρει, ἅλλα δὲ λύκων
ἐπὶ τῶν ἀσυμφώνους τοὺς λόγους τοῖς ἔργοις
παρεχομένων. λεόντων γάρ τις γεωργὸς,
μέλιτος ἀδηκοῦς εἰς φορμὸν ἐμβαλὼν, ἐκεῖ
ζεν εἰς ἀστέρας κριθὰς τοῖς φορμοῖς ἐμβά
λων. ὡς ὀλίγον εἰσπραξόμενος τέλος
τοῦ δὲ ὄνου παρόντος, οἱ τελῶναι βουλό
μενοι, ἔγνωσαν ὅτι μέλι ἐστὶν καὶ
τοῦτο ἔφασαν.
Ἄλλων μὲν ἀξιῶ τολμᾶν εἶδε ὁ δ' ἐπὶ
τῶν πονούντων καὶ τὸ λέον δυδὲν ἀνυόντων
ἀμείνων διωκῶν τοιχεῖν. ἐπὶ τῶν κακῶν εἰς ἀγα
θὰ μεταβαινόντων.
Ἁμ' ἕπος, ἅμ' ἔργον. ἐπὶ τῶν ὀξέως καὶ ταχέως
ἀνυομένων.
Ἁμαλοῦς γωνία. ἐπὶ τῶν ξαπόμως καὶ ἀργῶς
καθημένων. ἔστι γὰρ χωρίον Λιβύης ἐν ἀποκρύ
φῳ ἁμαλοῦς τῶνα καλούμενον.
Ἀμυσότερος λαβυθρίων. ἐπὶ τῶν ἀπαιδεύτων.
λαβύθριον γὰρ ὅρος πυριῶδες. οὔτε μέλλους
ἁπλῶς. οὔτε ποιήματος ἔννοιαν λαμβάνων.
Ἄμπορ μετρεῖν. ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων.
Ἀνέμους θηρᾶν ἐν δικτύοις. περὶ τῶν ἀμή
χανα πραττόντων. καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις. ἐπὶ τῶν
ταχέως ἐπιλανθανομένων τῶν χάριτος.
Ἀμφὶς ποτ' ἦμαρ. Λακωνικὴ περίφρασις, ἀντὶ
τοῦ ἀμφὶς ποτ' ἦμαρ. τριῶν γὰρ χορῶν
ὄντων, ὁ μὲν τῶν παλαιῶν, τοῦτ' ἔλεγεν.
ὁ δὲ τῶν νεωτέρων καὶ ἀκμαζόντων, ἀμφὶς
δὲ μεσήμερον ὁ δὲ τῶν νηπίων καὶ οὔπω ἀκμα
ζόντων, ἀμφὶς δὲ τ' ἀοσμένα πολλῶν κέρ
ρονες.

ἁμαινόνων

ἀμφ. ἡμ. ρξ'. κε Zan.

γνυ

Ἁλιεὺς πολυγνώμων οἶσι. ἐπὶ τῶν μετὰ τὸ ἁμαρτεῖν τινος πράττοντος. ἁλιεὺς γὰρ, ἀλισκομένους ἰχθῦς μεταχειρίζεται, καὶ πολὺς πολυγνώμων οἶσι φησὶν ὁμοίως λέγει, τῷ παρ' ἡσιόδῳ. ἐσθλὸν δέ τε νήπιος ἔγνω.

Ἀπολέσαι τὸν ὄνον. ἐπὶ τῶν τοῖς σκαλοῖς τὰ χείρονα προσμισθούντων. ἐν κύκλωπος γὰρ δράματι, οὕτω φησὶ πρὸς ὀδυσσέα πολύφημος.

Ἄξιος ὠνεῖσθαι. ἐπὶ τῶν τὰς ἐπιτηδειότητας ἀνατρεπόντων. ἀνατρέπει γὰρ τὸ ἀγαθὸν ἀμελεῖσθαι.

Ἄλλων δὲ φόρτος, ἔντερ' ἦλθεν. ἐπὶ τῶν ἔρωτος ἐμπορός τις ἄλλας ἄγων καὶ σκευοφορῶν, ἀπώλεσε, παρὰ αὐτὸ τῆς ἀντλίας ἐπανιστάσης. λέγεται δὲ, καὶ ἐπὶ τῶν τὰ ἄστοχα προσεπορισάντων καὶ ἐκαρίσαντο, ἀπολλύντων.

Ἀντάρια φέρ. ἐπὶ τῶν μεταπεπωκότων ἐπί τινι. οἱ γὰρ πάριοι ὁμολογήσαντες πολεμοῦσιν ἀθηναίοις τὴν ὦλμον ὕστερον μετέπεσον.

Ἀφιλοχρηματία πάρεστιν ἕλκος. ἄλλο δὲ οὐδέν. ἐπὶ τῶν ἐκ παντὸς κερδαίνειν περιττῶν. ἔφησε γὰρ ὁ θηβαῖος ἐπαρτιάζειν, τότε ἀπολεσθῆναι ὅταν ἀργύριον καὶ χρυσίον τιμήσωσιν.

Ἀθηνᾶ τὸν ἄλουρον. ἐπὶ τῶν συγκρινόντων τὰ ἥττονα τοῖς κρείττοσιν. ὡς ἔστις διὰ γλαυκότητα, τὴν ἀθηνᾶ τὸν ἄλουρον συμβάλλοι.

Ἀπῆκε τὰ ἐλευσίνια. ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτοὺς συλλογιζομένων καὶ πεπτόντων τι ἀπόρρητον. πρόφα γὰρ ταῦτα ἐτέλουν.

Ἀυτῷ κανῷ. ἐπὶ τῶν ἀρτι τελευτωμένων. τὰ γὰρ δεῖπνα ἐπὶ κανῷ τοιζόμενα ἱστορεῖ τινες αὐτῷ κανῷ

Ἑστία θύει. ἐπὶ τῶν κενὰ πραττόντων. οἱ γὰρ ἑστίᾳ θύοντες οὐδὲν ἐξέφερον τῆς θυσίας.

Ἀφύας τῶρ. ἐπὶ τῶν τέλος ἐξὸν λαμβανόντων. ταχὺ γὰρ αἱ ἀφύαι ἔφθησαι.

Ἀτρέως ὄμμαθ᾽. ἐπὶ τῶν τὰ πάντα ὁρώντων καὶ
οὐκ ἐπ᾽ λαθεῖν δύνει ἄτρεπτα καὶ σκληρά.
Ἄρτιται δὲ ἐπεὶ οὐκ ἔλαθε Θυέστης μοιχεύων
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. ἀλλὰ δειπνοῦσι, τὰ τέκνα
αὐτοῦ, αὐτῷ, εἰς βρῶσιν παρέθηκεν.
Ἀ δου πορωπὶς περιπέτοις πῶλον.
Ἀετὸν κανθάρος μαίνεται. ὑπὸ τῶν κακῶν ὑπὸ τῶν
πασχόντων. τὰ γὰρ ὠὰ τοῦ ἀετοῦ ἀφανί-
ζει κυλίων ὁ κάνθαρος.
Ἀζήμιος διαφθαρέντων κύων. ἐπὶ τῶν ὅπως
μὴ δεῖ ἐγκαλούντων καὶ τιμωρουμένων. ἐν
γὰρ τοῖς [illegible] φέκτορος κύων ἐγκτείνει
τιμωρεῖται.
Ἀγνὴ γάμων. ἐπὶ τῶν σώφρονων γυναικῶν.
ἐγκωνικῶς δὲ. καὶ ἐπὶ τῶν μὴ σωφρόνων.
Ἀ σκανδῶν τοῦ βιοῦ φέρει. δεῖ γὰρ ἐστὶ ἐρέ-
Ἀγρὸς ἡ πόλις. ἐπὶ τῶν πεφυκυμένων. ἔστι
χαρμος: ἀγρὸν τὴν πόλιν ποιεῖς.
Ἀηδόνες λάθρα ἐγκαθήμενοι. ἐπὶ τῶν ἀδελεχούντων
Ἀητὸς λύκιος. ἐπὶ τῶν βαρὺ καὶ πεφυκότων.
ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ζώου. ἀρπακτικὸν γάρ.
Ἀεὶ λεοντίνοι παρὰ τοὺς κεκτῆσθαι ἐπὶ τῶν ἀεὶ τοῖς
ἀεῖσθαι ἐπιτηδείων. οἱ τὰ ἐν οἰκείᾳ λεοντίνοι
παρὰ τοὺς τόπους ἐφόλαζον. φέλαμι δὲ
δὲ αὐτοὺς καταλαμβάνει, εἰ τοὺς κεκτῆσθαι
ἐρρίψεν, ἀφ᾽ οὗ ἡ παροιμία.
Ἀι διδασκάλου ἀρχαί. ἐπὶ τῶν μανθάνων δυστυχούν-
Ἀι μαχαναὶ προσβῆναι. ἐπὶ τῶν μηδὲν ὠφελου-
των. [illegible] δαιδάλου πλεκὰ.
Ἀιβύκρημνα τὰν φιλότιμα περιόδεων ἵππος ὑπὸ ζυ-
γόν. ἡδυεπῆ τε ζεφύρῳ ἐλθεῖν ὀρᾶδαι. ἐπὶ
τῶν παρρησίαν τι ὑποπτευόντων ἐναντίον προφέ-
Ἀκ τὰ πάντα βελτίω. ἐπὶ τῶν κακῶν ἐπὶ τοῖς
χεροὶ γινομένων. παπαινόμενοι γὰρ ἀθηναῖοι
κατὰ τὰ μακεδονικὰ, ἐπιφώνουν τὶ τοιοῦτον.
Ἀιγύπτιον πέμος. ἐπὶ τῶν [illegible] ἀλυσι-
τελῶς γαμούντων.
Ἄγαν ἀπὸ μείζονος ἀνδρός. παραινετικὴ παροιμία.
Ἄλλο γένος λεώπτης. ἐπὶ τῶν περὶ τὸ ἦθος ἐναλλαγ-
μένων. ἡρακλῆς γὰρ διαφθαρεὶς ἐπὶ ταῖς ἐρ-
θαίας βοῦς, ἐπὶ τῷ λεοντῇ ἐχρῆτο. ἐπὶ δὲ τῷ
ῥοπάλῳ ὡρᾶτο καὶ [illegible] ἀλάχου.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0302
gefördert durch
Baden-Württemberg

Ἄλλη τορέλλη. ὀνώμασται παρόσον. ἐκ τοῦ τορὸν γίνεσθαι

Ἄκους τὰ ἀπὸ καρδίας. ἐπὶ τῶν ἀπαθεστέρων ὑπὸ φρονήσεως διεξιόντων

Ἀλλότρια βάλλειν. ἐπὶ τῶν ἀπὸ τυχαντόντων. ἢ ἐν τῷ κυβεύειν, ἢ ἐν ἄλλῳ τινί.

Ἄλλως ἀπολίσκειν ὕδωρ. ἐπὶ τῶν ματαιολογούντων. ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς δικαστηρίοις πρὸς ὕδωρ λεγόντων.

Ἄλλοι μὲν σπείρουσιν. ἄλλοι δ' ἀμήσουσι φανερόν.

Ἀκαιρότερος ἀγρίππου. ἐπὶ τῶν ἀνωφελῶν. φυτὸν γάρ ἐστιν ὁ ἄγριππος, ἄκαρπον.

Ἄρτι μὲν σταφυλὴ γένεται ἐπὶ τῶν νεωστὶ πλουτούντων. τὸ γὰρ ζῶον εἰς σταφυλὴν πίπτον ταχὺ αὔξεται.

Ἀδικῶ μορμολύττεσθαι. ἐπὶ τῶν μάτην φοβουμένων.

Ἄφρου διημαίνεσθαι. ἐπὶ τῶν ἐκ μικροῦ τὶ ὑπονοούντων. ἀπὸ τῶν πλοίζομένων ἢ παφλαζόντων.

Ἄτλας τὸν οὐρανόν. ἐπὶ τῶν μεγάλοις τισὶ πράγμασιν ἐπιβαλλομένων, καὶ κακῶς τινι προσιπτόντων.

Ἁρμοδίου μέλος. ἐπὶ τῶν ὁμοίων. ὁμοιὰ γὰρ μέλη ᾄδει. ταὐτὸ δὲ καὶ τὸ εὐδιάφθορον μέλος.

Ἀρκαδικὴ μάστιξ. ἐπὶ τῶν μαστὰς ἢ οὐρὰς αὐτόμων.

Ἄρκτου παρούσης τὰ ἴχνη ζητεῖς. ἐπὶ τῶν δηλῶν πονηρῶν.

Ἀρχαιότερος ἰβύκου. ἐπὶ τῶν ἰσοπέδων. ἔστι γὰρ τυραννικὸν δωδεκάμετρον, ἀπὸ δήμου.

Ἀεὶ γέροντι νέαν ἐπιβάλλειν κόρην. τοῖς πρεσβυτέροις νέαν συνωνάζειν.

Ἀλώπηξ τὸν βοῦν ἐλαύνει. ἐπὶ τῶν δολερῶν καὶ μικρῶν, ὅμως δὲ μεγάλους κατεσθιόντων. ἄφρονας.

Ἀχὶς σοφικός. ἐπὶ τῶν ἄγαν ψυχρῶν. ψυχρὸς γάρ ἐστιν ὁ ἶος.

Ἀλότριον ἄρπας ἄρου. ἐπὶ τῶν κατεσθιόντων, τῶν ἐν τοῖς ἀλοτρίοις ἢ τὰ ἀλότρια καρπουμένων.

Ἄμοτα μητρυιὰ πόλει ἡμέρᾳ. ἄλλως ἀπλῶς ἐπὶ τῶν ποτὲ μὲν εὐημεροῦντων, ποτὲ δὲ δυσημερούντων.

Ἅμα δόλου καὶ λάμβανε. ὅταν πρός ἄκοπον σωφρονῶμεν.

Ἄξια ἢ κεῖνων τοῦ θρόνου. ἐπὶ τῶν παρ' ἀξίαν τοῦ χαιρόντων.

Ἀργεῖα φορά. ἐπὶ τῶν εὐκοφαντῶν. οἱ πάνυ ἀργεῖοι φιλόδικοι.

Ἀτιμία πόσις. ἐπὶ τῶν ποθεινῶν καὶ ποτῶν καὶ ἐδεσμάτων. ἱερὸν γὰρ οἱ ἀτιμοι ἱερὸν πόσεως.

Ἀργυρᾶς λόγχας μάχου καὶ πάντων κεκρίσεις ἀντὶ τοῦ. διὰ χρυσοῦ πάντας νικήσεις. φιλίππῳ δὲ ἐδόθη τούτῳ χρησμός. ἀγνοουμένου τοῦ ξένου ὡς διὰ προδοσίας πάντων κεκρικότος.

Ἄρειον μὲν ὁ Ζεὺς ἔδωκε. ἐπὶ τῶν ἀπόντων ὑπερφρονούμενόν τι.

Ἀπὸ τεκμηρίων αὐτῶν. ἐπὶ μεταφορᾶς τῶν τρελλῶν ἀπὸ μηχανῆς καὶ ἐμφάνης. ἐπὶ τῶν ἀπροσδόκητον ἐπ' ὠφελείᾳ τινὶ ἀναφερομένων. ἁρμόζει τραγῳδίας, ἀεὶ ἐξαφανοῦς ἐπὶ τῶν ἐκπίπτειν φαινομένων.

Ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῶν ἁλιπλαίων ἔφυ. ἐπὶ τῶν ἁλιπλαίας χρωμένων.

Ἀπόλογος ἀλκυόνος. ἐπὶ τῶν φιλύδρων καὶ μακρὰν ἀποτεινόντων λόγους.

Ἄπτας ἑκὼν τρόχυς. ἐπὶ τῶν δυσκόλων καὶ δυσπρόσοδων ἐξαιρέτως χρειῶδες, ἐπὶ τῶν κακοηθῶν ἢ ἀνιάτων.

Ἄρ' ἄρ' ὅτ' ἄρ' οἱ τύπτας. ἐπὶ τῶν διὰ κληρονομίαν ἢ ὅλως κέρδος ἐπιορκούντων παρεδρευόντων τισὶν οἱ πατοῦσι, ἢ οἷς ἀνυποψιάστοις παρεδρεύουσιν.

Ἀποῤῥαγῆσεται τεινόμενον τὸ καλώδιον. ἐπὶ τῶν μίαν τινὰ καὶ ἀναγκαίαν ποιούντων. καὶ Λουκιανὸς ὅρα μὴ καλὰ τὴν παροιμίαν διαῤῥήξωμεν τὸ καλώδιον.

Ἀργαλέον φρονεῖσθαι. παρ' ἄφροσι πολλὰ ἀγροικότερον φανερόν.

Ἀρεοπαγίτης. ἐπὶ τῶν ἀκυθρωπῶν καὶ σκυθρωπῶν καὶ σεμνῶν.

Ἄρεσαι ἱερόν. ἐπὶ τῶν πολλὰ ἀρωμένων ἢ ἐπὶ χρυσοῦ ἢ φαύλοις.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0304
gefördert durch
Baden-Württemberg

Ἀρτύρου κρῆναι Λαλῶσιν. ἐπὶ τῶν ἀπαιδεύτων μόν. δὲ ὑπερβολὴν δὲ πολύτου παίζομενων.

Ἀρχὴ ἄνδρα δάκνουσιν. ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ θέοι εἶσι φαινομένων.

Ἀρχιλόχου πατρίς. ἐπὶ τῶν λοιδορουμένων. τοιοῦτος γὰρ ὁ Ἀρχίλοχος.

Ἄρνα πρόβαλλε. ἐπὶ τῶν πολεμεῖν ἐρωμένων. οἱ γὰρ πόλεμον αἱρεῖν βουλόμενοι πρώτα ἔπεμπον ἄρνα ἐπιφερόμενον ὃν ἦφις ὕδωρ. ἐνδεικνύμενοι, μὴ λόβολον αὐτῶν τὴν οὐσίαν ἔσεσθαι καὶ τὴν πόλιν.

Ἀρχὴ ἥμισυ παντός. ἐπὶ τῶν εἴς τι πεσχολότων. παρῆκται δὲ ἐκ τῆς Ἡσιόδου.

Ἀρχύτου πλαταγή. ἐπὶ τῶν ἠσυχάζειν οὐ δυναμένων. ὁ γὰρ Ἀρχύτας πέκτων ὢν, ἐπετρόπου πλατάγην, ἣν ἐδίδοσαν τοῖς παιδίοις ἵνα μηδὲν τῶν κατὰ οἰκίαν οἰκείων διασαλεύσωσιν.

Ἄρχων ἄκους καὶ δικαίως καὶ ἀδίκως. ἐκ τῶν τοῦ Σόλωνος ἐλεγείων παραινετικὴ.

Ἀσκῷ φλαυρίζεις. ὡς τῷ ἀσκῷ μορμύττεις: μορμολυκείοις ἐκφοβεῖς τὸν λέοντα.

Ἀστρέστροφ' ἑπόμενος. διὰ τὸ ἐπὶ δυσματρὶ μῶσος: καὶ τὰς αὐτὴν μοιχεθεῖσαν ἔπτω, συγκατέκλεισε. διατοῦτο καὶ τὴν κοδρίδων ἀρχὴν φασι κατ' αὐτοῦ καθαλυθῆναι ἐξ ὧν ὧν ἐκεῖνος.

Ἀρχαιότερα τῆς διφθέρας λέγεις. ἐπὶ τῶν σκληρόν τινα καὶ μωρὰ διηγουμένων. ἦν γὰρ διφθέρα ἐνῇ δοκεῖ ὁ ζεὺς ἀποτράφεσθαι τὰ γινόμενα παλαιότατος.

Ἀσκὸν δέαρεις. ἐπὶ τῶν ἀνεπίτηδες τι ποιούντων. Ἀρχὴν μὲν, μὴ φῦναι ἐπὶ χθονίοισιν ἄριστον. φύσαν δ' ὁπόσοι — ὡς εἶσι πύλας ἀΐδαο περῆσαι. ἐπὶ τῶν δυσμοίρων βιούντων.

Ἀρχὴ πολέμων. ἐπὶ τῶν ἀδικεῖν ἐπιχειρούντων

Ἁρπαλίων χορός. ἐπὶ τῶν ἄτοπά τινα διαπραττομένων.

Ἀστραπὴ ἐκ πανελίου ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων. καὶ ἐυπελῶν ἡ γὰρ ἐξ ὑδάτων ἢ ἀγγείων ἀστραπὴ ἐν τοῖς τοίχοις γινομένη, οὐδὲν δύναται.

Ἀτενὴς ὄρθρος. ἐπὶ τῶν φιλυδρούντων τισίν.

Ἀτρέμας βοᾶς ἐπὶ τῶν βραδέως ἐπιτελούντων.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0305
gefördert durch
Baden-Württemberg

Ἄργους λόφος. ἐπὶ τῶν ὀφθῆναι συμφορᾶς ἐρεθιζομένων. φόνος γὰρ τοῦδε ἐκεῖ σωθήσεται.

Ἀθηναῖος μάρτυς. ἐπὶ τοῦ πιστοτάτου καὶ ἀληθεστάτου.

Ἀθηναῖος ὑπέχει τὴν χεῖρα ἀποφηνάμενος. ἐπὶ τῶν φιλαρτύρων. φιλοκερδεῖς γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι.

Ἀπὸ ἐμοῦ καθαρὰν ἐχόντων, τετρυπημένος ὕδωρ. ἐπὶ τῶν μηδενὸς ἀπτεσθαι μεταλαχανόντων.

Ἀνιπτοῦ βίον ζῆς. ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμοτρίων γονέων.

Ἀυτομάτη ὁ θεὸς ἀνίησι τὰ ἀπαθῆ. ἐπὶ τῶν ἀπροσδιονυσίων εὐδαιμονούντων.

Ἀυτὸν αὐτὸν αὐλεῖ. ἐπὶ τῶν ἑαυτοὺς ἐξαγγελόντων τὰ πράσσειν, ἐστὸς εἶναι.

Ἑαυτὸν οὐ τρέφων πόνας τρέφεις; ἐπὶ τῶν ἀπορούντων μὲν ἑτέρους δὲ τρέφειν καὶ ἐπαγγελλομένων.

Ἀυτὸς ἑῦρε τοῦ κακοῦ τὴν πηγήν. ὀξύνει τὴν πηγήν. ἐπὶ τῶν ἑαυτοῖς κακὰ ἐπιπορισμένων.

Ἀυτὸς ἔφα. ἐπὶ τῶν ἀναφερόντων ἃ λέγουσιν, ἐπί τινας.

Ἀυτόπυροι δίκαι εἰσὶ δικῶν. οἳ ὀλυμπιονίκαι ἔχθουσιν ἐπὶ τῶν ἁμοιβῆς τυγχανόντων, ὧν πρόκεινται.

Ἀυτὰ δι' αὐτῶν. ἐπὶ τῶν ἀεὶ τὰ αὐτὰ λεγόντων.

Ἀυτῷ κρεπτῆρι γένυ κακά. ἐπὶ τῶν οἷς καθ' ἑτέρων βουλεύονται τοῖσδε περιπίπτουσιν.

Ἀφδοναὶ μυστῶν θύρας. ἐπὶ τῶν ἅπαντα φθονερῶς διαπεπραγμένων ἐν λόγοις.

Ἀφ' ὑψηλοῦ μυκᾶται βοῦς. βίον πάνυ μου καταγελᾷς. ἐπὶ τῶν ἀφ' ὑψους διαλεγομένων.

Ἀχυρᾶν ὀστᾶν. ἐπὶ τῶν λυπρὰς ἀγαπώντων ἀπειλάς. ἐπὶ ξύλου γὰρ ἦν ἐπλοῦτησαι τὸ γεγραφέναι. εἶτα ἀποπλοῦτος, οἷς ἐβούλοντο πέμπειν. οἱ δὲ δεχόμενοι, ἀντὶ ὀστᾶν ἐφιλοῦντες ἀναγινώσκουσι τὸ γραμματεῖον.

Ἄμυρις μαίνεται. ἐπὶ τῶν ὑφρονούντων μὲν, δόξαν δ' ἔτι μανίας παρεχομένων. Ἄμυρις γάρ τις ἀκούσας χρησμοῦ λέγοντος, ὅτι ἔσοιτό τινα εὐδαίμονες ἄνδρες συμφορῆσαι ἕως ἂν θεὸς θεῶν τροφὴ γένοιτο. εἶτα ἰδὼν

μαστιζόμενον δισεκτὴν ἀρ ἱερῷ, καὶ δυδὲν
τοῦ ἱεροῦ φροντίζοντα τὸν δεσπότην, καὶ
διατόδο ἀσεφυτόντα τὸν δοῦλον εἰδ τὸ μνῆμα
τὸ πρόσταρ τοῦ μαστιγώτος καὶ τυχόντα
φανεῖσαν, συμβαλὼν τὸν χρυσοῦν τέλος
λαβεῖν, ἐξαρτυρίσαι τὴν οὐσίαν, ἀποδόμη
σαν, ὃν ὀρῶντες ἔλεγον, μάνεσθαι ἄμυρις.

παιζῶν
φιλόδοξ

Ἅπαγε μόθωνα ἀπὸ κεφῆς, ἐπὶ τῶν διοχλοῦντων
παρὰ καιρὸν τοῖς σπουδάζουσιν. ὁ γὰρ μόθων
φορτικῶν ὀρχήσεως εἶδος.

Ἄπαιδα τοῖς καλοῖς ἄνδρασι καρέπει. δοῦλον τοῦτο.

Ἀδελφὸς ἀνδρὶ παρεῖναι ὅτι προτιμητέον τῶν
οἰκείων. σ

Ἅμαξα τὸν βοῦν ἕλκει. ἐπὶ τῶν ἀντιστρόφως
τὶ ποιούντων.

Ἀναιρέσιος δαίμων. ὠμότατος γὰρ ὁ ἀναιρε
ρέσιος θεός

Ἀποτίσεις χεῖρι τίγαρα. δίορ καθέφατο, ἀπο
δώσεις πλέονα.

Ἀρότρῳ ἀσκονίζειν. ἐπὶ τῶν χαμαιρικτίπλως τὶ
ποιούντων. καὶ καθόσον μὴ προορισμένων.
ἀλλὰ κατ' ἐαυτῶν ἐπιτελούντων.

Αὔθις ἐν ταυτῷ δὲ ὁδός, εἴρηται ἐπὶ τῶν
ταὐτοπαθούντων.

Αὔτη ἡ μύρινθος οὐδὲν ἐδάκρυσεν, ἐπὶ τῶν
μηδὲν ἐλεεῖσθαι. εἴρηται δὲ ἐπὶ τῶν
ἀλιέων.

Ἀφ' ἱερᾶς ἀπὸ τῶν πλευσόντων μεθῆκαι,
ἐρ τὰρ τῇ πλεῖα, ἐπὶ τὶ κύκλος καλοῦ
μενος ἱερός, ὃν κινοῦσιν ἴσατον.

Ἀφροδίσιος ὄρνις. ὁμὸν ἐμπόδισμος δὲ ἐπὶ τῶν
ἐρωτικῶν.

Αὐτὸν κατέρουσας τὸν βατῆρα τῆς ἄγκυρας
δίορ, ἐπ' αὐτὰ ἀφίξαι τὰ πρόσπλοα.

Ἄνθρωπος ἔμπειρος ἐπὶ τῶν ῥᾳδίως μεταβαλ
λομένων.

Ἀρχαϊκὴ φρονεῖν. ἀντὶ εὐηθικά.

Ἁρπαξιᾶται μεγάλα κομπάσματα.

Ἁρπάδιον ῥᾴδιημα, ἐπὶ τῶν ἀβλῶν.

βακχᾶς πρόσωπον ἐπὶ τῶν σωφρόνων. πρόσωπα δὲ βάκχαι σίτινες.

βάτραχος σκίφιος. ἐπὶ τῶν ἀφώνων· οἱ γὰρ ἐν σκίφῳ βάτραχοι, οὐ φθέγγονται.

βάκχυλος ὁ. ἐπὶ τῶν ἐκλύτων μυκαρτύρων.

βρώσιμον ὄυς. ἐπὶ τῶν ἀναιδήτων.

βοιώτια κινήματα. ἐπὶ τῶν ἀσωτέρων. ἐκ μέλι φορᾶς τῆς ὑφηδύος.

βοῦς ἐπὶ πλούτου. ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων παῤῥησιάζεσθαι διὰ τὸ πατριδωτικὸν νόμισμα. βοῶν ἔχειν· οἱ γὰρ δωροδοκούμενοι ἀφωνίαις κεκρέμανται.

βοῦς κύπριος εἶ. ὕβρει κομῶντος. τοιοῦτοι γὰρ οἱ ἑταῖραι βόες.

βοῦς ἕβδομος. ἐπὶ τῶν ἄγαν ἀναιδήτων. ἕβδομος δὲ, ὅτι ἐξ φυόντες τὸ σῶμα. εἶτα πεῖσι χύδα. ἕβδομον τὸν βοῦν ἔφασαν.

βάλε ἔσ ὕδωρ. ἐπὶ τῶν ἀλυσφόρων ἀξιῶν.

βοῦλοις ἀρουραν. ἐπὶ τῶν σμικρὸν χαριζομένων τοὺς μεγάλους.

βοῦς ἐπὶ ὀμφῷ. ἐπὶ τῶν ἐπὶ τὰ δοκοῦντα.

βοῦς ἐπὶ ζυγόν. ἐπὶ τῶν μοχθούντων ἀεὶ

βορβόρῳ ὕδωρ λαμπρὸν μιαίνων. δύπτω δ' ἐμὸν, σὸν οὐ τόδ'. ἐπὶ τῶν τὰ κοινὰ λυμαινομένων τοῖς χείροσιν.

βάλλων ἔχουσα τὴν ἐπιστήμην. ἐπὶ τῶν λοιδορουμένων τοὺς ὁμοτέχνους.

βατράχοις οἰνοχοεῖς. πρὸς τοὺς τὰ αὐτὰ παρέχοντας ἃ οὐ χρὴ ζητεῖν οἱ λαμπρύνοντες. ὅμοιον· γλαῦκας εἰς Ἀθήνας ἄγεις.

βατράχῳ ὕδωρ καὶ πολλὴ σκάφη. ἐπὶ τῶν πολλὰ δεόντων, οἷς οἱ λαμπρύνοντες χαίρουσιν.

βοῦς ἄμπελον ἀπέτμησεν. ἐπὶ τῶν ἐπιφθονίαν κτωμένων.

βοῦς ὁμολογῶν. ἐπὶ τῶν εἰς πολλὰ διαιρουμένων πρόσωπα. οἱ γὰρ μολοσσοὶ τοὺς βοῦς ἐν ταῖς ἑορταῖς διέτεμνον.

βοῦς ἐπὶ βῆ. ἐπὶ τῶν ἐξ ἀφνοῦς σιωπώντων. τὸ γὰρ ἀρτύριον βοῦν εἶχε τῶν ἀθηναίων. διόπερ· οἱ δωροδοκούμενοι σιωπῶσιν.

βὰξ ἀπὸ πορδῆς. ἐπὶ τῶν ἐν πορείᾳ πορδὴν ποιουμένων ἐπιγράφει πρόσωπον· οἱ γὰρ πορδὸν

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0308
gefördert durch Baden-Württemberg

μένοι διὰ τὸ λαντάνειν βυτίφαρ προβάτοι, οἶος.

βάλλειν μῆλον. ἐπὶ τῶν τυχὸν ὧν ἐρῶσι βούλο, μένων. παρῆλθε δὲ καὶ τῶν σεμφθέντων. ἐπ' ἀπαλλάντων μήλων. προύχειτο γὰρ τῶν ~~πάλαι~~ νικώντων δρόμῳ τὴν Ἀταλάντην ἐπαθλον, ἡ ταύτης γάμος. ὁ τὸν ἰσοπλατῆ ἐπὶ χάλλιον καταστὰς βουλόμενος ἐλὴν νικῆσαι χρυσᾶ μῆλα ἔρριψεν. καὶ περὶ τὴν ἐκείνης ἀθροιζομένης ἀναλουμένης, οὗτος ταύτην ὑπερέβαλε.

βαλανεύς. ἐπὶ τῶν ~~πάνυ πλουσίων~~ πολυπράγμονων. οἱ γὰρ ὀχλικὴν ἔχοντες, πολυπραγμονοῦσιν.

βαβαὶ μύρος. ἐπὶ τῶν μεγαλαυχουμένων. οἷος γὰρ ἱερεὺς ἀρτέμιδος ὢν, μεγαλαυχεῖται.

βουδόρῳ νόμῳ. ἐπὶ τῶν θαυμαζομένων.

βατταρίζειν. ἀντὶ τοῦ τραυλίζειν.

βίος μεμετρημένος. ἐπὶ τῶν ἐξ ἑτοίμου ῥιζούντων.

βοῦς ἐν αὐλείᾳ πάρων. ἐπὶ τῶν δι' ἀσθένειαν ἡσυχαζόντων.

Ἀρχὴ τοῦ γ.

Γαλλὴ παρθενία. ὡς μεταλλῶν ἐκεῖ γινομένων.

Γλαῦξ ἵπταται. ἀντὶ τοῦ πλουσίου νίκη. σὺν βούλῃ τοῦ ἀθηναίου ἦν.

Γυμνότερος λεπίδιος. ἐπὶ τῶν πάνυ πλουσίων. ἀντὶ τοῦ γυμνότερος ὀφεως δέρματος.

Γραῦς βασκήνου. ἐπὶ τῶν παρ' ὥραν τι ποιούντων. καὶ Χρυσοφάνης. Γραῦς κατεσθίουσα καὶ βασκήνουσα.

Γυμνῆς φυλακὴν ἑστάτησεν. δῆλον.

Γλῶσσα δυσχερούσιος. ἀκόσμιος καὶ ἄτακτος παρόδῳ τινὲς γελῶντες, τὰς χεῖρας δυσχεροῦσιν.

Γεφύριον μεταφυτεύειν. ἐπὶ τῶν τῆς παρυβισκόσης φιλοσόφου ἀτόντων.

Γόνυ κνήμης ἔγγιον. ἐπὶ τῶν ἑαυτοὺς μᾶλλον ἑτέρων ἀγαπώντων. ἐρ πολλ. μῶ γὰρ φασι τινὰ ἰδόντα ἀνεψιὸν καὶ ἀδελφὸν διαπονουμένους, ὑπεραποθανεῖν τὶ

τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἑπτὰ ἔτη τοῦτο.

Γραῶν ὕφλοι. ἐπὶ τῶν μάτην λυρωδούντων

Γυμάδκω ἀεὶ πολλὰ διδασκόμενος. ἐπὶ τῶν διὰ γήρας ἐμπαιροτέρων.

Γλαῦξ εἰς Ἀθήνας. ἐπὶ τῶν εἰς ἀργύριον ἐμπορίας ἀσκόντων. ἐπειδὴ μάλιστα τοῦτο τὸ ζῶον ἐκεῖ ἐπιχωριάζον τυγχάνει.

Γαλῆ χιτώνιον. ἐπὶ τῶν τὰ ἑαυτῶν τυρβάλιμα καθιόντων.

Γαλῆ τέκε. ἐπὶ τῶν εἰς χαίροντα πάντα λαμβανόντων.

Γαλῆν ἔχεις. ἢ ἐπὶ τῶν ἀποτρεπομένων. παροιμία δὲ γαλῆν ἔχοντες, οἱ κατόχους.

Γάτρα μοι τροφέρις. καλλίστη ὀρνίθων ἁπάντων. ἡ πολύρις μὲν ἥδιστον δὲ βρῶμα. ἐπὶ τῶν γαστριμάργων

Γυμφὴ βοῦς. τὰ δὲ ἄρτα καλὰ τῷ ῥιῷ. ἐπὶ τῶν γαστριμαργούντων καὶ μικρᾶτι χρησμηνόντων.

Γέλως ἰωνικός. ἐπὶ τῶν σεσαιδωρημένων. παροιμία δὲ ἰωνικὸς ἐπὶ τούτῳ διαβάλλονται. ἀπὸ τῶν αὐτῶν καὶ γέλως Χῖος.

Γέλως μεσογαιτικός. ἐπὶ τῶν ἀώρως τρυπωμένων. ἤκμασε γὰρ ἡ μεσογαία κωμῳδία ἐπὶ χρόνον.

Γέροντι μηδέποτε μηδὲν χρηστὸν ποιεῖν. παραινεῖ μηδὲν ἀπαίρειν ἐνεργητέον.

Γῆς θάρος ἐπὶ τῶν ἀχρήστων

γῆς ἔντερα ἐπὶ τῶν μηδενὸς ἀξίων.

Γάλα ὀρνίθων. ἐπὶ τῶν ἀσπονδίων.

Γλαῦξ διέπλατο ἐπὶ τῶν ἀσόφως χρωμένων ὀνωνῷ

Γλυκὺς ἀπείρων πόλεμος. ἐπὶ τῶν ἐπ' ἀπείρους ἑαυτοὺς κατιόντων εἰς κινδύνους.

Γλυκεῖα ἰωνὰ φύλακος ἐκλελοιπότος. ἐπὶ τῶν ἄνευ μόχθου καὶ ἀφόβως τὰ ἀλλότρια καρπουμένων.

Γραῦς ὅς τις ἵππον τὸν λίαν καθαρὸν τὰ

φορ ἔξεις. ἐπὶ τῶν ἀξίων τὰ ἐλλείποντα πάθειν. οἱ πάρ τεγεαγκόλες ἵπποι ἐς χαράδρας ἐμβάλλονται.

Γραῦς ἀναχρονίζουσα, πολλὰ κινητὸν ἐτέρᾳ. ἐπὶ τῶν τὶ ἐμπειρίαν πολλὰ πράγματα κινούντων.

Γυμνότερος παπάλου. ἐπὶ τῶν σφόδρα ἀπόρων.

Γύγου δακτύλιος. ἐπὶ τῶν πολυμηχάνων καὶ παντοίων. Γύγης γὰρ βουκόλος ὢν, τῆς γῆς ἐστάσης ὗρε νεκρὸν φοροῦντα δακτύλιον, καὶ τοῦτον περιελόμενος ἐὼν καθάπερ φὰς τῶν ὀφθαλμῶν, ἐρᾶσθαι ὅτου βούλεται καὶ μή, δι' αὐτοῦ ἀποκλέψας τὸν βασιλέα καὶ ἦρξε.

Γυπὸς ὀχή. ἐπὶ τῶν μηδενὸς λόγου ἀξίων.

Γωνὶ στρατηγεῖ, καὶ γωνὶ στρατεύεσθαι. ἐπὶ τῶν βλίτων.

Γυμνὸς ὢν ἐκ μίτρας. ἐπὶ τῶν ἀπόρων.

Γυναικὸς φρένες. ἐπὶ τῶν ἀνοήτων.

Γυναικὶ μὴ πίστευε. μὴ δ' ἂν ἀποθάνῃ. ὅτι δεῖ γυναιξὶ μὴ πιστεύειν.

Γυναικῶν ὀλέτριοι. ἐπὶ τῶν ὀικτρῶς ἀναιρουμένων.

Γύννατος εἰ ἐκ βαλαντίου. ἐπὶ τῶν διὰ πλοῦτον, τὸν εὐγενῶν εἶναι δοκούντων.

Γέρων ἀλώπηξ οὐκ ἁλίσκεται. ἐπὶ τῶν διὰ πλοῦτους χρυσίου, οὐκ ἁμαρτανόντων

Γλαύκου τέχνη. ἐπὶ τῶν μὴ ῥᾳδίως καθερπομένων. ἀπὸ Γλαύκης θαλάσσης ὃς πρῶτον κόλπον ἐφεῦρε σιδήρου. ἢ ἐπὶ τῶν τεχνικῶν καὶ κεκρυπτομένων.

Γλῶσσα τοῦ πορνίου. πόλιν ἀνορθώσασα, καὶ πόλιν ἀνατρέψασα. ἐπὶ τῶν διὰ λόγου ὠφελούντων ἢ βλαπτόντων.

Γρᾶυς ἀναθυᾷ. ἀντὶ τοῦ καπνίζει. ἐπὶ τῶν παρ' ἡλικίαν γυναικιζομένων. ἢ καὶ τὸ γρᾶυς ἀναβακχεύει.

Γέρων βοῦς ἀπενθήτου δόμοισιν. ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτοὺς τελευτώντων.

Δασύποδας κρέων ἐπιθυμεῖ. ἐπὶ τῶν ἐπὶ ἄλλων ἐπιβαλλόντων ἃ παρ' ἑαυτῶν ἔχουσι.

Δεκάβολον ἡμέρα. ἐπὶ τῶν ἐνημερούντων.

Δάκτυλος γάρ τις ἐγένετο ἀνὴρ ἀθήνησι τῶν τίνων τιμῶν λαχών.

Δαφνίνην φορεῖ βασιλικήν. ἐπὶ τῶν ὑπό τινων βουλευομένων. παρόσον ἀλεξιφάρμακον ἡ δάφνη.

Δευτέρων ἀμεινόνων. ἐπὶ τῶν θυομένων ἐπὶ δευτέρᾳ. ὅταν αἴσιοι τὰ πρότερα ἱερὰ μὴ γένωνται. καὶ ἐπὶ δευτέραν πρᾶσιν.

Δι' ὀξυλίας γράμμα. ἐπὶ τῶν διὰ κινδυνώδους ἐπιστολῆς ὑφέξειν λόγον ὁτουοῦν ἀπαιτούμενον. ἐπὶ μικρῶν δυσκολαινομένων.

Δὶς πεπλεγὼς οἱ πάροντες. ἐπὶ τῶν πρὸς τὸ τῦραι ἐμπαστέρων.

Δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν ἀνθρώπον. προσκρούει λίαν φανερόν.

Δὶς καὶ τρὶς τὸ καλὸν δεῖλον τοῦτο.

Δῶρα θεοὺς πείθει. καὶ ἀιδοῖα βασιλῆας. ἐπὶ τῶν διὰ δώρων τὰς δίκας ἀνελομένων.

Δίκης δικαιότερος. ἐπὶ τῶν ὀφθέντα δικαίων καὶ ὑπερβολῆς.

Διὸς ἐγκέφαλος. ἐπὶ τῶν δυσκαθέλκτων. ὅτι τὰ ὀδόντια βρώματα παρὰ τοῖς θύουσι Διὸς ἐγκέφαλοι λέγονται.

Δαιδάλου πλοκή. ἐπὶ τῶν δι' ἀπορίαν χρωμένων προβάτοις παρελκούσιν.

Δελφὸς ἀνήρ, στέφανον μὲν ἔχει, δίψει δ' ἀπορεῖται, ἀντὶ τοῦ, τῶν δὲ ἀναγκαίων ἀπορούμενος.

Δέχεται καὶ βοῦλον ἁλύπτης. ἐπὶ τῶν πάνυ δεχομένων. ἁλύπτην γάρ φασι τινά, βουκόλῳ σωφρονοῦντα, αἰτῆσαι τροφήν, ἔρανον δὲ πεῖναν βοῦλον, δοῦναι αὐτῷ ὑὸ τοῦ Διὸς ὄνον. τὸν δὲ, τοῦτο εἰπεῖν.

Δικαιότερος σαλάκης. ἐπὶ τῶν τὰ δίκαια ἀπαιτούντων. σαλάκην γὰρ οἱ δωριεῖς τὴν τρυγάνην καλοῦσι παρὰ τὴν σάσιν.

Δικλίδι ἄνεμον φυράει. ἐπὶ τῶν ἀνοήτως τι ποιούντων.

Διὰ δακτυλίου δῆσαι ἐλευθεροῦναι. ἐπὶ τῶν διὰ λύπην ἢ νόσον, ἰσχνῶν γινομένων.

Διὰ τοῦ. Τρίχου λαλιάν. ἐπὶ τῶν ἀναισθήτων.
Δίχολοι τνῶμαι. διονεὶ δίτροποι. ἐπὶ τῶν δισγνώμων.
Δελφῖνα νάχεσθαι διδάσκειν. ἐπὶ τῶν ἄκρως ἔνδοτα τὰ ἀπεδυμένων. καὶ προβατουμένων παρά τινων μανθάνειν.
Δίδοται καὶ κακοῖς ἄγρα. ἐπὶ τῶν παρ' ἀξίαν εὖ πραττόντων.
Δεινοὶ πλέκειν μηχανὰς ἀιτύπιοι. ἐπὶ τῶν σφόδρα κακούργων. τοιοῦτοι γὰρ ἀιτύπιοι.
Δῖος Ψῦφος. ἐπὶ τῶν ἱερῶν καὶ ἀθίκτων. ἢ ἐπὶ τῶν σωφρόνων.
Δελφῖνα, πρὸ τοῦ ὀυραῖον δεῖν. ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων. ἀκίνητον γὰρ.
Διὰ παλαιᾶς ἡμέρας. ὥσπερ διὰ χρόνου.
Διζέχεσθαι βιοτήν. ἀρετὴν δ' ἔσχεν ὁ βίος.

Ἀρχὴ τοῦ ε.

Ἐνδυμίωνος ὕπνον καθεύδεις. ἐπὶ τῶν ὑπνωδῶν. ἦν τινι γὰρ παῖδι, ἠράσθη ὁ ὕπνος παιδὸς Ἐνδυμίωνος.
Ἐκ τριχὸς κρέμαται. ἐπὶ τῶν σφόδρα κινδυνευόντων. ταυτὸ δέ ἐστι, τῷ ἐπὶ ξυροῦ βαίνειν.
Ἐκ λύκου στόματος ἁφιλῶ. ἐπὶ τῶν ἀνελπίστως λαμβανόντων.
Ἐλέφαντος διαφέρειν οὐδέν. ἐπὶ τῶν ἀναισθήτων.
Ἐν σίτῳ τὴν πεφαμίαν μανθάνειν. ἐπὶ τῶν τὰς πρώτας παθήσεις ὑπερβαινόντων. καὶ ~~λανόντων~~ δὲ τὰ μείζονα.
Ἐλέφας μιῷ οὐχ ἁλίσκει. ἐπὶ τῶν τὰ μικρὰ ἢ φαῦλα παροριόντων.
Ἐλέφαντας ἐκ μυίας ποιεῖν. ἐπὶ τῶν τὰ μικρὰ ἐπαιρόντων τῷ λόγῳ.
Ἐλεύθερον εἶναι οὐ ἀρότρου. ἐπὶ τῶν βάρους ἀπηλλαγμένων.
Ἔνεστι καὶ μύρμηκι χολή. μὴ δὲ τῶν μικρῶν καταφρονεῖν. ὁμοία τῇ ἀγροίκου μὴ κατα- φρόνει ῥήματος.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0313
gefördert durch Baden-Württemberg

Ἐκ τοῦ ὑποδρᾶν γίνεσθαι ἀνθρώπους ὑπόδρας.
Ἐν ὀκοτῳ ὀρχεῖσθαι; ἐπὶ τῶν ἀμαρτυρήτων μοχθηρῶν.
Ἐν ἄρσι τὴν χλαῖναν καθαιρεῖσθαι. ἐπὶ τῶν μὴ καθ' ὥραν τοῖς ἀναγκαίοις χρωμένων.
Ἐν πυρὶ βέβυκας, ἢ ἐπὶ ἀνθρίσου ἢ ἐπὶ ἄχνης.
Ἐν μέλιτι σαυτὸν καθαπάσεις. ἐπὶ τῶν ἡδέσμασι διωκόντων.
Ἐνδύσασί με τὴν λεοντῆν. ἐπὶ τῶν μεταλλοις ἐπιχειρούντων.
Ἐν διχοστασίᾳ καὶ ἀνδροκλῆς τοὺς μαρκέλλους. ἐπὶ τῶν ἑταιλῶν μὲν, διὰ δέ τινα βασκανίαν ἐνδοκιμούντων. ὅμοιον. ἐν ἀμιλλάσεις, καὶ παρεκβάσεις ἐλλιμοῦς τιμᾶν.
Ἐν ἀμούσοις καὶ κόρυδοι φθέγγεσθαι.
Ἐρετρικὸν ῥᾶν. ἐπὶ τῶν καθαιρόντων τινὰ χρωμένων. καθαιρόντων ἔστιν οἱ χρῶνται τῷ ῥᾷ
Ἐν τάγηνῳ κρίνεται. ἐπὶ τῶν ἐνδεῶς χαριζομένων. οἱ γὰρ οἰκονόμοι ἐκεῖσε, πρὸς χορὸν ἐπιτήδειοι οὐ πρὸς ἄλλο τί χρήσιμοι.
Ἐν τριόδῳ εἰμί. ἐπὶ τῶν ἀδήλων. ἐν ἐνδόξοις ἐδῶ χρήσιμος.
Ἐπαχθὴς ὅρκος. ὃν ἕτερος ἐπάγει. ἑκὼν βίαιος οὐκ αὐταίρετος.
Ἐπιστοῦ δευτέρος. ἐπὶ τῶν δειλῶν. τοιοῦτος γὰρ ἐπιστότης ἐστίν.
Ἐπὶ τὸ μανδροβάλου. ἐπὶ τῶν ἐπὶ τὸ χεῖρον προκοπτόντων. ὁ γὰρ Μανδρόβολος εὐρώπης Ἀνταυρὸν, πρόβατον χρυσοῦν ἀνέθηκε τοῖς Ἀξοῖς. ἔστα ἐν τῷ δευτέρῳ ἀργυροῦν. ἕτερον δὲ τῷ τρίτῳ χαλκοῦν.
Ἔρημος ἀμύητος. ἐπὶ τῶν μᾶλλον ἐν τισιν ἐμπείρων. χλιανικὴ δὲ ἡ παροιμία. ἐμοὶ τὸ βάλ' ἐς ἔχοντα τὴν ἐπιστήμην.
Εἰ καὶ λύκου ἐμπάθοις. ἐπὶ τῶν ἂν μὴ ἐμπαθῶσιν, ἐτέρους παρακινούντων.
Εὐδόντι κύρτος ἁρπᾶ. ἐπὶ τῶν ἑρπαζομένων ἐν τυχοῦς λέγεται. συμβαίνει γὰρ κοιμωμένου τὸν ἁλιέα, τὸν κύρτον ἁρπᾶ ἰχθύας.
Ἑλκων ἐφ' ἑαυτὸν, ὥσπερ σκιάς νέφος, ἐπιπονώτερον ἑαυτοῖς κακά.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0314
gefördert durch
Baden-Württemberg

ἐρύμη δίκη. ὅταν μὴ ἀποστήσας ὁ
πεισόμενος, καθ' ἑκάστην.
ἑρπὰ δίκη. ἐπὶ τῶν πολλὰ ἐαδιόντων,
παρόσον ἑαυτὴ φέρονται ἑκάστη τῶν
πενήτων ἐξέφερον. ὁμοία τῷ αὐτῷ κανὼ
καλάφατα πάντα
ἑτερομάλλιος δίκη. ἐπὶ ὧν οἱ ἀντίδικοι
οὐκ ἐναντίοι.
ἔφεσις, ἡ ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπ' ἕτερον
δικαστήριον μετάβασις.
ἔξω γελῶν κατέαδε, παραινετικὴ ἡ
παροιμία.
ἐμμεταβολώτερός τινος. ἐπὶ τῶν
πάσῃ ἐφαρμοζόντων. ἔστι δὲ εἶδος ὕφα-
σμάτος, ἐφαρμόζον τοῖς δυσὶ μοίραις.
ἔλαθε ξένος, ὁ ὄντως ὢν ἢ οὐ. Θεσσαλῶν
καταστρέψας πόλεις ὁ Φίλιππος, καὶ
τοὺς ξένους πολίτας, ἔρριπτε τοῦτο.
ὁμοία τῇ ποικιλώτερος ὕδρης. καὶ
ἴουλος ἀνθρώπου. καὶ τούτου δακτύλιος
ἔφυτον κακόν. ἄνθρωπον ἀμείνονα ἐπὶ τῶν
μεταβολὴν προϊέμενα διαιωμένων. ἢ
καὶ ἐπὶ τῶν παρελθόντων. οἱ πάντα
λαοὶ ἐπ' ἀνάμνησιν τῶν πρώην ζώντων
ἐρχόμενοι, ἔλεγον τοῦτο.
εἰ μὴ ἄλλο ἔιδα. λέγει τὸ εἶναι ἄνουν
ἄνευ τοῦ φρονεῖν περὶ σοφιστῆ.
εὐρυβατεύεσθαι. ἐπὶ τῶν πονηρευομένων.
ἐπὸ παροιμίας τῶν κηρυκόπων εὐρύβατος.
ἐμπεδοκλέους ἔχθρα. ὧν μὴ φύσιν
ἐπὶ τοιαύτῃ φιλίᾳ στοιχεῖσθαι οἵαν,
ὥστε μηδ' ἂν τὴν ἐμπεδοκλέους ἔχθραν
ἰσχύειν διαστῆσαι.
ἐφέσια γράμματα. ἐπῳδαί τινες ἦσαν. εἰώθασι
οἱ φονεύοντες εἰσιόντες ἐν ταὐτὸ, λαμβάνειν τὰ
δαφνίνην φορῶν μασχαλίαν.
ἐπὸ τὸν λιμένα. ἀπὸ τῶν ἐν λιμένι ἑρμάτων,
τῶν. ἔξω δὲ ῥαθυμούντων
ἐπιχώριοι δῦρον ἴσασι τὸν ἐπιτήδειον ἄνεμον.
ὁμοία τῇ ἀπὸ χοιρινοστόμου.

Ἐν οἴνῳ ἀλήθεια. παροιμία ἐπὶ τῶν οἴνῳ χρώμενων τὰ ἀπὸ καρδίας λαλούντων.

ἐν τῷ τοῦτο θαι μᾶλλον. ἢ τοῦτο τοῦτο τοῦτο.

Εὐτανέφορος κέδρου. ἀπὸ τῆς Δευκαλίωνος τοῦ ἐπὶ τῆς κατὰ τοὺς ὄμβρους, τῷ ἥξαντι ἐν ἄρκτῳ λεπίδος.

Ἐπ' ὄνου σύκος. ἐπὶ τῶν εἰς ἀδόκητα ἀναβαλλομένων. ἀπ' ὄνου γὰρ οὐδὲ ἓν σῦκος.

ἐκ νεοδάκτου ἐκ ἀνηλίου τύλη. ἐπὶ τῶν ὁμοίων καὶ ἴσων.

Ἐλευθεριώτερος ὀπάρτης. διὰ τὸ ἀνυπόστατον καὶ γενναῖον φρόνημα. διὸ οὐδὲ τοῖς ἀδικοῦσι λέγειν τὴν ὀπάρτην.

ἐνθ' οὔτε μίμνειν ἄνεμος, οὔτε πλεῖν ἐᾷ. ἐπὶ τῶν δυσχρήστοις ἐνοχλούντων

Ἔρρει τὰ λαικά. ἐπὶ τῶν κακῶν τι βουλομένων δηλοῦσθαι σωφρόνως. ἱστορικὸς γὰρ ὁ λόγος, μενέλεω τοῦτον ἔπεμψεν ἐπιτηδείως.

Ἔρρινεν ὁ οὐκ ἐξήτησεν. ἐπὶ τῶν οἷς οὐκ ἦν δεινὸν, παρὸν ἐξετάζειν.

Ἐχῖνος τὸν τόκον ἀναβάλλει. ἐφ' ᾧ τὸ ἀναβάλλεσθαι πρόχειρόν ἐστι. καὶ γὰρ οἱ χερσαῖοι ἐχῖνοι δοκοῦσι κεντοῦμενοι, ἀνέχειν τὸν τόκον.

ἔπειτ' ὕστερον τραχυτέρων τῶν πεπονημένων, ἀδεώτερον ἀπαλλάττονται.

ἐκ γεύματος πινώσκω. ἐπὶ τῶν ἐκ μικροῦ τινος καταλαμβανόντων.

Ῥοχὴ τοῦ Β.

Καλύκου νόμος. ἐπὶ τῶν ἀποδόμων. Καλύκος γὰρ, λοκρῶν ἐνομοθέτησεν ὠμότερα ὁμοίως καὶ τενέδιος πέλεκυς.

Ζεὺς καθεῦδε χρόνιος ἐπὶ διαφθορᾶς. ἐπὶ τῶν ῥᾳδίως τιμωρουμένων. λέγεται γὰρ τὸν Δία πάντα τὰ πραττόμενα, εἰς διαφθορὰν ἀποτρέφεσθαι.

Τῇ χύτρᾳ τῷ φιλίᾳ. ἐπὶ τῶν διὰ τὸ ἥττονα σωιόντων εἰς φιλίαν

Ζωπύρου ὄψον, βοιμάτιον ἀπόλεσθαι. ἐπὶ τῶν ἀτυχεστέρων.

Ζωὴ τοῦτου. ἐπὶ τῶν ἐπιτηδείως καὶ μετρίως καὶ ἀπραγμόνως βιούντων. ἀπὸ Διογένους, ᾧ πλέον ἦδιστη διαγωγή.

ἐπὶ
ἐπὶ

Ζωὸν γενικὸν κρομμύου μόνον λαβὼν
ἐπὶ πορμικεῖ αἰτίας, μεγάλων δόξαν
καρπουμένων.
Βῶμον γὰρ ὠὸν οὐ θλεμαν, ἀλλ' οὐ δυνάμενα.
ἐπὶ τῶν ἀπροαιρέτως ζώντων.

ἀρχὴ τ η.

Ἡ δεῖ χελώνης κρέας φαγεῖν, ἢ μὴ φαγεῖν.
τῆς χελώνης μὲν ὀλίγα κρέα βρωτέντα,
σῶφρονι ποιεῖ· πολλὰ δὲ καθαίρει.
Ἠφαιστία λίθος. τούτων ἔνιοι μαγνῆτιν λέγουσι.
ἔστι δὲ ἕτερα παραπλήσια εἰδέναι.
Ἢ ἅμα πορεύεσθαι ἄλλοις μὴ δύνασθαι. ἐπὶ τῶν
ποτὲ εἰ ἢ ἑτέρως γεγονότων. ὁμοία,
ἅμα πορεύεσθαι.
Ἢ τρὶς ἓξ, ἢ τρεῖς κύβοι. ἐπὶ τῶν κινδυνευόν-
των. τὸ μὲν τρὶς ἓξ, τὴν πάντα νικᾶν
δύναμιν. τὸ δὲ τρεῖς κύβοι, τὴν ἧτταν.
πάλαι τὰς τρισὶν ἐχρῶντο πρὸς τὰς
παιδιὰς κύβοις.
Ἡ φάνιος φύσα. ἐπὶ τῶν ἀνοήτως φυλαττ.
τόντων. οὗτος γὰρ ὁ φάνιος τυφλὸς ἦν.
ὑπανοίγοντος τοῦ πυκτὸς τὴν φύσαν
αὐτὸς ἐνδὺς ἐώρα.
Ἡ πανηγύρεια ἄρτεμις. καθ' ἑτῶν πολιτῶν
καὶ ἀγυρτῶν παρόδων ἡ θεὸς, ἑστιάσεων καὶ
πλανάδων λατρεία.
Ἡφαίστειος ψώρα ἀδυσώπητος. ἡ καὶ τῶν ἡφ.
χαλεπῶν λουτρῶν δεομένη πρὸς θεραπείαν.
τῷ γὰρ ἡφαίστῳ πολλαχοῦ ἀνῆπται θερμὰ
λουτρὰ ἢ ἀδυτα.
Ἡφαίστεια νόσος. ἡ ἡφ. ἐκ τούτων γὰρ
παρίστασθαι ἡφαίστου.
Ἦθος τίτυνος, ἢ διδάσκει τὰ γράμματα.
τῶν ἐν σικελίᾳ τριῶν ὄντων, οἱ μὲν
ἐλύφθησαν ἀχρεῖοι. οἱ δ' ἀπώλοντο.
οἱ δὲ διαφυγόντες, ἐλεγοντο.
~~Ἢ χρῆναι ἢ κωλοκεῖσθαι ἐπὶ τῶν ἐρημίαν.~~
~~ἢ ἐπὶ ὀκνούντων ἔοικεν~~
Ἢ χρῆναι ἢ κωλοκεῖσθαι. τὸ τῆς κωλο.
κεῖσθαι ἔνδον καλεῖται χρῆναι. ἐλαττον
δὲ τὸ μὲν χρῆναι, ἐπὶ τοῦ τιθυμένου.

ξ. 3.

τὸν δὲ κυνοκέφαλον ἀπὸ τοῦ ὑγιοῦς ~~μὴ ἀπὸ δὲ~~
Ἀπὸ Σκυθῶν ῥᾶον ἐπὶ τῶν δημόσιον τινα λεόντων.
τοῦτο γὰρ πρὸς δεξιὸν τὸν πόρον ἀποκεῖ-
ται δὲ τοῖς θηρίοις ἡμιόνοις ἔδεσι, ἔδεσι
ἔχων.
Ἀλεπώτερος τῆς πεζέλλης. ἀντὶ γὰρ ἐρωτευμένης τι
κάλλιστον, ἵλιος ἔφη καὶ δύκα. ἀνοητότερος ἐστὶ
καὶ κορύβου. καὶ ἀλεπίδος.
Ἡ χρὴ πρακτικὸν εἶναι, ἢ μελαγχολᾶν. ἐπὶ τῶν
μὴ τελοπεδίαις μήτε χαίρειν δυναμένων.
Ἡ συλλόντος λιμός. ἐπὶ τῶν ἀλαζονευομένων ἐπὶ
ἑαδίοις. οὗτος γὰρ εἶχε λιμὸν, ἢν δεῖπνον
ἰδιωτεύοντι δωρεῖσθαι τινος, ἔτυχε τῆς εἰς ἅπαν
κατόδου.
Ἡ κέρκος, τῇ λιμῶττι μαχλυρεῖ. ἐπὶ τῶν
δειλανδρούντων ἀπὸ μικρᾶς πρόφασεως, τὸ ἦθος
ἐκ τοῦ κεφαλαίου τὸ εὐφυὲς, ὁμοίως, ἐκ γνώμης
γινώσκεις. ἰδὼν δὲ διώκει ἐκ τῆς ὄψεως.
ἐκ τῶν ὀνείρων τὸν λέοντα. ἐκ τοῦ καρποῦ
τὸ δένδρον.
Ἡλιξ ἠλικιώτερος. ὁμοίως, τῷ. ἀεὶ γὰρ ὅμοιον
ἄγει θεὸς ἐπὶ τὸν ὅμοιον. καὶ παράλογον ἐξ
ἀρούρας πατάλῳ. ἀντὶ τοῦ, ἀλογιστήματι τὶ
ἁμάρτημα πρόσκειται.
Ἢν μὴ κατάρης καὶ ἀλέσῃς, ἢ μὴ φάγῃς. ἐπὶ
τῶν ἐκ μόχθου τὴν ἀναγκαίαν πορίζομένων
τροφήν. ἔστι δὲ δίμετρον ἀπὸ τριπόδι-
ου.
Ἡμίονος ὀλιγαρόδιος, δὲ κανθήλιος. ἐπὶ τῶν ἀλαζονευ-
μένων.

ἀρχὴ τοῦ Η.

Ἡ ἄμυρις μαίνεται. ἐπὶ τῶν κατὰ σύνεσιν πρακτι-
κῶν τι. δοκούντων δὲ μαίνεσθαι. παροιμία ἡ
ἱστορία, ἐκ τοῦ ἄμυρις.
Ἡπαλικὴ πέτρα. ἐπὶ τῶν παρακρήμνα ἑδῶνας
ἱδρυμένων. ἐκ τῆς Ἡπαλικῆς ἑδῶνες πέτρωτοὶ
ἦσαν.
Ἡῶν ἀγορά. ἐπὶ τῶν χρησίμων καὶ δικαίων.
Ἡωΐζειν, ἀντὶ τοῦ κεντᾶν, παραινεῖ. λέγ-
τοὺς βόνους κεντῶσιν. ἐξ οὗ καὶ Λουκιανὸς,
ἠωῶδες τὸ ἐνθύμημα. ἀντὶ τοῦ ἀσύμφορον καὶ
δειλόν.
Ἠώρητος κάρας. ὀνείδει ἐπὶ τῶν ἀπηρτημένων
οἰκετῶν ὡς ἐν τοῖς ἀνθεστηρίοις ἐωωχουμένων καὶ
αὐλῶν.
Ἡὼς ἡ ἀναίδεια. ἐπὶ τῶν τὴν ἀναισχυντίαν ὡφελου-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0318
gefördert durch
Baden-Württemberg

πόνων.
Ἀδάκνει ὀργία ὑπὸ ἐπίστασις. ἐπὶ τῶν ἀνόμων.

Ἀρχὴ τοῦ ι.

Ἰλιὰς κακῶν. ἐπὶ τῶν μεγάλων κακῶν.
Ἵστασαν τιμαόχοντι, τὰ μείονα νίκη ἐπιβαλλε.
ἐπὶ τῶν διὰ γῆρας διομένων ἑαυτούς.
Ἱππάσια ἐν πεδίῳ. Ἱερὰ ἄτρυφα. δῆλα.
ἕντα ἵνα ὅτου καὶ ἀνδός.
Ἵππος μὲν φέρει, βασιλεὺς μὲν τρέφει, Κορ[illegible]
[illegible] ξαῖον φασιν ὑπὸ Φιλιπ[illegible]
[illegible] πον κρατυνόμενον
ἵππεια, τῆς μητρὸς δομένης αἰτίαν,
θαι ἄφεσιν τῆς κρατείας εἶπεν τοῦτο.
Ἱππόλυτον μιμεῖσθαι. ἐπὶ τῶν σωφρονεῖν βουλομένων.
Ἰχθὺν νήχεσθαι διδάσκεις ἁμαρτάνεις, τὴν, δηλ.
φύσιν πολυμαθῆ συμβουλεύων.

Ἀρχὴ τοῦ κ

Καδμεία νίκη. ἐπὶ τῶν ἀλυσιτελῶς βιαιωθέντων, ὧν ἡ ἱστορία δῆλον.
Κυρία γῆ. ἐπὶ τῶν χωρῶν τῶν λιμὸν ἐχόντων. τοιαύτη γὰρ ἡ κύρνος πρώην. δῆλον.
Κόρκορος ἐν λαχάνοις. ἐπὶ τῶν ἐυτελῶν μὲν ὄντων. μεγάλοις δὲ παραβαλλόντων ἑαυτούς. εἶδος γάρ ἐστι βολίτης ὁ κόρκορος, ἐυτελοῦς.
Κύκνειον ἆσμα. ἐπὶ τῶν ἐπὶ θανάτου ὀνησάντων. καὶ τὰ τελευταῖα φθεγξαμένων. οἱ κύκνοι γὰρ ἀποθνήσκοντες ᾄδουσι.
Κοινὸς Ἑρμῆς. οἷον κοινὸν τὸ ἑρμηνεῖα. κλοπῆς γὰρ ὢν ὁ Ἑρμῆς. κατεδείξε κοινὰ εἶναι τὰ φῶρα.
Κακοῦ κέρακος κακὸν ᾠὸν ἔφυ. ἐπὶ τῶν ἐκ κακῶν γονέων ὄντων.
Καθάρσιος σοφώτερος. Καθαρὸς τὰς τὶς πονηρὸς ἐγένετο.
Κινέω τὸν ἀφίκεσθαι. ἐπὶ τῶν τὰ ἐσχάτα μιμουμένων.
Κέρδος ἀεὶ χάρις ἄμεινον. ἐπὶ τῶν διά τι κέρδος ἀεὶ χάριν ποριζόντων ἑαυτοῖς καὶ μὴ ἐπὶ τρεφομένων ταύτης.
Κωφότερος τοῦτο Τορωναίων λιμένος. λιμὴν τις ἦν σανὰς ἔχων τὰς εἰσβάσεις.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0319
gefördert durch Baden-Württemberg

Καβδιωλιχὸν ἄρμα. ἐπὶ τῶν ὀκολιῶν τοὺς τρόπους. δῆλοι γὰρ ἅμματά τινα δύσλυτα ἐπιζευγνύντες.

Καθ' ἑαυτὸ — Βελλεροφόντης. ἐπὶ τῶν κατ' ἰδίαν τι ποιούντων. ἡ δ' ἱστορία δῆλη.

Κομπὰς μάχιμος. ἐπὶ τῶν ὑπὲρ τὸ δέον φρονεῖν νομιζόντων. δῆλος γὰρ ὁ μάχιμος ἀλαζὼν ἐστίν.

Χαῦ ἅμα λύκοι. ἐπὶ τῶν δυσλύτων. ἀπὸ τῆς ἁμάξης ἡ ἱστορία.

Καρικὸς τράγος. ἐπὶ τῶν ἀδόξων.

Κατ' αἶγας ἀγρίας. ὁμοία τῇ ἐς ὀρφανούς.

Κεφαλὴ μέτωπ. ἐπὶ τῶν μεγάλων μαστίγων. τοιαῦται γὰρ εἰσιν.

Κέρκωπίζειν. δολιεύεσθαι. ἐπὶ τῶν πανούργων. ἀπό τινων ἀνδρῶν κερκώπων λεγομένων. ὧν προείρηται

Κέδνων πόλις. ἐπὶ τῶν ἀνοήτων. οἱ γὰρ ἔνδοθεν κωφοὶ καὶ τῇ πόλει, τοιοῦτοι.

Κέστρεὺς νήστις. ὑπὸ τῶν λαιμάργων ὑποκρινομένων δὲ νηστεύειν. ἄπληστον γὰρ τὸ ζῶον.

Κιλίκιοι σφαγῆτοι. ἢ δασεῖς. ὕδωρ γὰρ τὰ ἐκ τριχῶν κιλίκια λέγονται.

Κινδυνώδης ἡ ἐν πρώρᾳ σελλίς. οἱ γὰρ πολέμιοι πρῶτον τὴν πρῴραν καθέχουσι.

Κορείου ἀλκυονίδιον. βοτὸν γάρ τι τὰ κύματα τῆς θαλάσσης ἀρίθμιον.

Κορύδου ἐπιδεξιώτερος. ἐπὶ τῶν δυσμόρφων. δοκεῖ γὰρ ἐπὶ ἁμαρτίᾳ διαφθείρειν.

Κρωτίζειν. ἐπὶ τοῦ ψεύδεσθαι. ἀπατηλοὶ γὰρ οἱ κρῶτες.

Κορώνη τὸν ὀκορώνην. ἐπὶ τῶν βλαβερῶν ἐπιχειρούντων.

Κουρήτων τόμα. ἐπὶ τῶν μανθάνεσθαι ὀπισθεν μένων. τοιοῦτοι γὰρ οἱ Κουρῆτες.

Κριὸς ἀσπιγήσαιρος. ἐπὶ τῶν μεγάλων καὶ ἀσπίλων.

Κριοῦ τροφεῖα. ἐπὶ τῶν ἀχαρίστων.

Κρονικαὶ λῆμμαι. ὁμοία, τῇ, χύτρας λημμαι καὶ κωλοχάστας.

Κρόνου δουλή. Τὸ ἀρχαῖον καὶ ἀνάδωτον κρέας.

Κροκύλου βιῶναι. ἐπὶ τῶν ἐπιγραμμούσης φύσεως κεχρημένων. ἀπὸ κροκύλου τινὸς πορνοβοσκοῦ δύο ἔχοντος [illegible] ἑταίρας.

Κυβικεινοὶ σφῆρες. ἐπὶ τῶν εὖ κεκαρασμένων σκτήρων. διαβόητοι γὰρ οὗτοι. ὁμοία, τῷ Λύκος περὶ φρέαρ χορεύει.

Κύων παρ' ἑτέρου ἐπὶ τῶν μὴ δῶνα μόνον ἀπολαύειν τῶν πρεσβευόντων.
Κύων ἐπὶ δεήμα. ἐπὶ τῶν ἑαυτοὺς εἰς δεήμα ἐμβαλλόντων.
Κυνοδάλου χοῖνιξ. ἐπὶ τῶν μεταλλοις μέτροις κεχρημένων.
Κῶος τρίβ χῖον. ὅταν ἐλάττονα τροὸ μίζονά τις παραβάλλῃ.
Κάυνιος ἔρως. ἐπὶ τῶν μὴ παίρτου μόνων. ἐπιθυμιῶν. Κάυνου γὰρ ἡ ἀκαδεῖα ἡ ἀδελφή. φησὶ μὴ τυχοῦσα τοῦ ἔρωτος, ἀνελεῖν ἑαυτήν.
Κύρβεις κακῶν. ἐπὶ πολλῶν κακῶν. Κύρβεις γάρ, βύλα τινα πινακοειδῆ. ἐφ' ὧν τοὺς νόμους ἔγραφον.
Καλόπιν ἐορτὴν ἄγειν. ἐπὶ τῶν ἀπὸ κακοῦ πράγματος ἀπολαυόντων.
Κακὴ παράδοσις. ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν μίξιν τοῦ ὑγιεινοῦ μιθὸν κομιζομένων.
Κλαίει ὁ νικήσας. ὁ δὲ νικηθεὶς ἀπόλωλε. Ἀθηναῖοι νικηθέντες, ἀπώλοντο. Φίλιππος νικήσας ἐπὶ Παυσανίᾳ ἀνῃρέθη.
Κοινὰ τῶν φίλων. δῆλα.
Κλιτοριάζειν. ἐπὶ τῶν παιδεραστῶν τινες φασιν. ἢ ἐπὶ τῶν γυναικείων ἀκολάστων.
Κακὰ μὲν θρίπες, κακὰ δ' ὄπιες. ἐπὶ ἔργα, τῶν βλαπτόντων.
Κολοφωνία ὕβρις. ἐπὶ τῶν πλουσίων καὶ ὑβριστῶν. Τοιοῦτοι γὰρ οἱ Κολοφώνιοι.
Κύπριος ῥοῦς. ἐπὶ τῶν κοπροφάγων καὶ ἐνκαίων.
Κάμηλος καὶ γαυριῶσα, πολλῶν ἕνεκα, τίθεται φορτία. ἐπὶ τῶν ἐν τιμῇ μὲν ὄντων, ἐν δυστυχίαις, πολλῶν δὲ ἀμυνόμενων ὄντων.
Καρπαρῶν φέρεται. ἐπὶ τῶν εὐπλοούντων.
Κατ' ὕδατος γράφειν ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων ἐπιχειρούντων.
Κὰν ἀπὸ νεκροῦ φέρῃ. ἐπὶ τῶν ἀπὸ φαύλου, τῶν κερδαινόντων.
Κύνα δέρειν, ἐσταρμένην. ἐπὶ τῶν μάτην τι ποιούντων.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0321
gefördert durch Baden-Württemberg

Καρικὴ μοῦσα. ἐπὶ τῶν ἀλλοκοτούντων. ἢ ἐπὶ ἀκαιρίας καὶ τραγικότητος.

Κἂν ἄξ᾽ ἄγχει ἄνδρα σωτῆρα. καταφρονητικῶς ἐπὶ τῶν μὴ φοβουμένων μὴ ἄξια φόβου

Καχὴ μὲν ἡ ὄψις, ἐν δὲ διανοίᾳ φρένες.

κατὰ βοῦς ἔλχου. ἀντὶ τοῦ σύντα ἕλκου.

Κινῦν ἐκ χώρας. ἐπὶ τῶν ταχυποδῶν. ὁ γὰρ κινῦς τὸ θηρίον τοιοῦτον.

Κρὴν τρὸς ἀγκύτην. ἐπὶ πανούργου. χρωμένου τοῖς ἀλλήλους λέγεσθαι.

Κυνόσαργες τόπος, ἐν ᾧ οἱ νόθοι ἐξετρέφοντο. σώων γάρ τις πρωτεῖος ἦρξε, καὶ ἔλεγον, μισῶν. ὅταν, καὶ κυνόσαργας.

Κατὰ πόδος βάσιν. ἐπὶ τῶν κατὰ μικρὸν πραττόντων καὶ μετὰ τέχνης. ὁμοία, τῇ ἐνηνυχθῇ βουλῇ.

Καρκίνος λαγῳὸν ἄγρει. ἐπὶ τοῦ ἀδυνάτου. ὁμοία Λῦκος, σκιὰν ὄϊν ποιμαίνει.

Κεραμεὺς πολίτης. ἐπὶ τῶν σαθρῶν, καὶ ἀβεβαίων, καὶ εὐθραύστων.

Κεραμεὺς ἄνθρωπος. ἐπὶ τοῦ σαθροῦ.

κακὰ τίνουσι τὰς τιμωρίας τὴν ὁμοίαν. ἐπὶ τῶν κατ᾽ ἀξίαν τιμωρουμένων. ὁμοία. αὐτὸς ἑαυτῷ τοῦ κακοῦ τὴν ποινὴν. κἀκὰ κακοὶ βουλεύουσι.

Χρὴ τοῦ Λ.

Λαχὼν κατανύσσων. ἐπὶ τῶν προσποιουμένων κατανύσσειν. ἢ ἐπὶ τῶν προσποιουμένων τὸ δέος. καὶ οὐκ ἐξ ἀληθείας πραττόντων.

Λίμνιον κακόν. ἀπὸ τῶν ἐν λίμνῃ κακῶν γυναικῶν ἡ παροιμία.

Λυδὸς κατοπλεύσει. λέγεται κύριον παροιμιακὸν νόμισμα τὸν Λυδὸν προστάξαι αὐτοῖς κατοπλεύσειν.

Λύκου πλοκή. ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων. πῶς γὰρ ἂν πλοκὴς τις γένοιτο λύκου.

Λεπτὸς περὶ κρεῶν. ἐπὶ τῶν διακινδυνευόντων καὶ περὶ ψυχῆς ἀγωνιζομένων. καὶ γὰρ ἐκεῖνος περὶ τῶν ἑαυτοῦ κρεῶν τρέχει.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0322
gefördert durch
Baden-Württemberg

Λοῦσαι τὴν πολίαν. ἀπὸ τῶν τῇ πολιᾷ συμβάντων παρῆχθη.

Λέρνη κακῶν, ὡς Ἰλιὰς κακῶν διὰ τὸ τοὺς ἀρτίους ἔχειν ἐν τῇ Λέρνῃ τὰ καθάρματα βάλλειν.

Λευκὴ γάστρη. ἐπὶ τῶν μὴ δεόντως σωιέντων. καὶ ἐπὶ τῶν κόιλα ἀδήλως σημειουμένων.

Λευκὴ ψῦφος. ἐπὶ τῶν ἀδαιμόνως βιούντων.

Λιμνία χθιζὰ. ὠμὰ καὶ παρανόμως ἀπὸ τῶν συμβάντων.

Λιβυκὸν ἄμπελον. ἐπὶ τῶν ποικίλων καὶ πολυτρόπων τοῖς τρόποις. πολυτρόπως γὰρ ἡ τῶν Λιβύων, καὶ τῶν Λιβύων ζώων σωιέντων καὶ ἀλλήλοις ἐπιβαινόντων, ἐξαλλαγμένα ἀποτελεῖ σύμμικτα ζῶα.

Λευκὴν πάχαν φορεῖν. ἐπὶ τῶν μεγάλους ὑποιδχνουμένων.

Λιμοῦ πεδίον. ἐπὶ τῶν ὑπὸ λιμοῦ πιεζομένων τόπων. λιμοῦ γὰρ ὄντος, ἔχρησεν ὁ θεὸς ἀνεῦναι τῷ λιμῷ πεδίον, εἰ μέλλοιεν ἀπαλλαῦναι τοῦ λιμοῦ. διὸ καὶ ἐποίησαν.

Λιμῷ μιλίῳ. ἐπὶ τῶν ὀφόδρα λιμωττόντων. τοὺς γὰρ μιλίους ἀθηναῖοι ἰσχυρῶς ἔκακωσαν.

Λίνδιοι πὴν φυσίαν. ἐπὶ τῶν δυσπόντων καὶ δυσφήμως ἱερουργούντων. Ἡρακλῆς γὰρ ἦρτασε τὸν βοῦν τινὸς Λινδίου, καὶ ἐθοινήθη. ὁ δ' ἄλλοι δορεῖτο αὐτῷ.

Λίνῳ λῆνον δωκάπεις. ἐπὶ τῶν τὰ ἀδηνῆ ἀδηνέως σωιζόντων.

Λοιμῶν σώθημα. ἐπὶ τῶν παροικρουομένων. λοιμοὶ γὰρ τοὺς δωθέντας παρέβαθεν.

Λυδὸς ἐν μεσημβρίᾳ. ἐπὶ τῶν ἀσχολήτως τοιαύτην γὰρ ὥραν οἱ αὐτόλοι ἀσχολοῦνται ἔργοις.

Λύκοι ἀξῷ φύτειν. ἐπὶ τῶν ἀφύκτων

Λύκοι ἔλαφον. ἐπὶ τῶν τὴν ἐλαφίδος ἀποτυγχανόντων. οἱ γὰρ λύκοι ἀθηρία περιπεσόντες, χαίνουσι διερχόμενοι.

Λύκος περὶ φρεσὶ χορεύει. ἐπὶ τῶν φονώντων

τοτρόπτι μάκτην. ὁ γὰρ λύσσος ἀπροαίρετος παρίησιν, ὅταν δι' ὕβριν. ὁμοία, τῇ κύων παρ' ἑντέροις

Λευκώλενον λίνον. κερδῶ χαρεῖς. ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ κέρδει ταμιεύοντων.

Λοιγικὸς βοῦς. ἐπὶ τῶν ἐντελῶν. λοιγροὶ γὰρ ἀποροῦντες βοῶν τῶν εἰς θυσίαν, ξύλα σχιζαλίζοντες εἰς βοῦν, οὕτω τὸ θεῖον ἐλαύνουσι.

Λυδοὶ πονηροὶ, δεύτεροι, ἀργύπιοι. τρίτοι δὲ πέντες. ὧν κάρες ἐξωλέστατοι.

Λέοντα ζυγᾶς. ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτῶν τι ποιούντων.

Λύκος πρόβατα σπεύδει. ἐπὶ τῶν ὑπερασπιζόντων. καὶ γὰρ τὸ ἁρπαγὲν φεύγει

Λύκον ἐν μεσημβρίᾳ ἔπιον. ἐπὶ τῶν παρὰ καιρὸν τι ποιούντων. Ἔρ φέρει τὴν χλαῖναν καταπρίβεις

Πρὸς Λύδιον ἅρμα. ἐπὶ τῶν πολὺ διαφερόντων ἐν [illegible] ἀγωνίσματι.

Λυδίῳ νόμῳ μανθάνω. μάντεις γὰρ οἱ Λυδοί.

Λακωνικαὶ σελῆναι. ἐπὶ τῶν ἀμφιβόλων ἀσαφῆ σχῆμα ποιουμένων. οὗτοι γὰρ βούπαιδα ἀτίθασσον, ἀνεβάλλοντο τὴν σελήνην πρὸ φασιζόμενοι. Ἀττικαὶ σελῆναι τὸ ἐναντίον.

Λυπαρώτερος λύχνου. καὶ λυπαρώτερος λυχνίου. ἐπὶ τῶν ἐπιπροβολιπῶν. ὁμοία τῇ ἀκόνῃ βιτίζεις.

Λίθος λέβης. πλάστων φησὶ λέπειν ἑαυτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα ἐξερχόντα.

Ἀρχὴ τοῦ μ.

Μαβχάλην ἄειρεν. ἀντὶ τοῦ κωθωνίζεσθαι καὶ πίνειν.

Μεταρσίων δάκρυα. ἐπὶ τῶν πρὸς βίαν δακρυόντων. τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀποθανόντος ἀναγκαίως γὰρ πάντες ὀδύρονται τὸν αὐτῶν γαναικὸν δακρύσαι. ὁμοία, πεζὸν ὄγμα μετρεῖς ἀρότρῳ

Μεζαριεὺς ὄφις. τόρνας τινὰς οὕτω ἐκάλουν.

Μετὰ λέβητος ὕδωρ. ἐπὶ τῶν τὰ ὀστᾶ φερομένων
Μὴ δικὴν τεκάστῃ. ἐπὶ πολυτελῶν καὶ ἀργῶν.
Μὴ μελαμπόδου τύχοις. μήτινος ἀνδρείου καὶ ἰδίου.
Μία λόγχη, οὐ τρέφει δύο. ἐπὶ τῶν εἰς μικρὸν πολλὰ κερδαίνειν βουλομένων.
Μύλος πάντα ἀκούει. ἐπὶ τῶν εὐφυῶς προσποιουμένων. καὶ πάντα ἀκουόντων.
Μύλος γὰρ κωμῳδιῶν ποιητὴς οὐ μὴ ἀκούσειν ὑπεκρίνετο.
Ἀρτι μῦς πίτυν γεύεται. ἐπὶ τῶν νεωστὶ πλουτούντων κακῶς.
Μυσῶν λιμός. ἐπὶ τῶν κακῶς διαπαζομένων. οἱ γὰρ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, τοὺς μυσοὺς ἐλυμαίνοντο.
Μέτρῳ ὕδωρ πίνοντες, ἀμετρίᾳ μάχαν ἔδοντες.
Μέχρι φρενῶν ἢ πολεως ἐπὶ τῆ μαχαίρᾳ. σωφρονιστὴς γὰρ δῶρον αὐτῷ ἐδόθη.
Μῦς λευκὸς. ἐπὶ τῶν ἀσελγῶν καὶ ἀκρατῶν. τοιοῦτοι γὰρ οἱ κασταινίδιοι μῦες.
Μὴ πατεῖ μάχαιραν. μὴ τοῖς ἀστείοις ἔρχου, ῥᾴδιον μεγάλα πράγματα. μήπως κοπῇς ἐν, τῶν χρήσιμων σοι.
Μανίαι ὑποκεῖν ὅμοιαι. τῶν πανικῶν μανιῶν αἱ μὲν ἰδίᾳ λόγοι. αἱ δ' ἀρεταὶ καὶ ἰσχὺς ἄξιαι. ὧν δὲ τῶν χρησιμολόγων.
Μέτα φῦμα τὸ ἐνιαυτοῦ. τουτέστι πολλὴν παῤῥησίαν ἐμφανίας γενομένης.
Μυὶὴ καντάρῃς. ἐπὶ τῶν μηδενὸς ἀξίων.
Μετὰ μυῶν κόρυδος. ἐπὶ τῶν ἀποδεδυτων πεπαιδευμένοις δοκοῦντων. ὅμοιον. χαρίκλῃ πούδα καὶ κόρκορος ἐνλαχάνοις.
Μέλιτος μυελός. ἐπὶ τοῦ ἄγαν ἡδέος.
Μείζων ἀρτὸς δάφνις χλοερᾶς κλωμένης. ἐπὶ τῶν μεγάλα βοώντων.
Μὴ ἐκκῆ τὴν ἄβυδον. λείπῃ σκαφεῖν. ἐπὶ τῶν παρακινδυνευόντων.
Μὴ κινεῖν κακὸν εὖ κείμενον. ἐπὶ τῶν ἀνοήτως κακὰ ἐπειρόντων.

μηδὲν κακὸν ἐν βοῇ ἔχῃ, μὴ τὰ ἔνδοθεν ἐπιδείκνυσθαι τοῖς εὐχαῖς.

μήτε νεῦε, μήτε γράμματα ἐπὶ τῶν ἀκαθάρτων. τάχα γὰρ ἐν τοιούτῳ ἐν ταῖς ἀδύναις εἶεν ἄκρον.

μηδέποτε μηδεὶς μεγαλείων γένοιτο σοφώτερος ἐπὶ τοῦ ἀναιδύτου. Χαριεντιζόμενον δὲ τοῦτο ἔλεγον.

μηδὲ πάλι μηδὲ μελίνας. ἐπὶ τῶν μὴ βουλομένων πάσχειν τι ἀγαθὸν μετὰ ἀπειθείας.

μὴ πρὸς λέοντα δορκὰς ἄψωμαι μάχης. ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν ἐναντίων.

Μὴ λόγους ἐπ' ἀλφίτων. ἐπὶ τῶν τινὸς ἀξιουμένων τυχεῖν.

Μηδέποτε ἑρᾷν γέροντα μηδὲ γυναῖκα, μηδὲ παῖδα βάσκανον, μηδὲ δεινόν τινος, μηδὲ λάλον καὶ πλάτην. παραινεῖ μὴ εἰς ἄχρηστα ~~μὴ~~ ἀναλίσκειν.

Μικρὸν κακὸν, μέτα ἀγαθοῦ. πολλάκις μικροὶ πόνοι καὶ κακοῦ τι δοκοῦσι, μεγάλων γίνεται προόδευτικοι καλῶν.

Μὴ λίθῳ βάλλειν. ἐπὶ τῶν εἰς ἐρωτα ἐπαγομένων τινάς.

Μικρὸς ἀεὶ ὁδὸς πῶλος. ἐπὶ τῶν διὰ μακρᾶς ἐλπίδας, νεάζειν λεγόντων.

Μάφιξ ἐλαύνει. ἐπὶ τοῦ ἐφόδου.

μυὸς ὄλεθρος. διὰ τὸ ἀπορρεόντων τῶν μυῶν τῶν μελῶν, δύνασθαι αὐτοὺς ἕλκειν καὶ δὲ ἐπὶ τῶν ἀπράκτως ἀποθανόντων

Μὴ δὲ σκάφος κινεῖν. ἐπὶ τῶν ἡσύχων.

Μὴ τὴν τέφραν φεύγων. εἰς τὴν ἀντέχειαν ἐμπόδισις.

Μὴ πρὸς ἐμὲ τὰ τοιαῦτα. τοῦτέστι, μὴ τὸ τέχνας κατὰ τῶν φίλων.

Μὴ μέτα λέγε. μὴ μεγαλορρημόνει.

Μὴ πᾶς ἐπὶ πᾶν. ἀντέχειάς ἐμπεφυκέναι ἐν τῇ καμίνῳ τούτῳ λέγει. ἐπὶ δὲ τῶν κακοῖς συνεχέστερον πραττόντων.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0326
gefördert durch
Baden-Württemberg

Μὴ μάχαιραν ἀίρειν ξύλ. ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων βουλεῖν.

Μίδας ὄνον ᾤδε ὅτι ὠτακούστης εἴη. ἢ ὅτι χωρὶς αὐτοῦ οὕτω καλεῖσθαι. ὑπ' αὐτοῦ λυθέν, ἀνάλωτον.

Μωμήσεταί τις μᾶλλον, ἢ μιμήσεται. ὅτι ἑκάτερον τὸ ῥῆτιν.

ρχὴ τοῦ νῦ.

Νῶ τοιοῦτον. ὁμοία τῷ πρὸ τοῦ θῷ Θεῷ

Νιφάδια βύλα, τὰ μὴ ἀμπέλινα, μὴ σύκινα μηδὲ μύρσινα. ἐκεῖνα γάρ, οἰνόβοτρυδα λέγονται.

Νόμος καὶ χώρα. ξύλον.

Ναῦς παλαιὰ τοιοῦτον ἀλλὶ πλοῖμι. ἐπὶ τῶν μηδὲν σωτηρίωτων.

Ναῦς ἱκετεύει τοιοῦτος. ἐπὶ τῶν ἀδυνατούντων. ὡς τὸ ἀνδριάντι προσεύξομαι.

Νέμεσις δὲ παρὰ τοῦδας βαίνει. μετεῖσι γὰρ ταχέως.

Νεφρῶν ἰσχύειν. ἐπὶ τῶν βραδέως γινομένων.

Νεκρῶ λέτωρ, μύθους ἐπὶ δύο. ἐπὶ τοῦ μὴ ἐπαίοντος.

Νεφέλαι ξαίνειν. ἐπὶ ματαίου ἢ ἀδυνάτου

Νοῦς οὐ παρὰ κενταύροις. ἐπὶ τῶν ἐπιλυσμένων καὶ παλινοήτων. παρὸσον ὑπὸ παλινοίας ἀπώλετο.

Νοῶν τὸν ξένον. ἐπὶ τῶν ἐφορωμένων τινῶν.

Νῶν εἰς χώραν ἥλθε. ἐπὶ τῶν ὅπου ἀσυρτῶν, τὸ μὴ ἐλθεῖν λεγόντων.

Νῦν ὀστρίων ἅμιλλος. ἐπὶ τῶν κατ' ὥραν πεπτόντων πάντα.

Ναῦ φασὶ μάχαρ. ἐπὶ τῶν ἀξίως τιμωρουμένων, ἐφ' οἷς ἐπράξαν.

Νύξ ὑγρὰ. ἐπὶ τῶν συμβαινόντων χαλεπῶν.

Νυκταδακουίαν τὴν χειμερινὴν φασί.

Νᾶν γένοιτο σωθῆναι. ἀπὸ τῶν χελώνην ἁρπάσαι βουλομένου ἀφ' ὕδατος καταβαλεῖν, ἢ δὲ, νᾶν γένοιτο φησὶ τὸ σωθῆναι. τοῦ δὲ λοιποῦ αὐτοῦ μελήσαι.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0327
gefördert durch Baden-Württemberg

Ἀρχὴ τοῦ ξ.

Ξυρὸς εἰδ ἀκόνην. τοῦδε τοὺς, ὃν βούλονται τυγχάνειν. ὁμοία τῇ ὄνος εἰδ ἄχυρα.
ξύλον ἀτρεμὲς, ὀυδέποτ· ὀρθὸν ὅτι δυσχερὲς ἐκ φαύλων ἀρκτοὺς ἀσφαλῶς θαδαι.
ξυστρώμη τοροποιῷ. ἐπὶ τῶν ἐν πρώτοις διαμαρτανόντων.

Ἀρχὴ τοῦ ο.

Ὀυδὲν ἦρ τἆλλα πάντα, πλὴν χρυδός.
Ὁ γράκων τοιρισσοφὴ. ἐπὶ τῶν ἐκ χρειπλόντων, εἰδ τὸ ἐναντίον μεταποιπλόντων. ἐκ μεταφορᾶς τῶν κυβευόντων. ὁ γὰρ κίνους τὰρ τὸ πάλαι χρώμενοι βώλοις, τῇ μεταβολῇ τούτων, πολλάκις ἐπλώντο, ἢ ἐνίκων.
Ὁλκὴρ τοιρὰς· ἐφῆπται. ἐπιδείδεται καὶ ἠντρέπισαι τὸ τοῦ ὁλκῆρ ἡλικῶν τοέρακ.
Ὁμπνιος χείρ, ἢ πολυσία. ὁμπνιον νέφος, μετὰ πολὺ ἠυξημένον.
Ὄνος ἄγει μυσήρια. ἐν τοῖς μυστηρίοις ἐξ' ἄστεος ἐκόμιζον μετὰ τῶν ὄνων τὰς χρείας. διὸ, καὶ ἐκκεκοπάθασι οἱ ὄνοι. ἐπὶ τῶν οὐ ἀναξίως τι βαστζόντων λαμβάνεσθαι. ὁμοία. Παλ. Λῦκρος κωτὸν καὶ σοφὸς ἐν πορφύρᾳ.
Ὄνου πόσει. ἐπὶ τῶν ἀνοήτων καὶ ἀτιμῶν. οὐδὲ γὰρ χειρίσασθαι ὄνος.
Ὄνου γνάθος. εἰδ πολυφάγον.
Ὄνου ὁκιὰ. ἐπὶ τῶν μηδενὶ χρησίμων φιλοτιμουμένων καὶ φιλονεικούντων. ἐπιπλόκαμος γὰρ τις ὄνος. καὶ μαθὼν δὲ γενομένου. ἐπὶ τὴν ὄνου ὀπίσθιον. ὅτε ἐμάχετο. ὄνος σοι λέγων ἐπιδωθείην, οὐχὶ ὁκιᾶν.
Οὐδ' ἡράκλεια πρὸς δύο φανερόν.
Οὐκ ἐποιπλαπτίθημαι. Ἀριστοφάνης. οὐ βλασφημίδω.
Οὐ, πάλα κωφός. ἐπὶ τῶν μηδὲν ὄντων.
Οἱ χρῆται τὴν θυσίαν. ἐπὶ τῶν παρακούντων τοὺς θύοντας καὶ παρισκοπούντων. τοιοῦτόν γάρ τι σημεῖον τῷ Ἀπαμύνονι παρὰ τῶν χρηστῶν θύοντι.
Ὁ ὀικελὸς, τὴν θάλασσαν. ὀικελός τις οὖσα λέγων, ἐναυάγει. εἶδ' ὁρῶν τὴν θάλατταν

ἀγριουμένων, ἐπὶ στέρεσ κατιόντος, οἶδα
φησὶν ὁ θέλων, οὐκ θέλων.
ὅπου ἔλαφοι τὰ κέρατα ἀποβάλλουσι, τόποι
τινές, δύσβατοι. ὅθεν ἐπὶ τῶν ἀργώδεις
τὰς διατριβὰς ποιουμένων λέγεται.
οὔθ' ὕεται, οὔτε ἁλιοῦται. ἐπὶ τῶν ~~ἐξω~~ πάσης
καθεστώτων ἀφροντίδος.
οὐκέτ' ἐμὸν τὸ πρᾶγμα πολλὰ χαιρέτω
ἐπὶ τῶν ἀπραγμόνων.
ὄρτυξ ἔνοσιν ἡφαιστῖν. ἐπὶ τῶν παρ' ὧν
οὐ προσῆκεν, ὠφελουμένων.
ὁ πᾶις γὰρ κρύσταλλον. ἐπὶ τῶν μήτε κατέχειν
δυναμένων. μήτε παθεῖν βουλομένων.
ὁ βοῦθυς τόπος. ἐπὶ τῶν κρύφα τινος ἐφιεμέ-
νων. φανεροὶ δὲ ἀποπηδῶντων αὐτόθ. διὸ καὶ
Πίνδαρος. ἀτιζόμενοι βοῦθυ νεκρὸν ἕπορον,
λόγῳ. κρύφα δὲ βιαιοῖς πάνυ σὺν ἀνάγκαις,
οἱ πολλοί.
οὐδὲν ἱερὸν εἰ. ἰδὼν γὰρ ἄδωνιν, τοῦτό φησιν
ἡφαιστίων. εἴρηται δὲ ἐπὶ τῶν ἀχρήστων.
οὐδὲ τριὰς συσχόρου γυνώσεως. ἐπὶ τῶν
ἀσυναρτήτων. ὅμοια, τῇ ἀμουσότερόν
ἀφροδίσιον.
οὐδὲ πορφύρα ἐλείφθη πάσης πολυτελοῦς
παρασκευῆς, ἤτοι τὸν μύσιν ἡγεῖσθαι δὲ,
φησὶ, χλανίδα καὶ στολὴν καὶ
νόμος, τοὺς μόνα φιλοσοφεῖν τοὺς πολίτας.
ἐπὶ τῶν πανταχόθεν διαφθειρομένων
καὶ παροιμιακῶς τίθεται.
οὐ παντὸς δὲ Κόρινθον εἰσ' ὀφελεῖν, ἡ Κόρινθος
πολλοὺς εἶχεν ἑταίρους, καὶ τοὺς
ἀφικνουμένους ἐδαιμολόγει.
οὐδὲν ἐπὶ ἵππου δόρυ. ἐπὶ τῶν τροφὰς
βουλομένων.
οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον. ἐπὶ τῶν τὰ μὴ
προσήκοντα φλυαρούντων. πρῶτον γὰρ
τὰ Διονύσια ἄδοντες οἱ ποιηταὶ, ὕστερον
κωμῳδοῦσιν. ὅθεν τοῦ Διονύσου ἔλεγον,
οὐδὲν πρὸς τὸν Δία σοῦ.
οἷον μὰ δαίμων κέρατι οὐ κατέφερεν. ἐπὶ
τῶν δυσανασχετούντων ἐπὶ τοῦ κύκλω-
πος καὶ τοῦ Ὀδυσσέως.
οὐ φροντὶς ἱπποκλείδῃ. ἱπποκλείδης
μετὰ ἄλλων ἐμνηστεύετό τινα. τοῦ δὲ
Καλλισθένους ἅπαντος ἐξορχεῖν τὸν γάμον,

πορφύρ Β Ζ.

λανδρὸς

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0329
gefördert durch
Baden-Württemberg

οὐ φρουτὶς ἀστερίναλο. ἔστι δὲ τὸ
ἐφορχῆ. ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐν τῷ πάμῳ
ἐκυβίστα.
ὁ φαλλὸς τῷ θεῷ. ἐπὶ τῶν ἀσωτευόντων
ἐνίοις τὰ ἱκέτα καὶ τορόφορα.
δίδαιος δαίμων. ὁ ὕβρις καὶ παρὶ φάνιαν
ἐμίσησεν.
οὐκ ἐπαινεθείης οὐδ' ἐν παρὶ δείπνῳ. ἐπὶ
τῶν μηδενὸς ἀξίων. ἐνιοῦσαι γὰρ ἐν
τοῖς παρὶ δείπνοις τὸν τελευτήσαντα
ἐπαινοῦν, καὶ οἱ φαῦλοι ἦν.
ὁ κνίψ ἐν χώρᾳ. ἐπὶ τῶν ταχέως πλασσόμε-
των. Κνίψ γὰρ ἐστὶ θηρίον ξυλοφάγον.
δίδα εἶμωνα καὶ εἶμων ἐμέ. Δύο ἐγώ,
νοητὸ ἡμιμόνας Νίκεων καὶ Εἶμων.
ὑπαρίσθυνος δὲ Εἶμων κακοπροσώπατος
ὢν. ὥστε καὶ τὴν ἐπὶ Νίκεωνα φήμην
ἀποκλῖναι. λεχθεὶη δ' ἂν ἡ παροιμία ἐπὶ
τῶν ἀλλήλους ἐπὶ κακίᾳ γινωσκόντων.
ὁ ἀπόλυσος πότος. ἔξω λύεσθαι ἐν ἅδου
εἶναι.
δῖνος καὶ ἀλύσια. Ξυναγωγὸς παρὰ τοῖς παρ-
θένοις φησὶν, οὐ βαθέως ἐξετάζεσθαι. ἀλλὰ
μεθυσκομένους.
ὄλκοθεν ὁ μισθὸς ἐπὶ τῶν κατ' ἀξίαν φε-
ρόντων. ὁμοίως δὲ καὶ ἕλκειν μόνον ὁ
δὲ τὰ ὦτα ἕλκειν ὑβριστοῦ τινος.
ὁ κρὼς τὸν κρῶσσα. ἐπὶ τῶν ὁμοιοτρόπων.
ὄνος ἐν μυρίναις. ἐπὶ τῶν ἐν πλοκαῖς παρι-
σχόντων.
ὄνος λύρας ἀκούων. ἐπὶ τῶν ἀπαιδεύτων.
ὃ αὐτὸν οὐκ ἔχει, θᾶττον θεὸν Ἀθηναίων
ἐξιοῦσιν. ὅτε παρεδίδοσαν τὸ ἄστυ ἀν-
τὶ τῶν θάττον ἐν αὐτοῖς ἐλθεῖν, ἔφασαν τοῦτο.
οἶνος μάνιαν δεῖ τὸν [illegible] κελεῦσ-
ὠδεῖμονα.
οἱ φῶρες τὴν ῥοπὴν ἤτοι διδόασιν.
ὁμοιότερον οὐκου. τοῦτο παραπαίζει διὰ τὴν
ἐμφέρειαν τῶν οὐκων.
οὐδὲν πέπονθας δεινόν, ἂν μὴ προσέτοιμ.
οὐκ ἔστι διθύραμβος, ἂν ὕδωρ πίνῃ. ὁ γὰρ
θεὸς εὑρετὴς οἴνου. ὧ τινι χορεύουσιν.
οὐ πατρικὰ αὐλεῖ μέλη. ἐπὶ τῶν οὐχ ὁμοίως
τοῖς πατράσι βιούντων.
οὐ φαλλὶας ὁ ἀγὼν ἔσται, οὐ σε φανίτης ἀλλὰ

κνίψ
παιδὸς Σ.

1 Ὄνῳ τις

χρηματίζως. ἔλεγον δὲ ἐπὶ τῶν ἀργύριον τελούντων.

ἀρχὴ τοῦ ει.

Πάντα κινήσω πέτρον· ὁμοία τῷ παντὶ λίθῳ κινήσω. ἐπὶ δεῖ τῶν πάντα τρόπον ἐπινοῆσαι ὅπως ἂν ποιῆσαι τις βούληται, ἢ παροιμία λέγεται.

παρὰ κωφῷ ἀποφέρειν
παρεξηυλημένος τὸν νοῦν. οἷον, ἀνυδρον. ἢ ὑπὸ τύφου, διὰ φθορὰν ἔχων τὸν νοῦν.

πρεσβύτερος κόδρου. ἐπὶ τῶν παλαιῶν καὶ χρονίων.

πολλὰ μεταξὺ πόλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου. Ἀρχέλαος ἄμπελον φυτεύων βαρέως ὑπέφερε τοῖς οἰκέταις. εἷς δὲ τῶν οἰκετῶν ἔφη, μὴ γεύεσθαι αὐτὸν τῆς ἀμπέλου. ἐπεὶ οὖν ὁ πατὴρ ἐπέθακεν τὸν οἰκέτην ἐκπιεῖν μεμέλαν αὐτῷ· μᾶλλον δὲ προσφέρειν τὴν κύλικα τῷ στόματι, ὑπεμίμνησκεν αὐτὸν τοῦ ῥήματος, καὶ τούτῳ λεγομένῳ. ἄλλος οἰκέτης ἄλλην ἀπαγγέλλων ὡς ὃν τὸν χυτρόποδα λυμαίνεται. ὁ δὲ, ἁρπάσας ἀνῃρέθη.

Πάτροκλος πρόφασις. ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων διὰ φόβον θρηνεῖν τὰς οἰκείας συμφοράς. ἐξ ἑτέρων δὲ θλίψεων αὐταῖς ἀποκλαίειν ὄντων.

πατὴρ γῆ πατρίς.

πεύκης τρόπον. καθὰ τῶν πανυλεθρίᾳ ἀποκλαιομένων. παρόσον ἡ πεύκη κοπτομένη, ὑφ' ἑαυτῆς φύει.

πίνδαρον πλώειν. ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων.

πλωτὴ ὥρα, οὐ πλεῖται. ἐπὶ τῶν ἀπολύτων.

Πρωτέως κύνες. τοὺς οἰκέτην ὄντας ἀρπαστὰς ἐν μυθῶδει καθ' ὑπερβολὴν τῶν τραγῳδιῶν, τὸν ποιητὴν Εὐριπίδην ἐπιφέρεσθαί τε αὐτῷ κύνας ἀγρίους ὃι τοῦτον κατεσθίουσιν.

Πολυκράτης ἡδέως τρεφόμενος ἦν αὐτῷ. ἕως ἀπέστησε δίκας λέγειν. καὶ μόνος ἀπαλλαγῆναι βουλόμενος τῶν δικῶν.

πρὸς κωφὸν γυμνάζεσθαι. ἐπὶ τῶν διακενῶς μοχθούντων.

Πρόκριδος ἄκοντα. ἐπὶ τῶν πάντα νικώντων. τοιοῦτον γὰρ ἦν καὶ ἡ πρόκρις πάντα νικῶσα

πρὸ τῆς νίκης· τὸ ἐγκώμιον ἄδεις. ἐπὶ τῶν προλαμβανόντων τὰ πραττόμενα. ὁμοία τῇ ἀιξ ὀπιθοτέτοκεν. ἐρίφους δὲ ἐπὶ δώρων γελᾶ. ἄλμην τε καὶ ἀκτῆς, πρὶν τοὺς ἰχθύας ἕλης.

πρότερον χελώνη παραδράμοι ταχύτητα. ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων.

πρόβατον ὑδὰν ὄφελος, ἐὰν ποιμὴν ἀπῇ. ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου.

πράγματα ἐξ ἀπραξίας. ἐπὶ τῶν παρὰ δόξαν καὶ ἐλπίδα συμβαινόντων.

πρὸς κενὸν ψάλλεις. ἐπὶ τῶν μάτην πονούντων.

πρίν κε δύο ἀχῖνοι εἰς φιλίαν ἔλθωσιν, ὁμὸν ἐς πάλαμον· ὁδὲ ἐκ χέρδεω. ἐπὶ τοῦ ἀδυνάτου καὶ ἀνοήτου.

πρὸς μόνους ἄρας. ἐπὶ τῶν τοὺς ἀφανίσαντας παραδιδόντων δυσφορίας.

πρὶν καὶ λύκος οἶν ποιμάνῃ. ἐπὶ τοῦ ἀδυνάτου.

πρωκότερος πρίστρεχε. ἐπὶ τῶν ἐπειγόντων.

πρὸς κάρα καρίζεις. ὡς καὶ τὸ, πρὸς κρῆνα κρητίζεις, καὶ μεταφορικὸν ἄκυρον.

πρόβ᾽ ὄπιν μητρυιᾷ σκαίειν. ἐπὶ τῶν προνοητικῶν σκαίειν.

πόνον, ὀπέρεσιν. ἐπὶ τῶν μάτην πονούντων. ἢ παραπλησίως.

ποικιλώτερος ὕδρας. ἐπὶ τῶν δολερῶν.

ποταμὸς τὰ πρόρρω ποτίζων, τὰ ἔγγυον καταλείπει. ἐπὶ τῶν τοὺς ξένους εὐεργετούντων. τῶν οἰκείων δὲ ἀμελούντων.

πορφυρᾶ κατὰ τρυτόνα ψάλλεις. ἐπὶ τῶν μοχθηρῶς καὶ ἐπιπόνως ζώντων.

πολλοὶ πρᾶγμοι χαρίεν ἀπώλεσαν. ἐπὶ τῶν μὴ ὁμογνωμονούντων.

πολύποδος ὁμοιότης. πρὸς τοὺς ἐξ ὁμοιότητος ἑαυτοῖς οἷς βούλονται.

ποταμὸς θαλάττῃ ἐρίζει. ἐπὶ τοῦ ἀδυνάτου.

πόλεμος δὲ κόνιν μελάνει. ἐπὶ τῶν περὶ τῶν ἀλλοτρίων φροντιζόντων.

πολύποδος κεφαλή, ἐνὶ μὲν κακόν, ἐνὶ δὲ καὶ ἐσθλόν. ἐπὶ τῶν συμπίπτειν ὄντων, καὶ μεταχόντων κακότητος ἢ ἀγαθότητος.

τοῦ τὰρ πολυπόδος κεφαλὴ ζῶσα μὲν
δάκνει τοὺς προσιόντας. ἀκοῦσα δὲ ἔστιν
ἐνώδυνος
πολλαῖος πλυγαῖς. δρῦς δαμάζεται. ἐπὶ τῶν
δυσαλώτων καὶ δυσκαθαιρέτων.
πολλάκις ἀδείης, ὃς τὸν ἀεὶ ἐξαπατήσαντα
πρὸς τοὺς ὁμοίους τὸ ἀεὶ κακὸν κακὸν φίλει,
λέγει.
πολλὰ κενὸς ἀρσενος εἶναι. ἐπὶ τῶν κούφων
φερῶν πρὸς ὀμορφίαν.
πολλὰ κενὰ τοῦ πολέμου. ἤτοι διὰ τὸ πολλὰ
κατ' ὑπόνοιαν φέρειν. ἢ ὅτι λακεδαιμό-
νιοι, κενὰς σφενδόνας καὶ νευρὰς
ἔνυφον πρὸς ἐκπληξιν τῶν πολεμίων.
πολλάκις καὶ μωρὸς ἀνὴρ, κατὰ καιρὸν εἶπε.
δύλη.
πῦρ ἐπὶ δαλὸν ἔλθῃ. ἐπὶ τῶν ταχέως
γινομένων. ἀπὸ τοῦ κύκλωπος ἢ μεγά-
φορα.
πρὸς κέντρα λακτίζεις. δύλη.
πεμπάσι καὶ ἑκάτερα τὴν ἐπιστήμην.
πολλοὶ ναρθηκοφόροι. πολλοὶ δέ τε βάκχοι.
ἐπὶ τῶν προσποιητῶς τι πραττόντων. ὁμοία
τῇ πολλοὶ βουκέται, πολυρόδετε γῆς ἄροι,
τέρες.
προφάσεως δεῖται μόνον ἡ πονηρία.
παρδάνος τὰ πρῶτα. ἐπὶ τῶν πολλαχαριζομένων
τὰ πρῶτα ἕνεκα λάγνειας. πολλαχαριζομένων
πρὸ τούτου τὸν ὦμον, μεμεσθαι ἔχειν ἐπὶ τῶν
ἀνδρείας ὑπόληψιν — ἐχόντων.
πάρεδρ τὸν μάντιν. εἶδος ἦν πρὸ τῶν φά-
λαγγος ἑδεῖν τὸν μάντιν ἐστεμμένον
παρεγγυᾶν ὧν, τοῦτ φάσκειν.
πανώδυνα ἀλώπεκα. ὕπνος ἐπέρχεται ἐπὶ
τῶν πονούντων. τῶν δι' ἀπορίαν τροφῆς,
ὑπνοῦντων ἀλώπεκα δὲ εἶπε, παρόσον
οἱ πένητες, πολλὰς πάλλας ἐπιτηδεύ-
σιν.
πολλῶν ἐγὼ θηρίων ἀσκήσας φόρμιγγ ἐπὶ
τῶν ἐκ φορμοῦντων ᾄδοντος
πρὸν τοὺς ἰχθῦας ἁλῶν τὴν ἅλμην κυκᾶς.
ἐπὶ τῶν πρὸ πολλοῦ παρασκευαζομένων.

πολίρνα

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0333
gefördert durch
Baden-Württemberg

πίθηκος ἐν Δορφοῖς· οἱ φαῦλοι γὰρ καλοῖς παραβαλλόμενοι. δῆλον διαφέροντα φανεροί.
πότερον ὁ τὸν τράγον ἀμείνων ἀφροδίσιος, ἢ ὁ τὸ κεφάλιον ὑποτιθείς. ἄπορος ὁ τὸν τράγον.

Ἀρχὴ τοῦ ρ.

Ῥόδιοι τὸν θυσιαν. ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς βλαβερῶν ποιούντων.
Ῥυτήνων δειλότερος. τοὺς δειλοὺς ῥητίνους ἔλεγον.
ῥαδαμάνθυος κρίσις. ἐπὶ τῶν ἐπὶ δικαίοις μαρτυρουμένων.
ῥαχίας λαλίστερος. ἐπὶ τῶν ἀδολέσχων παροιμία τοῖς ῥαχίαις ἐπιβάλλοντα τὰ κύματα ψόφον ποιεῖ.
ῥήματα ἀπὸ ἀλφίτων. ἐπὶ τοῦ προϊεμένου φωνὰς κενάς.
ῥόδον ἀνεμώνη συγκρίνεις. ἐπὶ τῶν τὰ ἀνόμοια συμβαλλόντων.
ῥόδον παρελθὸν μηκέτι ζήτει φάλιν. ἐπὶ τῶν μεταμελομένων ἐπί τι καὶ μὴ δυναμένων πάλιν τοῦτο ποιεῖν.
ῥωπικὸν ὄνιον. ἐπὶ τῶν ἀνελευθέρων καὶ τὰ μὴ προσηκόντων.
ῥοδίων χρυσίον. ἐπὶ τῶν πλουσιωτέρων πωλουμένων. Ῥόδιοι γὰρ τῇ ἀθηνᾷ ἔθυον. ὅτε ἦν δὲ αὐτοῖς ἡμέρα ἐπιφερομένη ἔτος. ἡρώμεθα οὖν, ἐν τούτῳ δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀνακειμένους. ἀνεστεφανοῦντος πάλιν, χαλκοῦν ἢ ὀρειχάλκινον στεφάνιον, οὐδετέρου

Ἀρχὴ τοῦ σ.

Σαρδόνιος γέλως. ἐπὶ τῶν χαιρούσης ψυχῆς γελώντων.
σικελὸς στρατιώτης. ξένοις ἀχρῶντο καὶ.
σικελικὴ τράπεζα. ἐπὶ τῶν ἄγαν τρυφώντων ὀψοποιῶν ἀκόλαστοι ἀναγωγεῖς. δίον, ἰσαιὸν ἄμα, καθάπερ ἐν πολυτελῶν παροψύνεις.
σῦκον αἰτῶ. ἐπὶ τῶν μὴ ἀναγκαίων. Ἀθηναῖοι γὰρ ἠκολάκευον τοὺς γεωργούς. οἱ δὲ τοῦτο τοὺς ἔλαιον φασιν.
σύβαρίτης διὰ πλατείας. ἐπὶ τῶν σύβαρῶς περιπατούντων.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0334
gefördert durch Baden-Württemberg

καὶ

Σὺ ἀδικῶ τ' ἀχθέσθαι σείνει. χρησμὸν τὸς ἔλαβε, τὸν χεῖρα προφέροντα, ἀεὶ καλεῖν.

δυσμενέστατος ὄκαφος. ἐπὶ τῶν ἀποβρήνοι, ἄσων. ἀπὸ τῶν τὰς ὀκάφας μεταφερόντων ἐν ταῖς πομπαῖς.

ὀχεῖνον διατρώγειν. ἐπὶ τῶν καλλωπιζόντων ἑαυτούς. οἱ γὰρ τοιοῦτοι, ἁπλῶς ὀχεῖνον διατρώγειν. ἕνεκα τοῦ λευκοὺς ὀδόντας ἔχειν. παρόσον καὶ τοὺς τοιούτους ὀχεινοτρώκτας καλοῦσιν.

ὀτύπινον γερόντιον ἀθηνᾶ.

εἰκελὸς ὀμφακίζεται. ἐπὶ τῶν τὰ ἐντελῆ κολαζόντων.

ὀστέρξαι ἅλαχες κείναι κόσμει. δῆλον.

Σπιθαμὴ ~~βίου~~ τοῦ βίου τὸ ἐλάχιστον.

ὁμωπλίδων ἀπλαβὰς καὶ νομήνιος. ἐπὶ δύο κολάζων τοῦτο.

ὄζοι πρὸς φοίνικας. ἑκάτερα τὰ ἔθνη διαβάλλονται. ὁ μὲν γὰρ πανοῦργα. ὁ δὲ ὀξύ, δι' ὕδρας ἴσοι.

ὀκάνδιξ λάχανον ἄγριον. διὸ καὶ ὀκανδοπώλης ὁ εὐριπίδης.

Ἀρχὴ τοῦ τ.

τὰ ἐκ τριπόδων. ἐπὶ τῶν ἀλητῶς λεγομένων.

τίκτει κόρος ὕβριν ἀνδρὶ παρόντι. ἐπὶ τῶν ταῖς εὐτυχίαις ἐπαιρομένων.

ταντάλου τάλαντον. διαβόητος ἐπὶ πλούτῳ.

τερμέρια κακά. τὰ μεγάλα.

τυφλότερος ἀσπάλακος. φασὶν αὐτὸν τυφλωθῆναι. διὰ τὸ φθείρειν τὴν γῆν.

τυφλῶν ὀνείρων ἢ οἱ τῶν ἀστυλῶν.

τὸ πάρνης ὀκαφίδιον. ἐπὶ τῶν μικρὰ ζητούντων. πάρνης γάρ τις ἦν ὀκάφης ἀσωλίδος συνεχῶς ἀνθρώπων τῷ δήμῳ

τὸ λακωνικὸν δέρμα. ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν. κατεσκεύαστο γὰρ παρὰ τοῖς λακεδαιμονίοις τοῦτο.

τὸ φρυνίχου πάλαισμα. κατὰ τῶν πανούργως φιλουμένων. προδότης γάρ τις ἐγένετο τῶν λακεδαιμονίων.

τὸ δωδωναῖον χαλκεῖον. ἐπὶ τῶν πολλὰ λαλούντων.

Ἰλιάς. Ζ. ν. 234 ἑξῆς.

τὸν ἄλλον κεράζεις. ἐπὶ τῶν μάτην τοὺς νέοντας καὶ βοῶντας. καὶ γὰρ ἡ Ἀθηνᾶ ἀποβᾶς τῆς ἁρπαγῆς καὶ ζητοῦσα τὸν Ἄλλον οὐκ ἦν.

Τρυγόνος λαλίστερος· ἐπειδὴ αἱ τρυγόνες οὐ μόνον τῷ φθέγματι· ἀλλὰ καὶ τοῖς ὀστοῦν μᾶλλον ἠχοῦσιν.

Ταῦτά σοι καὶ σύβδια καὶ δόλια. ἐπὶ τῶν τελευταίων τοὺς λόγους.

Τὸν πολύφωνα ἐπέθηκεν. ἐπὶ τῆς ῥᾳδίας ψήφου.

Τιθωνοῦ γῆρας. ἐπὶ τῶν πολυχρονίων.

Τὰ πρῶτ' ἄριστους, αἴγινα τρέφει. ἐπὶ τῶν ἐξ ἀρχῆς καὶ ἐν ἀρχῇ κομψῶν. μετὰ δὲ ταῦτα ἀσελγαινόντων.

Τὰς ἐν ᾅδου Δαναΐδας. ἐν ᾅδου διὰ τὴν ἐκεῖθεν καὶ γὰρ Ἀθηνᾶ καὶ Ἄρτεμις καὶ Ἑκάτη ἐν Αἴνῃ δοκοῦσιν.

Τὸ Πάνδιος ἡμιωβόλιον. Πάνδιος παλαιὸς ἦν ὁ Πέδιος ἐπὶ μαργάτᾳ διεπνοχώς. τὸ γὰρ ἡμιώβολον Διόδους. παρ' ἑκάστῳ πάλιν ἐφιδρύς.

Τὸ βασιλικὸν βοΐδιον. ἐπὶ πολλαπλασίου τοῦ νέου. βοῦς εἶχεν ἐξ βοΐδια. λέγεται οὖν ἐπὶ τῶν πολυτόκων.

Τίς ἦν κύδωνος. ἐπὶ τῶν φιλοφρόνως δεχομένων τοὺς ξένους.

Τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νήφοντος, ἐπὶ τῶν γλώσσης τοῦ μεθύοντος. ἐπὶ τῶν ἐν μέθῃ τὴν ἀλήθειαν λεγόντων.

Τὸ κακαλαγοῦ κρότερον, οἷονεὶ ἄκουστον. ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων.

Τὸν κακοῦν φεύγων, εἰς τὸ πῦρ ἐνέπεσεν. ἐπὶ τῶν τὰ μικρὰ τῶν δεινῶν φευγόντων. καὶ εἰς μείζονα δεινὰ ἐμπιπτόντων.

Τίς πατέρ' ἀνήσει εἰ μὴ κακοδαίμονα τέκνα. ἐπὶ τῶν προτονικὰ ἀνδραγαθήματα ἀπορία ἴδια ποιουμένων. ἐπεὶ καὶ τῶν καθ' αὐτὸν ἔλαυνε καὶ ὑπὲρ ἑλκεῖν ὑπάρξαν, κόβιν. παραναῦται γὰρ, μὴ ἔχοντες ὑπὲρ ἀξίαν ἐπιπνέοντες

Τιτᾶνας κελαινῷ. ἐπὶ τῶν κακοραγούντων τινὰς εἰς βούθειαν.

Τὸν ξένια δ' ἀπέδωκεν. ἐπὶ τῶν διὰ χάριν χάριτας ποιουμένων.

Τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἄρραψε μὲν Ἰσιακὸς, ὑπεδήσατο δὲ Ἀριστογόρας. Ἀρταφέρνης

τοῦδε τοῦ πατρὸς βασιλέως. καὶ γὰρ ἦν
ἄξιον οὗτος ἠτιάσθη τῆς ἰώνων ἀποστάσεως.
ὁ δὲ ἠρνεῖτο. καὶ εἰς Ἀριστογόραν μεθέφε-
ρεν τὴν αἰτίαν. οὗ εἰς δόλιον ἀναπαλύ-
πων ὁ Δατράπης εἶπε αὐτῷ τοῦτο εἰπεῖ
λέγεσθαι δὲ ἐπὶ τῶν τὰ ἑαυτῶν ἁμαρτήματα
ἄλλοις παναίτιος προβαλλόντων.

τῆλος ὄρνιθος. τοῦτο τὸ ἀποφθεγμα Σόλω-
νος εἶπε Κροίσῳ.

τί πρὸς τὸν ἔριφον. ἀντὶ τοῦ πρὸς τὸν Μό-
μον.

τὸν μίδαν λοῦσον. καὶ Κροίσῳ καὶ Κυνίρᾳ.
ἐν ὑπερβολῇ ταῦτα.

τὸ φιλόξενος. ἐπὶ τῶν πολλάκις ἁρπα-
σάντων. φιλόξενος γὰρ ὁ Διονύσιος
καλῶν, οὐδὲν ἄλλο ἀπεκρίνατο οὗτος ἁρπάσαι.

τῷ ἁρπῷ τὴν ἐχέλυν. ἁρπὸν τὸ φύλλον τῇ
δοκῇ. τραχὺ γάρ ἐστιν. αἱ δὲ ἐγχέλυς,
ὀλισθηραὶ πρὸς τὸ λαμβάνειν διὰ λείας,
καταλλήλου δοκεῖ.

τὴν φύσαν ἔχει τετρυμένην. ὕδατος δι-
ψῶσαν. ἐπὶ τοῦ ἀπαντᾶν καὶ
ἀπροσδοκήτου.

τοῦ σελίνου δεῖται. ἐπὶ τῶν ἀνοήτων
καὶ δόξαν. καὶ γὰρ ἐνίοις τὰ φάρμακα
σελίνους τὰ φύλλα.

γενέθλιος πολέμου. ἐπὶ τῶν πικρῶς καὶ
μᾶλλον ἀνοήτως ἀποκοπτόντων τὰς
ζητήσεις. ἢ καὶ γάλα πεφυκέναι.
οἱ ἐπὶ τῶν ὠμῶν νόμων. νόμος γάρ τις
ἔταξε παρ' αὐτοῖς, τὸν πολλὰ λαβόντα
μοιχὸν πολλὰκις κόπτειν.

Ἀρχὴ τοῦ υ.

Ὑπὸ παντὶ λίθῳ δύσορκος εἶναι. ἐπὶ τῶν
κακοήθων λέγεται.

Ὑπενήνασεν. ἐπὶ τῶν ἀσήμως τι ποιούντων,
καὶ παρ' ἀξίαν ἐπαιρομένων ἐπὶ τισὶν
εὐπραγίαις.

Ὕδραν τέμνειν. ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων.

Ὑπὲρ τὰ Καλλιχόρου. πολύσιτος οὗτος ἦν ἐν

κορίνθιον. εἰποῖς ἂν ἐθαύμαζόν τινα ἐπὶ πλέον, τοῦτο ἔλαγον.

ὑστερόφυτος. ἐπὶ τῶν ὑστάτοις χρονίοις. ὁ γὰρ τελευταῖος μήν ἐστιν ὕστερος.

ὑπ' ὀρίνει. ἐπὶ τῶν βιαίων λάγεται καὶ ἐριστικῶν.

ἀρχὴ τοῦ φ.

Φαλλάριδες ἀρχαί. ἐπὶ τῶν ὠμῶς τῇ ἐξουσίᾳ χρωμένων.

Φώκου ἔραγνος. ἐπὶ τῶν ἀνωφελῶς σωζομένων ἀπὸ τῶν ἐναντίων κακῶν. φῶκος γάρ τις ἀγαθὸς ἔχων ἐσώζετο, ἀνεβάλλετο τὸν γάμον. ἐφ' ᾧ ὀργισθέντες οἱ μνηστῆρες, ἀπέκτειναν αὐτόν.

Φοινίκων σωτῆρες. ἐπὶ τῶν πανούργων.

ἀρχὴ τοῦ χ.

Χάρωνος δύσις. δι' ἧς οἱ νεκρὸς εἰς τὸν ἅιδην ἐξέρχονται.

Χθόνια λουτρά. τὰ τῶν νεκρῶν.

Χαῖρε, φίλον φῶς. Γραῦς ἐθέλουσα ἀκολάστως γυνή, ἵνα μὴ τὴν ἐρασθεῖσαν τοῦ σώματος ἁλίσκηται, τοῦτο εἶπε.

ἀρχὴ τοῦ ψ.

Ψευδὰς ἀνδρός. ἔθος ἐκάλεσέ τὸν ἀντίμαχον τῆνος, λώδης ὤν. οὗτος δὲ μελῶν ἦν ποιητής. οὕτω δὲ ἐκάλεσε διότι προσέρριπτε τοῖς ὁμιλοῦσι διαλεγόμενος. ἐδόκει δὲ ὁ ἀντίμαχος.

Ψὴ φιόμια ποιποιεῖται ὅτι τὸ ἱερὸν πῦρ, οὐκ ἔξεστι φυσᾶσθαι. δεῖ γὰρ αὐτὸν ἐξ ὀνίνασθαι ὑπὸ μὴ καταφρονεῖσθαι.

ἀρχὴ τοῦ ω.

Ὥσπερ ἥρως ἐν ἀσπίδι ξενίζεσθαι βούλομαί σε, γύναι. ἐφ' ᾧ δὴ τοῖς ἑαυτῶν ἔργοις, ἡ ἔχθη χρωμένους τοὺς φίλους ἀνεργετοῦσι πικρόβουλοι οἱ ἥρωες. τὸ παλαιὸν ἐν ὅπλοις ὄντες ἐξένιζον.

ὠδίν· ἐφώνησεν. ἐπὶ τῶν πρὸς τὸ ἀκούειν
καὶ ὅλα ἐπιτρεπομένων.
ὠδίνειν ὅρος. εἶλα μὴν ἀπέτεκεν. ὅτε μὲν
ἐλπίζει τις παῖδα μικρὸς ἐτύχη.
ὠδῖνας παιδὸς φιλοῦσιν ἐρασταὶ. ἐπὶ
τῶν ἐρωτικῶς διακειμένων.

BIBLIOTHEQUE NATIONALE

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0339

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0340

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0341

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0342

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0343

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0344

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0345

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0346

gefördert durch
Baden-Württemberg

Pal. Graec.

393

Cod. Pal. Graec. 393 Jan. 1976

Die Handschrift wurde zu photographischen Aufnahmen auseinandergenommen.
Auf fünf echte Doppelbünde neu geheftet. Alten Schweinslederbezug unter Verwendung von neuen Pergamentfälzen sowie Vorsatzblätter verarbeitet.
Kassette angefertigt.
Kaschierte Einbandpappe abgelöst und gesondert in einer Mappe aufgestellt.

Sch.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0347

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0348

gefördert durch
Baden-Württemberg

Pal. Graec.
393

Liber ex descriptus
est ex Sambuci
Ms.° qui deinde venit
in Bibliothecam Vindobonensem
ac quem ipse commodato ha-
buit Gruterus,
et conlatus

σάλπιγγα Scaliger regius

Vide c. 20 lect. 5.

Ἡρωνος παρεκβολαὶ ἐκ τῶν στρατηγι-
κῶν παραταξεων, περὶ τοῦ ὀξέως
εἶναι δεῖ τὸν στρατηγόν.

Ὅτι ἐπιμελητὴν καὶ ὀξέως καὶ ἀνδρεῖον καὶ φιλοπονητικὸν. καὶ
πρὸς τὰς κινδύνους μὴ ὀκνοῦν τὰ μηδὲ καταπίπτοντα. καὶ ὅτι
δεῖ τὸν ἐπιμελῶς τὸν θεὸν θεραπεύειν διά τε δικαιοσύνης
καὶ τῶν ἀγαθῶν πράξεων. ἀλλὰ καὶ τὰς ἡδονὰς ἐκέχρηται.
καὶ ταχέως δωάμενον τὸ συμφέρον νοεῖν. καὶ μετὰ ἀσφαλείᾳ
καὶ πρᾶξιν πάντα καὶ μὴ θρασέως καὶ ἀπειροκάλως καὶ
διὰ λόγου καὶ πιθανότητος δωάμενον τὴν προθυμίαν τῶν στρα-
τιωτῶν διεγείρειν. χρὸς δὲ τούτοις ἀμυνθικὸν εἶναι καὶ
μάλιστα ἐν καιρῷ πολέμου. Ἐν δὲ τῇ συμβολῇ τῆς μάχης
μὴ προπηδᾶν ἐκεῖνον. μηδὲ παρεκβαίνειν τῆς παρατάξεως
πρὸς τὸ ἐπιδείξασθαι τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ. ἀλλὰ μᾶλλον
ἴσασθαι εἰς ἐπιτήδειον τόπον καὶ ἐπιβλέπειν τὸν πόλεμον
καὶ ὁρᾶσθαι τὰ γινόμενα θαύματα ἔχων μεθ' αὐτοῦ ἕτε-
ρον στράτευμα τὸ ἐπιβοηθᾶν δωάμενον τῷ κατεπο-
νουμένῳ μέρει τῆς παρατάξεως. ἀχρόδυμον δὲ πολλὰ,
εἰς τῶν στρατιωτῶν ὄντων καὶ ὀκνούντων πρὸς παρατάξεις
τινὰς δυσφορεῖσθαι γενέσθαι διεγείρειν αὐτοὺς διά τινων ἐπι-
δημάτων, οἷον ἐποίησεν καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτε τὴν μάχην
ἐπολιόρκει. βουλόμενος γὰρ * ἐπιφῶσαι τὴν βούλην
πρῶτος αὐτὸς ἀγκῖβα * κόφινον χώματος, καὶ
ἀπαγαγὼν ἀκριβῶς ἐνέβαλεν. διεξχόρευσε δὲ πάλιν
εἰς ἄνυδρον τόπον μετὰ τοῦ στρα
τοῦ ὀλίγου ὕδατος ἐκ ἡθύλλου
στρατὸν πάντων τοῦτο ἐξέχεεν.
δημοσθῆς καὶ ἀπογράφεσθαι τοὺς ξενι
τοὺς μετὰ τίνος γινομένους δωτυχί
πιδείῳ ὅτε συμφέρει μνημονεύειν κά
μασὸς ὑπάρχειν.

α' Γνώριμος χρὴ τὸν στρατηγὸν καὶ
ἀνάγκης ἐπικειμένης ὀξέως νοεῖν
τὸ χρὸ τῆς ἀνάγκης περὶ τούτων βο
προβλέπεσθαι πάντα ὅσα· ἐν παρ
γαννᾷ ἢ τῷ πολέμῳ ἐπικειμένη

β' Ὅταν ἐν παρατάξει μάλιστα τῷ ἡλι

Nihil deest.

Bibl. Univ. Heidelb.
BIBLIOTHEQUE NATIONALE

Colour & Grey Control Chart
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta Black
White Grey 1 Grey 2 Grey 3 Grey 4

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0350
gefördert durch
Baden-Württemberg

Vorred.

dter jämerlicher Zerstörung des Bapstumbs stecken.

Es scheret zwar nicht viel/ daß nicht die gäng wecket das Bapstum/ Zum kampf allen seinen gerüstten/ den verdammte/ von wegen ö vnzeligen schanden vñ lastern/ so sie thätlich treiben/ darüb

Vorred.

auff daß sie durch derselben gunst/ ire mißbreuch erhalten/ vnd durch hülff des weltlichen gewalts/ jr greuwliches wüten vnd toben wider alle die so jhr lesterlich leben/ dardurch der heilige Name Gottes verunehret wirdt/ nicht leide oder dul-

Vorred.

Bapst Leonis freffterey/ vnmessigkeit vnd allerley schanden: Auch nicht der zauberey/ welchen sich Bapsten/ verretterey/ mort an nechsten freundē begangen/ vnd anderer mehr/ den theuffel schen thaten/ nicht allein des Bapst Clementis/ sonder auch

n Gott verliehen/ seiner
reisen/ zur Ehren seines
ufferbawūg seiner Christ
amit sich der leser in diß
ne anstoß besser richten
/ daß/ Wie die figuren
christs/ gegen einander
uch deren beyder beschrei
em blatt/ oben vnd vn-
emlich Christi mit dies
t/ mit diesem *. Deren
per weisset/ daß man
Wolltest also Christlicher
sere arbeit dir zu gutte
ffnemē vñ dich derē also
du darauß lernest dem
inen wercken vñ anhäg
sagen vnd von hertzen
egen dich deinem Herren
Christo durch wären
d gar ergeben. Dar-
g gütig Gott durch
um vnsern Herrn
en Geist gnedi-
verleyhen/
imen.

Dem Christli
gnade vnd frie
sto Teil vnserem
zimen

Vorred.

gleichheit hab beides jm leben vñ der lehr/ mit dem herren Jesu Christo/ welcher allein das rechte fürbildt ist aller heiligkeit/ welchem auch seine heilige Aposteln sich gleichförmich gehalten haben.

Vnd halten darumb alhie diesse zwo parteien gegen einander/ auff das die/ so bisan her vermeint/ das der Bapst von Gott sey geordnet vñ eingesetzt/ hinfurt sich selber nicht mehr betriegen. Das auch die gewissen der jenigē so sich mehr gefürcht haben/ des Bapst satzungen/ denn das gesetzt Gottes zuübertretten: nun mehr vō solcher forcht vnd Tyranney

des

1 CHRISTVS.

Als der herr Christ geboren war
Verkundt den friedt der Engel Schar.

ANTITHESIS. I.

SO bald der Herr Christus von der Jungfrawen Maria geborē wardt/ Esaie. 9. Wurde der frieden durch die himmelische Heerscharn der gantzen welt verkündiget/ mitt freuden vnd lobgesang. Luc. 2. Diesen Herrn nennen die Propheten einen Fürsten des friedens/ darin sein Reich besteriget wird sein Ewiglich: Vnd in diesem Reich wird gerechtichkeit stat habē. Bey seiner geburd ist kein pracht noch gepreng gewessen: Son-

☞ der

ANTITHESIS.
Das ist

Kurtze beschreibung/ Christi vnd des Antichrists/ Darin jr beider Art/ lehr/ vnd thaten gegen einander werden gehalten.

In deutscher sprach zuuoren also nie außgangen.

Gedruckt in der Churfürstlichen Stat Heydelberg/ durch Johannem Mayer.
1563.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0351
gefördert durch
Baden-Württemberg

Vorred.

des Pabsts entlediget werden/ vnd sich nun von gantzem hertzen zu Gott dem herren bekeren/ durch Jesum Christum vnsern herrn/ welcher lebt vnd Regiert sampt dem Vatter vnd heiligen Geist in Ewigkeit.

Amen.

Warnung an alle Christen.

Wer nicht weiß was der Antichrist
Für ein wüst grewlich thier ist/
Das in der welt on maß vnd ziel/
Der menschē Seelen vmbringt so viel:
Wie kan derselb sein leben fürn
Bewarsamlich? Wer für der thürn
Dē todt stehn hat/ vñ denckt nicht wie
Dem selben er bey zeitt entflihe:
Fürwar der wirt seins eigen todts
Schuldich sein für dem vrtheil Gots.
Drumb lieber Christ/ so du weis bist/
Lern hie was ist der Antichrist.

Vorred.

Zuch nicht was der Pabst Allerhand erdicht hab/ welcher vnder anderen gröbern irrthumen/ auch diesen hat fürgeben/ er hab macht/ die Concilia zu reformieren/ wann sie jhrer ampter vbel warten/ vnd sie auch zu entsetzen

ANTITHESIS.
Das ist

Kurtze beschreibung / Christi vnd des Antichrists / Darin jr beider Art / lehr / vnd thaten gegen einander werden gehalten.

In deutscher sprach zuuoren also nie außgangen.

Gedruckt in der Churfürstlichen Stat Heydelberg / durch Johannem Mayer.
1563.

CHRISTVS. 1

Als der herr Christ geboren war
Verkundt den friedt der Engel Schar.

ANTITHESIS. I.

SO bald der Herr Christus von der Jungfrawen Maria geborē wardt / Esaie. 9. Wurde der frieden durch die himmelische Heerscharn der gantzen welt verkündiget / mitt freuden vnd lobgesang. Luc. 2. Diesen Herrn nennen die Propheten einen Fürsten des friedens / darin sein Reich bestetiget wird sein Ewiglich: Vnd in diesem Reich wird gerechtigkeit stat habē. Bey seiner geburd jst kein pracht noch geprenge gewessen: Son-

der

Vorred.

dere ängstliche finsternus des todtlichen schattens / Esaias vnd Jeremias / nicht die gäng wendet das dahin fluhen / kampt allen seinen gestirnen verdammet / von wegen dhnzeligen schanden vñ lasterungen / gegen dem Herren Christo vnd seinem Reich / auff das sie durch verleihen gnad vnd hülff des warhaftigen / jr grewliches wüten vnd toben wider alle die so jhr leffelich leben / darmit sie heilige Name Gottes verunehren / nicht lassen oder schuldig

Vorred.

Pabst Leonis freffelrey / vnmenschlichen hochmut / vnd allerley schanden: Auch nicht der zauberey / verretterey / mordt / vnd andere mehr den thetlichen thaten / nicht allein des Pabsts Clementis / sonder auch

Vorred.

gleichheit hab beides jm leben vñ der lehr / mit dem herren Jesu Christo / welcher allein das rechte furbildt ist aller heiligkeit / welchem auch seine heilige Aposteln sich gleichförmich gehalten haben.

Vnd halten darumb alhie diesse zwo parteien gegen einander / auff das die / so bisan her vermeint / das der Bapst von Gott sey geordnet vñ eingesetzt / hinfurt sich selber nicht mehr betriegen. Das auch die gewissen derjenigē so sich mehr gefürcht haben / des Bapst satzungen / denn das gesetz Gottes zuübertretten: nun mehr vō solcher forcht vnd Tyranney

des

Vorred.

Auch nicht was der Pabst Antichrist/ vnd sein Reich sey/ vnd wie lang es noch stehen werde/ Sondern ist gnug/ das wir wissen/ das Christus vns erlöset hat/ vnd das wir jm gleuben/ vnd jn bekennen/ Wie wir denn thun/ Gott sey gelobet vnd gedanket dafür/ ewiglich/ Amen.

Vorred.

Pabst vnd sein Anhang sich jren Decreten/ Fasnungen vnd ordnungen nach/ gemes richtet/ das sie alzan gar erliche vnd fromme leute weren: So doch gar vil vnerfahren sind/ Dan ob wol jhr leben vnd wandel durchaus nichts wert: so ist

Vorred.

dang sich rümet/ das er ein fürbalter Christi/ vnd nachfolger der heiligen Apostel sey. Nicht das wir darumb vnser mütlein weber an dem Pabst/ noch an den seinen beweren zu hilf (den wir jnen/ wie Gott weis/ nicht arges gönnen)

Vorred.

des Pabsts entlediget werden/ vnd sich nun von gantzem hertzen zu Gott dem herren bekeren/ durch Jesum Christum vnsern herrn/ welcher lebt vnd Regiert sampt dem Vatter vnd heiligen Geist jn Ewigkeit.

Amen.

Warnung an alle Christen.

Wer nicht weiß was der Antichrist
Für ein wüst grewlich thier ist/
Das jn der welt on maß vnd ziel/
Der menschē Seelen vmbringt so viel:
Wie kan derselb sein leben fürn
On sorg vñ angst: Wer für der thürn
Dē todt stehn hat/ vñ dencket nicht wie/
Dem selben er bey zeitt entflihe:
Fürwar der wirt seins eigen todts
Schuldich sein für dem vrtheil Gots.
Drumb lieber Christ/ so du weis bist/
Lern hie was ist der Antichrist.

Erinnerung a
lichen le

Hüstli
ser/ob w
von den
des Anti
in Reun
erachtens nicht one fruchtb
gangen: jedoch dieweil sol
haber der warheit/ vnd de
lichen gemein/ in der eil a
deutsche vers transferirt v
vnd aber die art der deuts
darin von wegen der lat
gefallen/ dem gemeinen
vnd vnuerstendlich: hab
desselbigen büchleins auffs
einfeltigest so möglich/ o
deutscht/ damit der einfelti
desto baß daraus kommen
heit einen besseren verstan
Wolken aber hiemit keine
gaben/ so er zum hauß de
verworffen haben: Sonder
der Allmechtig Gott wöll
benorab in diesen letzsten
mehr Arbeiter zu seine Ern

gleichheit hab beides jm leben vñ der lehr / mit dem herren Jesu Christo / welcher allein das rechte fürbildt ist aller heiligkeit / welchem auch seine heilige Aposteln sich gleichförmich gehalten haben.

Vnd halten darumb alhie diesse zwo parteien gegen einander / auff das die / so bisan her vermeint / das der Bapst von Gott sey geordnet vñ eingesetzt / hinfurt sich selber nicht mehr betriegen. Das auch die gewissen der jenigē so sich mehr gefürcht haben / des Bapst satzungen / denn das gesetzt Gottes zuübertretten: nun mehr vō solcher forcht vnd Tyranney des

der jämerlicher finsternuß des Bapsthumbs stecken.

Es fehlet zwar nicht viel / das nicht die gäng wedet das Bapstumb Lamp allen seinen geistlichen verbammne / von wegen 3 vnzeligen schanden vñ lasteren /

auff das sie durch derselben gunst / ire mißbreuch erhalten / vnd durch hülff des weltlichen gewalts / jr grewliches wüten vnd toben wieder alle die so jhr leterlich leben / darmit der heilige Name Gottes verunehret wirdt / nicht leidē oder dul-

Als der herr Christ geboren war
Verkundt den frtedt der Engel Schar.

SO bald der Herr Christus von der Jungfrawen Maria geborē wardt / Esaie. 9. wurde der frieden durch die himmelische Heerscharn der gantzen welt verkündiget / mitt freuden vnd lobgesang. Luc. 2. Diesen Herrn nennen die Propheten einen Fürsten des friedens / darin sein Reich besteriget wird sein Ewiglich: Vnd in diesem Reich wird gerechtichkeit stat habē. Bey seiner geburd jst kein pracht noch geprenge gewessen: Son-

☞ der

ANTITHESIS.
Das ist

Kurtze beschreibung / Christi vnd des Antichrists / Darin jr beider Art / lehr / vnd thaten gegen einander werden gehalten.

In deutscher sprach zuuoren also nie außgangen.

Gedruckt in der Churfürstlichen Stat Heydelberg / durch Johannem Mayer.
1563.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0355
gefördert durch
Baden-Württemberg

Vorred.

Pabſt vnd ſein Anhang ſich
jren Secten/ Fatzungen vnd
ordnungen nach/ gemelt hielte:
daß ſie alſdann gar eitele vnd
fromme leuth weren: So doch
gar vil widerſpiel war iſt. Dan
ob wol jhr leben vnd handel
dardaus nichts weit: ſo iſt

Vorred.

dang ſich rümet/ daß er ein
ſtatthalter Chriſti/ vnd nach-
folgung der heiligen Apoſteln
leye. Nicht daß wir darumb
vnſer muttlein weber an dem
Pabſt/ noch an den ſeinen be-
geren zu ſtille (deß wir jnen/wie

Vorred.

Sind nicht was der Pabſt
Alexander gethan hab/welcher
vnder andern erſchrecklichē tha-
ten/ seine leibliche Tochter Lu-
cretiam beſchlaffe hat/ mit der
auch jhr eygner Suñ der Cæ-
ſar von Valentz/ gebachtes
Alexandri Son/ gemeinſchafft

Vorred.
des Pabſts entlediget werden/
vnd ſich nun von gantzem her-
tzen zu Gott dem herren bekę-
ren/ durch Jeſum Chriſtum
vnſern herrn/ welcher lebt vnd
Regiert ſampt dem Vatter
vnd heiligen Geiſt jn
Ewigkeit.

Warnung an alle Chriſten.

Wer nicht weiß was der Antichriſt
Für ein wüſt grewlich thier iſt/
Das jn der welt on maß vnd ziel/
Der menſchē Seeln vmbringt ſo viel:
Wie kan derſelb ſein leben fürn
Bewarſamlich: Wer für der thürn
Dē todt ſtehn hat/ vñ dencke nicht wie
Dem ſelben er bey zeitt entflihe:
Fürwar der wirt ſeins eigen todts
Schuldich ſein für dem vrtheil Gots.
Drumb lieber Chriſt/ ſo du weis biſt/
Lern hie was iſt der Antichriſt.

Erinner[illegible]ng an
[illegible]den leſer.

Chriſtliche
ſer/ob wol d
von den that
des Antichri
in Reimenn
erachtens nicht one frucht) in
gangen: jedoch dieweil ſolches
haber der warheit/ vnd des ge
lichen gemein/ in der eil auß
deutſche vers transferirt vñ g
vnd aber die art der deutſchen
darin von wegen der Latein
gebraken/ dem gemeinen man
vnd vnuerſtendtlich: haben w
deſſelbigen büchleins auffs all
einfeltigeſt ſo möglich/ one
deutſcht/ damit der einfeltige g
deſto baß darauß kommen/
heit einen beſſeren verſtandt
Wollen aber hiemit keinem
gaben/ ſo er zum hauß des He
verwerffen haben: Sonder bit
der Allmechtig Gott wölle vo
Genad in dieſſen letzſten zeite
mehr Arbeiter in ſeine Ernde

Vorred.

Dem Christlichen leser/ gnade vnd fried von Christo Jesu unserm Herren/ Amen.

Die fertige Ordnung der gerechtigkeit/ unser lieber

die gaben / so jm von Gott verlihen / seiner gemein trewlich mitteilen / zur Eßren seines heilige Namēs vñ ausserbawig seiner Christlichē Kirchen. Vñ dāmit sich der leser in diß Büchleins ordnung one anstoß besser richten mög / ist zu mercken / daß / Wie die figuren Christi vnd des Antichristo / gegen einander gesetzt: also folgen auch deren beyder beschreibung eine jede in seinem Stadt / oben vnd vnden verzeichnet / Nemlich Christi mit diesem ☞. Des Pabst / mit diesem *. Deren je eins auff das ander weisset / daß man nicht wol kan jrren. Wollest also Christlicher lieber leser / diese vnsere arbeit dir zu gutē geschēē / jm best auffnemē / vñ dich derē also gebrauchen / daß du darauß lernest dem Teuffel vnd allen seinen wercken vñ anhāg je lenger je mehr absagen / vnd von hertzen feind sein: vnd dargegen dich deinem Herren vnd Heilant Jesu Christo durch waren glauben gantz vnd gar ergeben. Darzu vns der Ewig gütig Gott durch Jesum Christum vnsern Herrn seinē heiligen Geist gnediglich wol verleyhen / Amen.

Vorred.

Nach Leonis Keiserey / vnnd figkeit vnd allerley schanden: Auch nicht der Zauberey / weissagen / Pfaffen Lipplein / verretterey / mort / vnd anderer mehr der theuffelischen thaten / nicht allein des Pabsts Clementis / sonder auch aller seiner volgern vnd noch

Vorred.

auff daß sie durch verfelben gunst / jre mißbreuch erhalten / vnd durch hülff derselbigen gewaltes / jr gewerbliches wesen vnd todten wieder alle die so jhr leffterlich leben / darburch der heilige Name Gottes verunehret wirdt / nicht leide oder dul-

Vorred.

Vom Christlichen Glauben / Liebe / Hoffnung / Creutz / Gebet / Gedult / Trübsal / Anfechtung / Tod / Aufferstehung der todten / Jüngsten Gericht / Ewigem Leben / vnd Hellischem Fewer / Artickel Christlicher Lehr / Wie die ein jeder Christ wissen vnd gleuben soll / zu Seligkeit / Sampt einer Vnterrichtung / Was man von den Sacramenten halten soll / Auch wie man sich zu dem Abendmal des Herren bereiten soll / Mit einer Vermanung / Wie sich ein jeder Christ gegen seinem Nechsten halten soll / Mit einer Tafel / Darinn die Zehen Gebot Gottes / Der Glaub / Vnser Vater / Vnd die Zehen Seligkeiten Christi / Kürtzlich begriffen sind / Durch Johannem Spangenberg.

Gedruckt in der Keyserlichen Stat Eyßleben / durch Johannem Gubitz / Im Jar / 1561.

CHRISTVS.

Als der herr Christ geboren war
Verkündt den fried der Engel Schar.

ANTITHESIS. I.

SO bald der Herr Christus von der Jungfrawen Maria geborē ward / Esaie. 9. Wurde der frieden durch die himmelische Heerscharn der gantzen welt verkündiget / mit freuden vnd lobgesang. Luc. 2. Diesen Herrn nennen die Propheten einen Fürsten des friedens / darin sein Reich besteriget wird sein Ewiglich: Vnd in diesem Reich wird gerechtigkeit stat habē. Bey seiner geburd ist kein pracht noch gepreng gewessen: Son-

☞ der

ANTITHE
Das ist

Kurtze be
bung / Christ
Antichrists / Da
Art / lehr / vnd th
einander wer
halten.

In deutscher
worden also nie

Gedruckt in der
lichen Stat Eyß
Johannem
156

Vorred.

Jungern/dises latinischPabsts/ Pfaffen/Münche vnd anderen feinem geschwätz. Also daß mã billich darfür halte mõcht/ es were einer nicht wol bey sinnen/der sich viel worte gemähe anzuzeigen vñ zuberweisen/wie so gar kein gleichheit sey vnder Christi vnd seiner Apostlen/vñ

Vorred.

Vnd nicht was der Pabst Alexander gethan hab/welcher vnder anderen erschrecklichẽ thaten/ seine leibliche Tochter Lucretiam geschlaffẽ hat/ mit der auch ihr aygner Bruder der Herr Nog von Valeng/ gebachtes Alexanders Son/ gemeinschafft

Vorred.

Pabst vnd sein Anhang sich jren Decreten/ Fabungen vnd ordnungen nach/ gemerckt hielte: daß sie allzan gar erliche vnd fromme leuth weren: So doch gar offt wiederspil war ist. Dann ob woll ihr leben vnd wandel

Vorred.

hang sich vnter
stehenden Chur
stenthumb der heil
feye. Nicht daß wir
vnser mitlein weg
Pabst/ noch an d
geren zu fall (deß
Gott weiß/nicht

Warnung an alle Christen.

Wer nicht weiß was der Antichrist
Für ein wüst grewlich thier ist/
Das in der welt on maß vnd ziel/
Der menschẽ Seeln vmbringt so viel:
Wie kan derselb sein leben fürn
Bewarsamlich: Wer für der thürn
Dẽ todt stehn hat/ vñ dencket nicht wie
Dem selben er bey zeitt entfliehe:
Fürwar der wirt seins eigen todts
Schuldich sein für dem vrtheil Gots.
Drumb lieber Christ/ so du weis bist/
Lern hie was ist der Antichrist.

Vorred.

des Pabsts entlediget werden/ vnd sich nun von gantzem hertzen zu Gott dem herren bekeren/ durch Jesum Christum vnsern herrn/ welcher lebt vnd Regiert sampt dem Vatter vnd heiligen Geist in Ewigkeit.

Erinnerung an Christlichen leser.

CHristlicher lieber leser/ob wol diß Büchlein/ von den thaten Christi vnd des Antichrists/ vormals in Reimenweiß (vnsers erachtens nicht one frucht) in druck ist außgangen: jedoch dieweil solches durch ein lieb haber der warheit/ vnd des heils der Christlichen gemein/ in der eil auß Lateinischen in deutsche vers transferirt vñ gesetzt worden/ vnd aber die art der deutschen reimen/ so dartin von wegen der Lateinische Poeterey gefahren/ dem gemeinen man etwas zuhoch vnd vnverstendtlich: haben wir den inhalt desselbigen Büchleins auffs aller schlechst vñ einfeltigest so möglich/ one Reimen verdeutscht/damit der einfeltige gemeine man/ desto baß darauß kommen/ vnd der warheit einen besseren verstandt fassen könne. Wollen aber hiemit keinem seine arbeit ob gaben/ so er zum hauß des Herren stewert/ verworffen haben: Sonder bitten vielmehr/ der Allmechtig Gott wölle von tag zu tag/ Barotab in diesen letzsten zeiten/ je mehr vñ mehr Arbeiter in seine Ernde senden/welche

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0358
gefördert durch
Baden-Württemberg

die gaben / so jn von Gott verlihen / seiner gemein trewlich mitteilen / zur Ehren seines heilige Namēs vñ aufferbawūg seiner Christlichē Kirchen. Vñ damit sich der leser in diß büchleins ordnung one anstoß besser richten mög: ist zu mercken / daß / Wie die figuren Christi vnd des Antichrists / gegen einander gesetzt: also folgen auch deren beyder beschreibung eine jede in seinem blādt / oben vnd vnden verzeichnet / Nemlich Christi mit diesem ☞. Des Bapsts / mit diesem ✱. Deren je eins auff das ander weisset / daß man nicht wol kan irren. Wolleſt also Christlicher lieber leser / diese vnsere arbeit die zu gutē gescheē jm beste auffnemē / vñ dich derē also gebrauchen / daß du darauß lernest dem Teuffel vnd allen seinen wercken vñ anhāg je lenger je mehr absagen vnd von hertzen feind sein: vnd dargegen dich deinem Herren vnd Heilant Jesu Christo durch waren glauben gantz vnd gar ergeben. Darzu vns der Ewig gütig Gott durch Jesum Christum vnsern Herrn seinē heiligen Geist gnediglich wol verleyhen / Amen.

Vorred.

gleichheit hab beides jm leben vñ der lehr / mit dem herren Jesu Christo / welcher allein das rechte fürbildt ist aller heiligkeit / welchem auch seine heilige Aposteln sich gleichförmich gehalten haben.

Vnd halten darumb alhie diesse zwo parteien gegen einander / auff das die / so bisan her vermeint / das der Bapst von Gott sey geordnet vñ eingesetzt / hinfurt sich selber nicht mehr betriegen. Das auch die gewissen der jenigē so sich mehr gefürcht haben / des Bapst satzungen / denn das gesetzt Gottes zuübertretten: nun mehr vō solcher forcht vnd Tyranney des

Vorred.

Pabst Leonis freffterey / vnnel figkeit vnd allerley schanden: Auch nicht der zauberey / weltschen Fulein / verretterey / motan nechsten freundē begangen / vnd anderer mehr derē theufelischen thaten / nicht allein des Pabst Clementis / sonder auch aller seiner volgern vnd noch

Vorred.

auff das sie durch derselben gunst / ire mißbreuch erhalten / vnd durch hülff des weltlichen gerichts / ir grewliches wüten vnd toben wider alle die so jhr lesterlich leben / darinnen der heilige Name Gottes verunehret wirdt / nicht leidē oder dulden können / vollfüren mögen.

Vorred.

licher finsternus des ten.
zwar nicht viel / dann ge alten seinen geistlichen nne / von wegen des nen vñ lasteren / treiben / damit offentlich vere

Ein Christlichen leer / gnade vnd frid von Christo / Jo Jeſu vnſerm herren / Amen.

Der fertige Cō ne der gerechtig / feit / vnser lieber

Als der herr Christ geboren war
Verkundt den frede der Engel Schar.

SO bald der Herr Christus von der Jungfrawen Maria geborē wardt / Esaie. 9. Wurde der frieden durch die himmelische Heerscharn der gantzen welt verkündiget / mit freuden vnd lobgesang. Luc. 2. Diesen Herrn nennen die Propheten einen Fürsten des friedens / darin sein Reich besteetiget wird sein Ewiglich: Vnd in diesem Reich wird gerechtigkeit stathabē. Bey seiner geburd ist kein pracht noch geprenge gewessen: Son-

☞ der

Kurtze be
bung / Christi
Antichrists / Dari
Art / lehr / vnd tha
einander werde
halten.

In deutscher sp
noten also nie au

Gedruckt in der
lichen Stat Heydel
Johannem M
1563.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0359
gefördert durch
Baden-Württemberg

Jungern/böses lästigen Pabsts/
Pfaffen/Münche vnd anderen
seinen gedynnen. Also daß
ma gütlich darfür halte möcht/
es were einer nicht wol bey sin-
nen/der sich viel wolte bemühē
anzuzeigen vñ zubewerssen/wie
so gar kein gleichheit sey vnder
Christi vnd seiner Apostelen/vñ

Auch nicht was der Pabst
Alexander gethan hab/welcher
vnder anderen erschrecklichē tha
ten/seine leibliche Tochter Lu-
cretiam geschlaffē hat/mit der
auch ihr aygner Sun der Her-
zog von Valeng/gebachtes
Alexandri Son/gemeinschafft
gehabt/wie das gemelter Lu-

Pabst vnd sein Anhang sich
jren Secreten/Fassungen vnd
ordnungen nach/gemelt bichtet:
dasselbig sie allzan gar erliche vnd
fromme leuth weren: So doch
gar vil viberspiel war ist. Dan
ob wol ihr leben vnd wandell
durchauß nichts wert: so ist
doch ihr lehr/Fassungen vnd

hang sich nimet/
stenthalter Christi/
stimung der heilig
feye. Nicht dasz wa
unser mütlein wec
Pabst/noch an d
geren zu fülle (d
Gott weiß/nich
sonder viel mehr

Warnung an alle Christen.

Wer nicht weiß was der Antichrist
Für ein wüst grewlich thier ist/
Das in der welt on maß vnd ziel/
Der menschē Seeln vmbringt so viel:
Wie kan derselb sein leben fürn
Bewarsamlich? Wer für der thürn
Dētodt stehn hat/vñ denckt nicht wie
Dem selben er bey zeitt entflihe:
Fürwar der wirt seins eigen todts
Schuldich sein für dem vrtheil Gots.
Drumb lieber Christ/so da weis bist/
Lern hie was ist der Antichrist.

des Pabsts entlediget werden/
vnd sich nun von gantzem her-
tzen zu Gott dem herren beke-
ren/durch Jesum Christum
vnsern herrn/welcher lebt vnd
Regiert sampt dem Vatter
vnd heiligen Geist in
Ewigkeit.

Erinnerung an Christlichen leser.

Christlicher lieber le-
ser/ob wol diß Büchlein/
von den thaten Christi vnd
des Antichrists/vormals
in Reimenweiß (vnsers
erachtens nicht one frucht) in druck ist auß-
gangen: jedoch dieweil solches durch ein lieb
haber der warheit/vnd des heils der Christ-
lichen gemein/in der ark auß Lateinischen in
deutsche vers transferirt vñ gesetzt worden/
vnd aber die art der deutschen reimen/so
darin von wegen der Lateinische Poeterey
gebraken/dem gemeinen man etwas zuhoch/
vnd vnverstendlich: haben wir den inhalt
desselbigen büchleins auffs aller schlechst vñ
einfeltigest so möglich/one Reimen ver-
deutscht/damit der einfeltige gemeine man/
desto bas darauß kommen/vnd der war-
heit einen gesseren verstandt fassen könne.
Wollen aber hiemit keinem seine arbeit ob
gaben/so er zum theil auß des Herren stewer/
verworffen haben: Sonder Herren vielmehr/
der Allmechtig Gott wölle von tag zu tag/
Besonder in diessen letzsten zeiten/je mehr vñ
mehr Arbeiter in seine Ernde senden/welche

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0360
gefördert durch
Baden-Württemberg

Vorred.

ein Christlichen leser/
gnade vnd fried von Gott
vnserm Vatter/
durch Jesu vnsern Herren/
Amen.

DEr heilige Gott hat nie der gerechtigkeit vnser lieber leser/ die gaben/ so jm von Gott verlihen/ seinen gemeinen trewlich mitteilen/ zur Ehren seines heiligē Namēs vñ zu erbawūg seiner Christlichē Kirchen. Dā damit sich der leser in diß büchleins ordnung one anstoß besser richten mög: ist zu mercken/ daß/ Wie die figuren Christi vnd des Antichrists/ gegen einander gesetzt: also folgen auch deren beyder beschreibung eine jede in seinem blatt/ oben vnd vnden verzeichnet/ Nemlich Christi mit diesem ☞. Des Pabsts/ mit diesem ✱. Deren je eins auff das ander weisser/ daß man nicht wol kan jren. Wollest also Christlicher lieber leser/ diese vnsere arbeit dir zu gutte geschē/ jm beste auffnemē/ vñ dich derē also gebrauchen/ daß du darauß lernest dem Teuffel vnd allen seinen wercken vñ anhāg je lenger je mehr absagen/ vnd von hertzen feind sein: vnd dargegen dich deinem Herren vnd Heilant Jesu Christo durch waren glauben gantz vnd gar ergeben. Darzu vnß der Ewig gütig Gott durch Jesum Christum vnsern Herrn seinē heiligen Geist gnediglich wol verleyhen/ Amen.

Vorred.

PAbst Leonis Freyheyt/ nimmet figkeit vnd allerley schanden: Auch nicht der zauberey/ welche Pabst Clementis/ sonder auch aller seiner vorfahren vnd nochkommen/ an nechsten freundē begangen/ vnd anderer mehr den thewffelischen thaten/ nicht allein das Pabst Leonis freyheyt/ nimmet figkeit vnd allerley schanden: Auch nicht der zauberey/ welche Pabst Clementis/ sonder auch aller seiner vorfahren vnd nochkommen/ an nechsten freundē begangen/ vnd anderer mehr den thewffelischen thaten/ nicht allein das

Vorred.

auff daß sie durch derselben gunst/ ire mißbreuch erhalten/ vnd durch hülff des weltlichen gewalts/ jr gewaltes wüten vnd toben vber alle die so jhr leibliche leben/ darzu der heilige Nam Gottes verunehret wirdt/ nicht leidē oder dulden können/ vollfüren mögen:

Kurtze be
bung/ Christ
Antichrists/ Da
Art/ lehr/ vnd t
einander wer
halten.

In deutscher
noten also nie

Gedruckt in der
lichen Stat Heyd
Johannem
1563

Als der herr Christ geboren war
Verkundt den fridt der Engel Schar

ANTITHESIS. I.

SO bald der Herr Christus von der Jungfrawen Maria geborē wardt/ Esaie. 9. Wurde der frieden durch die himmelische Heerschar der gantzen welt verkündiget/ mitt freuden vnd lobgesang. Luc. 2. Diesen Herrn nennen die Propheten einen Fürsten des friedens/ darin sein Reich bestetiget wird sein Ewiglich: Vnd in diesem Reich wird gerechtigkeit stat habē. Bey seiner geburd ist kein pracht noch gepreng gewessen: Son-

☞ der

Vorred.

Jungern/vnbes laborig Pabsts/ Pfaffen/Münche vnd anderen feinem geschwürm. Also daß ma billich darfür halte möcht/ es were einer nicht wol bey sinnen/der sich viel wolte bemühe anzuzeigen vñ zubeweisen/wie so gar kein gleichheit sey vnder Christi vnd seiner Apostelen/vñ

Vorred.

Auch nicht was der Pabst Antichrist gethan hab/welcher vnder anderm erschrecklicher tha ten/seine teuflische doctrin certain geschlaffe hat/mit der auch ihr eygner Zirkel der Christ Bog von Dafens/ gedachtes Alexander Son/ gemeinschafft gehabt/wie das gemeldter Lu

Vorred.

Pabst vnd sein Anhang sich jren Secten/ Fabungen vnd ordnungen nach/ gemelt bildet: daß sie also gar etliche vnd fromme leuth weren: So doch gar kein widerspil war ist. Dan ob wol ihr leben vnd wandell durchaus nichts nutz: so ist doch ihr lehr/ Fabungen vnd

Vorred.

hang sich nimet stabhalter Christ tömling der heil feye. Nicht daß v vnser nutlein we

Vorred.

Pabst/ noch an gieren zu fall (

Warnung an alle Christen.

Wer nicht weiß was der Antichrist
Für ein wüst grewlich thier ist/
Das in der welt on maß vnd ziel/
Der menschē Seeln vmbringt so viel:
Wie kan derselb sein leben fürn
Bewarsamlich: Wer für der thürn
Dē todt stehn hat/ vñ dencke nicht wie
Dem selben er bey zeitt entflihe:
Fürwar der wirt seins eigen todts
Schuldich sein für dem vrtheil Gots.
Drumb lieber Christ/ so du weis bist/
Lern hie was ist der Antichrist.

Vorred.

des Pabsts entlediget werden/ vnd sich nun von gantzem hertzen zu Gott dem herren bekeren/ durch Jesum Christum vnsern herrn/ welcher lebt vnd Regiert sampt dem Vatter vnd heiligen Geist in Ewigkeit.

Erinnerung an Christlichen leser.

Christlicher lieber leser/ob wol diß büchlein/ von den thaten Christi vnd des Antichrists/ vormals in Reimenweiß (vilers erachtens nicht one frucht) in druck ist auß gangen: jedoch dieweil solches durch ein liebhaber der warheit/ vnd des heils der Christlichen gemein/ in der eil auß Lateinischen in deutsche vers transferirt vñ gesetzt worden/ vnd aber die art der deutschen reimen/ so darin von wegen der Lateinische Poeterey gefallen/ dem gemeinen man etwas zuhoch vnd vnuerstendtlich: haben wir den inhalt desselbigen büchleins auffs aller schlechst vñ einfeltigest so möglich/ one Reimen verdeutscht/ damit der einfeltige gemeine man/ desto baß darauß kommen/ vnd der warheit einen besseren verstandt fassen könne. Wollen aber hiemit keinem seine arbeit oder gaben/ so er zum nutz des Herren stewert/ verworffen haben: Sonder bitten vielmehr/ der Allmechtig Gott wölle von tag zu tag/ Sonderlich in diessen letzsten zeiten/ je mehr vñ mehr Arbeiter in seine Ernde senden/ welche

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0362
gefördert durch Baden-Württemberg

Dem Christliche
gnade vnd fried vo
sto Jesu vnserem H
Amen.

Die het
ne der
keit / v
Herr vnd heylandt J
stus / leucht so starck
das niemand so ver
blindt sein kan / der n
barlich sehē / ja auch
greiffen möge / was
derscheidt sey vnder
sen clarheit / vnd d
sternuß des Pabsts:
Herren Christi Apo

Pabst Leonis fresserey / vnmes-
sigkeit vnd allerley schanden:
Auch nicht der zauberey / wel-
schen süplein / verreterey / mort
an nechsten freundē begangen /
vnd anderer mehr deñ theuffeli
schen thaten / nicht allein des
Pabst Clementis / sonder auch
aller seiner vorfaren vnd noch-
kömling / welche alle nicht bes-
ser den er gewesen sein: Son-
der wir wollen allein hie vor
augen stellen / zu einer seiten den
herren Jesum Christum / vnd
zur anderen seiten den Pabst
mit seiner lehr vnd gesatzen / da-
mit ein jeder sehen vnd vrthei-
len möge / was der Pabst sampt
allem seinem anhang / für ein

gleich-

Vorred.

gleichheit hab Gottes im lehren
vñ der lehr / mit dem herrn Je
in Christo / welcher allein das
rechte fundament ist aller heilig-
keit / welchen auch seine heilige
Apostel gleichförmig ge-
halten haben.

Vorrē.

CHRISTVS.
Als er jhre Christ geboren war
Verkündet den Hirten der Engel Schar.

auff daß sie durch derselben
gunst / jre mißbreuch erhalten /
vnd durch hülff des weltlichen
gewalts / jr grewliches wüten
vnd toben wider alle die so jhr
lesterlich leben / dardurch der
heilige Name Gottes verunehr
ret wirdt / nicht leidē oder dul-
den können / volfüren mögen:
Aber doch ist die wurtzel vnd
vrsprung dieses vnraths vnd
vbels heimit noch nicht gnug-
sam entdeckt / wen man allein
den eusserlichen wandel vnd le-
ben des Pabsts vnd der seinen
anzeiget: Sonder das aller er-
gerst ist / daß die weldt zwi-
fach betrogen wirdt / Eben da-
mit / daß sie vermeint / wen der

cher jämerlicher finsternuß des
Pabstumbs stecken.

Es thelet zwar nicht viel / daß
nicht die gätze weldt das Pab-
stumb sampt allen seinen geistli-
chen verdamme / von wegen s
vnzeligen schanden vñ lastern /
so sie thäglich treiben / Darüb
den etliche sie offentlich ver-
fluchen / die andern seindt jnen
heimlich im hertzen feindt. Vñ
daß auch dem Pabst vnd den
seinen solches nicht vnbewüst /
gebē sie damit gnug zuuerstehn /
daß sie jrer bösen sachen zuhelf-
fen / so grossen vleiß vnd mühe
anwenden / König / Fürsten
vnd Hern an sich zu hencken /

auff

ANTITHESIS.
Das ist

Antithesis / Christi vnd des Antichrists / Darin jr beider Art / Lehr / vnd thaten gegen einander werden gehalten.

vñdes laidigē Pabsts/
Münchē vnd anderen
schwürm. Also daß
darfür haltē möcht/
er nicht wol bey sin-
ch viel wolte bemühē
vñ zubeweissen/wie
n gleicheit sey vnder
o seiner Apostelen/vñ
vnd seines anhangs
wesen. Jedoch von
hristlicher brüderli-
haben wir nicht kön-
lassen / die thaten
des Pabsts gegē ein-
tzen / auff daß man
genscheinlich sehen
ein möge/wie felsch-
/ sampt seinem An-
hang

Auch nicht was der Pabst Alexander gethan hab/welcher vnder andern erschrecklichē tha ten / seine leibliche dochter Lu- cretiam beschlaffē hat / mit der auch jhr aygner Brud der Her- tzog von Valentz / gedachtes Alexandri Son/ gemeinschafft gehabt / wie das gemelter Lu- crecie Epithaphium oder grab- schrifft anzeiget / da sie des Alexanders Dochter / Weib vnd Schnur genennet wirdt: Wir wollen auch hie nit ge- decken der thotschlege vnd des grewlichen blutvergiessens des Pabsts Julij / neben der fulle- rey / vnd anderem seinem vn- fletigen leben: Auch nicht des

Pabst

Pabst vnd sein Anhang sich jren Decreten / satzungen vnd ordnungen nach / gemeß hieltē: daß sie alsdan gar erliche vnd fromme leuth weren: So doch gar dz widerspiel war ist. Dañ ob woll jhr leben vnd wandell durchauß nichts wert : so ist doch jhr lehr / satzungen vnd ordnungen / noch tauffentmal erger vnd mehr zuuerfluchen. Derhalben auff daß man desto baß erkenne / wie das Pabst- umb an jm selber / vnd alle des- sen satzungen geschaffen sein: Wollen wir hie nicht anzey- gen / was der gotloß Pabst Paulus für ein schentlichs vnd grewlichs leben gefüret hab:

Auch

hang sich rümet / daß er ein stathalter Christi / vnd nach- kömling der heiligen Apostelen seye. Nicht daß wir dardurch vnser mütlein weder an dem Pabst / noch an den seinen be- geren zu külē (deñ wir jnen/wie Gott weiß / nicht args günnen) sonder viel mehr darumb / daß dadurch jrer etlich (da es Got- tes will were) zu erkantnuß der warheit mögten kommen. Be- geren auch hertzlich an alle wel- che diesse des Pabsts vnd Chri sti widerwertige thaten / lehr vnd wesen sehen vnd betrachtē werden: sie wollen sampt vns Gott den herren trewlich bit- ten / für alle die so noch in sol-

 cher

des Pabsts entledigt werden/
vnd sich nun von gantzem her-
gen zu Gott dem herren bete-
ren / durch Jesum Christum
vnsern herrn / welcher lebt vnd
regiert sampt dem Vatter
vnd heiligen Geist in
Ewigkeit.

Wer nicht weiß was der Antichrist
Für ein mensch gewesen hie ist/
Das jn der recht on maß vnd ziel/
Der menschliche Seelen vmbringt so viel:
Die sam verfelt sein leben fürn
Wie arsamtich : Wer für verthürn
Die hohe lehr hat/ vnd endtrnicht wie-

Christliche
für ob wol be
von den thate
des Antichrist
in Clemens
erachtens sind/ e

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0364
gefördert durch
Baden-Württemberg

Dem Christlic
gnade vnd fried
sto Jesu vnseren
Amen.

Je l
ne d
keit
Herr vnd heyland
stus / leucht so st
das niemand so
blindt sein kan / de
barlich sehē / ja a
greiffen möge / w
derscheidt sey vn
sen clarheit / vnd
sternuß des Pab
Herren Christi

gleichheit hab beides im leben
vñ todt / mit dem herren Je
su Christo / welcher allein das
rechte Fürbildt ist aller heilig
keit / welchem auch seine heilige
Apostel sich gleichförmig ge

Vorreb.

Pabst Leonis fresserey / vnmes
sigkeit vnd allerley schanden:
Auch nicht der zauberey / wel
schen süplein / verreterey / mort
an nechsten freundē begangen /
vnd anderer mehr deñ theuffeli
schen thaten / nicht allein des
Pabst Clementis / sonder auch
aller seiner vorfaren vnd noch
kömling / welche alle nicht bes
ser den er gewesen sein: Son
der wir wollen allein hie vor
augen stellen / zu einer seiten den
herren Jesum Christum / vnd
zur anderen seiten den Pabst
mit seiner lehr vnd gesatzen / da
mit ein jeder sehen vnd vrthei
len möge / was der Pabst sampt
allem seinem anhang / für ein

gleich

CHRISTVS.
Alle der hertz Christ geboren war
Verfluchet den Feiger der Engel Schara

ANTITHESIS.
Das ist

Außgefegt-
bung / Christi vnd des
Antichrists / Darin ir beider
Art / Lehr / vnd thaten gegen
einander werden &c.

auff daß sie durch derselben
gunst / jre mißbreuch erhalten /
vnd durch hülff des weltlichen
gewalts / jr grewliches wüten
vnd toben wider alle die so jhr
lesterlich leben / dardurch der
heilige Name Gottes verunehr
ret wirdt / nicht leidē oder dul
den können / volfüren mögen:
Aber doch ist die wurtzel vnd
vrsprung dieses vnraths vnd
vbels heimit noch nicht gnug
sam entdeckt / wen man allein
den eusserlichen wandel vnd le
ben des Pabsts vnd der seinen
anzeiget: Sonder das aller er
gerst ist / daß die weldt zwi
fach betrogen wirdt / Eben da
mit / daß sie vermeint / wen der

A v Pabst

cher jämerlicher finsternuß des
Pabstumbs stecken.

Es fhelet zwar nicht viel / daß
nicht die gātze weldt das Pab
stumb sampt allen seinen geistli
chen verdamme / von wegen s
vnzeligen schanden vñ lastern /
so sie thäglich treiben / Darüb
den etliche sie offentlich ver
fluchen / die andern seindt jnen
heimlich im hertzen feindt. Vñ
daß auch dem Pabst vnd den
seinen solches nicht vnbewüst /
gebē sie damit gnug zuuerstehn /
daß sie jrer bösen sachen zuhelf
fen / so grossen vleiß vnd mühe
anwenden / König / Fürsten
vnd Hern an sich zu hencken /

auff

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0365

gefördert durch
Baden-Württemberg

des laidigē Pabsts/
inchē vnd anderen
wüm. Also daß
erfür haltē möcht/
nicht wol bey sin-
viel wolte bemühē
ī zubeweissen/wie
leicheit sey vnder
iner Aposteln/vñ
d seines anhangs
sen. Jedoch von
flicher brüderli-
en wir nicht kön-
sen / die thaten
Pabsts gegē ein-
/ auff daß man
scheinlich sehen
nöge/wie felsch-
mpt seinem An-
hang

Auch nicht was der Pabst Alexander gethan hab/welcher vnder andern erschrecklichē thaten / seine leibliche dochter Lucretiam beschlaffē hat / mit der auch jhr aygner Brud der Hertzog von Valentz / gedachtes Alexandri Son/ gemeinschafft gehabt / wie das gemelter Lucrecie Epithaphium oder grabschrifft anzeiget / da sie des Alexanders Dochter / Weib vnd Schnur genennet wirdt: Wir wollen auch hie nit gedencken der thotschlege vnd des grewlichen blutvergiessens des Pabsts Julij / neben der fullerey / vnd anderem seinem vnfletigen leben: Auch nicht des

Papst

Pabst vnd sein Anhang sich jren Decreten / satzungen vnd ordnungen nach / gemeß hieltē: daß sie alsdan gar erliche vnd fromme leuth weren: So doch gar dz widerspiel war ist. Daß ob woll jhr leben vnd wandell durchauß nichts wert: so ist doch jhr lehr / satzungen vnd ordnungen / noch taussentmal erger vnd mehr zuuerfluchen. Derhalben auff daß man desto baß erkenne / wie das Pabstumb an jm selber / vnd alle dessen satzungen geschaffen sein: Wollen wir hie nicht anzeygen / was der gotloß Pabst Paulus für ein schentliche vnd grewlichs leben gefüret hab:

Auch

hang sich rümet / daß er ein statthalter Christi / vnd nachkömling der heiligen Aposteln seye. Nicht daß wir dardurch vnser mütlein weder an dem Pabst / noch an den seinen begeren zu külē (dess wir jnen / wie Gott weiß / nicht arges günnen) sonder viel mehr darumb / daß dadurch jrer etlich (da es Gottes will were) zu erkantnuß der warheit mögten kommen. Begeren auch hertzlich an alle welche diesse des Pabsts vnd Christi widerwertige thaten / lehr vnd wesen sehen vnd betrachtē werden: sie wollen sampt vns Gott den herren trewlich bitten / für alle die so noch in sol-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0366
gefördert durch
Baden-Württemberg

Dem Christli
gnade vnd fried
sto Jesu vnserer
Amen

Jes
ne d
keit
Herr vnd heyland
stus / leucht so st
das niemand so
blindt sein kan / d
barlich sehē / ja a
greiffen möge / w
derscheidt sey vnd
sen clarheit / vnd
sternuß des Pabs
Herren Christi J

Pabst Leonis fresserey / vnmes-
sigkeit vnd allerley schanden:
Auch nicht der zauberey / wel-
schen süplein / verreterey / mort
an nechsten freundē begangen /
vnd anderer mehr deñ theuffeli
schen thaten / nicht allein des
Pabst Clementis / sonder auch
aller seiner vorfaren vnd noch-
kömling / welche alle nicht bes-
ser den er gewesen sein: Son-
der wir wollen allein hie vor
augen stellen / zu einer seiten den
herren Jesum Christum / vnd
zur anderen seiten den Pabst
mit seiner lehr vnd gesatzen / da-
mit ein jeder sehen vnd vrthei-
len möge / was der Pabst sampt
allem seinem anhang / für ein

gleich-

Vorreb.

Gleichheit hab Gottes im leben
vñ berieht / mit dem herren Je
su Christo / welcher allein das
rechte Fürbild ist aller heilig-
keit / welchem auch seine heilige
Apostel sich gleichförmig ge-
halten haben.

auff daß sie durch derselben
gunst / jre mißbreuch erhalten /
vnd durch hülff des weltlichen
gewalts / jr grewliches wüten
vnd toben wider alle die so jhr
lesterlich leben / dardurch der
heilige Name Gottes verunehr-
ret wirdt / nicht leidē oder dul-
den können / volfüren mögen:
Aber doch ist die wurtzel vnd
vrsprung dieses vnraths vnd
vbels heimit noch nicht gnug-
sam entdeckt / wen man allein
den eusserlichen wandel vnd le-
ben des Pabsts vnd der seinen
anzeiget: Sonder das aller er-
gerst ist / daß die weldt zwi-
fach betrogen wirdt / Eben da-
mit / daß sie vermeint / wen der

A v Pabst

CHRISTVS.
Alle die hier Christi gehorsam war
Verführet den Fürsten der Engel Schar.

ANTITHESIS.
Das ist

Kurtze betrach-
tung / Christi vnd des
Antichrists / Darin ir erlöet
ler / leht / vnd thaten gegen
einander werden &c.

cher jämerlicher finsternuß des
Pabstumbs stecken.

Es fehlet zwar nicht viel / daß
nicht die gātze weldt das Pab-
stumb sampt allen seinen geistli-
chen verdamme / von wegen s
vnzeligen schanden vñ lastern /
so sie thäglich treiben / Darūb
den etliche sie offentlich ver-
fluchen / die andern seindt jnen
heimlich im hertzen feindt. Vñ
daß auch dem Pabst vnd den
seinen solches nicht vnbewüst /
gebē sie damit gnug zuuerstehn /
daß sie jrer bösen sachen zuhelf-
fen / so grossen vleiß vnd mühe
anwenden / König / Fürsten
vnd Hern an sich zu hencken /

auff

hang sich rümet / daß er ein
stathalter Christi / vnd nach-
kömling der heiligen Apostel
seye. Nicht daß wir dardurch
vnser mütlein weder an dem
Pabst / noch an den seinen be-
geren zu külē (deñ wir jnen / wie
Gott weiß / nicht args günnen)
sonder viel mehr darumb / daß
dadurch jrer etlich (da es Got-
tes will were) zu erkantnuß der
warheit mögten kommen. Be-
geren auch hertzlich an alle wel-
che diesse des Pabsts vnd Chri
sti widerwertige thaten / lehr
vnd wesen sehen vnd betrachtē
werden: sie wollen sampt vns
Gott den herren trewlich bit-
ten / für alle die so noch in sol-

Pabst vnd sein Anhang sich
jren Decreten / satzungen vnd
ordnungen nach / gemeß hieltē:
daß sie alsdan gar erliche vnd
fromme leuth weren: So doch
gar dz widerspiel war ist. Dañ
ob woll jhr leben vnd wandell
durchauß nichts wert: so ist
doch jhr lehr / satzungen vnd
ordnungen / noch taussentmal
erger vnd mehr zuuerfluchen.
Derhalben auff daß man desto
baß erkenne / wie das Pabst-
umb an jm selber / vnd alle des-
sen satzungen geschaffen sein:
Wollen wir hie nicht anzey-
gen / was der gotloß Pabst
Paulus für ein schentlichs vnd
grewlichs leben gefüret hab:

Auch nicht was der Pabst
Alexander gethan hab / welcher
vnder andern erschrecklichē tha
ten / seine leibliche dochter Lu-
cretiam beschlaffē hat / mit der
auch jhr aygner Brud der Her-
tzog von Valentz / gedachtes
Alexandri Son / gemeinschafft
gehabt / wie das gemelter Lu-
crecie Epithaphium oder grab-
schrifft anzeiget / da sie des
Alexanders Dochter / Weib
vnd Schnur genennet wirdt:
Wir wollen auch hie nit ge-
decken der thotschlege vnd des
grewlichen blutvergiessens des
Pabsts Julij / neben der fulle-
rey / vnd anderem seinem vn-
fletigen leben: Auch nicht des

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0368
gefördert durch
Baden-Württemberg

Christmon.

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	

C

December/Chrisimon.

17 a Ignatius ☉ 35. n. ☾ wi. ♒ 5
Die iuden sanden zu Johanni / Johannis 1.
18 ♉ Lazarus ♃ ♄ artz. lat. ♒ 19
19 c Nemesius ♌ ♐ 4
20 d Gracianus ♄ vnstätig we. ♐ 20
21 e Thomas Apo. ♃ ♑ 4
22 f Chiridon ♃ ♅ wind ♑ 18
23 g Dagobertus wind ♉ 3
24 a Achilles ☿ 40. v. kalt neb ♉ 15
V. Augustus ließ ein gebot auß gehn / auff daß ꝛc. Luce 2.
25 ♉ Christag ♄ in ♃ ♉ 28
26 c Stefan ✱ ♊ 12
27 d Joannis Euan. ♌ ♊ 24
28 e Vnschuldig kinder ♍ ♋ 6
29 f Thomas ♃ ♌ ♋ 18
30 g David ♃ ☽ kalt ♌ 1
31 a Syluester ♃ ♌ ♍ 11

Nicht laß zu Adern: aber baden/
Das ist ja gut on allen schaden.

Aprilis / Ptholemeus.

April hat solcht krafft in sehen/
Daß alles wirdt gemehrt darvon.
Er hitzt den Menschen leib vnd mehrt das blut.
Zu Aderlassen hie ist dir gut.
Bäum pflantzen magstu zu dieser frist/
Wann der Mon den Stier gantzen ist.
Heuser bauwen das ist auch gut/
Samen säyen keinem nutzen thut.
Von keinem Artzten laß dich weisen/
Den haß zu heilen mit dem eysen.

Maius / Ausonius.

Arbeit in May ist dir nicht schadt/
Laß dein Adern/mach ein lustig bad.
Dein speiß mit mancher würtz sey bereit/
Das ist gesundt/wirdt dir nicht leidt/
Ab armen laß zu keiner frist/
Wann der Mon in zwyfach strasse ist.
Du solt die regel nicht abschneiden/
Ab den händen/wyltu gesundt bleiben.

Junius / Auerroes.

Practica auffs M. D. LXXV. Jar

das I. Capittel von der verschinen Finsternussen vnd gegenschein der obern Planeten würckungen.

WIewol wir diß 75. Jar kein Finsternuß an den beyden Liechten sehen/werden sich doch deß verschinen Jars jre würckung hefftig ansehen/sampt der oberen Planeten gegenschein operatione. Diese jre würckungen werden fürnemlich bey den Occidentalischen Völckeren sich erzeugen/Derowegen ich diecre ich auß diesem grossen gegenschein/vil vorgangen Finsternussen der Sonnen ein vngewöhnliche hitze vnd ertrückne/beffrige vneinigkeit vnter den Gebrüdern Blutsfreunden vnd Schwägern. Item heimliche meyntecy vnd auffrhur sich bewegen werden.

Seliche fürnemen werden sich zum abfall beachen. Von wegen einer alten gerechtigkeit Landt vnd Leute betreffende/oder von wegen erforderung gemachten pact vnd verträgen/dergleichen

Mon als in dem Schützen ist/
e der hüst zu keiner frist.
dan wandern sicher ist vnd gut/
er aber fahren nicht gut thut.

December. / Mensa.

Mont heiß feind gut /
magstu hale dich in hut.
adern magst dir lan schlagen/
ß dir dein tranck loe tragen.
n wan er im Sedunbock ist/
dem knie zu thun nicht rüst.
n diesen Zeichen nicht bawen/
nicht lang/wirde dich gerawen.

ute lehr wil ich dir geben/
in dem frist dir dein leben.
ech/nicht laß das gliedt an die/
des Zeichen/sein Ader kür.
Zeichen magstu sehen fein/
den wo sie dienend hin/

Es belangt die Fruchtbarkeit dieses
Jars ist kundtlich menigklich bekan
(dieweil/sintemal nichts sonderlichs befun
den wirdt / das an sonderlichen mißgewechß
ertzeige. Auß durch alle Land vnd Leut
ehewirung mächtiger krieg. Es mag wol sein
wechsel werden ob schon ein gut Fruchtbar Jar sich
ertzeige / vnd anderen leide. Vnd der Frucht auch ein
wenig schaden wegen des kaltens in gelegt wirdt.
Dann der Winter zimlich warm sein wirdt doch mit
starcker teuchtung vñ vngestümme. Im Sommer wirdt
sich alle Frucht fein erzeigen vnd herfür thun/heuf er
warm lind vnd zimlich naß / wirdt sein. Der Som
mer schon dick vñ runder. Mittmerich vnd Brach der
Früchte. Mein vñ Korn der wegen gnug samlich wirt
sein. Wo wir nur vor vnserm bösen leben abstunden.

Für kleiner schar machs ich er rein/
Verlassen thun Gott Korn vnd Wein.

Der artzeten gebrauchen thar
vnd nicht der Zeichen nimer war /
Auch sein sach nicht richt darnach
Sey liebe ob er schad empfach.

Für mancherley gebrechlichkeit
Vrsach Zaichen Tags mit Effen
vnd Trincken durch alle mo-
nath folle pflegen.

Januarius / Aristotel.

Na dem Jenner sag ich dir fürwar/
Ess warme speise/rein/mancher zwar.
Wadrincke messig frü vnd speht/
Aber in dieser zeit hüt dich vor Mehl.
Der Wasserman dem schinbein schädlich ist/
Wann der Monins Zeichen gangen ist.
Du magst wol pflantzen die Jungen böum/
Nußbawen / vnd auch höhe thüren rein.

Februarius / Ipocras.

Der Hornung ist gesteen gar balde/
Das Fieber/andern Stechtag manigfalt.
Darumb die kälte fleuhe/das ist dir gut/
Solts auch lassen auff dem daumen blut.
In den Dischen heilsam ist vnd gut/
Trauck einnemmen/ohn allen vngemut.
Dein Füssen auch thu Argemeyen nit/
Oberfelde magst gehn schier wann du wilt.

Martius / Galenus.

Im Merz herdringt Leibs feuchtigkeit/
Gebiert auch sch nertzen/vnd groß leidt.
In diesem Mont seind würtzel gut/
Darumb Zu salat habe guten mut.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0372

gefördert durch
Baden-Württemberg

same jammerliche Kriege sollen entstehn/Item brünsten/verhörgungen/vnd verderbungen der Lande vnd Leut der Stett / Marckt / Dörffer / vnd Schlösser den Fürsten vnd gewaltigen wird Tödtlicher abgang verkündiget. Es werden auch grosse verenderung in der Policey einbrechen oder vielleicht eingebrochen haben. Weitleuffiger von diesen zuschreiben ist vnnötig / dieweil ander mehr seindt vnd viel darvon sagen vnd schreiben.

Das II. Capittel von Kranckheiten die sich erzeigen werden.

Dieweil Saturnus Retrogradus besunders wirdt werden sich da etliche der Pestilentz vnd gifftiger geschwer zu besorgen haben/auch häubt vnd lenden wehe/vnd fürnämlich schmertzen an den orten die dē Storpion seind vnterworffen. Diese werden neben andern Kranckheiten die gemeine zufähl/schaden vnd mangel sein.

Das III. Capittel von Fruchtbar-

17 B 7 Alexius warm hitzig kül. 5
18 c Arnolphus bis. ☥ ✂ 16
19 d Justa Rufina ☥ 28
20 e Helias ☥ ◠ schön wa. 9
f Arbogast 22
g Maria mag. 10.27.n.re 4
a Apollinaris ✂ ☿ in ♍ 15
Sag warnet vns vor den falschen propheten/ Matthei 7.
24 B 8 Christian. ka. 14. st. gro. h 27
25 c Jacobus Apost. ☥ 9
26 d Anna ☥ ✂ trucken 22
27 e Celsus schön wetter 5
28 f Panthaleon warm dür 17
29 g Beatrix ☾ 9. n. ✱ 2
30 a Abdon ☥ melan. regen 5
Vom Reichen man vnd vngerechten schaffner/ Luce 16.
31 B 9. Germanus ☥ wind gew. 29

Augustus/ Augstmon.

1 c Peter ketten. wind 14
2 d Steffan bapst ✱ 28
3 e Steffan erst. ◡ artz. lat. 13
4 f Justin. ☥ ka. 14. st. ✂ 28
5 g Oswaldus artz. pfleg. 13
6 a Sixtus ● 3. 30. v. warm 27
Jesus weinet vber Jerusalem/ Luce 19.
7 B 10 Affra 11
8 c Babylonia jung. ☥ ✂ 25
9 d Romanus ☥ Direct. 8
10 e Laurentius ☥ ✂ hagel 22
11 f Ascanius

17 c Florentinus ☥ ☿ in ♎ win: 7
18 d Lucas Euan. ☥ ☨ in ♎ ✱ 20
19 e Lucina ● 2. 24. n. regen 4
20 f Wendelinus ♎ ☥ 17
21 g Vrsula wind neblich 2
22 a Seuerus wind 16
Vom Königlichen den Sohn tod krank sag/ Johannis 4.
23 B 25 Justus ☥ ◡ artz. lat. 1
24 c Salome ☥ ✂ wind regen 15
25 d Crispianus ♎ kalt wind 1
26 e Amandus ☾ 7. v. ✱ 14
27 f Columbanus ✂ 28
28 g Simon Judas ☥ 12
29 a Narcisus ☥ ♂ in ♍ ✱ 26
Vom Königlichen der rechnung forderte/ Matthei 18.
30 B 22 Cenobius ☥ vngewit. 9
31 c Wolffgangus ☥ 20

November/ Wintermon.

1 d Allheiligen 6
2 e Allseelen ● 4. 3. n. ♂ ✱ re. 17
3 f Theophilus windig 29
4 g Agricola ☥ ☿ in ♐ windig 12
5 a Malachias ☥ ✂ 23
Ob man dem Keiser zinß geben sol. oder nit/ Matth. 22.
6 B 23 Leonard. ☥ ♒ ◠ feucht 6
7 c Florentius ☥ hell 17
8 d Wiltbror ☥ tag 10. st. kalt 29
9 e Theodorus ☥ ✂ win. feu. 12
10 f Martin. ba. ☽ 7. 43. n 23
11 g Martin. bi. ☥ schön kalt 7

Lauttern.

Oppenheim.

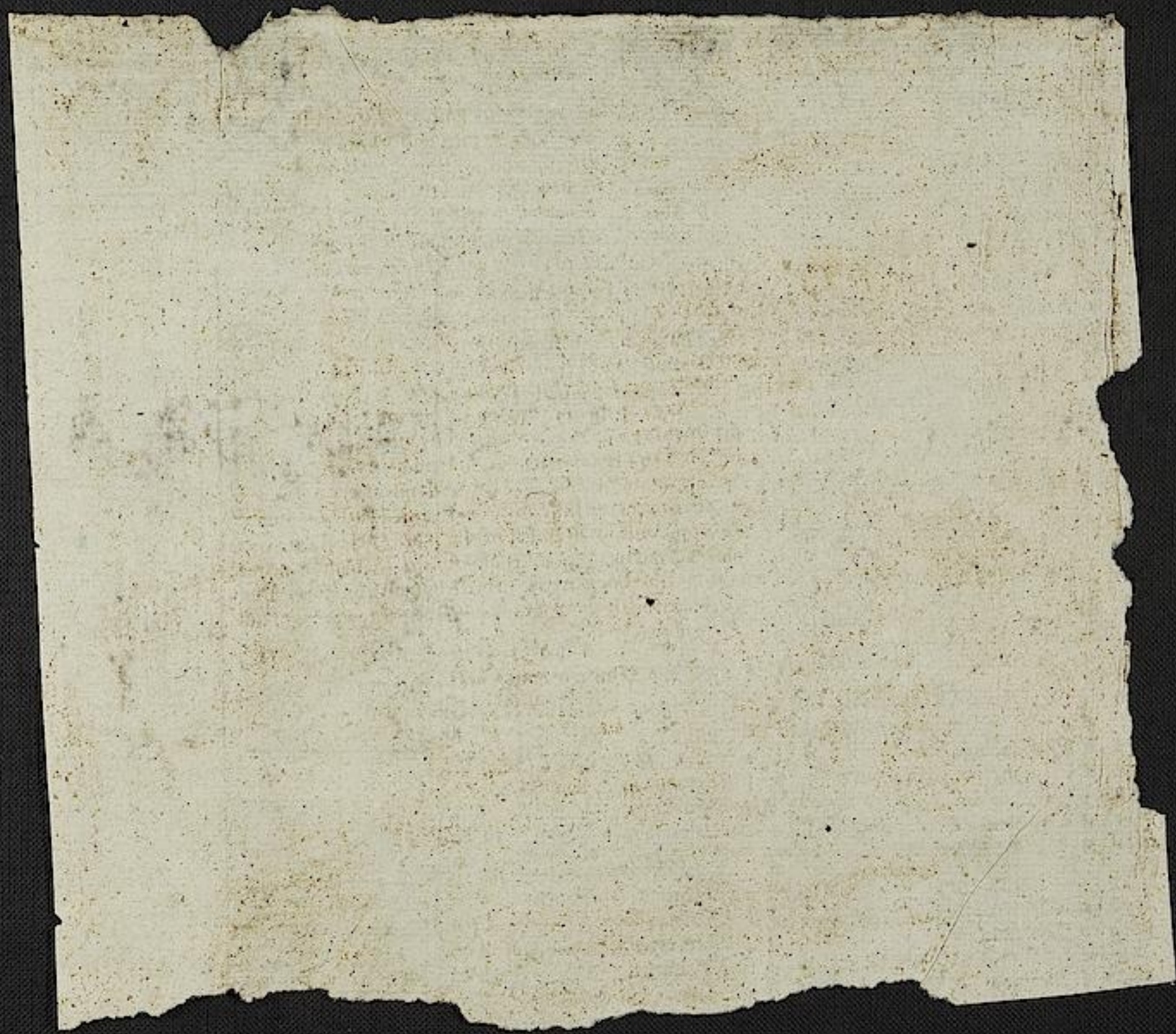
Hilßbach.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0373

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0374

gefördert durch
Baden-Württemberg

Cap libi nri Cap cl xxxv

ffelicissimi[que] qui se futura de
mandat sibi dnm tolerent

Incipit exhortatio sancti
libri v

Signis depagimus euangelicis
sortes legunt et si optimum
est dis et potius statuat ap ad
domini gsulendi gratiam tunc
ista mihi displicet gsuetudo
adnotanda secundum et addita
huic signi beatitate diuina ordi
nabili bellicae gutae

Incipit liber quinti

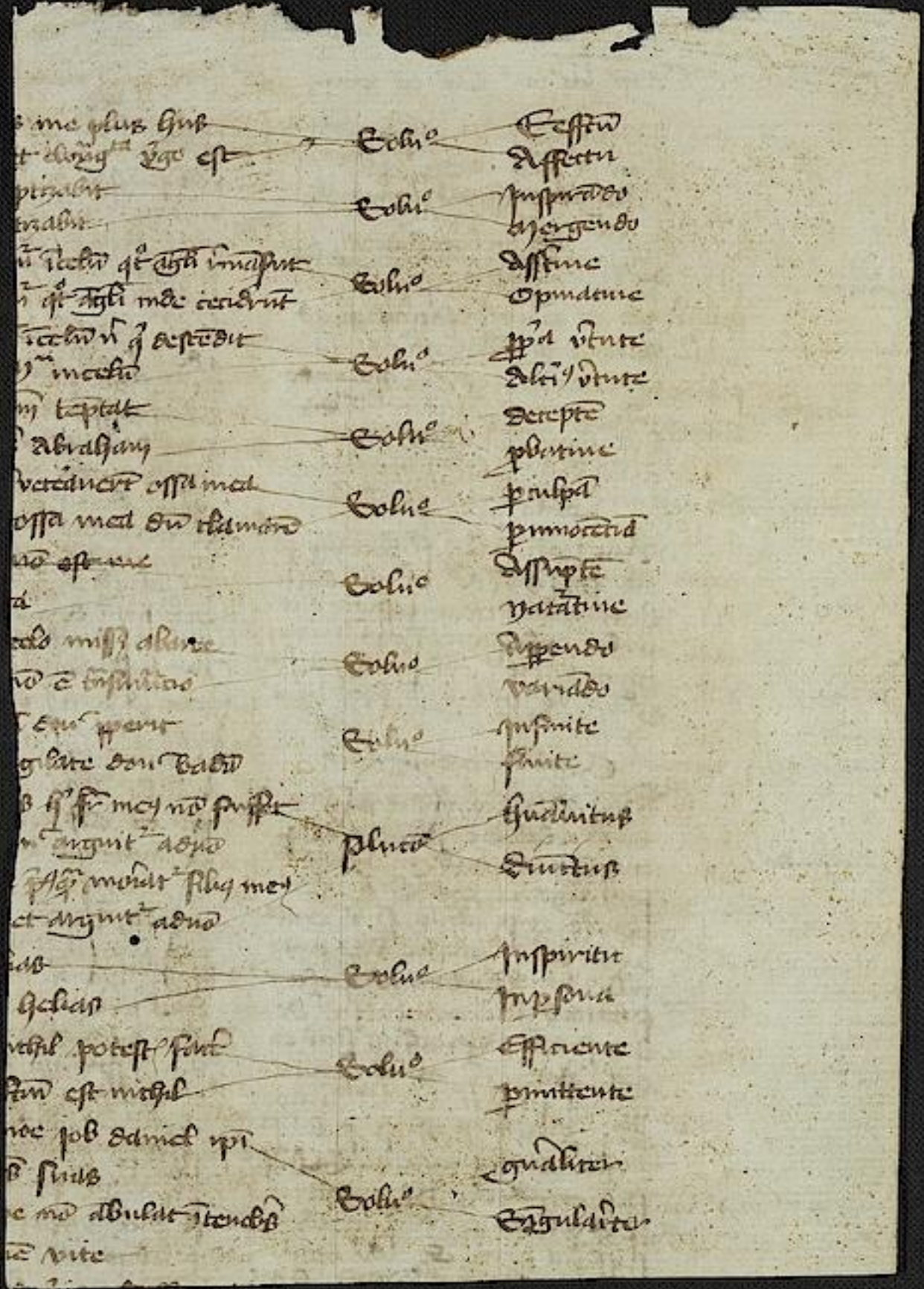
Non statim ubicumq; subrepserit no
ne sortibus eas ut illis diuti
bus captos ignis testimonio co
pulae. ubi sorte i. aplitu ma
gnus dicit. cui pulegium in
gluvie no pnt legi fuere qui
nam

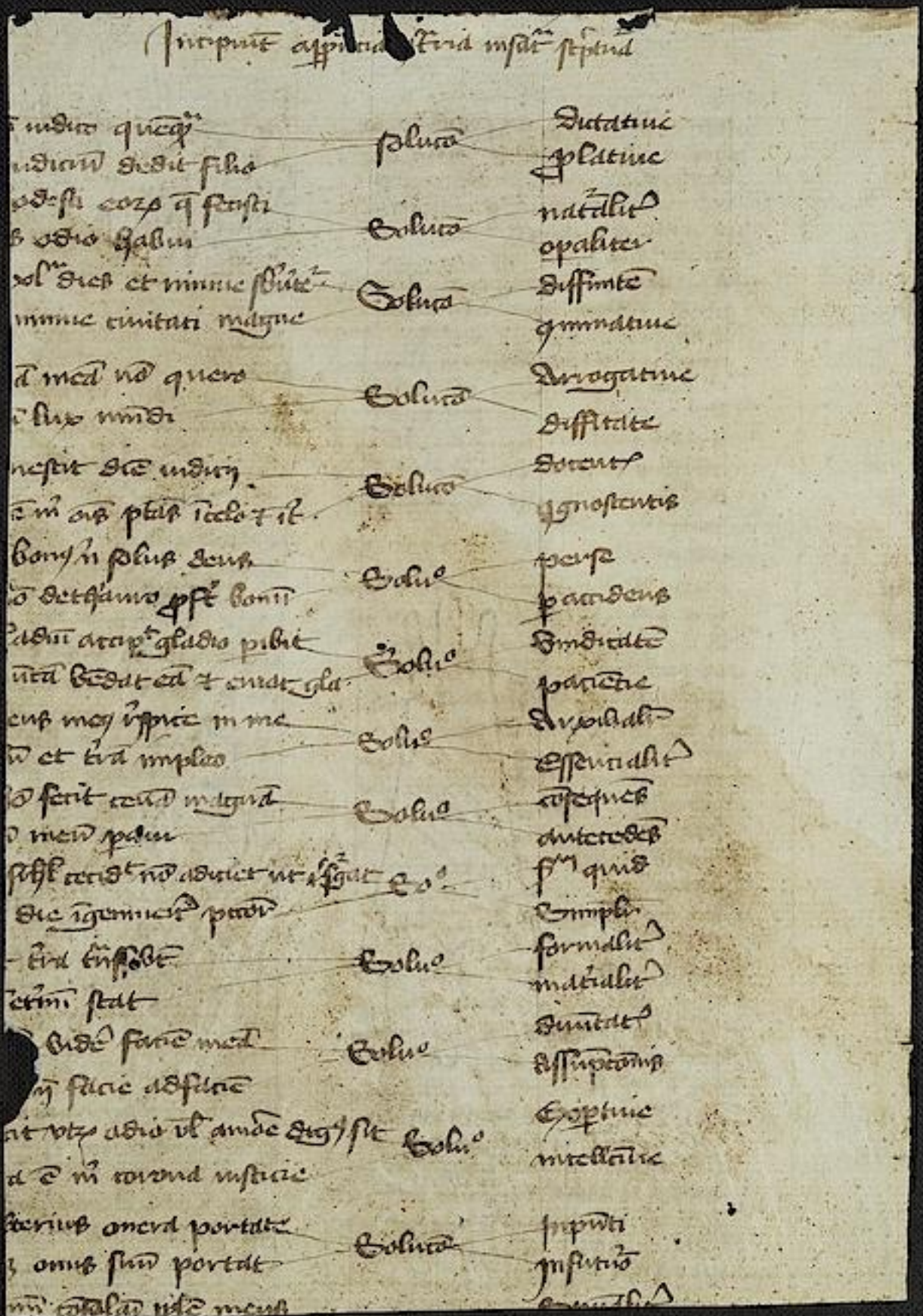
Exhortatio augensi c. 1o

Ut cpi corpi ap mistri omnibus
diuinis clabibus studiant ut p
micosam et diabolo tuentiq
sortilegia et maleficia artes
penitq coprohibus sinis credi
dent et si aliquis hiis aut
milicis. Quamobrem sedes
sertatore inuenerunt cpus de
homestatu. deprohibus sinis ci
uitat dei cui apls. Haereticum
hominem p[ost] primam et 2am admo
nitionem deuita. scies quia subuers
ti qui eiusmodi est. Subuer
sus est et delinquit cum sit
a semetipso condemnatus
Declinato itaque suo delicto
suffugia grut et loc arabi

cuerunt se et pfi
cui de diuina p
nicii cui herodiad
multitudine multiq
spoliat hostias/ et
sparia requiste
stuisse/ cum sp
huic obedire c
dicq suam a
ultima/ hoc solid
pfi possit et
inspectatis
hoc immo m
spioc decepti
et edendo aut
et in cryce pa
cui aliis diuin
qui dni deu
spus sanctores p
nos solo dei a
tuae debent
omnes sibi esse
a similiq tibi
metuby ipsoru
pauid. Qui cu
et nostrum b
ip edurit et
medos q mis
qui eos tu stul
q hoc oia q m
cui merope d
cui gathici sp
dm i spu no
et josues apls
i spu no trop
ser ipe dux s
spu et pau
se duc vapu
go aliis edut

1. medos

Sir misit me pr[ad]

Ego mitto vos

her cū dixit ī sufflauit & dicit eis accipite spm scm

quor remiseris pcta remittu[n]tur eis

In die pasche Sine

Dum magnificat et manducat
Adam et Salomee et

Aut scribit marci vbo qa hodie
Deus ihc pascha duobus discipulis
ostendit mr ma ciuitate accedentibus
spualis epulatur. Dum apes ingressio
mellis et educata ple gmit capos
floribus petit et ad ludos se gu
tat. Cermi spualia pois cormua
ad se defundit ab adustis sup
fluis cauere et se munire docet et
spacio sibi locam sibi mo ipm spo
portarum multa mellis dulcor
eloquor et alacria cordis mei pu
gne. xii dei vq dyosia mdiez ipe
dulcedies dehispuat pota cu dyot
ipe dulcia fauibus meis eloqa tua
sup mel et fauus ori meo ingmito
latui dominj et dno et psertis ipis
pria iudicia, dno ps confitios erimus
iudicata et pgam sumj ps sup ois
ps dulcasse anabs mihi sm et ps
judicia dm. ps instificata et dumz
ps desiderabilia sup aurum et
lapidem pciosa multu et dulciora
sup mel et fauum. Et da mihi ipse
ut nobis dns ps qnda dicit
ps ps cormua pcoz ysrgam
et exultabit cormua iusti quibus
sibi nrm se cetez ab insulabitis
desedet et ps spiritib actus
no huic spes negz
videbit gloria et honore
vmoritur coronatu
eu prie suo imitetu
dute resurgen
q. dicat no
s. ip are sim
tus tuis
ps pnob pedet
ab labor
eu qua de eo
n. nos
dmittis
tuth
sobrietate
cales ptotu
pte ip. mpalmis
deus dns
de diis
au obitu
clauste
pessit deo
mtis
papi
et
solebat
uene
mana. In
fidele pane
destitut
se octe
tae solepnitu

Dixerit
et alij discipuli videbunt dnm
me aut dicit eis mi
videro in manib⁹ eius
figura clauoz et mittā
digitū meū in locū cla
uoz et mittam manū
meā in latꝰ eius non credā
Ego sum aut semp et gliosus
the fallit e nra mstra Beati

Beda

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0387

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0388

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0389

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0390

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0391

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0392

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0393

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0394

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0395

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0396

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0397

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0398

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0399

gefördert durch
Baden-Württemberg

Sermo xxviii

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0401

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0402

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0403

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0404

gefördert durch
Baden-Württemberg

susiepi, uphementer me oblectauit, ita ut existimo denuo tecum in saxonam iter facere desiderer, nisi tum profecto sicut æquum et iustum est ipsa necessitas efflagitat ut ad studia mea hactenus intermissa tandem redeam et quantum queam nisi continue assidiam, ut etiam alii, quando seruiatur iuuiam. Verissimum enim est qui socordia dediris illum denique per petitum calamitosam uitam agat necesse est. Super est igitur alios ut tibi comites asseiscas, in primis autem eustrabolem ut recipe res, cuius si dabitur copia æquidem nunquam dissimilarum sabularum erit inopia Vale

Argumentum germanicum

Lieber walter ob ich gnuder nit manig bossen mit dir gon ich lob vnd dank. Ich hab fleissig gelessen in der Bibel die ir mir geschickt habt vnd hab grossen trost darinn funden. Sonst bin ich in der warheit gewesen vnd hab nuss gutes bosa eben das vnd ich Christ yanli an Timotheum. Ich hoffe der selbigen esser nuss in Domini nit gottes dienst lebendig

Argumentum latinum

Charissime pater res mea melius habent laus deo et gratia. diligenter perlegi biblia que ad me misisti et magnum allepi solatium. Hodie inter ceteros ionem et aliquid boni annotaui ex priori epistola pauli ad Timotheum 1 capite. Spero peregrinam dei istam doctrinam diligenter me obseruaturum Vale

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0405
gefördert durch
Baden-Württemberg

Argumentum latinum

Patrem tum sororem Cordulam honestissime eloquor ex animo per libenter cognoui. Nam mi fallor iam dudum nubilis coniugio natura fuit, praeterea uideo parum tutum esse uirginem tam grandem diu tuis quam par est detinere domi. In primis igitur ipsi sponsae tum uniuersae familiae tuae gratulor ad hoc nuptum nouitiorum felix et faustum sit, toto pectore precor, ac utinam pater eiusmodi delegisset generum qui nobis omnibus maxime accommodus esse possit. Vale.

Argumentum germanicum

Ist der lieber nicolas dz dein eltester brüder vorlangst schon magister sei und nun bald doctor werden, aber darnebenn vernim ist dz er gar dein lust zu christlichen ehstand hab, sunder gentzlich bei sich beschlossen dein stett seinen lebenlang [illegible]

Argumentum Lahmi

Etsi Spectabilis dominus Erwinus sum me forte hiemem
praesentia sua negotia interpretem negotiis meis
te adhibiturus se nunc audire oportet quamobrem sit
paucis interpone interpellandi mihi alienum, ita ut
liceat mihi sine iniuria tantisper dum, ... ut
... mihi magnopere se me ... praedicatum tamen
hic alterum exponere percupio. Hoc actum sit
me cum Lepida praesertim cum hac ... ut
mihi illum Antistitem legitime ... omnibus
meas ... pro patria laborare ...

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0408

gefördert durch
Baden-Württemberg

Argumentum latinum

Audiui mi Nicolae fratrem tuum natu maximum iam dudum magisterij dignitatem assumpsisse eumq; breui futurum doctorem. Sed simul quoq; mihi significatum quod plane abhorreat a matrimonio quodq; celebs eniori statuerit, nec ab hoc proposito nullis rationibus se abduci paciatur; quae res profecto admodum me perturbatum reddidit. Cum nullum pene dubdaxat ex familia nostra superfuit. Nec sane miror quid quis nam deus hunc affectum ei afflauit prorsus de emixe ate peto ut quid in animo sit fratris accurate explores. Quod si cognouero, ipsemet mihi non exuerior

Lieber vatter Lucas der Buchfürer ist hie gewesen
und hatt mir die bücher überantwort die du mir ge
schickt hast, und dancket dir von hertzen. Er
gar hübsch und wol mit gebärden und hab grossen
lust darin zu lesen. Ich wil allen fleis ankeren
das ich sy offen in tertiam classem bringen kan.
Derweil ist mir gar vergeben das ich der waren lere
so bericht gott von hertzen gnadt, auch das ich mich alder
gar losen lassen das mich Adam schelmen dale

Argumentum latinum

Charissime pater Bibliopola Lucas apud nos fuit
et attulit mihi libros, quos mihi misisti et tibi maxime
gratias ago. pulchri sunt impacti et excitant
mihi studium legendi. Omnem adhibebo diligentiam
in literis ut die pascia tertiam classem nemire
possim. Et quia iam animum adieci ad sacras
scripturas, debes deum omnipotentem diligenter
orare ut mihi gratiam suam velit largiri, ut impios
papistas semel obstruere os dale

Argumentum germanicum

Ich hab vor dreien tagen dein brieff sampt etlichen mei
nen büchlinen gen Heidelberg für dir abgefer,

… locum sū bo[ne]nem.

… latinum.

… ieni mei[n]stissimum prospera valetudine
… in re male mecum actum est propter
…ores mei malde mihi irascuntur quoniam
…ia, et quosdam castigarerunt ex quib[us]
…um et ultimum locum attribuerunt.
…, quod tam diu expectatis spero per
…spectando iterum locum accepturum vale

…gumentum germanicum

…ost mistet nin ver borgund nin dront so
…ist habem dz genigt dann es langzeit
… e deis nin so e nies[s]et droyst dar yew
…nim sein bodirbim er sei es allmgar.
…nd sniwet millim gschaffem. so
…i kirchet besingt et nin vorcht aber yres
…im: darumb es nimie sach sei gesorgen
…st Quinum unnssem ver last vale

…gumentum latinum
…n frigidam sustinuisset facile uenatus
…e longo tempore captabam. verum pe
…simis[s]imo, persuadit enim se esse sotiu
…ese conditos suaq causa. penitusq con
…nihil sibi esse secretum. ex circa rem mea
…no spem meam in illum hominem ponam

…ale

Sergius in altum et lapsu grauis

Omnia si perdas famam seruare memento

Johannes

Johannes

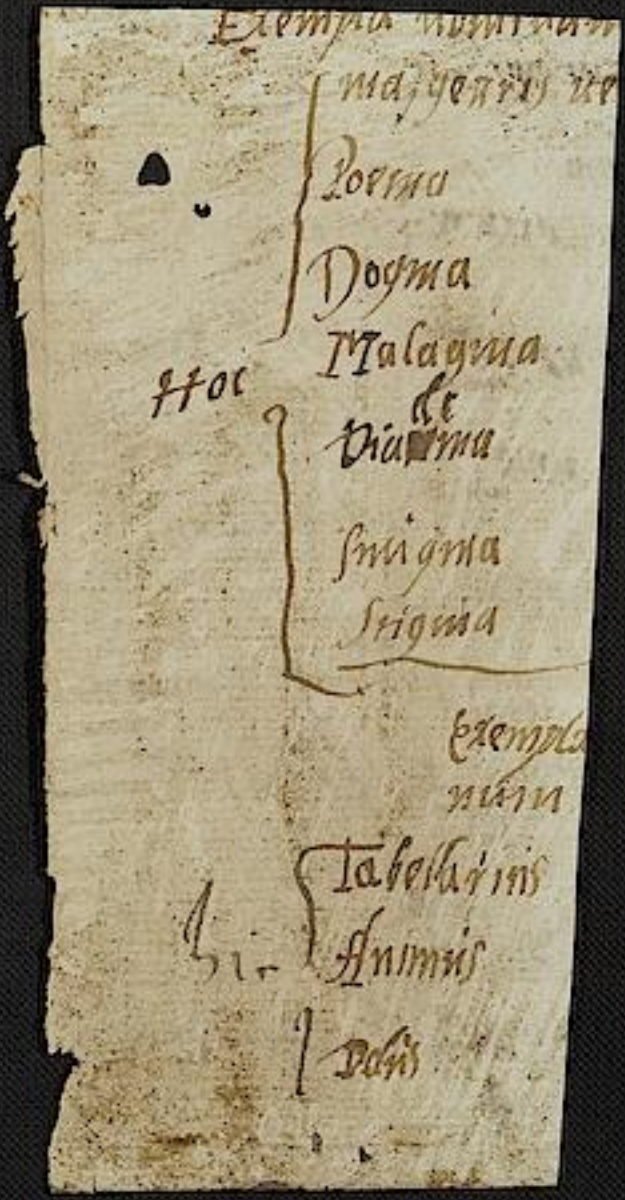
Johannes

Argumentum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0412

gefördert durch
Baden-Württemberg

Exempla
Poema
Dogma
Malagma
Sriagma
Exempla
Tabellarius
Animus

Exempla nominum 3æ declinationis finita
genitiv feminini

Imago . ginis . bildnuß

origo . ginis . ein vrsprung

Ferrugo . ginis . ein eisen Rost

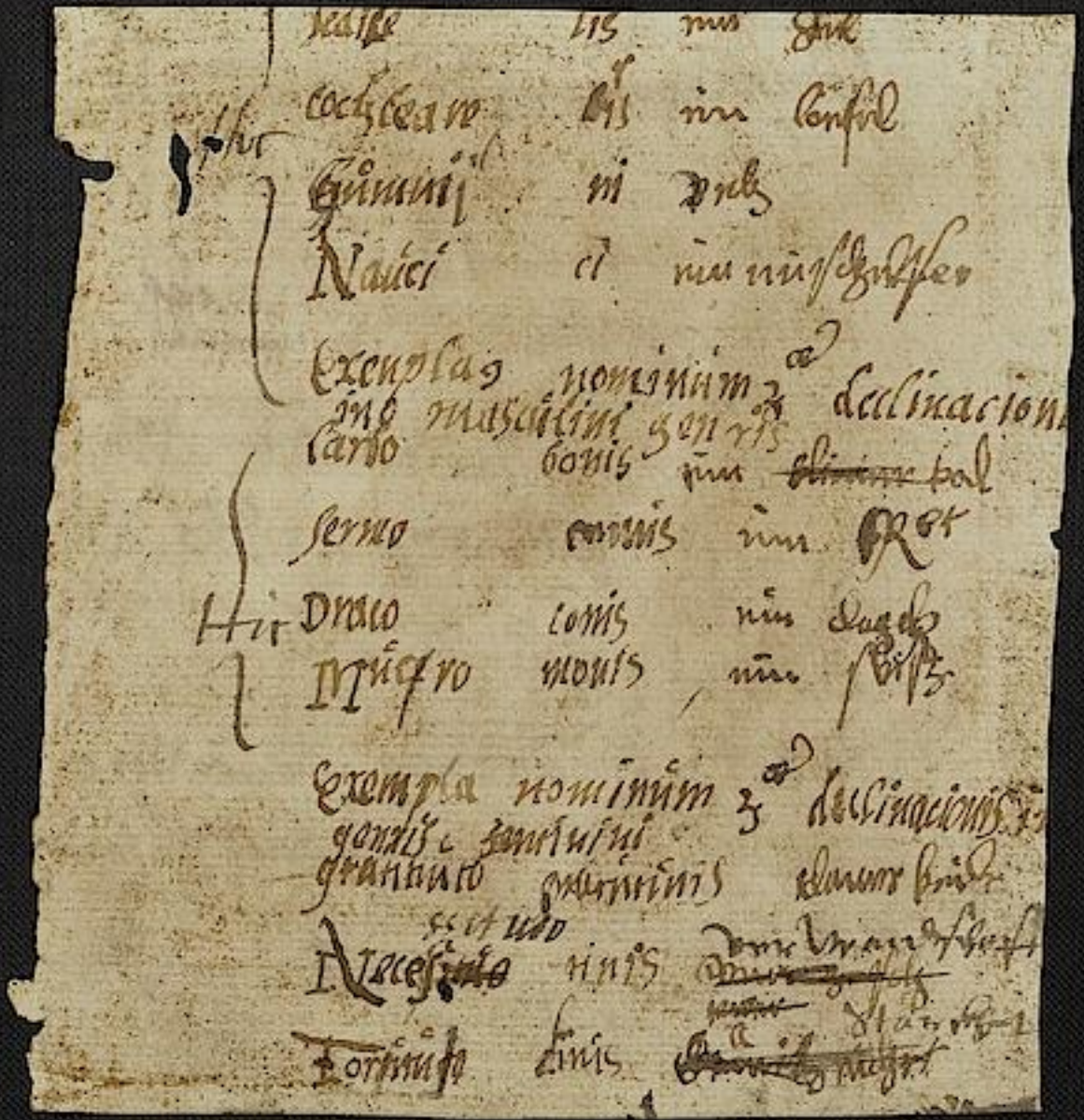
Aerugo . ginis . ein messings Rost

Caligo . ginis . finsternuß

Virgo . ginis . ein jungfraw

Exempla nominum 3æ declinationis in io
genitiv feminini

Subjectio . onis . ein vnderwerffung

hic semianus .ni. ein halbs jar

hoc triennium .nij. drey jar

hæc Aestas .atis der sumer

hæc Hyems .emis. der winter

hic Annus .ni. ein gantz jar

hæc semigora .æ ein halbstund

hic mensis .sis. ein monadt

hic vel hæc Dies .ei ein tag

hic dies dominicus ei inici der sontag

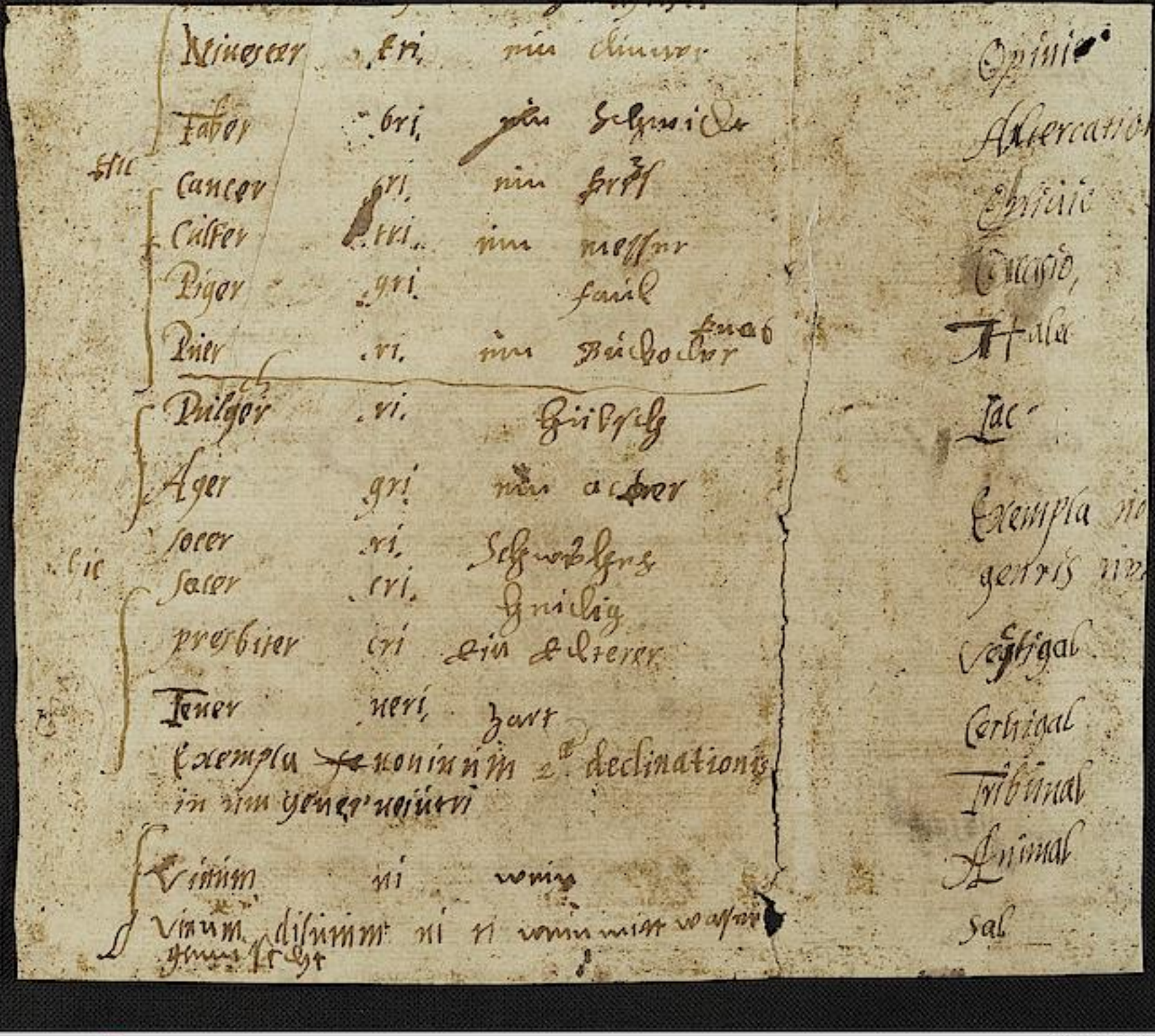
Ger	Tunica	cae	nis	Rock
Ger	Mensa	sae	nis	Tisch
Ger	Epistola	lae	nis	sen Brief
Ger	Rosa	ae	nis	Ros
Ger	Historia	ae	nis	grusig
Ger	Ianua	ae	nis	thür
Ger	Culina	ae	nis	küchen
Ger	Charta	ae	papier	

Spann
Grane
Reu
Spien
pelten
Tübien
Tübien
Exempla
ger
pinsinn

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0418

gefördert durch
Baden-Württemberg

hic Dies sonnis ei nis clinnrclag

hic nir Gee Dies ne nis . eris freitag

hic Dies sabbati ei Samstag

hoc Bidiim i Zwen tag

hoc Tridiiim i drei tag

exempru nominu declinacionis in ina geneꝛtiu

	Papa	a	der Bapst
hic	Planeta	te	ein Planet
	Cometa	te	ein Comet
	Cuꝛꝛa	re	ein Carrer kuss
	Sopiꝛa	te	ein Beruw
	Nauta	te	ein Schiffma

der Gärtner

ein Gall

ein Gemahl

ein Nachtbur

Nachbarin i. Gemeinerin

der Mann

Zaun

gar Bischof gemacht

ein

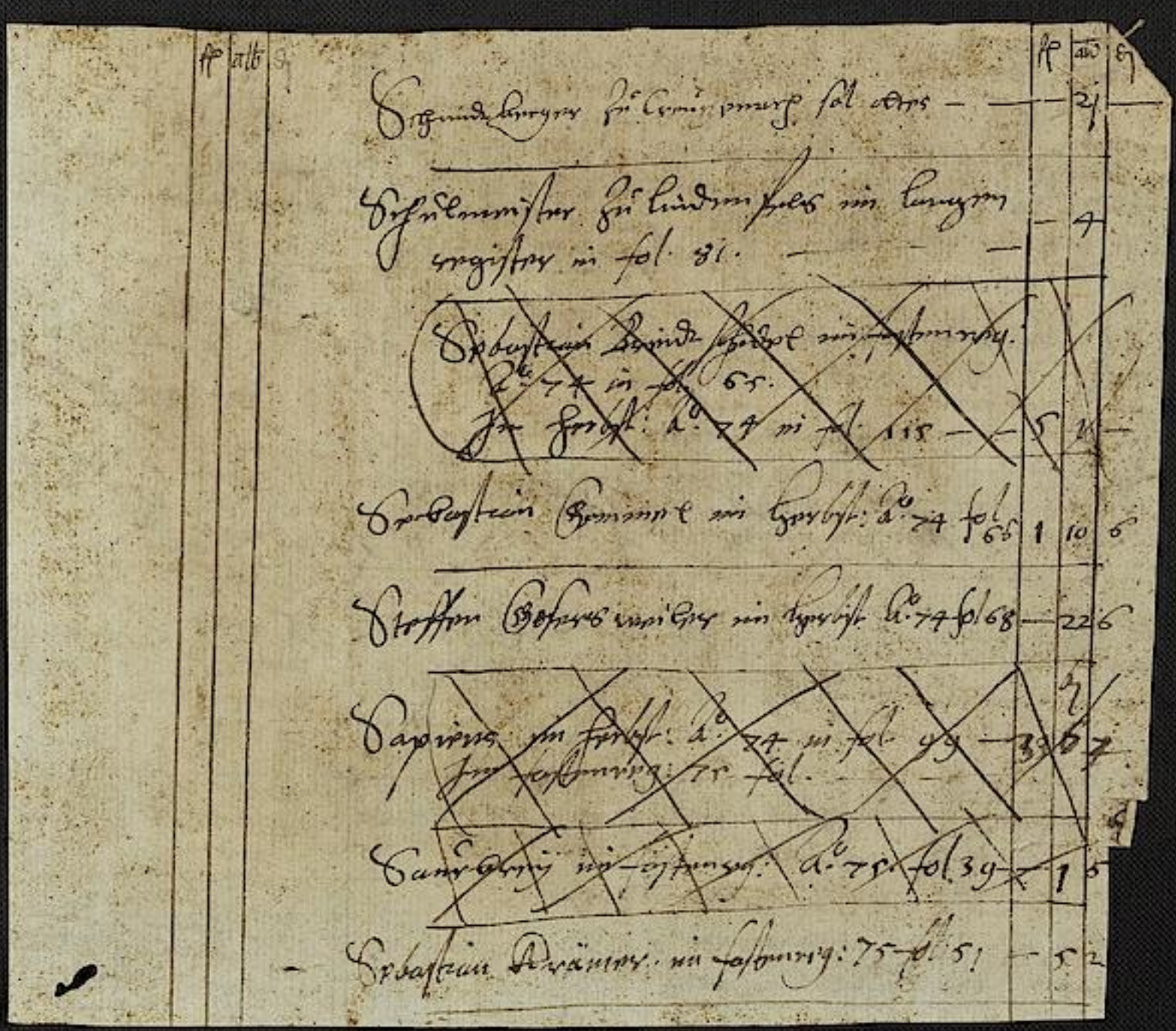
ein Zaun

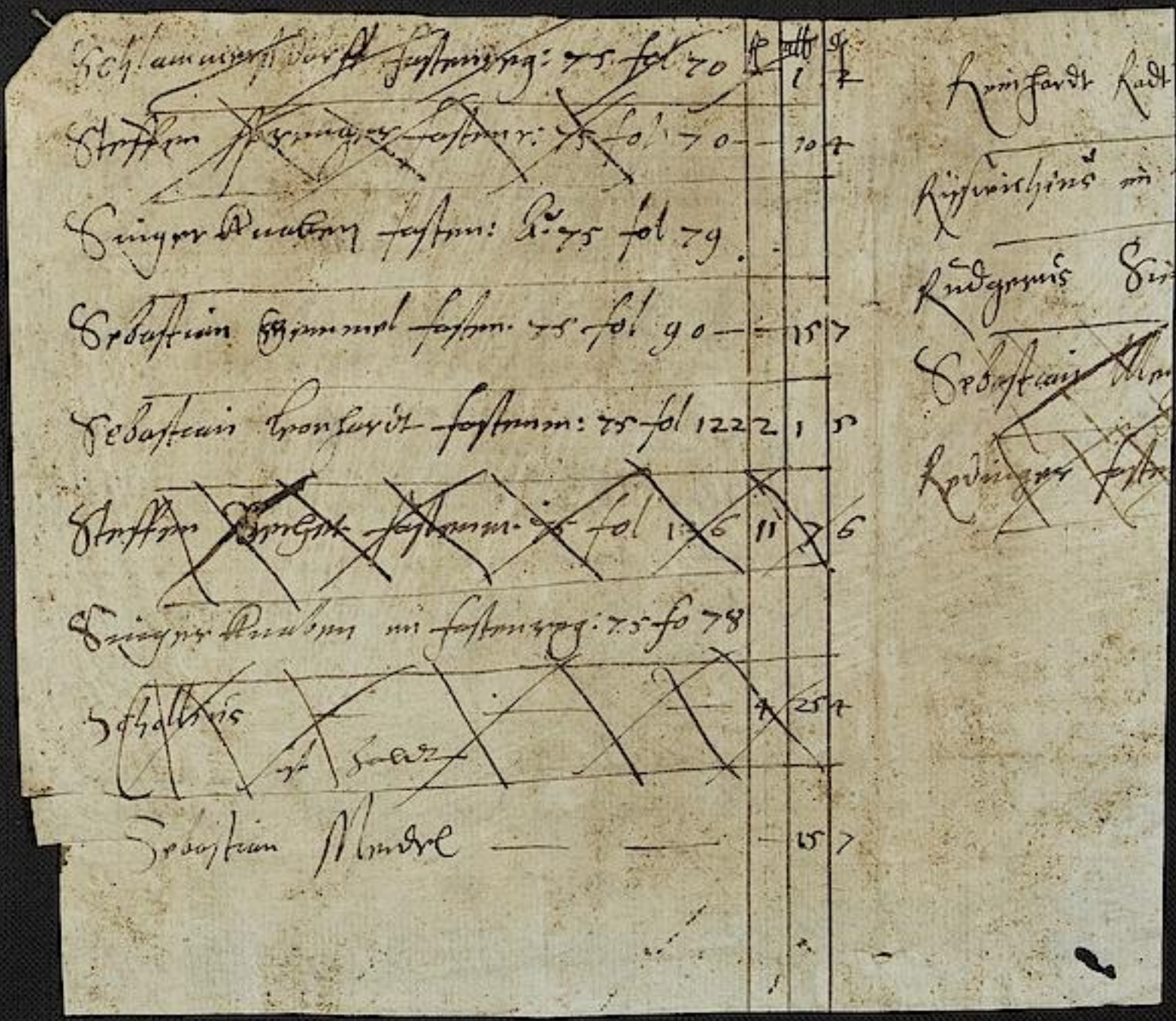
UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

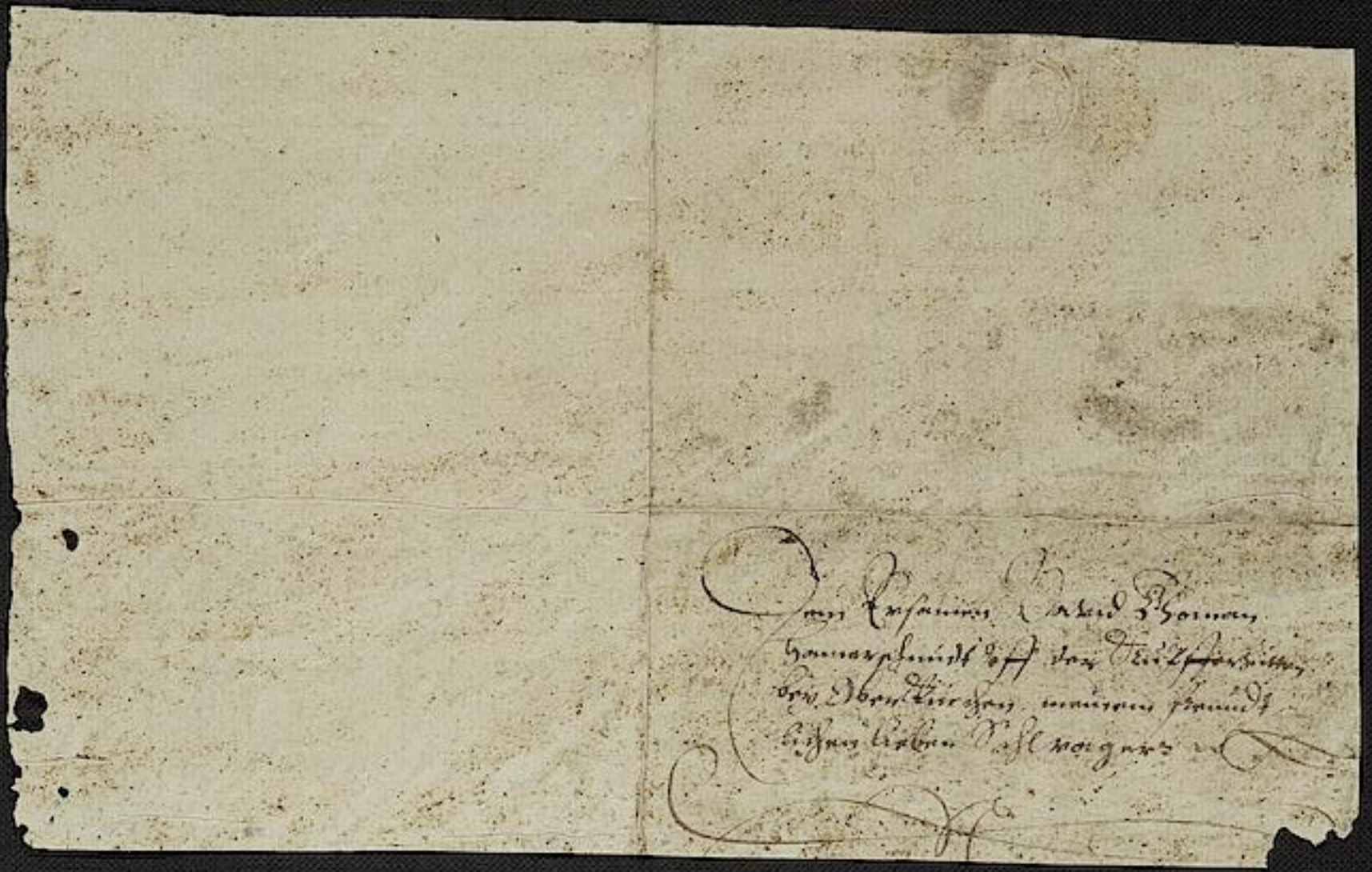
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0420

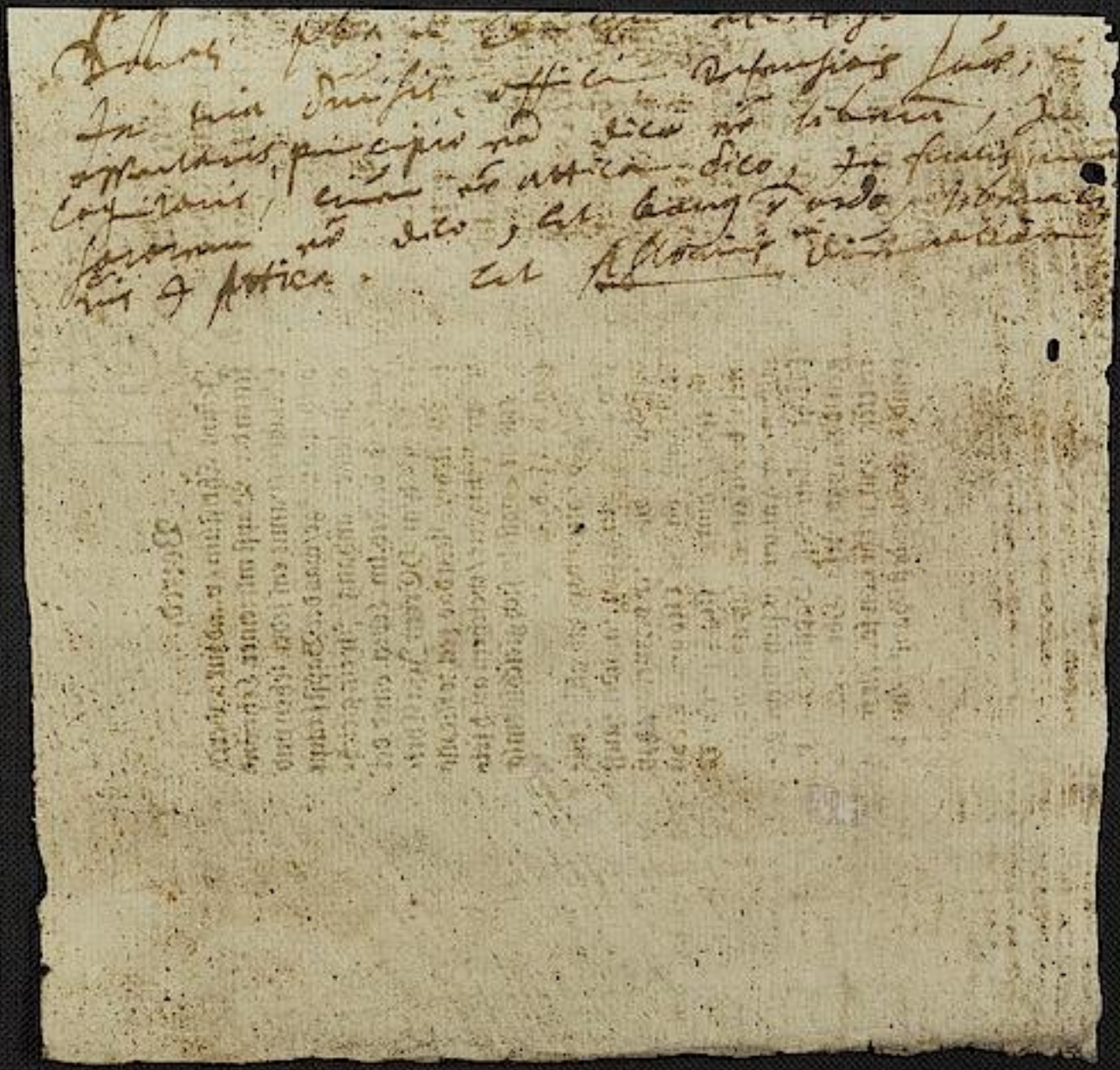
gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgrae393/0421
Baden-Württemberg
gefördert durch

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0425

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0426

gefördert durch
Baden-Württemberg

Item precamur) Exigitur magni
tudo, qua peccatis pdicty fuit
precanda et placanda ipsius
ira cum hec duo appellatione
significet. Ne projicias nos a facie
tua &c, et memoriam sanc
te dei mei abstergas a nobis, sed
misericordia tua da nobis et consolis et
de spiritu tuo principali confirma
nos et nec recedentem angelum
custodiae; et imitationem
sanctorum facias, precamur
et placatum tibi deum exhibeas
mortui petant ut nos
bonum consequamur.

Per christum) Et a greco ὁ χριστός,
hoc est consecratus per hoc
verbum exhibetur et magistra,
tum quia deus
Qui pia) Abyssalis et bonum
sanctum mei vitam
Et ideo nec) Exigitur ne,
per merita) si ex armatis
verbis ut fundatur magis
ut hi enim virtutes apud nobis
conclusum pia.
Et ideo nec) Quod quidem non
misit ut primum hoc
hominem ad testimonio
hostiam [illegible]

Quot sunt mixta.

Nomen Συδπχ Qχ

Quam dicuntur mixte.

Quia sonum obtusum et mobile debet reddere id quod conspicitur si pronuncietur sola ut si ex Bua auferas ta remanebit sua bilabus et trimpt ipsa esse de reliquis unde Qχ pronuncia Qχ vocale dicuntur.

Quomodo dividuntur mixta.

Dividuntur primum ratione pronuncationis in lenes aspiratas et medias. Postea ratione mixtionis in Quatas.

Quia sunt lenes.

Ypsilon π χ quia habet asperitionis. Continet et preseruntur simonni sibilo ac spiritu et donus Qvocale Qvia, vt psalterium nemus liber

Quia

ita hiatus ni ore formantur ex aere qui ex pulmone, qui ex pulmone per trachearteriam dicit. Tres ni alias emittit solens dicto quibus alias mobi mixte con dicto mixta mutatis dicitur et vel ad palatum. q. vel ad dentes vel ad labia mm. pellicit. Vn de sonus tam arcticulatus quam ni arcticulatus dicitur.

Quid est sonus articulatus?

Qui tamen ni quibus formatur sive vlla distinctione et notis communis cum mutis et voce quam edunt in vnisono.

Quid est sonus articulatus?

Qui non tm on quibus sed et more formatur unus distinctione no tm sonj sed et literarum et dictionum est qui suis proprius

Abartikulis ei inscriptis
coredis, sicut n. in corpore mem-
bra non inveniuntur scripta;
nullis & literarum distinctos. Ut
sonis articulatis nō est conti-
nuus gradus est quidam sonus
vocalis literis syllabis & dictionibus
distinctus.

Quid prodest scire literam
formationem?

Et si doctrina de formatione li-
terarum & vocis proprie ad phy-
sicum pertinet: tamen hic fuerit
mentio propter duas causas gra-
vium prior est quod ostendat vim
& potestatem literarum: exquo
poterit cognosci quibus modis co-
gnationes & mutationes patian-
tur. Altera est quod mon-
strat eas vitiorum in pronun-
tiatione: quod n. alii sonant nimis,
alii blese, alii balbe, alii alia hu-
jusmodi pronunciationis vitia, hoc fit
ex defectu vel de omissione
horum vocis organorum.

Quid sint consonantes
Quae dicuntur claudunt et sunt
ϱ ξ ϕ Quod si dicitur ne
dum consonantem desint non
est grecia sed peregrina et barbara,
ut ἄνθρωπος, dicitur
Quomodo differant ratione pro-
nuntiandi et seminales.
Unde orta haec distinctio.
Ex diversa literarum formatione
et hinc dictum est quidam
ut formanty dicit omnes p
compressa tantum: latine ϱ ϕ
ϙ, quidam lingua lenter adha-
rente dentibus (ut Celtae ut ϑ
τ κ ϱ χ et hae sonum edunt si-
bilem y vix ut audiri possit. Quida
vero formanty dicit ad dentes nul-
lum relatum fortiter adhuc, ideoque sonum
edunt clariorem ut κ χ ϱ ξ ϕ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0432
gefördert durch
Baden-Württemberg

Exemplo suorum) praeterito, quo Ubi
ideoque ostenden togetur, quod autem vitus
quid hostes e solus efficiat in alijs duoby
& commodius effectum autoritatis in pom:
quid socios & hostes declara posset.

Bello maritimo) quod Romani nec
cessario gerere cum piratis nisi tam
gustantibus coacti fuerunt.

Annona) annona complectitur omnes
res pertinentes ad victum cultumq; corporis
quae singulis annis paulo supplebit arb.
Vt sunt frugee fructus, potissimum olerum
caseus, ova, legumes, et alia pecus.

Inopia) Inopia causam & caritatis
quando ne: non magna copia rerum
pertinentium ad victum adest, magna ha
beamus pecuniam. Venditus.

Frumentaria) Ex rei pertinentis
ad frumentum, quod in agris gignit
ex colligo usurpatur, quo ego fit, ut
nil aptius mihi possit occurrere, nil
a vetto frumento cum his magis haeret
Vitio. frumenti.

Vrbis spes) Pompeii q. ad pellendu
Piratas Clodius erat

Sit sententia prima) ipsum per se sibi
complectitur ait virtutes, quarum ip
sum meum facta & ostendit
in Pompeio non alium imp.
rationem et pompeij suae fuisse
in omnia gubernandi rem quam non
ut ab imperatore populum Romanum
et temp: distandarijt Tyranno
ut ostendit exercitum Bonis
Comparatio) a comparatione in
quit. ita assumit, illustriora
sibi sunt ut persona ad persu
rem collata his conspectior

Ac ne ex plebeia) ex ex nu
peratorib; nunquam fuerat
cognitio distributa in inter singulos
ad suum usum transferre nisi
de manubijs ejus effecit, scribavit.
vel postea exercendo multi
ex imperatorib; ne peratoribus peterunt
& comp. et dicos non ritu sua
transferunt in singulos ne tales
runt militibus ut pompeius
in mentem quos ipsum dijs suis
meum Liberalitate imbuit divi
mus & non solum ita ut ab
plebe ejus. scilicet spectant.

Celeberrimi) a Celtis ad Sinum
mentarios & Tacit contra
ni Gallos ut ne nomen tum

Omnino) ex Thesauro supp:
ubi ne deest. sed nonp. pertu
nentibus. Caesar. ni Emp: e
bant. Sunt primarijs.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0433
gefördert durch
Baden-Württemberg

In tristi reflexerit) i. q. premunda publici erroris ad imaginem detestabile apud argentarios, nisi alia pro rectitudine cum illa exercuit.

Restat. Ad summam ratio) Hactenus privatis q. domi meae rationem reddere, sentio me hac omni parte a gravi nisi aduersi nisi aduersi fortuna ad hoc tempus defendisse. Nunc de publica ratione reddenda dicendum est.

Ad summam ratio) Consul tribunos plebis vocauit, ut a quibus ipse vocatus esset, iis ratio publica reddenda esset. Tribuni plebis, in concione ne dicendi quidem potestatem fecerunt, nisi prius de lege Clodia ad populum tulissent. Illi, qui ante Clodium tribunum plebis fuerant, ut ipsi dicebant, sine auspiciis creati, ut Clodius, qui se de caelo servasse dicebat, cum lege aliqua agere nisi de caelo servato non posset. Ille, qui se de caelo servasse dicebat, nullam legem ferebat, quae non ipse auspiciis impedisset. Ita cum omnes leges Clodius auspiciis vitiosas fecisset

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0437

gefördert durch
Baden-Württemberg

differentia

Abas regula a finale neutrum
est dicere ἄβας ἄβαντος a contractum
est longum ᾱβᾱς con: βάξ, ubi
auctoritate seu exemplo vel in
prosodia dicis.

Quæ est secunda divisio

Hæc prima divisio est generalis et orta
ex ipsa natura vocalium, alię sunt
mutabiles α ε ο quæ variantur ac vo
cales alię immutabiles η ι υ ω
quæ invariata manent

Quare α ε ο dicuntur mutabiles
quia tam in nominibus et verbis
flexionibus quam in diphthongis mutant
et quidam α in η ε in η ο in ω

torum pretert
Vt ἀνάξω ἄν
ἐοβόησε ἐοβόητον
ὄνδαξον Ἰάμετ
nominum ⟨illegible⟩ ver
tibus ac præsch
mutant Cabal
At. Hodor Cell

Quot sunt
impro
Sex α η ω, non
dicta quod non
aliter dictionis
ex prioribus ne
eas naturali sonu
enim pronuntiamus
simplices vt ἐξηγ
η vt ᾱ ι simplex
thongi ⟨illegible⟩

Quot sunt consonantes

Sep: 17 β γ δ ζ θ κ λ μ
ν ξ π ρ ϛ τ φ χ ψ.

Quare dicuntur consonantes

Quomodo dividuntur?

In vocales & consonantes.

Quotuor vocales?

Vocales sunt litera elementares
et mutes (Vocalis quippe est quæ
& sonum & figuram) primitivum
figuram cum sonus appositione
et impetu animi exprimit. Ideo per se syllabam constituit
sine aliarum literarum ad-
minicula. Consonans vero

Cme est prima diuisio.

Prima diuisio est generali ga con
stitutis respectu quantitatis vnius
syllabarum, alie ne volales sint
natiue longe Gwrher &c. natiue
H w alie breues Gwrher &c
Exempla alie ancipites x i v
pm a communes Lcuis Gwr
her &c.

delegarunt. diphthongos tripli
prius delegarunt diphthongos
improprias diphthongum in a
syllaba desiderare

Cio modo vchores scripse,
serunt diphthongo. ihm.

Cte gandensem Veteru libris
prorsus non inuentus ihm
nihil ad pronunciatione facit

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0445

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0446

gefördert durch
Baden-Württemberg

Quisquam dubitauit) ang[ustissima]
[illegible] ad manus si ponat polsint
[illegible] nihilobe[illegible] regis potestas
[illegible] obtentu progredians, et
[illegible] regni profectus
[illegible] virtute poterit / si non

Tanta p[ro]ferent / nil huiusce numen
[illegible] Termines [illegible] regnum.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgranc393/0449

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0451

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0452

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0453

gefördert durch
Baden-Württemberg

ipsum non hic sed in nube
cum est, cum ipsam suam ostenderet
stipendia sanctis: et totius imperii
debent: nec gloriae etiamsi summus
res gesserit, cum recipiet: non ad hunc
inde et longibus noluerit sanctis
ipsum inscisse; aut nubes, cum postea
suam gloriam ad hunc adoptus non sit
quam tum demum ipsum consecutum
esse affirmat, si patriam quasi
bello virtute exquisit, et conditum
rempi posteris reddiderit. etsi gr
haec oratio primipaster ad rem specia
[illegible] referenda est
quae laudes fortunae completeretur
cum contineat gravissimam rationem
et minutissimam cum exercere laudandi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0455

gefördert durch
Baden-Württemberg

(Pid Idem) [illegible]

[illegible]

(Plutarch) [illegible]

Iadrantij) [illegible]

[illegible]

(Caesar) [illegible]

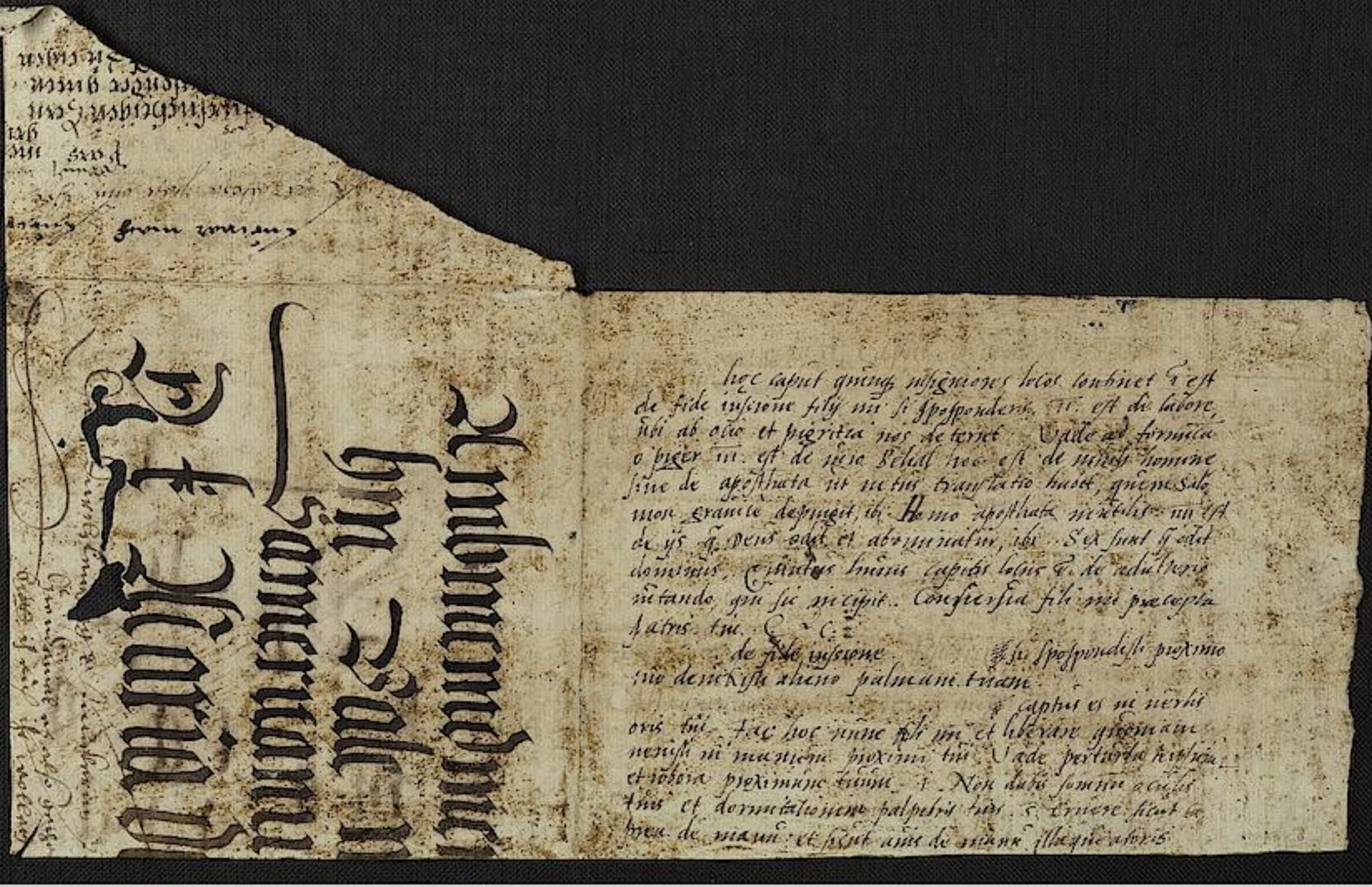
[illegible]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0456

gefördert durch
Baden-Württemberg

Homini autem illi bruta omnibus ratione & omnino
et quidem duae sunt facultates, intellectus nimirum
& voluntas, circa veram sunt partes philosophiae primo
physica quae extructis & principijs theoria et informat
intellectum hominis, multiplici rerum cognitione, ethica
extructis & principijs practicis & informat voluntatem
praeceptis moralibus faciendorum & omittendo-
rum. Logica vero, instruit orationem, ut cum ratio-
ne conveniat, & haec complectitur tres artes dicendi
Grammaticam, Dialecticam & Rhetoricam inter quas
praecipuum dignitatis locum obtinet Dialectica, quod
huius beneficio docentur homines de Deo de natura
de honestis actionibus, et rebus aliis omnibus. Circa
hominum necessitates. Primum igitur dialectica prodest
omnibus hominibus in ecclesia tam docentibus quam
discentibus, qua utrique dialecticae beneficio rectam
doctrinae corpus mente concipere, et perspicue tradere
vel dextre intelligere potest sic inquit Christus scruta-
mini scripturas & Paulus mihi Epistolarum esse di-
dacticam, et potentem in refutandis adversarijs, &
alibi praecipit, sedet vesse secure negotium meritatis
iubet idem attentere doctrinae adhortatione consolatam
q omnia sine dialectica non posse fieri manifesta
est. Secundo prodest iurisconsultis, qa huius beneficio

hoc capitulo quinq; integros locos continet. Est de fide inserone filij mi si sponderis. ii. est de labore, ubi ab otio et pigritia nos deterret. Vade ad formicam o piger iii. est de vera scientia hoc est de miseria hominis sine de apostata vt metus translatio habeat, quem sal mon. grauiter deplangit, ibi. Homo apostata nequitie iiii est de vjs q. deus odit et abominatur, ibi. Sex sunt q odit dominus. Epilogus huius capitis locos q. de adulterio vitando, qm sic incipit. Conserua fili mi precepta patris tui. &c.

de fide inserone. Si sponderis proximo tuo demisisti manum tuam.

Capitulo ii nequitie oris tui. hoc loco nunc agit vt liberare queamur nequitia hominum proximi tui. Vade pertinaciam et rebellia proximi tui. Non dabis somnum oculis tuis et dormitationem palpebris tuis. Cruere sicut de laqueo. de manu. et sicut auis de manu illegitimatoris

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0460

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

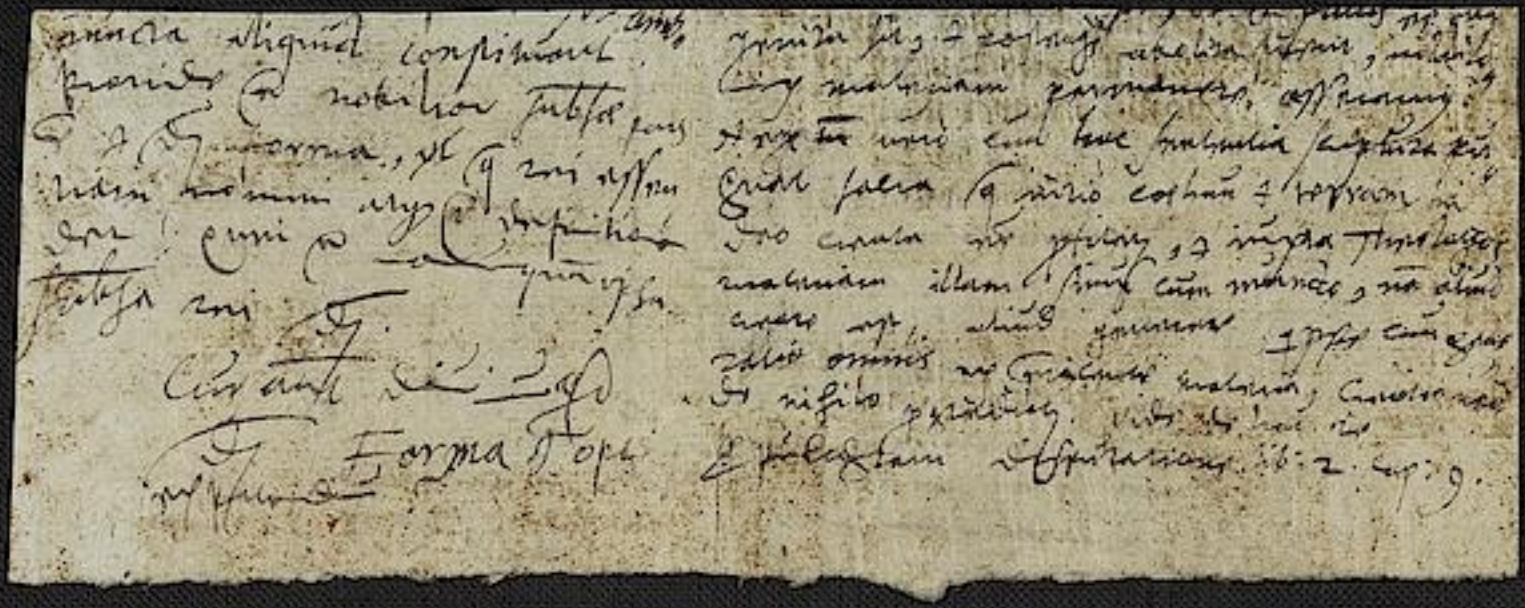
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0463

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0464

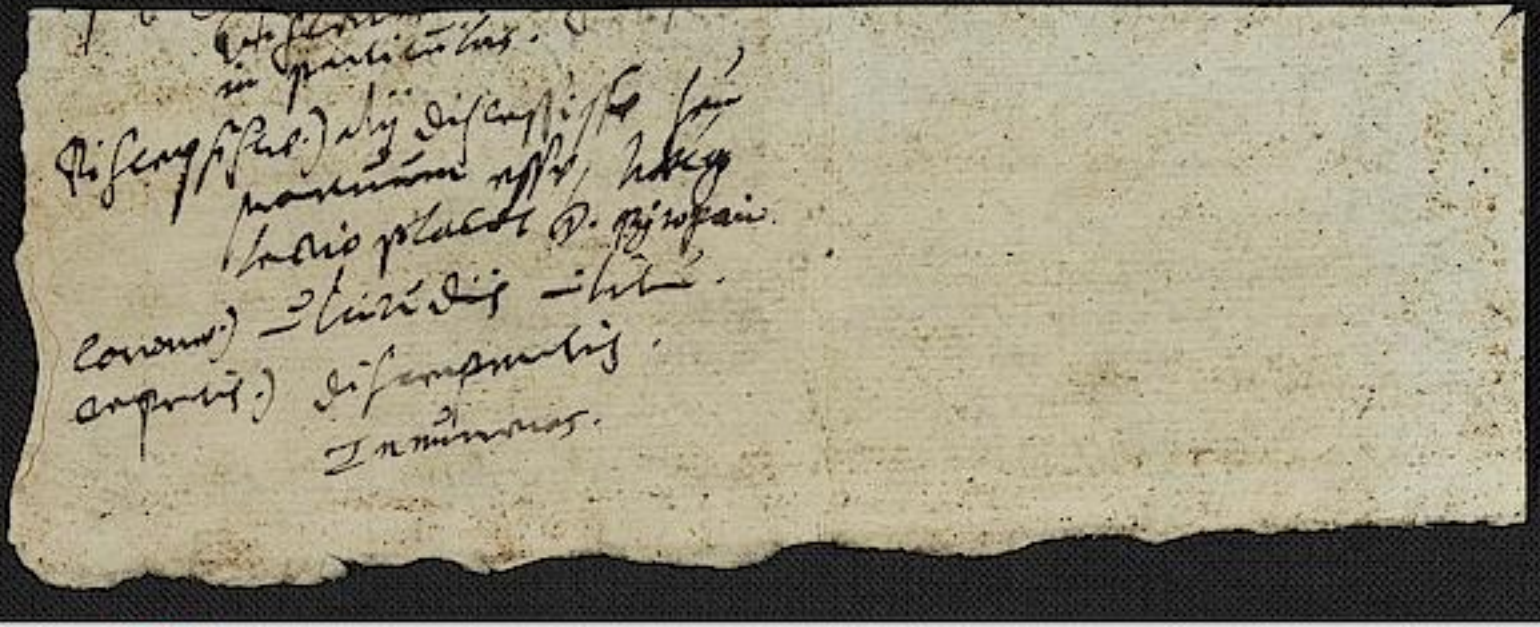
gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0466

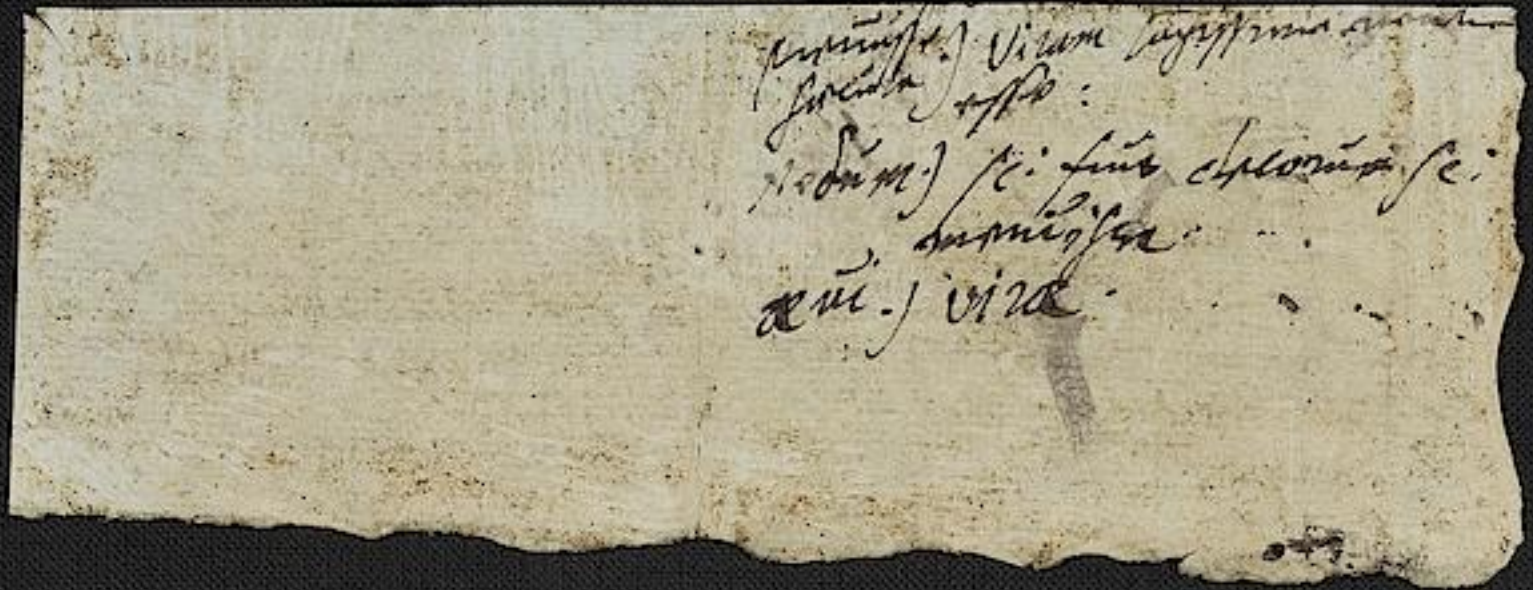
gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0467

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0468

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0474

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0475

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0476

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

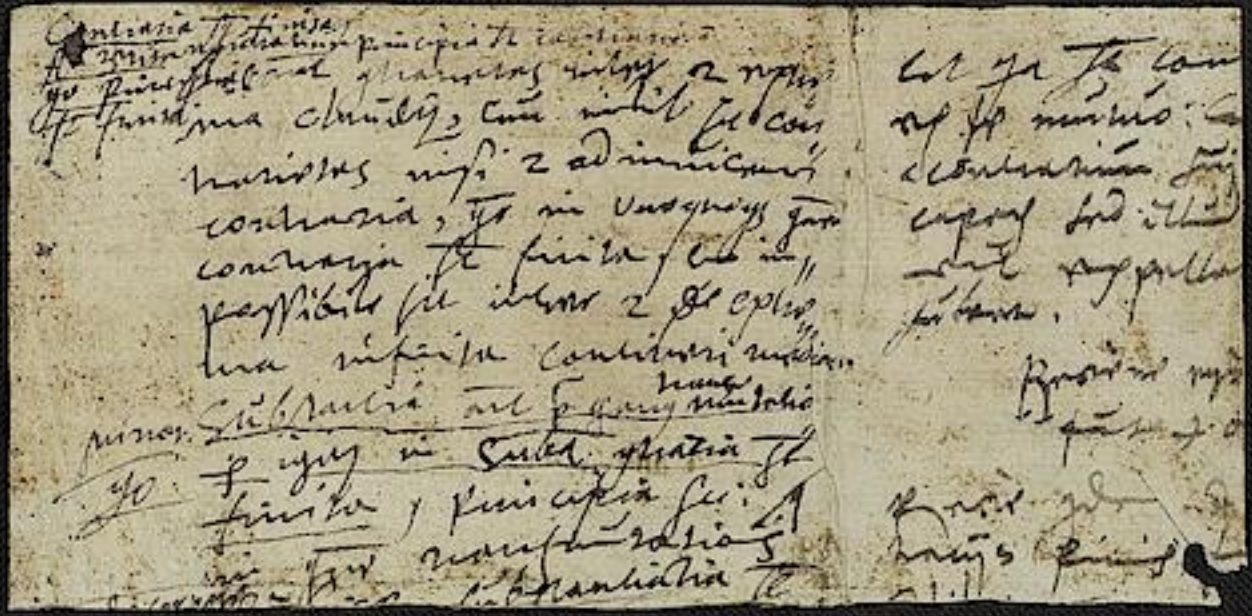
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0477

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0479

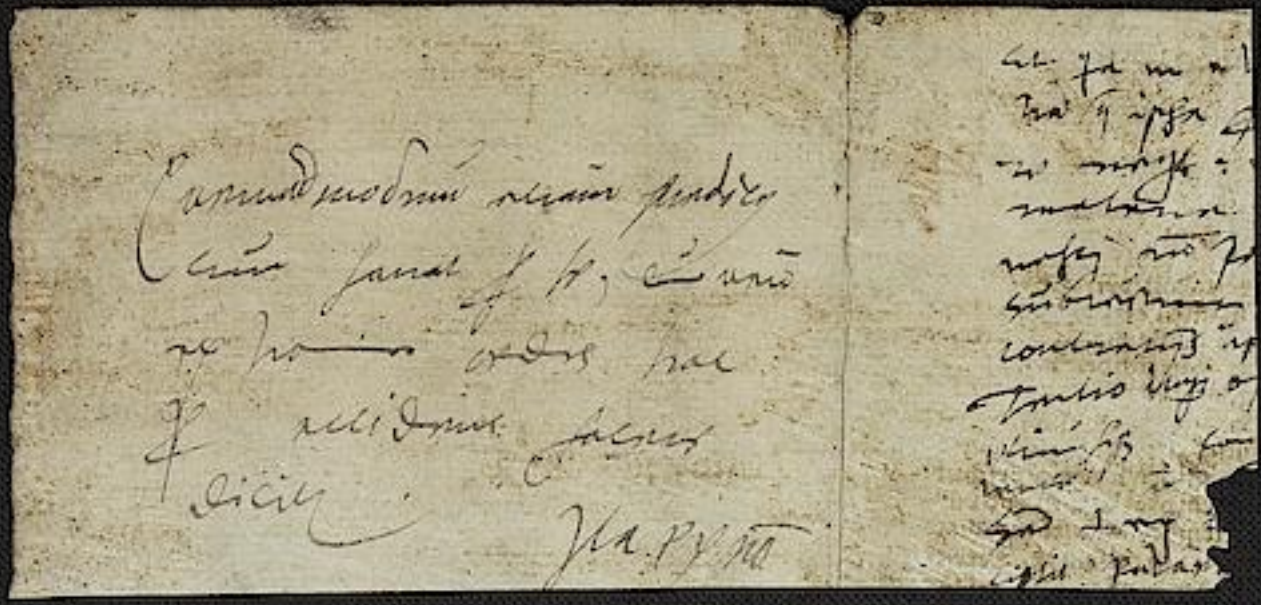
gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0480

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0481

gefördert durch
Baden-Württemberg

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0482

gefördert durch
Baden-Württemberg

2. sc. Si ſummatim nō partes lectionis

Si nō ad ephesinum ꝙ

3. proſequuntur.) ſc: narrationem.

4. Si transitionib. ſeiunctę vtamur parcius ſibi

noſtra oratione: impoſſibile aliꝗs omnia

in noſtra oratione

Et ſi non decrabimus.) et hic deeſt

eſt. p. hoc. i. oppoſitio ſed precepti

et ſi. (ſi epiſtolis) explicatio tertij preceptj, nō pro

prium.

5. Et omnino non eadem id, ꝙ obſt. p.

Salius rot.) Vbiꝰ eſt genitus ſermo in narrando

et metis aut ſapius. p. hoc eſt, abſtinendum

ab inceptis repetitionibꝰ.

Aſſensis pregnantes:) Verſus ſimulatę ſunt, nō et

oratio.

Aſſ. / miſerya p. genitiꝰ verſuum) nō ſcandere

1. Vt oscitatio
2. vl verba ipsa recte collocemus.
3. vl (q̃ pertinent ea ipsa (q̃ dicta q̃ Hebreus
vale narrationis.

(vndque) vna quæq; res sit.

(et rerum ac corpo:) hic et sqq: locus
oppositio primi (q̃ppti.

(et quæ:) quemadmodum recte ipsæ res cum

Hic erit considerandum) circa 2dum (q̃ppti, vl
sermonis ipsa verborũ collocatio, q. talis sit
ordo sermonis, vt aliter (ipsa natura longa
longissima; confusio verborum, ambiguitatem,
noctarem. (q̃pto. cum primo ita sint.
primo opponendum.
perinde) ne vlla nimis longis (ipsa claris. (q̃ppti quæ.

(eadem ministeriq
(confuse) confuse, ne verba ambiguitatem nimis se
confundamus.
Signe sensus exempli
hos oculos dormiens q̃ sequitur longum
vt pulo Grammatice vnde si corpus.

(ac
scripsi
nobis
(q̃ppti
si corp
ordo
sermo
nobis
ora
verbor
collocatio
considerandum
sensus)
ille) pro
pauci)
Hoc

(ingressa) in domo ingressa
(ille) in medio foro
(cubari) q̃ra interrogari ostia
(tandem) sc. cupidine
(plebi bi) sc.
(Tyranni) sc. Dionysius tyrannus Syr.
(Libica) Africa sc. in qua
capta praetoris pupilla
pupilla.
(medium) in media
(Ad locum) Hieronymus (si civis Ty
in se interfecit in
ira se ipse scelera
(Ad hoc) sc. cubiculum introeun
tubi) foris.
(ingressi) ipse mecum parum col
cubiculo
(cognitus) sc. cubiculo.
(Ad Adrici) naturae claim.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0495

gefördert durch
Baden-Württemberg

vt a, ꝑ̄ ſ̄ ſ̄ ſ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG

© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0504

gefördert durch
Baden-Württemberg

16 Forma Dost.

Eodem modo de mutatione aliarum formarum
Dänisch Griechisch Lateinisch, aut
quia ad esse dicimus Silber Erde
Haus so forma Substantiae, vide
Varia significata hoc verbum Sein
Unde tum forma prima Homo
dicitur mutatum, aut de in forma
et forma: Conformatio
Conformata prima Cur
hic Canis?

Non aperte quaeris ubi quae
forma adde dici communi
ab alia aliqua corpore ab
alia? Haec sic una forma
Praedicata essentialia, ut pseudoplus
ei ideo Socrates et postea
aliquid commune aliqui in do
cuius sed paradoxum hoc. Tam
Caius Socrates aliqui?
Quod ita ne pariter dici
formatio, ut sit esse,

vita corporis
Corporis pars
nisi corporis
inanimatus
mus pisinatus
Vidrium primi
materia ollae.
materia, sicut
mus et nam
habitus mate
propter mate
pelig differunt
et ipsam ne
ubi se proporcy
sicut cera vide
citum sui formam
aut chirurgus
ma rem esse
mum.

Cum
habitus
prima
no

Abdanck/

Des newlich am Reinstrom/ vnserm einigen Hohen Priester vnd Heyland Christo Jesu zu Schmach/ vnd der löblichen teutschen Nation zu hohn vnnd spott/ angestelten Jubel oder Guldenjars.

Dariñ/ wie deß Bapsts vnd Antichrists zu Rom/ Art/ Lehr vnd Thaten/ wider die Art/ Lehr vnd Thaten Christi streitet/ eigentlich abgemahlet/ vnd daß solche/ als ein verfluchte deß Teuffels eigenthumbs Abgötterey zu meiden vñ zu fliehen/ Vnd mit wie gm Reinstrom/ etliche seine Verwandten nichts nem für Gottesdienst zuhalten sey.

Allen guthertzigen einfeltigen Christen deß orts/ zu trewer warnung in Druck geben.

M. D. LXXVI.

CHRISTVS.

Als der Herr Christ geboren war
Verkündt den fried der Engel Schar.

Esai. 9. SO bald der Herr Christus von der Jungfrawen Maria geboren ward/ wurde der fridē durch die Himmelische Heerschar der gantze Welt verkündiget/ mit frewden vñ lobgesang. Disen Herrn nennē die Propheten einen Fürsten deß fridens/ darinn sein Reich bestetigt wirdt sein Ewiglich: Vnnd in diesem Reich wirdt gerechtigkeit statt haben. Bey seiner geburt ist kein pracht noch gepreng gewesen: Son-

Luce 2.

der

Vorred.

an den Feinden begeren zu rächen (dann wir sind/ wie Gott redt/ nicht arge gesinnen) sondern viel mehr darumb/ daß dadurch jre erkantnuß der warheit (das es Gottes wille were) zu erlangung jres heils möchten kommen. Begeren auch herzlich an alle/ welche diese schrifft lesen/ lehr vnnd weisen sollen vnd bezahlen werden/ sie wollen sich nicht

Vorred.

Aepffeln vnd Jungern/ vnd deß regen bigen Bapsts/ Pfaffen/ München vnnd anderen seinen Gesellen.
Also daß man billich darfür halten möchte/ es were einer nicht wol bey sinnen/ der sich viel weiterē mühen anzuhetzen vnnd zubereiten/ wie so gar ein gleichen sey vnder Christi vnd seiner Aepffeln/ vnd deß Bapsts vnd seine anhange leben vnnd we-

Vorred.

gebrechen Alexanders Con/ gemeine schafft gehabt/ wie daß gemeiner Christlicher Catholischer Kirchen anstatt/ da sie deß Alexandrie Kochen/ Milch vnnd Honig gemeinet were: Wir wollen auch hie nicht gedencken der Christgleubigen vnd deß grewlichen Thuns deß Tuercks/ vnd Bapsts Juden/ mehen der Tuercey/ vnd anderen seinen vnsinnigen Lehren:

Vorred.

Jesum Christum/ vnnd zur anderen seiten den Bapst mit seiner Lehr vnd Gesatzen/ damit ein jeder sehen vnd vrtheilen möge/ was der Bapst sampt allem seinem anhang/ für ein gleichheit hab/ beydes im Leben vnnd der Lehr/ mit dem HErren Jesu Christo/ Welcher allein das rechte fürbild ist aller heiligkeit/ welchem auch seine heilige Aposteln sich gleichförmig gehalten haben.

Vnnd halten darumb allhie diese zwo Partheyen gegen einander/ auff daß die/ so bißanher vermeint/ daß der Bapst von Gott sey geordnet vñ eingesetzt/ hinfürt sich selber nicht mehr betriegen. Daß auch die gewissen der jenigen/ so sich mehr gefürcht haben/ deß Bapsts Satzungen/ dann das Gesetz Gottes zuübertretten: nun mehr von solcher forcht vnnd Tyranney deß Bapsts entledi-

ges

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0509
gefördert durch Baden-Württemberg

Vorred.

ger werden / vnnd sich nun von gantzem hertzen zu Gott dem Herren bekeren / durch Jesum Christum vnsern Herrn / welcher lebt vnnd regiert sampt dem Vatter vnd heiligen Geist in Ewigkeit.

Warnung an alle Christen.

Wer nicht weiß was der Antichrist
Für ein wüst grewlich thier ist /
Das in der Welt one maß vnd zil /
Der menschen Seelen vmbringt so vil:
Wie kan derselb sein leben fürn
Bewarsamtlich? Wer für der thürn
Den todt stehn hat / vnd denckt nicht wie /
Demselben er bey zeyt entfliehe /
Fürwar der wirt seins eigen todts
Schuldig sein für dem vrtheil Gotts.
Drumb lieber Christ / so du weiß bist /
Kern hie was ist der Antichrist.

Extract auß den letzten Briefen vnd schreiben so die Kön. Ma. zu Hispanien an fraw Margreta Hertzogin zu Parma vnd Placentz / Regentin vnd Statthalterin in den Niderlanden gethan / sampt der letzten abfertigung in sachen die Religion belangend.

ERstlich souiel die alte vnnd auch die newe Edict / ordnungen vnd mandaten der Religion halben außgangen / anlangt / nach dem die Kön. Ma. vernommen / welcher massen die sachen der Religion in diesen landen geschaffen: so wolte die hohe notdurfft erfordern / daß in gedachten Religions ordnungen vnd mandaten nichts geendert / sonder daß alle Edicta so hieuor in hochlöblichster seligster gedechtnis / Keiser Karls / vnd auch folgents in jhrer Maiestet namen außgangen / in alle wege gehalten vnnd exequiret würden.

Vnd befünden jhre Kö. Ma. das keine andere vrsach noch vrsprung were / daß alle gegenwertige vbel herflössen vnd sich teglichen vermehreten / dann die hinlessigkeit / lindigkeit vnd heucheley der Richtern / so in diesen sachen zu viel durch die finger sehen / Vnd da ettliche Richter so verzagt vnd kleinmütig weren / daß sie auß vorsorg eines tumults oder aufflauffs nicht dürfften oder villeicht auch nit

gen/wie es mit der Religion in massen wie obgemelt allent-
halben ein gestalt habe: So wollen vnd ordnen wir/ daß de
so hie oben vermelt/ernstliche volziehung geschehe/vnd in-
sonderheit/daß jhr von dreien zu drey monatē vns eigent-
lich in schrifften berichtet / wie alle obangeregte sachen
jhren vorgang haben / Vnd im fall etwas beschwerlichs
fürfallen würde / wollen wir daß derhalbē wir oder der Kō:
Ma. geheime Rähte ersucht werden / Dāmit solches ferrer
durch sie an vns gelangen möge/vnd wir als dann/ nach ge-
legenheit / auch einen Raht darzu verordnen/ der inson-
derheit diesen sachē oblige/vñ euch oder dem jenigen so von
euch verordnet/ gute correspondēz halte/vñ die hand biete.

Auff daß jhr auch desto baß sehen vnd vernemen mö-
get/ was der Kō: Ma: entlicher will/ meinung vnd befehl
hierinnen sey / so haben wir die fürnembste punctē diese sach
belangend/ auß jrer Kō: Ma. Briefen vñ anderen derselben
schrifften ziehē/vñ vnserm schreiben beilegē lassen / damit jr
nach laut vnd inhalt derselben / euch desto gehorsamli cher
ohne wandel in allem zuerhalten wisset / Vñ thun hiemit
euch / meine liebe getrewē / in den schutz vñ schirm des All-
mechtigen befehlen. Datū. Brüssel den 18. tag des monats
Decembris/ Anno 1565.

H. VT.

Vnd ware also vnderschrieben

sum Christ / welcher vns also hat ge-
leret beten.

Vnser Vater / ꝛc.

Gebet am Sontag nach der Predig.

IN geliebten in dem HErrn / Dieweil wir in den Geboten Gottes / gleich als in einem Spiegel sehen / wie groß vnd vielfeltig vnser sünden sind / durch welche wir zeitliche vnd ewige straff verdienen / so last vns dieselbige von hertzen vnserm getrewen Vater bekeñen / sprecht derhalbē mit mir also.

Ich armer Sünder bekenn für dir meinem Gott vnd Schöpffer / daß ich leider schwerlich vñ mannigfeltig wider dich gesündiget hab / mit allem mit eusserlichen groben sünden / sonder viel mehr mit innerlicher angeborner blindheit / vnglauben / zweifelung / kleinmütigkeit / vngedult / hoffart / bösem geitz / heimlichem neid / haß vñ mißgunst / auch andern bösen tücken / wie du mein HErr vnd Gott an mir erkennest / vnd

heiligsten leidens vnd sterbens JEsu Christi / durch die krafft des H. Geistes getaufft sein.

Wiewol aber vnsere Kindlein diese gemelten vrsachen vñ gehelnnuß noch nicht verstehē / viel weniger können bekennen / so sollen sie doch vom H. Tauff keins wegs außgeschlossen werdē / die weil sie von GOtt zu seinem bund berufften seind / den GOtt mit Abraham dem Vater aller gelubigen / vñ seinem samen / vnd also auch mit vns vnd vnsern Kindern gemacht hat: Ich will / spricht der HErr / auffrichten meinen bund zwischen mir vnd dir / vnd deinem samē nach dir / bey jren nachkomen / daß er ein ewiger bund sey / also / daß ich dein Gott sey / vnd deines samens nach dir.

Nun ist aber vnser HErr Jesus Christus in die Welt komen / nicht die gnad seines himlischē Vaters zu schmelern / sonder vil mehr den Gnadenbūd / so zuvor im Volck Israel eingeschlossen war / durch die gantze Welt außzubreiten / vnnd hat an stat der Beschneidung den H. Tauff zů warzeichē vnd siegel

ertödtē / vñ erbarm dich vnser / gieb vns ernstlichē vnd keuschen mut / vnd bestendigen glauben / das wir dich vnsern lieben Vater vñ Hertzen / daß sie mit trewen vnd standhafftigkeit zů dir ruffen / vñ das Mittler Jhesus Christus vns für allen dingen erbeten hat / gnedig erhören / vñ vns thun / was vns nützlich vnd selig ist / durch denselben vnsern HErrn Jesum Christum / welcher mit dir vnd dem H. Geist lebet vnd regiert / ein warer Gott / von ewigkeit zu ewigkeit / Amen.

Vnser Vater / ꝛc.

ter vnd Mutter / auch alle ehrerbietigkeit / gehorsam / trew vnd warheit gegen jederman / sonderlich aber gegen jhren Ehemann / vnd alle tugent / zucht vnd tugendsame sitten / vnd jhnen ein gottseliges / friedsames / sanfftmütiges / gedultiges / keusches / gastfreyes / barmhertziges / gutthetiges / arbeitsames / nüchternes / mäßiges / gehorsames / vnd gottfürchtiges leben / wie es dann Gottes wort von einem jeden Christlichen Weibe erfordert / gnediglich verleihen wölle / damit sie jhren Ehemann / wo er jrgend jrre gienge / mit jhrem heiligen wandel / ohne alle worte gewinnen / vnd zu dir bekehren möge / Durch JEsum Christum vnsern HErrn / welcher dir mit dem H. Geist / in einigkeit des Vaters / regiert / ein warer Gott / von ewigkeit zu ewigkeit / Amen.

Vnser Vater / ꝛc.

auff vnser eigen vermögen / sondern auff deine gnedige verheissung / das vnser gebet / ja alle vnsere thaten / so wir dir zu gefallen thun / gantz vnd gar nichts sind / ohne dich / vnsern lieben Vater / durch JEsum Christum vnsern HErrn / vnd das wir vns deiner gnaden / vñ der gnedigen erhörung vnsers gebets / vñ alles dessen / was wir von dir bitten / gentzlich zu dir versehen / vnd nicht zweifelen / du wöllest vns / als deinen lieben Kindern / nicht allein geben / was wir bitten / sonder auch / was vns nützlich vnd selig ist / ob wir es dir nicht bitten / vñ vns solches / wie du vns durch deinen lieben Son JEsum Christum gebeten hast / also auch thun / vñ vns in dem allen / wie in allen vnsern sachen / gnedig regieren / vñ vns vor allem vbel / leibs vnd der seelē / gnedig behüten / vñ vns / wann wir dich dermaleins / nach vberstandener zeit dieses elenden lebens / durch den zeitlichen tod / von dieser welt werden abfordern / ein seliges stündlein verleihen / damit wir in deinen himel / zu dir / vnd deinem lieben Son vnserm HErrn JEsu Christo / vnd dem H. Geist / mögen kommen / vnd dich / vnd deinen lieben Son / vnd den H. Geist / ewiglich loben / preisen / vnd anbeten / Amen.

s samēs Vater sein wil / vns mit notdurfft leibs vnd der seelē vers
r / vnd alles vbel vns zu gut wēs
Dieweil alle Creaturen vor jwes
des bunds / so wir mit Gott habē /
nicht schaden kōnen / sonder zu vns
heil dienen müssen.
im andern / in dem wir in dem nas
des Sons getaufft werden / ver
t er vns / daß alles was der Son
tes gethan vnd gelidten hat / vnser
t sein / Also / daß er vnser vnd vnser
r Heiland sey / vns mit seiner heil
n gnadē salbe / vns durch sein hei
empfangnuß / gebürt / leiden vñ ster
von aller vnreinigkeit vnd sünden
se hab / vnd all vnsern fluch vnnd
naledeiung am Creutz genegelt /
lbige mit seinem blut abgewesche /
alt / in vergraben habe / vñ also vns
der hellischē pein erledigt / auff daß
us durch sein auffersteehung vnnd
melfart mit seiner gerechtigkeit bes
dee / vñ jetzt für dem Himlischē Vā
vertrette / vnd am jüngsten gericht
lich vnd ohne mackel für das ange
des Vaters darstelle. Zum

wirdt er euch geben/vnd das darauff
hat befohlen also zu beten.

Vnser Vater/ꝛc.
zoben den HErrn mit einem Gesang.

Nach dem Gesang fragt der Diener:

DEr HErr segne euch/vnd behüte euch/Der HErr erleuchte sein angesicht vber euch/vnd sey euch gnedig/ Der HErr erhebe sein angesicht auff euch/ vnd gebe euch den frieden/Amen.

Ein ander Gebet/ nach der Predigt.

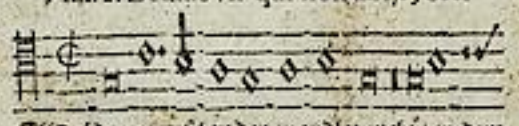
HErr allmechtiger Gott/laß deine gnade eher vnd vnser sünde weichen/ dein wort lauter vnd rein bleiben/ vnd vns nicht gefährlicher weise/ dein wort vnd erkentnüß/ wider dich mißbrauchen/ Gib vns deinen heiligen Geist/ das wir dir gehorsam/ dir anhangen/ vnd dein wort mit ernst treiben/ damit wir deine gnad vnd barmhertzigkeit erlangen/ vnd dich ewiglich loben vnd preisen/ Durch Jesum Christum vnsern HErrn.

Amen

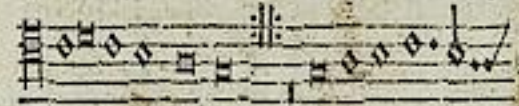
Fruchtbar gar krefftiglich werde. Als nit zu/da die abschneidung deines Namens auff Erden verhindert werde/ vnd daß der Christenheit vnd Kirche/stamm vnd bestand vnzerbrochen bleibe/ vnd nit durch Ketzerey vnd Secten zerrissen vnd zertrennet werde. - Es aber dein Gerechtigkeit wil/daß deine gleubigen mit leiden/ solche vnd dergleichen anfechtung vnd widerwertigkeit gedulden/ vnd deinen Namen preisen/ vnd dich deiner gnaden trösten/ so wollest du auch für alle/denen du trübsal/ angst/ gefängnuß/ krankheit/ schmach/ armut/ verfolgung/ vnd dergleichen anfechtung zustehet/ gnedigklich vnd väterlich sorgen/ vnd dich jrer annemen/ Gib daß sie nicht verzagen/ sondern dich jre trewe Hirten/ vnd Seelsorger/ jre Trösterin in allen nöten erfahren/ Gib daß sie alle nach dem du jnen befohlen hast/ dein Wort lauter vnd rein predigen/ vnd dein Sacrament recht vnd wie du es eingesetzt hast/ handlen/ Gib daß sie dein Volck/ das du jnen befohlen hast/ mit ernst zu dir halten/ vnd dich jre Gott vnd Vater lassen sein/ Gib daß sie dein Wort/ das sie jren Zuhörern predigen/ jnen selbs zu hertzen nemen/ vnd jres lebens ein gantz newes leben anfahen

Volgen die Psalmen.

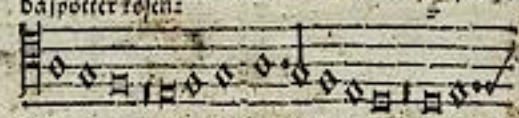
Psal. I. Beatus vir qui non abijt, &c.
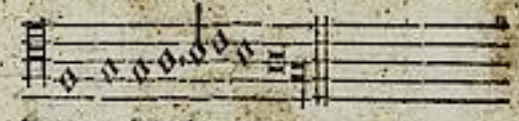

Wol dem menschen der wandlet nicht/ in dem
Noch auff dem weg der sünder tritt/ noch sitzt

raht der Gottlosen: ſ: Sonder hat seinen
da spötter kosen:

lust gemein / in des Herren gesetz allein / vnd rede

das tag vnd nachte.
Der wird sein wie ein bawmes pflantz/
Bey guten wasserbechen :/:

Dein Namen wird es bleiben:/:
Dann Gott dein hund ist in bet laub/
Du lasst dich nicht vergebens:/:
Darumb mein ganz hertz/ fleisch vnd leben
Sol mich on alle sorg erneren/
Du wirst mich nicht lassen
Das mein seel in der helle bleib/
Noch das dein heiliger verwese.
Du thust mir kund den weg zum leben/
Da ist freud die volle/ vnd lust zu deiner rechten
Ewiglich.

Von allen feinden frey mich/
Mit bester gabe wollen.
Der HERR ist ein/richtig vnd frid/
Alles sie zu jammer:/:
Ob auff dem weg stehen sie gleich fest/
Wird er sie doch empfangen:
Vnd lehren sie den willen sein/
Gedächtnuss wol behalten.
Nachstellen in ir hertze sein/
Auff warheit/gnad vnd güten:/:
Die HERR verlest sein volck nicht/
Die seinen wird er lob haben/
Vnd glauben jhme er helffen/

arumb ist ze hertz nimmer still/
ieht allzeit in forchten:/:
ey den frommen bleiben wil/
sie mit Glauben ghorchen:
er schmecht des armen rath/
höret alles was er sagt/
Gott sein trost ist worden.
Der sol Israel dem armen/
on heil erlangen:/:
wird sich seins volcks erbarmen/
löfen die gefangnen:
wird er thun durch seinen Son/
ü wird Jacob wonne han/
Israel sich frewen.

Er wer wirt sein wonung han / in deinen
Vnd deinen heilgen Berge schon / da ewig

kluge:/: Der vnbefleckten wan-
ein ruge:

del

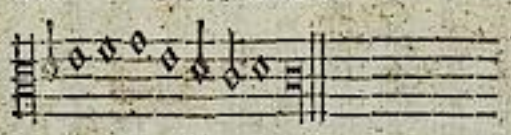
Daß ich sie nicht verschweige:
Dann du bist Gott der heiland mein/
Darumb ich teglich warte dein/
Mit bitten vnd betrachten.
Daß du mein Gott barmhertzig bist/
Vnd an dein güte denckest:/:
Die von der Welt her gewesen ist/
Vnd mein sünde versenckest:
Darzu meine zagend schuld behendt/
Mit deiner huld fern von mir wendt/
Vnd thu dich meiner erbarmen.
Der Herr ist grecht vnd wunder gut/
Daß er den Sünder lehret:/:
Hie auff dem weg mit seiner rut/
Auff das [redacted]
Er [redacted]
Vnd lehret wandlen den dürfftigen/
Auff seinen wegen allen.
Sein weg sind all barmhertzigkeit/
Denen die sie behalten:/:
Die seinen bund in der warheit/
Im hertzen nicht zerspalten:
Dann welcher Gott für augen hat/
Dem wird er weisen frid vnd spat/
Den weg den er erwelet.
Sein seel wird wonen in dem land/

Sein

Wie lang wird doch mein feind erhöcht/
Gott thun mich erhören:/:
Mache auch meine augen recht/
Das ich nicht in dem tod entschlaff/
Das mein feind nicht sprech/
Er hab mich vberwunden.
Vnd ob ich fiel in sünd vnd leid /
Mein feind wird sich erfreuen:/:
Ich hoff in dein Barmhertzigkeit/
Mein HERR wil ich singen:
Mein hertz frewet sich in deinem heil/
Der mich begabt mit gutem theil/
Dem Namen wil ich preisen.

Dem HErren Gott von Himmelreich/
Ehr vnd preiß ich leiste:/:
Dem Vater/Gott dem Son deßgleich/
Vnd Gott dem heilgen Geiste:
Der herrligkeit/barmhertzigkeit/
Vnd grosser mechtigkeit vnd heiligkeit/
Sind ewig vnd ohn ende.

Oder in dieser Composition
oder im thon des 5. Psal.

es thut je keiner kein gut.
Gott selb vom Himmel sach herab/
Auff aller Menschen kinden:/:
Zu schawen sie er sich begab/
Ob er jemand würd finden:
Der sein verstand gerichtet het/
Mit ernst nach Gottes Worten thet/
Vnd frage nach seinem willen.
Da war niemand auffrechter han/
Sie warn all außgeschritten:/:
Ein jeder gieng nach seinem wahn/
Vnd hielt verlorne sitten:
Es thet je keiner doch kein gut/
Wiewol gar viel betrog der mut/
Ja thun must Gott gefallen.
Wie lang wöllend vnwissen sein/
Die solche müh auffladen:/:
Vnd fressen dafür das volck mein/
Vnd nehren sich mit seim schaden:
Es stecht je trawen nicht auff Gott/
Sie rüffen jm nicht in der noch/
Sie wöllen sich selbs versorgen.

Darumb

Wenn sein zorn als ein fewr auffgeht/
Wol ist dem der für jm besteht/
Das sind die auff jhn trawen.

Psal. III. Domine quid multiplicati.

Auff die Melodey / Psal. 5.

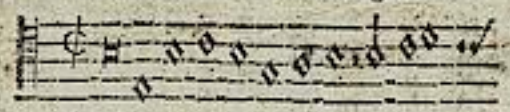
ACH Herr wie sind meine feind so vil/
Die sich wider mich setzen:/:
Sprechen jm Gott nicht helffen wil/
Des wöllest mich ergetzen:
Wann Herr du bist vor mir der schilt/
Der mich zu ehren setzen wilt/
Vnd mein haupt thust aufrichten.
Mein stimm zum Herren rüffen sol/
Vom berg wirt er mich hören:/:
Ich lag vnd schlieff erwachet wol/
Mein feind mocht mich nit stören:
Dann Gott der Herr mich selbs erhelt/
Ob hundert tausent wirt geselt/
Die sich wider mich legen.
Stand auff O Herr zu helffen mir/
Dann du schlechst all mein feinde :/:
Auff den kinnbacken mit begir/
Vnd dem Gottlosen gsinde:
Brichst du jr zene mit gewalt/
Die hilff sich Herr bey dir erhalt/
Vber dein volck der segen.

Psalm.

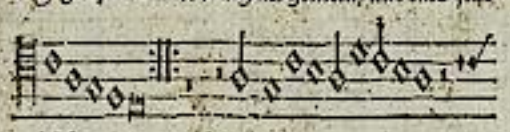
UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0515
gefördert durch Baden-Württemberg

Der schafreucht bringt in sommers glantz/
Sein blat wird sich nicht schwechen:
Was er anfacht wird glück bey sein/
So die Gottlosen faren hin/
Gleich wie spreuwer von winden.
Die Gottlosen in dem gericht/
Werden nicht stehen bleiben :/:
Auch Sünder bey den grechten nicht/
Sie werden all vertrieben:
Dann Gott kendt der gerechten weg/
Und aber der Gottlosen steg/
Wird durch sein gwalt vmbkommen.

Psal. II. Quare fremuerunt gentes.

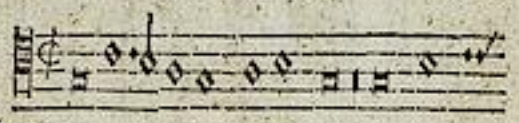

HJlff Gott wie geht es jmmer zu/ das alles
Fürsten vnd König all gemein/ wie eins sind

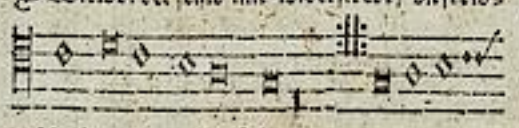

volck so grimmet :)(: wider jnstrecken deiner händ
sie gesinnet:

Vnd

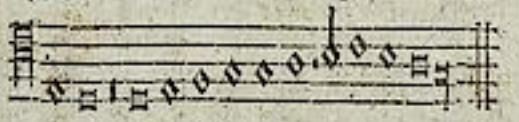
DV dir mein Seel HErr sich erhebt / Laß mich
Wiewol der feind mir widerstrebt / vñ frew=

gesehende nicht werden):(Noch wil HERR
et sich auff Erden:

ich hoffen auff dich / daß keiner gschend wird es=

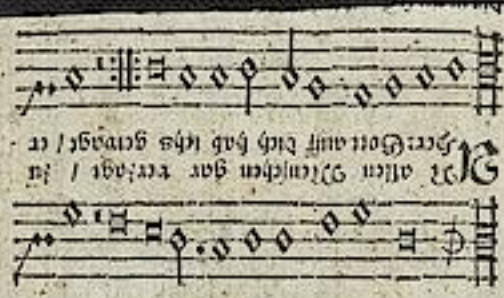

wigklich/der dein geduldig harret.
Darumb zeig mir Herr deine ban/
Vnd lehr mich deine wege:/:
Leit mich in deiner warheit gahn/

Daß

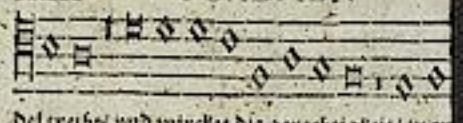
Ein ander Compoſition.

Jfreet auß all jrrer not /
Durch Jesum Christum/Amen.

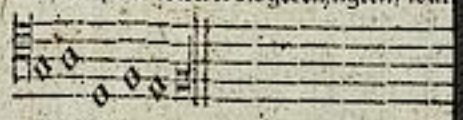

DJ allen Nächsten gar verzagt / zu
Gott auff dich hab ichs gesagt / er

s leyd wenn/ verkehrter Lehr/
en die auff dich bawen:/:
mer hand sie Ehren gehn/
auff/ vnd sie nicht retten
ffen all die jrn/
ib an dein arman dein/
rechte hand all versuchen.
ig mir den weg der gerechtigkeit/
Ehr an dir mich kehren:/:
ilt mich in deiner warheit/
n dich Gott mein J. etc:
Ehr vnd treu/ mein Hilff vnd rath/
ein recht gefallen hat/
ja darauff trutze.
mein Gott zu herren gehn/

del treibt/ vnd wircket die gerechtigkeit/ war

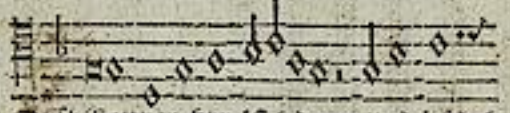

tig in sein hertzen.
Vnd der kein falsche zungen hat/
Sein Nechsten zubetriegen:/:
Nachred vnd schmach er nicht gestatt/
Die Menschen mit verklagen:
Den schalck hat er für nichts gearht/
[redacted] hat er groß gemacht/
Sie [redacted] förchten.
Wer seinem Nechsten trew bleibt/
Mit gferd nicht thut verfüren:/:
Kein wucher er nicht von jm heischt/
Laßt sich die heyd nicht schmieren:
Wer diese ding recht halten thut/
Der bleibt ewig in sicher hut/
Mit Gott wird er regieren.

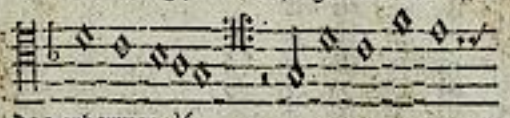
Psalm. XXV. Ad te Domine leuaui.

In der Melodey/ Psalm.j

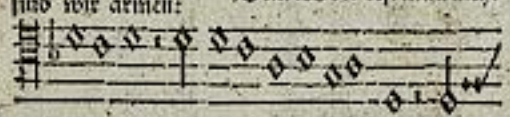
Psalm. XII. Saluum me fac Deus.

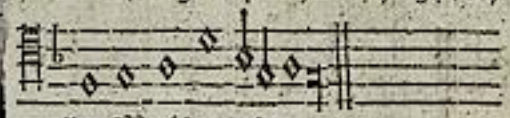
ACh Gott vom Himel sich darein / vnd laß dich
Wie wenig feind der heilgen dein / verlassen

das erbarmen :)(: Dein Wort lest man nicht
sind wir armen:

haben war / der glaub ist auch verloschen gar / bey

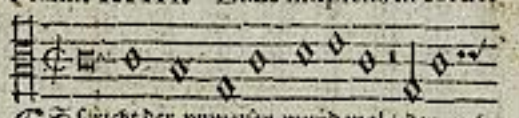

allen Menschen kunden.
Sie lehren eitel falsche list/
Was eigen witz erfindet :/:
Jr hertz nicht eintz sinnes ist /
In Gottes Wort gegründet:

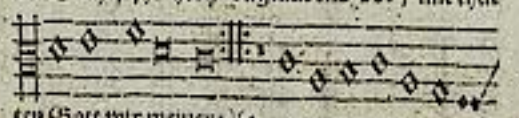
Du

Vnd sich mein Widersächer frew/
Daß ich sey vmbgestossen.
Herr ich hoff aber auff dein güt/
Deins heils frewt sich mein hertze/:
Durch Christum hastu mich behüt/
Vor ewiglichen schmertzen:
Der für mich leid den bittern tod/
Des wil ich dir lob singen Gott/
Daß du mir hast geholffen.

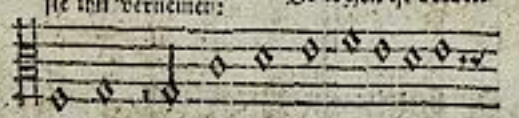
Psalm. XIIII. Dixit insipiens in corde.

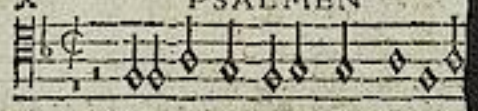
ES spricht der vnweisen mund wol / den rech=
Doch ist jhr hertz vnglaubens vol / mit that

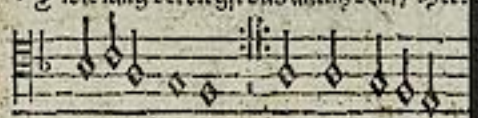
ten Gott wir meinen :)(: Jr wesen ist verder=
sie ihn verneinen:

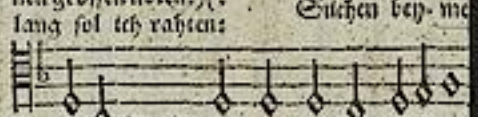
bet zwar / für GOTT ist es ein grewel gar /
es thut

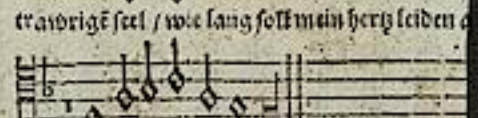
HErr wie lang wilt vergessen mein / in
wie lang verbirgst das antlitz dein / Herr

nen grossen nöten:)(: Sichen bey- me
lang sol ich rahten:

trawrigē seel / wie lang solt mein hertz leiden

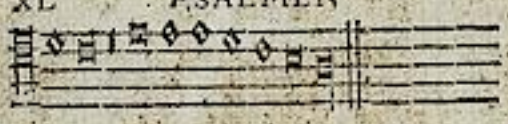
Mein feind thut sich erheben.
Schaw vnd erhör mich Herr vnd Gott/
Vnd mein augen erleuchte:/:
Daß ich nicht entschlaff in dem tod/
Das sich mein feind gut deuchte:
Daß er mein mechtig worden sey/

Christ / mancherley anfechtige Gefangnüssen anfahen/ vnnd aber in beruffen nicht alle Ordnung gleicher Compassion vnd art/ auch nicht alle / sonderlich bey dieser ar= Kirchen/ in brauch sind / ist sie gut

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0516
gefördert durch
Baden-Württemberg

Zu dir thun ich der Elenden/
Zu mir nem des Armleyes Brandes:
Mit die ir thun vnd bekennen/
Auch ire Gottesfurcht nennen/
Verschmehen ich noch nicht leugnen/
Das ich doch gar nicht leugen/
Es hat auch seinen grund.
Wer in meiner ich nicht gleichen/
Der ist ein Gottes feind:/:
Ob mich fewr thet verbrennen/
Wolt ich doch nicht lassen/
Mein Gott ich bin dein eigen/
Du wirst mich nicht verlassen/
Du bist mein starcker Helffer:
Ich wil dir singen ewig/
Mein hertz sol nimmer feyren/
Mein mund sol dir lob bringen/
Mein leben lang/ bis in den tod.

Wann die feinde stürtzt an/
Auff mich wie der fluten prausen:
Der trawrigkeit verjagen.
Ich Gott wil so gar nicht/
Das mir jemand sol thun/
Auch mir Gottes nicht gunt/
Wil ir thun vnd bertzen/
Verschlimmen ich on mas erkenne/
Wil mich doch gar nicht leiden/
Es hat auch seinen grund.
Wer in meiner ich nicht gleichen/
Der ist ein Gottes feind:/:
Ob mich feinds mich verursachet/
Mir boshafftig wercke ich beweis:
Mich einen Affen Gottes/
Ich wil mich nicht fewr hin leiden:/:
Ob mich mit fewr hin leiden:/:
Ob mich feinds mich verursachet/
Mir boshafftig wercke ich beweis:
Mich einen Affen Gottes/
Ich wil mich nicht fewr hin leiden:/:

mein mund/mein leid muß in mich fressen.
Drumb bit ich dich O Gott mein Herr
Vorab mich recht erkennen lehr/
Die eitelkeit meines lebens:/:
Vnd daß wir müssen bald dauen/
Vnd aller menschen leb vnd thun/
Ist nichts/ vnd alls vergebens:
Was hilfts daß sie setzt fast scharren/
Die der zeit doch nie erharren/
Daß sie es möchten gnissen/
Mit vnruh samlen viele schetz/
Dieselb sie müssen doch zu letzt/
Hie lassen mit verdrissen.
All meine sünd vergib O Gott/
Daß ich den Narrn nit werd ein spot/
Vnd mein die feind nicht lachen:/:
Ich schweig vnd tröst mich dein allein/
Vnd wils es auch gut lassen sein/
Ich weiß du wirsts wol machen:
Wend deine plagen weit von mir/
Dann sie schrecken mich all zu sehr/
Dein hand kan niemand tragen/

Da du dein wonung hast:/:
Dein Tabernackel frone/
Da man dein ehr begat:
Dieselbig stett vnd orte/
Lieb ich von hertzen grund/
Sie stond in deinem Worte/
Diß ist allein mein horte/
Wie es geht auß deim mund.
Darumb wölst mich auffheben/
Vnd lassen durch hingan:/:
Mein seel auch leib vnd leben/
Daß es der sünde löhn:
Empfah mit sampt den Hunden/
Der blutdürstigen rott/
Dein Marter vnd dein wunden/
Als was an dir wird funden/
Daß lestern sie mit spott.
Zu feld vnd auch dahinden/
Im wollust vnd am streit:/:
Mit freunden vnd mit feinden/
Es sey nach öder weit:
Thut sie die blutsucht treiben/
Die Herren vnd die Knecht/
Vor im mag niemand bleiben/
All die wölln sie enleiben/
Wer nicht spricht/ jr habt recht.

Mit fewren Geist vnd gabens
Armen sie vns dar leid/
Gnad/ ehr/ Zucht vnd lob/
Alß farren dahin/
Sie schetzen nit gutes/
Ja Zucht muß doch bleiben.
Der vns auffricht vns gerechtfertet hat/
Den Vater aller gnaden:/:
Der vns auffrichtet vns gerechtfertet hat/
Den Vater aller gnaden:/:
Ich wil Gott für vnsern sachen/
Lob Gott/ ehr vnd preiß dem höchsten Gott/
Lob/ ehr vnd preiß dem höchsten Gott.
Ja Zucht muß doch bleiben.
Sie schetzen nit gutes/
Armen sie vns dar leid/
Gnad/ ehr/ Zucht vnd lob/
Alß farren dahin/

wer keim oder schlechte.
O frommer Christ kein zweifel trag/
dich nicht anders lehren:/:
du gleich jetzund bist schabab/
nur auff Gott den Herren:
wird dich schier/ daß glaub du mir/
Lands zum Erben setzen/
un wird dein Gott/ die Gottloß rot/
schand zum land auß hetzen.
Ist nit lang ich habs erlebt/
selbs persönlich gesehen:/:
einem grossen ehren schwebt/
thet all welt verschmehen:
grunt daher/ als ob er wer/
Lorberbaum mit lusse/
ich für jog/ fragt ich im nach/
war er schon verdürste.
Gottes dienst bleib vnbewegt/
dich darzu nicht dringen:/:
wer jetzt seines willens pflegt/
bald für freuden springen:
sust die sünd/ lug bleib nur frumb/
bald wird außgerottet/
Gottloß hauff/ merck eben drauff/
jetzund Gottes spottet.
Bist dapffer vnd on alle forcht/
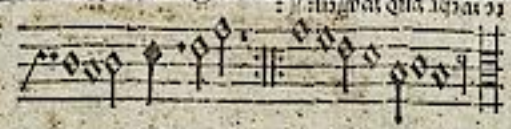
st er sich nimmer finden.
Wer aber hie in dieser feist/
in jammer vnd mit noten:/:
rzu mit armut laden ist/
ß er kaum hat ein brote:
d dann doch nit/ vom Hertzen tritt/
er wird im lande bleiben/
d haben gnug/ mit ruh vnd fug/
em land wird zu vertreiben/
Ob jetzt der Gottloß füret sein pracht/
in Zeen thut zsamen beissen:/:
ch drewet sehr/ er zeigt sein macht/
wolt er gar zerreissen:
e frommen all/ in diesem thal/
n Gott abtrünnig machen/
art nur ein weil/ in schneller eil/
ird Gott seins wütens lachen.
Jetzt beruht sich auff das Gottloß gschlecht/
t bogen vnd mit schessen:/:
wolligen alle Gottes Kinder/
e dsünd gern wolten büssen:
armte Mann/ muß kurtzumb dran/
n rücken in her halten/
ch wird der Herr/ mit eigner wehr/
ertz in zwey zerspalten.
Das wenig so ein Christen blut/

So hat der Christ sein speise/
Vnd heilet mit dem der in bit/
Nach seines Vaters weise.
Wilen des Herren hulde han/
Daß er dich nicht thu lassen:/:
So bharr allzeit auff seiner ban/
Des vbels thu dich massen:
Dann Gott ist recht/ vnd leider kein/
Vns lat in seinen grentzen/
Was boßheit erelst/ bey im nicht bleibt/
Es wuß sich für bas schwentzen.
Des frommen mund redt nicht vmb sunst/
Viel gschwetz kan er vermeiden:/:
Mit Gotts weisheit vnd seiner kunst/
Thut er lang weil vertreiben:
All sein gemüt/ das tobt vnd wüt/
Wie er Gotts gsatz mög fassen/
Dem sint er nach/ vnd ist im gach/
Daß er bleib auff der strassen.
Im widerspil vbt sich der schalck/
Mit fleiß thut er nachtrachten:/:
Vnd laurt auff jn gleich wie ein Falck/
Vermeint den Christen zschlachten:
So kompt der Herr/ stürtzt jn die wehr/
Ertrett mit gwalt sein rechte/
Den man kurtzumb/ wolt bringen vmb/

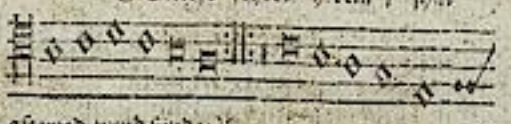
Psalm. XXXII. Beati quorum remisse.
In der Melodey/ Nun welche hie jr.

WOl dem Menschen dem sünden viel/
Vnd misserhat vergeben:/:
Vnd deins Gotts nicht zurechnen wil/
Für den tod gibt das leben:
Denn da ich wolt/ mein sünd vnd schuld/
Vor die HErr nicht bekennen/
Verdort mein safft/ vnd all mein krafft/
Must mich ein sünder nennen.
Dann deine hand war vber mir/
Vnd truckt mich tag vnd nachte:/:
Macht mir die sünd so groß vnd schwer/
Daß all mein gbein verschmachte:
Da sprach/ ich muß mich kern zur buß/
Bekennen mein gebrechen/
Dein zorn ließ ab/ bald sünd vergab/
Wilt mir kein schuld zurechnen.
Dafür ich auch von anbegin/
All heilgen han gebetten:/:
Daß du auß gnad vergabest ihn/
Jr schuld vnd vbertretten:
Dadurch sie sein/ gantz frey vnd rein/
Von sünd vnd Helffern schrecken/
Wirst sie ohn klag/ am jüngsten tag/

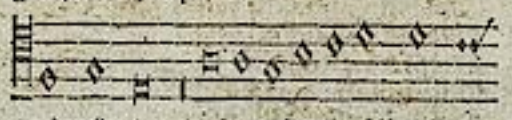
UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
HEIDELBERG
© Universitätsbibliothek Heidelberg
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/cpgraec393/0517
gefördert durch
Baden-Württemberg

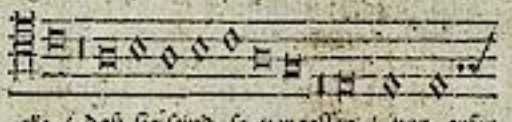
wie ich mein Zunge wol behüt / vor
der GOttlose kehret herein / jhn

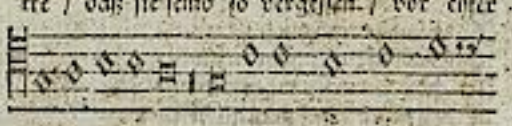
gsterzet vnd sündet: Wenn ich daran mit
grathen all sein sünde:

gedencke / mein hertz dannit selber treu-

rke / daß sie sind so vergessen / vor euser

gar werd ich entzündt / jedoch erstummet mir

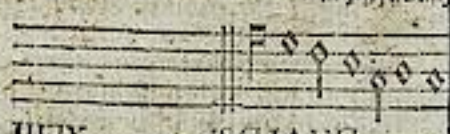
mein

Erbarm dich mein O HErre Gott
Sey mir gnedig in meiner Noth
Mein Feind mich hart bedrengen
Ich muß hie leiden Angst vnd Pein
Allein zu dir steht mein Verlangen
Hilff mir / dein Güt thut mich lang
Ach HErr straff mich nicht in deim Zorn
Vnd nim nicht war der Sünden mein
Sonst müst ich gar verzagen
Vnd ewig in der Hellen klagen
Darzu dein Zorn vertilgt mich gar
Drumb ich mich zu dir kehren thar
Vnd bitten dich / du wollst mich nicht
Verlassen in meim letzten Gricht
Wenn mich wird greifen an der Todt
Vnd mir gar angst vnd bange wirt
Vmbfangen mit der Todten Noth
Wenn mir vergehet Hertz vnd Muth
Wenn ich nicht mehr kan sehen
Vor Angst vnd Todes nöthen
Wenn mir die Augen vergehen
Vnd nicht mehr können sehen
Wenn mir die Ohren zugehen
Vnd nicht mehr können hören
Wenn mir die Zung am Halß klebt
Vnd nicht mehr kan reden
Wenn mir die Nasen vergeht
Vnd nicht mehr kan riechen
Wenn mir die Händ vnd Füß erkalten
Vnd nicht mehr können walten
Wenn mir das Hertz im Leib zerbricht
Vnd nicht mehr kan leben
Wenn mir die Seel vom Leib muß scheiden
Vnd nicht mehr kan bleiben
Alsdann HErr Gott mein Trost vnd Hort
Sey mir gnedig an meim letzten Ort
Vnd nim mich auff in deine Hend
Dein Engel mich alsdann wend
Mit jhrer Schar in Abrahams Schoß
Da ich mit allen Frommen groß
Vnd klein / die jhr Hoffnung auff dich gesetzt
Ewig leb ohn alle Gefahr
Vnd dich mit Lob ewig ehren thar
Amen / Amen / Amen.

Psalm. XL. VI. Deus noster refugium.

Gnedig vnd barmhertzig ist Gott.

Ein feste Burg ist vnser GOtt / ein gus
Er hilfft vns frey aus aller noth / die vns

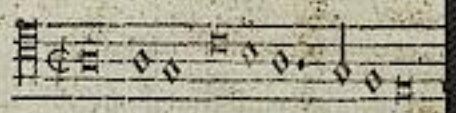

Laß dich kein trübsal trencken:
Wol dem der Gottes willen ghorcht/
Vnd sich an jhn thut hencken:
Auff rechtem grund / mit hertz vnd mund/
Dem wird Gott vnser Vater/
Mit seinem Geist wol weisen/
Beistehn in aller marter.

Nu halt dich stets vnd bleib dabey/
Laß dir die lieb nicht nemen:
Ob du müst leiden groß gespey/
So wirds doch Gott wol demen:
Des Teuffels gsind/vnd welte kind/
Die jetzt hoch einher prangen/
O frommer Mann/ker dich nicht dran/
O Gott erlöß die gefangnen.

Psalm. XXXIX. Dixi custodiam vi

Im thon / Es seind doch selig alle
Oder / Hilff Herre Gott dem deinen.

Ich dencke stets im meinem gmüt
Ich seh es wil nicht anders sein

Kein mißthat frey enden/
Ist zu groß noch zu schwer:
Das gelt mag sie verblenden/
Als ob es wolthen wer:
Sich lassen zu bestechen/
Ist bolfr rechte hand/
Gricht/recht/fried sie zerbrechen/
Nu heschen vnd mit fechen/
Regierends leut vnd land.

Wie sol dann ich mich schleiffen/
Auß solchem boch vnd zwang:
In dieser gschwinden leuffen/
Es wil mir doch kein klang:
Dein gnad Herr laß ich walten/
Dann ich fort wie bißher/
Ohr arghst vnd haarspalten/
Daß ich mich dem mög halten/
In einfalt mher far.

Mein fuß sol nicht abweichen/
Er steht auff rechter ban:
Hochmut/ witz vnd dergleichen/
Macht zrehmnb vnd bringt span:
Des wird ich fein vertragen/
So ich von dir allein/
Lob/ehr vnd preiß werd sagen/

Ohn

Es richtes alls auß mit Kreiden:
So doch ein Christ/ohn ring vnd list/
Ein jeden recht sein schulden/
Ohn alles gspeer/vnd wirr ewer/
Lebt er in Gottes hulden.

Wer jetzt vom seinen wirt verjagt/
Daß er kan nergent bleiben:
Der sey nur frisch vnd vnverzagt/
Gott wird es alls auffschreiben:
Biß auff den tag/ dem niemand mag/
Auß dieser welt entweichen/
Ist nimmer fern/dann wird der Herr/
Die Schelck all außher streichen.

Dann Gottes lust der stehet in dem/
Vnd wil das kartzmd haben:
Das sich seins Namens keiner bschemen/
Jetzt in den letzten tagen:
Wer sich sein helt/ober jr felt/
Wird er doch nicht verschupffet/
Weil Gottes gwalt/jhn auffenthalt/
Daß er nicht gar verschlupffet.

Ich war dißkind/jetzt bin ich alt/
Noch hab ich nie vernommen:
Daß der in Gott sein hoffnung stalt/
In hungers not sey kommen:
Ob ander leut schon haben neut/

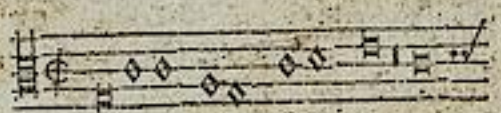
So

Zur herrligkeit erwecken.

Du bist Herr Gott mein schirm vnd schutz/
Wöllst mich für angst behüten:
Daß mir nicht schad der sünden trutz/
Der Hell vnd Teuffels wüten:
Zeig mir den weg/vnd deine steg/
Vnd mach mich Herr verstendig/
Daß ich nicht werd/gleich wie ein Pferd/
Wild/frech/vnd gar vnbendig.

Der Gottloß wird für seine sünd/
Beid hie vnd dort geplaget:
Der gleubig stets gnad bey dir sind/
Wie vns dein Wort zusaget:
Drumb dancken wir/daß deine lehr/
Thut vnser hertz vernewen/
In deinem rhum gerecht vnd from/
Wöllen wir vns ewig frewen.

Psalm. XXXVII. Noli æmulari in malig.

Grüm dich nicht O frommer Christ / vorm
Ob schon der Gottloß reicher ist / so

Alhie in zeit wird geben:
Ist besser dann das grosse gut/
Des die Gottlosen gleben:
Die rechte zeit/ist nimmer weit/
Daß jr arm wird zerbrechen/
Dem Herren sey lob/der halter drob/
Er wird die frommen rechen.

Wer aber from vnd redlich ist/
Vnd fleißt sich Gottes vor hertzens:
Den schirmt der Herr zu aller frist/
Vor angst vnd auch vor schmertzen:
In hungers noth/wird haben brot/
Der sich jetzt muß lon pochen/
Von jederman/wird dann zmal hon/
Was sein hertz lust zu kochen.

Dargegen muß das Gottloß gsind/
Vor hungers angst vmbkommen:
Die jetzt in hohen ehren sind/
Vnd grunen als die blumen:
Die werden auch/gleich wie der rauch/
Zerfaren vnd zerschwinden/
Im augenblick/straft Gott jr tück/
Der vns jetzt wöllen schinden.

Groß vbermut vnd hoffart viel/
Muß man von Buben leiden:
Der dannoch niemand zalen wil/

…ch auch auff mich gesehet/
…ch lag in der vnd:
…Thut er sich noch vmbsehen/
…s kein vrsach mehr vnd bleib/
…ein / noch zu / kein mensch mag thun/
…kan durch alle gedancken fliehen/
…lang dich hab gesuchet.
…stlich seind dir vor mir ☩ Gott/
…veisslich wo du antreffe:/:
…nim des Sandes am Meere ghl/
…ir wird ich mich verlassen:
…ch vom tod zum leben auffwach/
…ich dich mich halt an aller sach/
…ir wird ich erkennen/
…Gottlos Volck ☩ hasstu Gott!
…ich/ hilff aus vnd mache du ihrt/
…Menschlich gar verrucht
…die vnter dir
…ehren ihren muthe von dir/
…bald ein wort klar wol hersetzt/
…verständlich auffmacht:
…hast ja Gott bekleidet dein/
…bis dein Wort volcket fein/
…nlober allzeit stehen/
…ertrinnen sie mir all verbrennt/

Wie er dann gar verkehret/
Warumb regiert/ wie angefpret/
Am Vattern ist gelestet.
Er hat gedacht an seinen bund/
Am Abraham gelobet:/:
Darumb dann auch sein vrcht kund/
Von Gott auß forcht ertrocken:
Von freuden strafft am Gott gehaffte/
Ihr harter forchte strecken/
In gerechtem sinn/ganz frey dahin/
Wirt er das lachen.
Wie bald es felligs timbelen/
Gott Prophet gemeret:/:
Dann sein vorgenger selin sein/
Auff Gott gerecht/auch werck bereit/
Sein feligkeit/
Sein volck dahin die strafft/
Kein er himlan/je mussig ist/
Sie obscurab sich kuret:/:
Dann gar bald den trost erfrischt/
Er immerlich lag gspreitet:
In sinsternus/des todes bis/
Dann so gar ohn mauer/
Trawig vnser sin/vnd schweigen muß/
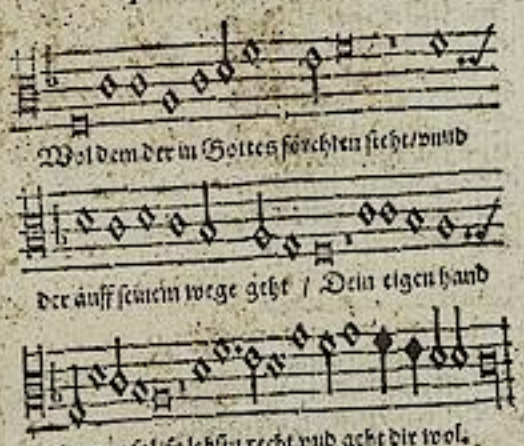
Vnd elend jetzt vor handen:/:
Dem Herren singen sein gesang/
So gar in frömbden Landen:
Jerusalem vergiß ich deal/
So wölle Gott der grechte mein/
Vergessen in meim leben/
Wenn ich nicht bleib dein eingedenck/
Mein zung sich oben an heuck/
Vnd bleib am rachen kleben.
Ja wenn ich nicht mit gantzem fleiß/
Jerusalem dich ehret:/:
Im anfang meiner freudenpreiß/
Von setzt vnd zimmer mehret:
Gedenck der kinder Edom sehr/
Am tag Jerusalem O Her:/
Die in jr boßheit sprechen/
Reiß abreiß ab zu aller stund/
Vertilg sie gar biß auff den grund/
Den boden wöllen wir brechen.
Du schnöde Tochter Babylon/
Zerbrochen vnd zerstöret:/:
Wol dem der dir wird geben den lohn/
Vnd dir das widerreret/
Dein vbermut vnd schalckheit groß/
Vnd mußt dir auch mit solcher vnoß/
Wie du vns hast gemessen/

Wol
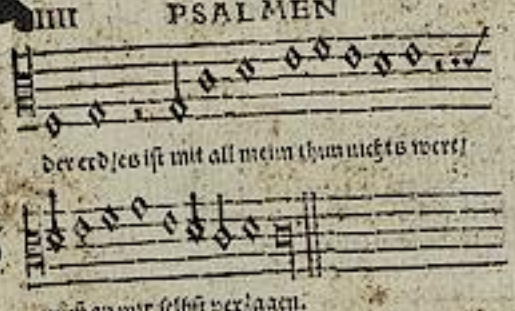
Zu vns dein gnade stehe allzit bereit/
Gott du bist frey in vergessen:
Die Christen leb und lehren sie vns fein/
Trach leib und lehren sie vns fein/
Des werd sich Gott erbarmen.
Sie fellen vns so viel teglichen nach/
Trach vnserm leib sie trachten:/:
Trach rahtschlegen sie sich Gott nicht/
Trach Gott allein groß achten:
Sie Gott dir ihre Namen bekant/
Trach Gott dir ihre Namen bekant/
Auff sie wirt ein mal ausgehen.
Du wirst sie all verschlingen:/:
Vnd wollen vns verschlingen:/:
O Gott du bist ja ewig frey/
Es wird in nicht gelingen/
Es wird in nicht gelingen/
Es wird je strafft zerstellen gar/
Vnd straffen sie falsche lahr/
Sie werden Gott nicht wehren.
Ach Herr Gott du hast sie geschendt/
Sie gnedig sind vnd barmhertzig/
Der gnaden ihr sie nimmer sind/
Vermuchtt han das nicht fallen:
Sie sprichet es ist nun alls verloren/
Ja doch das Creutz hat nits gehoret/

Er wird vns helffen hie vnd dort/
Wir werden nicht zuschanden/
Den Rocher er vns füllen will/
So haben wir gewonnen spil/
Vor vnsern feinden allen.

Psalm. CXXVIII. Beati omnes qui timent Dominum.

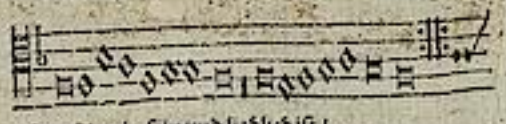
Vnd
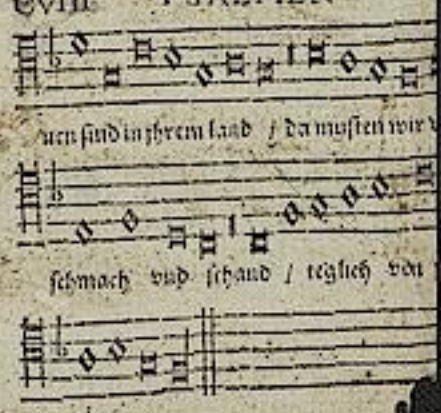

Da ich gedacht ab meine macht/
Vnd rümbt mich grosser gaben:/:

Auff Gott allein verlassen:/:
Gar reichlich er vns helffen wil/
Sein hand ist nicht gefehlessen:
Sein gütt/gnad vnd barmhertzigkeit/
Wert von end biß zu ewigkeit/
Wil er vns alln erzeigen.

Psalm. CXXXIII. Ecce quam bonum.

Die feind/reich all in deiner hand/
Darzu all ir gezanetem:/:
Ir auffsatz ist dir wolgefallen/
Hilff vns dich nur nicht zornen/
Verwirff vnser klagen nicht/
Alle künstig sucht sie raisen nicht/
Sie an vnser elteer trösten.
Neu Himmel vnd auch die Erden/
Hast du Herr Gott gegründet:/:
Ein flecke hab ich vns selle werden/
Das Herr in dins angehöre:
Zu rechter lieb des glaubens dein/
Hilff an das end bestendig sein/
Die welt laß immer wüten.

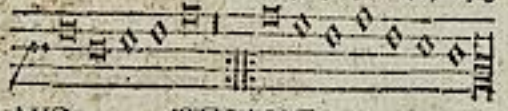
Psalm. CXXV. Qui confidunt in Domino.

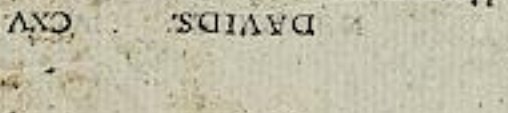
In welche hie ihr hoffnung gar / auff Gott
Die bleiben fests vnuerrucklich / vnd lan

ihr sitz nicht ewig stan/
Der gerecht ist/ dem sie nicht
Sie nicht zu vil begeren:/:
Der gerecht ist/ der sich nicht

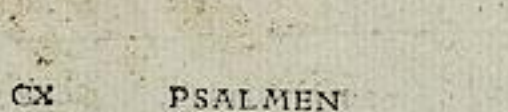
Wo Gott nicht hat zu wachen lust/
Da ist all hut vnd wache vmbsunst/
All kunst vnd list muß fallen.
Drumb mercket auff/vnd sehts wol an/
Die jr ohn glauben lebent:/:
Ewr brot suchen mit frů aufftahn/
Er wils also nicht geben:
Den Gottsförchtigen solchs fest zu/
Im schlaff ohn alle not vnd můh/
Die seiner gnad erwarten.
Des leibes frucht all menschen kind/
Schenckt vns Gott selbs zum Erben:/:
Er giebts zu lohn/wem er sie gönt/
Er lest niemand verderben:
Mit segen er all ding erfüllt/
Durch zu hunger vnd durst wirt gstillt/
Auß rechter gnad vnd güte.
Die pfeil seind in des Riesen macht/
Wenn er wil ghen zu streiten:/:
Vnd scheust sie wo er hin hat gdacht/
Zu rechter stett vnd zeiten:
So seind all menschen jung vnd alt/
In Gotes macht vnd seiner gwalt/
Er wil sie all versorgen.
Drumb last vns trawē auff sein Wort/
Vnd sehen auff sein hende:/:

Strecke dein hülffe:/: das aufgehe licht/ hier
er sein volck erlöse:

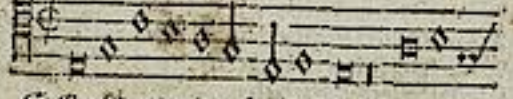
nim ihre feste/ von Aurora das forcht
der schatten/ dein finsternis breche/ die da

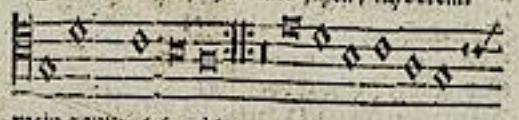
ist klar er forcht.
Der lauter zeit hats stat/
Durch den mund der Propheten:/:
Zu retten sie ist erbetten/
Ob dir Feinden aufs vnrecht:
Das hasstes hymlische alle saint/

Wol dem der deine kinder klein/
Erfasst vnd schlecht sie an ein stein/
Damit dein werd vergessen.

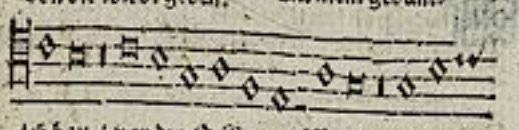
Psalm. CXXXIX. Domine probasti me.

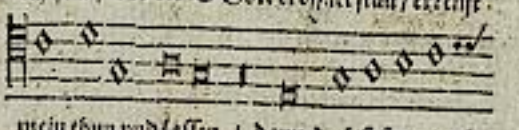
Herr Gott der du erforschest mich/erkennst
Mein ausserstehn vnnd sitzen / ich bekenn

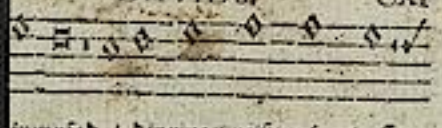
mein gantzes leben:)(:
von dir wirdt geben. All mein gedanck

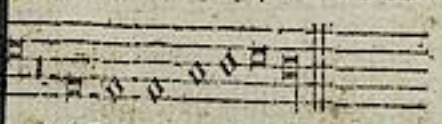
ich han / vor dir O Gott eröffnet stan / erkennst

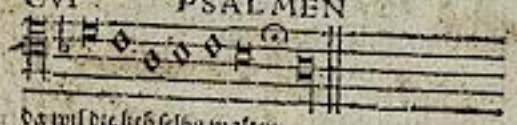
mein thun vnd lassen / dann du bist stets vmb
meinen

einen pfad / der ringsweiß vmb mein Leb

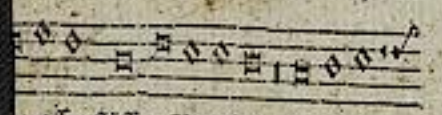
natt sehest auß all mein strassen.
ist kein wort in meinem mund/
red auff meiner zungen:/:
Ir mehr alles sey vor kund/
e wenn gredt noch gsungen:
hinden/ was ich immer thu/
st du da vnd sichst mir zu/
ich nichts gutes volbringe/
stes dann vor in mir an/
gab mich kreftig für auff dhan/
mag sonst nicht gelingen.
bin zu schwach in mein verstand/
heimligkeit zur langen:/:
nfft treibt darauß nur ein tant/
auben wirds empfangen:
lich bin gehn vor deins Geists/
ler hertzen gdancken weist/

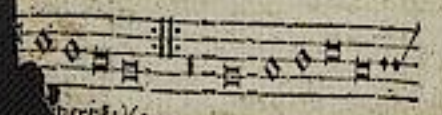
da wil die lieb selbs walten.
Es möcht so köstlich nimmer sein/
Die lieblich Balsam salbe:/:
Die Aaron floß vom haupt herein/
In Bart vnd allenthalben:
Als köstlich ist die einigkeit/
Der all gemeinen Christenheit/
Auff Gottes Wort gegründet/
Der gleichen man nicht findet.
Der edel Thaw vom berg Hermon/
So wonsam möcht nicht kommen:/:

ort das ewig leben/
Christum jn zu geben.

.CXXVIII. Superflumina Babylon.

wasser flüssen Babylon / da sassen
wir gedachten an Zion / da weinten

herrtz:)(:

Gott schawet vnd sicht vom himel/
Er hört mir das klagen gar eben.
Wie mich verfolgen/ Gott erbarm dich mein/
Du kanst mir helffen eben.
Gott ist mein zuflucht all mein zuversicht:/:
Du hilffst mir wenn ich bin bedrengt/
Auff dich ich mich verlassen thu/
Auff einig sie wol trawen:
Ich bin gar arm vnd elend/
Gott wöll mich nicht verlassen:/:
Auff rechten wog mich leiten/
Er wirt gefallen mir eben/
Ich wil jm singen vnd dancken/
Er ist mein Gott vnd Herr/
Ich wil jn preisen ewiglich